

P. 6-1702

X

X 346 / 51

CORNELIVS
NEPOS

Ecole Sainte Gen
B.D.J.

L. Corwin sculp.

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

~~ORDRE DU JOUR~~
CORNELIUS
~~NEPOS~~
NEPOS

DE VITA EXCELLENTIUM
IMPERATORUM.

INTERPRETATIONE ET NOTIS ILLUSTRAVIT
NICOLAUS COURTIN,
Humanitatis Professor in Universitate Paris.

JUSSU CHRISTIANISSIMI

R E G I S,
IN USUM SERENISSIMI
D E L P H I N I.

BIBLIOTHÈQUE S.J.
Les Fontaines
60 - CHANTILLY

PARISIIS,
Apud FREDERICUM LEONARD Typographum Regis,
Serenissimi Delphini, & Cleri Gallicani, viâ Jacobæâ.

M. DC. LXXV.
CUM PRIVILEGIO REGIS.

SERENISSIMO
PRINCIPI
DELPHINO.

IAM DV DV M injuriâ
temporum Patriâ suâ pro-
fugi viri totius Antiquita-
tis illustrissimi toto orbe ter-
rarum circumspiciunt ad quem confu-
gere possint (PRINCEPS SERE-
NISSIME.) Nec hætenus facile in-
venerunt, qui & in eo dignitatis aut
â iij

E P I S T O L A.

potestatis apice constitutus esset, cujus sub clientela securi quiescerent; & qui linguarum ac literarum satis peritus, ut se Romanâ linguâ loquentes intelligeret, atque adeuntes se benigno vultu exciperet. In Te uno utrumque feliciter inveniunt (PRINCEPS ILLUSTRISIME.) Te enim veluti nascentem Solem intuentur, ex cujus lumine novum sibi splendorem contrahant, & sub cujus felici aspectu nihil amplius reformident. Se Tibi suâ linguâ, licet extraneâ, non minùs notos & familiares fore confidunt, quàm si nostrâ vernaculâ loquantur. Ex Græcia, Asia, Sicilia, Africa, Italia profecti, in Augustissimam totius orbis Aulam ingrediuntur, ut inter tuos Aulicos ipsos admittere non dedigneris. Sed

E P I S T O L A.

quia varii variis linguis, pro regionum diversitate uterentur; CORNELIUM NEPOTEM Interpretem nacti sunt, cujus unius ore se manifestent, variam vitæ suæ fortunam, & præclarissimum belli cum pacis facinora exponant. Congenitas sibi dotes tuis, velut in obsequium, offerunt; Miltiades summam humanitatem & comitatem; Themistocles artis militaris peritiam & solertiam; Aristides justitiam; Alcibiades egregiam corporis formam, & animi magnitudinem; alii alia tuos ob oculos ponunt. Sed ea omnia, eximia licet, & omnium seculorum retroactorum celeberrima, tuis tamen, tum corporis, cum animi virtutibus longè esse postponenda fatentur: neque tam, ut Te doceant, quàm ut ipsimet docean-

E P I S T O L A.

tur, conspectum tuum ambiunt. Ferunt quidem secum plurimas toga militiaque artes ; varias præ manibus suis palmas gestant , caputque suum multis laureis redimitum exhibent. Sed quid hæc omnia si cum præstantissimis LUDOVICI MAGNI Patris tui virtutum exemplis conferantur ? si cum ejus triumphis , bellique facinoribus componantur ? An negabit aliquis Te in obsidione Dolensi, ad quam Illustrissimo ac Sapientissimo MONTAUSERIO Duce & Rectore profectus es , longè plura ab Augustissimo tuo Parente didicisse , quàm in evolvendis omnibus veterum sæculorum monumentis ? Quum enim Te urbis mœnia circumducebat ; quum Tibi inter ignes & tela hostilia Castrensiùm operum munitiones
ostendebat,

E P I S T O L A.

ostendebat , nonne , quemadmodum & olim suum Iulum Æneas , his te verbis compellare videbatur :

Disce puer virtutem ex me ,
verúmque laborem.

Ita est sanè ; nec , si illud ex ejus ore non profluebat , impavidus illius animus , perpetuus ac indefessus labor conticescebant. Patrem verbo & exemplo docentem audiebas ; hi verbis tantum docent. Audis ipsos multa narrantes ; at Regem plura & majora facientem vides. Præterea , quid his in Illustribus Viris invenias , quod non in Illustrissimo Duce MONTAUSERIO longè excellentius jampridem inveneris ? Nonne Miltiade humanior , Themistocle peritior , Aristide justior , vitæ integritate Phocione clarior ; unus denique

E P I S T O L A.

omnibus prestantior? Quatuor olim viri apud Persas educandis futuris Regni heredibus praeſciebantur : ex quibus qui ſapientiſſimus , res ſacras ac politicas Principem edocebat ; qui juſtiſſimus , ab omni mendacio & diſſimulatione , tanquam à vitiis regio ſanguine indignis , avertebat ; qui moderatiſſimus , in omnes voluptatum illecebras ipſi odium inſtillabat ; qui fortiſſimus , animum Principis adverſus omnia pericula confirmabat. Quis nescit autem quatuor illos Principum Perſarum Moderatores in uno Duce MONTAUSERIO contineri ? Si ſapientiam quaras , quis eo ſapientior ? Si juſtitiā , quis juſtior ? Si temperantiā , quis moderatior ? Si deniq; fortitudinem , quis generoſior , quis manu fortior ?

E P I S T O L A.

Non habet ille parem, quem tot
de millibus unum

Rex voluit Gnato moribus esse
Ducem.

Quique Phrygum excidio quon-
dam formavit Achillem,
Quanquam par Superis, est ta-
men ille minor.

Nam quantum tener hic Pelidem
vincit Alumnus,
Tantum ille æmonio præstat
ubique Seni.

Scilicet ut Magnum Lodoïcum
Gnatus adæquet

Unus hic à Magno Rege legen-
dus erat.

*Non ergo illi CORNELII NEPOTIS
Viri illustres ad te accedunt (PRIN-
CEPS SERENISSIME) quasi Doctores;*
é ij

EPISTOLA.

Sed futurorum tuorum operum Admiratores ; non Emendatores , at præstantissimarum dotium Æmulatores : quos si benignè admiseris , atque tui magni Nominis umbrà tutos esse volueris , neque exilium suum , neque cætera reflantis fortune incommoda quæ olim passi sunt , recordabuntur. Nec ingratum omnino fore confido primum illud obsequii specimen , quod , quantum in se est , submisit , ac fideliter tibi devovet ac consecrat ,

CELSITUDINIS TUÆ,

Humillimus, obsequentiſſimus
ac fidelissimus Servus
N. COURTIN.

PRÆFATIO.

ARIIS, ac prope jam innumeris *CORNELII NEPOTIS* de excellentium Imperatorum vita editionibus, hæc iterum sub SERENISSIMI PRINCIPIS DELPHINI auspiciis accessit. Quum enim sapientissimus ille Principis Moderator Dux MONTAUSERIUS eò maxime tendat, ut Galliæ Imperio Regem omnibus, tum mentis, tum corporis dotibus absolutum instituat; singularem curam adhibuit ut omnes Latinos Autores pluribus in locis, aut vitiatos, aut obscuros, aut denique difficili verborum involucro implicitos, restitutos, perspicuos, & nitidâ interpretatione expeditos offerat, quos sine ullo, vel saltem gravi labore, teneræ menti instillare possit. Quum enim ex his Autoribus, tanquam ex uberrimo fonte, innumera Sapientiæ, Fortitudinis, Moderationis, Mu-
c̄ iij

P R Æ F A T I O.

nificentiae, cæterarumque virtutum regiarum exempla eruantur, quibus Heroum filii teneram adhuc ætatem suam ad ardua promoveant; idcirco peritissimus ille tanti Principis Formator, non eos solùm summis, ut aiunt, labris delibandos, at avido ore ipsi absorbendos voluit. Sed quemadmodum dapes malè paratæ, malè coctæ, & stomacho parum convenientes, vel nauseam, vel cruditatem pariunt: ita etiam in artibus & studiis, nisi ea ingeniorum captum accommodaveris, vix proficies, & pusillos tuis curis creditos ægrè admodum promovebis. Quamobrem ex Illustrissimi Ducis MONTAUSERRII mandato viri complures selecti in enucleandis omnium Latinorum Autorum difficultatibus diligentius quàm hactenus incubuerunt. Cuique suus assignatus est labor, cuique sua demandata est Provincia; atque mihi CORNELIUS NEPOS obtigit, Autor quidem primo aspectu facilis, sed si intimiùs & attentius perpendas, plerisque in locis propter abruptum dicendi genus, difficilis. Multi quidem viri eruditi & graves jam in eo exponendo magnoperè insudarunt; variæ, ut jam præmonuimus, editiones extiterunt, quarum tamen nulli penitus adhærere voluimus, sed prout ad intentum nostrum expedire vi-

P R Æ F A T I O.

sum est. Dionysius Lambinus, vir sanè profundæ eruditionis, amplissimas super eo Autore Annotationes contexuit; accessit & Gebhardi super eodem Autore spicilegium; adde diligentissimas elucubrationes Andrea Schotti, Joannis Vossii, Petri Danielis, Longolii, Magii, Gifanii, Savaronis, Boecleri, Ernstii, Bosii, Manurii, Barthii, Beroaldi, Bongarsii, Buchneri, Casauboni, Freinsheimii, Gronovii, Grotii, Lipsii, Mureti, Pighii, Pontani, Puteani, Rutgersii, Salmasii, Scaligeri, Turnebii, Hornii, & quorundam aliorum Commentatorum illustrationes: quorum omnium diligentia & labore non mediocriter emendatus, restitutus ac illustratus est. Nihilominus tamen, quia vel nimis in rebus minùs necessariis morari sunt, vel plurima interpretatione egentia præterierunt, vel immoderatâ verborum prurigne fusiùs atque obscuriùs scripserunt; idcirco SERENISSIMI PRINCIPIS DELPHINI auspiciis, Illustrissimi Ducis MONTAUSERII nutu confirmatus; ac præterea Excellentissimi Viri Domini Bosuëti Condomensium olim Episcopi; necnon & Clarissimi, & profundissimæ eruditionis Viri Domini Huëti luminibus illustratus, novum illud opus tentavi; idque unum in mente habui, ut & compendiosè,

PRÆFATIO.

sed citrà obscuritatem, omnia dicerem; nec quidquam tamen quod desiderari posset, & ad genuinum nitorem, lucemque perfundendam conduceret, præterirem. Itaque instituti nostri duæ sunt partes; prima quidem, ut simplici vocum Interpretatione obscuriora verba nitidioribus explicemus; altera, ut Notis accuratissimis omnem rerum difficultatem subtrahamus. Quod si utrumque assequuti fuerimus, nostrum quoque intentum omnino assequemur.

CORNELII

CORNELII NEPOTIS

VITA, EX VARIIS AUTORIBUS

EXCERPTA.

QUANDOQUIDEM nobis de Autoris nostri vitâ dicturis multa occurrunt statuenda ac confirmanda, de quibus inter se Scriptores dilitigant, variique in varias opiniones distrahuntur: pauca quædam de ejus nomine, patriâ, ætate, variisque ejus operibus disseramus.

Quod ad ejus nomen pertinet, hunc CORNELIUM NEPOTEM, cum Onuphrio Panuinio, Joan. Savarone, Petro Nannio, Gifanio, Schotto, Vossio, Lambino, & aliis benè multis non deteriori autoritate Scriptoribus, asserimus: licet plerique, ex quorum numero est Hieronymus Magius, Æmilium Probum esse velint. At primò, ab ipso autore abundè refelluntur, qui Porcii Catonis vitam his verbis claudit: *Hujus de vitâ & moribus plura in eo Libro persecuti sumus, quem separatim de eo fecimus, rogatu Tit. Pomp. Attici &c.* Quæ quidem nullatenus de Æmilio Probo, sed de Cornelio Nepote intelligenda sunt, quum ille Theodosio, hic Julio Cæsare, & Octavio imperantibus, vixerit; quo etiam tempore Tit. Pomp. Atticum vixisse certum est. Deinde nec Æmilium Probum, nec

CORNELII NEPOTIS

Theodosiani ævi quemquam alium, hujus operis autorem fuisse, pura & Romana hujus Libri dictio evidentissimè arguit. Accedit & altera duplex ratio, quòd nimirum (ut in ejus vitâ inquit Vossius) *Tulliani esse ævi scriptorem, neque alium quam Nepotem, tum veterum aliquot Librorum indicio cognoscitur ; tum etiam , quòd ad Pomp. Atticum (cujus idem rogatu de vitâ Catonis Librum fecit) vitæ istæ scribantur.* Præterea eo in opere multa leguntur, *quæ (ut idem Vossius ibidem ait) opus hoc scriptum esse clamant quo tempore Pompeius & Cæsar plus poterant, quàm libera in Rep. expediret.* Hæc autem omnia Dionys. Lambinus conguessit: quorum tamen præcipua, & quæ ad intentum nostrum magis conducent, cæteris brevitatæ causa, quia plura sunt, semotis, seligere liceat. Primum autem ex Miltiade sic habetur. *Cujus victoriæ non alienum videtur, quale præmium Miltiadi sit tributum, docere, quo facilius intelligi possit eandem omnium Civitatum esse naturam: ut populi nostri honores quondam fuerunt rari, & tenues, ob eamque causam gloriosi, nunc autem effusi, atque obsoleti; sic olim apud Athenienses fuisse reperimus.* Hæc autem verba, inquit Lambinus, arguunt hunc Librum scriptum esse, quo tempore penes populum aliqua adhuc potestas erat; non tempore Theodosii, quo nihil populus poterat. In Epaminondâ verò sic legitur. *Quo tempore Duce Pelopidâ exules Thebas occuparunt, & præsidium Lacædemoniorum ex arce expulerunt, Epaminondas, quandiu facta est cades Civium, domi se retinuit, quòd neque malos defendere volebat, neque impugnare, ne manus suorum sanguine cruentaret. Namque omnem civilem victo-*

V I T A.

riam, funestam putabat. Videtur his verbis, inquit, noster scriptor, & belli civilis autores, Pompeium & Cæsarem, in quo tantum sanguinis civilis profusum sit, notare, & tacite Pomponii Attici consilium approbare, qui bellis civilibus, quæ in ejus ætatem inciderunt, interesse noluerit &c. At illud sanè perspicuum est, quod sic ex Agesilao excipitur. In hoc non minus ejus pietas suspicienda est, quam virtus bellica: qui quum victori præesset exercitui, maximamque haberet fiduciam Regni Persarum potiundi, tantâ modestiâ dicto audiens fuit jussis absentium Magistratum, ut si privatus in Comitia esset Sparta, cujus exemplum utinam Imperatores nostri sequi voluissent. Hic locus, inquit, clamat, Autorem hujus Libri carpere & notare Pompeii & Cæsaris, sed maximè Cæsaris potentiam non ferendam, qui imperium, & exercitum retinere ultra tempus lege concessum voluerit. Ad aliud transeo, quod ex Eumene deducitur. Sic Macedones verò milites eâ tunc erant famâ, quâ nunc Romani feruntur. Etenim semper habiti sunt fortissimi, qui summam Imperii potirentur. At, inquit, locus ille declarat hunc Librum esse scriptum quo tempore Populus Rom. Imperii summam obtinebat &c. Superfunt duo tantum testimonia. Sed in uno solum hæreo, hocque etiam in Eumene sic habetur. Namque illa Phalanx Alex. M. quæ Asiam devicerat, inveteratâ cum gloriâ, tum etiam licentiâ, non parere se Ducibus, sed imperare postulabat: ut nunc Veterani faciunt. Itaque periculum est ne faciant, quod illi fecerunt suâ intemperantiâ, nimiâque licentiâ, ut omnia perdant, nèque minus eos cum quibus steterint, quam ad ver-

CORNELII NEPOTIS

sus quos fecerint. Hic locus si attentè consideretur, inquit Lambinus, unàque legantur quæ ad eum annotavimus, omnium apertissimè indicat, atque arguit hujus Libri scriptorem Consulum annuorum, non Imperatorum perpetuorum temporibus & floruisse & scripsisse. Sic autem Lambinus in Annotationibus ad hunc locum habet. *Etiam hic locus clamat, hujus Libri Autorem floruisse ætate M. Tullii, & Pomponii Attici, & Cn. Pompeii, & C. Julii Cæsaris, & quo tempore lababat Resp. Rom. & ad tyrannidem propendebat; nondum autem prorsus in unius potestate versabatur. Quo minùs credibile est ætate eum Theodosii vixisse.* Sic autem queritur M. Tullius de Veteranorum superbiâ, & arrogantia, Philipp. xi. *Quaquam, Patres conscripti, quousque sententias dicemus Veteranorum arbitrati? quod eorum fastidium, quæ tanta arrogantia est, ut ad arbitrium eorum etiam Imperatores deligamus?*

Quibus omnibus Lambini testimoniis, hæc insuper adjicio ex vitâ Attici deprompta, quibus manifestum est, & Atticum tempore belli civilis Pompeii & Cæsaris, imò & multò post vixisse; & Corn. Nepotem tunc floruisse & scripsisse. Sic autem primum legitur. *Incidit Cæsarianum civile bellum quum haberet annos circiter sexaginta: (de Pomponio Attico loquitur, ut cuilibet legenti patebit) usus est ætatis vacatione, neque se quoquam movit ex urbe. Quæ amicis suis opus fuerant, ad Pompeium proficiscentibus, omnia ex sua refamiliari dedit &c.* Deinde ita habetur. *Sic vetere instituto vitæ effugit nova pericula. Secutum est illud occiso Cæsare, & cum Resp. penes Brutos videretur*

V I T A.

esse, & Cassium, ac tota Civitas se ad eum convertisse videretur. Sic M. Bruto usus est, ut nullo ille adolescens aequali familiarius, quam hoc sene: Atticum intellige. Hæc clariora sunt quam ut aliâ luce indigeant. Sunt & ejusmodi innumera, quibus superfedebimus. Nunc ad ea veniamus quibus Corn. Nepotem tunc vixisse, & scripsisse probemus. 1. est. Sæpe enim, propter familiaritatem, domesticis rebus interfuimus. De semetipso loquimur Nepos, seque Attici rebus domesticis interfuisse prædicat. Quid clariùs? 2. De pietate autem Attici quid plura commemorem? cum hoc ipsum verè gloriantem audierim, in funere matris suæ, quam extulit annorum nonaginta, quum esset septem & sexaginta, se nunquam cum matre in gratiam rediisse, &c. 3. Hactenus, Attico vivo, edita à nobis sunt. Nunc, quoniam fortuna nos superstites ei esse voluit, reliqua persequemur. Si ergo Nepos, Atticum loquentem audivit; si eo vivo, hæc edidit; si superstes ei fuit; certè eum tunc vixisse necesse est. Sunt & plura alia: sed hæc retulisse satis sit.

Ex eo autem error ille provenit, quod (teste eodem Vossio, ibidem) *Librario id fuerit nomen, qui vitas eas partim suâ, partim patris, & matris manu scriptas, Theodosio obtulit.* Idque verum esse confirmat Jo. Savaro, cujus hæc sunt verba. *Æmilium autem Probum, cujus nomine circumfertur hic Liber, Theodosio regnante vixisse, & hujus libri exscriptorem potius esse quàm autorem, patet ex his versibus.*

Vade Liber noster, fato meliore memento,

Cùm leget hæc Dominus, te sciat esse meum.

Ne timeas fulvo strictos Diademate crines,

CORNELII NEPOTIS

Ridentes blandum vel pietate oculos.
 Communis cunctis, hominem se regna tenere
 Sed meminit, vincit hinc magis ille homines.
 Ornentur steriles: facilis tectura Libelli,
 Theodosio, & doctis carmina nuda placent.
 Si rogat Autorem, paulatim detege nostrum
 Tunc Domino nomen: me sciat esse Probum.
 Corpore in hoc, manus est genitricis, avique, meaq;
 Felices, Domini quæ meruere manus.

Hos versus tanquam ineptos, & malè natos arguit
 Lambinus; imò ab aliquo Nebulone indocto, & barba-
 ro, aut scripore Librario vix semidocto, esse factos. Et
 paulo superius. *Quid autem*, inquit, *etiam versus ad hoc*
probandum afferunt, iisque valde movebatur is, quem modò
commemoravi, Robortellus: si quis eos attentè leget, intel-
liget, non Autorem, & ut ita dicam, Parentem Libri si-
gnificari, sed Scriptorem Librarium, id est, eum qui manu
descripserit.

Unde Andreas Schottus scribit: *Librum de vitâ & mo-*
ribus excellentium Græciæ Imperatorum ad Tit. Pomp. At-
ticum; sequioris ætatis Autori Emilio Probo attribuant:
à quo stylus, dicendi character, Attici ætas, multaque
abjudicant.

Hic ergo (cum Savarone exclamemus) suo autori red-
 datur, quem sibi Cornelius Nepos justo titulo vindicat, quæ-
 que coævo suo & familiari Pomp. Attico dedit, cujus etiam
 rogatu vitam M. Eatonis separatim scripsit, & illi superstes,
 elegantissimam ejusdem vitæ consuetudinem elegantia pari
 prosequutus est. Nec est cur dicat aliquis cum Barthio:
Æmilius Probus, in avo Theodosii, Cornelii Nepotis Libros

V I T A.

in Epitomen redegit. Namque aliud Nepos ipse concinnitate, ac brevitate sua demonstrat; idque maximè his Præfationis suæ verbis: *Sed plura persequi, tum magnitudo voluminis prohibet, tum festinatio, ut ea explicem, quæ exorsus sum.*

Adde & ista quæ Pelopidæ vitæ initio sic leguntur: *Cujus de virtutibus dubito, quemadmodum exponam: quodd vereor, si res explicare incipiam, non vitam ejus enarrare, sed historiam videar scribere: & ex Epaminonda plurima quidem proferre possemus, sed modus adhibendus est, quoniam uno hoc volumine vitam excellentium virorum complurium concludere constituimus.* Quæ quidem indicant, omnia complexum fuisse eâ brevitate, ut in Epitomen redigi minimè opus fuerit.

De origine verò, seu Patriâ ejus; ipsum Padi accolam testatur Plin. l. 3. c. 18. his verbis: *contrario eorum percussu mari interjecto dulcescente, plerique dixerè falsò, & Nepos Cornelius Padi accola.* Unde Catullus Veronensis Poëta, ad ipsum tanquam ad Civem suum, virumque illustrem opus suum mittens, Italum vocat Epig. 1.

Cui dono lepidum novum Libellum,
Aridâ modo pumice expolitum,
Corneli? tibi; namque tu solebas
Meas esse aliquid putare nugas.
Jam tum, quum ausus es unus Italorum
Omne ævum tribus explicare chartis
Doctis, Jupiter! & laboriosis, &c.

Cui tamen opinioni Aufonius Latino Pacato Drepanio scribens, his verbis refragari videtur, quibus ad superiora Catulli verba alludit.

CORNELII NEPOTIS

Cui dono lepidum novum Libellum
Veronensis ait Poëta quondam ?
Inventoque dedit statim Nepoti.
At nos illepidum rudem Libellum,
Burras, quisquillas, ineptiasque
Credemus gremio cui fovendum :
Inveni (trepidæ filete nugæ)
Nec doctum minus, & magis benignum
Quam quem Gallia præbuit Catullo.

At facilè Aufonius cum Catullo conciliabitur, quum certum sit, ideo Gallum vocari, quòd nimirum Italia transpadana, Gallia togata diceretur. Et quamvis sint nonnulli qui de patriâ ejusurbe se quidquam habere còperti negêt: nihilominus tamen, præter scriptores à nobis jam laudatos, multi alii sunt gravissimi viri qui id confirment, ipsumque Veronensem Civem esse dicant, ut pote qui ortus sit ex vico Veronensium Hostiliâ, ad Padi ripas sito. sic Vossius in Nepotis vita: *At*, inquit, *Veronensem fuisse in Leandri Alberti Italia lego: uti & in Cosmographiâ optimi atque amicissimi quondam viri, Pauli Merula. Imò ex Veronensium Historicorum syllabo (quem doctissimus amplissimusque Alexander Becellus, Veronensis Urbis Cancellarius fecit, ac illustrissimus Comes Fernandus Nogarola, vir ut genere, ita literarum studio nobilissimus, cum Laurentio Pignorio, atque is mecum communicavit) intelligo natum fuisse Nepotem in Hostiliâ; qui Veronensium vicus est, Tacito, Plinio, Cassiodoro, & Antonino in Itinerario memoratus, hodièque Ecclesiastica Veronensium Jurisdictioni subditus.* Sic etiam Onuphrius Panuinus Catalogo illustrium scriptorum Veronensium;

Lib. VI.

Lib. v. i. Antiquit. *Constantissimo*, inquit, *Civitatis nostræ testimonio Cornelium Nepotem virum doctissimum, & antiquitatum omnium peritissimum, Veronensem fuisse traditur. cui in summa Curia cum reliquis Veronensibus illustribus, etiam statua posita est ex publica autoritate.*

Ex quibus omnibus jam liquidò patet ex quânam Patriâ Cornelius noster ortus sit. Nunc, cujus fuerit ætatis indicemus.

Hunc Julii Cæsaris & Augusti temporibus floruisse pluribus argumentis manifestum est: quorum primum illud esto, quòd nempe Catullus Poëta ad eum opus suum, ut supra ostendimus, direxerit; quem Marii & Syllæ temporibus natum esse certum est, & ad Cæsarem usque jam rerum potitum pervenisse. Deinde, hunc Ciceronis familiarem testatur Gellius l. 15. c. 28. *Cornelius Nepos*, inquit, *& rerum memoria non indiligens, & M. Ciceronis, ut qui maximè, amicus familiarisque fuit.* Imò, & secundum Ciceronis Epist. librum ad Nepotem Macrobius citat, lib. 2. Saturn. c. 1. Cujus hæc sunt verba: *testis idem Cicero, qui in libro Epistolarum ad Cornelium Nepotem secundo, sic ait.* Si, itaque, familiaris Ciceronis fuit Corn. Nepos; si ad eum 2. Epist. lib. scripsit, certè ambos fuisse còtaneos necesse est: atque adeò quum Tullius sub Julio & Augusto Cæsare, usque ad Antonii, Octavii, & Lepidi Triumviratum vixerit, his quoque temporibus Cornel. Nepotem vixisse dicendum est. Adde quod Nepotem Augustæo ævo obiisse, Plinius lib. ix. c. 39. his verbis testatur. *Nepos Cornelius, qui divi Augusti principatu obiit, me, inquit, juvene violacea purpura vi-*

CORNELII NEPOTIS

gebat. Cui opinioni respondet Eusebius in Chronico. Octaviani Imperii anno quarto, Olympiade cxxcv. Cornelius Nepos Scriptor Historicus clarus habetur. Quæ testimonia in eo consentiunt, ut Cornel. Nepotem Catulli, Tullii, Julii, Octaviique Cæsaris coætaneum fuisse manifestè exhibeant.

Jam unum reliquum est quod absolvamus; ut, scilicet, quot, quæque operum genera Cornel. noster fecerit, aperiamus. Certum est autem, præter Librum hunc de vita excellentium Imperatorum, alios complures scripsisse, quos, vel incuriâ hominum, vel injuriâ temporum amisimus. Ac primò tres Historiarum libros, quibus omne ævum comprehenderit, liquidò testatur Catullus jam multoties citatus, initio Hendecasyllaborum, quem locum nuper laudavimus,

Jam tum, quum ausus es unus Italorum

Omne ævum tribus explicare chartis

Doctis, Jupiter! & laboriosis, &c.

Secundò, se librum de Historicis Græcis conscripsisse, ipsemet in Dione his verbis commemorat: *Sed de hoc in eo meo libro plura sunt exposita, qui de Historicis Græcis conscriptus est.* Præterea, separatim lib. de Catonis vita scripsisse, ejusdem verba indicant, jam in Catone superius laudata sub finem. Chronica pariter scripsisse, ex his Gellii verbis, lib. xvii. c. xxi. comperimus. *Ante Romam conditam, ut Cornel. Nepos in primo Chronicorum de Homero dixit, annis circiter centum & sexaginta.* Quod & Ausonius testatur Epist. ad Probum Præfectum Prætorio, his verbis *Apologos Titiani, & Nepotis Chronica, quasi alios Apologos*

V I T A.

(nam & ipsa instar sunt fabularum) ad Nobilitatem tuam misi, gaudens, atque etiam glorians fore aliquid, quod ad institutionem tuorum, sedulitatis meae studio conferatur. Ipsum etiam Ciceronis vitam scripsisse, ex xv. Gellii lib. c. xxviii. cognoscimus. atque is tamen (de Nepote loquitur) in primo librorum quos de vita illius (scilicet Ciceronis) composuit, errasse videtur, &c. Ne hic ejus operum terminus, sed & inter Commentatores à Terulliano in Apologetico adversus Gentes c. xi. numeratur: Saturnum itaque, inquit, quantum Litera docent, neque Diodorus Gracus, aut Tullus, neque Cassius Severus, aut Cornelius Nepos, neque ullus Commentator ejusmodi Antiquitatum, aliud quam hominem promulgarunt. Imò & vitam Illustrium Scriptorum composuisse, Hieronymus de vita Scriptorum Ecclesiasticorum his verbis commemorat. Scripserunt de vita Illustrium Scriptorum apud Gracos Hermippus Peripateticus, Antigonus, Caristius Satyrus doctus vir, & longè omnium doctissimus Aristoxenus Musicus. Apud Latinos autem Varro, Suetrius, Nepos, Hyginus, & ad cujus nos exemplum vis provocare, Tranquillus. Denique & exemplorum libros contextuisse, ex 7. Gellii libro c. xviii. agnoscimus. Cornelius autem Nepos, inquit, in Libro exemplorum s. id quoque literis mandavit, &c. Quidam etiam, inter quos Hermolaus Barbarus, Castigat. in Plin. l. 15. c. 29. censet Libellum de Viris Illustribus, qui Plinio tribui solet, Cornelii Nepotis esse, idque veteribus Codicibus astrui posse asserit. Ego tamen Aurelii Victoris opus crediderim, licet fortè multa ex Nepote Victor excerpserit. Etiam Daretem Phrygium à Nepote trans-

CORNELII NEPOTIS VITA.

latum quidam arbitrantur ; quod tamen falsum existimo , quum dictio ejus Augustæum ævum , quo tempore scripsit Nepos , minimè sapiat. Ut ut sit , illud unum certum est , quòd scilicet hæc omnia Nepotis opera injuriâ temporum perierunt , unumque de vitâ Excellentium Imperatorum opus ad nostram usque memoriam pervenisse , ex quibus viginti duos exterarum Gentium Imperatores habemus ; duos verò dumtaxat Romanos , quum reliquos amiserimus , ut ex his ipsius verbis patet in extrema Hannibalis vita. *Sed nos tempus est bujus Libri facere finem , & Romanorum explicare Imperatores ; quo facilius , collatis utrorumque factis , qui viri preferendi sint , possit judicari.* Quod ergo residuum est accipe , illustratum vide , restitutum fove.

VARIORUM AUTORUM
DE CORNELIO NEPOTE
TESTIMONIA ET JUDICIA.

Pomponius Mela lib. 3. cap. 5. de situ orbis.

PRÆTER Physicos, Homerumque, qui universum mari circumfufum esse dixerunt, Corn. Nepos ut recentior auctoritate, sic certior tradit.

Idem, lib. 3. cap. 10. & Plin. lib. 2. cap. 67.

Eudoxus quidam avorum nostrorum temporibus, quum Lathyrum regem Alexandriæ profugeret, ab Arabico sinu egressus per hoc Pelagus (Africam) ut Nepos affirmat, Gades usque provectus est.

Idem Plinius, lib. 3. cap. 17.

Fauces Oceani T. Livius ac Nepos Corn. latitudinis tradiderunt, ubi minimum 7. millia passuum, ubi vero plurimum 10. millia.

Idem ibidem.

Mespum opulentiam præcipuum, quod ab Insubribus & Boiis, & Senonibus deletum esse eo die, quo Camillus Veios ceperit, Nepos Cornelius tradit.

Cap. 28. natural.

Et Nepos Corn. Padi accola qui Divi Augusti principatu obiit.

Plutarchus, in Lucull. extrem.

Cornelius Nepos neque senio, neque morbo, aut alienatâ mente fuit, sed à Callisthene liberto venenis corruptus.

Idem, in Marcello.

Nos autem Livio & Cæsari, & Nepoti, & ex Græcis scriptoribus Regi Jubæ credimus.

Catullus Veronensis ad Corn. Nepotem.

Cui dono lepidum novum libellum, ut supra in Præfatione.

Ausonius Drepanio Pacato Latino.

Cui dono lepidum novum libellum.

Veronensis ait Poëta quondam, &c. ut in Præfatione.

Agellius lib. 15. Noct. Attic. cap. 28.

Corn. Nepos & rerum memoriæ non indiligens, & M. Ciceronis, ut qui maximè, amicus familiarisque fuit.

Suetonius de illustribus Grammaticis.

Corn. Nepos literatos quidem vulgò appellari ait eos, qui aliquid diligenter & acutè, scienterque possint aut dicere, aut scribere: cæterum propriè sic appellandos Poëtarum interpretes, qui à Græcis Grammatici nominentur.

Idem, in Octavii Augusti vitâ.

Non amplius ter bibere eum solitum super Cœnam in Castris apud Mutinam Cornelius Nepos tradit.

Tertullianus in Apologetico.

Saturnum, quantum literæ docent, neque Diodorus Græcus, aut neque Cassius Severus, aut Corn. Nepos, neque ullus commentator hujusmodi Antiquitatum, aliud quam hominem promulgarunt.

Eusebius in Chronico.

Octaviani Imperii anno quarto, Olympiade cxxcv.
Cornelius Nepos scriptor Historicus clarus habetur.

Hieronymus de vitâ Script. Ecclesiast.

Scripterunt de vitâ illustrium scriptorum apud Græcos Hermippus Peripateticus, Antigonus, Caristius, Satyrus doctus vir, & longè omnium doctissimus Aristoxenus Musicus. Apud Latinos autem Varro, Santra, Nepos, Hyginus, &c. *ut supra in Præfatione.*

Minutius Felix Octavio.

Scit hoc Nepos, & Cæsius in historiâ, & Thallus : ac Diodorus hoc loquuntur.

Lactantius Firmianus, lib. 1. cap. 13.

Qui res ejus in Italia gestas memoriæ tradiderunt, Græci Diodorus, & Thallus : Latini, Nepos, & Cæsius, & Varro.

Ammianus Marcell. epist. 14.

Male narras de Nepotis filio, valde me hercule moveor, & molestè fero, nescieram omnino esse istum puerum.

Servius in 1. Aneid.

Hujus rei testis est Corn. Nepos in eo libro qui vita illustrium inscribitur.

Adde his omnibus testimoniis recentiorum judiciorum quam plurima, quæ à nobis in Præfatione fusè relata sunt.

CHRONOLOGIA IMPP. GRÆCIÆ
APUD CORNELIUM NEPOTEM
PER OLYMPIADAS.

*Ex Herodoto Thucyd. Xenophont. ac potissimum
Diodoro.*

OLYMPIAS LXXII. annus V. C. 161. Mundi 3480.

putatur.

An. 1.

2.

3. Miltiades Cimonis Filius Atheniensium Dux Darium vicit, unâ cum Aristide cognomento Justo.

Pugna Marathoniz Darius Persarum rex profligatur. Herod. Thucyd. Dionys. Gell. & Nepos in Miltiad.

4.

OLYMP. LXXIII.

1.

2.

3.

4.

Xerxes Dario Hytaspis F. mortuo succedit.

OLYMP. LXXIV.

1.

2. Aristides Ostracismo urbe pellitur ab ingratis civibus. Diod. lib. XI. Plur. & Nepos.

3.

4. Themistocles oraculum interpretatur de muris ligneis.

OLYMP. LXXV.

1.

Bellum Persicum Xerxis in Græciam. Athenæ incensæ.

Aristides

Aristides ante tempus ab exilio
revocatur. Plut.

1. Aristides Athen. & Pausanias
Lacedæm. cum Mardonio pu-
gnant.

3. Athenienses consilio Themis-
toclis muros restaurant, repu-
gnantib. Spartanis Diod. lib. XI.
4. Eiusdem suasu Piræi portus
Athenis absolvitur. Diod. ibid.
Pausaniæ Lacedæmoniorum du-
cis proditio detecta. Necatur
fame in Templo Minervæ, Plut.
Nepos.

Aristidis æquitate Græcorum Imp.
ad Athenienses defertur, & socie-
tatem ineunt.
Eiusdem operâ ærarium Græciæ
in Delo constituitur.

Pugna ad Thermopylas duce
Leonidâ, qua 300. Spartani
cæsi.

Pugna ad Artemisium Persarum
infelix.

Xerxes ad Salaminem victus fu-
gatusque Plut. Herod. Diod.
alii.

Pugna ad Platæas duce Persarum
Mardonio occiso, & altera eo-
dem die ad Mycælem.

OLYMP. LXXVI.

1.
2.
3.
4.

Lacedæmonii maris imperium
affectant. Diod.

OLYMP. LXXVII.

1.

2. Themistocles Ostracismo pul-
sus ad Xerxem fugit & exul
moritur.

3. Cimon Atheniensium dux
vincit Persas prælio navali ac
terrestri eodem die.

4.

Bellum in Persas I. ad Eury-
medontem fluv. Diod. & Po-
lyæn.

OLYMP. LXXVIII.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Xerxes Persarum Rex ab Artabano trucidatur. Succedit Artaxerxes. Diod. lib. XI. Ctesias, Nepos de Regibus.

OLYMP. LXXIX.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Thasii ab Atheniensibus deficiunt, à Cimone victi. Thucyd. Nepos.
Bellum in Persas II.

OLYMP. LXXX.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Bellum Corinthium excitatum à Megarensibus,

OLYMP. LXXXI.

- 1.
- 2.
- 3.

Atheniensium cum Lacedæmoniis per Cimonein fœdus quinquennale. Diod. lib. XI.

- 4.

OLYMP. LXXXII.

- 1.
- 2.

3. Cimon Persas in Cypro vincit & maris imperium iis vindicat. Diod. Plutarch. Thucyd. lib. I. & Nepos.
4. Cimon in Cypro moritur. Auctores iidem.

Bellum in Persas III. ab Atheniensibus motum.

Persæ à Cimone Athen. duce victi pacem cum Atheniensibus componunt.

OLYMP. LXXXIII.

1. Bellum Lacedæmonium III. gestum à Lacedæm. cum, Magaronibus. Diod. lib. XIII.
2. Athenienses ad Coroneam victi à Bæotis. Diod.
3. Bellum, Euboicum duce Pericle cum Eubæensibus gestum. Diod. XIII.
- 4.

OLYMP. LXXXIV.

- 1.
- 2.
- 3.
4. Bellum Samium quo Samii in potestatem Atheniensium veniunt Pericle duce. Diod. lib. XIII.

OLYMP. LXXXV.

1. Bellum Byzantium quo Byzantii subacti. Diod. lib. XIII.
2. Bellum Corinthium & Corcyærum. Diod.
- 3.
4. Corinthiorum & Corcyæorum ad bellum apparatus. Diod.

OLYMP. LXXXVI.

1. Corcyræi vincunt Corinthios auxilio Atheniens. Diod.
- 2.
- 3.
- 4.

OLYMP. LXXXVII.

- 1.
2. Bellum Peloponnesiacum incipit. Diod. l. XIII.
- 3.
- 4.

OLYMP. LXXXVIII.

1.

2.

Atheniens. duce Chabriâ & Lachete prosperè ad Syracusas pugnant, Diod.

3.

4.

Artaxerxi Reg. Persarum mortuo succedit Xerxes. Diod.

OLYMP. LXXXIX.

1.

2.

3.

4.

Xerxes Persarum rex moritur,

OLYMP. XC.

1.

2.

3.

4. Alcibiades, instaurat Rempub. Argivorum. Diod.

OLYMP. XCI.

1. Alcibiades Nicias ac Lamachus duces Athen. ad Bellum cum Syracusanis gerendum missi. Diod. Lib. XIII.

2. Alcibiadis, quod contra Remp. conjurasset, postulatio. Diod. Nepos alii.

3.

4.

Pugna 'ducum Atheniens. cum Syracusanis. Diod. l. XIII.

Bellum Decelicum.

Decelia munitur à Spartanis Alcibiadis jussu contra Athenienses,

OLYMP. XCII.

1. Alcibiad. exul agit cum Atheniens. ut restituatur in patriam. Diod. lib. XIII.

2. Alcibiades ab Athenisibus revo-
catur. Id. Diod.

5. Conon sedat Corcyrae seditionem. Diod.

4. Alcibiades & Thrasibulus in
Thracia prosperè pugnant. Diod.
Ibid.

Athenienses duce Thrasibulo &
Thrasibulo navali prælio Lacedæ-
monios ducemque Mindarum vin-
cunt.

Athenienses iisdem ducibus Lacedæ-
mon. vincunt navali prælio ad
Cyzicum, duce eorum Mindaro
occiso. Diod. Ibid.

OLYMP. XCIII.

1. Alcibiades Athenas reversus sit
summus Imp. & brevi exulat.
Diod. Ibid.

2.

Atheniensium ad Andrum cum
Lacedæmoniiis pugna ducibus Al-
cib. Adimanto & Thrasibulo.
Diod.

Athenienses Conone duce malè
pugnant cum Callicratide ad Me-
thymnam, & altera pugna ad Mi-
tylenem. Diod. lib. XIII.

3.

4. Conon ad Evagoram Cypri
Regem fugit. Diod.

Atheniens. à Lacedæmon. ad Æ-
gos Potamos à Lyfandro debella-
ti. Diod. l. XI Nepos in Cono-
ne.

OLYMP. XCIV.

1. Alcibiades opprimitur. Diod.
Plut. Nepos.

2.

3.

4.

Thrasibulus devictis tyrannis A-
theniensibus libertatem restituit.
Diod.

OLYMP. XCV.

1.

2. Conon. Athen. exul Persicæ
classi præfectus adversus Lacedæ-
monios. Diod. lib. 14.

3.

4.

OLYMP. XCVI.

1. Agesilai cum Persis in Asia bellum: Diod. Lysander dux Lacedæm. ad Haliartum interfectus. Diod.

2. Conon vincit Periarclum Lacedæm, classis præfectum ad Cnidum. Diod.

3. Conon muros Athen. ope Thebanorum restituit. Iphicrates ad Lechæum cum Agesilao pugnat. Diod.

4. Iphicrates ad Corinthum feliciter pugnat. Diodor. & Nepos. Deponit Imperium, & Chabrias succedit.

Bellum Sociale Lacedæmonium. Lacedæmonii à Conone victi post ad Coroneam duce Agesila prosperè pugnant. Dion. Belli Corinthiaci initium, Diod.

OLYMP. XCVII.

1. Trasylbulus cum classe missus in Thraciam & Lesbum. Diod.

2. Agesilaus Rex Lacedæm. agrum Corinthium populatur.

3. Thrasylbulus ab Aspendus necatus. Diod.

4.

OLYMP. XCVIII.

1.

2.

3.

4.

OLYMP. XCIX.

1.

Lacedæmonii arcem Thebarum Cadmeam occupat. Diod. Aristid. Polyb.

2.

3.

Bellum Laconic. Bæot. Diod. l. XV. Arist. Isocr. in Panegyrico.

4.

OLYMP. C.

1.

2.

Thebani exules ope Atheniens:
Cadmeam recipiunt. Diod. Xe-
noph. alii.

3.

4. Ageſilai in Bœotiam expe-
ditio.

Bellum Lacedæmon, I.

Chabriæ victoria de Spartanis.
Iphicrates ab Athen. Auxilio re-
gis Perſarum Artaxerxi mittitur.

OLYMP. CI.

1. Timotheus Lacedæmonios ad
Leucadem ſuperat. Diod. lib. XV.
Xenoph. lib. V.

Chabriæ interfecto ſuccedit Iphi-
crates, Diod. Ibid.

2.

3. Timotheus Corcyræis contra
Lacedæm. ſubſidio mittitur.

Bellum Lacedæmonium II. inter
Athenienſes & Lacedæmonios,
Diodor. & Xenoph.

Item, Iphicrates Diod. Xenoph.
Nepos. Frontinus.

Iphicrates Exercitui Conduſtitio
præſectus adverſus Ægyptios
proſciſcitur. Diod. & aliter paulò
Nepos.

Pharnabazus cum Iphicrate ad-
verſus Ægyptios proſectus.

4.

OLYMP. CII.

1.

2. Epaminondas Spartanos ad
Leuſtra proſligat.

Bœoticum Bellum.
Pugna Leuſtrica Spartanorum
cum Thebanis Diod. & al.

3.

4. Epaminondas Laconiam inva-
dit, Spartam capit, Meſſenem
reſtituit. Diod. & alii.

Iphicrates Lacedæmoniis adver-
ſus Arcadas auxilio mittitur.

Bellum Laconicum Arcadicum
Lacedæmoniorum cum Arca-
dib.

Bœoti Duce Epaminonda in
Peloponneſum ingreſſi, & à Cha-
bria Atheniens. duce repulſi.
Diod. Xenoph.

Pelopidas & Epaminondas Arcadibus auxilio à Thebanis mittuntur. Diod. Plut. in Pelop. Justin. lib. VII. Nepos in Pelop. alii.

OLYMP. CIII.

1. Pelopidas ab Alexandro Phœzo in vincula conjicitur. Diod. Plut. Nepos. Pausanias in Bœot.

Thebanorum cum Arcadibus Bellum.

Dionysius Syracusarum Tyrannus moritur.

Probus de regib. Eusebius in Chronico alii.

2. Pelopidas liberatur.

3.

4.

Bellum Arcadum & Eleorum
Diod. lib. XV. Xenoph. Justin.
Front.

OLYMP. CIV.

1. Pelopidas prælio advers. Alexandr. l'heræum cadit. Plut. Nepos. Diod.

Timotheus in Thraciam profectus, Potidæam, & Toronem occupat. Diod. lib. XV.

Cum Olythiis bellum gerit. Nepos in vita Demosthen. Clynth.

Thebani, Epaminonda perorante, de maritimo imperio comparando cogitant.

2. Epaminondas Spartam iterum tentat. Lacedæm, ad Mantineam vincit, ibidemque interficitur. Diod. & alii passim.

Pugna Mantinensis duce Epaminonda.

3. Agesilaus & Chabrias à Rege Persarum deficiunt.

Agesilai interitus. Xenoph. Plut. Diod. Nepos in Agesilao.

Artaxerxi Regi Persarum mortuo succedit Artaxerxes Ochus.

4.

OLYMP. CV.

OLYMP. CV.

1.

2.

3. Chabrias & Chares adversus Atheniensium socios Chios, Rhodios, Coos, & Byzantios missus, in prælio occubuit. Diod. lib. XVI. & Nepos in Chabria.

Dionis fuga & præparatio ad bellum cum Dionysio. Diod. lib. XII. Variar. Hist. cap. 44. Nepos in vita.

4. Dionis felix cum Dionysio bellum. Diod. Nepos in Vita.

Bellum sociale Athémienfium.

Alexandri Pheræi interitus. Diod. Plutarch. & alii,

OLYMP. CVI.

1. Iphicrates & Timotheus ab Atheniensibus multantur. Dion Syracusas in libertatem vindicat. Diod. lib. XVI.

2. Dion moritur annos natus circiter LV. Euseb. in Chron. ubi vitiosè Dionysius pro Dion legatur.

3.

4. Chares Sextum capit. Diod.

Athenienses cum Sociis acriter pugnant, ducibus Clarete, Iphicrate & Timotheo. Diod. Nepos in Timoth.

Philippus oculum in expugnatione Methones amisit. V. Vitæ comparatas.

OLYMP. CVII.

1.

2. Phocion. Athen. Perfarum dux est contra Cyprios. Diod. lib. XVI.

3.

4.

OLYMP. CVIII.

1.

2. Iphicrates Athen. dux Diony-

iii Siculi naves auro donisque
Apollini Delphico consecrandis
onustas intercipit. Diod.

3.

4. Timoleontis in Siciliam expe-
ditio.

Syracusas in libertatem restituere
conatur. Diodor. Nepos. Plu-
tarch.

Hicetas Princeps Syracusarum à
Timoleonte superatus.

OLYMP. CIX.

1. Timoleon pulsus Pœnis Syracu-
sis potitur.

2. Remp. Syracusar. instaurat.

3. Contra Siculos rem feliciter ge-
rit. Diod. Nepos in Timol.

4. Phocion. Athen. dux Clitar-
chum Tyrannum Eretriae à Phi-
lippo constitutum profligat. Diod.
lib. XVI.

OLYMP. CX.

1. Timoleon Carthaginensium
exercitum ad Crimæsum superat.
Plut. Nepos in vita Diodor. Po-
lyæn. lib. VI.

2. Timoleon Carthaginensibus
pacem petentibus concedit. Diod.

3.

Pugna ad Chæroneam quâ Phi-
lippus Athenienses vicit. Diod.
Dionys. ad Amnæum. Pausan. in
Attic. alii.

4. Timoleon, moritur. Nepos.
Plutarch.

OLYMP. CXI.

1.

Philippus Rex à Pausaniæ fatel-
lite occiditur. Diod. lib. XVI.
Arrian. & alii.

2.

3.

Alexander M. Philippo Patri
succedit.

4.

OLYMP. CXII.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

OLYMP. CXIII.

- 1.
- 2.
- 3.

Hæphæstionis mors. Nepos in
Eumene. *Ælian.* lib. XII. cap.
VII. & alii.

- 4.

OLYMP. CXIV.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Alexander Babylone moritur vel
veneno vel intemperantia.
Antipater & Craterus *Æolian*
oppugnant. *Diod.*

OLYMP. CXV.

- 1.

Eumenes fit regum tutor.
Phocion ad Antipatrum proficisci
recusat.

- 3.

Argyraspidum phalanx Eumēni
adjuncta frustra ab Antigono &
Ptolemæo sollicitatur.

4. Eumenes adversus Antigonum
bellum gerit, & Satrapæ Orientis
se conjungunt.

OLYMP. CXVI.

1. Eumenis cum Antigono anceps
prælium. Ab Antigono capitur &
occiditur. *Diod.* Nepos.

- 2.
- 3.
- 4.

NOMINA IMPERATORUM,
quorum Vita à Cornelio Nepote
scripta est.

- I. MILTIADES.
- II. THEMISTOCLES.
- III. ARISTIDES.
- IV. PAUSANIAS.
- V. CIMO.
- VI. LYSANDER.
- VII. ALCIBIADES.
- VIII. TRASYBULUS.
- IX. CONON.
- X. DIO.
- XI. IPHICRATES.
- XII. CHABRIAS.
- XIII. TIMOTHEUS.
- XIV. DATAMES.
- XV. EPAMINONDAS.
- XVI. PELOPIDAS.
- XVII. AGESILAUS.
- XVIII. EUMENES.
- XIX. PHOCIO.
- XX. TIMOLEON.
- XXI. HAMILCAR.
- XXII. HANNIBAL.

Romanorum.

- XXIII. M. PORTIUS CATO.
- XXIV. T. POMPONIUS ATTICUS.

CORN.

CORNELII NEPOTIS,
DE VITA EXCELLENTIUM
IMPERATORUM,
AD T. POMPONIUM ATTICUM,
LIBER PRIOR.

AUTORIS PRÆFATIO.

ON dubito fore pleròsque, ¹ Attice, qui hoc genus scripturæ leve, & non satis dignum ² summorum viro-
rum personis judicent: quum relatum legent, quis mu-
sicam docuerit Epaminondam, aut in ejus virtutibus
commemorari, salasse eum commodè, scienterque tibiis
cantasse. Sed hi erunt ferè, ³ qui expertes literarum Græcarum, ni-
hil rectum nisi quod ipsorum moribus conveniat, putabunt. Qui
si didicerint, non eadem omnibus esse honesta atque turpia, sed
omnia majorum institutis judicari: non admirabuntur, nos in Gra-

INTERPRETATIO.

¹ Et minus respondens principum digni-
tati existiment.

² Qui historiarum Græcia ignari,

NOTA.

³ Attice.] Is est ad quem Cicero scribit
epistolas ad Atticum, Atticus ideo dictus,
quòd quum diu Athenis literis operam de-
disset, non minus Atticæ quàm Roma-
næ linguæ peritus erat. Idque patet ex

Cicerone s. de finibus bon. & mal. his
verbis: Ita enim se Athenis collocavit,
ut sit parè unus ex Atticis, ut id etiam
cognomine videatur habiturus. Sed ea de
re postea in vita Attici.

jorum virtutibus exponendis mores eorum sequutos. ^a Neque enim Cimoni fuit turpe, Atheniensium summo viro, ^b sororem Germanam habere in matrimonio: quippe quum cives ejus eodem urentur instituto. at id quidem nostris moribus nefas habetur. ^c Laudi in Græcia ducitur adolescentulis, quamplurimos habere amatores. ^d Nulla Lacedæmoni tam est nobilis vidua, ^e quæ non ad scenam ear mercede conducta. Magnis in laudibus tota fuit Græcia ^f victorem Olympiæ citari. In scenam verò prodire & populo esse spectaculo, nemini in eisdem gentibus fuit turpitudini: ^g Quæ omnia apud nos partim infamia, partim humilia atque ab honestate remota ponuntur. Contra ea, pleræque nostris moribus sunt decora, quæ apud illos turpia putantur. Quem enim Romanorum pudet uxorem ducere in convivium: aut cujus materfamilias ^h non primum locum tener ædium, atque in celebritate versatur: Quod multò sit aliter in ⁱ Græcia. nam neque in convivium adhibetur, nisi propinquorum: neque sedet nisi in interiore parte ædium, ^j quæ *γυναικῶν* appellatur: quò nemo accedit nisi propinquà cognatione conjunctus. Sed

I N T E R P R E T A T I O.

^a Inter Græcos laudi pueris vertitur.

^b Quæ non personam scenicam agat ludo illic.

^c Victorem Olympia pronunciari.

^d Non in prima domus parte sedet. & se palam exhibet.

^e Quæ Gynæceum dicitur.

N O T Æ.

^a Neque enim Cimoni fuit turpe.] Is Cimon Miltiadis filius fuit, mirà erga Athenienses Concives suos munificentia. De quo infra.

^b Sororem Germanam.] Ex eodem Patre, non Matre genitam, nomine Elpiniæ, quia non licebat Athenis uxorem ducere uterinam, ut colligere est ex Demosthene in oratione, quæ inscribitur, *Appellatio adversus Eubulidem*. Et ex Scholiaste Anilophanis in Nebulas, actu 1. sc. 2. ubi sic legitur, *παρὰ Ἀθηναίων*. Sorores autem ex eodem solum Patre genitæ, legibus Romanis, *germanæ*, seu *consanguinæ* vocantur.

^c Nulla Lacedæmoni tam est nobilis vidua.] Lacedæmon urbs totius Peloponnesi clarissima, Lycurgi legibus olim floridissima, Menelai Regis, & Helenæ Regia, non procul ab Eurota flumine, alio nomine Sparta, nunc vulgo Mixtra. Porro Plutarchus in Laconum institutis, vetita apud Lacedæmonios legibus Lycu-

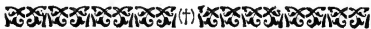
gi scenica spectacula testatur, quod sanè Nepotis opinioni repugnat, sed ipsi favet Athenæus lib. 13.

^d Victorem Olympia citari.] Olympia urbs Elidis, quinquenniali ludorum celebritate clara, ad Alphæum flumen sita, nunc vulgò *Pise*. Citatio autem per præconem fiebat: qui clarâ voce ad Populum, Victorem pronunciabat, quo honore nihil erat majus.

^e Quæ omnia apud nos partim infamia.] *Histrionum*: genus apud Romanos non modo legibus *atque* adeo infamæ, sed etiam ob omni Tribu notatione Censori removebatur. Aug. lib. 2. de Civit. cap. 13. Cicero pro Quintio. Ex Quintil. 3. Institut. c. 3.

^f Quæ *γυναικῶν* appellatur.] Locus erat domus interior, sœminis destinatus, in quo lanificia sua exercebant, & alia id genus, ut patet ex nominis Græci etymologia. Alias Gynæceum. De ista ædium parte Vitruvius lib. 6. cap. 10. loquitur, quam & *Gynæconium* vocat.

plura persequi tum magnitudo voluminis prohibet, tum festinatio; ut ea explicem quæ exorsus sum. Quare ad proposuitum veniemus, & in hoc exponemus libro vitas excellentium imperatorum.

I.

MILTIADES CIMONIS FILIUS ATHENIENSIS.

UUM & antiquitate generis, & gloriâ majorum; & suâ modestiâ unus omnium maximè flourer; eâque esset
 atate, ut non jam solum de eo bene sperare, sed etiam
 confidere cives possent sui, talem futurum qualem
 cognitum judicarunt: accidit, ut Athenienses ¹ Cherfone-
 sum colonos vellent mittere. Cujus generis quum magnus numerus
 esset, & multi ejus demigrationis peterent societatem: ex his ² delecti
 Delphos deliberatum missi sunt, qui consulere Apollinem, quo
 potissimum duce uterentur. ³ Nam tum Thraeces eas regiones tene-
 bant, cum quibus armis erat dimicandum. His consulentibus nomi-
 natim ⁴ Pythia præcepit, ut Miltiadem sibi ⁵ imperatorem sumerent.
 Id si fecissent, incepta prospera futura. Hoc oraculi responso, Mil-

N O T A.

¹ MILTIADIS CIMONIS FILIUS.] Cimon duplex fuit, alter quidem pater Miltiadis, alter vero filius Miltiadis, de quo infra. Ille genus suum ad Codrum postremum Atheniensium Regem referebat. Vide typum originis, atque agnationis Miltiadis apud Hieronymum Magium.

² Cherfonsum colonos vellent mittere.] Cherfonesus Peninsula est quæ mari Ægeæ alterâ ex parte; altera Propontide & Helleponto alluitur, unde Hellepontica à Suida, & Thracia à Ptolemæo vocatur; ibi urbs Sestus Herus & Leandri amore clara, Sunt & aliæ plures Cherfonesi.

³ Delecti Delphos.] Urbs in Phocide Oraculo Apollinis clarissima, in bicipiti Parnassi jugo sita, quæ hodie quibusdam

Salona, aliis Castri dicitur.

⁴ Nam tum Thraeces.] Thraciæ populi bellicosissimi: Thracia autem à Septentrione inferiorem Mysiam, nunc Bulgariam; ab Oceasu superiorem, nunc Serviam, à Meridie mare Ægeum; ab Ortus Bosphorum, ac Propontidem habet.

⁵ Pythia.] Pythonissa etiam, & Phœbas dicebatur, Appollinis Sacerdos, quæ insidens Tripodi discentis crinibus, gravem è specu subeuntem spiritum excipiebat; & sic furore exagitata vaticinabatur. Cicero de Divinatione, Nam terra vis Pythiam Delphis incubabat, natura Sibyllam.

⁶ Imperatorem sumerent.] Exercitus Duce, seu Prætorum; hæcque prima est hujus nominis acceptio.

riades cum delecta manu, classe Cherfoneſum profectus, ⁷ quum accessisset Lemnum, & incolas ejus insulæ sub potestatem redigere vellet Atheniensium, idque ut Lemnii suâ sponte facerent, postulasset: ⁸ illi irridentes responderunt, tum id se facturos, quum ille domo
 5 navibus proficiscens, vento Aquilone venisset Lemnum. Hic enim venus à septentrionibus oriens, ⁹ adversum tenet Athenis proficiscentibus. Milriades morandi tempus non habens, cursum direxit quod rendebat: pervenitque Cherfoneſum. Ibi brevi tempore barbarorum copiis disiectis, totâ regione, quam petierat, potitus, loca castellis
 10 idonea communivit: multitudinem quam secum duxerat, in agris collocavit, crebrisque excursionibus locupletavit: neque minùs in ea re prudentiâ quàm felicitate adjutus est. Nam quum virtute militum devicisset hostium exercitus, summâ æquitare res constituit: atque ipse ibidem manere decrevit. ¹⁰ Erat enim inter eos dignitate regiâ,
 15 quamvis carebat nomine: ¹¹ neque id magis imperio quàm justitiâ consequutus. Neque eò secius Atheniensibus à quibus erat profectus, officia præstabat. Quibus rebus fiebat ut non minùs eorum voluntate perpetuò imperium obtineret qui miserant, quàm illorum cum quibus erat profectus. Cherfoneſo tali modo constitutâ, Lemnum re-
 20 vertitur: & ex pacto postulat ut sibi urbem tradant. Illi enim dixerant, quum vento Boreâ domo profectus, eò pervenisset, sese dedituros. se autem domum Cherfoneſi habere. ¹² Cares qui tum

I N T E R P R E T A T I O.

⁷ Athenis venientibus adversatur.

⁸ Nec illud potius violentiâ, quàm ex merito obtinuerat.

N O T Æ.

⁷ Quum accessisset Lemnum.] Ægei maris Insulam, Hypsipyles Thoantis filie regiam, & Argonautarum appulsa notissimam, hodie *Stalimeno* dicitur, Cluverius.

⁸ Illi irridentes responderunt, tum id se facturos.] Hoc responsum non à Lemniis, sed à Pelâgus antiquissimis Græciæ populis, Atheniensibus factum fuisse narrat Herodotus, postquam Delphos misissent, & jussa fuissent pœnas Atheniensibus, quas illi vellent pendere, atque Athenas venissent. Cui opinioni subscribit Zenobius his verbis, *Καλεόντων δὲ οἱ Ἀθηναίων ἐκλήθησαν πλὴν Ἀἰγύρου, ἵππων αἱ Πελαῖοι, εἰς τὴν αὐτῶν Ἀθήνην Βορέα κατὰ λόφος καταπλύνουσιν εἰς πλὴν Ἀἰγύρου, ὡς σποντὴ τῆς χάρος αὐτῶν.*

⁹ Erat enim inter eos dignitate regiâ.] Expulsus è Cherfoneſo Thracibus, rebusque suis ibi potenter confirmatis, Milriadem tyrannicam potestatem usurpasse testatur Plutarchus in libello quem fecit, de serâ numinis vindictâ: Atque ad eò regnum ipsi non fuit diuturnum: à Scythis enim primum, deinde à Phœnicibus pulsus, Athenas confugit.

¹⁰ Cares qui tum Lemnum incolebant.] Immo Pelâgus tum Lemnum incoluisse scribit Herodotus lib. 6. Cares autem gens fuit quæ quo tempore Romulus Romanam condidit, maris Mediterranti Imperium latè tenuit, Euseb. in Chronico. Nec illud impedit quominus olim depressissima fuerit, ejusque inconditi mores proverbii locum fecerint; unde illud, *ὡς καὶ τὰ ἐξ Ἑλλάδος. Rustici agis cum rusticis.* Græc. Vide Ciccr. pro L. Flacco.

Lemnum incolebant, etsi præter opinionem res ceciderat; tamen non dicto, sed secundâ fortunâ adversariorum capti, resistere ausi non sunt, atque ex insula demigrarunt. Pari felicitate cæteras insulas, quæ Cyclades nominantur, sub Atheniensium redegit potestatem. Eisdem temporibus¹¹ Persarum rex Darius ex Asia in Europam exercitu trajecto, Scythis bellum inferre decrevit:¹² pontem fecit in Istro flumine, quâ copias traduceret. Ejus pontis, dum ipse abesset, custodes reliquit principes, quos secum¹³ ex Ionia & Æolide duxerat: quibus singulis ipsarum urbium perpetua dederat imperia. Sic enim putavit facilimè se Græcâ linguâ loquentes, qui Asiam incole-
rent, sub sua retenturum potestate;¹⁴ si amicis suis oppida tuenda tradidisset: quibus, se oppresso, nulla spes salutis relinqueretur. In hoc fuit tum numero Miltiades, cui illa custodia crederetur. Hic quum crebri afferrent nuntii, malè rem gerere Darium, premique ab Scythis: Miltiades hortatus est pontis custodes, ne â fortuna da-
ram occasionem liberandæ Græciæ dimitterent. Nam si cum iis co-
piis, quæ secum transportaverat, interiisset Darius, non solum Europam fore tutam, sed etiam eos qui Asiam incolerent Græci

NOTÆ.

¹¹ *Quæ Cyclades nominantur.* Insulæ Ægei maris in orbem dispositæ, unde Cyclades dictæ, suntque numero 53. Plin. lib. 4. cap. 12. & Pomp. lib. 2.

¹² *Persarum Rex Darius.* Hystaspis filius, quem Eldras & Philo Assuerum vocant; quique equi sui hinnitu, occisus Magis, regni Persarum usurpatoribus, Rex electus est, unde postea in sigillo sculptum equum habuisse fertur, ut Scholiastes Thucydidis notat. Ille adversus Jancyrum Scytharum Regem in Europa bellum movit, quod suam filiam sibi uxorem denegasset. Justin. lib. 2.

¹³ *Scythis bellum inferre decrevit.* Non Asiaticis, sed Europæis, qui Tanais in inter & Jaxartem amnes sita erant, quos aggressus est Darius cum septingentis hominum millibus. Justin. l. 2. Herodotus lib. 6. Diodorus lib. 2.

¹⁴ *Pontem fecit in Istro flumine.* Ister omnium Europæ fluviorum maximus, qui & Danubius dicitur: In Euxinum per sex fauces invehitur, postquam sexaginta amnes, medio ferme eorum numero navigabiles recepit. Plin. lib. 4. cap. 12. Is ortum habet in jugis Abnobæ Montis

Germaniæ. Unde Dionysius:

Abnoba Mons Istro pater est: cadit Abnoba hians

Flumen, in Eos autem convertitur axis. &c.

Hunc secundum post Nilum facit. Ovid. lib. 4. de Ponto.

¹⁵ *Ex Ionia, & Æolide.* Asiæ minoris regiones sunt, in quibus linguæ Græcæ usus familiaris erat: prima, media est Cariam inter & Æolidem; altera in ipso maris Ægei litore sita.

¹⁶ *Si amicis suis oppida tuenda tradidisset.* Reges Politicæ studiosi singulare imperium nis imponere solent, quos sibi strictiori clientelâ devinxerunt, quosque sciunt devictis civitatibus gratos esse, tum propter morum, cum linguæ conformitatem; quandoquidem si status Popularis in singularem mutatus sit, summa imperii non peregrinis, sed inde natis melius creditur: Nam suis quisque placidius patet, etiam quum is præstet, qui magis timeri potest. Curt. lib. 6. c. 14.

¹⁷ *Quæ secum transportaverat.* Scythia Isthmi Pontem.

genere, ¹⁵ liberos à Persarum futuros dominatione & periculo. Id & facile effici posse: Ponte enim rescisso, regem vel hostium ferro vel inopiâ, paucis diebus interiturum. ¹⁶ Ad hoc consilium quum plerique accederent, ¹⁷ Histixus Milesius ne res conficeretur obstitit, dicens, Non idem ipsis, qui summas imperii tenerent, expedire & multitudini, quoddam Darii regno ipsorum niteretur dominio. Quo extincto ipsos potestate expullos civibus suis pœnas duros. Itaque adeo se abhorretere à cæterorum consilio, ut nihil putet ipsis utilius quàm confirmari regnum Persarum. Hujus quum sententiam plurimi essent sequuti, Miltiades non dubitans, tam multis consiliis, ad regis aures consilia sua perventura, Chersonesum reliquit, ac rursus Athenas demigravit. ¹⁸ Cujus ratio etsi non valuit, tamen magnopere est laudanda, quum amior omnium libertati quàm suæ fuerit dominationi. Darius autem quum ex Europa in Asiam redisset, hortantibus amicis, ut Græciam in suam redigeret potestatem, classem quingentarum navium comparavit, eique ¹⁹ Datin præfecit & Artaphernem: hisque ducenta peditum millia & decem equitum dedit, causam interferens, se hostem esse Atheniensibus, quod eorum auxilio ²⁰ Iones Sardis expugnassent, suaque præsidia interfecissent. Præfecti regii ²¹ classe ad Eubœam appulsâ, ²² celeriter Eretriam ceperunt: omnesque ejus gentis cives abreptos, ²³ in Asiam ad regem

INTERPRETATIO.

¹⁵ In hanc sententiam quum multi defecissent, ¹⁶ Cujus consilium quamquam frustraverunt.

NOTÆ.

- ¹⁵ Liberos à Persarum futuros dominatione & periculo.] Tanta enim erat Persarum crudelitas in devictas gentes, ut ipsas etiam variis suppliciorum generibus cruciarent, nec quietem ullam ipsis concederent. Vide Herodot. de Zopyri historia.
- ¹⁷ Histixus Milesius.] Milesus urbs in finibus Ioniz & Cariz, ob pretiosâ vellez & lanificia olim nobilis; unde Milesius.
- ¹⁸ Cujus ratio etsi non valuit, tamen magnopere est laudanda.] Id à Nepote dicitur petiudis ex odio Romanis congenito in Reges, quàm ex rei veritate, multo enim laudabiliorem nemo non dixerit Miltiadem, si Persarum Regi fidem non dedisset.
- ¹⁹ Datin præfecit, & Artaphernem.] Hi ambo Persiz, & Darii Satrapæ; Artaphernes quidem Darii frater; uterque post Marathoniam Cladem, in Græcia infeliciter perijt, à Spartanis in puteum conjectus, & superstructâ Pyrà vivus suffocatus. *Ælianus.*
- ²⁰ Iones Sardis expugnassent.] Pro Sardis, pluz, numeti, Urbs Lydiæ ad latus Tmolii montis, olim Cræsi regia.
- ²¹ Classe ad Eubœam appulsâ.] Eubœa Insula est Egæi maris, à Borœæ continente, Euripo stretto sejuncta; hodie Negrepontem vocant.
- ²² Celeriter Eretriam ceperunt.] Eubœæ urbem, quam trium dierum spatio eos expugnasse scribit Plato in Menexeno.
- ²³ In Asiam ad Regem miserunt.] Ex Darii mandato, qui scilicet Dati Satrapæ mortem minatus fuerat, nisi ad eum Eretrienfes, Atheniensesque captivos duci curaret. Plato in Menexeno. Unde colligi potest antiquis Regibus usitatum fuisse, ut subactas à se regiones vacuas incolis facerent, populoque in captivitatem traherent.

miserunt. Inde ad Atticam accesserunt, ac suas copias ¹⁶ in campum Marathonæ deduxerunt. ¹⁷ Is abest ab oppido circiter millia passuum decem. Hoc tumultu Athenienses tam propinquo tamque magno permoti, ¹⁸ auxilium nusquam nisi à Lacedæmoniis petiverunt: Philippidemque cursorem ejus generis, ¹⁹ qui hemerodromi vocantur, ²⁰ Lacedæmonem miserunt, ut nunciaret quàm celeri opus esset auxilio. Domi autem creati decem prætores, qui exercitui præesset: in eis Miltiades. Inter quos magna fuit contentio ²¹ utrum mœnibus se defenderent, an obviam irent hostibus, acieque contenderent. ²² Unus Miltiades maximè nitebatur, ut primo quòque tempore castra fierent. Id si factum esset, & civibus animum accessurum, quum viderent de eorum virtute non desperari: & hostes eàdem re fore tardiores, si animadverterent, auderi adversus se tam exiguis copiis dimicare. Hoc in tempore nulla civitas Atheniensibus auxilio fuit ²³ præter Platænsium: ea mille misit militum. Itaque horum adventu decem millia armatorum completa sunt: quæ manus ²⁴ mirabili flagrabat pugnandi cupiditate. Quo factum est ²⁵ ut plus, quàm collegæ, Miltiades valuerit. Ejus enim auctoritate impulsæ Athenienses, copias ex urbe eduxerunt, locòque idoneo castra fecerunt. Deinde postero

INTERPRETATIO.

¹⁶ An se intra Urbem invenirent.

¹⁷ Solus Miltiades vehementer suadebat.

NOTÆ.

¹⁶ In Campum Marathonæ.] Campo Marathonæ, Marathonique pugna nihil in totâ antiquitate clarius, Marathon autem, unde Campus ille nomen habet, oppidum est Atticæ, quod Athenis distat circiter 10. millia passuum, prope Alopum munem, victoriâ Thesci, superato Marathonio Tauro, insigne, & Miltiadis gloriâ, qui ibi c. millia Persarum prodigavit.

¹⁷ Is abest oppido.] Athenis.

¹⁸ Auxilium nusquam nisi à Lacedæmoniis.] Tunc Atheniensium fœderatis, qui tamen non nisi post Marathoniam pugnam venerunt, nescio quâ religione detenti, quam ex Lycurgi legibus propter crescentem, aut evanescentem Lunam, habebant, quod Strabo refert ex Herodoto lib. 9. Unde & Justinus scribit: Quos ubi viderunt quadridui teneri religione, non expectato auxilio, Græc. lib. 2. c. 9.

¹⁹ Qui Hemerodromi vocantur.] Hi cursores erant qui totum diem cursitantes

non defatigabantur, sic dicti δὲ δὲ ἡμῶν ἐξ ἐξουδ. De triplici hemerodromorum genere vide Lipsium Cent. 3.

²⁰ Lacedæmonem miserunt.] Hoc iter mille centum quadraginta stadiis definit, quod decurrit biduo ille Philippides Athenis missus, ut refert Herodotus l. 6. Ἀναγνίσκεις ἐν τῷ Ἀδωνίου ἀσπὸς λῶν ἐν Σπάρτῃ.

²¹ Præter Platænsium.] Supple, civitatem, Platæ Urbs est Bœotiæ, sub Cithærone monte, non procul à Thebis, sic dicta à Remorum latradine, Strabo lib. 9.

²² Mirabili flagrabat pugnandi cupiditate.] Ita Justin, l. 2. c. 9.

²³ Ut plus, quàm Collegæ, Miltiades valuerit.] Quia reliquis Atheniensium ducibus ad pugnandum ægre consentientibus, Miltiades prævaluit. Sic Justin, loco citato, his verbis, Miltiades: & Dux belli erat, & auctor non expectandi auxilii, quem tanti fiducia ceperat, ut plus præsidii in celeritate, quàm in sociis ducebat.

- die sub montis radicibus acie è regione instructà, novâ arte, vi sum-
 mâ prælium commiserunt. Namque arbores multis locis erant raræ,
 hoc consilio, ut & montium tegerentur altitudine, ⁸ & arborum tra-
 ctu equitatus hostium impediretur, ne multitudine clauderentur.
- 5 Datis, ⁹ etsi non locum æquum videbat suis, tamen fretus numero
 copiarum suarum, confligere cupiebat: eoque magis, ¹⁰ quod prius,
 quàm Lacedæmonii subsidio venirent, dimicare utile arbitrabatur.
 Itaque in aciem pedum centum; equitum decem millia produxit,
 præliumque commisit. In quo tanto plus virtute valuerunt Athenien-
 10 ses, ¹¹ ut decemplicem numerum hostium profligarent: adeoque per-
 terruerunt, ¹² ut Persæ non castra, sed naves peterent. Quâ pugnâ ni-
 hil adhuc est nobilius. nulla enim unquam tam exigua manus ¹³ tantas
 opes prostravit. Cujus victoriæ non alienum videtur, quale præmium
 Miltiadi sit tributum, docere; quod facilius intelligi possit, eandem
 15 omnium civitatum esse naturam. ¹⁴ Ut populi nostri honores quondam
 fuerunt rati & tenues, ob eamque causam gloriosi, ¹⁵ nunc autem effusi
 atque obsoleti: sic olim apud Athenienses fuisse reperimus. Nam-
 que huic Miltiadi, qui Athenas totamque Græciam liberavit, talis
 honos tributus est in porticu, ¹⁶ quæ Pœcile vocatur, quum pugna
 20 depingeretur Marathonia; ut in decem Prætorum numero prima ejus
 imago poneretur, isque hortaretur milites, præliumque committe-
 ret. Idem ille populus posteaquam majus imperium est nactus, &
 largitione magistratuum corruptus est, trecentas statuas Demetrio
 Phaleteo decrevit. Post hoc prælium classem septuaginta navium
 25 Athenienses eidem Miltiadi dederunt, ¹⁷ ut insulas quæ barbaros ad-
 juverant, bello persequeretur. Quo imperio pleraque ad officium

I N T E R P R E T A T I O.

⁸ Et longâ arborum serie adversario-
 rum Equitici implicarentur.

⁹ Quamquam angustius spatium fuit
 arcebas.

¹⁰ Ut decies majorem adversariorum
 multitudinem debellarent.

¹¹ Tam ingentes copias protulit.

¹² Jam verò immoderati, & nimis
 usitati.

N O T Æ.

¹⁴ Quod priusquam Lacedæmonii sub-
 sidio venissent. Quia, ut jam dictum est,
 plenilunium expectabant.

¹⁵ Ut Persæ non castra, sed naves pe-
 terent. Ita Justinus lib. 2, c. 9. *Visti*
*Persæ in naves confugerunt, ex quibus mul-
 ta suppressa, multa capta sunt.* Et paulo post,
Cynegiri quoque Atheniensis stupendum
illud facinus apparuit, qui amputatâ urâ-
que manu, dentibus postea navem detri-
nnit. Jult. ibidem.

¹⁶ Ut populi nostri. Lege, *Ut enim*
populi nostri.

¹⁷ Quæ Pœcile vocatur. Pœcile, por-
 ticus erat Athenis, variis picturarum ge-
 neribus adornata, quarum Author Poly-
 gnotus Thasius; Diogenes Laërtius in
 Zenone. In hac porticu pugna Marathonia
 depicta est.

¹⁸ Ut Insulas quæ Barbaros adjuva-
 vants. Nimirum, Cycladas,

redire

redire cœgit : nonnullas vi expugnavit. Ex his ¹² Parum insulam opibus elatam, quum oratione reconciliare non posset, copias è navibus eduxit, ¹³ urbem operibus clausit, omnique commearu pri-
vavit : ¹⁴ Deinde vineis ac testudinibus constitutis, propius muros accessit. ¹⁵ Quum jam in eo esset ut oppido potiretur, procul in conti-
nenti lucus, qui ex insula conspiciebatur, nescio quo casu, nocturno tempore incensus est. Cujus flamma ut ab oppidanis & oppugnantoribus est visa, utrisque venit in opinionem, signum à classiaris regis datum. Quo factum est, ut & Pari à deditione detererentur, & Miltiades ti-
mens ne classis regia adventaret, incensus operibus, quæ statuerat, cum ¹⁶ totidem navibus, atque erat profectus, Athenas magna cum offen-
sione civium suorum rediret. Accusatus ergo prodicionis, quod quum Parum expugnare posset, à rege corruptus, ¹⁷ infectis rebus à pugna discessisset. Eo tempore æger erat vulneribus, quæ in op-
pugnando oppido acceperat. Itaque quoniam ipse pro se dicere non ¹⁸ posset, verba pro eo facit frater ejus Tisagoras. Causa cognita, capi-
tis absolutus, pecuniâ multatus est, ¹⁹ eaque lis quinquaginta ta-
lentis æstimata est : quantus in classem sumptus factus erat. Hanc pecuniam quod solvere non poterat, in vincula publica conjectus ²⁰ est, ibique diem obiit supremum. ²¹ Hic etsi crimine Pario est accu-
satus, tamen alia fuit causa damnationis. Namque Athenienses ²² pro-
pter Pisistrati tyrannidem, quæ paucis annis antè fuerat, ²³ om-
nium suorum civium potentiam extimecebant. Miltiades multum in imperiis magistratibusque versatus, ²⁴ non videbatur posse esse
privatus : præsertim cum consuetudine ad imperii cupiditatem trahi ²⁵ videretur. Nam Chersonesi omnes illos quos habitarat annos, per-

I N T E R P R E T A T I O.

¹² Oppidum vallari coronâ cinxit.
¹³ Quum brevis futurum esset, ut urbem caperet.
¹⁴ Ante captam Urbem obsidionem sol-
visset.

¹⁵ Hacque multa aureorum triginta

millibus numerata est.
¹⁶ Licet ille solutæ obsidionis in Pario
Insula rem esset.
¹⁷ Vitam privatam servare non posse
privatus.

N O T A E.

¹² Parum insulam opibus elatam.] Una
est ex Cycladibus, marmoris candidi fo-
dinis notissima.

¹⁴ Deinde vineis, ac testudinibus.] Te-
studo, machina bellica tabularis contexta
ad urbium expugnationem.

²¹ Propter Pisistrati tyrannidem.] Hic ex
Cive privato Athenis supremam potesta-
tem invaserat : Hippocratis filius fuit,
primusque Athenis Bibliothecam publi-

cavit. Vide plura apud Just. & Herodo-
tum lib. 1.

²³ Omnium Civium suorum potentiam
extimecebant.] Plus æqua Civium pote-
stas in liberis Civitatibus odiosa est, &
suspecta.

²⁴ Non videbatur posse esse privatus.]
Quia tanta est imperii dulcedo, tamque
penetrans ambitio, ut vix deduci possit.

petuam obtinuerat dominationem, ¹ tyrannusque fuerat appellatus, sed iustus. Non erat enim vi consequutus, sed suorum voluntate, eamque potestatem bonitate retinuerat. Omnes autem & habentur & dicuntur tyranni, qui potestate sunt perpetuâ in ea civitate, quæ libertate usa est. Sed in Miltiade erat cum summa humanitas, tum mira comitas, ⁴⁴ ut nemo tam humilis esset, cui non ad eum aditus patèret: magna autoritas apud omnes civitates: nobile nomen, laus rei militaris maxima. Hæc populus respiciens, maluit eum innoxium plecti, quam se diutiùs esse in timore.

I N T E R P R E T A T I O.

¹ Rexque fuerat dictus.

N O T A.

⁴⁴ *Ut nemo tam humilis esset.* Qui se videntur, & Populo in Democratiâ, & nimis, in magna dignitate, affabiles, at Principi in Monarchiâ suspecti sunt, quæ aditu faciles præbent, altiora spirare!

I I.

THEMISTOCLES¹ NEOCLI FILIUS ATHENIENSIS.

10 ² UJUS vitia ineuntis adolescentiæ, magnis sunt emendata virtutibus: aded ut anteferatur huic nemo, pauci pares putentur. Sed ab initio est ordiendum. Pater ejus Neoclus generosus fuit, ¹ is uxorem Acarnanam civem duxit, ex qua natus est Themistocles. Qui quum minùs esset probatus parentibus, quod & liberis vivebat, & rem familiarem negligebat; à patre exhæredatus est. Quæ contumelia non fregit eum, sed erexit. Nam quum judicasset, sine sum-

N O T A.

¹ *NEOCLI FILIUS.*] Neocles Atheniensis, qui, ut refert Valer. Max. lib. 6. §. ix. x. ext. Abdicacionis notam suæ famæ inulit.

² *Hujus vitia.*] Vide Valer. Max. ibidem.

³ *Is uxorem Acarnanam civem duxit.*] Existimo vel legendum esse *Acarnanem*: quia nullibi me legisse memini *Acarnanam*: vel nomen esse proprium, quod

verisimilius videtur. Varie autem sunt opiniones ex qua gente fuerit Themistoclis mater; Alii enim Halicarnassiam fuisse scribunt: Alii verò longè plures Trenciam meretriculam Abrotonum nomine asserunt, Sic Athenæus lib. xi. cap. xiii. Porro Acarnania Epiri pars est, quam Achelous fluvius ab Ætolia dividit, unde Acarnan, nomen appellat, com. gen.

ma industria non posse eam extinguere, totum se dedidit reipublicæ, diligentiùs amicis famæque serviens. Multùm in judiciis privatis versabatur: sæpe in concionem populi prodibat: nulla res major sine illo gerebatur: celeriterque quæ opus erant, reperiebat, facili eadem oratione explicabat. Neque minùs in rebus gerendis promptus quàm excogitandis erat, quòd & de instantibus (ut ait Thucydides) verisimè judicabat, & de futuris callidissimè conjiciebat. Quo factum est ut brevi tempore illustraretur. Primus autem gradus fuit capeSSendæ reipublicæ, bello Corcyræ: ad quod gerendum prætor à populo factus, non solùm præfenti bello, sed etiam reliquo tempore ferociorem reddidit civitatem. Nam quum pecunia publica quæ ex metallis redibat, largitione magistratuum quotannis interiret: ille persuasit populo, ut eâ pecuniâ classis centum navium ædificaretur. Quâ celeriter effectâ, primùm Corcyræos fregit: deinde maritimos prædones confectando, mare tutum reddidit. In quibus cùm divitiis ornavit, tum peritissimos belli navalis fecit Athenienses. Id quantæ salutis fuerit universæ Græciæ, Bello cognitum est Persico. Nam quum Xerxes & mari & terrâ bellum universæ inferret Europæ, cum tantis eam copiis invasit, quantas neque antè, neque postea habuit quisquam. Hujus enim classis mille & ducentarum navium longarum fuit, quàm duo millia onerariarum sequebantur. Terrestres autem exercitus, septingentorum millium peditum, equitum quadringentorum millium fuerunt. Cujus de adventu quum fama in Græciam esset perlata, & maxime Athenienses peti dicerentur, propter pugnam Marathoniam: miserunt Delphos consultum quidnam facerent de rebus suis. Deliberantibus Pythia respondit, ut mœnibus ligneis se munirent. Id responsum quòd valeret quum intelligeret nemo, Themistocles persuasit, consiliùm esse Apollinis, ut in naves se suæque conferrent: cum enim à Deo significari murum ligneum. Tali consilio probato, addunt

INTERPRETATIO.

* Accuratiùs familiares famamque excolens. cydidem) certissimè statuebat.
 * Bellicosorem urbem fecit.
 * Quia Deo presentibus (juxta Thucydidem) certissimè statuebat.
 * Quo pacto res suas tuerentur.

NOTÆ.

* Belle Corcyræ.] Contrà Herodotus lib. 7. & Thucydides lib. 1. pro Corcyræo Ægineticum scribunt, Corcyra autem, quæ & Phæacia olim dicta, nunc vulgo Cerfeus; insula est in Ionio mari, hodie Venetæ ditionis, contra Epitum.
 * Nam quum Xerxes.] Darii filius.
 * Cum tantis eam copiis invasit.] De illo ingenti copiarum numero variè vari. At verò discè ex Herodoto lib. 7. quomodo Xerxes exercitum suum dinumeraverit; quem Valer. Max. lib. 3. c. 2. gravem mari & terræ vocat, nec hominibus tantum terribilem, sed & Neptune quoque compedes, & calo tenebras minitantem.

ad superiores totidem naves triremes, suaque omnia, quae moveri poterant, ⁷ partim Salaminem, partim Troezenem asportant: arcem sacerdotibus paucisque majoribus natu, ac sacra procuranda tradunt: reliquum oppidum relinquunt. Hujus consilium plerisque civitatibus displicebat, & in terra dimicari magis placebat. Iraque ⁸ missi sunt delecti cum Leonida Lacedaemoniorum rege, ⁹ qui Thermopylas occuparent, longiusque barbaros progredi non paterentur. Hi vim hostium non sustinuerunt, ¹⁰ eoque loco omnes interierunt. At classis communis Graeciae trecentarum navium, in qua ducentae erant Atheniensium, ¹¹ primum apud Artemisium, inter Euboeam continenremque terram cum classariis regis confixit. Angustias enim Themistocles quaerebat, ne multitudine circumiretur. Hic etsi pari prelio discesserant, tamen eodem loco non sunt ausi manere, quod erat periculum ne, si pars navium adversariorum Euboeam superasset, ¹² ancipiti premerentur periculo. Quo factum est ut ab Arremisio discederent, & ex adversum Arhenas apud Salamina classem suam constituerent. At Xerxes Thermopylis expugnatis, ¹³ protinus ac-

INTERPRETATIO.

⁷ Hoc Oraculum quorsum spectaret, quum nullus sciret.

⁸ Quamquam inde aqua Marte abierant.

⁹ Hostes, à fronte & à tergo urgerentur.

¹⁰ Exemplo ad urbem venit.

NOTÆ.

⁷ Partim Salaminem, partim Troezenem.] Salamis, sive Salamin, vel Salamina, insula est in Sinu Saronico contra Atticam, in qua Telamon Ajaxis & Teucris pater regnavit, non procul ab Æginâ ejusdem Sinus Insula, nunc vulgo Coluri, Ægina verò, nunc Engia, Troezen, sive Troezena, urbs est maritima Peloponnesi in agro Argolico, Argolicum inter & Saronicum Sinum posita.

⁸ Missi sunt delecti.] Hos fuisse milites graviores armaturæ, atque ex Lacedaemoniis cec, tantum, duce Leonida, refert Herodotus in Polyhymniâ; Additque ex multis aliis Graeciae civitatibus longè plures millos quos fuscè enumerat. Sed tamen illos omnes delectos non ultra mille fuisse testantur Iocrates & Diodor, quanquam Justin, lib. 2, c. xi, quatuor milia fuisse cum Leonida scribit.

⁹ Qui Thermopylas occuparent.] Vix sunt angustæ inter montium fauces iis qui è Thessaliâ in Phocidem iter habent,

sic dictæ à Thermis, quia aquæ calidæ in ipsis faucibus scaturiunt, & à pylis quas portas vocant.

¹⁰ Eoque loco omnes interierunt.] Quibus publica monumenta erecta sunt, ut qui pro libertate patriæ interissent, inscriptaque trophæis Epigrammata. Vide Strabonem lib. 9, & Herodot. lib. 7. Non tamen omnes in eo loco, sed cec, Lacedaemonios cum d, circiter sociis cecidisse legimus, quibus Leonidas prandere iussit, tanquam apud inferos coenaturi essent, Justin, lib. 2. solos Lacedaemonios ibi perisse ait numero sexcentos, reliquis à Leonida dimissis.

¹¹ Primum apud Artemisium.] Promontorium Eubœæ, apud quem secundò Græci cum Xerxe decertantur; nam primum ad Thermopylas.

¹² Protinus accessit Achaia.] Athenas, quæ apud Atticos hæc per excellentiam dicebatur, quemadmodum Romani Romam suam, Urbem vocabant.

cessit Astu : idque nullis defendentibus , interfectis sacerdotibus , quos in arce invenerat, incendio delevit.¹ Cujus fama perterriti² classarii , quum manere non auderent , & plurimi hortarentur , ut domos suas quisque discederent, mœnibusque se defenderent :³ Themistocles unus restitit ,⁴ & universos esse pares aiebat : dispersos testabatur perituros.⁵ Idque Eurybiadi regi Lacedæmoniorum , qui tum summæ imperii præerat, fore affirmabar.⁶ Quem quum minus quàm vellet, moveret, noctu⁷ de servis suis quem habuit fidelissimum, ad regem misit, ut ei nunciaret suis verbis, adversarios ejus in fuga esse. Qui si discessissent, majore cum labore & longinquiore tempore bellum confecturum, quum singulos confectari cogeretur ; quos si statim aggrediretur, brevi universos oppressurum.⁸ Hoc edò valebat, ut ingratiis ad depugnandum omnes cogerentur. Hac re auditâ, Barbarus nihil doli subesse credens, postridie alienissimo sibi loco, contrâ opportunissimo hostibus, aded angusto mari confluit, ut ejus multitudo navium explicari non potuerit. Victus est ergo magis consilio Themistoclis quàm armis Græciæ. Hic barbarus etsi malè rem gesserat, tamen tantas habebat reliquias copiarum, ut etiam cum his opprimere posset hostes.⁹ Interim tamen ab eodem gradu depulsus est. Nam Themistocles verens, ne bellare perseveraret, certiorum eum fecit, id agi, ut pons, quem ille in Hellesponto fecerat, dissolveretur, ac reditu in Asiam excluderetur. Idque ei persuasit. Itaque quâ sex mensibus iter fecerat, eadem minus diebus triginta in Asiam reversus est : seque à Themistocle non superatum,

INTERPRETATIO.

- ¹ Cui quum, prout cupiebat, non per- pugnam adigerentur.
suaderet. | ² Ab eadem occasione rei benè getendæ
³ Id edò tendebat, ut inviti omnes ad dejectus est.

NOTÆ.

- ¹ Cujus famâ.] Aptius fortè legeretur flammia, ut alii volunt, quum Salamis non adeo remota sit Athenis, ut flammia incensæ urbis hinc cerni non potuerit.
² Classarii.] Græcorum classis milites intellige.
³ Themistocles unus restitit.] Vide Herodotum, apud quem Themistoclis oratio est, quâ Græcis omnibus, ne domum redirent, persuasit.
⁴ Et universos esse pares aiebat.] Insuperabiles sunt universas aggredientibus : easdem lacerabis & carperis, qui per partes attentaverit. Frontin. lib. 2. c. 10. Sic & Cicero ad Atticum : Nos disjunctâ manu pares adversariis esse non possumus.
- ⁵ Idque Eurybiadi.] Is Leonidæ ad Themistoclem intercepto summæ rerum administrationi apud Lacedæmonios successerat.
⁶ De servis quem habuit fidelissimum.] Servum hunc Themistoclis liberorum pædagogum fuisse nomine Sicinnum, unde Sicinnis saltatio dicta est, testatur Clemens Alexandr. his verbis : Καὶ τῶν Θερμοπύλων ἀνδρῶν ὁ πρῶτος τῶν Σικιννοῦ, οὐκ ἄνευ πάσης λέω, ἐργάτης εὐαὶ αὐτοῦ καὶ ἀντιζῆτο οὐκ ἄνευ. Hicque suâ sagacitate inter claros Græciæ propagatores illorum temporum meruit annumerari.

- sed conservatum judicavit. Sic unius viri prudentiâ Græcia liberata est, Europæque succubuit Asia. Hæc altera victoria, quæ cum Marathonio possit comparari tropæo. Nam pari modo apud Salamina parvo numero navium maxima post hominum memoriam classis est devicta. Magnus hoc bello Themistocles fuit, neque minor in pace. Quum enim Phalereo portu neque magno neque bono Athenienses uterentur, hujus consilio¹⁹ triplex Piræci portus constitutus est: isque menibus circumdatus, ut ipsam urbem dignitate equipararet, utilitate superaret. Idemque muros Atheniensium restituit²⁰ præcipuo suo periculo. Namque Lacedæmonii causam idoneam nacti, propter excursions barbarorum, quâ negarent oportere extra Peloponnesum ullam urbem haberi, ne essent loca munita quæ hostes possiderent: Athenienses edificantes prohibere sunt conati.²¹ Hoc longè aliud spectabat, atque videri volebant. Athenienses enim duabus victoriis, Marathonîâ & Salaminiâ, tantam gloriam apud omnes gentes erant consequuti, ut intelligerent Lacedæmonem de principatu sibi cum his certamen fore: quare eos quàm infirmissimos esse volebant. Postquam autem audierunt muros instrui, legatos Athenas miserunt qui id fieri verarent.²² His præsentibus desierunt, ac se de ea re legatos ad eos missuros dixerunt. Hanc legationem suscepit Themistocles, & solus primò profectus est: reliqui legati, ut tum exirent, quum satis altitudo muri exstructa videretur præcepit: atque ut interim omnes servi atque liberi opus facerent, neque ulli loco parcerent, sive sacer esset, sive privatus, sive publicus: sed undique, quod idoneum ad muniendum putarent, congererent. Quo factum est ut Atheniensium muri ex facellis sepulcrique constarent. Themistocles autem ut Lacedæmonem venit, adire ad magistratus noluit: & dedit operam ut quàm longissimè tempus duce-
ret, causam interponens, se collegas expectare. Quum Lacedæmonii quererentur opus nihilominus fieri, eumque eâ re conari fallere: interim reliqui legati sunt consequuti. à quibus quum audisset non multum superesse munitionis,²³ ad Ephoros Lacedæmoniorum accessit;

INTERPRETATIO.

¹⁹ Hac in re longè aliud intendebant, | ²¹ Prope esse ut munitione absolveretur, quàm quod ostendebant.

NOTÆ.

¹⁹ Triplex Piræci portus.] Piræcum, quem hodie Portum Leonem vocant, vulgo Porto Leone, x. stadiis Athenis remotum esse patet ex Laërtio in Aristothene, hicque à Themistocle fortissimo muro civitati conjunctus est.

²⁰ Præcipuo suo periculo.] Quod postea explicatur.

²¹ His præsentibus desierunt.] Ne, scilicet, à Lacedæmonii, & reliquis Peloponnesus ab opere incepto impedirentur. Diodorus lib. 11.

²² Ad Ephoros Lacedæmoniorum accessit.] Ephori supremi erant Spartanorum Magistratus, quales ferè apud Romanos Tribuni plebis: Ut enim à Consulibus ad

penes quos summum imperium erat : atque apud eos contendit , falsa his esse delata. quare æquum esse , illos , viros bonos nobilisque mittere quibus fides adhiberetur , qui rem explorarent. Interea se obsidem retinerent. Gestus est ei mos , tresque legati functi summis honoribus , Athenas missi sunt. Cum his collegas suos Themistocles iussit proficisci : ° eisque prædixit , ut ne prius Lacedæmoniorum legatos dimitterent , quàm ipse esset remissus. Hos postquàm Athenas pervenisse ratus est , ad magistratum senatumque Lacedæmoniorum adiit , & apud eos liberrimè professus est , Athenienses suo consilio , quod communi jure gentium facere possent ; 7 deos publicos suosque patrios , ac penates , quò faciliùs ab hoste possent defendere , muris sepiisse : 8 neque eò , quod inutile esset Græciæ fecisse. Nam illorum urbem , ut propugnaculum oppositam esse barbaris. 9 apud quam jam bis classis regia fecisset naufragium. Lacedæmonios autem male & injustè facere , qui id potiùs intuerentur quod ipsorum dominationi , quàm quod universæ Græciæ utile esset. Quare , si suos legatos recipere vellent , quos Athenas miserant , se remitterent , aliter illos nunquam in patriam essent recepturi. Hic tamen non effugit civium suorum invidiam. namque ob eundem timorem , quo damnatus erat Miltiades , 10 testularum suffragiis è civitate ejectus , 11 Argos habitatum concessit. Hic quum , pro-

INTERPRETATIO.

° Eisque præmonuit.

7 Nec ideo aliquid quod Graciam non juvaret. operatum esse.

NOTÆ.

Tribunos provocare licebat , sic à Regibus Lacedæmoniorum ad Ephoros. Tanta insuper erat eorum potestas , ut etiam Regem in vincula publica conjicere valerent. Infra in Paulaniâ.

8 Deos publicos suisque patrios , ac Penates. Deos nempe toti Græciæ communes , & eos qui suæ civitati peculiariter præessent , ut Athenis Minervam ; quique privatis ædificiis præsiderent.

9 Apud quam jam bis Classis Regia fecisset naufragium. Semel in Euripo stretto apud Artemisium promontorium , ubi Perclarum classis malè rem gessit ; deinde semel apud Salaminam insulam in Sinu Saronico.

10 Testularum suffragiis. Ostracismus erat apud Athenienses Relegationis genus , quo scilicet dum cives potnam alicui irrogandam , vel propter ejus divitias , vel amicos , aliamve potentiam , existima-

bant , in vas quoddam testulas viritum in concilio ipsis datas suffragiorum loco mittebant , in quibus quisque nomen illius scribebat quem urbe cedere voluisset. Magistratus verd qui huic negotio præerant , universos simul calculos recensebant ; qui nisi sex milium numerum excedissent , nil confectum esse judicabatur. At quicumque tali suffragiorum numero damnatus erat , hic ad decennium extra urbem ejiciebatur. Vide Aristot. lib. 3. Politic. Dicitur autem Ostracismus ἀπὸ τοῦ ὀστράκου , hoc est à testulis in quibus suffragia scribi solebant. Causa instituti , ne quis ob nimiam potentiam libertate oppressa tyrannidem occuparet. Sigonius lib. 2. de rebus Atheniensium c. 4.

11 Argos habitatum concessit. Duo sunt præcipua hujus nominis oppida , in Peloponneso. Alterum Hippium , clarissima

præter multas ejus virtutes, magna cum dignitate viveret, Lacedæmonii legatos Athenas miserunt, qui eum absentem accusarent, quod societatem cum rege Persarum ad Græciam opprimendam fecisset. Hoc crimine absens prodicionis est damnatus. Id ut audivit, quod non satis tutum se Argis videbat, ⁷ Corcyram dimigravit. Ibi quum ejus principes civitatis animadvertisset timere, ne propter se bellum his Lacedæmonii & Athenienses indicerent, ⁸ ad Admetum Molossorum regem, cum quo ei hospitium fuerat, confugit. Huc quum venisset, ⁹ & in præsentia rex abesset: quod majore religione se receptum tueretur, ¹⁰ filiam ejus parvulam arripuit, & cum ea se in sacrarium, quod summâ colebatur ceremoniâ, conjecit. Inde non prius egressus est quàm rex cum, datâ dextrâ, in fidem reciperet, quam præstitit. Nam quum ab Atheniensibus & Lacedæmoniis exposceretur, ¹¹ publicè supplicem non prodidit, monuitque ut consuleret sibi. difficile enim esse, in tam propinquo loco turdum cum versari. ¹² Itaque Pydnam cum deduci jussit, & quod satis esset præsidii dedit. Hac re auditâ hic in navem omnibus ignotus ascendit: Quæ quum tempestate maximâ ¹³ Naxum ferretur; ubi tum Atheniensium erat exercitus: sensit Themistocles, si eò pervenisset, sibi esse pereundum. Hac necessitate coactus, domino navis quis sit, aperit: multa pollicens si se conservasset. At ille clarissimi viri captus

I N T E R P R E T A T I O.

⁷ Tumque Rex alio in loco versaretur.

⁸ Fidem suplici datam, publicè non violavit.

N O T Æ.

civitas non procul à Mycænis ad Inachum amnem,

Ecce autem Inachii sese referebat ab Argis. Virg. l. 7.

quæ ad ducrimen, aliarum ejusdem nominis urbium, Argos Hippium dicebatur, ab Equorum multitudine. Nam Hippos Græcè dicitur, Latine Equus. Alterum Dipsum, ab aquæ penuriâ, quod & Phoroncum dictum est à Phoroneo primo Rege, teste Stephano. Est item Argos oppidum Thessaliæ, quod & Pelagiseon à Pelasgis. Porro Argos locus erat certus ac definitus, in quo commorabantur qui testularum suffragis urbe ejecti fuerant, Vide Plinium, Strabonem, Ptolemæum.

⁷ Corcyram demigravit. Vide supra.

⁸ Ad Admetum Molossorum Regem. Molossi à Molossia, quæ pars est Epiri, in qua olim nascebantur egregii canes, qui

& Molossi dicebantur. Cur verò ad eum confugerit, infra ostenditur.

⁹ Filiam ejus parvulam arripuit. Thucydides lib. 1. c. 8. ferè sub finem, filium, non filiam, eumque, suadente Regina, arripuisse scribit, iungitque ideam Thucydides, Molossorum Regem à Themistocle fuisse vehementer obsecratum, ne rerum inter se antactarum recordaretur, neque de misero vindictam sumeret, quod in levissimis eum rebus offendisset, hic verò de salute sua ageretur. Quod silentio præterit Nepos nostrer, immo verò Themistoclem cum eo hospitium habuisse refert.

¹⁰ Itaque Pydnam cum deduci jussit. Urbem Macedoniæ, Stephanus Cydnam vocat, Hujus meminit Pim. lib. 4. c. 10.

¹¹ Naxum ferretur. Unam ex Cycladibus, olim Baccho sacram, quæ hostie Nicliæ, misericordiâ;

miseri cordiâ; diem noctemque procul ab insula in salo navem tenuit in anchoris, neque quenquam ex ea exire passus est. ¹² Inde Ephesum pervenit, ibique Themistoclem exponit: ¹³ cui ille pro meritis gratiam postea retulit. Scio plerosque ita scripsisse, Themistoclem, Xerxe regnante, in Asiam transisse. Sed ego potissimum ¹⁴ Thucydidi credo, quod ætate proximus erat qui illorum temporum historiam reliquerunt, & ejusdem civitatis fuit. Is autem ait, ¹⁵ ad Artaxerxem cum venisset, atque his verbis epistolam misisse: *Themistocles veni ad te, qui plurima mala omnium Graiorum in domum tuam intuli, quum mihi necesse fuit adversus patrem tuum bellare, patriamque meam defendere. Idem multò plura bona feci, postquam in tuto ipse ego, & ille in periculo esse cepit. Nam quum in Asiam reverti nolles, praelio apud Salamina factò, literis cum certiore feci, id agi ut pons, quem in Hellesponto fecerat, dissolveretur, atque ab hostibus circumiretur. Quo nuncio ille periculo est liberatus. Nunc autem ad te confugi* ¹⁶ *exagitatus à cuncta Græcia, tuam petens amicitiam: quam si ero adeptus, non minus me bonum amicum habebis, quàm fortitem inimicum ille expertus est. Ea autem rogo, ut de his rebus, quas tecum colloqui volo,* ¹⁷ *annum mihi temporis des, eoque transacto, me ad te venire patiaris.* Hujus rex animi magnitudinem admirans, cupiensque talem virum sibi conciliari, ¹⁸ veniam dedit. Ille omne id tempus literis sermonique Persarum dedit: quibus aded eruditus est, ut multò commodiùs dicatur apud regem verba fecisse, quàm hi poterant, ¹⁹ qui in Perside erant nati. Hic quum multa regi esset pollicitus, gratissimumque illud, si suis uti consiliis vellet, illum Græciam bello oppressurum: magnis muneribus ab Artaxerxe donatus in ²⁰ ²¹ Asiam rediit,

INTERPRETATIO.

¹² Quem postea meritis mercede donavit.

¹³ Petitioni annuit.

NOTÆ.

¹² Unde Ephesum pervenit.] Urbem Ionie mariimam, Amazonum opus, & celeberrimo Diane templo totius Asiæ clarissimam, Stephanus.

¹⁴ Sed ego potissimum Thucydidi credo.] Thucydides Atheniensis, historię scriptor perspicacissimus de bellis Peloponnesi.

¹⁵ Ad Artaxerxem.] Artaxerxes, Xerxis filius fuit, qui & Longimanus dictus est, Persarum Rex. Porro inter nomen Xerxis & Artaxerxis illud discrimen est, quod alterum ab altero derivetur cum additamento illo honorifico *Art*, quodquidem apud Persas, Heclychio Interprete, significat magnum; itaut Artaxerxes sit quasi magnus dominator.

¹⁶ Exagitatus ab omni Græcia.] A Venatoribus id translatum, qui nullibi feram consistere patiuntur, donec in potestatem eorum veniat.

¹⁷ Annum mihi temporis des.] Nimirum ut per illud literis, sermonique Persarum operam daret. Vide Valer. Max. lib. 8. c. 7. ceter. 15.

¹⁸ Qui in Perside erant nati.] Hæc est imperii Persarum peculiaris regio, cujus caput Persæpolis: nam Græci distinguunt inter Περσικὴ γῆ, &, πᾶσι Περσίδος. Sic Salmasius.

¹⁹ In Asiam rediit.] Sc. minorem, quæ hodie Anatolia dicitur.

³⁹ domiciliumque Magnesiæ sibi constituit. Namque hanc urbem ei Rex donaret, his usus verbis, quæ panem præberet : (ex qua regione quinquaginta ei talenta quotannis redibant) ⁴⁰ Lampiacum, unde vinumsumeret : ⁴¹ Myntem, ex qua obsonium haberet. Hujus ad nostram memoriam monumenta manserunt duo : sepulcrum, ⁴² prope oppidum, in quo est sepultus : statux in foro Magnesiæ, De cujus morte multimodis apud plerosque scriptum est. Sed nos eundem potissimum Thucydidem autorem probamus, qui illum ait Magnesiæ morbo mortuum : neque negat fuisse famam, ⁴³ venenum ⁴⁴ suâ sponte sumpsisse, quum se, quæ regi de Græcia opprimenda pollicitus esset, præstare posse desperaret. Idem ⁴⁵ ossa ejus clam in Attica ab amicis esse sepulta, ⁴⁶ quoniam legibus non concederetur, quod proditiōis esset damnatus, memoriæ prodidit.

N O T Æ.

³⁹ *Domiciliumque sibi Magnesiæ constituit.*] Magnesiæ urbs Ioniz ad Meandrum amnem sita, juxta montem qui Thorax dicitur, in quo monte dicunt crucifixum fuisse Daphnam grammaticum, quod Reges suis versibus incesselet, unde ortum est proverbium, *Cave à Thorace*. quo utimur quum alicujus linguæ perulantiam compefcere volumus. Ita Strabo lib. 14. & Pius II. summus Pontifex in suâ Aetate LXXXI. Magnesiæ autem Themistocli idcirco à Persarum Rege datum esse existimo, quæ ei panem præberet, quia urbs illa in solo feracissimo sita est, nimirum in campis parentissimis per quos Mæandrus amnis multoties in se recurrens, illos suis aquis mirum in modum fecundat.

⁴⁰ *Lampiacum.*] Afiz oppidum in Helleponti litore clarum & nobile; hanc urbem à Priapo Bacchi & Veneris filio conditam antiqui referunt, inter quos Plutarchus, in Libello de claris mulieribus, & Demosthenes. Ideo autem id commentum fuisse puto, quod vini & tritici summa ibi sit copia; hinc Themistocli in vinum data.

⁴¹ *Myntem.*] Urbem ad Mæandri ostia

sitam, omnium piscium ubertate & copia prædivitem: hinc Themistocli in obsonium concessa. Vide Diodorum, Thucydidem, Strabonem, & Plinium.

⁴² *Prope oppidum.*] Arhenas, juxta Pyæum portum. Vide infra.

⁴³ *Venenum suâ sponte sumpsisse.*] Tauri sanguinem hausisse testatur Valerius Max. lib. 5. v. 6. nimirum in sacrificio, ut ab oppugnandâ suâ patriâ abstineret. Vide etiam Cicer. in Bruto. Thucydides tamen & Herodotus, & alii plures de Taurino sanguine nihil prodiderunt.

⁴⁴ *Ossa ejus clam in Atticâ ab amicis esse sepulta.*] Alii palam & Oraculi jussu id factum aiunt, quod non prius peltis sinem fore responderat, quàm Themistoclis ossa Magnesiâ reducta essent. Sic Pausanias in Atticis. At nec Herodotus, nec Thucydides ejus rei mentionem faciunt.

⁴⁵ *Quoniam legibus non concederetur.*] Cautum enim legibus erat ne quicumque sacrilegii reus esset, vel Patriam prodidisset, ejus ossa in Atticâ sepelirentur. Vide ea de re Xenoph. lib. 1. de rebus Græciæ, c. ultimo, & Plutarchum in Phocione, de quo infra.

III.

ARISTIDES LYSIMACHI

FILIUS, ATHENIENSIS.

QUALIS ferè fuit Themistocli. Itaque cum eo¹ de principatu contendit. ² Namque obtrecliarunt inter se. In his autem cognitum est quanta antistaret eloquentia innocentiae. Quanquam enim aded excellēbat Aristides abstinētiā, ut unus post hominum memoriam, quod³ quidem nos audiverimus, ⁴ cognomine JUSTUS sit appellatus: tamen ⁵ à Themistocle collabefactus testulā illā, exilio decem annorum multatus est. Qui quidem quum intelligeret reprimi concitatam multitudinem non posse: cedensque animadverteret ⁶ quendam scribentem, ut patriā pelleretur, quāvisse ab eo dicitur, Quare id⁷ faceret, aut quid Aristides commisisset, cur tantā pœnā dignus duceretur? Cui ille respondit, se ignorare Aristidem, sed sibi non placere quòd cupidè elaborasset, ut prater ceteros JUSTUS appellaretur. ⁸ Hic decem annorum legitimam pœnam non pertulit. Nam postquam Xerxes in Græciam descendit, sexto ferè anno postquam erat expulsus, plebiscito in patriam restitutus est. Interfuit autem pugnae navali

INTERPRETATIO.

¹ Namque se mutuo criminati sunt.

² Nihilominus per Themistoclem Ostracismo illo condemnatus.

NOTÆ.

¹ *Æqualis ferè fuit.* Id de ætatis & dignitatis æqualitate simul intelligi potest, non verò de morum conformitate; Aristides enim placidus & animo tranquillus; Themistocles contrā fervens & ambitiosus.

² *De Principatu contendit.* Nimirum inter alteri in administranda civitate cederet.

³ *Cognomine justus sit appellatus.* Vide Ciceronem pro Sextio, & Tullius, Aristides nonne ob eam causam expulsus est patriā, quòd prater modum justus esset.

Cui subjunge Plutarchum in ejus vita.

⁴ *A Themistocle collabefactus testulā illā.* Hæc erat lex Ostracismi, ut pauid supra in Themistocle,

⁵ *Quendam scribentem, ut patriā pelleretur.* Quisque enim Civium, ut supradictum est, in calculo suo ejus nomen scribebat, quem vellet exulem fieri.

⁶ *Hic decem annorum legitimam pœnam non pertulit.* Ne eo sensu intelligas legitimam, quòd foret justa, sed lege Ostracismi decretam.

apud Salamina, ⁷ quæ facta est prius quàm pœnâ liberaretur. Idem prætor fuit Atheniensium ⁸ apud Plateas, ⁹ in prælio quo Mardonius fusus, barbarorumque exercitus est interfectus. Neque aliud est ultimum hujus in re militari illustre factum, quàm hujus imperii memoria: Justitiæ verò & æquitatis & innocentiae multa. Imprimis, quòd ejus æquitate factum est, quum in communi classe esset Græciæ simul cum Pausania, quo duce Mardonius erat fugatus, ut summa imperii maritimi à Lacedæmoniiis transferretur ad Athenienses. Namque ante id tempus & mari & terrâ duces erant Lacedæmonii. ¹⁰ Tum autem & intemperantiâ Pausaniæ, & justitiâ factum est Aristidis, ut omnes ferè civitates Græciæ ad Atheniensium societatem se applicarent: & adversus barbaros, hos duces deligerent sibi, quòd facilius repellerent, si fortè bellum renovare conarentur. Ad classes ædificandas, exercitusque comparandos, quantùm pecuniæ quæque civitas daret, Aristides delectus est, qui constitueret. Ejus arbitrio ¹¹ "quadringenta & sexaginta talenta quotannis" Delum sunt collata. Id enim commune ærarium esse voluerunt. Quæ omnis pecunia postero tempore Athenas translata est. Hic quâ fuerit abstinentiâ, nullum est certius indicium, quàm quòd quum tantis rebus præfuisset, in tanta ¹² paupertate decessit, "ut qui efferretur, vix reliquerit. Quo factum est ut filii ejus publicè alerentur, & de communi ærario dotibus datis, collocarentur. Decessit autem ferè post annum quartum quàm Themistocles Athenis erat expulsus.

I N T E R P R E T A T I O.

⁷ *Us unde funus fieret agrè ipsi superfuisset.*

N O T Æ.

⁷ *Qua facta est priusquam pœnâ liberaretur.* Id est, priusquam pœnæ tempus Ostracismi lege constitutum absolveretur, quia plebiscito ante illud revocatus est.

⁸ *Apud Plateas.* Urbem Bœotiz, de qua supra in Miltiade.

⁹ *In prælio quo Mardonius.* Sarrapes Xerxis, Natione Medus.

¹⁰ *Tum autem & intemperantiâ Pausaniæ, & justitiâ factum est Aristidis.* De Pausaniæ intemperantiâ postea. De justitiâ vero Aristidis hoc accipe, cum enim ille idem fœdus cum omni Græciâ firmaret, post diras execrationes, accensos ferreos orbes in mare dejecit, & adjunxit, ut ita extinguerentur cum omni

stirpe & Gente, qui contra fœdus irent. Thucydides lib. 1. & Plutarchus in Aristide.

¹¹ *Quadringenta & sexaginta talenta.* Duplex erat talentum apud Atticos, magnum, & minus: magnum minas octingentas habebat: minus, coronatos sexcentos. Ideoque vel si de minore hic sermo est, quadringenta & sexaginta talenta, summam efficient nostri æris Ducenties septuagies series mille aureorum Coronatorum. *Schoetus.* Vide & Jul. Pollucem lib. 9. & Bodzum de Asse.

¹² *Delum sunt collata.* Una est Cycladum omnium notissima, prius Ortygia à Coturnicibus, quas Græci Ortygas vocant. Plin. lib. 4.

IV.

PAUSANIAS

LACEDÆMONIUS.

AGNUS homo, sed varius in omni genere vitæ fuit. Nam ut virtutibus eluxit, sic vitiis est obrutus. Hujus illusterrimum est prælium ¹ apud Platæas. Namque illo duce Mardonius, satrapes regius, natione Medus, ² regis gener, in primis omnium Persarum & manu fortis ³ & ⁴ consilii plenus, cum ducentis millibus peditum, quos viritim legerat, & viginti millibus equitum, haud ita magnâ manu Græciâ fugatus est: ⁵ eoque ipse dux cecidit prælio. Quâ victoriâ elatus ⁶ plurima miscere cepit, & majora concupiscere. Sed primum in eo est reprehensus, quodd quum ex præda ⁷ tripodem aureum Delphis posuisset, epigrammate scripto in quo erat hæc sententia, *Suo ductu barbaros apud Plateas esse deletos, ejusque victoria ergo Apollini donum dedisse.* ⁸ hos versus Lacedæmonii exscalperunt, neque aliud scripserunt, quàm nomina earum civitatum, quarum auxilio Persæ erant victi. Postid prælium, eundem Pausaniam cum classe communi ⁹ Cyprum atque Hellepontum miserunt, ut ex his regionibus barbarorum præidia depelleret. Pari felicitate in ea re usus, elatius se

INTERPRETATIO.

¹ Multa turbare aggressus est.

NOTÆ.

¹ PAUSANIAS,] Cleombroti filius, Paterque alterius Cleombroti Lacedæmoniorum Ducis, qui temerè cum Epanimunda pugnans vulnere occubuit, exercitusque ejus deletus est.

² Apud Platæas,] Vide sup. in Miltiade.

³ Regis gener,] Darii, cujus filiam Artostren nomine duxerat, Xenique tunc Persis Imperantis sororis maritus. Herodotus lib. 6.

⁴ Consilii plenus,] In eo tamen plus audaciæ quàm prudentiæ fuisse testatur idem Herodotus in Calliope.

⁵ Eo ipse dux cecidit prælio,] Idus nimium lapide Mardonius perit. Platæ-

chus in Aristide.

⁶ Tripodem aureum Delphis posuisset,] Mos victoribus erat, ut ex hostium præda Tripodem Apollini plerumque consecrarent, idque præsertim inter Græcos, quod frequenter in Attica historia legitur. Thucydides lib. 1. c. 8.

⁷ Hos versus Lacedæmonii exscalperunt,] Idem, ibidem.

⁸ Cyprum, atque Hellepontum miserunt,] Cyprus insula est in Pamphilio mari, Veneri sacra. Hellepontus verò fretum angustum Europam ab Asia dividens, Proponudem inter & mare Ægeum, nunc vulgò, *Sivotto di Gallipoli*

- gerere cœpit, majoresque appetere res. ⁹ Nam quum Byzantio expugnato cepisset complures Persarum nobiles, atque in his nonnullos regis propinquos: hos clam Xerxi remisit, simulans ex vinculis publicis effugisse: & cum his Gongylum Eretriensem, qui literas regi redderet, in quibus hæc fuisse scripta Thucydides memoriz prodidit:
- Pausanias dux Sparta, quos Byzantii ceperat, postquam propinquos suos cognovit, tibi muneri misit, seque secum affinitate conjungi cupit. Quare, si tibi videtur, des ei filiam tuam nuptum. Id si feceris, & Spartam & cateram Græciam sub tuam potestatem, se adjuvante, redacturum pollicetur. His de rebus si quid geri voveris, certum hominem ad eum mittas face, cum quo colloquatur.* Rex tot hominum salute, tam sibi necessarium, magnopere gavisus, confestim cum epistola ¹⁰ Artabazum ad Pausaniam mittit, in qua eum collaudat, ac petit, ne cui rei parcat ad ea perficienda, quæ pollicetur. Si fecerit, nullius rei à se repulsam laturum. Hujus Pausanias voluntate cognita, alacrior ad rem gerendam factus, in suspicionem cecidit Lacedæmoniorum. In quo facto domum revocatus, accusatus capitis, absolvitur: multatur tamen pecuniâ. Quam ob causam ad classem remissus non est. ¹¹ At ille pòst non multò, suâ sponte ad exercitum rediit, & ibi non callidâ, sed dementi ratione cogitata patefecit. Non enim mores patrios solum, sed etiam cultum vestitumque mutavit. Apparatu regio urebatur, "veste Medicâ: "satellites Medi & Ægypti sequebantur: epulabatur more Persarum luxuriosius, quàm qui aderant, perpeti possent. Aditum petentibus conveniendi non dabat: superbè respondebat, & crudeliter imperabat. Spartam redire volebat. ¹² Colonas, qui locus in agro Troade est, se contulerat: ibi consilia cum patriæ, tum sibi inimica capiebat. Id postquam Lacedæmonii resciverunt, ¹³ legatos ad eum cum scytala miserunt, in qua more illorum erat

INTERPRETATIO.

⁹ Ille verò post breve tempus privato consilio ad castra reversus est.

NOTÆ.

⁹ Nam quum Byzantio expugnato,] Urbe Thraciz ad Bosphorum sita, nunc Constantinop, à Constantino instauratore dicta.

¹⁰ Artabazum ad Pausaniam mittit,] Artabazus ille summus Xerxis præfectus fuit, de quo Herodorus lib. 9, & Thucydides lib. 1, quod pater ex ejus nominis Etymologiâ, Hesychius, Stephanus.

¹¹ Veste Medicâ,] Ut ostenderet se jam ad Medos & Persas defecisse, Medorum autem vestem purpuream fuisse scribit Xenoph. lib. 1, de Cyri vitâ.

¹² Satellites Medi & Ægypti sequebantur,] Quales Persarum Reges habent, qui

Doryphori dicuntur & Melophori, quia aurea mala hastis præfixa ferunt, vel à colore vestis Melino, Ælianus, & Athenæus lib. 12, cap. 1.

¹³ Colonas,] De hoc loco meminit Thucydides lib. 1, c. 2. Non procul à Lampsa-co, Milesiorum Colonia, Strabo lib. 13.

¹⁴ Legatos ad eum cum scythala miserunt,] Scythala, quantum hic ego conjicio, epistolæ jussoriz & comminatoriz genus est, sigillo quodam publico obsignatæ, quâ Lacedæmonii ad revocandos imperatores suos uti solebant, cujus formam depingunt Plutarchus in Lylandro, & Gellius lib. 17.

scriptum, nisi domum reverteretur, se capitis eum damnaturos. Hoc nuncio motus, sperans se etiam pecuniâ & potentiâ instans periculum posse depellere, domum rediit. Huc ut venit, ab ephoris in vincula publica conjectus est. " Licet enim legibus eorum, cuius ephoro hoc facere regi. Hinc tamen se expedit: neque eò magis 5 carebat suspitione. nam opinio manebat, eum cum rege habere societatem. " Est genus quoddam hominum, quod Helotes vocatur, quorum magna multitudo agros Lacedæmoniorum colit, servorumque munere fungitur. Hos quoque sollicitare spe libertatis existimabatur. Sed quoddam harum rerum nullum erat apertum crimen, quo argui posset, non putabant de tali tamque claro viro suspicionibus oportere 10 judicari: sed expectandum, dum se ipsa res aperiret. Interim Argilius quidam adolescentulus, quem puerum Pausanias amore Venero dilexerat, quum epistolam ab eo ad Artabazum accepisset, eique in suspitionem venisset, aliquid in ea de se esse scriptum, quoddam 15 nemo eorum redisset, qui super tali causa eodem missi erant: vincula epistolæ laxavit, signoque detracto, cognovit, si pertulisset, sibi esse pereundum. Erant in eadem epistola quæ ad ea pertinebant, quæ inter regem Pausaniamque convenerant. Has ille literas ephoris tradidit. Non est prætereunda gravitas Lacedæmoniorum hoc loco. Nam ne hujus quidem indicio impulsus sunt, ut Pausaniam comprehenderent: neque prius vim adhibendam putaverunt, quàm se ipse indicasset. Itaque huic indici, quid fieri vellent, præceperunt. " Fanum Neptuni est Tænari, quod violari nefas putant Græci: eò ille index confugit: in ara consedit. Hanc juxta, locum fecerunt 25 sub terra, ex quo posset audiri, si quis quid loqueretur cum Argilio. Huc ex ephoris quidam descenderunt. Pausanias ut audivit, Argilium confugisse in aram, perturbatus eò venit. " Quem quum supplicem dei videret in ara sedentem, quærit, causæ quid sit tam repentino consilio. Huic ille quid ex literis comperisset, aperit. 30

INTERPRETATIO.

Quam se rem exhibuisset.

NOTÆ.

¹¹ *Licet enim* cuius Ephoro, legibus eorum, hoc facere Regi.] De Ephorum potestate supra diximus.

¹² *Est genus quoddam hominum quod Helotes vocatur.*] Erant servi publici apud Lacedæmonios, præpositi agris atandis & colendis, quorum tamen tantum jus erat, ut civitatem Spartanam assequi possent. De quibus vide Thucydidem lib. 1. c. 6. Platonem 6. de Legibus, Aristot. 11. Politic. c. 7. Horum fides erat admodum lu-

brica, & impulsu ad mutationem facilis. Polyæn. 1. 1.

¹³ *Fanum Neptuni & Tænari.*] Tænarus promontorium est Laconica regionis, in quo fauces erant ad inferos descendentes, quò hippocampos suos Neptunus subducere credebatur, unde fanum ipsi dicatum est.

¹⁴ *Quem quum supplicem Dei.*] Id est, Neptuni.

Tanto magis Pausanias perturbatus orare cœpit, *ne enunciaret, nec se meritum de illo optime, proderet.* ⁴ *Quod si eam veniam sibi dedisset, tantis, ne implicatum rebus sublevasset, magno esse ei premio futurum.* His rebus ephori cognitis, satius putaverunt in urbe cum comprehendendi, quod, quum essent profecti, Pausanias placato Argilio (ut putabat) Lacedæmonem reverteretur: in itinere, ⁵ quum jam in eo esset, ut comprehenderetur, è vultu cujusdam ephori, qui eum admonere cupiebat, insidias sibi fieri intellexit. Itaque paucis antè gradibus, quàm qui sequebantur, ¹⁰ in ædem Minervæ, quæ Chalcicæus vocatur, confugit. Hinc ne exire posset, statim ephori ¹⁵ valvas ejus ædis obstruxerunt, rectumque sunt demoliti, ²⁰ quod faciliùs sub dio interiret. Dicitur eo tempore matrem Pausaniæ vixisse: ²⁵ eamque jam magno natu, postquam de scelere filii comperit, in primis ad filium claudendum, lapidem ad introitum ædis attulisse. Sic Pausaniam magnam belli gloriam turpi morte maculavit. Hic quum ferianiniis de templo elatus esset, ³⁰ confestim animam efflavit. Cujus mortui corpus quum eodem nonnulli dicerent inferri oportere, quod hi qui ad supplicium essent dati: displicuit pluribus; & procul ab eo loco infoderunt, in quo erat mortuus. ³⁵ Inde posterius, dei Delphici responso erutus, atque eodem loco sepultus, ubi vitam posuerat.

I N T E R P R E T A T I O.

⁴ *Quod si eo beneficio se devinxisset.*

⁵ *Quum jam propè esset ut caperetur.*

⁶ *Ut celerius sub aperto caelo moreretur.*

⁷ *Eamque jam longævam.*

N O T Æ.

²⁹ *In ædem Minervæ quæ Chalcicæus vocatur.* De eadem Æde Minervæ sacra loquitur Thucydides lib. 1. in quam velut ad Asylum facinorosi confugisse videntur, hucque fugientes impunitate donati: Chalcicæus dictus, teste Suida, *ἡ ἐν Χαλκιδεύῃ τῇ ἐν Εὐβοίᾳ θεῶν αὐτῇ κτίσις.*

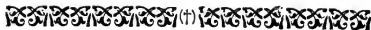
³⁰ *Valvas ejus ædis obstruxerunt.* Non Ephoros, sed Patrem Pausaniæ eas obstruxisse ait Plutarch, qua in re errare videtur, quemadmodum & in ejus Patris nomine, quem Agefilum vocat, cum sit Cleombrotus, ut supradictum est, id vero Matri ejus imputat Nepos, ut infra legitur, cui nomen erat Theano, Polyæno

autore lib. 8.

³¹ *Confestim animam efflavit.* Huic opinioni adversatur Xenophon lib. 3. de rebus Græciæ, scribitque Pausaniam damnatum Tegeam profugisse, ibique morbo periisse.

³² *Inde posterius Dei Delphici responso erutus.* Diodorus ait Apollinem, qui Delphicus Deus dicitur, Lacedæmonius itarum, quod supplicum asylum violassent, respondisse, Supplicem Deo restitui oportere, quod quum fieri non posse viderent, pro uno corpore vivo duas statuas Pausaniæ posuisse. Sic etiam serè Thucydides, lib. 1. sed præter duas statuas æneas, corpus ejus, oraculi mandato, huc delatum ac conditum esse scribit.

V.

CIMON MILTIADIS

FILIUS, ATHENIENSIS.

U R O admodum initio usus est adolescentiæ. Nam quum pater ejus ¹ litem æstimatam populo solvere non potuisset, ob eamque causam in vinculis publicis decessisset: Cimon eadem custodiâ tenebatur, ² neque legibus Atheniensium emitti poterat, nisi pecuniam, quâ pater multatus esset, solvisset. Habebat autem in matrimonio ³ sororem suam germanam nomine Elpinicen, non magis amore, quàm more ductus. nam Atheniensibus licet, eodem patre natas, uxores ducere. ⁴ Hujus conjugii cupidus Callias quidam, non tam generosus quàm pecuniosus, qui magnas pecunias ex metallis fecerat, egit cum Cimone ut eam sibi uxorem daret: id si impetrasset, se pro illo pecuniam soluturum. ⁵ Is quum talem conditionem aspernaretur, Elpinice negavit se passuram Miltiadis progeniem in vinculis publicis interire, quoniamque prohibere posset, se Calliæ nupturam, si ea, quæ polliceretur, præstitisset. Tali modo custodiâ liberatus Cimon, celeriter ad principatum pervenit. Habebat enim satis eloquentiæ, summam liberalitatem, magnam prudentiam cum juris civilis, tum rei militaris, quòd cum patre à puero in exercitu fuerat versatus.

I N T E R P R E T A T I O .

¹ Durissimum habuit juventutis exordium.

N O T A .

¹ Litem æstimatam populo solvere non potuisset.] Nimirum quinquaginta talentis, ut supra in Miltiade. Vide Senecam lib. 4. Controvers. 26. & Quintil. Decl. 103.

² Neque legibus Atheniensium emitti poterat.] Tyrannorum filii, apud Græcos, parentum crimina luebant; ut scribit Alex. Neapol. lib. 11. c. 16.

³ Sororem suam germanam.] Ut in præfatione.

⁴ Hujus conjugii cupidus Callias qui-

dam.] Vir ditissimus, qui apud Athenienses λακωνικὸς dictus, quod ex puteis & fodinis divitias parasset. Hunc sortidè divitem natum vocat Seneca controversiâ 24. lib. 4. De hoc Divite vide Athenæum lib. 12. c. 2. & 17. Et Theophrastum lib. πρὸς λίσαν.

⁵ Is quum talem conditionem aspernaretur.] Contrâ, facilem illum & paratum ad hanc conditionem asserit Plutarchus.

- ‘Itaque hic & populum urbanum in sua tenuit potestate, & apud exercitum plurimum valuit autoritate. 7 Primum imperator apud flumen Strymona 8 magnas copias Thracum fugavit: 9 oppidum Amphipolim constituit, eoque decem millia Atheniensium in coloniam misit. Idem 10 iterum apud Micalen 11 Cypriorum & Phœnicum ducentarum navium classem devictam cepit: eodemque die pari fortuna in terra usus est. Namque hostium navibus captis, 12 statim ex classe copias suas eduxit, barbarorum uno concursu maximam vim protravit. Quâ victoriâ, magnâ prædâ potitus, quum domum revertetur, quod jam nonnullæ insulæ propter acerbitatem imperii deseruerant, 13 bene animatas confirmavit, alienatas ad officium redire coëgit. 14 Scyrum, quàm eo tempore Dolopes incolebant, 15 quoddam contumaciùs se gesserat, vacuefecit: 16 possessores veteres urbe insulâque ejecit, 17 agros civibus divisit. 18 Thasios opulentiâ fractos, 19 suo adventu fregit. His ex manubiis arx Athenarum, quâ ad meridiem vergit, est ornata. Quibus rebus quum unus in civitate maximè floreret, incidit in eandem invidiam quàm pater suus ceterique Atheniensium principes. 20 Nam testarum suffragiis, quod illi

INTERPRETATIO.

⁸ Bene assilâs corroboravit.

NOTÆ.

⁶ Itaque hic & populum urbanum.] Id est, in urbe morantem.

⁷ Primum imperator ad flumen Strymona.] Quo Macedonia à Thraciâ dividitur.

⁸ Magnas copias Thracum.] Quia tunc Thracæ in Persarum exercitu militabant.

⁹ Oppidum Amphipolim constituit.] Sic dictum, quod utrinque Strymone fluvio alluitur. Plin. 4. 10. 13. & aliis in locis. Urbs ista media est Macedonia inter & Thraciam; hodie Chrysolipi.

¹⁰ Iterum apud Micalen.] Nomen montis in Catiâ. Ad Eurymedontem fluvium in Pamphiliâ pugnam commissam fuisse ait Pompon. Mela lib. 1. c. 14.

¹¹ Cypriorum & Phœnicum.] De Cypro insula jam dictum est in Pausaniâ. Phœnices verò populi à Phœniciâ oriundi: Phœnicia autem Regio est Syriæ maritima, Judææ continenti, cujus præcipue urbes fuerunt Tyrus & Sidon ad mare.

¹² Statim ex classe copias suas eduxit.] De hoc Stratagem. Polyæn. lib. 1.

¹³ Scyrum, quàm eo tempore Dolopes

incolebant.] Scyros insula est in Ægeomari, in qua Achilles forminam mentus delituit inter Lycomedis Regis filias. Dolopes verò populi erant Theissalix, è cuius regione Scyros sita est, prope Pindum habitabant, unde Achelous amnis ad Echinnadas cursum præcipitat.

¹⁴ Quoddam contumaciùs se gesserat, vacuefecit.] Id est, Insulam à Dolopibus, qui, ut refert Plutarchus, pyratice artem exercebant, occupatam tepugavit.

¹⁵ Possessores veteres urbe insulâque ejecit.] Quidam legunt Possessores; solos tamen Dolopes inde ejectos propter eorum rapinas vult Plutarchus.

¹⁶ Agros civibus divisit.] Id est, Coloniam huc deduxit, cui agros hujus Insulæ distribuit.

¹⁷ Thasios opulentiâ fractos.] Thasus insula est maris Ægei, Theaciæ adjacens, generosis viribus, & insigni marmoris genere nobilitata; unde Thasii, quos Cimon navali prælio debellavit.

¹⁸ Nam testarum suffragiis.] De Olisticismo supradictum est in Miltiade, & Themistocle.

ὄστρον⁹ vocant, decem annorum exilio multatus est. Cujus facti celerius Athenienses quàm ipsum pœnituit. Nam quum ille forti animo, invidia ingratorum civium celsisset, bellumque Lacedæmonii Atheniensibus indixissent; confestim notæ ejus virtutis desiderium consequtum est. Itaque post annum quintum, quo expulsus erat, in patriam revocatus est.¹⁰ Ille, quoddam hospitio Lacedæmoniorum utebatur, satiùs existimans contendere Lacedæmonem; suâ sponte est profectus, pacemque inter duas potentissimas civitates conciliavit. Pòst neque ira multò in Cyprum cum ducentis navibus imperator missus, quum ejus majorem partem insulæ dēviciisset, in morbum implicatus,¹¹ in oppido Citio est mortuus. Hunc Athenienses non solùm in bello, sed in pace diu desideraverunt. Fuit enim tantâ liberalitate, quum compluribus locis prædia hortosque haberet, ut nunquam eis custodem posuerit, fructus servandi gratiâ, ne quis impediretur quod minùs ejus rebus, quibus veller, frueretur.¹² Semper eum pedissequi cum nummis sunt secuti, ut si quis opis ejus indigeret, haberet, quod statim daret, ne differendo videretur negare. Sæpe quum aliquem offensum fortunâ, videret minùs bene vestitum, suum amiculum dedit. Quotidie sic cœna ei coquebatur,¹³ ut quos invocatos vidisset in foro, omnes devocaret: quod facere nullum diem prætermittebat. Nulli fides ejus, nulli opera, nulli res familiaris defuit: multos locupletavit. Complures pauperes mortuos, qui unde efferrentur, non reliquissent, suo sumptu exultit. Sic se gerendo minimè est mirandum, si & vita ejus fuit secura, & mors acerba.

I N T E R P R E T A T I O.

⁹ Quum non raro aliquem ferè sibi obvinum cerneret male indutum.

¹⁰ Ut quos in foro non invitos aspiceret, universos invitaret.

¹¹ Quibus non superaret unde sumus ipsi pararetur, suis impensis paravit.

¹² Si & tuè vixit, & cum omnium lucem obit.

N O T Æ.

⁹ Ille quod hospitio Lacedæmoniorum utebatur. Quia, scilicet, in Spartanorum agris exulabat Ostracismi causâ.

¹⁰ In oppido Citio est mortuus.] Hanc urbem expugnatam à Cimone negat Thucydides lib. 1. c. 6. Immo vero in obsidione urbis morte fuisse eum occupatum ait; cui opinioni Diodorus adversatur, nam & Citium expugnasse, & in cives ejus humanum se præbuisse scribit, unde Plutarchus refert ex Nausicrate Rhodore Citienses quoddam Cimonis sepulchrum coluisse, qui Oraculi cujusdam jussu eum quasi Deum in adversitatibus

venerabantur. Citium autem est urbs Cypri in quâ Zeno Stoicorum Sectæ conditor natus est.

¹² Semper eum pedissequi cum nummis sunt secuti.] Hos hodie ab elemosynis ministros dicimus. De Cimonis liberalitate, idem refert Plutarchus, in Pericle.

¹³ Ne differendo videretur negare.] Cui sententiæ illud P. Syri conforme est. Beneficium his dat, qui dat celeriter. Et illud Ausonii:

Gratia qua sarda est, ingrata est gratia. Namque,
Qua fieri properat gratia, grata magis.

D ij

VI.

LYSANDER

LACEDÆMONIUS.

- AGNAM reliquit sui famam, magis felicitate quàm virtute partam. Athenienses enim ¹ in Peloponnesios sexto & vigesimo anno bellum gerentes confecisse apparet. Id quà ratione consecutus sit, latet. Non enim virtute sui exercitus, sed immodestià factum est adversariorum, ^a qui quoddam dicto audientes imperatoribus sui non erant, dispersati in agris, relictis navibus, in hostium venerunt potestatem. Quo facto Athenienses se Lacedæmoniis dederunt. Hâc victoriâ Lysander elatus, quum antea semper factiosus audaxque fuisset, ^b sic sibi indulgit, ut ejus operâ in maximum odium Græciæ Lacedæmonii pervenerint. Nam quum hanc causam Lacedæmonii dictitassent sibi esse belli, ut Atheniensium impotentem dominationem refringerent: postquam apud ^c Ægos flumen Lysander classis hostium est potitus, nihil aliud molitus est, quàm ut omnes civitates in sua teneret potestate, quum id se Lacedæmoniorum causâ facere simularet. Namque undique qui Atheniensium rebus studuissent, ejectis, ^d decem delegerat in unaquaque civitate, quibus summum imperium potestatemque omnium rerum committeret. Horum in numerum nemo admittebatur

INTERPRETATIO.

^a Qui quia suorum Ducum mandatis | ^b Ad se se impotenter gessit, minimè obtemperabant.

NOTÆ.

¹ LYSANDER.] Aristocleti filius, ex Heraclidarum genere, Plutarchus in Lysandro.

² LACEDÆMONIUS.] Apud Athenienses lib. 6. Mithracem cum fuisset assessor Theopompus. Idem quoque testatur Elianus lib. 12. c. 43. Quod nomen imponebatur iis, quos Patres in Gymnasium locupletum, exercitatum mitterent. Alii Mithracem voluit fuisse conditione servos; à verbo Græco μῆδης, verba: vel μῆδης, labor.

³ In Peloponnesios.] Peloponnesu à Pe-

loponneso dicti, peninsula quæ hodie Morea, de qua supra.

⁴ Ægos.] Cheronesi Thraciæ fluvius, ad cujus ostia Atheniensium classis à Lysandro aut capta fuit, aut submersa; sic dictus quasi Capræ fluvius, Plinius lib. 2.

⁵ Decem delegerat.] Hos Xenophon ὀκτακτὰς vocat lib. 3. de rebus gr. Athenis autem 30. præfecerat, decem vero, Piræco, Plutarch. Hi postea urbem oppresserunt, dictique sunt 30. tyranni, Xenophon ibidem.

* nisi qui aut ejus hospitio contineretur, ⁴ aut se illius fore proprium fide confirmaret. Ita decemvirali potestate in omnibus urbibus constituta, ipsius nutu omnia gerebantur. ⁶ cujus de crudelitate ac perfidia satis est unam rem exempli gratia proferre, ne de eodem plura enumerando fatigemus lectores. Victor ex Asia quum reverteretur, ⁷ Thasumque divertisset, quod ea civitas præcipua fide fuerat erga Athenienses, proinde ac si iidem firmissimi solerent esse amici, qui constantes fuissent inimici ⁸ eam pervertere concupivit. Vidit autem, nisi in eo occultasset voluntatem, ⁹ futurum ut Thasii dilaberentur, ¹⁰ consulenterque rebus suis.

10

Desideratur hic exemplum Lysandri crudelitatis & perfidia in Thasios.

Itaque decemviralem suam potestatem, sui ab illo constitutam sustulerunt. Quo dolore incensus iniit consilia reges Lacedæmoniorum tollere. sed sentiebat id se sine ope eorum facere non posse, quod Lacedæmonii omnia ad oracula referre consueverant. ¹¹ Primum itaque Delphos corrumpere est conatus. Quum id non potuisset, ¹² Dodonam adortus est. Hinc quoque repulsus, dixit se vota suscepisse, ¹³ quæ Jovi Hammoni solveret, ¹⁴ existimans se Afros facilius corrupturum. Hac spe quum profectus esset in Africam, multum

INTERPRETATIO.

* Nisi qui vel hospitium ejus numero | ⁴ Vel se penitus ipsi addidum sacramento sponderet.

NOTÆ.

⁶ Cujus de crudelitate ac perfidia. Hæc sunt illius perfidiæ argumenta, quod dicere solebat, ubi leonina pellis non proficeret, vulpinam esse assuendam. Item, pueros taxillis, homines vero jurejurando fallendos; vide Plurarchum, qui eum cum Syllâ comparat.

⁷ Thasumque divertisset. Insulæ nomine simul & civitatis, de qua supra in Cimone.

⁸ Eam pervertere concupivit. Id est, ab Atheniensium partibus ad Lacedæmoniorum partes eam abducere tentavit.

⁹ Futurumque ut Thasii dilaberentur. Id est, ut aperte deficerent.

¹⁰ Consulenterque rebus suis. Quandoquidem hic desunt nonnulla, conjiciendum est in iis quædam perfidiæ Lysandri exempla narrari; & fortè etiam quædam alia, propter quæ Ephori decemviralem potestatem ab eo in Civitatibus constitutam abrogarent. Vide ea de

re Plutarchum in Lysandro, & Diodorum lib. xi.

¹¹ Primum itaque Delphos corrumpere est conatus. Hos, nempe, qui in Templo Apollinis Delphici Oraculis præerant.

¹² Dodonam adortus est. Urbem Chaonix in Epito Jovi sacram; ab hac urbe quæcumque illud nemus Dodoneum dictam, ubi templum & oraculum vetustissimum. Lege Sophoclem in Trachiniis, & Herodotum qui multa de hoc oraculo fabulose scripserunt.

¹³ Quæ Jovi Hammoni solveret. Jovis oraculum fuit in Lybia, toto orbe celeberrimum, hic sub Arietis formâ Jupiter colebatur. Vide Q. Curtium lib. 4. c. 7.

¹⁴ Existimans se Afros. Afri ab Africâ dicti, quæ tertia est Orbis tertiarum pars ferè tota sub Zonâ torridâ. Ideo autem se Afros facilius corrupturum putabat, quod sint lubricæ fidei, unde apud Livium, *Fraus plura quam punica.*

D iij

- eum antistites Jovis fefellerunt. nam non solum corrumpi non potuerunt, sed etiam legatos Lacedæmona miserunt qui Lylandrum accusarent, quoddam sacerdotes fani corrumpere conatus esset. Accusatus hoc crimine, iudiciumque absolutus sententiis, ¹⁵ Orchomeniis missus subsidio, occisus est à Thebanis, ¹⁶ apud Haliartum. Quam verè de eo foret iudicatum, oratio indicio fuit, quæ post mortem in domo ejus reperta est, in qua suadet Lacedæmoniis ut regiâ potestate dissoluta, ex omnibus dux deligatur ad bellum gerendum: sed ita scripta, ut deorum videretur congruere sententiæ, quam ille se habiturum, pecuniâ fidens, non dubitabat. Hanc ei scripsisse ¹⁷ Cleon Halicarnassens dicitur. Atque hoc loco non est præterendum factum ¹⁸ Pharnabazi satrapis regii. Nam quum Lyfander præfectus classis, in bello multa crudeliter avaræque fecisset, deque his rebus suspicaretur ad civis suos esse perlatum: petiit à Pharnabazo, ut ad Ephoros sibi testimonium daret, quantâ sanctitate bellum gessisset, sociosque tractasset, deque ea re accuratè scriberet. magnam enim ejus auctoritatem in ea re futuram. Huic ille liberaliter pollicetur: ¹⁹ librum gravem multis verbis conscripsit, in quo summis eum fert laudibus. Quem cum legisset, probassetque, dum obsignatur, alterum ²⁰ pari magnitudine, ut discerni non posset, signatum subjecit, in quo accuratissimè ejus avaritiam perfidiamque accusarat. Hinc Lyfander domum quum redisset, postquam de suis rebus gestis apud maximum magistratum, quæ voluerat, dixerat, testimonii loco librum à Pharnabazo datum tradidit. Hunc, summorum Lyfandro, quum Ephori cognoscent, ipsi legendum dederunt. Ita ille imprudens ipse suos ²⁵ fuit accusator.

INTERPRETATIO.

* *Prolixam Epistolam exaravit, & ponderosam.*

NOTÆ.

¹⁵ *Orchomeniis missus subsidio.*] Orchomenus, seu, Orchomenum Bæotiz oppidum, ad fluvium ejusdem nominis situm, cui olim Thebani tributum pependunt. Strabo l. 9. Fuit item ejus nominis in Arcadiâ, de quo non hic sermo est.

¹⁶ *Apud Haliartum.*] Nomen urbis Bæotiz, quam Haliartus Theandri filius condidit, Strabo lib. 9.

¹⁷ *Cleon Halicarnassens.*] Nomen Sophistæ ex Halicarnasso urbe Cariz principis, juxta quam fons Salmasius, quo veteres crediderunt lavantium corpora efforminari.

¹⁸ *Pharnabazi Satrapis regii.*] Hic alterius Pharnabazi filius, olim Darii & postea Artaxerxis Satrapes, qui Alcibiadem interfecit, Diodor. lib. 14.

VII.

ALCIBIADES¹ CLINIÆ

FILIUS ATHENIENSIS.

N hoc natura quid efficere possit, videtur experta. Constat enim inter omnes, qui de eo memoria prodiderunt, nihil illo fuisse excellens vel in vitiis vel in virtutibus. ¹ Natus in amplissima civitate, summo genere, ¹ omnium ætatis suæ multò formosissimus: ad omnes res aptus, consiliique plenus. Namque imperator fuit summus mari & terrâ: disertus, ut in primis dicendo valeret: & tanta erat commendatio oris atque orationis, ut nemo ei dicendo posset resistere. ⁴ Dives, quum tempus posceret, laboriosus, patiens, liberalis, splendidus non minùs in vita quàm victu: affabilis, blandus, ¹ temporibus callidissimè inferiens. ⁵ Idem simul ac se remiserat, nec causa suberat, quare omni labore perferret, luxuriosus, dissolutus, libidinosus, inreperans reperiebatur: ut omnes admirentur, in uno homine tantam morum dissimilitudinem, ràmque diversam naturam. ⁶ Educatus est in domo Periclis, ⁷ privignus enim ejus fuisse dicitur ⁸ eruditus. ¹⁵

I N T E R P R E T A T I O.

¹ *Ubi ille animum relaxaverat.*

N O T Æ.

¹ *CLINIÆ FILIUS.*] Vide Plutarchum in Alcibiade.

² *Natus in amplissima civitate.*] Id est, Athenis.

³ *Omnium ætatis suæ multò formosissimus.*] Alcibiadis forma à Petronio celebratur, & à Val. Max. lib. 7. c. 9. præstantissima dicitur.

⁴ *Dives: quum tempus posceret, laboriosus.*] Id à Nepote referri videtur, quasi inter se pugnent divitiæ & labor, in Alcibiade tamen conveniant.

⁵ *Temporibus callidissimè inferiens.*] Illum Chamæleonti non absumilem fuisse scribit Plutarchus, quem etiam in eo vincebat, quod Chamæleon colori candido se simulare non potest.

⁶ *Educatus in domo Periclis.*] Viri inter athenienses clarissimi, plurimunque autoritate pollentis, adeunt per 40. annos temp. gubernaverit, Plutarch. vide.

⁷ *Privignus enim ejus fuisse dicitur.*] Immo sororis filium Diodor. Suidas, aut. Gellius, lib. 15. c. 17. fuisse asserunt: quod tamen facillè conciliari potest; nam reverà si Pericles non Alcibiadis, at saltem uxoris ejus vitricus fuit, quia Hipponici filiam, quam Hyparetam vocat Plutarchus, Alcibiades uxorem habuit; hujus vero Hipponici conjugem in uxorem postea duxit Pericles, Plutarch. in Pericle, ...

⁸ *Eruditus fuit à Socrate.*] Philosopho atheniensis, qui apollinis Oraculo omnium sapientissimus est judicatus,

à Socrate. Socerum habuit Hipponicum, omnium Græcæ linguæ eloquentiâ ditissimum; ¹ ut si ipse fingere vellet, neque plura bona reminisci, neque majora posset consequi, quàm vel fortuna vel natura tribuerat. Ineunte adolescentiâ, amatus est à multis more Græcorum, in eis à Socrate, ² de quo mentionem facit Plato ¹⁰ in Symposio. namque eum induxit commemorantem se pernoctasse cum Socrate, neque aliter ab eo surrexisse, ac filius à parente debuerit. Posteaquam robustior est factus, non minùs multos amavit, in quorum amore, quoad licitum est, odiosa multa delicatè jocoseque fecit; quæ referimus, nisi majora potioraque haberemus. ¹¹ Bello Peloponnesiaco, hujus consilio atque autoritate Athenienses bellum Syracusanis indixerunt: ad quod gerendum ipse dux electus est. Duo præterea collegæ dati, Nicias & Lamachus. Id quum appareretur, priusquam classis exiret, accidit, ut unâ nocte ¹² omnes Hermæ, qui in oppido erant Athenis, deicerentur, præter unum, qui antejanuam Andocidis erat, Andocidisque Hermes vocatus est. Hoc quum appareret, non sine magna multorum consensione esse factum, quodd non ad privatum, sed ad publicam rem pertineret, magnus multitudini timor est injectus, ne qua repentina vis in civitate existeret, quæ libertatem opprimeret populi. ¹⁴ Hoc maximè convenire in Alcibiadem videbatur, quodd & potentior & major, quàm privatus, existimabatur. Multos enim liberalitate devinxerat, ¹⁵ plures etiam operâ forensi suos reddiderat. Quare fiebat ut omnium oculos, quotiescunque in publicum prodisset, ad se converteret, neque ei par quisquam in civitate poneretur. Itaque non solùm in eo spem habebant maximam, sed etiam timorem, ¹⁶ quodd & obesse plurimùm

INTERPRETATIO.

- ¹ *Us si ipse exegerit cuparet.*
² *Plurimos pariter judicio defensos sibi conciliarat.*

NOTÆ.

⁹ *De quo mentionem facit Plato.*] De amico illo lege Aristophanem in nebulis.

¹⁰ *In Symposio.*] Id est, in libro qui inscribitur Symposium, seu convivium.

¹¹ *Bello Peloponnesiaco.*] De quo Thucydides.

¹² *Omnes Hermæ.*] Id est, Mercurii statuz lapidez quadratz, & ad cubi figuram conformatz, nimirum sine manibus, & quorum capita mutari poterant; unde Cicero ad Atticum lib. 1. *Hermæ, inquit, illi tui Pentelici cum capitibus amisi, de quibus ad me scripsisti. nunc admodum me delectant.* Ideo autem sine

manibus, quod omnia, ut inquit Festus, sermo sine manibus conficiat.

¹³ *Andocidisque Hermes.*] Andocides unus ex 10. præcipuis Athen. Rhetoribus.

¹⁴ *Hoc maximè convenire in Alcibiadem videbatur.*] Non directè id factum Alcibiadi imputatum esse quidam scribunt; sed argis qui privato tunc Alcibiadis hospitio continebantur, quique omnes propterea à civibus concisi sunt. Diod. 1.13.

¹⁵ *Quod & obesse plurimùm.*] Ad hoc refertur quod Timon ille hominum osor unum Alcibiadem amabat, quod magno malo illum aliquando Atheniensibus fore prælagiter,

& prodesse

& prodesset poterat. Aspergebatur etiam infamiâ, ¹⁶ quodd in domo sua facere mysteria dicebatur, quod nefas erat more Atheniensium, idque non ad religionem, sed ad conjurationem pertinere existimabatur. ⁴ Hoc crimine in contentionem ab inimicis compellebatur. Sed instabat tempus ad bellum proficiscendi. Id ille intuens, neque ignorans civium suorum consuetudinem, postulabat, ut si quid de se agi vellent, potius de præsentis quæstio haberetur, quam absens invidiæ crimine accusaretur. Inimici verò ejus, quiescendum in præsentia, quia nocere se ei non posse intelligebant, & illud tempus expectandum decreverunt, quo exisset, ut sic absentem aggredirentur: itaque fecerunt. Nam postquam in Siciliam eum pervenisse crediderunt, absentem, quodd sacra violasset, reum fecerunt. Quâ de re quom ei nuncius à magistratu in Siciliam missus esset, ut domum ad causam dicendam rediret, essetque in magna spe provinciæ benè administrandæ; non parere noluit, & in tritemem, quæ ad eum deportandum erat missa, ascendit: ¹⁷ ac Thurios in Italiam pervectus, multa secum reputans de immoderata civium suorum licentia crudelitæque erga nobiles: utilissimum ratus impendentem evitare tempestatem, clam se à custodibus subduxit, & inde primum ¹⁸ Elidem, ¹⁹ deinde Thebas venit. Postquam autem se capitatis damnatum, bonis publicatis, audivit, & id quod usque venerat, ²⁰ Eumolpidas sacerdotes à populo coactos, ut se devoverent, ejusque devotionis, quo testatior esset memoria, exemplum in pila lapidea incisum esse positum in publico: Lacedæmonem demigravit. Ibi (ut ipse prædicare consueverat) non adversus patriam, sed

INTERPRETATIO.

⁴ Reatu illo ad causam dicendam eum | ⁴ Ut se diris devincerent. & quo executionis illius memoria magis innotesceret, adversarii compellebant.

NOTÆ.

¹⁶ Quod in domo sua facere mysteria dicebatur.] Id est, Cæteris sacra, Jullino teste l. v. ab initio, quæ quidem nocte fiebant, eaque revelare nefas; at verò dupliciter erant generis, magna seu quinquennialia, & parva seu triennialia, quæ de re consule Plin. lib. 14.

¹⁷ Ac Thurios in Italiam pervectus.] Thurios, ab oppido Thurio inter Crathim & Sybarim amnes sito, unde Thuriæ regio ex qua Aug. Cæsaris majores oriundi erant, Sueton. Olim & ipsum oppidum Sybaris dicebatur. De ea urbe Diodorus lib. 12. & Strabo lib. 6. Porro legitur Thuri, urum; & Thuriæ, rii.

¹⁸ Elidem,] Peloponnesi regionem in

Occidentali Tractu non procul ab Olympia. Virg. Georg. 3.

¹⁹ Deinde Thebas.] Bocoriz oppidum ad limen amnem, cui proximus mons Cithæron Sphingis fabulâ clarus.

²⁰ Eumolpidas Sacerdotes.] Eumolpidæ, ab Eumolpo quodam Rege, quem Egyptii generis fuisse refert Diodorus, Vel ut aliis placet ab alio quodam, Eumolpo Atheniensis poetâ, quem Suidas Mæli Poëtæ, quidam Orpheii filium dicunt, Hic ante Homerum fuisse traditur.

²¹ Ut ipse prædicare consueverat.] Extat apud Xenophontem lib. 1. c. 10. hæc de re popularis excusatio & absolutio.

inimicos suos bellum gessit, quòd iidem hostes esset civitati. nam quum
intelligerent, se plurimum prodesse reipublicæ, ex ea eiecisse, pluri-
que iræ suæ quàm utilitati communi paruisse. Itaque huius confli-
5 ho Lacedæmonii cum Persarum rege amicitiam fecerunt: " deinde
in obsidione Athenas tenuerunt. Eiusdem operâ Ioniam à societate
averterunt Atheniensium. quo factò multò superiores bello esse cœpe-
runt. Neque verò his rebus tam amici Alcibiadi sunt facti, quàm timore
ab eo alienati. Nam quum acerrimi viri præstantem prudentiam in
10 omnibus rebus cognoscerent: pertimuerunt, ne charitate patriæ du-
ctus, aliquando ab ipsis descisceret, & cum suis in gratiam redi-
ret. Itaque tempus ejus interficiendi quærere instituerunt. Id Alci-
biadi diutius celari non potuit. erat enim cā sagacitate, ut decipi
non posset; præsertim quum animum attendisset ad cavendum. Ita-
15 que ad Tissaphernem præfectum regis Darii se contulit. Cujus quum
in intimam amicitiam pervenisset, & Atheniensium malè gestis in
Sicilia rebus opes senescere, contrà Lacedæmoniorum crescere vi-
deret: initio cum Pisandro prætore, " qui apud Samum exercitum
20 " habebat, per internuncios colloquitur, & de reditu suo facit
mentionem. Erat enim eodem quo Alcibiades sensu, populi poten-
tiæ non amicus, & optimatum fautor. " Ab hoc destitutus, primum
26 per Thrasymbulum Lyci filium, ab exercitu recipitur, prætoris
fit apud Samum. Pòst, " suffragante Theramene, plebiscito restitui-
tur, parique absens imperio præficitur simul cum Thrasybulo &
25 Theramene. Horum imperio tanta commutatio rerum facta est, ut
Lacedæmonii, qui paulò antè victores viguerant, perterriti pacem

NOTÆ.

" Deinde Deceliam in Atticâ munie-
runt.] Agri Attici locus est, de quo fre-
quenter loquitur Thucydides, quo muni-
to Lacedæmonii Atheniensibus peditum
cūm è regione, rùm ex argenti fodinis
intercipiebant, & veluti obsidione Athe-
nas tenebant. Vide Isocratem in oratione
de Pace.

" Cum Pisandro Prætor.] Scilicet
Atheniensium.

" Qui apud Samum.] Samos, vel Sa-
mo insula est Icarii maris, ab Ionîa bre-
vi fæto disiecta, nec procul ab Epheso,
olim Junoni dicata, quod in ea nata esse
creebatur. Est & alia in mari Ægeò ad
Thraciam, quæ idcirco Samothracia dicitur.

" Ab hoc destitutus.] Legendum vi-
deretur, ad hæc, quod idem est ac præ-

terea, itaut hic foret sensus, " Ad hoc dei-
stitus. Præterea ab amicis desertus:
Nam à Pisandro non destitutus, immò
adjutus scribit Thucydides. Tamen ex
eodem Thucydide legitur reverà ab eo
fuisse destitutum postea, & eo invito ab
Atheniensibus Alcibiadem fuisse rece-
ptum, & retum summæ præpositum. Vide
lib. 8, sub finem; atque adeo nihil mutan-
dum esse arbitror.

" Per Thrasymbulum Lyci filium.] Thra-
sybulus Atheniensis dux, æul factus com-
parato exercitu omnia Athenis restituit,
exulesque quos inter Alcibiades erat, ple-
biscito reduxit. Cicero Philipp. 1. & Val
Max. lib. 4. c. 1.

" Suffragante Theramene.] Nobili
Atheniensis Agnonis filio. Vide Thucy-
dem lib. 8.

peterent. Victi enim erant quinque præliis terrestribus, ¹¹tribus navalibus: in quibus ducentas naves triremes amiserant, quæ captæ in hostium venerant potestatem. Alcibiades simul cum collegis receperat Ioniam, Hellespontum, multas præterea urbes Græcas, quæ in ora sitæ sunt Asiæ, quarum expugnaverant complures ¹²: in his Byzantium. Neque minus multas consilio ad amicitiam adjunxerant, quodd in captos ¹³ clementiâ fuerant usi. Ita prædâ onusti, locupletato exercitu, maximis rebus gestis Athenas venerunt. ¹⁴ His quum obviam universa civitas in Pyræum descendisset, tanta fuit omnium expectatio visendi Alcibiadis, ut ad ejus triremem vulgus ¹⁵ conflueret, perinde ac si solus advenisset. Sic enim populo erat persuasum, & adversas superiores, & præsentis secundas res, accidisse ejus opera. ¹⁶ Itaque & Siciliæ amissum, & Lacedæmoniorum victorias culpæ suæ tribuebant, quodd talem virum è civitate expulissent. Neque id sine causâ arbitrari videbantur. Nam postquam exercitui præesse cœperat, neque terra, neque mari hostes pares esse potuerant. Hic ut navi egressus est, quanquam Theramenes & Thrasylbulus eisdem rebus præfuerant, simulque venerant in Pyræum, tamen illum unum omnes prosequébantur: (& id quod nunquam antea usûvenerat, nisi Olympiæ victoribus) ¹⁷ coronis aureis æneis- ¹⁸ que vulgò donabatur. ¹⁹ Ille lacrymans talem benevolentiam civium suorum accipiebat, reminiscens pristini temporis acerbiter. ²⁰ Postquam Astu venit, concione advocatâ, sic verba fecit, ut nemo tam ferus fuerit quin ejus casum lacrymarit, inimicûmque his se ostenderit, quorum operâ, patriâ pulsus fuerat: perinde ac si ²¹ alius populus, non ille ipse qui tum fiebat, eum ²² sacrilegiû dam-

INTERPRETATIO.

¹¹ Quamobrem & quod Siciliam amissit. & Lacedæmonii vicissent, impunitam.

¹² In urbem reversus.

¹³ Iterum ad eum sacris restituendum compulsi sunt, qui eum à sacris arceverant.

ANNOTATIONES.

¹¹ Tribus navalibus.] Quorum potestatem ad Cyzicum, in quo Alcibiades Mundarum Lacedæmoniorum Ducein interfecit, Xenoph. lib. 1.

¹² In hu Byzantium.] Proditione captum refert Xenophon, & proditorum nomina recenset lib. 1. In quo consentiunt Diodorus lib. 8. & Plutarchus in Alcibiade.

¹³ Clementiâ fuerant usi.] Nam Byzantinis urbem suam reddiderunt, nec in eos severunt, Diodorus lib. 13.

¹⁴ Hu quum obviam universa Civitas descendisset.] De gloriofo Alcibiadis in Patriam reditu lege Xenophontem lib. 1.

c. 10. Et Justin. lib. 5. c. 4.

¹⁵ Coronis aureis æneisque vulgò donabantur.] Sunt qui legant, Coronis aureis, æneisque: Ego vero vulgatam lectionem sequor, ita ut hic verborum sensus, nimirum Alcibiadem pro cujuslibet facultatibus duplici Coronarum genere donatum; à Divitibus quidem, aureis; à Pauperibus verò æneis. Ita Gebhardus in Alcibiade.

¹⁶ Ille lacrymans.] Præaudio.

¹⁷ Sacrilegiû damnasset.] Id est, Cereis mysteriorum sacrum silentium violasse.

nasser. Restituta ergo huic sunt publicè bona.¹¹ Idemque illi Eumol-
 pidæ sacerdotes¹² rursus resecreare sunt coacti, qui eum devoverant,
 pilæque illæ,¹³ in quibus devotio fuerat scripta, in mare præcipitata.
 Hæc Alcibiadi læritia minùs fuit diuturna, Nam quum ei essent
 5 omnes honores decreti,¹⁴ totaque respublica domi bellique tradita,
 ut unius arbitrio gereretur, & ipse postulasset ut duo sibi collegæ
 darentur, Thrasybulus & Adimantus, neque id negatum esset:
 classe in Asiam profectus¹⁵ quoddam apud Cymen minùs ex sententia
 10 rem gesserat, in invidiam recidit. Nihil enim eum non efficere pos-
 se ducebant. Ex quo fiebat, ut omnia minùs prosperè gesta, ejus
 culpæ tribuerent, quum eum aut negligenter aut malitiosè fecisse
 loquerentur, sicut accidit. Nam corruptum à rege, capere Cymen
 noluisse arguebant.¹⁶ Itaque huic maximè imputamus malo causam
 fuisse nimiam opinionem ingenii atque virtutis. Timebatur enim
 non minùs quàm diligebatur, ne secundà fortunà magnisque elatus
 15 opibus, tyrannidem concupisceret. Quibus rebus factum est ut ab-
 senti magistratum abrogarent, & alium in ejus locum substituerent.
 Id ille ut audivit, domum reverti noluit,¹⁷ & se Perinthum contul-
 lit, ibique tria castella communivit,¹⁸ Bornos, Byziam, Macron-
 tichos: manūque collectā, primus Græciæ in Thraciam introiit:
 20 gloriosius existimans barbarorum prædā locupletari quàm Graio-
 rum. Quæ ex re creverat cum famā tūm opibus, magnamque amici-
 tiam sibi¹⁹ cum quibusdam regibus Thraciæ pepererat. Neque tamen
 à charitate patriæ potuit recedere. Nam quum²⁰ apud Ægos flumen
 25 Philocles prætor Atheniensium classem constituisset suam, neque longè
 abesset Lysander prætor Lacedæmoniorum, qui in eo erat occupatus,

INTERPRETATIO.

¹¹ Quibus execratio insculpta erat.
¹² Quamobrem ex immoderata ex-
 pectatione quam de prudentia, & ejus for-

titudine conceperant, hoc præsertim ma-
 lum oriri putamus.

NOTÆ.

¹¹ Idemque illi Eumolpida Sacerdotes.]
 Vide paulo supra.

¹² Quod apud Cymen.] Urbs est Æo-
 lidis prope Lesbium insulam; Pompon. l. i,
 quæ & Cuma dicta est, Æolicarum ur-
 bium maxima, & ferè metropolis.

¹³ Et se Perinthum contulit.] Urbem
 Thraciæ ad Propontidem, quæ & He-
 racea dicitur.

¹⁴ Bornos, Byziam, Macrontichos.]
 Bornos non alibi mihi occurrisse memini.
 Byzia vero est arx regum Thraciæ à Te-
 rei nefando crimine hirundinibus invisa;
 Plin. lib. 4. c. 11, Macrontichos autem

Oppidum est Thraciæ, non procul ab Isth-
 mo Cherſoneſi, si dictum à longo muro,
 quem Miltiades ibi à Propontide ad Me-
 lanem sinum duxit, Cherſoneſum à reli-
 quâ excludens Thraciâ, Plin. Ibidem.

¹⁵ Cum quibusdam Regibus Thraciæ.]
 Hos Diodorus lib. 8. Medocum & Scu-
 then vocat.

¹⁶ Apud Ægos flumen.] Thraciæ, de
 quo jam supra.

¹⁷ Neque longè esset Lysander.] Tunc
 enim erat Lampſaci quæ urbs est in orâ
 Asiæ ad Propontidem. Vide Strabonem
 lib. 3.

tur bellum quam diutissimè duceret, quodd ipsi pecunia à rege sup-
 peditabatur: contra Atheniensibus exhaustis, præter arma & naves
 41 nihil erat super: Alcibiades ad Atheniensium venit exercitum,
 1 ibique præsentem vulgo agere cœpit, si vellent, se coacturum Lysan-
 drum aut dimicare, aut pacem petere. Lacedæmonios eò nolle con-
 5 figere classe, quodd pedestribus copiis plusquam navibus valeret.
 Sibi autem esse facile Scutheon regem Thracum deducere, ut eos terrâ
 depelleret. Quo facto necessariò aut classe conficiendos, aut bellum
 composuituros. Id etsi verè dictum Philocles animadvertebat, tam-
 10 men postulata facere noluit, quodd sentiebat se, Alcibiade recepto,
 nullius momenti apud exercitum futurum. Et si quid secundi evenis-
 set, = nullam in ea re suam partem fore: contra ea, si quid adversi
 accidisset, se unum ejus delicti futurum reum. Ab hoc discedens Al-
 cibiades, *Quoniam*, inquit, *victoria patriæ repugnans, illud monco,*
 15 *juxta hostes castra habere nautica. Periculum est enim ne immodestia*
militum nostrorum occasio detur Lysandro nostri opprimendi exercitus.
 Neque ea res illum fefellit. Nam Lysander quum per speculatores
 comperisset, vulgum Atheniensium in terram prædatum exisse, na-
 velque penè inanes relictas: tempus rei gerendæ non dimisit, 1^a eò-
 20 que impetu totum bellum delevit. At Alcibiades, victis Atheniensibus,
 non satis tuta eadem loca sibi arbitrans: 41 penitus in Thraciam
 se supra Propontidem abdidit, sperans ibi facilimè suam fortunam
 oculi posse: falsò. Nam Thracæ postquam eum cum magna pecunia
 venisse senserunt, insidias ei fecerunt: qui ea, quæ apportavit ab-
 25 stulerunt, ipsum capere non potuerunt. Ille, cernens nullum locum
 sibi tutum in Græcia, 44 propter potentiam Lacedæmoniorum, ad
 Pharnabazum in Asiam transiit. Quem quidem aded sua cepit hu-
 manitate, ut eum nemo in amicitia antecederet. Namque ei 45 Gru-
 nium dederat in Phrygia castrum, ex quo quinquaginta talenta ve-

INTERPRETATIO.

1 Hicque præsentibus militibus proponen-
 te orsus est.

= Nullatenus se gloriæ participem su-
 sum.

1^a Eaque aggressione bellum penitus
 confecit.

44 Cui quidem sup. urbanitatis causâ
 tam gratus fuit.

NOTÆ.

41 Nihil erat super.] Anastrophe, pro,
 nihil supererat.

43 Penitus in Thraciam se supra Pro-
 pontidem abdidit.] In Bithyniam profu-
 gisse ait Plutarchus, quod non proflus
 alienum est à Nepotis mente; nam &
 Thracæ Bithyniæ partem incolebant, at-
 que ipsi Thracæ Bithyni dicti postquam
 in Asiam transfretaissent. Unde Claudia-

nus, *Thyni Thracæ eant. qua nunc Bi-
 thynia fertur.* Vide Plin. lib. 1. c. 31.

44 Propter potentiam Lacedæmoniorum,]
 Qui devictis Atheniensibus terræ & maris
 Imperium obtinebant.

45 Grunium dederat in Phrygiâ.] Le-
 gitur & Grynium in exemplis Bassiensibus.
 De hoc Castro loquitur lib. 3. de
 reb. gr.

Ægialis capiebat. Quâ fortunâ Alcibiades non erat contentus, neque Athenas victas Lacedæmoniis servire poterat pati. Itaque ad patriam liberandam omni ferebatur cogitatione. sed videbat id ⁴⁶ sine regis Persarum non posse fieri : ideoque eum amicum sibi cupiebat ad-
 5 jungi : neque dubitabat facile se consequuturum, si modò ejus con-
 veniendi habuisset potestatem. ⁴⁷ Nam Cyrus fratrem ei bellum
 clam parare, Lacedæmoniis adjuvantibus, sciebat. Id si ei aperuisset,
 magnam se ab eo initurum gratiam videbat. Hæc quum molire-
 tur, peteretque à Pharnabazo, ut ad regem mitteretur : ⁴⁸ eodem
 10 tempore Critias cæterique tyranni Atheniensium certos homines ad
 Lylandrum in Asiam miserunt, qui eum certiore facerent, nisi Alci-
 biadem sustulisset, nihil earum rerum fore ratum, quas ipse Athenis
 constitulisset. Quare si suas res gestas manere vellet, illum persequeretur.
⁴⁹ His Lacon rebus commotus, statuit accuratius sibi agendum
 15 cum Pharnabazo. ⁵⁰ Huic ergo renunciat, quæ regi cum Lacedæ-
 moniis essent; nisi Alcibiadem vivum aut mortuum tradidisset. Non
 tulit hoc satrapes, & violare clementiam, quàm regis opes minui
 maluit. ⁵¹ Itaque misit Sysamithren & Bagoam ad Alcibiadem interfici-
 endum, ⁵² quum ille esset in Phrygia, itérque ad regem pararet.
 20 ⁵³ Missi, ⁵⁴ clam viciniori in qua tum Alcibiades erat, dant negocium,
 ut eum interficiant. Illi quum cum festo aggredi non auderent, nocte

I N T E R P R E T A T I O.

⁴⁶ Illi igitur abnegat Regi cum Lacedæmoniis quidquam fœderis offe.

⁴⁶ Ministri latenter iis quibus tum vici-
 cinus Alcibiades erat, curam imponunt,

N O T Æ.

⁴⁶ Sine Rege Persarum,] Artaxerxe qui Dario successerat.

⁴⁷ Nam Cyrus,] Artaxerxis fratrem, & Darii filium, cui Pater testamento legaverat civitates quarum præfectus erat, Justin. lib. 5. c. 11.

⁴⁸ Eodem tempore Critias,] 30. Tyrannorum apud Athenienses immanissimus. Cic. lib. 1. Tusc. quæst. c. 96.

⁴⁹ Hæc Lacon,] Id est, Lylandus, Lacon dictus, quia Lacedæmon erat in Laconia.

⁵⁰ Huic ergo renunciat, quæ Regi cum Lacedæmoniis essent,] Aliquid sanè hic supplendum esse, aut restituendum putarem, hoc fere modo, Huic ergo renunciat fœdera, quæ Regi cum Lacedæmoniis essent, stare non posse: nisi renunciare idem esset, ac irritum facere. Unde Cic.

ad Atticum renuntiare conduciendum, id est; irritum facere, Renuntiare alicui hospitium, Idem Cicero, Quod idem est

ac si Gallicè diceretur, Declarer à quel-
 qu'un qu'en renonce au droit d'hospitalité avec lui. Renuntiare vitæ, Sueton. Declarer qu'on renonce à la vie.

⁵¹ Itaque misit Sysamithren & Bagoam,] Sysamithren Pharnabazi patrum fuisse quidam volunt ex Plutarcho, quod nomen Persicum est, Bagoam verò, non tam nomen esse proprium, quam communè, apud Persas Eumachum significans, verisimile est.

⁵² Quum ille esset in Phrygiâ,] Min-
 Asiz regione, Catiz, Lydiz, Myfiz, & Bithyniz finitimâ; duplex est, superior & inferior; in hac postrema situm erat Ilium ad Montis Idæ radices.

⁵³ Clam viciniori,] Hanc vicinioritatem Melissam vocatam scribit Athenæus lib. 15. Quam urbis nomen esse volunt Geographi; hancque fuisse Phrygiæ civitatem testatur idem Athenæus ibidem c. 12.

signa contulerunt circa casam eam, in qua quiescebat, eamque succenderunt, ut incendio conficerent quem manu superari posse diffidebant. Ille autem sonitu flammæ excitatus, quoddam gladius ei erat subductus ¹⁴ familiaris sui subalare telum eripuit. Namque erat cum eo quidam ex Arcadia hospes, qui nunquam discedere voluerat. Hunc sequi se jubet, & id quod in præsentia vestimentorum fuit, arripuit. ¹⁵ His in ignem ejectis, flammæ vim transit. Quem ut barbari incendium effugisse viderunt, eminus ¹⁶ telis missis interfecerunt, caputque ejus ad Pharnabazum retulerunt. ¹⁷ At mulier quæ cum eo vivere consueverat, muliebri sua veste contextum, ædificii incendio mortuum cremavit, quod ad vivum interimendum erat comparatum. Sic Alcibiades, annos circiter quadraginta natus, diem obiit supremum. ¹⁸ Hunc infamatum à plerisque tres gravissimi historici summis laudibus extulerunt: ¹⁹ Thucydides, qui ejusdem ætatis fuit: Theopompus, qui fuit pòst aliquanto natus: & ²⁰ Timæus, qui quidem duo maledicentissimi, nescio quomodo in illo uno laudando consenserunt. Nam ea, quæ suprà diximus, de eo prædicarunt, atque hoc amplius, quum Athenis splendidissimam civitatem natus esset, omnes Athenienses splendore ac dignitate vitæ superasse. Postquam inde expulsus, Thebas venerit, adeo studiis eorum inservisse, ut nemo cum labore corporisque viribus posset æquiparare. ²¹ Omnes enim Bæotii magis firmitati corporis quàm ingenti acumini insere-

INTERPRETATIO.

¹⁴ Servi sui pugionem extrahit.

NOTÆ.

¹⁴ Familiaris sui subalare telum eripuit.] Quod sicca est, seu pugio, sic dictum quia ejus erat brevitatis, ut subalis gestari posset.

¹⁵ His in ignem ejectis.] Ut nempe suo pondere vim flammæ obruerent.

¹⁶ Telis missis interfecerunt.] Varii varia de Alcibiadis morte referunt, alii in cubiculo in quo dormiebat crematum esse dicunt, ut Justin. lib. 5. c. 3. his verbis: Cum occidi apertè non posset, vivus in cubiculo in quo dormiebat, crematus est. Contra verò Aristoteles lib. 6. de naturâ animalium c. 29. in Elapho Asiæ monte occubuisse memorat, in quo monte omnes Cervæ scissâ sunt aure.

¹⁷ At mulier quæ vivere cum eo consueverat.] Alii Timandram vocant, ut Plutarch. quam Lajdis Corinthiæ matrem fuisse refert. Alii Theodoram, ut Athenæus, lib. 13. c. 12.

¹⁸ Hunc infamatum à plerisque.] Athenæus lib. 12. c. 9. refert Antiphonem quem-

dam librum contumeliæ scripsisse in Alcibiadem; & lib. 13. c. 12. Lyfiam oratorem in eundem orationem composuisse.

¹⁹ Theopompus.] Chius orator & Historicus simul post Thucydidem & Herodotum.

²⁰ Timæus.] Qui à maledicentiâ sua Epitimæus dictus est. Id est, objurgator, scilicet historicus, ut Thucydidem & Philistum se facile superatum jactitaret. Plutarch. in Nicia. Aliæ Cic. 2. de Orat.

²¹ Omnes enim Bæotii.] Bæotiz ad Septentrionem Atticæ circa lîmenum amnem populi, qui plus studii & operæ impendunt in acquirendo confirmandoque corporis robore, quam in excolendo ingenio, quos aliqui propterea *μεγανὸν βίαν* denominatos volunt, Cic. de fato; Athenis tenuis cælum, ex quo deciores etiam censentur Attici; Crassum Thebis; itaque quinque Thebani & valentes.

viunt. Eundem⁶³ apud Lacedæmonios, quorum moribus summa virtus in patientia ponebatur, sic duritiei se dedidisse, ut parsimoniâ victûs atque cultûs omnes Lacedæmonios vinceret. Fuisse apud
 5 Thracas homines vinolentos⁶⁴ rebûsque veneris deditos: hos quoque in his rebus antecessisse. Venisse ad Persas, apud quos summa laus esse⁶⁵ fortiter venari, luxuriosè vivere. Horum sic imitatum consuetudinem, ut illi ipsi eunt in his maximè admirarentur. Quibus rebus effecisse, ut, apud quoscunque esset, princeps poneretur, habereturque charissimus. Sed satis de hoc: reliquos ordiamur.

I N T E R P R E T A T I O.

⁶³ Adeo austeram vitam duxisse.

N O T Æ.

⁶³ Apud Lacedæmonios, quorum moribus summa virtus in patientiâ ponebatur. Propter austeritatem legum Lycurgi. Vide Horat. Od. 7, lib. 1, Catm.

⁶⁴ Thracas homines vinolentos.] Quos Græci ἀνεπαρκῆς vocantur, sicut & Scythas: unde Horatius 1. Od. Natis in usum lætitiæ Scythiis

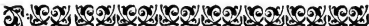
Pugnare Thracum est.

⁶⁴ Rebusque veneris deditos.] De his Ovid. 6. Metamorph.

Digna quidem facies, sed & hanc inuasa libido

Exstimulat &c.

⁶⁵ Fortiter venari.] Xenoph. lib. 1. Cyropæd. & Strabo lib. 15.

V I I I.

THRASYBULUS LYCI FILIUS ATHENIENSIS.

10

I per se virtus sine fortuna ponderanda sit, dubito an hunc primum omnium ponam. Illi sine dubio neminem præfero, fide, constantiâ, magnitudine animi, in patriam amore. Nam quod multi voluerunt, pauci potuerunt, ab uno tyranno patriam liberare. Huic contigit.
 15 ut à triginta oppressam tyrannis, è servitute libertatem vindicaret. Sed nescio quomodo, quum cum nemo anteciret his virtutibus,

N O T Æ.

¹ THRASYBULUS LYCI FILIUS.] Jam de Lyco Thrasybuli patre in Alcibiade.

² Huic contigit ut à 30. tyrannis.] Quos nimirum Lacedæmonii victores

atheniensibus à Lyfandro victis præferant, & à quibus Thrasybulus ipse in exilium pulsus fuerat,

multi

multi¹ nobilitate præcucurrerunt. Primum Peloponnesio bello² multa hic sine Alcibiade gessit: ille, nullam rem sine hoc, quæ ille universa naturali quodam bono fecit lucri. Sed illa tamen omnia communia imperatoribus cum militibus & fortuna, quod in prælii concursu abire res à consilio³ ad vires vimque pugnantium. Itaque jure suo nonnulla ab imperatore miles, plurima verò fortuna vindicat: seque his plus valuisse quam ducis prudentiam verè potest prædicare. Quare illud magnificentissimum factum proprium est Thrasybuli. Nam quum triginta tyranni, præpositi à Lacedæmoniis, servitute oppressas tenerent Athenas, plurimos cives, quibus in bello pepererat fortuna, partim patriâ expulissent, partim interfecissent, plurimorum bonæ publicata inter se divisissent: non solum princeps, sed & solus initio bellum his indixit. Hic enim quum Phylem confugisset, (quod est castellum in Attica munitissimum) non plus habuit secum⁴ quàm triginta de suis. Hoc initium fuit salutis Atticorum: hoc robur libertatis clarissimæ civitatis. Neque verò hic non contemptus est primò à tyrannis, sed ejus solitudo: quæ quidem res & illis contemnentibus perniciæ, & huic despecto saluti fuit. Hæc enim illos ad persequendum segnes, hos autem tempore ad comparandum dato, fecit robustiores. Quò magis præceptum illud omnium in animis esse debet, *Nihil in bello oportere contemni*: nec sine causâ dici, *Matrem timidi flere non solere*. Neque tamen pro opinione Thrasybuli auctæ sunt opes. nam jam tum illis tempo-

INTERPRETATIO.

¹ Quæ his omnia optimâ quadam natura adeptus est.

² Quod inter pugnam ducis consilium exitus ex bellatorum viribus animique dependens.

³ Idcirco sibi quadam, ut par est, à Duce miles, plura verò sibi repetit.

⁴ Atque suas vires victoria magis, quàm Imperatoris consilium, consulisse.

non falso valet gloriari.

² Sed, quod solus esset.

³ Qui quidem contemptus & his qui contemnebant exitum, illi verò qui contemnebatur salutem attulit.

⁴ Illos verò morâ ad pugnam datâ, viribus auxit.

⁵ Minus verò quàm ferebat opinio Thrasybuli vires crevere.

NOTÆ.

¹ Nobilitate præcucurrerunt.] Quædam editiones habent, præcurrebant, quod minime probandum.

² Multa hic sine Alcibiade gessit.] De quibus Xenoph., lib. 1. de reb. gr. Diodorus 13. Et Cicero pro Muræna.

³ Ad vires vimque pugnantium.] Variè à variis hic locus legitur. Lambinus enim ad vires virtutemque pugnantium. Puteranus ad vires, vimque pugnantium. Quidam ad vires undique pugnantium. Alii denique ad vires nostrum cuiusque pugnantium. At ego nihil mutandum

esse arbitror, quia Authoris mens ea est ut pugne exitum ad corporis vires, & vim animi referat.

⁴ Hic enim quum Phylem confugisset.] Locus erat munitus distans Athenis c. stadiis in Oenide tribu, de quo meminit scholia in Aristophanis Plutum, act. 5. sc. 1. Et Xenoph. lib. 11. de reb. gr. c. 8. Justin lib. 5. c. 9.

⁵ Quum triginta de suis.] Septuaginta fuisse refert Xenophon ibidem.

⁶ Matrem timidi flere non solere.] De hoc Adagio vide Erasmus.

ribus fortius boni pro libertate loquebantur, quàm pugnant. Hinc in Piræum transit, ⁹ Munichiamque munivit. Hanc bis tyranni oppugnare sunt adorti: ab eaque turpiter repulsi, protinus in urbem, armis impedimentisque amissis refugerunt. Usus est Thrasylus non
 5 minus prudentiâ quàm fortitudine. ¹ nam cedentes violari vetuit. cives enim civibus parcere æquum censebat. Neque quisquam est vulneratus, nisi qui prior impugnare voluit. ² ¹⁰ Neminem jacentem veste spoliavit: Nil attigit nisi arma, quorum indigebat, & quæ ad victum pertinebant. In secundo prælio ¹¹ cecidit Critias dux tyrannorum, quum quidem exadversus Thrasylulum fortissimè pugna-
 10 ret. Hoc dejecto, Pausanias venit Atticis auxilio, rex Lacedæmoniorum. Is inter Thrasylulum & eos, qui urbem tenebant, fecit pacem his conditionibus: *Ne qui, præter triginta tyrannos, ¹² & decem, qui postea prætore creati, ¹³ superioris more crudelitatis erant usi, ad-*
 15 *sicerentur exilio: neve bona publicarentur: ¹⁴ reipublica procuratio populo redderetur.* Præclarum hoc quoque Thrasyluli, quod reconciliatâ pace, quum plurimum in civitate posset, legem tulit; ne quis anteactarum rerum accusaretur, neve multaretur: ¹⁵ eamque illi legem OBLIVIONIS appellarunt. Nequeverò hanc tantum feren-
 20 dam curavit, sed etiam ut valeret, effecit. Nam quum quidam ex his qui simul cum eo in exilio fuerant, eadem facere eorum vel-
 lent, cum quibus in gratiam reditum fuerat; publicè prohibuit, &

INTERPRETATIO.

¹ Nam non resistentibus vim inferri prohibuit.

² Nullum ip. acie casum exiit.

NOTÆ.

⁹ Munichiamque munivit.] Munichia tumulus est in Chersonesi formam curvatus, ingressum habens ore angusto, à quo murus 40. stadiorum longitudinis protendebatur; Athenarum urbem cum Piræo, duobusque aliis portibus conjungens, Ovid. 6. Metam.

Munichyosque volans agros, gratamque Minerva

Despiciebat humum.

¹⁰ Neminem jacentem veste spoliavit.] Ut se tantum adversus improbos & armatos cives pugnare ostenderet; præterquam quod turpe est & forti Duce indignum ex mortuis lucrum captare, ut refert Aristoteles Rhet. 11.

¹¹ Cecidit Critias.] Illum cum Hippomacho cecidisse narrat Xenoph. lib. 2. de reb. gr. Justinus verò l. 5. c. 9. in eo bello

non Hippomachum, sed Hippolochum & Critiam omnium tyrannorum sævissimos perisse ait, quod ad idem referri puto.

¹² Et decem qui postea Prætores creati.] Ii sunt qui in Piræo imperabant; Xenoph. lib. 2. de rebus gr.

¹³ Superioris more crudelitatis erant usi.] Hoc est, qui triginta tyrannorum inhumanitatem æmulati fuerant.

¹⁴ Reip. procuratio populo redderetur.] Id est, status Democraticus restitueretur.

¹⁵ Eamque illi legem oblivionis appellarunt.] Græci ἀμνηστίας vocant, quæ lege cautum erat ut ne qua rerum præteritarum mentio fieret, omnique memoria sempiternâ oblivione deleteretur. Sic Cicero Philippica I. Et Valer. Max. lib. 4. cap. 1.

id quod pollicitus erat, præstitit. Huic pro tantis meritis, ¹⁶ honoris corona à populo data est, ¹⁷ facta duabus virgulis oleaginis: ¹⁸ quæ, quod amor civium, non vis, expresse-
 rat, nullam habuit invidiam, magnâque fuit gloria. Bene ergo ¹⁹ Pittachus ille, qui septem sapientum numero est habitus, ²⁰ quum ei Mitylenæi multa mil-
 lia jugerum agri muneri darent, *Nolite, rogo vos, (inquit) mihi dare quod multi inuideant, plures etiam concupiscant. Quare ex istis nolo amplius quàm centum jugera, quæ & meam animi aequitatem & vestram voluntatem indicent. Nam parva munera, diuina: ^m locupletia, non propria esse consueverunt.* Illâ igitur coronâ contentus
 Thrasybulus, neque amplius requisivit, neque quenquam honore
 se antecessisse existimavit. Hic sequenti tempore quum prætor classem ²¹ ad Ciliciam appulisset, neque satis diligenter in castris ejus
 agerentur vigilæ; ²² à barbaris, ex oppido noctu eruptione factâ, in
 tabernaculo interfectus est.

INTERPRETATIO.

¹ Quia, quia ex Civium benevolentia, non ex violentia, obvenerat.

^m Opulenta, non stabilia esse solent.

NOTÆ.

¹⁶ Honoris corona.] Hæc donabatur quilibet de Rep. bene meritis erat in magnâ populi frequentia, adjuncto Præconis elogio, Causub.

¹⁷ Facta duabus virgulis oleaginis.] Quod etiam in usu fuit apud Romanos antequam Coronas è floribus texere didicissent. Unde Virgil. 7. Æneid.

Cenitum Oratores angusta ad mania Regis

Ire iubet, ramis velatos Palladis omnes, Quia vel qui pacem poscebant, vel pacis authores erant, olivæ frondibus coronabantur,

¹⁸ Pittachus ille,] Philosophus Mitylenæus, de quo vide Lactium in ejus vitâ.

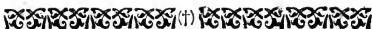
¹⁹ Quum ei Mitylenæi multa millia ju-

gerum agri muneri darent.] Quandoquidem ille ex Lesbos insula Melanchrum tyrannum ejecerat, & Phrynonem hostium ducem in singulari certamine reti injecto implicitum superaverat. Vide Lactium, ibidem.

²⁰ Ad Ciliciam appulisset.] Cilicia, hodie Caramania, Regio est in minori Asiâ, Syriæ proxima, Tauto monti subiecta. Hunc tamen non in Cilicia, sed in Pamphilia prope Aspendum ejusdem regionis urbem noctu in castris interfectum fuisse scribit Xenoph. lib. 4. c. 17.

²¹ A barbaris.] Hoc est ab Aspendiis, qui propter agrorum suorum devaluationem in eum insens, noctu urbe suâ erumpentes trucidarunt.

I X.

'CONON ATHENIENSIS.

ELOPONNESIO bello accessit ad rem publicam: in eoque ejus opera magni fuit. nam & prætor pedestribus exercitibus præfuit, & præfectus classis res magnas mari gessit. Quas ob causas præcipuus ei honos habitus est. ¹ Namque omnibus unus insulis præfuit. In qua potestate ² Theram cepit, coloniam Lacedæmoniorum. Fuit etiam extremo Peloponnesio bello prætor, ³ quum apud Ægos flumen copiæ Atheniensium à Lyfandro sunt devictæ. ⁴ Sed tum afuit, eoque pejùs res administrata est. ⁵ nam & prudens rei militaris, & diligens erat imperii. Itaque nemini erat his temporibus dubium, si adfuisset, illam Athenienses calamitatem accepturos non fuisse. Rebus autem afflictis quum patriam obsideri audisset, non quæsit ubi ipse tutò viveret, sed unde præsidio esset civibus suis. Itaque contulit se ad Pharnabazum satrapem Ionix & Lydiæ, ⁶ eundemque generum ⁷ regis & propinquum: apud quem ut multum gratià valeret, multo labore multisque effecit periculis. Nam quum Lacedæmonii Athe-

INTERPRETATIO.

¹ Si quidem & artem militarem collebat, & Ducis partes strenuè implebat.

NOTÆ.

¹ CONON.] Is Timothei Atheniensis, non Samii filius fuit.

² Namque omnibus unus insulis præfuit.] Hæc opinio cum omnibus aliis pugnatè videtur, nisi fortè id tempus intelligatur quo victis ad Cnidum amnem Lacedæmoniis adjuvante Pharnabazo, Classi regis Persarum præfectus, omnes insulas à Lacedæmoniiis avertit, ut infra videbitur.

³ Theram cepit.] Neque sic legendum, neque ut quidam volunt Pheras, autumo, sed mihi magis accidet, Pharas cepit, ut colligi potest ex his verbis Xenoph. lib. 4. de reb. gr. Κατασκευάζει τὴν πόλιν, de qua etiam urbe me-

minit Pausanias in Achaïcis, estque hæc Creta insula, à Messeniis condita, De qua Plinius, lib. 4. c. 12.

⁴ Quum apud Ægos flumen.] De hoc in Lyfandro.

⁵ Sed tum afuit.] Id Xenoph. lib. 1. c. 3. de reb. gr. & Plutarchus in vita Lyfandri negant, eumque ex eo prælio fugisse ad Evagoram Cypti Regem cum 8. triremibus testantur, quibus & Justinus lib. 6. & Isocrates in Evagora non dissentiunt.

⁶ Eundemque generum regis.] Duxerat enim Pharnabazus Apamam unam ex Xerxis filiabus, Plutarchus in Artaxerxe,

nienſibus deviſtis, in ſocietate non manerent, quam cum Artaxerxe fecerant, Ageſilaumque bellatum miſiſſent in Aſiam, ^a maxime impulſi à Tiſſapherne, qui ex intimis regis ab amicitia ejus defecerat, & cum Lacedæmoniis coierat ſocietatem: hunc adverſus Pharnabazus habitus eſt imperator: re quidem verà exercitui præſtitit Conon, ^b ejusque omnia arbitrio geſta ſunt. Hic multum ^c ducem ſummum Ageſilaum impedivit, ſæpèque ejus conſiliis obſtitit. ^d Neque verò non fuit apertum, ſi ille non fuiſſet, Ageſilaum Aſiam Tauro tenus regi fuiſſe erepturum. Qui poſteaquam domum à ſuis civibus revocatus eſt, quod Ræotii & Athenienſes Lacedæmoniis bellum indixerant: Conon nihilo ſecius apud præfectos regis verſabatur, hiſque omnibus maximo erat uſui. Defecerat à rege Tiſſaphernes, neque id tam Artaxerxi quàm cæteris erat apertum. Multis enim magniſque meritis apud regem, etiam quum in officio non maneret, valebat. Neque id mirandum ſi non facile ad credendum inducebatur, reminiſcens, ejus ſe operâ Cyrum fratrem ſuperaiſſe. Hujus accuſandi gratiâ Conon à Pharnabazo ad regem miſſus, poſteaquam venit, primum ex more Perſarum ^e ad Chiliarchum, qui ſecundum gradum imperii tenebat, ^f Tiſtrauſtem acceſſit, ſequè oſtendit cum rege colloqui velle. nemo enim ſine hoc admittitur. Huic ille inquit, ^g *Nulla mora eſt: ſed tu delibera*, utrum colloqui malis, an per literas edere, quæ cogitas. *Necceſſe eſt enim ſi in conſpectum veneris, veneratione te regem,* ^h *quod æſtimator illi vocant.* Hoc ſi tibi grave eſt, ⁱ *per me nihilo ſecius, editis mandatis, conficies quod ſtudes.* Tum Conon: *Mihi verò, inquit, non eſt grave quævis honorem habere*

INTERPRETATIO.

^b *Maniſſimumque fuit, ſi hic deſuiſſet, fore ut Ageſilaus Aſiam ad Taurum uſque Artaxerxi abſtulſſet.*

^c *Quod adorare hi nuncupant.*
^d *Meâ pariter operâ, ſcriptis arcana exponendo, quod optas exequaris.*

NOTÆ.

^a *In ſocietate non manerent.*] Nepoti teſtigantur Xenoph. lib. 4. de reb. gr. & Plutarchus in Apophteg. Illi enim nar- rant Ageſilaum à Lacedæmoniis in Aſiam eſſe miſſum, eo quod audierant Artaxerxi exercitum & claſſes adverſus Græcos parare. Non igitur Lacedæmonii, ſed Perſæ in ſocietate non manebant.

^b *Maximè impulſi à Tiſſapherne.*] Tiſſaphernes præfectus Perſarum, cui regis juſſu caput abſciſſum eſt propter proditi- onem, Xenoph. in Ageſilao; & Diolo- rus lib. 14.

^c *Ducem ſummum Ageſilaum.*] Hic Archidami filius, qui poſt Agidis fratris ſui

mortem regno potitus eſt.

^d *Ad Chiliarchum.*] *Χιλιάρχη* à Græcis dicitur quæ mille viris præponitur, Joſeph. l. 3. de bello Judaico: *Milites*, inquit, *ad Centuriones*, illi *ad Chiliarchos* conveniunt. Sed ut dicam quod ſuper ea re ſentio, Chiliarchi gradus ſecundus erat à Rege, totiusque regis curationem habebat, quemadmodum apud Romanos Præfectus prætorio, & apud Francos oſum, *Le Maire du Palais*. ſine cujus ſenſu nemo ad regem accedere poterat.

^e *Tiſtrauſtem.*] Nomen ipſius Chiliar- chi, qui Regis juſſu Tiſſapherni caput abſciſcit, Xenoph. in Ageſilao.

- regi: sed vereor ne civitati meæ sit opprobrio, si, quum ex ea sum profectus quæ cæteris gentibus imperare consueverit, potius barbarorum quàm illius more fungar. Itaque quæ volebat, huic scripta tradidit. Quibus cognitis, rex tantum autoritate ejus motus est, ut
- 5 Tissaphernem hostem judicaret, & Lacedæmonios bello persequi jufferit, & ei permiserit, " quem vellet, eligere ad dispensandam pecuniam. * Id arbitrium Conon negavit sui esse consilii, sed ipsius, qui optimè suos nosse deberet. Sed se suadere, Pharnabazo id negotii daret. Hinc magnis muneribus donatus, ad mare est missus ut
- 10 Cypriis & Phœnicibus, cæterisque civitatibus maritimis, naves longas imperaret, classẽque quæ proximâ æstate mare tueri posset, compararet, dato adjutore Pharnabazo, sicut ipse voluerat. Id ut Lacedæmoniis est nunciatum, † non sine cura administrarunt, quod majus bellum imminere arbitrabantur, quàm si cum barbaro solum contenderent. Nam ducem fortem & prudentem regiis opibus præ-
- 15 futurum, ac secum dimicaturum videbant, quem neque consilio neque copiis superare possent. Hac mente magnam contrahunt classẽ: proficiscuntur Pisandro duce. Hos Conon ‡ apud Cnidum adortus, magno prælio fugat, multas naves capit, complures deprimit. Quâ
- 20 victoriâ non solum Athenæ, sed etiam cuncta Græcia, § quæ sub Lacedæmoniorum fuerat imperio, || liberata est. Conon cum parte navium in patriam venit: muros dirutos à Lyfandro utroque & Piræei & Athenarum, reficiendos curat, pecuniæque quinquaginta talenta, quæ à Pharnabazo acceperat, civibus suis donat. Accidit
- 25 huic, quod cæteris mortalibus, ¶ *ut inconsideratior in secunda quàm in adversa esset fortuna.* Nam classẽ Peloponnesiorum devictâ, quum

I N T E R P R E T A T I O.

* Hanc electionem non ad se, sed ad eum pertinere dixit.

† Non absque sollicitudine res gesserunt.

N O T A.

§ *Quem vellet eligere ad dispensandam pecuniam.* Is apud Romanos Quaestor dicebatur, qui scilicet cogendis administrandisque pecuniis præficietur.

|| *Apud Cnidum.* Urbs est in extremo cornu penisulæ, Cariz adhzrentis, hodie vulgò *Cabo-Erio*, non longè ab Halicarnasso, & Co insulâ; hæc olim Praxitelis Venere nobilitata fuit, unde Horatius 2. Carm. Ode 30.

*O Veneri Regina Cnidi, Paphique,
Sperne dilectam Cyprum, &c.*

¶ *Qua sub Lacedæmoniorum fuerat imperio.* Scilicet mantimo, de quo tamdiu

certamen fuit inter Spartiatis, & Athenienses.

§ *Liberata est.* In perpetuum assertæ Græciæ libertatis monumentum, binæ statux, sumptu publico, erectæ sunt prope Jovis Servatoris simulachrum, quarum altera Cononi, altera Evagoræ Cypriorum Regi, teste Plutarcho, dicata est.

¶ *Ut inconsideratior in secunda, quàm in adversa esset fortuna.* Idem de Conone refert Polybius 17. histor. Et certè, hoc velut in more positum est, ut quos secunda fortuna amplectitur, hos quoque cæcitatis suæ participes faciat.

ultum se ¹⁷ injurias patriæ putaret, plura concupivit, quàm efficere potuit. Neque tamen ea non pia & probanda fuerunt, quod potius Patriæ opes augeri, quàm regis, maluit. Nam quum magnam auctoritatem sibi pugnâ illâ navali quam apud Cnidum fecerat, constituisset, non solum inter barbaros, sed etiam inter omnes Græciæ civitates: clàm dare operam cæpit, ut Ioniam & Æoliam restitueret Atheniensibus. Id quum minùs diligenter esset celatum, ¹⁸ Teribazus, qui Sardibus præerat, Cononem evocavit, simulans ad regem eum se mittere velle magnâ de re. Hujus nuncio parens, quum venisset, in vincula conjectus: In quibus aliquandiu fuit. Nonnulli cum ad regem abductum, ibique periisse scriptum reliquerunt. Contra ea ¹⁹ Dinon historicus, cui nos plurimum de Persicis rebus credimus, effugisse scripsit. Illud addubitat, utrum ²⁰ Teribazo sciente, an imprudente sit factum.

NOTÆ.

¹⁷ *Injurias Patriæ.*] A Lacedæmoniis illatas

¹⁸ *Teribazus.*] Qui Sardibus præerat Cononem evocavit. At paulo aliter istud refert Xenoph. lib. 4. de reb. gr. Diodorus lib. 14. Aiunt enim Teribazum Cononi, ob res prosperè ab eo gestas, invidisse, & hac prætextâ causâ, quodd Atheniensibus pecuniâ & classe regis urbes acquireret, eum Sardeis perductum in vincula con-

jecisse. Isocrates tamen per omnia serè Nepoti consentit, & apertè significat in Panegyrico, Cononem immerito a Persis esse comprehensum.

¹⁹ *Dinon historicus.*] Hic Persica scripsit, Clitarchi pater fuit, vizitque tempore Artaxerxis Occhi, & Philipp. Voss, lib. 4. de hist. gr. c. 8.

²⁰ *Teribazo.*] Pedestrium copiarum Præfecto. Diodor. lib. 16.

X.

DIO HIPPARINI

FILIUS SYRACUSANUS.

NOBILI genere natus, ¹ utraq̃ue implicatus tyrannide Dionysiorum. ² Namque ille superior, ³ Aristomachen, sororem Dionis, habuit in matrimonio: ex qua duos filios, Hipparinum & Nysæum, procreavit: totidēque filias, Sophrosynen & Areten. Quarum priorem Dionysio filio eidem, cui regnum reliquit, nuptum dedit: alteram, Areten, Dioni: Dion autem præter nobilem propinquitatem, generosamque majorum famam, multa alia à natura habuit bona. In his ingenium docile, come, aptum ad artes optimas: magnam corporis dignitatem, ⁴ quæ non minimùm commendat: magnas præterea divitias à patre relictas, quas ipse tyranni muneribus auxerat. Erat intimus Dionysio priori, neque minùs propter mores quàm affinitatem. Namque etsi Dionysii crudelitas ipsi displicebat, tamen saluum illum propter necessitudinem, ⁵ magis etiam suorum causâ esse studebat. Aderat in magnis rebus: ejusque consilio multum movebatur tyrannus, nisi qua in re major ipsius cupiditas intercesserat. Legationes verò omnes, quæ essent illustriores, per Dionem administrabantur. Quas quidē ille diligenter obeundo, fideliter administrando, crudelissimum nomen tyranni suâ humanitate tegebat. Hunc ⁶ à Dionysio missum Carthaginenses suspexerunt, ut neminem unquam Græcâ linguâ loquentem magis sint admirati. Neque verò hæc

NOTÆ.

¹ DION HIPPARINI FILIUS.] Hipparinum hunc Syracusanorum optimatum illusterrimum fuisse constat ex Diodoro lib. 16. Item ex Suida & Pinarcho.

² Utraque implicatus tyrannide Dionysiorum.] Scilicet, patris & filii, qui ambo tyranni dicti sunt.

³ Namque ille superior.] Pater, nempe, qui ætate superior.

⁴ Aristomachen sororem Dionis.] Duas uxores uno die duxit Dionysius superior, teste Eliano lib. 13. var. hist. Alteram

Locrensem nomine Doridem, & alteram nomine Aristenetam Hipparini filiam, Dionis sororem. Unde patet Elianum & Nepotem circa nomen ultimæ dissentire. Ex Locrensi Dionysium juniorem habuit, ex Dionis sorore Hipparinum & Nysæum filios, vel Naræum, ut vult Diodorus. Vide Ciceronem 1. libro Tuscul. Quæst.

⁵ Quæ non minimùm commendat.] Aliis, Commendatur, quod non improbo.

⁶ Magis etiam suorum causâ.] Nimirum, propter sororis suæ liberos.

Dionysium

Dionysium fugiebant. nam quando esset sibi ornamento, sentiebat. Quo fiebat, ut uni huic maxime indulgeret, neque eum secus diligeret ac filium. Qui quidem, quum Platonem Tarentum venisse fama in Siciliam esset perlata, adolescenti negare non potuit, quin eum arcesceret, quum Dion ejus audiendi cupiditate flagraret. Dedit ergo huic veniam, magnaque eum ambitione Syracusas perduxit. Quem Dion ad eum admiratus est atque adamavit, ut se totum ei traderet. Neque verò minus Plato delectatus est Dione. Itaque quum à Dionysio tyranno crudeliter violatus esset, quippe quem venumdari jussisset, ramen eodem rediit, ejusdem Dionis precibus adductus. Interim in morbum incidit Dionysius: quo cum graviter confisteretur, quæsit à medicis Dion, quemadmodum se haberet: simulque ab his petiit, si forte majori esset periculo, ut sibi faterentur. Nam velle se cum eo colloqui de partiendo regno, quod sororis sue filios ex illo natos, partem regni putabat debere habere. Id medici non tacuerunt, & ad Dionysium filium sermonem retulerunt. Quo ille commotus, ne agendi cum eo esset Dioni potestas, patri soporem

INTERPRETATIO.

^a Cum utroque Dionysio Tyranno affinitate junctus.

^b Pæni venerati sunt.

^c Quominus illum accires.

^d Huicigitur facultatem adducendi se-

ci, & exquisito apparatu illum Syracusas advenit.

^e Potionem soporiferam Parenti à Medico dari voluit.

NOTÆ.

⁷ Platonem Tarentum venisse.] Hodie vulgò Tarento, urbs est Apuliz notissima, in intimo recessu sinus, qui ab ea dicitur Tarentinus.

^a Adolescenti negare non potuit.] Id est, Dionis qui tum in florente juventute erat, quum Platonem primà vice audivit, valde docilis, & ingenio acerrimo. Plutarch. in Dione.

⁹ Syracusas perduxit.] Civitatem totius Siciliæ tunc faciliè Principem, quæ sub Pachyno monte sita est, ubi fons Aretusa Poëtarum carminibus celebratus. Vide Cicer. 6 in Verrem; hodie vulgò Saragossa.

¹⁰ Neque minus Plato delectatus est in Dione.] Vide Laertium in ejus vitâ. Hujus etiam rei argumentum sunt versus ejus in Dionem, qui dilectum à Platone, atque ardentè amatum indicant.

¹¹ Crudeliter violatus esset.] Quia Platonem de virtute viri boni, & de justitiâ disputantem ferre non potuit, quippe qui vitam justorum esse beatam, tyrannorum

miseram diceret, ideo inhumanitè eum habuit tyrannus, & tanquam mancipium in foro venumdari jussit. Diodorus lib. 11, & Plutarchus in Libello cui Titulus est; Πῶς αὖ τις διαφείηται τὸν νόμον.

¹² Eodem rediit.] Iterum in Siciliam navigasse Plato ipsemet testis est, sed post mortem Dionysii prioris, quia secundus Dionysius literis ipsi promiserat fore ut si veniret, exulanti Dioni omnia concederet.

¹³ Quod sororis sue filios.] Eos nimirum qui ex Aristomachâ sorore sua, & Dionysio antiquiore nati erant.

¹⁴ Patri soporem.] Οἰσμητικὴν συνταγήν, soporiferam potionem quæ ex nigri papaveris, & cicutz succo parari solet, eaque frigidissima est, quo mortis genere Athenienses capite damnatos necare solebant. Unde Juven. Sat. 7.

hunc inopem vidisti Athenæ
Nil præter gelidam ausa conferre cicutam.

medicos dare cœgit. Hoc æger sumpto, somno sopitus, diem obiit supremum. " Tale initium fuit Dionis & Dionysii simulatis: cæque multis rebus aucta est. Sed tamen primis temporibus aliquandiu simulata inter eos amicitia mansit. quumque Dion non desisteret obsecrare Dionysium, ut Platonem Athenis arcesceret, & ejus consiliis uteretur: ¹⁶ ille, qui in aliqua re vellet patrem imitari, ¹⁷ morem ei gessit: eodémque tempore ¹⁸ Philistum historicum Syracusas reduxit, ¹⁹ hominem amicum non magis tyranno, quàm tyrannidi. Sed de hoc ²⁰ in eo meo libro plura sunt exposita qui de historicis Græcis conscriptus est. Plato autem tantum apud Dionysium autoritate potuit, valuitque eloquentiâ, ut persuaserit tyrannidis facere finem, libertatemque reddere Syracusanis. " A qua voluntate Philisti consilio deterritus, aliquantò crudelior esse cœpit. Qui quidem quum à Dione se superari videret ingenio, autoritate, amore populi; verens ne, ²¹ si cum sectum haberet, aliquam occasionem sui daret opprimendi: navem ei triremem dedit, ²² quâ Corinthum devehere: ²³ ostendens, se id utriusque facere causâ, ne, quum inter se timerent, alteruter alterum præoccuparet. Id quum factum multi indignarentur, ²⁴ magnæque esset invidiæ tyranno; Dionysius omnia, quæ moveri poterant Dionis, in navis imposuit, ad eumque misit. Sic enim existi-

I N T E R P R E T A T I O.

¹⁶ Indicans, id à se fieri in commune utriusque bonum, ne, propter mutuam diffidenciam, alteruter alterum supplan-

taret.

²⁴ Magnamque in tyrannum invidiam concitasset.

N O T Æ.

¹⁶ Tale initium fuit Dionis, & Dionysii simulatis.] Paulò aliter super ea re sentiunt Diodorus lib. 16, & Plutarchus in Dione.

¹⁷ Ille, qui in aliqua re vellet patrem imitari.] Nam Dionysius superior Platonem acciverat, ut supra dictum est.

¹⁸ Morem ei gessit.] Id est, Dioni obtemperans ad Platonem scripsit, cujus epistolæ summa extat inter epistolas Platonis.

¹⁹ Philistum historicum.] Qui à Dionysio patre regno pulsus fuerat; revocatus est autem in invidiam Dionis & Platonis; varias ille conscripsit historias de reb. Siculis cùm esset Adriæ otiosus & exul. Vossius de historicis Græcis.

²⁰ Hominem amicum non magis tyranno, quàm tyrannidi.] Id est, qui non amicus tyrannum, quàm tyrannidem ama-

bat; reverà enim cum Dionysio stricto amore copulabatur, nec ejus indoles à tyrannide abhorrebat.

²¹ In eo meo libro.] Hunc nobis temporum injuria abtulit, solumque ejus desiderium reliquit.

²² A qua voluntate Philisti consilio deterritus.] Hunc, ut mox diximus, ab exilio revocaverat Dionysius junior, ut aliquem haberet qui Platonem & Dioni adversaretur.

²³ Quâ Corinthum devehere.] Corinthus urbs Achajæ celeberrima, duobus portibus incluta, in Isthmo Peloponnesi, cujus veluti claustrum est, sita.

²⁴ Ostendens. se id utriusque facere causâ.] Aliter Plutarchus, aliter Diodorus illud narrant; Plutarchus quidem in Dione, Diodorus verò lib. 15.

mari volebat, id se non odio hominis, sed suæ salutis fecisse causâ. Postea verò quàm audivit eum in Peloponneso manum comparare, sibi quæ bellum facere conari, ¹⁴ Areten Dionis uxorem alii nuptum dedit, ¹⁵ filiumque ejus sic educari jussit, ut indulgendo turpissimis imbueret cupiditatibus. Nam puero priusquàm pubes esset, scorta adducebantur, vino epulisque obruebatur, ¹⁶ neque ullum tempus sobrio relinquebatur. ¹⁷ Is usque eò vitæ statum commutatum ferre non potuit, postquàm in patriam rediit pater, (namque appositi erant custodes qui eum ¹⁸ à pristino victu deducerent) ut se è superiore parte ædium dejecerit, atque ita interierit. Sed illuc revertor. Postquàm Corinthum pervenit Dion, & eodem perfugit ¹⁹ Heraclides ab eodem expulsus Dionysio, qui præfectus fuerat equitum: omni ratione bellum comparare cœperunt: sed non multum proficiebant, ²⁰ quodd multorum annorum tyrannis, magnarum opum putabatur. Quam ob causam ²¹ pauci ad societatem periculi perducebantur. Sed Dion, fretus non tam suis copiis quàm odio tyranni, maximo animo duabus onerariis navibus, quinquaginta annorum imperium, munitum quingentis longis navibus, decem equitum, centum peditum millibus, profectus oppugnatum, quod omnibus gentibus admirabile est visum, adedè facillè perculit, ut post diem ²² tertium, quàm Siciliam attigerat, ²³ Syraculas introierit. Ex quo intelligi potest, *nullum esse imperium intum nisi benevolentia munium.* ²⁴ Eo tempore aberat Dionysius, & in Italiâ classem operiebat, ad-

I N T E R P R E T A T I O.

¹⁴ *Neque ut sobrius esset statum dabatur.*

N O T Æ.

¹⁴ *Areten Dionis uxorem alii nuptum dedit.* Scilicet, Timocrati familiari suo, sed invitam. Sic Plutarchus ibidem.

¹⁵ *Filiumque ejus.* Hunc Aretxum alii, alii Hipparinum, alii Hippationem vocant.

¹⁶ *Is usque eo vitæ statum commutatum ferre non potuit.* Eà de re fusè loquitur Plutarchus in Dione.

¹⁷ *À pristino victu deducerent.* Id est, à pristino vivendi genere, corruptisque moribus revocarent.

¹⁸ *Heraclides ab eodem expulsus.* Hunc turbulencum, seditiosum, mobilem, infidum, rei militaris imperitum scribit Plutarchus.

¹⁹ *Quod multorum annorum tyrannus.* Non de Tyranno, sed de Tyrannide hic loquitur, quæ jam quinquaginta ab hunc

annis inceperat sub priore Dionysio, qui se relinquere filio tyrannidem adamante, seu vinculis adamantinis vinctam dicebat, Plutarchus in Dione, Diodor. lib. 15. Ælianus lib. 6.

²⁰ *Pauci ad societatem.* Triginta Syraculanos qui in Peloponneso exulabant Dionem secutos esse tradit Diodorus, sed multos in Græciâ propter tyranni odium se ipsi adjunxisse verisimile est.

²¹ *Syraculas introierit.* Hujus reditus magnificentiam, & læticiam describunt Plutarchus in Dione, & Diodorus ibidem.

²² *Eo tempore aberat Dionysius.* Tunc enim circa Cauloniam, seu Colonem erat oppidum in primâ Italiæ fronte apud Locros situm. Plin. lib. 3. c. 10. Nec nisi septimo post Dionis reditum die Syraculas reversus est, Diodorus lib. 15.

versariorum ratus neminem sine magnis copiis ad se venturum : quæ res eum fecellit. Nam Dion his ipsis qui sub adversarii fuerant potestate, ¹regios spiritus repressit, totiusque ejus partis Siciliæ potitus est, quæ sub Dionysii potestate fuerat : parique modo urbis Syracusarum, præter arcem ¹¹& insulam adjunctam oppido : eoque rem perduxit, ut talibus factionibus pacem tyrannus facere vellet : *Siciliam Dion obtineret, Italiam Dionysium*, ¹⁴*Syracusas Apollocrates, cui maximam fidem uni habebat Dion*. Has tam prosperas, tamen inopinatas res consequuta est subita commutatio. Quod fortuna sua mobilitate, quem paulò antè extulerat, demergere est adorta. Primum in filio, de quo commemoravi suprâ, suam vim excoecuit. ¹¹ Nam quum uxorem reduxisset, quæ alii fuerat tradita, filiumque vellet revocare ad virtutem à perdita luxuriâ ; accepit gravissimum parens vulnus morte filii : ¹⁶deinde orta dissensione inter eum & Heraclidem ; qui quidem principatum non concedens, factionem comparavit. Neque is minùs valebat apud optimates, quorum consensu præerat classi, quum Dion exercitum pedestrem teneret. Non tulit hoc animo æquo Dion, & versum illum Homeri retulit ¹⁷ex secunda rhapsodiâ, in quo hæc sententia est : *Non posse bene geri rempublicam multorum imperiis*. Quod dictum magna invidia consequuta est. Namque aperuisse videbarur se : omnia in sua potestate esse velle. Hanc ille non lenire obsequio, sed acerbitate opprimere studuit : Heraclidemque, quum Syracusas venisset, interficiendum curavit. Quod factum omnibus maximum timorem iniecit. nemo enim illo interfecto se tutum putabat. Ille autem adversario remoto, licentius eorum bona, quos sciebat adversus se sensisse, militibus dissipavit, quibus divisis, quum quotidiani maximi fierent sumptus, celeriter pecunia deesse cœpit, ¹⁸neque quod manus porrigeret, sup-

I N T E R P R E T A T I O.

¹ Tyrannicam superbiam arcuit.

¹¹ Neque quod caperet, supererat, præter ea quæ ab amicis possidebantur.

N O T Æ.

¹¹ Et insulam adjunctam oppido.] Insula portio erat urbis, nam Syracusæ constabant veluti ex quatuor urbibus. Livius 27. annal.

¹⁴ Syracusas Apollocrates.] Hunc Dionysii filium fuisse scribit Plutarchus, & Strabo lib. 6.

¹⁵ Nam quum uxorem reduxisset.] Nemepe Areten, quæ, expulso Dione, Timocrati invita nupsit, ut suprâ dictum est.

¹⁶ Deinde orta dissensione inter eum & Heraclidem.] Si quidem ille Dionii principatum non concedebat. Porro, ut inquit Seneca in Agamemnone,

Nec regna scium ferro, ne cuncta sciunt, Lege Oracionem Heraclidis apud Plutarchum.

¹⁷ Ex secunda Rhapsodiâ.] Id est, ex secundo Iliad, libro, ubi sic legitur, Οὐκ ἀγάρην πολυκοιρανίην, ἢς χεῖρας ἴσω, ἔς βασιλεὺς, ἢ ἰδὺνα θεὸς πῶς ἀνυλομήτω.

¹⁸ Neque quo manus porrigeret, suppetebat.] Quidam legunt, Neque amplius quid porrigeret, suppetebat, nisi amicorum possessiones. Qui sensus ferè idem est,

petebat, nisi in amicorum possessiones. Id ejusmodi erat, ut quum milites reconciliasset, amitteret optimates. Quarum rerum cura frangebatur: & ¹ insuetus malè audiendi, non æquo animo ferebat, de se ab his malè existimari, quorum paulò antè in cælum fuerat elatus laudibus. Vulgus autem, offensâ in eum militum voluntate, libentius loquebatur, & tyrannum non ferendum dictitabat. Hæc ille intuens, quum quemadmodum sedaret, nesciret, & quorsum evaderent, timeret: ¹⁹ Callicrates quidam civis Atheniensis, qui simulcum eo ex Peloponneso in Siciliam venerat, homo & callidus & ad fraudem acutus, sine ulla religione ac fide, adit ad Dionem, & ait eum in magno periculo esse propter offensionem populi, & odium militum: quod nullo modo evitare posset, nisi alicui suorum negotium daret, qui se simularet illi inimicum: quem si invenisset idoneum, facilè omnium animos cogniturum, adversariosque sublaturum, quod inimici ejus dissidenti suos sensus aperturi forent. Tali consilio probato, excipit hæc partes ipse Callicrates, & se armat imprudentia Dionis. Ad eum interficiendum socios conquirat: adversarios ejus convenit, conjurationem confirmat. ²⁰ Res, multis consciis quæ gereretur, elata refertur ad Aristomachen sororem Dionis, uxoremque Areten. Illæ timore perterritæ conveniunt, cujus de periculo timebant. At ille negat, à Callicrate fieri sibi insidias: sed illa quæ ageretur, fieri præcepto suo. Mulieres nihilo secius Callicratem ⁴⁰ in eadem Proserpinæ deducunt, ⁴¹ ac jurare cogunt, ² nihil ab illo periculi fore Dionis. Ille hac religione non modò ab inepto non deterritus, sed ad maturandum concitatus est, verens ne priùs consilium aperiretur suum, quàm conata perfecisset. Hac mente, proximo die festo, quum à conventu se remotum Dion domi teneret, atque in conclavi edito recubivisset: consciis loca munitiora oppidi tradidit: domum custodibus spexit: à foribus qui non discederent, certos præfecit. Navem triremem armatis ornat, ⁴² Philocrati quæ fratri suo tradit, eam-

INTERPRETATIO.

¹ Nec qui proba de se audire solet.

² Quia per multos conscios res agitur.

batur, divulgata.

⁴⁰ Nullatenus se Dionis nociturum.

NOTÆ.

¹⁹ Callicrates quidam.] Hunc Calippum nominant Pitararchus, Diodorus, Suidas, & Athenæus, lib. 11. c. 25.

⁴⁰ In eadem Proserpinæ.] Cereris & Iovis filię, quæ cum in Campis Ennæis flores legeret in Sicilia, à Plutone rapta est, & in hujus honorem templum erectum est. Claudianus de rapto Proserp.

⁴¹ Ac jurare cogunt.] Sacramentum ejus-

modi quod maximè formidandum existimabatur, hac solemnitate fiebat, teste Pitarcho in Dione, qui fidem præstabat, in Cereris templum descendens, Vex purpuram, quibusdam peractis sacrificiis, induebat, numque facem tenens, se fidem servaturum jurabat.

⁴² Philocrati quæ fratri suo.] Aliàs Philostratus nominatur.

- que in portu agitari jubet, ut si exercere remiges vellet: cogitans si forte consiliis obstitisset fortuna, ut haberet, quod fugeret, ad salutem. Suorum autem è numero ⁴¹ Zacynthios adolescentes quosdam elegit cum audacissimos, tum viribus maximis; hisque dat negotium, ut ad Dionem erant inermes, sic ut conveniendi gratia viderentur venire. Hi propter notitiam sunt intromissi. At illi, ut limen ejus intrarunt, ⁴² foribus obleratis, in lecto cubantem invadunt, ⁴³ colligant: fit strepitus, aded ut exaudiri possit foris. Hic, sicut antè sæpè dictum est, quàm *invisa sit singularis potentia, & miserranda vita* qui se metui quàm amari malunt, cuivis facillè intellectu fuit. Namque illi ipsi custodes, ⁴⁴ si propitià fuissent voluntate, foribus effractis servare eum potuissent, quòd illi inermes, telum foris flagitantes, vivum tenebant. Cui quum succurreret nemo, Lyco quidam Syracusanus per fenestras gladium dedit, quo Dion interfectus est. Confecta cæde, quum multitudo visendi gratia introisset, nonnulli ab insidiis pro noxiis conciduntur. nam celeri rumore dilato, Dioni vim allatam, multi concurrerant quibus tale facinus displicebat. Hi falsà suspitione ducti, immerentes, ut sceleratos occidunt. Hujus de morte ut palam factum est, mirabiliter vulgi immutata est voluntas.
- ²⁰ Nam qui vivum eum tyrannum vocitabant, eundem liberatorem patris, tyrannique expulsores prædicabant. Sic subitè misericordia odio successerat, ut cum suo sanguine, si possent, ⁴⁵ ab Acheronte cuperent redimere: ⁴⁶ Itaque in urbe, celeberrimo loco, elatus publicè, ⁴⁷ sepulcri monumento donatus est. Diem obiit circiter annos

INTERPRETATIO.

- * Ut mors ejus vulgata est.
 † Ad vitam optarent revocare.

NOTÆ.

⁴¹ Zacynthios adolescentes.] Zacynthus insula est non longè à Cephalenià in Ionio mari, nunc vulgò Zante. At verò quidam non Zacynthios, sed Sagunthinos legunt, propter nominis affinitatem.

⁴² Foribus obleratis.] Latus ab iis qui intromissi fuerant; quanquam Plutarchus ab illis, qui extra erant clausus seu ad se adductus esse, dicit.

⁴³ Colligant.] Vinculis astringunt.

⁴⁴ Si propitià fuissent voluntate.] Aliàs, proprià.

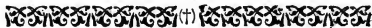
⁴⁵ Ab Acheronte cuperant redimere.] Sic Cicero, Post reditum in Senatu, & omnes Metellos præstantissimos cives penè ex Acheronte excitatos. Porro Acheron est Epiri fluvius apud Geographos, apud Poetas verò Inferorum, sic dictus,

ὄρεϊ γὰρ ἄκτος, ὃ πῖον. Quasi doloris fluvius.

⁴⁶ Itaque in urbe, celeberrimo loco.] Quod sanè eximii honoris indicium fuit, quia veteres quemquam, nisi fortè Imperatores, in urbe sepelire non solebant.

⁴⁷ Sepulcri monumento donatus est.] Duplicis erant generis sepulchra; alia sumptu publico facta, alia quæ tantum ex decreto publico erigebantur: Prima iis tantum concedebantur qui optimè de Rep. meriti fuerant: Secunda verò claris quidem viris permittebantur, quia in Atheniensium Rep. non licebat sepulchra defunctorum ornare, quantum aut hæc, aut ipsius etiam defuncti ambitio postulasset; sed de tumulis majoris impensæ cognoscebatur. Casaubon.

quinquaginta quinque natus, quartum post annum, quàm ex Peloponneso in Siciliam redierat.

X I.

'I P H I C R A T E S

A T H E N I E N S I S .

ON tam magnitudine rerum gestarum, ^a quàm disciplina militari nobilitatus est. Fuit enim talis dux, ut non solum ætatis suæ cum primis compararetur, sed ne de majoribus nati quidem quisquam anteponeretur. Multum verò in bello est versatus; sæpè exercitiis præfuit; nusquam culpâ malè rem gessit; semper consilio vicit, tantumque co valuit, ut multa in re militari partim nova attulerit, partim meliora fecerit. ⁴ Namque ille pedestria arma mutavit. Quum ante illum imperatorem maximis clypeis, brevibusque hastis, minutis gladiis uterentur; ille è contratio ¹ peltam pro parma fecit, à quo postea peltastæ pedites appellantur, ut ad motus concursusque essent leviores. ⁶ hastæ modum duplicavit. gladios longiores fecit. Idem genus loricarum mutavit, ⁷ & pro ferreis atque æneis, ^b lineas dedit. Quo

I N T E R P R E T A T I O .

^a Hastas duplo majores fecit.

^b Ex lino textas præbuit.

N O T A .

¹ IPHICRATES ATHENIENSIS.] Iphicratem Sutoris filium non pauci existimant, inter quos Aristoteles 1. Rhet. Xenoph. lib. 6. Plutarchus, Athenæus, Ælianus, & alii quam plures.

² Quam disciplinâ militari.] Fuit & præterea optimus Rhetor, unde Justin. lib. 6, c. 5. ait in Iphicrate non impetatorias tantum, verum & oratorias fuisse artes.

³ Nusquam culpâ malè rem gessit.] In re militari tamen ejus consilium reprehendit Xenoph. lib. 6, de reb. gr. in siue.

⁴ Namque ille pedestria arma mutavit.] Vide Diodorum lib. 13. cum quo. Nepos protulit consensu.

⁵ Peltam pro parmâ fecit.] Pelte amazonicæ hedetæ folio similes erant; Thracicæ quadrangulæ, teste Suidâ; pelta autem icturum est brevissimum & ferè quadratum; parma verò, brevius & mobilius, ac ferè rotundum; formam Pelte describit Xenoph. apud Jul. Pollucem lib. 1. Onomast. c. 10.

⁶ Hastæ modum duplicavit.] Quod patet ex his Diodori verbis; Ἡ δὲ νῦν τοῦ δόξατος ὁμοίᾳ μὲν ἦν. Id est, hastas magnitudine seique alterâ auxit.

⁷ Et pro ferreis, atque æneis lineas dedit.] Propterea quod ferreæ & æneæ majori oneri & impedimento essent, quam

- facto expeditiores milites reddidit. nam pondere detracto, quod æquè corpus tegetet, & leve esset, curavit. Bellum cum Thracibus gessit; Seuthen socium Atheniensem, in regnum restituit. Apud Corinthum tanta severitate exercitui præfuit, ut nullæ unquam in
- 5 Græcia neque exercitiores copię, neque magis dicto audientes fuerint duci, in eamque consuetudinem adduxit, ut quum prælii signum ab imperatore esset datum, sine ducis opera sic ordinatæ consisterent, ut singuli à peritissimo imperatore dispoliti viderentur.
- 9 Hoc exercitu⁹ moram Lacedæmoniorum interfecit. quod maximè
- 10 totà celebratum est Græciâ. 10 Iterum eodem bello omnes copias eorum fugavit. quo facto magnam adeptus est gloriam. 11 Quum Artaxerxes Ægyptio regi bellum inferre voluisset, Iphicratem ab Atheniensibus petivit ducem, quem præficeret exercitui conducto, cujus numerus 12 duodecim millium fuit. Quem quidem sic omni disciplina militari erudit, ut 11 quemadmodum quondam Fabiani milites Romani appellati sunt, sic Iphicratenses apud Græcos in summâ laude fuerint. 14 Idem subsidio Lacedæmonis profectus, Epaminondæ retardavit imperus. Nam nisi ejus adventus appropinquasset, non prius Thebani Spartâ abcessissent quàm captam incendio deles-
- 20 sent. Fuit autem & animo magno & corpore, 11 imperatoriæque formâ,

I N T E R P R E T A T I O.

* Nec magis obsequentes Dux habuerit.

* Partem Spartanorum cecidit.

* Quem mercenariis copiis praponeverit.

N O T Æ.

commodo; lineæ verò maximo essent usus, nullique ferè impedimento: siebant autem lineæ Thoraces hoc modo; linum aceto, cui sal esset adjectum, imbrendo & macerando, deinde ita cogeatur ut soliditatem ac Crassitiem lintei decies & amplius in se complicati haberet. Vide super ea re Nicetani Acominatum lib. 1. rerum Isaaci Angeli.

9 Seuthen socium Atheniensem.] Quiddam Scothym legunt; hic est qui apud Curtium l. 2. c. 1. Seuthes Odrisias dicitur, quem non Regem Policus facit 7. Stratag.

9 Hoc exercitu moram Lacedæmoniorum interfecit.] Mora vox Græca est, quæ idem valet ac *μῆρες*, hoc est *Pari*; quæ voce utebantur Lacedæmonii & Diores. Diodorus *μῆρες* appellat, quod moram hic dicimus. Hujus Turmæ seu Cohortis cladem multis verbis exponit Xenoph. lib. 4. de reb. gr.

10 Iterum eodem bello omnes copias eo-

rum fugavit.] Et ubi & quando id factum sit, difficile est in aliis historicis detegere, nisi fortè hæc sit pugna de qua loquitur Xenoph. lib. 6. de rebus gr. ferè ab exordio.

11 Quum Artaxerxes Ægyptio Regi.] Nimirum Acori, ut vult Lambinus.

11 Exercitui conductio.] Conducticius exercitus ille est, qui ex militibus mercede conductis, seu mercenariis constat.

11 Quemadmodum quondam Fabiani milites Romani appellati sunt. sic Iphicratenses apud Græcos. &c.] Fabiani milites à Fabio maximo qui cunctator dictus, & qui cunctando vires Annibalis attrivit; sic Joviniani, Herculiani milites apud Zotimum & Mamertinum.

14 Idem subsidio Lacedæmonis profectus.] Nimirum clade apud Leutram per Epaminondam egregium Thebanorum Ducem Lacedæmonis illatâ.

11 Imperatoriæque formâ.] Quæ in frontis & corporis majestate consistit, unde pulchri dicuntur Imperio digni. Sic Plin. de Traiano in Panegyrico.

ut

ut ipso aspectu cuius inieceret admirationem sui : sed in labore remissus nimis, parùmque patiens, ut Theopompus memoriæ prodidit. Bonus verò civis, fidèque magnâ : quod cùm in aliis rebus declaraverit, tum maximè in ¹⁶ Amyntæ Macedonis liberis tuendis. ¹⁷ Namque Eurydice mater Perdicæ & Philippi, cum his duobus liberis, Amyntâ mortuo, ad Iphicratem confugit, ejusque opibus defensa est. Vixit ad senectutem ¹⁸ placatis in se suorum civium animis. Causam capitis semel dixit bello sociali simul cum Timotheo, eoque judicio est absolutus. Menesthea filium reliquit ¹⁹ ex Thressa ²⁰ Coti Regis filia. Is quum interrogaretur *utrum pluri patrem matrîmne faceret : Matrem*, inquit. Id quum omnibus mirum videretur : at ille, *Merito*, inquit, *facio*. ²¹ *nam pater, quantum in se fuit, Thracem me genuit : contra ea mater Atheniensem.*

N^o T Æ.

¹⁶ *In Amynta Macedonis liberis.*] Cujus filius Philippus Alex. magni pater.

¹⁷ *Namque Eurydice mater Perdicæ & Philippi.*] Vide Q. Curtii supplementum in principio, ubi de Eurydice & Perdicæ sermo est.

¹⁸ *Placatis in se suorum Civium animis.*] Nam Athenienses irati Iphicratem & Timotheum in judicium vocatos multis talentis multaverant, & imperandi munere abdicarant, quod infra videbitur : Sed Polixenus cum Nepote conveniens, Iphicratem & accusatum esse significat, & absolutum.

¹⁹ *Ex Thressiâ.*] Id est, in Thraciâ natâ.

²⁰ *Coti Regis.*] Is Thraciæ Rex fuit. Alii *Cotyis* legi volunt.

²¹ *Nam pater, quantum in se fuit, Thracem me genuit : contra ea mater Atheniensem.*] Sic Patris cum barbarâ matrimonium carpere videtur, eumque solum arguere, si quid alienum à Græcorum urbanitate & moribus haberet ; nam Pater ejus quantum in se fuit Thracem genuit, quia uxorem Thressiâ duxit ; immò verò mater, quantum potuit, Atheniensem fecit, quia viro Atheniensi nupsit.

XII.

CHABRIAS

ATHENIENSIS.

IC quoque in summis habitus est ducibus, ¹ résque multas memoriâ dignas gessit. Sed ex his elucet maximè Inventum ejus in prælio, quod apud Thebas fecit, quum Bæotiis subsidio venisset. Namque in ea victoria fidentem summo duce Agesilao, fugatis jam ab eo conductitiis catervis, ² reliquam phalangem loco vetuit cedere ³ obnixoque genu scuto, projectâque hasta, impetum excipere hostium docuit. Id novum Agesilaus intuens, progredi non est ausus, subisque jam incurrentes, tubâ revocavit. Hoc usque eò in Græcia famâ celebratum est, ut illo statu Chabrias sibi statum fieri voluerit, quæ publicè ei ⁴ ab Atheniensibus in foro constituta est. Ex quo factum est, ⁵ ut postea athletæ ⁶ ceterique artifices, ⁷ his statibus in statuis ponendis uterentur, in quibus victoriam essent adepti: Chabrias autem multa in Europa bella administravit, quum dux Atheniensium esset;

INTERPRETATIO.

¹ Clypeoque ad genu firmiter acclinato, projectâque hasta,

² Receptus cecinit.

³ Eo in corporis habitum statuas ponent, in quo victoriam obtinuissent.

NOTÆ.

¹ Resque multas memoriâ dignas gessit.] De quibus fusè Xenoph. lib. 5. de reb. gr. Diodorus lib. 15. Plutarchus in Phocione. Demosthenes oratione in Lepidem; quem etiam non solum res memoriâ dignas gessisse, sed & dixisse restatur Plutarchus in Apophtegma.

² Reliquam Phalangem.] Duplîciter apud Authores Phalangis nomen accipitur; apud Macedones turba erat constans octo peditum millibus; apud alios Græciæ populos, stabile dicitur agmen sine determinato numero ubi vir viro, arma armis conferta sunt, quo sensu hic accipitur.

³ Obnixaque genu scuto.] De hoc habitu ad præliandum composito vide Marcellinum, & D. Ambrosium; cui Romani relictodinem substituerunt.

⁴ Ut postea Athletæ.] Hi dicebantur qui certaminibus, quæ à Græcis ἀγῶνες εἰσλασμοὶ vocantur, vicissent; ii & Gymnici, quia nudi pugnant quinque certaminum generibus, luctatione, pugilatu, cursu, saltu, pancratio.

⁵ Ceterique artifices.] Quales sunt Scenici, Musici, Pantomimi, & alii ejusmodi.

⁴ multa in Ægypto suâ sponte gessit. Nam Nectanebum adjutum profectus, ⁵ regnum ei constituit. ⁶ Fecit idem Cyprî, sed publicè ab Atheniensibus Evagore adjutor datus: neque prius inde discessit quàm totam insulam bello devinceret, quâ ex re Athenienses magnam gloriam sunt adepti. Interim bellum inter Ægyptios & Persas constatum est. & Athenienses cum Artaxerxe societatem habebant: Lacædemonii cum Ægyptiis, ⁷ à quibus magnas prædas Agesilao rex eorum faciebat. Id intuens Chabrias, quum in re nulla Agesilao cederet, ⁸ suâ sponte eos adjutum profectus, Ægyptiæ classi præfuit, pedestribus copiis Agesilao. Tum præfecti regis Persæ, legatos miserunt Athenas questum, quod Chabrias adversum regem bellum gereret cum Ægyptiis. Athenienses diem certam Chabriz præstiterunt, quam ante, domum nisi redisset, capitis se illum damnaturus denunciarent. Hoc ille nuncio Athenas rediit, neque ibi diutius est moratus, quàm fuit necesse. Non enim libenter erat antè oculos civium suorum, quod & vivebat lautè, & indulgebat sibi liberaliùs, quàm ut invidiam vulgi posset effugere. Est enim hoc commune vitium in magnis liberisque civitatibus, ut invidia gloria comes sit, & libenter de his detrahant, quos amovere videant alii: neque animo a quo pauperes alienam ⁹ opulentium inunantur fortunam. Itaque Chabrias quoad ei licebat, plurimum aberat. Neque verò solus ille aberat Athenis libenter, sed omnes ferè principes fecerunt idem, quod tantum se ab invidia putabant afuturos, ¹⁰ quantum a conspectu suorum recessissent. Itaque Conon plurimum Cyprî vixit, Iphicrates in Thracia, ¹¹ Timotheus Lesbî, ¹² Chares in 15

INTERPRETATIO.

⁴ Plurima ad Nilum privato jure fecit.

⁵ Ilii principatum asseruit.

NOTÆ.

⁶ Multa in Ægypto suâ sponte gessit.] Id est, sine publicâ autoritate. Tulit autem auxilium Ægyptiis quorum tunc Rex erat Tachus; vel, ut Polyæno placet, Thammi, cujus filius Nectanebum, aliàs Nectanebus, quem non filium, sed sororis ejus filium vocat Ptoarchus in Agesilao.

⁷ Fecit idem Cyprî.] Pro, in Cypro; vel fecit idem Cyprî Regi.

⁸ A quibus magnas prædas Agesilao rex eorum faciebat.] Sic Cicero in Verrem: maximos questus, prædasque fecisse.

⁹ Sua sponte eos adjutum profectus.] Id est, sine suffragio & decreto populi, ut jam supra; nam Diodorus scribit eum

ab Acotide fuisse arcessitum.

¹⁰ Opulentium inunantur fortunam.] Pro opulentorum; opulens, pro opulenti, ex Aufonio. Non opulens nec egens, parvus sine sordibus egi, Violens, pro violentus, ex Horatio Od. 30, lib. 4.

¹¹ Quantum à conspectu suorum recessissent.] Quia subductio sui ab oculis vulgi lividi omnem invidiam viam præcidit.

¹² Timotheus Lesbî.] De Timotheo mox, Lesbos, insula est, de qua supra.

¹³ Chares in Sigæo.] Chares Atheniensium Dux in promissis facilis & promptus, unde istud Chareis pollicitationes; Suidas. Sigæum Idæ promontorium est; Arist. l. 5, animalium. Ælianus verò & Pomponius oppidum dicunt, Apud Strab.

Sigæo. ¹⁴ Dissimilis quidem Chares horum & factis & moribus; sed tamen Athenis & honoratus & potens. Chabrias autem perit bello sociali, tali modo. ¹⁵ Oppugnabant Athenienses Chium: erat in classe Chabrias privatus, sed omnes, qui in magistratu erant, authoritate anteibat, cumque magis milites quam qui præerant, aspiciebant. Quæ res ei maturavit mortem. Nam dum primus studet portum intrare, & gubernatorem jubet eò dirigere navem, ipse sibi perniciiei fuit. Quum enim eò penetrasset, cæteræ non sunt sequutæ. Quo facto circumfusus hostium concursu, quum fortissimè pugnaret, ¹⁶ navis rostro percussa cæpit fidere. ¹⁷ Hinc quum refugere posset, si se in mare deiecisset; quòd suberat classis Atheniensium, ¹⁸ quæ exciperet natantem: perire maluit, ¹⁹ quàm armis abjectis navem relinquere, in qua fuerat vinctus. Id cæteri facere noluerunt, qui nando in tutum pervenerunt. At ille, *prestare honestam mortem turpi vite existimans*, conuninus pugnans telis hostium interfectus est.

N O T Æ.

bonem lib. 11. tamen duo sunt ejus nominis oppida sibi vicina: ut est apud Plinium.

¹⁴ Dissimilis quidem Chares. Super eâ re Diodorum & Plutarchum in Apothegm. consule.

¹⁵ Oppugnabant Athenienses Chium. Chius insula est Ionum clarissima, prope Eri thras urbem min. Asiæ. Vide Plin. lib. 5. cap. 31.

¹⁶ Navis rostro percussa cæpit fidere. Pro pessum ire, & demergi; nam fidere Anchoræ dicuntur quæ fundo infixæ hærent; unde illud Poëtæ Horatii,

Præque Cælum fidet inferius mari.

Et apud Senecam Rhet. Suasoriarum 1. *Accumulat fragor ipse metus, jam sifere limo*

Navigia, & rapido desertam flumine classem.

¹⁷ Hinc quum refugere posset, si se in mare deiecisset. Alii, cum negatione, leguntque, *hinc quum refugere non posset, nisi se in mare, &c.* utrumque non improbandum mihi videtur.

¹⁸ Quæ exciperet natantem. Quidam legunt, *Natantes.*

¹⁹ Quam armis abjectis. Quia probrum erat, & dedecus militare,

XIII.

TIMOTHEUS

CONONIS FILIUS

ATHENIENSIS.

IC à patre acceptam gloriam multis auxit virtutibus.
 Fuit enim disertus, impiger, laboriosus, rei militaris peritus, neque minùs civitatis regendæ. Multa hujus sunt præclarè facta, sed hæc maximè illustria. Olynthios & Byzantios bello subegit: Samum cepit, in qua oppugnanda, superiori bello Athenienses mille & ducenta talenta consumpserant. Hanc ille sine ulla publica impensa populo restituit. Adversùs Cotyn bella gessit, ab eoque mille & ducenta talenta prædæ in publicum detulit. Cyzicum obsidione liberavit. Ariobarzani simul cum Agésilao auxilio profectus est: à quo quum Laco pecuniam numeratam accepisset, ille cives suos agro atque urbibus augeri maluit quàm id sumere, cujus partem domum suam ferre posset. Itaque accepit Erichthonem & Sextum. Idem classi præfectus circumvehens Pe-

NOTÆ.

¹ CONONIS FILIUS.] Ex Threëcia pellicæ, quæ postea modeltæ exemplum evasit. Athenæus lib. 13. c. 11.

² Fuit enim disertus.] Idem testatur Cicero lib. 1. de Officiis, *Africanus*, inquit, *cum* laus bellicam gloriam: quod idem fecit Timotheus Cononi filius, qui quum belli laude non inferior fuisset quàm pater, ad eam laudem doctrina, & ingenii gloriam adiecit.

³ Laboriosus.] Φιλόπονος; seu laboris amicus.

⁴ Olynthios & Byzantios.] Olynthus, urbs Thraciæ, olim Atticæ ditionis. De Byzantio jam supra dictum est.

⁵ Adversus Cotyn bella gessit.] Vel Cotym: quidam etiam Cotum, ut supra in Iphicrate. Hic Paphlagonum, ille Thracum rex fuit.

⁶ Cyzicum obsidione liberavit.] Cyzi-

cus urbs antiqua in Mysia ad Propontidem, juxta Ptolemaeum, & alios.

⁷ Ariobarzani simul cum Agésilao.] Ariobarzanes ille Persarum Regis Satrapes fuit, qui jampridem a Rege defecerat.

⁸ A quo quum Laco.] Agésilas designatur.

⁹ Itaque accepit Erichthonem & Sextum.] Erichthonem Abydi synonymum esse conjicit Abrahamus Ortelius. Sunt qui Erichthonem & Sextum legant; quidam Crithonem; quidam etiam Crithoten: Est verò Crithote urbs in Chersoneso Thraciæ, quam Athenienses, Miltiade Duce, incoluerunt, ut supradictum est in Miltiade, Suidæ & Stephano testibus. Sextus verò ad Hellepontum Abydo obiecta in eadem Chersoneso sita, ut jam dictum est.

loponnesum Laconicam populatus, classem eorum fugavit.¹⁰ Corcyram sub imperium Atheniensium redegit, sociisque idem adjunxit¹¹ Epirotas, "Athamanas, Chaonas, omnesque eas gentes quae¹² mare illud adjacent. Quo facto Lacedaemonii de diuturna contentione destiterunt, & suâ sponte Atheniensibus¹³ imperii maritimi principatum concesserunt, pacemque his legibus constituerunt; ut Athenienses mari duces essent. Quae victoria tantae fuit Atticis laetitiae, ut tum primum¹⁴ ara paci publicae sint factae, eique¹⁵ dex pulvinar sit institutum. Cuius laudis ut memoria maneret,¹⁶ Timotheo publice statuam in foro posuerunt: qui honos huic uni ante hoc tempus contigit; ut quum patri populus statuam posuisset, filio quoque daret. Sic juxta posita recens filii, "veterem patris renovavit memoriam. Hic quum esset magno natu, & magistratus gerere dedisset: bello Athenienses undique premi sunt coepi.¹⁷ Defecerat Samus, "descierat Hellepontus, "Philippus jam tunc valens Macedo multa moliebatur: "cui oppositus Chares quum esset, non satis in eo praesidii putabatur. "Fit Menestheus praetor,

INTERPRETATIO.

¹⁰ Philippus Macedo jam tum potens, plurima machinabatur.

NOTAE.

¹⁰ Corcyram sub Imperium Atheniensium redegit.] Insula est in Ionio mari, nunc vulgo Corfu; ut supra.

¹¹ Adjunxit Epirotas.] Epiri regionis Graeciae versus Adriaticum mare incolas, qui primò Pyrrhidæ dicti sunt.

¹² Athamanas.] Quidam Athamatas; alii Athamantias; alii Acarnanas; ex Diodoto, quod non improbo, quia in contactu nulli inveniuntur populi qui superioribus nominibus cogniti fuerint. De Acarnanibus autem jam dictum est.

¹³ Quae mare illud adjacent.] Antiqua loquendi forma; pro, quae mari illi, vel, ad mare illud adjacent.

¹⁴ Imperii maritimi principatum.] Quem per septuaginta quinque annos servaverunt, postquam diu de illo cum Lacedaemoniis Athenienses contendissent.

¹⁵ Arae publicae sint factae.] Aras paci jam positas post victoriam Cimonis in Perfas ad Eurymedontem scribit Plutarchus in Cimone, quod Nepoti repugnare videtur.

¹⁶ Eique [Dex pulvinar sit institutum.] Quod apud Romanos in more positum est, ut & apud Graecos, ex Livio, & aliis

qui frequenter de Lestisterniis loquuntur, seu sacris pulvinaribus.

¹⁷ Timotheo publice statuam in foro posuerunt.] Statuam hanc inter eas numerat Paulanias, quae in Arce Minervae posita sunt.

¹⁸ Veterem Patris renovavit memoriam.] In aliis legitur memoria, quasi dicas; recens filii statua, veterem patris statuam memoriâ renovavit, quod parum mihi probandum videret.

¹⁹ Descierat Hellepontus.] Id est, ora Hellepontica ab Atheniensium partibus defecerat.

²⁰ Philippus jam tunc valens.] Alexandri magni pater.

²¹ Cui oppositus Chares cum esset.] Hunc Atheniensium Ducem segnem, tardum, delicisque affluentem scribit Athenaeus, lib. 12. cap. 15. & Theopompus lib. 45. Plutarchus vero in Phocione sic de eo censet; Charestem itaque populus non tam suo merito, quam Oratorum ambitione, & studiis partium, huic expeditioni praefecit.

²² Fit Menestheus Praetor.] Menestheum Iphicratis filius, de quo jam supra in Iphicrate,

filius Iphicratis, gener Timothei, & ut ad bellum proficiscantur, decernitur. Huic in consilium dantur duo, usu & sapientiâ præstantes, quorum consilio uteretur, ¹¹ pater & socer: quod in his tanta erat autoritas, ut magna spes esset, per eos amissa posse recuperari. Hi quum Samum profecti essent, & eodem Chares eorum adventu cognito, cum suis copiis proficiscerentur, ne quid absente se gestum videretur: accidit quum in insulam appropinquarent, ut magna tempestas oriretur; quam evitare duo veteres imperatores utile arbitrati, ¹² suam classem suppresserunt. At ille temerariâ usus ratione, non cessit majorum natu autoritati, ¹³ & ut in sua navi esset fortuna, quod contenderat, pervenit, eodemque ut sequerentur, ad Timotheum & Iphicratem nuncium misit. Hinc male re gestâ, compluribus amissis navibus, eodem, unde erat profectus, se recepit, literasque Athenas publicè misit, ¹⁴ sibi proclive fuisse Samum capere, nisi à Timotheo & Iphicrate desertus esset. ¹⁵ Ob eam rem ¹⁶ in crimen vocabantur. Populus acer, suspicax, mobilis, adversarius, invidus etiam potentie domum revocat: accusantur proditionis. ¹⁷ Hoc judicio damnatur Timotheus, lisque ejus æstimatur centum talentis. Ille odio ingratis civitatis coactus, ¹⁸ Chalcidem se contulit. Hujus post mortem, quum populum judicii sui pœniteret, multæ novem partes detraxit, & decem talenta Cononem filium ejus ad muri quandam partem reficiendam jussit dare. In quo fortunæ varietas est animadversa. Nam quos avus Conon muros ex hostium præda patriæ restituerat, eosdem nepos cum summa ignominia familiæ, ex sua re familiari reficere coactus est. ¹⁹ Timothei autem moderatæ sapientisquæ vitæ quum plerâque possumus proferte testimonia, uno erimus contenti, quod ex eo facile conjici poterit quàm charus suis fuerit. Quum Athenis adolescentulus causam diceret, non solum amici privatique hospites ad eum defendendum conveniunt, sed etiam in eis ²⁰ Jason tyrannus, qui illo tempore fuit omnium potentissimus. Hic quum in patria sine satellitibus, se tutum non arbitraretur, Athenas sine ullo præsidio

INTERPRETATIO.

¹¹ Naves suas continuerunt.

¹² A se facile Samum capi potuisse.

¹³ Ut rei accusabantur.

NOTÆ.

¹¹ Pater & socer.] Id est, Iphicrates, & Timotheus.

¹⁴ Hoc judicio damnatur Timotheus.] Quia etsi una cum illo Iphicrates accusatus fuisset, tamen absolvitur, ut sup. in Iphicrate.

¹⁸ Chalcidem se contulit.] Urbem Eubœæ ad Euripum, unde Virg. 6. Æneid.

Chalcidicæque levis tandem super adstruit arces.

²⁰ Jason Tyrannus.] Non clarus ille Argonautarum Dux, sed, ut quidam volumine, Thessalorum tyrannus, cujus meminerunt Xenoph. Diodorus, Plutarchus, & alii complures.

venit, tantique hospitem fecit, ut mallet se capitis periculum a li-
re, quàm Timotheo de fama dimicanti deesse. Hunc adversus ta-
men, Timotheus postea populi jussu bellum gessit. *"patria enim
sanctiora jura quàm hospitii esse duxit.* Hæc extrema fuit ætas impera-
torum Atheniensium, Iphicratis, Chabriz, Timothei. neque post
illorum obitum quisquam dux in illa urbe fuit dignus memoriâ. Ve-
nio nunc ad fortissimum Virum, maximique consilii omnium bar-
barorum, exceptis duobus Carthaginienfisibus Hamilcare & Hanni-
bale.

N O T A.

"Patria enim sanctiora jura, quàm hospitii esse duxit.] Quod ei veluti pro-
brum aliquod objicit Æschines Orat
mei meoq; test.

XIV.

D A T A M E S.

- 10 E quo hoc plura referemus, quodd & obscuriora sunt
ejus gesta plerâque, & ea quæ prosperè ei cesserunt,
non magnitudine copiarum, sed consilii quo tan-
tùm non omnes superabat, acciderunt. Quorum nisi
ratio explicata fuerit, res apparere non poterunt. ¹ Datames pa-
tre Camissare, natione Care, matre Scythissâ natus, primùm mi-
litum numero fuit apud Artaxerxem eorum, qui regiam tueban-
tur. Pater ejus Camissares, quodd & manu fortis, & bello stre-
nuus, & regi multis locis fidelis erat repertus, ⁴ habuit provin-
ciam partem Ciliciæ ¹ juxta Cappadociam, quam incolunt Leuco-

N O T A.

¹ De quo hoc plura referemus.] Sic omnes ferè editiones incipiunt præter Lambinianam, quæ ab his verbis incipit, *Venio nunc ad fortissimum virum, &c.* quæ verba membranz veteres Timotheo ascribunt.

² Quo tantum non omnes superabat.] Aliàs, quo tamen omnes superabat.

³ Datames patre Camissare, natione Care, matre Scythissâ.] Id est, cujus pater Camissares ex Caria natus erat, mater ex Scythia. Potro Caria, nunc vulgò

Lango. Regio minoris Asiæ, inter Lyciam, & Iouiam. Vide Pin. l. 3 c. 17.

⁴ Habuit provinciam partem Ciliciæ.]

Quidam legunt, *habuit provinciam Ciliciæ*; quod minus probo, quia Leucosyri non omnem Ciliciam incolebant, sed partem tantùm cui præpositus est. Cilicia autem, nunc vulgò Caramania, regio est minoris Asiæ Tauro monti subiecta.

¹ Juxta Cappadociam, quam incolunt Leucosyri.] Cappadocia est regio Pontica, quam Euphrates à majore Armeniâ di-
syri.

lyri. Darames militare munus fungens primùm, qualis esset aperuit bello, quod rex ⁶ adversus Cadusios gessit. Namque hîc multis millibus interfectis, magni fuit ejus opera. Quo factum est, ut, quum in eo bello cecidisset Camissares, paterna ei traderetur provincia. Pari se virtute postea præbuit ⁷ quum Autophradates jussu regis bello persequeretur eos qui defecerant. Namque ejus operâ hostes, quum castra jam intrassent, profligati sunt, exercitusque reliquus conservatus regis est. Quâ ex re majoribus rebus præesse cœpit. Erat eo tempore ⁸ Tyus, Dynastes Paphlagoniæ, antiquo genere natus, à Pylæmenc illo, quem Homerus Troico bello ¹⁰ à Patroclo interfectum ait. Is regi dicto audias non erat: quam ob causam bello eum persequi constituit, eique rei præfecit Datamen, propinquum Paphlagonis. namque ex fratre & sorore erant nati. Quam ob causam Darames omnia primùm experiri voluit, ut sine armis propinquum ad officium reduceret. Ad quem quum venisset sine præsidio, quod ab amico nullas vereretur insidias, ¹⁵ penè interiit. Nam Thyus eum clam interficere voluit. Erat mater cum Datame, amita Paphlagonis: ea quid ageretur rescit, filiumque monuit. ille fugâ periculum evitavit, bellumque indixit Thyo. ¹⁰ In quo quum ab Ariobarzane, præfecto Lydiæ & Ioniæ, totiusque Phrygiæ, desertus esset, nihilò segniùs perseveravit, vivumque Thyum cepit cum uxore & liberis. Cujus facti ne priùs fama ad regem, quam ipse perveniret, dedit operam. Itaque omnibus insciis, eò ubi erat rex, venit, posteròque die Thyum, hominem maximi corporis terribilique facie, quodd & niger & capillo longo barbâque erat promissâ ¹² optimâ veste contextit, quam satrapæ regii gerere consueverant. ¹⁵ Ornavit etiam torque, atque armillis aureis, cæteroque regio cultu. Ipse agresti, duplicique amiculo cir-

N O T A.

vilit. Leucosyri verò eam Cappadociæ partem incoluerunt, quæ circa ostia Thermodontis, Plin. l. 6.

⁶ *Adversus Cadusios.*] Sunt Mediæ populi ad Caspium mare. Vide Strab. l. 11.

⁷ *Quum Autophradates.*] Lydiæ Satrapæ, de quo Diodorus lib. 17.

⁸ *Tyus Dynastes Paphlagonia.*] Hunc Paphlagoniæ Regem vocat Athenæus ex Theopompo lib. 4. Paphlagonia minoris Asiæ Regio ad Septentrionale litus vocatâ.

⁹ *A Patroclo interfectum ait.*] Ex ipso Homero, non à Patroclo Achillis amico, sed à Menelao Lacedæmoniorum Rege interruptum esse Pylæmencem cognoscimus.

mus, Iliad. lib. 7.

¹⁰ *In quo quum ab Ariobarzane.*] De quo vide Diodorum, lib. 17.

¹¹ *Optimâ veste contextit.*] Nircitum purpurâ, auroque distinctâ, qua provinciarum rectores ornari solebant; unde Satrapæ, seu Dynastæ illi purpurati dicebantur.

¹² *Ornavit etiam torque, atque armillis.*] Torquis erat inter insignia regia apud Persas, ut & armillæ aureæ, quas Græci *βραχίονες* vocant; fuerunt autem circuli rotundi ex argento, vel auro, quibus summum brachium ornatus causâ cingebatur. Liv. lib. 1, de Sabiniis.

- cundatus, hirtâque tunicâ, "gerens in capite galeam venatoriam, dextrâ manu clavam, * sinistrâ copulam, vinctum antè se Thyum agebat, ut si feram bestiam captam duceret. Quem quum omnes prospicerent, propter novitatem ornatus, ignotâque formam, ob eâque rem magnus esset concursus. fuit nemo non qui agnosceret Thyum, regique nunciaret. Primò non accreditit. Itaque Pharnabazum misit exploratum: à quo ut rem gestam comperit, statim admitti iussit, magnopere delectatus cùm facto, tum ornatu: in primis quodd non vilis rex in potestatem inopinanti venerat. Ita-
 10 que magnificè Datamen donatum ad exercitum misit, " qui tum contrahebatur, duce Pharnabazo & Tithrauste ad bellum Ægyptium, * parique eum atque illos imperio esse iussit. Postea verd quàm Pharnabazum rex revocavit, illi summa imperii tradita est. Hic quum maximo studio compararet exercitum, Ægyptumque
 15 proficisci pararet, subitò à rege literæ sunt ei missæ, ut Asipim aggrederetur, " qui Cataoniam tenebat, quæ gens jacet supra Ciliciam, confinis Cappadociæ. Namque Aspis saluosiâ regionem castellisque munitam incolens, non solum imperio regis non parebat, sed etiam finitimas regiones vexabat, & quæ regi portarentur, abri-
 20 piebat. Datames, etsi longè aberat ab his regionibus, " & à majore re abstrahabatur: tamen regis voluntati morem gerendum putavit. Itaque cum paucis, sed viris fortibus, navem conscendit, existimans, id quod accidit, faciliùs se imprudentem & imparatum parvâ manu oppressurum, quàm paratum, quamvis magno exercitu.
 25 Hac delatus, in Ciliciam egressus, inde dies noctesque iter faciens, Taurum transiit. eoque, quò studuerat, venit. Querit quibus locis sit Aspis. cognoscit haud longè abesse: profectumque eum venatum. Quem dum speculatur; adventus ejus causâ cognoscitur. " Pisidas cum iis quos secum habebat, ad resistendum Aspi comparat. Id

INTERPRETATIO.

* *Lavâ vinculum.*

* *Eumque illis imperio adaquavit.*

NOTÆ.

" *Gerens ipse in capite galeam venatoriam.*] Galeæ venatoriæ fiebant ex ferarum caesarum exuvii, atque aded hirsutis pellibus obductæ erant. Vegetius lib. 11. cap. 17.

" *Qui tum contrahebatur.*] Verisimile est exercitum hunc contractum fuisse potius in Syriâ, quam alibi; quia ut legitur postea, procul erat à Cataoniâ quò iurus Datames navem conscendit, & quia exercitus ille parabatur circa urbem Aeen quæ Pheniciæ civitas est, quamque Ste-

phan, Ptolemæum esse dicit, & Strabo l. 16.

" *Qui Cataoniam tenebat.*] Cataonia Cappadociæ pars est, teste Plin. lib. 6. c. 3, qua Comagenam attingit.

" *Et à majore re abstrahabatur.*] Scilicet, à bello Ægyptio.

" *Pisidas cum iis quos secum habebat.*] Pisidiæ populos, qui antea Solymi dicebantur, teste Plin. lib. 20. Pisidia autem Asiæ regio est, Lycæoniæ, Isauriæ, & Pamphiliæ finitima; de his populis Claudianus lib. 2. in Eutrop.

Datames ubi audivit, arma capit, suos sequi jubet: ipse equo concitato ad hostem vehitur: quem procul Aspis conspiciens ad se ferentem, pertimescit, atque à conatu resistendi deterritus, sese dedit. Hunc Datames vincum ad regem ducendum ¹ tradit Mithridati. Hæc dum geruntur, Artaxerxes reminiscens ² à quanto bello ad quàm parvam rem principem ducum misisset, ³ seipsum reprehendit, & nuncium ⁴ ad exercitum Acen misit, quod nondum Datamen profectum putabat, qui ei diceret, ne ab exercitu discederet. Hic priusquam perveniret, quod erat profectus, in itinere convenit; qui Aspiam ducebant. Qua celeritate quum magnam benevolentiam regis Datames consequutus esset, non minorem invidiam aulicorum excepit, quod illum unum plures, quàm se omnes fieri videbant. Quo facto, cuncti ad eum opprimendum consenserunt. Hæc Pandates, gazæ cultos regis, amicus Datami, perscripta ei mittit, in quibus docet, *enim magno fore periculo, si quid illo imperante in Ægypto adversi accidisset. Namque eam esse consuetudinem regum, ut casus adversos hominibus tribuant, secundos fortuna sua.* Quo facili fieri, ut impellantur ad eorum perniciem quorum ductu res malè gestæ nuncientur. Illum hoc majore fore discrimine, quod quibus rex maxime obediat, eos habeat inimicissimos. Talibus ille literis cognitis, quum jam ad exercitum Acæum venisset, quod non ignorabat ea verè scripta, desecere à rege constituit. Neque tamen quicquam fecit, quod fide sua esset indignum. Nam Mandrocleum Magnetem exercitui præfecit: ipse cum suis in Cappadociam discedit, conjunctamque huic Paphlagoniam occupat, celans qua voluntate esset in regem: *clàm cum Ariobarzane facit amicitiam*, manum comparat, urbes munitas suis tuendas tradit. Sed hæc propter hyemale tempus minùs prosperè succedebant. ⁵ Audit Pisidas quasdam copias adversus se parare: filium eò Artidæum cum exercitu mittit. Cadit in prælio adolescens: proficiscitur eò pater non ità cum ma-

I N T E R P R E T A T I O.

¹ *A quanta belli expeditione præcipuum Duce abstractisset, ad rem tam levem suscipiendam.*

² *Consilium mutavit.*
³ *Quia quos Rex præserim audit.*

N O T A.

¹ *Tradit Mithridati.*] A quo postea perfidè interfectus est, ut postea videbitur, isque Ariobarzani filius fuit.

⁴ *Ad exercitum Acen misit.*] Ace Phœniæ civitas, quæ & postea Ptolemæis dicta est, ut mox diximus ex Stephano & Strabone, hæc in sacris literis Accho vocatur. Joseph, lib. 11, belli Judaici, c. 17.

⁵ *Quo facili fieri.*] Supple solet, *clàm cum Ariobarzane facit amicitiam.*] De eo supra, eumque jam pridem à rege desecisse diximus.

⁶ *Audit Pisidas.*] Contrà Diodorus non Pisidas, sed Persas adversus Datamen Duce Artabazo venisse narrat lib. 15.

gna manu, celans quantum vulnus accepisset, quod prius ad hostem pervenire cupiebat, quam de malè te gestà fama ad suos perveniret, ne cognitâ filii morte, animi debilitarentur militem. Quod contenderat, pervenit, hisque locis castra ponit, ut neque circumveniri multitudinem adversariorum posset, neque impediri quod minus ipse ad dimicandum manum haberet expeditam. Erat cum eo Mithrobarzanes focer ejus, præfectus equitum. Is desperatis generi rebus ²¹ ad hostes transfugit. Id Datames ut audivit, ²² sensit, si in turbam exisset, ab homine tam necessariò se relictum; futurum ut ceteri consilium sequerentur: ²³ in vulgus edit, suo jussu Mithrobarzanem profectum pro perfuga, quod faciliùs receptus, interficeret hostes. Quare relinqui eum non par esse, sed omnes confestim sequi: quod si animo strenuo fecissent, futurum ut adversarii non possent resistere, quum & intra vallum & foris caderentur. Hac re ²⁴ probatâ, exercitum educit: Mithrobarzanem persequitur, ²⁵ qui dum ad hostes pervenerat, Datames signa inferri jubet. Pisidæ, novâ re commoti, in opinionem adducuntur, ²⁶ perfugas mala fide, compositoque fecisse, ut receptu essent majori calamitati: primum eos adoriuntur. Illi, quum quid ageretur, aut quare fieret, ignorant: ²⁷ coacti sunt cum eis pugnare ad quos transierant, ab hisque statè quos reliquerant. Quibus cum neutri parcerent, celeriter sunt concisi. Reliquos Pisidas resistentes Datames invadit, primò impetu pellit, fugientes persequitur, multos interficit, castra hostium capit. Tali consilio uno tempore & proditores perculit, & hostes prohibuit, & quod ad suam perniciem fuerat cogitatum, id ad salutem convertit. Quo neque acutius ullius imperatoris cogitatum, neque celerius factum usquam legimus. Ab hoc tamen viro ²⁸ Syllinas maximus natu filius desciit, adque regem transit, & de defectione pa-

INTERPRETATIO.

²¹ Intellexit, si pervulgatum esset.
²² Publicè enuncias.

²³ Transfugas proditorè. & ex industria venisse, quò admissi majorem ipsi perniciem afferrent.

NOTÆ.

²¹ Ad hostes transfugit. Idem proterè sentit Diodorus ibidem.

²² In vulgus edit, suo jussu &c.] paulò aliter illud Datamis stratagema exposuit Frontinus lib. 11. c. 7. Datames, inquit, Dux Persarum adversus Antiochum in Cappadocia, eum partem equitum suorum transfugere comperisset, ceteros omnes venire secum jussit, affectuque transfugas, laudavit, quòd eum acriter precessissent, hortatusque est eos,

ut fortiter hostem adirentur. Pudet transfugas attulit penitentiam, & consilium suum, quia non putabant deprehensum, mutaverunt.

²⁵ Qui dum ad hostes pervenerat.] Quidam legunt, qui vixit ad hostes pervenerat.

²⁸ Syllinas maximus natu filius.] Quidam Schylmas; sed Syllinas præfere, quia ad Persica nomina propius accedit.

tris detulit. Quo nuncio Artaxerxes commotus; quod intelligebat sibi cum viro forti ac strenuo negotium esse, qui quum cogitasset, facere auderet, & prius cogitare quam conari consueisset: Autophradatem in Cappadociam mittit. Hic ne intrare posset saltum in quo Ciliciæ portæ sunt sitæ, Datames præoccupare studuit: sed tam subito copias contrahere non potuit. A qua re depulsus; cum ea manu quam contraxerat, locum delegit talem, ut neque circumiretur ab hostibus, neque præteriret adversarius, quin ancipitibus locis premeretur: & si dimicare eò vellet, non multum obesse multitudo hostium suæ paucitati posset. Hæc etsi Autophradates videbat, tamen statuit congredi, quàm cum tantis copiis refugere, aut tam diu uno loco sedere. Habebat barbarorum equitum viginti, peditum centum millia, quos illi Cardaces appellant, ejusdemque generis tria funditorum. Præterea Cappadocum octo; Armeniorum decem, Paphlagonum quinque, Phrygum decem, Lydorum quinque. Aspensiorum & Pisidarum circiter tria, Cilicum duo, Caprianorum totidem, ex Græcia conductorum tria millia: levis armaturæ maximū numerum. Has adversus copias, spes omnis consistebat

INTERPRETATIO.

^a Quominus à fronte, & à tergo urgeretur.

NOTÆ.

¹⁷ In quo Cilicia portæ sunt sitæ.] Cilicia undique ferè perpetuà montium catenâ cingitur, nec adiri potest nisi per tres angustias, quarum prima adeò arcta est, ut instar portarum sit. 2. Non procul est ab Issò per Amanum montem, unde Amanicæ portæ dictæ sunt. 3. Circa Sinum Issicum, Plin. lib. 5. cap. 27. & alii omnes Geographi. Vide & Curtium lib. 3. c. 4.

¹⁸ Quos illi Cardaces appellant.] apud Persas sic dicebantur qui ex rapto vivebant, nam Carda apud eos bellicosum & violentum significabat. Strabo lib. 15. Polybius tamen, & Arrianus illos Asiæ min. populos esse scribunt.

¹⁹ Ejusdem generis funditorum] Supple millia.

²⁰ Cappadocum octo.] Cappadocia Asiæ min. regio, quam in duas Sattapias à Persis divisam fuisse tradit Strabo; vide & Plin. lib. 6. cap. 1 & 3.

²¹ Armeniorum decem.] Armenia Asiæ pariter min. regio nobilissima inter Taurum & Caucaſum Ita, quæ in majo-

rem, & minorem dividitur, vide Plin. lib. 1. Strab. lib. 2. & Ptolemæi 4. Tabulam Asiæ.

²² Paphlagonum quinque.] Horum regio in minore Asiâ, olim etiam Palæmonia dicta, de qua jam supra.

²³ Phrygum decem.] Phrygia duplex, major, & minor, major inter Galatiam & Lydiam sita est. Minor verò inter Bithyniam, Cariam, Lycaoniam, & Hellespontum, unde etiam Hellespontica dicitur apud Strabonem.

²⁴ Lydorum quinque.] Lydia minoris Asiæ regio Croëto rege, & Psachto aurore amne notissima.

²⁵ Aspensiorum.] Ii Pamphiliæ populi, ab Aspendo ejus Provinciæ oppido ad fluvium Eurymedonta sito. Vide Steph. & Pompon. lib. 1.

²⁶ Pisidarum.] De his supra.

²⁷ Cilicum.] De Cilicia quoque paulò supra dictum est.

²⁸ Caprianorum.] Quidam Caspianorum legunt, sed hoc improbat Ortelius.

- Darami in se locique natura. namque hujus partem non habebat vigesimam militum: Quibus fretus conflixit, adversariorumque multa millia concidit, quum de ipsius exercitu non amplius hominum mille cecidissent. Quam ob causam postero die tropzum posuit, quod loco pridie pugnatum. Hic quum castra movisset, inferior copiis, superior omnibus praeliis discedebat, quod nunquam manum confere-ret, nisi adversarios locorum angustiis clausisset: quod perito regio-num callidèque cogitanti sæpè accidebat. Autophrates quum bel-lum duci majore regis calamitate, quàm adversariorum videret, ad
 10 pacem atque amicitiam hortatus est, ut cum rege in gratiam rediret. Quam ille etsi non fidam fore putabat, tamen conditionem acce-pit, seque ad Artaxerxem legatos missurum dixit. Sic bellum quod rex adversus Datamen susceperat, sedatum: Autophrates in Phry-giam se recipit. At rex, quod implacabile odium in Datamen susce-perat, postquàm bello eum opprimi non posse animadvertit, insidiis
 15 interficere studuit, quas ille pleràsque vitavit. sicut quum nunciarum esset, quosdam sibi insidiari, qui in amicorum erant numero: ³⁹ de quibus quod inimici detulerant, neque credendum, neque negli-gendum putavit: experiri voluit verum falsumne sibi esset relatum.
 20 Itaque eò profectus est, in quo itinere futuras insidias illi dixerant. Sed elegit corpore & statura similitum sui, eique vestitum suum dedit, atque eò loci ire, quod ipse consueverat, jussit. ipse autem ⁴⁰ ornatus vestitu militari, inter corporis custodes iter facere cœpit. At insidiatores, postquam in eum locum agmen pervenit, decepti
 25 ordine atque vestitu, in eum faciunt impetum, qui suppositus erat. Prædixerat autem his Damenes, cum quibus iter faciebat, ut pa-rati essent facere quod ipsum vidissent. Ipse ut concurrentes insi-diatores animadvertit, tela in eos coniecit. Hoc idem quum uni-versi fecissent, prius quàm pervenirent ad eum, quem aggredi vo-lebant, confixi ceciderunt.
 30 Hic tamen tam callidus vir extremo tem-pore captus est, Mithridatis Ariobarzani filii dolo. Namque is pol-licitus est regi, se eum interfectorum, si rex promitteret, ut quod-cunque vellet, liceret impunè facere, ⁴¹ fidemque de ea re more Per-sarum dextrâ dedisset. Hanc ut accepit, simulat se suscepisse cum rege inimicitiam, copias parat, & absens amicitiam cum Datame facit:

NOTA.

³⁹ De quibus quod inimici detulerant.] Non sui, sed amicorum suorum inimici: alioquin quomodo eorum verba non esse negligenda putasset?

⁴⁰ Ornatus vestitu militari.] Hic locus variè legitur; sed lectionum diversitatem ex Schæro requirere.

⁴¹ Fidemque more Persarum dextrâ de-

disser.] Mos enim erat apud Persas, ut quemcumque Rex in fidem reciperet, ipsi dextram daret; ut supra in Themistocle, illudque omni sacramento sanctius docebatur, atque observabatur. Sic Authores scholiorum in Aristophanis Nub. Item docet Diodorus lib. 16.

regis provinciam vexat, castella expugnat, magnas prædas capit : quarum partem suis dispertit, partim ad Datamen mittit. Pari modò complura castella ei tradit. Hæc diu faciendo, persuasit homini¹ se infirmum adversus regem suscepisse bellum, quum nihilo magis, ne quàm suspicionem illi præberet insidiarum, neque colloquium ejus perivir, neque in conspectum venire studuit.² Sic absens amicitiam gerebat, ut non beneficiis mutuis, sed odio communi, quod erga regem susceperant, ³ contineri viderentur. Id quum satis se confirmasse arbitratus est, certiotem facit Datamen, tempus esse majores exercitus parari, & bellum cum rege suscipi : de qua re, si ei videretur, quò vellet in colloquium veniret. Probatâ re, colloquendi¹⁰ tempus sumitur, locûsque quò conveniretur. Huc Mithridates cum uno cui maximam habebat fidem, antè aliquot dies venit, compluribusque locis separatim gladios obruit, eaque loca diligenter notat. Ipso autem colloquendi die utrique locum, qui explorarent¹⁵ atque ipsos scrutarentur mittunt :⁴ deinde ipsi sunt congressi. Hic quum aliquandiu in colloquio fuissent, &⁵ diversi discessissent, jamque procul Datames abesset, Mithridates, priusquam ad suos perveniret, ⁶ ne quàm suspicionem pareret, in eundem locum revertitur, atque ibi, ⁷ ubi telum erat impositum, resedit, ut si à lassitudine cuperet²⁰ acquiescere, Datamenque revocavit, simulans se quiddam in colloquio esse oblitum : interim telum, quod latebat, ⁸ protulit nudarumque vaginâ, veste textit, ac Datami venienti ait, digredientem se animadvertisse locum quendam, qui erat in conspectu, ad castra ponenda esse idoneum.⁹ Quem quum digito monstraret, & ille conspiceret, adversum ferro transfixit : & prius quàm quisquam posset succurrere, interfecit. Ita ille vir qui multos consilio, neminem perfidiâ ceperat, simulatâ captus est amicitia.

INTERPRETATIO.

¹ Irreconciliabili in Regem se implicuisse bello.

² Et hinc inde se recepissent.

NOTÆ.

- ¹ Sic absens amicitiam gerebat] Id est, exhiberet, gigneret
est, sic absens absenti amicitia officia ² Ubi telum erat positum.] Hic telum pro quocunque armorum offensivarum genere accipitur.
³ Contineri viderentur.] Id est, assistentem coherere viderentur.
⁴ Deinde ipsi sunt congressi.] Id est, Deinde in mutuum colloquium venerunt.
⁵ Quem quum digito monstraret.] Adi Polyxenum qui idusè narrat lib. 7.
⁶ Ne quàm suspicionem pareret.] Id est, sed paulò aliter,

XV.

EPAMINONDAS

'POLYMNI FILIUS,

THEBANUS.

E hoc priusquam scribamus, ^a hæc præcienda videntur lectoribus, ^b ne alienos mores ad suos referant, neve ea, quæ ipsis leviora sunt, pari modo apud ceteros fuisse arbitrentur. Scimus enim muscen nostris moribus
⁵ abesse à principis persona: ^c saltare etiam in vitiis poni. Quæ omnia apud Græcos & grata & laude digna ducuntur. Quum autem exprimere imaginem consuetudinis atque vitæ velimus Epaminondæ, nihil videmur debere prætermittere, quod pertineat ad eam declarandam. Quare dicemus primum de genere ejus: deinde
¹⁰ quibus disciplinis, & à quibus sit eruditus: tum de moribus ingenique facultatibus, & si qua alia digna memoriâ erunt. postremò de rebus gestis, quæ à plurimis omnium anteponuntur virtutibus. Natus igitur ^d patre, quo diximus, honesto genere: pauper jam à

INTERPRETATIO.

^a Ne ex patriis moribus extraneos metuantur.^b Principem non decere.

NOTÆ.

^c POLYMNI FILIUS.] Alii legunt Polymnidis, ut *Ælianus* lib. 11, c. 9. Var. hist. Unde conjiciendum est Nepotem Latinâ terminatione formasse Græcum; quemadmodum supra scripsit *Neocles*, pro *Neocles*; item *Pericles*, pro *Pericles*.

^d Hæc præcienda videntur lectoribus.] Hæc eadem jam in præfatione legimus, unde fit ut Magius id memoriæ vitio Nepoti veritat, sed in eo excusari potest, quod absoluto ac perfecto jam operi præfatio supervenerit, ut fieri solet.

^e Saltare etiam in vitiis poni.] Indecoram apud Romanos saltationem fuisse pluribus in locis innuit Cicero pro *Muræna*, pro *Plancio*, & alibi. Quod tamen

de omni saltationum genere minimè intelligendum est. Nam *Quintilianus* negat inhonestam fuisse Pyrrhicæ saltationem, quam armati peragebant, & hoc laboriosum erat saltationis genus, quia ejus opera jactus, ictusque declinabant, ut docet *Plato* lib. 7. de legibus, & *Plin.* lib. 7, c. 57.

^f Patre honesto genere.] Hæc verba generis ejus mediocritatem innuere videntur; quotiescumque enim Latini alicujus parentes obscuros dicere nolunt, eos quadam sermonis gratiâ, honestos vocant: unde *Ælianus* lib. 12. scribit *Polymnium* Epaminondæ patrem fuisse obscurum & humilem.

majoribus

majoribus relictus. ¹ Eruditus autem sic, ut nemo Thebanus magis. ² nam & citharizare & cantare ad chordarum sonum doctus est ³ à Dionysio, qui non minore fuit in musicis gloriâ. ⁴ quàm Damon aut Lamprus, quorum pervulgata sunt nomina; ⁵ Carmina cantare tibiis, ⁶ ab Olympiodoro; ⁷ saltare, à Calliphronē. At ⁸ philosophiæ præceptorem habuit Lysim Tarentinum Pythagoræum; cui quidem sic fuit deditus, ut adolescens tristem & severum senem omnibus æqualibus suis in familiaritate anteposuerit, neque prius eum à se dimiserit, quàm doctrinis tantò antecessit condiscipulos, ut facile intelligi posset, pari modo superaturum omnes in cæteris artibus. ⁹ Atque hæc ad nostram consuetudinem sunt levia, & potius contemnenda: at in Græcia utique olim magnæ laudi erant. ¹⁰ Postquam ephēbus factus est, ¹¹ & palæstræ dare operam cœpit: ¹² non tam magnitudini virium servivit, quàm velocitati: illam enim ad athletarum usum; hanc, ad belli existimabat utilitatem pertinere. Itaque exercebatur plurimum ¹³ currendo & luctando ad eum finem, quoad stans

INTERPRETATIO.

¹ Postquam pubertatem attigit, & gymnici artibus exerceri usus est.

⁴ Non tam corroborandū viribus, quàm celeritati applicuit.

NOTÆ.

¹ Eruditus autem sic.] Vide Cicer. 3. de Orat. & Offic. 1. Plutarchum in Pelopida, Diogenem Laërtium in Pythagora. Adi etiam Just. lib. 6. c. 2.

² Nam & Citharizare.] Pro Citharam tangere; verbum obsoletum.

³ A Dionysio.] Hic Lysistes Thebanus fuit valde petitus, Plutarchus libro qui inscribitur de Musica.

⁴ Quàm Damon & Lamprus.] Damonis meminere Plato dialogo de rep. & Athenæus lib. 14. cap. 11. Huncque Lydiam harmoniam remissam excogitasse testatur Plutarchus lib. supra citato; solebatque ebrios ac perulantes homines harmoniâ suâ ad modestiam reducere. Lamprus ab eodem Plutarcho ibidem inter eos qui sectâ movendis instrumentis Lydis excelluerunt, annumeratur, quavis à Platone imperitus dicatur Musicus in Menæxeno; quâ in re non consentit Athenæus, lib. 1. c. 16. & lib. 11. c. 2.

⁵ Carmina cantare tibiis.] Veteri suo libro abesse, carmina, testatur P. Daniel.

⁶ Ab Olympiodoro.] Viro in sua arte versatissimo, præterquam tamen, & ab Oxybago, Epaminondam doctum fuisse

testatur Athenæus lib. 4. c. ultimus.

⁷ Saltare. à Calliphronē.] Id nomen a libi mihi occurrisse non memini.

⁸ Philosophiâ Professorē habuit Lysim.] Laërtius in vitâ Pythagoræ Lysiden vocat. Porro Lysis ille Epaminondam & Philippon simul Amyntæ filium philosophiam Pythagoricam docuit, quæ quidem ex Democriti philosophia prodit; fuitque Epaminondas simul summus Philosophus, & Imperator, Justin. lib. 6. cap. 2.

¹¹ Et Palæstra dare operam cepit.] Hoc erat in more positum apud Græcos, ut juvenus omnis maximè gymnici artibus exerceretur, & in eo præsertim incumberet; in Palæstra autem variis decertabant exercitiis, quorum præcipua refert Virg. lib. 5. Æneid.

Quique pedum cursu valet, & qui viribus audax

Aut jaculo incedit melior, levibusquo sagittis.

¹² Currendo & luctando ad eum finem, quo ad stans compleretur atque contemderetur.] Hic locus obcurus, & variè à variis legitur: Quidam legunt currendo, omisâ voce, luctando, ad eum finem,

complecti posset, atque contendere. In armis plurimum studii consumebat. Ad hanc corporis firmitatem plura etiam animi bona accesserant. Erat enim modestus, prudens, gravis, temporibus sapienter utens, peritus belli, fortis manu, animo maximo; ad eam veritatis diligens, ¹¹ ut ne joco quidem mentiretur. Item clemens, pariensque admirandum in modum; non solum populi sed etiam amicorum ferens injurias, in primisque ¹⁶ commissa celans: *quod interdu non minus prodest, quam diserere dicere.* Studiosus audiendi; ex hoc enim facillime disci arbitrabatur. Itaque ¹⁷ quum in circulum venisset in quo aut de republica disputaretur, aut de philosophia sermo haberetur, nunquam inde prius discessit, quam ad finem sermo esset deductus. ¹⁸ Paupertatem adeo facile perpessus est, ut de republica nihil praeter gloriam ceperit. ¹⁹ Amicorum in se tuendo caruit facultatibus; fide ad alios sublevandos saepe sic usus est, ut possit judicari ¹⁵ omnia ei cum amicis fuisse communia. Nam quum aur civium suorum aliquis ad hostibus fuisset captus, aut virgo amici nubilus propter paupertatem collocari non posset; amicorum consilium habebat, & quantum quisque daret, pro facultatibus imperabat: eamque summam quum faceret, priusquam acciperet pecuniam, ¹⁹ adducebat eum, qui querebat, ad eos qui conferebant, eique ut ipsi numerarent, faciebat: ut ille ad quem ea res perveniebat, scirer quantum

INTERPRETATIO.

¹¹ *Necessarium opibus minimè usus est. quibus se tueretur.*

NOTÆ.

¹¹ *quod stans complecti posset atque contendere.* Sic legendum olim Freinshemius existimavit, nimirum: *Ad eum finem quod adstans complecti posset atque contendere.* Adstans, inquit, esset coram factus, igitur non modo currere discebat; id enim nihil aliud quam eum in periculum perduxisset, deinde deseruisset. Sed etiam luctari: quod adstans, & prope hostem positus eum complecti, atque cum eo contendere posset. Quod mihi non improbandum videtur; nam revera is sensus Nepotis esse debet, ut scilicet Epaminondas ceteros eurreret, & luctaretur, quatenus adstans complecti posset adversarium atque cum illo contendere.

¹⁵ *Ut ne joco quidem mentiretur.* Simile quidpiam de Prolemaeo, Arrianus, de Juliano, Mamertinus: de Attico idem Nepos in vita ejus. Idem autem tanto cum odio mendacium habuisse credibile est; quod & natura & philosophiae præcepta

illud ipsi instillassent. Super ea te vide Ælian. lib. 3. hist. anim. c. 23.

¹⁶ *Commisa celans.* Quod in Epaminonda non adeo mirandum puto: quum enim Pythagorica philosophia probe imbutus fuisset, quæ religiosissime silentium, ac fidem præcipiebat, id facile de ipso crediderim.

¹⁷ *Quum in circulum venisset.* Circulus, vulgo dicitur cœtus coeuntium ac confabulantium, qui veluti circulum faciunt & coronam. Vide Ovid. lib. 13. Metam. *Consedere Duces, & vulgi stante coronâ.*

¹⁸ *Paupertatem adeo facile perpessus est.* Vide Ælianum. Var. hist. lib. 11. cap. 9. Justin. lib. 6. c. 8. Et Julium Front. lib. 4. c. 3. qui refert Epaminondam, in supellectile sua, præter ahenum, & vetum unum non habuisse, quod quidem admirandæ ejus abstinentiæ est exemplum.

¹⁹ *Adducebat eum, qui querebat.* Id est, Procum, seu Virginis sponsum,

cuique deberet. Tentata autem ejus est abstinencia ¹⁰ à Diomedonte Cyziceno. Namque is, rogatu Artaxerxis, Epaminondam pecuniâ corripendum suscepit. Hic magno cum pondere auri Thebas venit, & Micythum adolescentulum quinque talentis ad suam perduxit voluntatem, quem tum Epaminondas plurimum diligebat. Micythus Epaminondam convenit, & causam adventus Diomedontis ostendit. At ille Diomedonte coram, *Nihil*, inquit, *opus pecuniâ est. Nam si ea rex vult, qua Thebanis sunt milia, gratis facerem paratus: sin autem contraria, non habet auri atque argenti satis.* ¹⁰ namque orbis terrarum divitias accipere nolo pro patria charitate. Te, qui me inco-

gnitum tentasti, tuique similem existimasti, non miror: tibi ignosco. Sed egredere propere, ne alios corrumptas, quum me non potueris. Tu Micythe, argentum huic redde, aut, nisi id confestim facis, ego te ita-

dum magistratui. Hunc Diomedon quum rogaret, ut tutò exire, suâ-
que quæ attulisset, liceret efferre: *Istud*, inquit, *faciam; neque tuâ* ¹⁵
causa, sed meâ: ne si tibi sit pecunia adempta, aliquis dicat ad me ereptum pervenisse, quod delatum accipere noluissem. A quo quum quæ-

fisset, quò se duci vellet, & ille Athenas diceret; præsidium dedit, ut eò tutò perveniret. Neque verò id satis habuit, sed etiam ut in-
violatus in navem ascenderet, per Chabriam Atheniensem, (de quo ²⁰
suprà mentionem fecimus) effecit. Abstinentiæ erit hoc satis testi-

monium. Plurima quidem proferte possemus, sed modus adhiben-
dus est, quoniam uno hoc volumine vitam excellentium virorum
complurium concludere constituimus, quorum separatim ²⁵ multis
millibus versuum complures scriptores ante nos explicarunt. Fuit &

disertus, ut nemo Thebanus ei par esset eloquentiâ: neque minùs
concinnus in brevitate respondendi, quàm in perpetua oratione or-
natus. ³⁰ Habuit obrectatorem Meneclidem quendam, indidem The-
bis, adversarium in administranda republica, satis exercitatum in
dicendo, ut Thebanum scilicet. Namque illi genti plus inest virium,
quàm ingenii. Is, quòd in re militari florere Epaminondam videbat,
hortari solebat Thebanos, ut pacem bello anteferrent, ne illius im-

I N T E R P R E T A T I O .

¹⁰ Major enim est in me amor patriæ, quàm ut vellem cum cum terrarum orbis divitiis commutare.

N O T Æ .

¹⁰ A Diomede Cyziceno.] Ex Cyzico Bithyniæ urbe, Tentatus etiam fuit à Jasonem Thessalorum Tyranno, qui ad eum summâ paupertate laborantem quinquaginta auri talenta attulerat. Vide Elianum lib. 11, cap. 9.

²⁵ Multis millibus versuum.] Hic ver-

sus sunt Lineæ; ex quarum numero libros metiri olim solebant, & in ultimâ Cerâ adscribebant.

²⁵ Hæc mihi obrectatorem Meneclidem.] De eo Plutarchus in Pelopida, huncque ait fuisse *Διονότατον ἐπὶ λόγῳ, ἀλλά* *οὐκ ἐν πράξει τὸν πόλεμον.*

peratoris opera desideraretur. Huic ille, Fallis, inquit, verbo cives tuos, quod hos à bello avocas. Otii enim nomine servitutem concilias. nam *parium pax bello*. Itaque qui eà diutinà volunt frui, bello exercitati esse debent. ⁸ Quare si principes Græciæ esse vultis, castris est vobis utendum, non palæstrâ. Idem ille Meneclides quum huic objiceret quoddam liberos non haberet, neque uxorem duxisset: maximeque insolentiam, quoddam sibi Agamemnonis, belli gloriam videretur consequutus: at ille, *Desine*, inquit, *Meneclide, de uxore mihi exprobrare*. ⁹ nam nullius in ista re minus tui consilio volo. (habebat enim Meneclides suspicionem adulterii) *Quod autem me Agamemnonem amulari putas, fallis*. ¹⁰ namque ille cum universa Græcia vix decem annis unam cepit urbem. ego contra ea ¹¹ ex una urbe nostra, dieque uno, totam Græciam, Lacedæmonis fugatis, liberavi. Idem quum in conventum venisset Arcadum, petens, ut societatem cum Thebanis & Argivis facerent, ¹² contraque Callistratus Atheniensium legatus, qui eloquentiâ omnes eo præstabat tempore, postularet, ut potius amicitiam sequerentur Atticorum, & in oratione sua ¹³ multa invecus esset in Thebanos & Argivos, in eisque hoc posuisset, *Animadvertere debere Arcadas*, ¹⁴ quales utraque civitas cives procreasset, ¹⁵ ex quibus de cæteris possent judicare. Argivos enim fuisse ¹⁶ Orestem

INTERPRETATIO.

⁸ Quamobrem si Græcia principatum potulasti, belli laboribus, non Palæstric ludis vobis assuescendum est.

⁹ Nam tu is omnium es cuius senten-

tiam hoc in negotio minus probo,

¹⁰ Meneclides namque suspiciens adulterii notabatur.

NOTÆ.

⁸ Neque uxorem duxisset.] Contra censet Polyxenus lib. 11. Stratagem. ubi indicat Epaminondam uxorem habuisse, & genuisse filium nomine Stelibrotum, quem iussit interfici, quod in bello adversus Lacedæmonios, se absente, suoque injussu prælium commisit. Plutarch. *μετὰ πύρρον*.

¹⁰ Namque ille cum universâ Græciâ.] Id notandum est tum ex Homero, cum ex aliis omnibus antiquis scriptoribus, Agamemnonem cum omnibus Græciæ viribus & Principibus per Decennium ad Trojam pugnasse, quod Calchas vates fore prædixerat ex pallero numero quos serpens diglutiaverat, ut Homerus refert Iliad. 1. Quos versus Latinè vertit Cic. lib. 11. de Divinatione.

¹¹ Ex una urbe nostra, dieque uno.] De pugna Leuctica hic loquitur, in qua

intra unum diem soli Thebani, duce Epaminonda, omnes Lacedæmoniorum vires fregerunt.

¹² Contraque Callistratus.] Cujus orationem refert Xenoph. lib. 6. c. 4. de reb. Græciæ, quam habuit apud Lacedæmonios. Fuit item Callistratus nomen statuarii, Pün. lib. 14. c. 8.

¹³ Multa invecus esset in Thebanos] Eodem utitur loquendi modo, infra, ut, nonnulla inveherentur in Timoleonta: quod alibi rariùs invenies.

¹⁴ Quales utraque civitas cives procreasset.] Hæc referuntur ad Orestem, & Clytemnestram ejus matrem, ad Oedipum, Laium, & Jocastam.

¹⁵ Orestem, & Alcmaonem.] Orestes Agamemnonis & Clytemnestræ filius, qui cruentam patris mortem ulturus, matrem interfecit, propter quod patricidium

& Alcmaonem, matricidam: ¹ Thebis Oedipum natum; qui quum patrem suum interfecisset, ex matre liberos procreasset. Hic in respondendo Epaminondas, ² quum de cæteris perorasset, postquam ad illa duo opprobria pervenit, admirari se dixit stultissimam rhetoricam Asiæ, qui non animadverteret, innocentes illos natos, domi scelere admissæ quum patriâ essent pulsæ, receptos esse ab Atheniensibus. ³ Sed maxime ejus eloquentia eluxit Spartæ legati ante pugnam Leuctricam; quod quum omnium sociorum convenissent legati, coram frequentissimum legationum conventu sic Lacedæmoniorum tyrannidem coarguit, ut non minus illâ oratione opes eorum concusserit, ⁴ quàm Leuctricâ pugna. ⁵ Tum enim perfecit, quod post apparuit, ut auxilio sociorum Lacedæmonii privarentur. Fuisse patientem, suorumque injurias ferentem civium, ⁶ quod se patriæ irasci nefas esse duceret, hæc sunt testimonia. Quum cum propter invidiam cives præficere exercitui nolissent, duxque esset delectus belli imperitus, ⁷ cujus errore ed esset deducta illa multitudo militum, ut omnes de salute pertimescerent, quod locorum angustiis clausi, ab hostibus obsidebantur: desiderari cœpta est Epaminondæ diligentia. erat enim ibi privatus numero militum. A quo quum peterent opem, nullam adhibuit memoriam contumeliæ; & exercitum obsidione liberatum, domum reduxit incolumem. ⁸ Neque verò hoc semel fecit, sed sæpius. Maxime autem fuit illustre,

INTERPRETATIO.

¹ Cum ad cætera capita respondisset.

² As præferrim Lacedæmoni legatus suam facundiam exhibuit.

³ Cujus imperitiâ in eas angustias adductum esses numerosum illud agmen.

NOTÆ.

furiis agitatus est, quibus non antè purgari potuit, quam ad Aram Dianæ Tau-nicæ perpetratum scelus expiaverit, Alcmaonem vero Amphiarai & Eriphyles filius, qui pariter matrem interfecit, quod illa monili aureo corrupta, Amphiarai maritum suum, qui in bello Thebano hiatu terræ absorptus est, prodidisset Polynici.

¹ Thebis Oedippum natum. &c.] Pater ejus Laüs, quem nefcius occidit, mater vero jocasta Creontis Thebanorum Regis filia, quam soluto Sphynxis ænigmate uxorem pariter nefcius duxit, ex qua Ethoclem, & Polynicem suscepit, qui de Regno disceptantes mutuis se vulneribus confoderunt. Hæc sunt ipsiusmet verba apud Senecam,

— occidi patrem
Sed matrem amavi, probè loqui hy-

menam pudes.

² Quam Leuctricâ pugna.] De illi Diodorus lib. 15. Xenoph. 6 de reb. gr. Plutarchus in Pelopida. Pausanias in Boeoticiis: in ea autem Cleombrotus Lacedæmoniorum Rex cecidit, multa quoque prodigia & ostenta cladem illam antecesserunt. Cicero, Xenoph. Diodorus. Porro Leuctra vicus est Boeotiæ juxta Thespias urbem liberam, Heliconi proximam.

³ Quod patriâ irasci nefas duceret.] Vide apud Val. Max. lib. 3. c. 7. patientiæ ejus exemplum, cujus hæc sunt verba: Siquidem Epaminondas cum ei cives irati sternendarum in oppido viarum contumelia causâ curam mandarent (erat enim illud ministerium apud eos sordidum) sine ulla cunctatione id recepit.

- quum in Peloponnesum exercitum duxisset adversus Lacedæmonios, haberetque collegas duos, ¹¹ quorum alter erat Pelopidas, vir fortis ac strenuus. Hic cum criminibus adversariorum, omnes in invidiam venissent, ¹² ob eamque rem imperium his esset abrogatum, atque in eorum locum alii prætores successissent: Epaminondas populi-scito non paruit; idemque ut facerent, persuasit collegis, & bellum quod susceperat, gessit. Namque animadvertebat, ubi id fecisset, totum exercitum propter prætorum imprudentiam inscitiamque belli perituum. ¹³ Lex erat Thebis, quæ morte multabat, si quis imperium diutius retinisset, quàm lege præfinitum foret. Hanc Epaminondas ¹⁰ quum Reipublicæ conservandæ causâ latam videret, ad perniciem civitatis conferre noluit; & quatuor mensibus diutius, quàm populus jussset, gessit imperium. Postquàm domum reditum est, ¹⁴ collegæ ejus hoc crimine accusabantur. Quibus ille permisit ¹⁵ omnem ut causam in se transferrent, suâque operâ factum contenderent, ut legi non obedirent. Quâ defensione illis periculo liberatis, nemo Epaminondam responsurum putabat, quodd quid diceret, non haberet. At ille in judicium venit; nihil eorum negavit quæ adversarii crimini dabant, omniaque quæ collegæ dixerant, confessus est: neque recusavit ¹²⁰ quò minus legis pœnam subiret: sed unum ab iis petivit, ¹⁷ ut in periculo suo conscriberent, EPAMINONDAS A THEBANIS MORTE MULCTATUS EST, QUOD EOS COEGIT APUD LEUCTRA SUPERARE LACEDÆMONIOS, QUOS ANTE SE IMPERATOREM NEMO BOEOTIORUM ¹⁸ AUSUS FUIT ASPICERE IN ACIE: QUODQUE UNO PRÆLIO NON

INTERPRETATIO.

² Ut omnem in se culpam rejicerent.

NOTÆ.

¹¹ Quorum alter erat Pelopidas.] Vide Plutarchum in Pelopidâ, & ipsiū Nepotem postea.

¹² Ob eamque rem imperium his esset abrogatum.] Non abrogatum, sed elapsum tempus imperii lege præfinitum scribit Plutarchus in Pelopida. Anibo enim, inquit, (de Epaminonda & Pelopida loquitur) cum redissent, capitis accersiti sunt, quoniam non deposito magistratu primo futuro mense quo lex jubebat, quatuor item totos menses, præter legem eo functi essent; quibus & in Mediâ, Arcadiâ, & Laconicâ commorati sunt.

¹³ Lex erat Thebis.] Hujus legis meminit Alexander ab Alexandro lib. 4. c. 6. genialium dierum.

¹⁴ Collegæ ejus.] Reliquos duces huic legi parvulæ testatur Plutarchus in Pelopida, præter Epaminondam, ipsiūque Pelopidam.

¹⁷ Ut in periculo suo conscriberent.] Hic locus variè legitur: Lambinus conjicit legendum esse, in Cippo suo; Memmius, in sepulchro; Magius, breviculo; Longolius, perystilos; Alius, sepulchro; alii, alio modo. Plutarchus, & Ælianus *ἐν τάφῳ* vocant, quod idem est ac Cippus, vel, Titulus sepulchri; aded ut hic sit sensus, Ut in periculo suo conscribant. Id est, ut in sepulchri Titulo enarrant.

¹⁸ Ausus fuit aspicere in acie.] Hoc est, oculis rectis, & irre tortis; quasi ante Epaminondam solo aspectu Lacedæmonii Boeotios debellarent: quod & de Romanis testatur Cæsar lib. 1. de bello Gallico, his verbis; *sepenumero eum vis congressos, ne vulsum quidem, atque aciem*

SOLUM THEBAS AB INTERITU RETRAXIT, SED ETIAM UNIVERSAM
 GRACIAM IN LIBERTATEM VINDICAVIT: IOQUE RES UTRORUM-
 QUE PERDUXIT, UT THEBANI SPARTAM OPPUGNARENT, LACEDÆ-
 MONIÆ SATIS HABERENT SI SALVI ESSE POSSENT: NAQUE PRIUS
 BELLARE DESTITIT, ¹² QUAM, MESSENA CONSTITUTA, URBEM
 EORUM OBSIDIONE CLAUSIT. HÆC QUUM DIXISSET, RISUS OMNIUM CUM
 hilaritate coortus est, neque quisquam iudex ausus est ferre suffra-
 gium. Sic à iudicio capitis maximā discessit gloriā. Hic extremo tem-
 pore imperator ⁴⁰ apud Mantineam, quum acie instructā audaciū
 instaret hostibus, cognitus à Lacedæmoniis, quod in ejus unius per-
 nicie patriæ sitam putabant salutem, universi in unum impetum fece-
 runt: neque prius abscesserunt, quā magnā cæde factā multisque
 occisis, fortissimè ipsum Epaminondam pugnantem, ⁴¹ sparo eminūs
 percutsum, concidere viderunt. Hujus casu aliquantū retardati sunt
 Bæotii; neque tamen prius pugnā excesserunt, quā repugnantes
 profligantur. At Epaminondas, quum animadverteret mortiferum se
 vulnus accepisse, simulque si ferrum, quod ex hastili in corpore re-
 manserat, extraxisset, animam statim amissurum: ⁴² usque eò retinuit,
 quoad renunciatum est vicisse Bæotios. Id postquam audivit, *Satis,*
vixi. invictus enim morior. Tum ferro extracto, confestim exanimatus
 est. ⁴³ Hic uxorem nunquam duxit: in quo quum reprehenderetur à
 Pelopida, qui filium habebat infamem: malèque cum in eo patriæ
 consulere diceret, quod liberos non relinqueret: *Vide, inquit, ne tu*
pejus consulas, qui talem ex te natum relinquitur sis. Neque verò stirps
mibi potest deesse, namque ex me natam relinquo pugnam Leultricam,
qua non modo mihi superstes, sed etiam immortalis sit, necesse est.
 Quo tempore, duce Pelopidā, exules Thebas occupaverunt, &
 præsidium Lacedæmoniorum ⁴⁴ ex arce expulerunt; Epaminondas,
 quamdiu facta est cædes civium, domi se tetinuit, quod neque ma-
 los defendere volebat, neque impugnare, ne manus suorum san-
 guine cruentaret. Namque *omnem civilem victoriam funestam* puta-
 bat. Idemque postquam apud Cadmeam pugnari cum Lacedæmoniis
 cæpit, in primis sterit. Hujus de virtutibus vitæque satis erit dictum,

NOTÆ.

oculorum ferro potuisse. Flor. lib. 11, c. 18.
 Mancinum assiduis cadibus ita subegerunt,
 ut ne oculos quidem, aut vocem Numani-
 ni veri quicquam sustineret.

¹² Quam Messena constituta.] Messena
 civitas Peloponnesi ad mare propè Pani-
 sum amnem, unde sinus Messeniacus.

⁴⁰ Apud Mantineam.] Urbem Arca-
 diæ, de qua lege Diodor. 15. & Xenoph.
 7. de rebus gr.

⁴¹ Sparo eminūs percutsum.] Sparus, in-
 quit Sertius, telum est rusticum, in mo-
 dum pedis recurvum, quo frequentet
 Græci utebantur.

⁴² Usque eò retinuit quoad nunciatum
 est vicisse Bæotios.] Vide Just. lib. 6, c. 8.

⁴³ Hic uxorem nunquam duxit.] De
 hoc, supra diximus.

⁴⁴ Ex arce expulerunt.] Scilicet, Cad-
 mæ Thebarum arce.

si hoc unum adjunxero, quod nemo eat inficias: Thebas & ante Epaminondam natum, ⁴¹ & post ejusdem interitum, perpetuū alieno paruisse imperio: contra ea quandiu ille præfuerit reipublicæ, caput fuisse totius Græciæ. ex quo intelligi potest, ⁴⁶ unum hominem pluris quam civitatem fuisse.

INTERPRETATIO.

⁴¹ Plus unum hominem, quam urbem valuisse.

NOTÆ.

⁴¹ Et post ejus interitum,] Hac de re legc Xenoph. lib. ultimo de reb. gr.

⁴⁶ Unum hominem plurisquam civitatem fuisse.] Consule Polybium lib. 6. de Thebanorum Rep. loquentem.

XVI.

PELOPIDAS

THEBANUS.

¹ AGIS historicis quam vulgo notus. Cujus de virtutibus dubito quemadmodum exponam: quod vereor, ^a si res explicare incipiam, non vitam ejus enarrare, sed historiam videar scribere: si tantummodò summas attigero, ne rudibus literarum Græcarum minùs lucidè appareat, quantus fuerit ille vir. Itaque utrique rei occurram, quantum potero: & medebor cum satietati tum ignorantie lectorum. ^a Phæbidas Lacedæmonius quum exercitum ¹ Olynthum duceret, interque per Thebas faceret, ^a arcem oppidi, quæ Cadmea nomina-

INTERPRETATIO.

^a Si facta extendere aggrediar.

NOTÆ.

¹ Magis historicis quam vulgo notus,] Aliqui legunt, *historicis*; sed res eodem recidit. Itaut sensus sit, Pelopidæ nomen minus in ore populi versari, quam in scriptorum monumentis.

^a Phæbidas Lacedæmonius,] De quo vide Diodorum lib. 15. & Xenoph. lib. 5. de reb. gr.

¹ Olynthum duceret,] Urbs est inter Athon montem, & Pallenam urbem, ut tradit Suidas; hanc Thraciæ urbem maximam vocant Xenophon, & Libanius.

^a Arcem oppidi, quæ Cadmea nominatur,] Idèò Cadmea; quia Cadmus Agenoris regis Phœnicum filius edificaverat.

tur,

tur, occupavit, ¹ impulsu perpaucorum Thebanorum, qui ⁶ adversariae factioni quod facilius resisterent, Laconum rebus studebant. Idque suo privato, ⁷ non publico, fecit consilio. quo facto, cum Lacedaemonii ab exercitu removerunt, ⁸ pecuniâque multarunt: neque eò magis arcem Thebanis reddiderunt, ⁹ quod susceptis inimicitiis, satius ducebant eos obsideri, quàm liberari. Nam post Peloponnesium bellum, Athenasque devictas, cum Thebanis sibi rem esse existimabant, & eos esse solos, qui adversus resistere auderent. Hac mente ¹⁰ amicis suis summas potestates dederant, ¹¹ alterius factionis principes partim interfecerant, alios in exilium eiecerant: in quibus Pelopidas hic, de quo scribere exorsi sumus, pulsus, patria carebat. Hi omnes ferè Athenas se contulerant, non quò sequerentur otium, ¹² sed ut quengue ex proximo locum fors obtulisset, eo patriam recuperare niterentur. Itaque quum tempus est visum rei gerendæ, communiter cum his, qui Thebis idem sentiebant, ¹³ diem delegerunt ad inimicos opprimendos, civitatẽque liberandam, eum, quo maximi magistratus simul consueverant epulari. *Magne sane res non ita magnis copiis sunt gesta: sed profectò nunquam ab*

INTERPRETATIO.

¹ Verum ut quacumque statim occasione fortuna dedisset, eà domos suas recuperaturi uterentur.

NOTÆ.

¹ *Impulsu perpaucorum.*] Hos fuisse Archiam, Leontidem, & Philippum testatur Plutarchus, quos vocat ἀδελφοὶ πολέμοιοι, ἡ, πάλαι, ἡ, μέγιστος οὐδὲν ἐξουδέναι.

⁶ *Adversaria factioni.*] In qua erant Ismenias, Pelopidas, Pherenicus, Androclides, & Epaminondas, quamquam hic propter philosophiam & paupertatem minus tuebatur.

⁷ *Non publico fecit consilio.*] Diodorus tamen lib. xv. author est Ephoros clam mandasse ut Cadmeam occuparent.

⁸ *Pecuniâ multarunt.*] Decem myriadibus drachmarum, ut refert Plutarchus.

⁹ *Quod susceptis inimicitiis, satius ducebant eos obsideri, quam liberari.*] Hoc est, quòd quum iam propter illud facinus inter se commotæ essent inimicitie, satius ducebant Thebanos obsideri, quàm liberari.

¹⁰ *Amicis suis.*] Id est, viris suæ potentie fautoribus, de quibus mox.

¹¹ *Alterius factionis Principes.*] Nimirum Ismeniam, Androclidem, Pelopidam, ut supra, ex quibus Ismeniam capitis accusatum damnavant, Androclidem dolo interficiendum curavit Leontidas. Sic Plutarchus, & Xenoph. lib. 3. de reb. gr. c. 2.

¹² *Diem delegerunt ad inimicos opprimendos, civitatẽque liberandam, eum, quo maximi Magistratus simul consueverant epulari.*] Locus iste minus implicatus mihi videretur, si hoc ordine legeretur. *Ad inimicos opprimendos, civitatẽque liberandam diem cum delegerunt quo maximi Magistratus simul epulari consueverant.* Rem hanc tuse narrat Xenoph. lib. 3. de reb. gr. c. 14. aitque eum diem fuisse quo Veneris celebrabatur festum, quòque Magistratus suum Imperium deponere solebant. Vide ibidem reliquam hujus rei narrationem. Plutarchus idem refert, sed aliis circumstantiis.

sam senis initio tanta opes sunt profligata. ¹² Nam duodecim adolescentuli coierunt ex his, qui exilio erant multati, quum omnino non essent amplius centum, qui tantò se offerrent periculo, quâ paucitate percussa est Lacedæmoniorum potentia. Hi enim non magis adversariorum factioni, quàm Spartanis eo tempore bellum intulerunt, qui principes erant totius Græciæ: ¹⁴ quorum imperiosa majestas, neque ita multò post Leuctricâ pugna ab hoc initio percussa, cecidit. Illi igitur duodecim, quorum erat dux Pelopidas, ¹⁵ quum Athenis interdia exissent, ut vesperscente cælo Thebas possent pervenire; cum canibus venaticis exierunt, retia ferentes, vestitu agresti, quo minore suspitione facerent iter. Qui quum tempore ipso, quo studuerant, pervenissent, ¹⁶ donum Charonis devenerunt, à quò & tempus & dies erat datus. Hoc loco libet interponere, etfi sejunctum à re proposita est, ¹⁷ nimia fiducia quanta calamitati solet esse. Nam magistratuum Thebanorum statim ad aures pervenit, exules in urbem devenisse. Id ¹⁸ illi, vino epulisque dediti, usque eò despexerunt, ut ne quærete quidem de tanta re laborarint. Accessit etiam, quod magis aperiret eorum clementiam, allata est enim epistola Athenis ¹⁹ ab Archia hierophante Archiæ, qui tùm maximum magistratum Thebis obtinebat, in qua omnia de protectione exulum

INTERPRETATIO.

Quum de die Athenis profecti essent, ut recurrente nocte Thebas ingredi valerent.

NOTÆ.

¹² Nam 12. adolescentuli.] De eorum numero cum Nepote consentit Plutarchus; at sex tantum Exules fuisse cum Melone uno ex Thebanis exulibus, qui septimus erat, refert Xenoph. lib. 5. c. 14. de rebus gr.

¹⁴ Quorum imperiosa majestas.] Hæc dicuntur ad ostentationem eximii Spartanorum Imperii super omnem Græciam; scribit enim Plutarchus in Pelopida, ante Leuctricam pugnam tantas Lacedæmoniorum vires fuisse, & tam firmis vinculis eorum imperium fuisse adstrictum, ut vulgò omnes exultarent, solvere illud, aut frangere neminem unquam valuerum.

¹⁶ Donum Charonis.] In quibusdam editionibus legitur, *Coronis*; sed nihil mutò, quia sic legitur apud Xenoph. lib. 5. cap. 14. jam sæpè citato, quem pœter unum ex Conjuratis, sed minime à tyrannis suspectum ait: *δωκεν γὰρ τῷ Χάρωνι τῷ*

¹⁶ Nimia fiducia quanta calamitati solet esse.] Cui simillimum est illud Vellei Patrec. lib. 11. cap. 118. *Neminem celerius opprimi, quàm qui nihil timet, & frequentissimum initium esse calamitatis, securitatem.*

¹⁷ Illi vino epulisque dediti.] Simile exemplum refert Livius lib. 12. de Syraculis capris inter vini epularumque copiam. Sunt & præterea innumera ejusdem rei exempla.

¹⁹ Ab Archia Hierophanto Archiæ.] Variè hic locus legitur, quibus tamen Lectionibus prætermis, referam illud solum quod mihi ardet magis. Certum est enim Plutarchum scripsisse, *πρὸς Ἀρχίαν τὸν ἱεροφάντην, ἀπὸς Ἀρχίας*. Ergo ille Atheniensis qui scripsit, nomen habuit Archias, qui Hierophantes, id est, *Ædicius*, seu factorum custodiæ præfectus erat; & ille cui scribebatur Archias etiam nuncupabatur, & summam Thebis potestatem tenebat. Vid. Xenoph. loco citato.

perscripta erant. Quæ quum jam accubanti in convivio esset data: sicut erat signata, in pulvinum subiciens, ¹² In crastinum, inquit, differo res severas. At illi omnes, quum jam nox processisset, vinolenti, ab exulibus, ¹³ duce Pelopida, sunt interfecti. Quibus rebus confectis, vulgo ad arma libertatémque vocato, non solum qui in urbe erant; sed etiam undique ex agris concurrerunt: ¹⁴ præsidium Lacedæmoniorum ex arce pepulerunt: patriam obsidione liberaverunt: autores Cadmæ occupandæ partim occiderunt, partim in exilium ejecerunt. Hoc tam turbido tempore (sicut supra diximus) Epaminondas, quo ad cum civibus dimicatum est, domi quietus fuit. ¹⁵ Itaque hæc liberandarum Thebarum propria laus est Pelopidæ: cæteræ ferè omnes communes cum Epaminonda. Namque in Leuctrica pugna, imperatore Epaminonda, ¹⁶ hic fuit dux delectæ manus, quæ prima phalangem prostravit Laconum. Omnibus præterea periculis adfuit: sicut Spartam quum oppugnavit, alterum tenuit cornu: ¹⁷ quodque Messena celerius restitueretur, ¹⁸ legatus in Persas est profectus. Denique ¹⁹ hæc fuit altera persona Thebis, sed tamen secunda, ita ut proxima esset Epaminondæ. Conflatus autem est cum adversa fortuna. Nam & initio (sicut ostendimus) exul patriâ caruit: & quum Thessaliam in potestatem Thebanorum cuperet redigere, ²⁰ legationisque jure satis tellum se arbitraretur, ²¹ quod apud omnes gentes san-

INTERPRETATIO.

⁴ Et ut promptius Messena instauraretur.

NOTÆ.

¹² In crastinum, inquit, differo res severas.] Schotus mavult senas; quod ferè eodem recidit.

¹³ Duce Pelopidâ, sunt interfecti.] Vide Xenophontem loco citato, qui hanc historiam fusè describit, sed alias adhibet circumstantias, Eamdem etiam refert Plutarchus.

¹⁴ Præsidium Lacedæmoniorum ex arce pepulerunt.] Cadmæ, quam quum occupassent, ut supra dictum est, Lacedæmonii, Duce Phœbidâ, semper reituebant valido præsidio.

¹⁵ Hic fuit dux delectæ manus.] Scilicet Cohortis trecentorum militum sibi mortuo amore amicitie conjunctorum, qui unâ vivere, aut unâ perire semper parati erant; hæc etiam sacra cohors dicebatur, cujus Author Gorgias fuit. Polyænus lib. 11.

¹⁸ Legatus in Persas est profectus.] Ne

scilicet legati à Lacedæmoniis prius missi de societate cum Persis ineunda, impedirent ne Messena diruta atque everfa instauraretur, atque incolis frequenteretor.

¹⁶ Hæc fuit altera persona Thebi.] Hæc translatio à scena sumpta est.

¹⁷ Legationis quo jure satis tellum se arbitraretur.] Nihil de hac legatione Plutarchus, Diodorus vero lib. 15. scribit Pelopidam & Lineniam cum Alexandro Phœtarum tyranno occurrissent, temerè & sine ulla ratione ab eo comprehensos esse, & in carcerem conjectos.

²⁰ Quod apud omnes Gentes sanctum esse consuevit.] Quanta ubique gentium legatorum nomini habeatur veneratio, satis notum est: Unde Statius lib. 11.

Sanctum populis per sæcula nomen legatum.

Et Cic. Verr. 3. Legatorum ius divino, humanoque vallatum præsidio.

Elum esse consueſſet : à Tyranno ²⁷ Alexandro Pheræo, ſimul cum Iſme-
 nia comprehenſus, in vincula conjeſtus eſt. Hunc Epaminondas re-
 cuperauit, ²⁸ bello perſequens Alexandrum. Poſt id factum nunquam
 is animo placari potuit in eum, à quo erat violatus. Itaque perſuaſit
 5 Thebanis, ut ſubſidio Theſſaliæ proficiſcerentur, tyrannosque ejus
 expellerent. Cujus belli quum ei ſumma eſſet data, eoque cum exer-
 citu proſeſtus eſſet, ²⁹ non dubitavit, ſimul ac conſpexit hoſtem,
 conſtigere. In quo prælio Alexandrum ut animadvertit, incenſus irâ,
 equum in eum concitavit, procuſque digreſſus à ſuis, conjeſtu telo-
 10 rum conſoſſus cecidit. ¹ Atque hoc ſecunda victoria accidit : nam jam
 inclinatz erant tyrannorum copiz. Quo facto omnes Theſſaliæ civi-
 tates interfectum Pelopidam ³⁰ coronis aureis & ſtaruis æneis, liberos-
 que ejus multo agro donaverunt.

I N T E R P R E T A T I O.

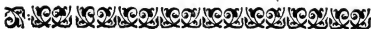
²⁷ *Adceut ſecundum ab Epaminonda lo-* ¹ *Idque inclinante in Theſſalos bellifor-*
 cutione teneret, *tuna evenit.*

N O T Æ.

²⁷ *Alexandro Pheræo.*] Pheræ, oppi- *tec militum ampliùs viginti millia,*
 dum Theſſaliæ; unde Pheræus, *Diodorus,*

²⁸ *Bello perſequens Tyrannum.*] Hunc *³⁰ Coronis aureis.*] Quæ etiam mortuis
 exitum bellum illud habuit, ut tyrannus imponi ſolebant, ut ſcribit Cic. in ora-
 impetratis triginta dierum induciis Pelo- tionem pro Flacco, Sic honoris ergo au-
 pidam liberaret. Plutarchus in Pelopida, *ream Coronam Caſtricio mortuo impo-*
²⁹ *Non dubitavit, ſimul ac conſpexit* *nendam Pergamenoſ decreviſſe,*
hoſtem, conſtigere.] Licet Alexander habe-

XVII.

AGESILAVS

LACEDÆMONIUS.

UM à cæteris scriptoribus, tum eximiè ¹ à Xenophonte Socratico collaudatus est. * eo enim usus est familiarissimè. Hic primùm de regno cum ¹ Leotychide, fratris filio, habuit contentionem. Mos est enim à majoribus Lacedæmoniiis traditus, ut duos haberent semper reges, nomine magis quàm imperio, ex duabus familiis ⁴ Proclis & Eurysthenis, qui principes ex progenie Herculis, Spartæ reges fuerunt. * Harum ex altera, in alterius familiæ locum ¹ fieri non licebat. Itaque uterque suum retinebat ordinem. Primùm ratio habebatur, qui maximus natu esset ex liberis ejus, qui regnans decessisset. Sin is virilem sexum non reliquisset, tum deligebatur, qui proximus esset propinquitate. Mortuus erat Agis rex, frater Agesiæi; ⁶ filium reliquerat Leotychidem, quem ille vivens non agnorat; eundem, moriens, suum esse dixerat. Is de honore regni cum Agesilaò suo patruo contendit: neque id, quod petivit, consequutus est. Nam ⁷ Lyfandro suffragante, homine, ut ostendimus suprà, factioso, & his tempo-

INTERPRETATIO.

* *Fas non erat quémquam ex alterà familiâ, alterius familiâ vices occupare.*

NOTÆ.

¹ *A Xenophonte Socratico.*] Socratis auditor: una enim cum Platone Socratem audivit, cujus meminit Gellius lib. 14. c. 3. & Cicero lib. 5. epist. 12. ad Lucceium: & lib. 2. de Oratore; fuerunt & alii ejusdem nominis viri egregii, de quibus vide Suidam.

² *Eo enim usus est familiarissimè.*] Dubium est uter altero familiariter usus sit, mihi verò id potius ad Agesilaum, quam ad Xenoph. refertur videtur.

³ *Cum Leotychide.*] Idem ipsi nomen assignitur à Xenoph. in Agesilaò.

⁴ *Proclis, & Eurysthenis.*] Hi ambo

erant ex Heraclidarum familiâ, quorum Successionis Catalogum ab Hercule enumerat Pausanias. De his etiam quædam à Cicer. lib. 11. de divinatione scribuntur.

⁵ *Fieri non licebat.*] Qui enim ex Proclidarum familia erat, non poterat Rex fieri in locum ejus, qui ex Eurysthenidarum familia esset; & vice versâ.

⁶ *Filium reliquerat Leotychidem.*] De quo nox diximus.

⁷ *Lyfandro suffragante.*] Lyfander ille de quo jam suprà, Agesilaum puerum amaverat, teste Plutarcho in Lyfandro & Agesilaò.

- ribus potente Agesilaus antelatus est. Hic, simul atque imperii potius est, persuasit Lacedæmoniis, ut exercitum emitterent in Asiam, bellumque regi facerent, docens, satius esse in Asia, quam in Europa dimicare. Namque fama exierat, Artaxerxem comparare classem, pedestresque exercitus, quos in Græciam mitteret. Darâ potestate, tantâ celeritate usus est, ut prius in Asiam cum copiis pervenerit, quam regii satrapæ eum scirent profectum. Quo factum est, ut omnes imparatos imprudentesque offenderet. ¹ Id ut cognovit Tissaphernes, qui summum imperium tum inter præfectos habebat
- 10 regios; ² inducias à Lacone petivit, simulans se dare operam, ³ ut Lacedæmoniis cum rege conveniret: re autem vera ad copias comparandas. cásque impetravit trimestres. Juravit autem utque, se sine dolo inducias conservaturum. In qua pactione, summâ fide mansit Agesilaus. Contra ea, Tissaphernes nihil aliud quam bellum com-
- 15 paravit. Id etsi sentiebat Laco, tamen iusjurandum servabat, multumque in eo consequi se dicebat, quod Tissaphernes perjurio suo & homines suis rebus abalienaret, & deos sibi iratos redderet. ⁴ Se autem servatâ religione confirmare exercitum, quum animadverteret ⁵ deorum numen facere secum, hominisque sibi conciliari amiciores, quod
- 20 iis studere consueverat, quos conservare fidem viderent. Postquam induciarum præterit dies, barbarus non dubitans, quod ipsi erant ⁶ plurima domicilia in Caria, & ea regio his temporibus multo putabatur locupletissima, eò potissimum hostes impetum facturos, omnes suas copias eò contraxerat. At Agesilaus in Phrygiam se convertit, eamque prius depopularus est, quam Tissaphernes usquam se moveret. Magna præda militibus locupletatis, ⁷ Ephesum hyematum exercitum reduxit, atque ibi officinis armorum institutis, ma-

INTERPRETATIO.

¹ Ut Lacedæmonios cum Rege conciliaret.

² Se verò non violato sacramento suas milites corroborare.

³ Deos sibi esse adiutores.

NOTÆ.

¹ Id ut cognovit Tissaphernes.] Ille Cyrum minorem apud Artaxerxem fratrem criminando, causâ fuit ejus belli quod postea inter fratres exarsit: occisus est tandem ejusdem Artaxerxis jussu, quod adfectus Agesilaum rem proditorie gerere videretur. Vide Xenoph. de rebus Græciæ lib. 3. c. 11.

² Inducias à Lacone petivit.] Id est, ab Agesilao; de iisdem induciis proditorie à Tissapherne factis loquitur Xenoph. lib. 3. c. 8.

³ Plurima domicilia in Caria.] Dio-

dorus refert lib. 14. in ejusmodi domiciliis seu castellis hortos fuisse amoenissimos, omnibusque rebus ad voluptatem & delicias comparatis instructos.

⁴ Ephesum hyematum exercitum reduxit.] Quia ex ea sacrificanti parum lata fuerant, & victimæ sine sibus etiam existerant, id eò longius non progressus est. Sic refert Diodorus lib. 14. Adde quod id etiam factum est, quia ipsi equitatus deficiebat, cujus defectu barbaris impar esse videbatur. Xenoph. lib. 3. de reb. gr.

Enā industriā bellum apparavit : & quō studiosius armarentur , infignis-
que ornarentur ,¹¹ prēmia proposuit , quibus donarentur ,
quorum egregia in ea re fuisset industria. Fecit idem in exercitatio-
num generibus , ut qui cæteris præstitissent ; eos magnis afficeret
muneribus. His igitur rebus effecit ,¹² ut & ornatissimum & exerci-
tatissimum haberet exercitum. Huic quum tempus esset visum copias
extrahere ex hybernaculis , vidit , si , quō esset iter factururus ; palam
pronunciaisset , hostes non credituros , aliāsque regiones occupaturos ,
nec dubitatos aliud esse facturum ac pronunciaisset. Itaque quum
ille Sardis se iturum dixisset , Tisaphernes eandem Cariam defen-
dendam putavit. In quo quum opinio sefellisset , victumque se
vidisset consilio ,¹⁴ sero suis præsidio profectus est. Nam quum illd
venisset , jam Agefilaus multis locis expugnatis , magnā erat prædā
poritus. Laco autem quum videret hostes equitatu superare ,¹⁵ nun-
quam in campo sui fecit potestatem , & his locis manum conferuit ,
quibus plus pedestres copię valerent. Pepulit ergo , quotiescunque
congressus est , multo majores adversariorum copias : & sic in Asiā
versatus est , ut omnium opinione victor duceretur. Hic quum ani-
mo meditatetur proficisci in Persas , & ipsum regem adoriri : nun-
cius ei domo venit ephorum jussu , bellum Athenienses & Ætorios
indixisse Lacedæmoniis ; quare venire non dubitaret. In hoc non
minus ejus pietas suspicienda est , quā virtus bellica. qui quum vi-
ctori præfessit exercitui , maximāque haberet fiduciam regni Persa-
rum potiundi ;¹⁶ tantā modestiā dicto audiens fuit jussis absentium
magistratum , ut si privatus¹⁷ in comitio esset Sparta. Cujus exem-
plum utinam imperatores nostri sequi voluissent. Sed illuc redea-
mus. Agefilaus opulentissimo regno præposuit bonam existimatio-

INTERPRETATIO.

¹¹ Nusquam in patenti loco suae copiae expulsi. ¹² Tam modestè absentium Magistratum mandatis obtemperavit.

NOTÆ.

¹¹ Præmia proposuit.] De hac re Xenoph. Ibidem.

¹² Ut & ornatissimum , & exercitatissimum haberet exercitum.] Id est , exercitum omnibus instrumentis bellicis optimè instructum , & milites in omni exercitationum genere apprime versatos.

¹⁴ Sero suu præsidio profectus est.] 4. Scilicet die postquam in Lydiam ingressus erat , & jam populatus erat Agefilaus. Sic refert Xenoph. lib. 3. c. 11.

¹⁵ In Comitio.] Id est , in loco ubi Co-

mitia habebantur. Quo etiam vocabulo in eodem sensu utitur Cic. in Oracione pro Sextio , & in Verrum. Agefilao autem missam fuisse Scytalē , quā semper in revocandis suis ducibus utebantur Lacedæmonii , testis est Xenoph. lib. 4. c. 4. Porto de Scytala , vide supra in Paulania.

¹⁶ Cujus exemplum utinam Imperatores nostri.] Hæc in Julium Cæs. dici videntur , qui invito etiam Senatu exercitum retinuit , nec Romam armis positus redire voluit.

- nem, multoque gloriosius duxit, si institutis patriæ paruisset, quam si bello superasset Asiam. Hac igitur mente Helleſpontum copias trajecit, tantaque uſus eſt celeritate, ⁸ ¹⁷ ut quod iter Xerxes anno vertente conſecerat, hic tranſierit triginta diebus. Quum jam haud longe abeſſet à Peloponneſo, obſiſtere ei conati ſunt Athenienſes & Bœotii, ¹⁸ cæterique eorum ſocii, ¹⁹ apud Coroneam: quos omnes gravi prælio vicit. Hujus victoriæ vel maxima fuit laus, quod quum plerique ex fuga ſe ¹⁰ in templum Minervæ conjeceſſent, quaereturque ab eo, quid his fieri vellet; etſi aliquot vulnera acceperat eo prælio, & iratus videbatur omnibus, qui adverſus arma tulerant, tamen antetulit iræ religionem, & eos vetuit violari. Neque hoc ſolum in Græcia fecit, ut templa deorum ſancta haberet, ſed etiam apud barbaros ſummâ religione omnia ſimulacra arâſque conſervavit. Itaque prædicabat, *mirari ſe, non ſacrilegorum numero haberi quos ſupplicibus eorum nocuiſſent, aut non gravioribus poenis affici, qui religionem minuerent, quam qui ſana ſpoliarent.* Poſt hoc prælium collatum eſt omne bellum circa Corinthum, ideoque Corinthium eſt appellatum. Hic quum unâ pugnâ decem millia hoſtium Ageſilao duce cecidiſſent, eoque facto opes adverſariorum debilitatæ viderentur: tantum aſuit ab inſolentia gloriæ, ut commiſerant ſit fortunam Græciæ, quoddam multi à ſe victi, ²⁰ vitio adverſariorum concidiſſent. ^b Namque illa multitudine, ſi ſana mens eſſet Græciæ, ſupplicium Perſas dare potuiſſet. Idem, quum adverſarios intra mœnia compuliſſet, ut in Corinthum oppugnaret multi hortarentur: negavit id ſuæ virtuti convenire. ²⁵ *Se enim eum eſſe dixit, qui ad officium peccantes redire cogeret, non qui urbes nobiliſſimas expugnaret Græcia. Nam ſi (inquit) exſtinguere voluerimus qui nobiſcum adverſus barbaros ſteterunt, noſmetipſi nos expugnaverimus, illis quieſcentibus, quo ſaſto, ſine negotio, quum vulnerint, nos opprimunt.* ²² Interim accidit illa calamitas apud Leuctra Lacedæmoniiſ,

INTERPRETATIO.

- ^a *Ut quàm viam anni ſpatio Xerxes amenſus fuerat.* ^b *Per hanc enim multitudinem, ſi Græci ſaperent, Perſas ſupplicio affici poſuiſſet.*

NOTÆ.

¹⁷ *Ut quod iter Xerxes anno vertente conſecerat.* Quum nimirum bellum Græciæ intulit ſtipatus decies ſepties centenis armatorum millibus.

¹⁸ *Cæterique eorum ſocii.* Scilicet Eubœenſes, Locri, Argivi, Corinthii, & quidam alii, ut Xenoph. refert lib. 4. de reb. gr.

¹⁹ *Apud Coroneam.* Bœotiarum urbem.

²⁰ *In templum Minervæ.* Cognomento

Itionæ, teſte Pauſania in Laconicis.

²¹ *Vitio adverſariorum.* Id eſt, pertinaciâ, & culpâ cætorum Græcorum, qui adverſus Lacedæmonios ſocios pepigerant.

²² *Interim accidit illa calamitas apud Leuctra.* De illâ ingenti pugnâ quæ Thebanos inter & Spartam commiſſa eſt apud Leuctra loquitur hic Nepos, in qua ultimi magna interneſione victi ſunt, ut ſuprà diximus, quod

¹ quòd ne proficiscerentur, quum à plerisque ad exeundum preme-
retur, ut si de exitu divinarer, exire noluit. Idem, quum Epa-
minondas Spartam oppugnaret, ² essetque sine muris oppidum;
talem se imperatorem præbuit, ut eo tempore omnibus apparuerit,
³ nisi ille fuisset, Spartam futuram non fuisse. In quo quidem dis-
crimine celeritas ejus consilii saluti fuit universis. Nam quum qui-
dam adolescentuli, hostium adventu perterriti, ad Thebanos trans-
fugere vellent, & locum extra urbem editum cepissent? Agesilaus,
qui perniciosissimum fore videret, si animadversum esset, quen-
quam ad hostes transfugere conari, cum suis eò venit, atque, ut si
bono animo fecissent, laudavit consilium eorum, quòd cum locum
occupassent, & se id quoque fieri debere animadvertisse. Sic ado-
lescentulos ⁴ simulata laudatione recuperavit: & adjunctis de suis
comitibus, locum tutum reliquit. Namque illi, aucto numero eo-
rum, qui expertes erant consilii, commovere se non sunt ausi: eò-
que libentiùs, quòd latère arbitrabantur, quæ cogitarent. Sine du-
bio pòst Leuctricam pugnam Lacedæmonii ⁵ se nunquam refecerunt,
neque pristinum imperium recuperarunt. Quum interim Agesilaus
non destitit, quibuscunque rebus posset patriam juvare. Nam quum
præcipuè Lacedæmonii indigerent pecuniâ; ⁶ ille omnibus, qui à
rege defecerant, præsidio fuit. à quibus magnâ donatus pecuniâ,
patriam sublevavit. Atque in hoc illud imprimis fuit admirabile,
quum maxima munera ei ab regibus & dynastis civitatibusque con-

INTERPRETATIO.

¹ Quem in locum ne pergerent, quasi
eventum præsentiret, pluribus ad proficis-
cendum illum urgentibus, proficisci recu-
savit.

² Si non ille vixisset, Lacedæmonem
perituram fuisse.
³ Spartani se nunquam restituerunt.

NOTÆ.

¹ *Essetque sine muris oppidum.*] Omnes olim Græciæ urbes sine muris fuisse testatur Thucydes in Proömio; At verò inter cæteras Spartam sine mœnibus fuisse ex eo constat, quòd ex præcepto Lycurgi, viri fortitudine sua pro mœnibus essent: Unde Ovid, Metamorph. 2. ait:

*Cùm Deus Euretæ, immunitamque
frequentat
Spartem.*

Hanc tamen mucis fuisse circumdatam docet Livius, lib. 4. c. 5. & 8. Decad. 4. Quia tandem Spartani armis diffusi, urbem suam murorum præsidio clauserunt. Just. lib. 14. c. 5.

⁴ *Simulata laudatione recuperavit.*] Hoc

loquendi modo jam suprà usus est Nepos in Pelopida; scilicet, *hunc Epaminondas recuperavit bello*: quamquam verbum illud rariùs de Persona dicitur.

⁵ *Se nunquam refecerunt.*] Id translatum est ab iis qui à deliquio, aut gravi morbo vires reparant. Sic Sallust, *Que & cæteorum animos refeceret.* Et infra in Hamilcare idem Nepos; si paululum modò res essent refectæ.

⁶ *Ille omnibus, qui à Rege defecerant, præsidio fuit.*] Tacho in primis qui Ægypti, & Mausolo qui Cariz Rex erat, à quibus etiam maxima dona accepit, Xenoph. in Agesilao.

ferrentur; nihil unquam in domum suam contulit, ¹⁷ nihil de victu, nihil de vestitu Laconum mutavit. Domo eadem fuit contentus, ¹⁸ quā Eurysthene progenitor majorum suorum fuerat usus. Quam qui intrarat, nullum signum libidinis, nullum luxuriæ videre poterat: ¹⁹ contrā, plurima potentix atque abstinentix. Sic enim erat instructa, ut nullā in re differret à cuiusvis inopis atque privati. Atque hic tantus vir, ut naturam fauricem habuerat in tribuendis animi virtutibus; ²⁰ sic maleficam nactus est in corpore, exiguus, & claudus altero pede. quæ res etiam nonnullam adferebat deformitatem: ²¹ atque ignoti, faciem ejus quum intuerentur, contemnebant: qui autem virtutem noverant, non poterant admirari satis. Quod ei usquevenit, quum annorum octoginta ²² subsidio Thaco in Ægyptum ivisset, ²³ & in acta cum suis accubivisset, sine ullo tecto, stratumque haberet tale, ut terra tecta esset stramentis, ²⁴ neque huc amplius quàm pellis esset injecta, eodemque comites omnes accubivissent, vestitu humili atque obsoleto, ut eorum, ornatus non modò in his regem neminem significaret, ²⁵ sed hominis non beatissimi suspicionem præberet. Hujus de adventu fama ²⁶ quum ad regios esset

INTERPRETATIO.

¹⁷ Et in lectore cum suis sedisset.

¹⁸ Sed hominem non valde fortunatum se exhiberet,

NOTÆ.

¹⁷ Nihil de victu, nihil de vestitu Laconum mutavit.] Hoc veluti summum moderationis exemplum proponitur, arguiturque Principum ac populorum vanitas, qui post victorias secundasque res, solent sibi cultum opulentiorum circumdare, ac victu lautioris uti: simile quidpiam refert auctor noster infra in Attico. Et Justinus lib. 44 c. 2. *Viriathi*, inquit, *ea virtus continentisquæ fuit, ut cum Consulares exercitus frequenter vicerit, tantum rebus gestu, non armorum, non vestis cultum, non denique victum mutaverit, quo primum bellare cepit, perseveraverit, ut quivis gregarius miles ipso Imperatore opulentior videretur.*

¹⁸ Quæ Eurysthene progenitor.] Qui fuit Aristodemi filius, & Proclis frater, de quo paulò supra in eodem Agefilao.

¹⁹ Contra, plurima patientia atque abstinentia.] Vide Plutarch, in Agefilao, qui de ejus frugalitate in victu, cultuque corporis plurima verba facit.

²⁰ Sic maleficam nactus est.] Nam &

statura fuit humili, & exiguo corpore; ita ut verè erga eum natura difficilis dici possit. Quemadmodum Ovid. epistola Sapphus,

Si mihi difficilis formam natura negavit,

Ingenio forma damna repinde mea.

²¹ Atque ignoti, faciem ejus quum intuerentur, contemnebant.] Siquidem vulgus eos tantum magnarum rerum capaces existimat, quos eximia specie instructos videt: digna enim est imperii forma.

²² Subsidio Thaco in Ægyptum ivisset.] Neckenabo, non Tacho suppetias tulisse ait Polyzenus lib. 11, in Agefilao. Sed Athenæus lib. 14. & Plutarchus in Agefilao cum Nepote conveniunt.

²³ Neque hoc amplius quàm pellis esset injecta.] De Tuberone Stoico simile aliquid narrat Cic. pro Muræna.

²⁴ Quum ad Regios esset perlata.] Id est, quum ad Regis Ægypti ministros pervenisset.

perlata, celeriter munera eò cuiusque generis sunt allata. His quaren-
tibus Agesilaum, vix fides facta est unum esse ex his, qui tum ad-
eubabant. Qui quum regis verbis, quæ atrulebant, dedissent: ille
præter vitulina, & huiusmodi genera obsonii, quæ præsens tempus
desiderabat, nihil accepit: unguenta, ¹¹ coronas, ¹² secundamque
mensam, servis dispersit: cætera referri iussit. Quo facto, cum
barbari magis etiam contempserunt, quod cum ignorantia bona-
rum rerum illa potissimum sumpsisse arbitrabantur. Hic quum ex
Ægypto reverteretur, ¹³ donatus à rege Nectanebe ducentis viginti
talentis, quæ ille muneri populo suo daret, ¹⁴ venissetque in por-
tum, qui Menelai vocatur, ¹⁵ jacens inter Cyrenas & Ægyptum,
in morbum implicatus decessit. Ibi cum amici, quò Spartam faci-
lius perferre possent, ¹⁶ quod mel non habebant, cera circumfude-
runt, ¹⁷ atque ita domum retulerunt.

INTERPRETATIO.

• *Et secunda ferula famulis distribuit.*

NOTÆ.

¹¹ *Coronas.*] Ægyptios Agesilao in Ægy-
ptum proficiscens inter alia munera Pa-
pyrum cotonariam misisse refert Athe-
næus lib. 15. c. 6. Hocque idem esse con-
jicio quod per, *Coronas*, intelligit Ne-
pos; nam Coronæ ejusmodi fiebant ex
gramine quodam quod Βίχας Græci
vocat, unde Charta seu Papyrus confi-
ciebatur. Præterea Plin. ait lib. 15. cap. 11.
Papyri florem ad Deos coronandos usui
fuisse. Adde quod Cotonarum frequens
usus fuit in conviviis apud veteres, quas
primo ex rosis, deinde ex Nardi folio
contexebant, & unguentis pretiosissimis
aspergebant. Quæ de re vide Carol. Pas-
chalium in opere Coronario.

¹² *Donatus à Rege Nectanebe.*] Polyæ-
nus, *Nectanebo*, loco paulò supra lauda-
to. Nam Nectanabus, Nectanabis, &
Nectanebis inveniuntur.

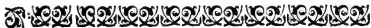
¹³ *Venissetque in portum, qui Menelai
vocatur.*] De quo portu vide Strab. lib. 8.

¹⁴ *Jacens inter Cyrenas.*] Quod de Ly-
biæ Cyrenaica intelligendum est, Cyrenæ
autem insigne Lybiæ oppidum: Uulgo,
Corena.

¹⁵ *Quod mel non habebant, cera cir-
cumfuderunt.*] Contra Diodorus scribit
Agesilai corpus in melle Spartam depor-
tatum esse; nam antiquitus cadavera quæ
servari vellent, melle condiebant. Persa-
rum tamen mos fuit non melle, sed cera
circum linite, teste Herodoto lib. 2. &
Cic. in Tuscul.

¹⁶ *Atque ita domum retulerunt.*] Leges
præcipiebant apud Lacedæmonios, ut
suorum Regum corpora defuncta domum
reducerent: de cæteris verò ducibus non
sic jubebatur. Turneb. lib. 16. c. 33.

XVIII.

'EUMENES CARDIANUS.

UJUS si virtuti par data esset fortuna, non ille quidem major, sed multò illustrior, atque etiam honoratior: quòd magnos homines virtute metimur, non fortunà. Nam quum ætas ejus incidisset in ea tempora quibus Macedones florent, multum ei detraxit inter eos viventem, quòd alienæ erat civitatis. Neque aliud huic defuit, quàm generosa stirps, etsi ille domestico summo genere erat, tamen Macedones eum sibi aliquando anteponi, indignè ferebant. Neque tamen non patiebantur. vincebat enim omnes curâ, vigilantia, patientia, calliditate, & celeritate ingenii. Hic peradolescens ad

INTERPRETATIO.

^a Quia alienigena erat, ipsum inter illos degentem valde depressit. ^b Hic quamquam ex summa familia ortus erat.

NOTÆ.

^a EUMENES CARDIANUS.] Quidam Sardianus, sed malè; nam ex Cardia urbe Thraciæ oriundus erat Eumenes, in cujus gratiam immunem à tributis fecisse Philippum scribit Alexander. Myndius.

^b Quod magnos homines virtute metimur non fortunà] Propriè enim homines magni, majoresve solà virtute dicuntur; At fortunà illustriores atque honoratiores; hinc Q. Curtius lib. 9. c. 54. Sed fortunà qua rebus famam preciumque constituit, hoc quoque militiæ probum vertit in gloriam.

^c Quibus Macedones florent.] Vixit namque tempore Philippi Macedonum Regis, & Alex. Mag. qui res maximas gesserunt.

^d Quod aliena erat civitatis.] Alienigenis cum non tanta tribuitur fides & favor, quantus civibus & propinquis. Unde apud Curtium lib. 8. c. 8. de Calisthene loquentem sic scribitur: Quem si Macedo esset, tecum introduxissem, dignissi-

imum te discipulo Magistram. Nunc Olynthio non idem juris est.

^e Neque aliud huic defuit, quàm generosa stirps, etsi ille domestico summo genere erat.] Hæc duo sibi parum coherere videntur. Quomodo enim defuit illi stirps generosa, si ille domestico summo genere erat? Itaque hæc paulò clariùs explicanda sunt; & hic sensus mihi esse videtur, nimirum Eumenem reipsa ex parentibus summx sortis & nobilitatis ortum esse, sed parum magnanimitis & belli facinoribus celebrandis.

^f Hic peradolescens in amicitiam accessit Philippi.] Vix ille siquidem 17. ætatis annum attigerat, quum in Philippi Macedonis amicitiam & familiaritatem venit: Quum enim ipsum Philippus inter reliquos juvenes decertantem luctantemque conspexisset, sibi assumpsit ejus fortitudine & solertia delectatus, ut refert Plutarchus. Deinde Philippo mortuo eum simili benevolentia sibi devinxit Alex. Mag.

amicitiā accessit Philippi, Amyntæ filii; brevique tempore in intimam pervenit familiaritatem. ⁷ Fulgebatur enim jam in adolescentulo indoles virtutis. Itaque eum habuit ad manum, ⁸ scribæ loco; quod multò apud Graios honorificentius est quàm apud Romanos. Nam apud nos re verâ, sicut sunt, ⁹ mercenarii scribæ existimantur. At apud illos contrariò, nemo ad id officium admittitur nisi honesto loco, & fide, & industriâ cognitâ: quòd necesse est omnium consiliorum eum esse participem. Hunc locum tenuit amicitia apud Philippum annos septem. Illo interfecto, ¹⁰ eodem gradu fuit apud Alexandrum annos tredecim. Novissimo tempore præfuit etiam alteri equitum alæ ¹¹ quæ *hetarice* appellabatur. ¹² Utrique autem consilio semper affuit, & omnium rerum habitus est patriceps. Alexandro Babylone mortuo, ¹³ quum regna singulis familiaribus dispartirentur, & summa rerum tradita esset tuenda eidem, ¹⁴ cui Alexander moriens annulum suum dederat, Perdiccæ: ex quò omnes coniecerunt, ¹⁵ eum regnum ei commendasse, quoad liberi ejus in suam

INTERPRETATIO.

⁷ *Qua socialis dicebatur.*

NOTÆ.

⁷ Fulgebatur enim jam in adolescentulo indoles virtutis.] Quemadmodum ex fructuum prædiorum futuram arboris bonitatem cognoscimus; ita ex puerili indole virtutem plenioris ætatis præsumimus: Unde Paterculus lib. 2. cap. 94. *Ut per id quod agebat quantus evasurus esset, eliceret.* Et Claud. lib. de Laudib. Stilichon.

mens ardua semper
A pueris, tenerisque etiam fulgebatur in annis.

⁸ *Scriba loco.*] Scribæ ejusmodi tales erant tunc temporis, quales ferè hodie sunt Cancellarii; unde sit ut Plutarchus eum non scribam simpliciter, sed Principem seu Præfectum scribarum vocet.

⁹ *Mercenarii scribæ existimantur.*] Ii sunt quos abusive hodie secretarios Magistratum appellamus, quique revera serviles sunt ministri, & serviliter suis dominis additi.

¹⁰ *Eodem gradu fuit apud Alexandrum annos tredecim.*] Cujus & filius tutor etiam postea datus est, ut videbitur infra.

¹¹ *Qua hetarice appellabatur.*] A voce Græca ἑταῖρα, quæ socialis est, atque ita vocabatur ala equitum honoris causâ apud Macedones, ab amicitia & sodalitate regia. Sic Arrian, de reb. Alex. Mag. lib. 6. cap. 18.

¹² *Utrique autem consilio semper affuit.*] Quoniam & in rebus politicis, & bellicis plurimum valuit.

¹³ *Quum regna singulis familiaribus dispartirentur.*] Hoc notum est ex omnibus historicis, præsertimque ex Q. Curtio, Justinò, Orofio, Arriano, multisque aliis, cum sacris, tum profanis.

¹⁴ *Cui Alexander moriens annulum suum dederat.*] Scilicet, Perdiccæ, ut dicitur paulò infra. Vide Just. lib. 12. c. 15. Q. Curt. lib. 10. c. 5. Deinde locus ille posset aliquatenus effici clarior, si immutato paulisper ordine sic legeretur. *Et summa rerum tradita esset tuenda eidem Perdiccæ, cui Alexander moriens annulum suum dederat.*

¹⁵ *Eum regnum ei commendasse.*] Alex. Magn. Regnum Macedonum Perdiccæ commendasse ex eo liquet, quòd antiquitus per transmissionem sigilli videbatur fieri transmissio hæreditatis; quod Casaub. ad Sætonium notat, putatque id causæ fuisse cur Tiberio morienti Caius annulum ademerit. Quod quidem secundum juris privati analogiam factum fuisse apparet: Nam ut videtur tutius patri-monii jus tradi, traditis clavibus ædium, ita & possessio regni tradi quovis videbatur, tradito Principum sigillo.

tutelam pervenissent: ¹⁶ aberant enim Craterus & Antipater, qui antecedere hunc videbantur: ¹⁷ mortuus erat Hephæstio, quem unum Alexander, quod facile intelligi posset, plurimi fecerat] hoc tempore ¹⁸ data est Eumeni Cappadocia, ¹⁹ sive potius dicta. ²⁰ Nam tum in hostium erat potestare. Hunc sibi Perdiccas adjunxerat magno studio, quod in homine fidem & industriam magnam videbat; non dubitans, ²¹ si eum pellexisset, magno usui fore sibi in his rebus, quas apparabat. Cogitabat enim (quod ferè omnes in magnis imperiis concupiscunt) omnium partes corripere atque amplecti. Neque verò hoc solus fecit, sed cæteri quoque omnes, qui Alexandri fuerant amici. ²² Primus Leonnatus Macedoniam præoccupare destinaverat. Is multis magnis pollicitationibus persuadere Eumeni studuit, ut Perdiccam desereret, ac secum faceret societatem. Quum perducere eum non posset, interficere conatus est: & fecisset, nisi ille clam noctu ex prædiis ejus effugisset. Interim ²³ constata sunt illa bella, quæ ad inremcionem post Alexandri mortem gesta sunt, ²⁴ omnesque concurrerunt ad Perdiccam opprimendum. Quem etsi infirmum videbat, quod unus omnibus resistere cogebatur; tamen amicum non deseruit, neque saluris quàm fidei fuit cupidior. Præferat eum Perdiccas ²⁵ ei parti Asiæ, quæ inter Taurum montem jacet atque Hellespontum; & illum unum opposuerat ²⁶ Europæis adver-

I N T E R P R E T A T I O.

¹⁶ *Sem potius assignata.*

¹⁸ *Si hunc sibi sociasset.*

N O T A.

¹⁶ *Aberant enim Craterus & Antipater.*] Craterus qui, ut ait Curtius, erat Regi Carus in paucis. Antipater verò Jolai filius, qui inter præcipuos Alexandri Duces, & Successores annumeratur.

¹⁷ *Mortuus erat Hephæstio.*] Qui carissimus Alex. fuit, & ob cujus mortem, quæ morbo evenit ad Ecbatana, incredibili affectus dolore multa regi indecora fecisse dicitur. *Elanus Var. hist. lib. 12. c. 7.* refert Alexandrum Achillis monumentum coronasse, Hephæstionem Patrocli, ut ostenderet ita se Carum Alexandro, ut Patrochus Achilli olim fuit.

¹⁸ *Data est Eumeni Cappadocia.*] Cappadociam cum Paphlagonia ei datam fuisse scribit Just. lib. 13, quæ sunt regiones ad mare Ponticum vergentes & finitimæ.

¹⁹ *Nam tum in hostium erat potestate.*] Hanc enim Ariarathes Rex tunc tenebat, nec Imperio Macedonico janc suberat.

²⁰ *Primus Leonnatus.*] Hic Euni filius Pellæ natus, cui obtigerat Phrygia quæ Hellespontum attingit, fueratque ex Alexandri corporis custodibus.

²¹ *Constata sunt illa bella. &c.*] De his bellis quæ sanè atrocissima fuerant, & Imperium Macedonicum in mille partes sciderunt, lege Curt. lib. 10. Just. & alios.

²² *Omnesque concurrerunt ad Perdiccam opprimendum.*] Invidia, scilicet, commoti, quod ab Alexand. sigillum accipiens, jus quoque & dominium in eos accepisse videretur: Craterus autem & Antipater ptimi fuerant, qui in eum arma movere, quos postea sequutus est Antigonus.

²³ *Ei parti Asia quæ inter Taurum montem jacet, atque Hellespontum.*] Cappadociam & Bithyniam fuisse exitimo, quæ severa Hellespontum, & montem Taurum interjacent.

²⁴ *Europæis adversariis.*] Cratero scilicet, & Antipatro, de quibus mox, multisq. aliis,

fatiis. Ipse Egyptum oppugnatum ¹⁴ adversus Ptolemæum erat profectus. Eumenes, quum neque magnas copias, neque firmas haberet, quod inexercitatus, & non multo antè erant contractæ: adventate autem dicerentur, Hellepontumque transiisse Antipater & Craterus magno cum exercitu Macedonum, viri cum claritate, tum usu belli præstantes: Macedones verò milites eâ tunc erant famâ, quâ nunc Romani feruntur: etenim semper habiti sunt fortissimi, ¹⁵ qui summam imperii potirentur, si copiarum suarum cognoscerent, ¹⁷ adversus quos ducerentur, non modò non ituras, sed simul eum nuncio dilapsuras. Itaque hoc ejus ¹⁸ fuit prudentissimum consilium, ut devii itineribus milites duceret, in quibus vera audire non possent: & his persuaderet, se contra quoddam barbaros proficisci. Itaque tenuit hoc propositum, & prius in aciem exercitum eduxit, præliumque commisit, quàm milites sui scirent, cum quibus arma conferrent. ¹⁹ Effecit etiam illud locorum ²⁰ præoccupatione, ut equitatu potius dimicaret, quo plus valebat, quàm peditatu, quo erat deterior. Quorum acerrimo concursu quum magnam partem diei esset pugnatum, cadit Craterus dux, ²¹ & Neoptolemus, qui secundum locum imperii tenebat. Cum hoc concurrat ipse Eumenes. ²² Qui quum inter se complexi in terram ex equis decidissent, ut facilè intelligi posset inimicâ mente contendisse, animoque magis etiam pugnasse, quàm corpore, ²³ non prius distrahi sunt, ²⁴ quàm alterum anima reliquerit. Ab hoc aliquot plagis Eumenes vulneratur: neque eo magis ex prælio excescit, sed acrius hostibus institit. Hic equitibus profligatis, interfecto duce Cratæro, multis præterea & maximè nobilibus captis, pedestris exercitus, quod in eâ loca erat deductus, ut invito Eumene elabi non posset, pacem ab eo

INTERPRETATIO.

¹⁴ Non ante avulsi sunt, quàm alter vitam amiserit.

NOTÆ.

¹⁴ *Adversus Ptolemæum.*] Lagi filium, qui ex gregario milite inter Duces & Successores Alex. habitus est, atque illo mortuo Egyptum occupavit, à quo postea omnes Egypti Reges Ptolemæi dicti sunt.

¹⁵ *Qui summam imperii potirentur.*] Pro summâ imperii: nam id secundum veterem loquendi modum in accusativo casu ponitur.

¹⁷ *Adversus quos ducerentur.*] Sedulo Milites suos celare studuit se adversus Craterum proficisci, quia intelligebat id si rescirent, consilium elapsuros, ut infra dicitur.

¹⁹ *Effecit etiam illud locorum præoc-*

cupatione.] Id est, ut posset prius loca ad pugnandum sibi idonea occupare.

²⁰ *Et Neoptolemus qui secundum locum imperii tenebat.*] Neoptolemus ille sinistro cornu præerat, teste Diodoro lib. 18.

²² *Qui quum inter se complexi in terram decidissent.*] Vide Plutarchum in Eumene, à quo lepidè hæc monomachia describitur.

²³ *Quàm alterum anima reliquerit.*] Scilicet, Neoptolemum, qui teste Plutarcho, & Diodoro, poplite saucius validè diuque Eumeni integro resistit, sed denique accepto in collo vulnere succubuit.

petiit, Quam quum impetrasset, in fide non mansit, & se simul ac poruit, ad Antipatrum recepit. Eumenes Craterum ex acie semivivum elatum recreare studuit. Quum id non potuisset, pro hominis dignitate : proque pristina amicitia (namque illo usus erat Alexandro vivo familiariter) amplo funere extulit, ossaque in Macedoniam uxori ejus ac liberis remisit. Hæc dum apud Hellepontum geruntur, ¹¹ Perdiccas apud flumen Nilum interficitur ¹² à Seleuco & Antigono, rerumque summa ad Antipatrum defertur. ¹³ Hic qui deseruerant, exercitu suffragium ferente, capitis absentes damnantur : in his Eumenes. Hæc ille perculsus plagâ, non succubuit, neque eò secius bellum administravit. Sed exiles res animi magnitudinem etsi non frangebant, tamen imminuebant. Hunc persequens Antigonus, quum omni genere copiarum abundaret, sæpè in itineribus vexabatur, neque unquam ad manum accedere licebat, nisi his locis, quibus multis ¹⁵ possent pauci resistere. Sed extremo tempore quum consilio capi non posset, multitudine circumventus est. Hinc tamen multis suis amissis se expedivit : ¹⁷ & in castellum Phrygiæ, quod Nora appellatur, confugit. In quo quum circumfunderetur, & vereretur, ne uno loco manens equos militares perderet, quod spatium non esset agitandi ; callidum fuit ejus inventum ; quemadmodum stans jumentum calefieri exercerique posset, quò libentius & cibo uteretur, & à corporis motu non removeretur. ¹⁸ Substringebat caput loro altius, quàm ut prioribus pedibus planè terram posset attingere : ¹⁹ deinde post verberibus cogebat exultare, & calces remittere : qui motus non minùs sudorem exutiebat, quàm si in spatio decurreret. Quo factum est, ²⁵ quod omnibus mirabile est visum, ² ut jumenta æquè nitida ex castello

INTERPRETATIO.

² Ut equos tam complēs ex arce expremere.

NOTÆ.

¹¹ *Perdiccas apud flumen Nilum interficitur.*] Viz Egyptum ingressus erat Perdiccas quum per seditionem obruncatur. Vide Diodorum lib. 18. De ejus tamen morte variz sunt authorum opiniones. Vide eundem Diodor. eodem lib. c. 36.

¹² *A Seleuco & Antigono.*] Seleucus Antiochi filius Philopator dictus, qui mortuo Alexandro Syriæ & Babylone potitus est : Sic Cedrenus, Atrianus, Diodorus, & alii. Antigonus verò Philippi Regis Spurius, qui in Asiâ minore diu dominatus est.

¹³ *Hic qui deseruerant.*] Id est, omnes illi qui apud flumen Nilum ab Antipatri paribus non steterant.

¹⁵ *Es in castellum Phrygia, quod Nora*

appellatur, confugit.] Noram in Cappadociæ ac Lycaoniæ finibus esse scribit Ptolemaeus : At verò juxta Taurum montem locat Strabo lib. 12. Et sua ætate Neroasiam appellari dicit.

¹⁸ *Substringebat caput loro.*] Meminit ejus indultrix Front. lib. 4. Strabon. his verbis : *Cervis quotidie horis ita suis pendebat, ut posterioribus pedibus innixi prioribus alleventis, cum naturalem appetunt consuetudinem, ad sudorem usque crura jactarent.*

¹⁹ *Deinde post verberibus cogebat exultare.*] Patricius editio habet, *posterioribus, pro, post verberibus* ; quod magis Frontini verbus mox citatis conforme videtur.

educeret.

educeret, quum complures menses in obsidione fuisset, ac si campestris. ea locis habuisset. ¹⁸ Ea conclusione quptiescunque voluit, & apparat & munitiones Antigoni alias incendit, alias desiecit. Tenuit autem se uno loco, quandiu fuit hyems, quod castra sub divo habere non poterat. Ver appropinquabat: ¹⁹ Simulata deditio, dum de conditionibus tractat, præfectis Antigoni imposuit, seque ac suos omnes extraxit incolumes. Ad hunc ⁴⁰ Olympias, mater quæ fuerat Alexandri, quum literas & nuncios misisset in Asiam, consultum utrum repetitum iret Macedoniam, (nam tum in Epiro habitabat) & eas res occuparet: huic ille primum suavit, ne se moveret, & expectaret, ⁴¹ quoad Alexandri filius regnum adipisceretur. Sin aliqua cupiditate raperetur in Macedoniam, omnium injuriarum obvisceretur, & in neminem acerbiorē uteretur imperio. Horum nihil ea fecit: nam & in Macedoniam profecta est, ⁴² & ibi crudelissimè se gessit. Pctivit autem ab Eumene absente, ne pateretur Philippi domus & familiæ inimicissimos stirpem quoque interimere, ferretque opem liberis Alexandri. ⁴³ Quam veniam si daret, quamprimum exercitus pararet, quos sibi subsidio adduceret. Id quod facilius faceret, se omnibus præfectis, qui in officio manebant, ⁴⁴ misisse literas, ut ei parerent, cunctisque consiliis uterentur. His verbis Eumenes per-
motus, satius duxit, si ita tulisset fortuna, perire bene meritis referentem grariam, quàm ingratum vivere. Itaque copias contraxit, bellum adversum Antigonum comparavit: quod unà erant Macedones complures nobiles. ⁴⁵ In his Peucestes, qui corporis custos fuerat Alexandri, tum autem obtinebat Persidem: ⁴⁶ & Antigones, cur-

INTERPRETATIO.

¹⁸ *Quod si concederet.*

NOTÆ.

¹⁸ *Ea conclusione.*] Id est, quandiu hoc in castello conclusus est.

¹⁹ *Simulata deditio.*] Paulò aliter Plutarchus; air enim Antigono Noram obediēte Antipatrum obiville, qui Justino teste lib. 1. 4. c. 2. auxilia Eumeni miserat, atque aliam ob causam obsidionem hanc solutam fuisse.

⁴⁰ *Olympias.*] Neoprolemi Molossorum Regis filia, quæ Myrtale prius appellata est, quam Philippus Macedo uxorem habuit, ex qua Alexandrum Mag. protogenuit. Vide Justin. lib. 9. c. 7.

⁴¹ *Quoad Alexandri filius.*] Quem Alexander ex Roxane genuerat, quemque alii Philippum, alii Herculem, alii verò, idque probabilis ex patris nomine Alexandrum appellatum fuisse scribunt;

ut restatur Pausanias in Atticis & Bæoticis, & Diodorus 19.

⁴² *Et ibi crudelissimè se gessit.*] Quia, ut refert Just. lib. 13. c. 6. muliebri potius iracundiâ quàm regio animo se gerens, multas virorum illustrium cades edidit.

⁴³ *Misisse literas.*] Lege Diodorum lib. 18. & Plutarchum in Eumene, apud quos harum litterarum formulas & argumenta invenias.

⁴⁴ *In his Peucestes.*] Hic primùm Clipeigerulus, postea factus est unus ex 7. Alexandri cultodibus post victum Porum. Attianus lib. 6.

⁴⁵ *Et Antigones.*] Hunc Phalangis Macedonicæ Ducem scribit Polyxenus lib. 4. quemadmodum & Nepos, secundumque Inspectii gradum obtinebat.

- jus sub imperio phalanx erat Macedonum. Invidiam verens (quam tamen effugere non potuit) si potius ipse alienigena summi imperii potiretur, quam alii Macedonum, quorum ibi erat multitudo:⁴⁶ in principiiis⁴⁷ nomine Alexandri statuit tabernaculum, in eoque sellam auream cum sceptro ac diademate iussit poni, ⁴⁸ eoque omnes quotidie convenire, ut ibi de summis rebus consilia caperentur; credens, minore se invidia fore, si specie imperii nominisque simulatione Alexandri bellum videretur administrare: quod & fecit. Nam quum non ad Eumenis principia, sed ad regia conveniretur, atque ibi de rebus deliberaretur, quodammodo latebat, quum tamen per eum unum gererentur omnia. ⁴⁹ Hic in Paratatis cum Antigono conflixit, non acie instructa, sed in itinere: cumque male acceptum in Mediam hyematum coegit redire. ipse in finitima regione Persidis hyematum copias divisit, non ut voluit; sed militum id cogebat voluntas. ⁵⁰ Namque illa phalanx Alexandri Magni quæ Asiam peragraverat, deviceratque Persas, inveteratâ cum gloriâ tum etiam licentiâ, non parere se ducibus, sed imperare postulabat, ⁵¹ ut nunc veterani faciant nostri. Itaque periculum est, ne faciant, quod illi fecerunt suâ intemperantiâ nimîaque licentiâ, ut omnia perdant, neque minùs eos, cum quibus steterint, ¹ quàm adversus quos fecerint. Quod si quis illorum veteranorum legat facta, paria horum cognoscat, uelque rem ullam, nisi tempus, interesse iudicet. Sed ad illos revertar. Hyberna sumpserant, non ad usum belli, sed ad ipsum luxuriam, longæque inter se discesserant. Hoc Antigonus quum comperisset, intel-

INTERPRETATIO.

¹ *Quam contra quos pugnaverint.*

NOTÆ.

⁴⁶ *In principiiis.* Certum est principia in hoc loco designate loca quædam in castris quod Principes ac Duces conveniebant deliberaturi: non definitur autem utrum in medio, vel in extremo castrorum essent; tamen Polyænus medium locum occupare innuere videtur, *ἐν μέσῳ στρατοῦ*. Eo sensu apud Just. lib. xi. c. 5. scriptum legimus: *Ordines quoque nemo nisi sexagenarium duxit ut si principia castrorum cerneret, Senatum se alicujus præcipua resp. videre diceret.* Sic Tacitus, sic Florus, sic Valer. Max. sic Frontinus, multique alii Scriptores.

⁴⁷ *Nomine Alexandri statuit tabernaculum.* Ut non suo nomine bellum movere videretur, sed regio, sicque se ab omni affectatæ tyrannidis suspitione expediret.

⁴⁸ *Eoque omnes quotidie convenire.* Ne si designarentur ad Eumenem tanquam ad alienigenam accedere, ipse quoque non erubesceret ante ipsum tentoria conspici, qui Dux exercitus esset.

⁴⁹ *Hic in Paratatis.* Stephano *Παρατάτις μέση Μεδίας*. Ptolemæo Paratateni Mediæ accensentur. Tamen ex Nepotis verbis conicere est locum hunc non in Mediâ, sed Mediâ inter & Persidem situm esse, quia Antigonum in Mediâ redire coegit.

⁵⁰ *Namque illa Phalanx.* De phalange illa mox dictum est.

⁵¹ *Ut nunc veterani faciant nostri.* Hic carpit veteranorum sui temporis arrogantiam, in quam etiam Cic. acriter invehitur Philipp. i. c. 6. & multis alijs in locis.

ligeretque se parem non esse paratis adversariis , statuit aliquid sibi consilii novi esse capiendum. Dux erant viæ , quæ ex Medis , ubi ille hyemabat , ad adversariorum hybernacula posset perveniri. Quarum brevior per loca deserta , quæ nemo incolebat propter aquæ inopiam : cæterum dierum erat fere decem. Illa autem qua omnes commeabant ,
 5 altero tanto longiorem habebat anfractum , sed erat copiosa ; omniumque rerum abundans. Hæc si proficisceretur , intelligebat prius adversarios rescituros de suo adventu , quam ille tertiam partem confecisset itineris sui : sin per loca sola contenderet , sperabat se imprudentem hostem oppressurum. Ad hanc rem conficiendam imperat
 10 quamplurimos utres atque culleos comparari. Post hæc pabulum , præterea cibaria cocta dierum decem , utque quamminimè fieret ignis in castris. Iter quod habebat , omnes celat. Sic paratus , quæ constituerat , proficiscitur. Dimidium ferè spatium confecerat , quum ex fumo castrorum ejus suspicio allata est ad Eumenem , hostem
 15 appropinquare. Conveniunt duces , quæritur quid opus sit factum. Intelligebant omnes , tam celeriter copias ipsorum contrahi non posse , quam Antigonus adfuturus videbatur. Hic omnibus titubantibus , & de rebus summis desperantibus , Eumenes ait , *si celeritatem velint adhibere , & imperata facere , quod antè non fecerint , se rem expediturum. Nam quod diebus quinque hostis transire posset , se effecturum , ut non minùs totidem dierum spatio retarderetur.* Quare circumirent , suas quisque copias contraheret. Ad Antigoni autem refrænandum impetum tale capit consilium : certos omittit homines ad infimos montes , qui obvii erant itineri adversariorum , hisque præcipit ,
 25 ut primâ nocte quàm latissimè possint , ignes faciant quàm maximos , atque hos secundâ vigiliâ minuant , tertiâ perexiguos reddant . & adimulatâ castrorum consuetudine , suspicionem injiciat hostibus , his locis esse castra , ac de eorum adventu esse prænuntiarum :

INTERPRETATIO.

¹ Duplo majorem habebat circuitum.

² Sin per locorum solitudinem incederet.

³ Fidos relinquit milites ad montium

radices.

⁴ Ut primâ vigiliâ.

⁵ Et observato castrorum usu.

NOTA.

¹ *Suspicio allata est ad Eumenem.*] Nimirum à Barbaris qui non sumum , sed ignium fulgorem videntes , teste Plutarcho , ex summitate collium circumjacentium Camelis cursoribus , nuncium Eumeni & Peucestæ attulerunt , ut refert Diodorus , Plutarchus verò soli Peucestæ , quippe qui propior esset hostibus ,

² *Hic omnibus titubantibus.*] Id est ,

trepidantibus. Nonius , titubare trepidare est.

³ *Quare circumirent.*] Sua hyberna circumcumeundo Milites suos congregarent.

⁴ *Adimulatâ castrorum consuetudine.*] Ignos scilicet accendendo , rumores & strepitum excitando , & cætera ejusmodi castrœntia exhibendo.

- ⁸ Idemque postera nocte faciant. Quibus imperatum erat, diligenter præceptum curant. Antigonus tenebris obortis ignes conspiciatur, credit de suo adventu esse auditum, & adversarios illuc suas contraxisse copias. Mutat consilium, & quoniam imprudentes adoriri non posset, flectit iter sursum, & illum anfractum longiorem copiosæ viæ capit; ibique diem unum opperitur, ad lassitudinem sedandam militum, ac reficienda jumenta, ⁹ quod integriore exercitu decerneret. Hic Eumenes callidum imperatorem ¹⁰ vicit consilio, celeritatemque impedivit ejus, neque tamen multum profecit. Nam invidiâ ducum, cum quibus erat, ¹¹ perfidiâque militum Macedonum veteranorum, ¹² quum superior prælio discessisset, Antigono est deditus, ¹³ quum exercitus ei ter ante separatim temporibus jurasset se eum defensurum, nec unquam deserturum, Sed tanta fuit nonnullorum virtutis obtrectatio, ut fidem amittere mallent, quam cum non prodere. Atque ¹⁵ hunc Antigonus, ¹⁴ quum ei fuisset infestissimus, conservasset, si per suos esset licitum, quod ab nullo se plus adjuvari posse intelligebat in his rebus, quas impendêre jam apparebat omnibus. ¹⁵ Imminabant enim Seleucus, Lyfimachus, Ptolemæus, opibus jam valentes, cum quibus ei de summis rebus erat dimicandum. Sed non passi sunt ²⁰ hi, qui circa erant, quod videbant, Eumene recepto, omnes præ illo parvi futuros. Ipse autem Antigonus aded erat incensus, ut nisi magna spe maximarum rerum leniri non posset. Itaque quum eum in custodiam dedisset, & præfectus custodum quæssisset, *quemadmodum servari vellet; ut acerrimum, inquit, leonem, aut ferocissimum elephantum.* nondum enim statuerat, eum conservaret necne. ²⁵ Veniebat autem ad Eumenum utrumque genus hominum, ¹⁶ & qui propter odium

INTERPRETATIO.

- ⁸ Pariterque quartâ vigilia agant.
⁹ Ut alacrioribus copiis decerneret,
¹⁰ Quamvis eum maxime odisset.

- ¹¹ Conveniebat verò Eumenem duplex hominum genus.
¹² Et qui pro odio, ex illius infortunio oculos voluptate præserent,

NOTÆ.

- ¹⁰ Vicit consilio. Idem sentit Plutarch.
¹¹ Perfidiâque militum. Ad hanc provisionem impulsos fuisse milites Iulianus scribit lib. 14. & Plutarchus in Eumene; ut uxores & liberos suos, & quæ in prælio amiserant ab Antigono reciperent.
¹² Quum superior prælio discessisset. Immo Antigonom superiorem fuisse scribit Iust. eodem lib. 14. c. 3. cujus hæc verba sunt: Ad postremum quum Antigonom venire cum exercitu nunciatum esset, compellit eos in aciem descendere,

Ibi dum Ducis imperia contemnunt, hostium virtute superantur.

¹³ Quum exercitus ei ter, &c.] Quæter Iust. ut patet ex his illius verbis: Quater intra hunc annum in mea verba jurando obstricti estis, lib. 14. c. 4.

¹⁶ Imminabant enim Seleucus, Lyfimachus, Ptolemæus. Seleucus Babylonis præfectus. Lyfimachus Thraciam occupaverat eam regionibus siritimis. Ptolemæus Ægyptum invaserat, de quo jam supra.

fructum oculis ex ejus casu capere vellent, & qui propter veterem amicitiam colloqui consolarique cuperent. Multi etiam, qui ejus formam cognoscere studebant, qualis esset, quem tamdiu, tamque valde timuissent, ejus in pernicie positam spem habuissent victoriz. At Eumenes, quum diutius in vinculis esset, ait Onomarcho, penes quem summa imperii erat custodia, *se mirari, quare jam tertium diem sic teneretur, non enim hoc convenire Antigoni prudentia, ut sic dederetur victo, quin aut interfici, aut missum fieri juberet.* Hic quum ferocius Onomarcho loqui videretur: *Quid tu?* inquit, *animo si isto eras, cur non pralio cecidisti potiùs, quàm in potestatem inimici venires?* 10 Huic Eumenes, *Utinam quidem istud evenisset,* inquit: *sed eò non accidit, quòd nunquam cum fortiore sum congressus. Non enim cum quoquam arma contuli, quin is mihi succubuerit. Non enim virtute hostium, sed amicorum perfidia decidi.* Neque id falsum. nam & dignitate fuit honesta, & viribus ad laborem ferendum firmis, neque 15 tam magno corpore, quàm figurà venusta. De hoc Antigonus, quum solus constituere non auderet, ad consilium retulit. Hic quum plerique omnes primò perturbati admirarentur, non jam de eo sump- tum esse supplicium, à quo tot annos adeò essent malè habiti, ut sæpe ad desperationem forent adducti, quique maximos duces interfecisset; 20 denique in quo uno esset tantum, ut quoad ille viveret, ipsi securi esse non possent: interfecto, nihil habituri negotii essent: postremo, si illi redderet salutem, quærebant quibus amicis esset usus; sese enim cum Eumæe apud eum non futuros: hic cognita consilii voluntate, tamen usque ad septimum diem deliberandi sibi spatium reliquit. Tum autem quum videretur, ne qua seditio exercitus oriretur, vetuit ad eum quenquam admitti, & quotidianum victum amoveri jussit. 25 Nam negabat se ei vim allaturum, qui aliquando fuisset amicus. Hic tamen non ampliùs quàm triduum fame fatigatus, cum castra moverentur, insciente Antigono jugulatus est à custodi- 30 bus. Sic Eumenes annorum quinque & quadraginta, quum ab anno vigesimo (ut suprà ostendimus) septem annos Philippo apparuisset, & tredecim apud Alexandrum eundem locum obtinuisset; in his uni equitum alæ præfuisse; post autem Alexandri Magni mortem impe-

INTERPRETATIO.

^a Ut sic abuteretur.

^b Nam & decoram speciem habuit.

^c Qui tandem unus tantum valeret.

^d Septem annos cum Philippo fuisset.

NOTÆ.

^a Sed amicorum perfidia decidi.] Id est, de mea fortuna dejectus sum.

^b Plerique omnes.] Hellenismus est.

^c Nam negabat se ei vim allaturum.] Quasi vim inferre non fuisset inedia & fame hominem necare; immò sanè illud inter crudelitatis exempla referri debet.

N iiij

rator exercitus duxisset, summósque duces partim repulisset, partim interfecisset; captus non Antigoni virtute, sed Macedonum perjurio, talem habuit exitum vitæ. De quo quanta fuerit omnium opinio eorum, qui post Alexandrum Magnum reges sunt appellati, ex hoc facile potest judicari, ⁶⁴ quòd nemo Eumene vivo rex appellatus est, sed præfectus. Idem post hujus occasum statim regium ornatum noménque sumpserunt: neque quod initio prædicarunt, se Alexandri liberis regnum servare, id præstare voluerunt: & uno propugnatore sublaro, quid sentirent aperuerunt. Hujus sceleris principes fuerint Antigonus, Ptolemæus, Seleucus, Lysimachus, Cassander. Antigonus aurem Eumenem mortuum propinquis ejus sepeliendum tradidit. Hi militari honestoque funere, comitante toro exercitu, humaverunt, ossaque ejus in Cappadociam ⁶⁵ ad matrem atque uxorem liberósque ejus deportanda curarunt.

N O T Æ.

⁶⁴ *Quod nemo Eumene vivo Rex appellatus est.*] Hoc non Eumenis, sed veracundix causa fecisse scribit Just. lib. 15.

⁶⁵ *Ad matrem atque uxorem.*] Uxor

ejus Barfine natione Persica, filia Artabazi, ex qua filium nomine Herculem suscepit Alexander, ut refert. Q. Curtius, lib. 10.

XIX.

PHOCION

ATHENIENSIS.

TSI¹ sæpè exercitiis præfuit, summósque magistratus cepit; tamen multò ejus notior integritas est vitæ, ¹ quàm tei militaris labor. ⁴ Itaque hujus memoria est nulla, illius autem magna fama: ¹ ex quo cognomine B o n u s est appellatus. ⁶ Fuit enim perpetuò pauper, quum ditissimus esse posset, propter frequentes delatos honores, potestatesque summas, quæ ei à populo dabantur. Hic quum ⁷ à rege Philippo munera magnæ pecuniæ repudiaret, legatîque hortarentur accipere; simulque admonerent, ⁸ si ipse his facile careret, liberis tamen suis prospiceret,

INTERPRETATIO.

¹ Si eorum agestatum non agere pateretur.

NOTÆ.

¹ PHOCION,] Hujus patrem, quem Suidas Phocum vocat, Fabrum Cochlearium fuisse scribit *Ælianus Var. Hist. lib. 22, c. 43.*

² Sæpè exercitiis præfuit.] Id præter tim ex *Plutarcho* patet, quòd quinque & quadragies exercitiis præfuit, cum ne semel quidem Comitibus interfuisset.

³ Quam rei militaris labor.] Summam ac fere incredibilem ejus integritatem fuisse necesse est, quum etiam notior dicatur ejus belli laboribus; siquidem, ut mox dictum est ex *Plutarcho*, quinque & quadragies exercitiis præfuit, & octogedimum etiam agens annum à populo præfesse justus est, ex eodem *Plutarcho*.

⁴ Itaque hujus memoria est nulla.] Id sane respectivè dicitur, & habitâ ratione ejus eximie integritatis; alioquin falsum esset, quum toties bellis præponi non potuerit quin res præclarè gesserit, & quincorum memoria fuerit. At verò non tardè erant, ut in viro bono si una virtus præ-

lucens cæteras non obruat, saltem paliam, & gloriæ locum præcipiat.

⁵ Ex quo cognomine bonus est appellatus.]

Sic *Aristides* dictus fuit justus propter morum æquitatem, ut supra in *Aristide*. Cæterum olim gloriæ ducebatur a virtutibus moralibus nomen imponi; quòd postea vitio temporum obsolevit. *Phocion* verò multis præclaris virtutibus id sibi cognomen comparaverat, quod ex his *Valer. Max. verbis lib. 3, c. 8.* evidenter patet. *Placidi & misericordes & liberales, omnique suavitate temperati mores Phocionis, quos optime profecto consensus omnium bonitatis cognovimus decorandos censuit:* Unde *Χρησός* à *Suida* dictus est, quia aliis omnibus magis quàm sibi utilis erat.

⁶ Fuit enim perpetuò pauper.] Vide *Athenæum lib. 10. cap. 3.* Et *Plutarchum*, *lib. 11. c. 1.*

⁷ A Rege Philippo munera magna pecunia.] *Ælianus lib. 1. Var. Hist. non à*

quibus difficile esset in summa paupertate tantam paternam tueri gloriam: His ille, Si mei similes erunt, idem hic, inquit, agellus illos ales qui me ad hanc dignitatem perduxit: sin dissimiles sunt futuri, nolo meis impensis illorum ali augerique luxuriam. Eidem quum propè
 5 annum octogesium prospera pervenisset fortunâ, extremis temporibus magnum in odium pervenit suorum civium. ¹ Primò cum Demade de urbe tradenda ² Antipatro consenserat, ejusque consilio Demosthenes cum cæteris, qui bene de republicâ mereri existimabantur, plebiscito in exilium erant expulsi, Neque in eo solum offenderat,
 20 quòd patriæ malè consuluerat, sed etiam quòd amicitia fidem non præstiterat. Namque auctus adjutusque à Demosthene, eum, quem tenebat, ascendendæ gradum, ¹⁰ quum adversus Charetem eum subornaret, ab eodem in judiciis, quum capitis causam diceret, defensus aliquotiens, liberatus discesserat. Hunc non solum in periculis non
 25 defendit, sed etiam prodidit. Concidit autem maximè uno crimine; quia ¹¹ quum apud eum summum esset imperium populi, ¹² & Nicanorem Cassandri præfectum insidiari Piræo Atheniensium ¹³ à Dercyllo moneretur; idemque postulat, ut provideret, ne commeatibus civitas privaretur: hic audiente populo, *Phocion negavit esse periculum*,
 30 *seque ejus rei obfidem fore pollicitus est*. Neque ita multò post Nicanor Piræo est potitus. Ad quem recuperandum, sine quo Athenæ omnino esse non possunt, quum populus armatus concurrisset, ille non modò neminem ad arma vocavit, sed ne armatis quidem præesse voluit. Erant eò tempore Athenis duæ factiones; quarum una

NOTÆ.

Philippo, sed ab Alexandro centum argenti talenta Phocioni missa fuisse scribit, & quatuor Civitates quarum quamcumque ad libitum deligere jussit, oblatas: Quæ omnia Phocion repudiavit. Sic etiam Plutarchus in Apophtheg. & viâ Phocionis.

¹ *Primò cum Demade.* Demades Atheniensis Orator fuit æmulus Demosthenis, qui ex Macedonum gratia potestatem sibi & opes quærebat, contra verò Demosthenes ad solam Patriæ libertatem spectabat.

² *Antipatro.* Qui ab Alexandro Magno ad expeditionem Persicam discedente, Macedoniæ præpositus est, & in qua ipso mortuo, regnavit.

¹⁰ *Quem adversus Charetem.* Atheniensium Ducem, in promittendo facilem & promptum: Unde Proverb. *Charetis pollicitationes*. Suidas.

¹¹ *Quum apud eum summum esset imperium populi.* Archonem tunc fuisse scribit Plutarchus in ejus vita; idque est summum imperium populi tenere; nam Archontes exordium habuerunt Athenis ab excessu Codri ultimi Regis, quorum primus fuit Medon Codri filius, Vell, Patere, initio hist. Rom. Et penes eos totius reip. regimen, summaque rerum erat.

¹² *Et Nicanorem Cassandri præfectum.* Cassander Antipatri filius, unus fuit ex Alex. Ducibus & mortis ejus authoribus, qui ipso mortuo regium nomen accepit, & Macedoniam invadens Olympiadem Alex. Mag. Matrem occidi jussit, & immani sævitia omnem familiam regiam abolevit. Justinus lib. 14. c. 6.

¹³ *A Dercyllo moneretur.* Atticæ præfecto, illum enim ei regioni Antipater præposuerat, ut refert Plutarchus.

¹⁴ populi

¹⁴ populi causam agebat, altera optatum. In hac orant Phocion &
¹⁵ Demetrius Phalereus. Harum utraque Macedonum patrociniis nite-
 batur. ¹⁶ Nam populares Polyperchonti favebant, optimates cum Cas-
 sandro sentiebant. Intesim à Polyperchonte Cassander Macedonia
 pulsus est. Quo facto populus superior factus, statim duces adversa-
 riæ factionis, capitis damnatos, patriâ propulsi: In his Phocionem
 & Demetrium Phalereum: deque eâ re legatos ad Polyperchontem
 misit, qui ab eo peterent, ut sua decreta confirmaret. Hic eodem
 profectus est Phocion. quò ut venit, causam ¹⁷ apud Philippum re-
 gem verbo, re ipsâ quidem apud Polyperchontem iussus est dicere. ¹⁸
 Namque is tum regis rebus præerat. ¹⁹ Hic quum ab Agnonide accu-
 satus esset, quòd Piræum Nicanori prodidisset, ²⁰ ex consimili sen-
 tentiâ in custodiam conjectus, Athenas deductus est, ut ibi de eo
 legibus fieret iudicium. Huc ubi perventum est, quum propter æta-
 tem ²¹ pedibus jam non valeret, ²² vehiculòque portaretur, magni
 concursus sunt facti, quum alii reminiscerentur veteris famæ, ætatis
 misererentur; plurimi verò ita exacerentur propter prodicionis su-
 spicionem Piræi: maximèque quòd adversus populi commoda in se-
 neſtute reſerat. Quâ de re ne perorandî quidem ei data est facultas,

INTERPRETATIO.

¹⁴ *Pedes incedere tunc non posset.*

NOTÆ.

¹⁴ *Populi causam agebat.*] Cui parum
 studebat tunc temporis Phocion cum De-
 mædæ Demosthenis æmulo; Callimedon-
 te, & Pericle, ut refert Plutarchus in Pho-
 cione.

¹⁵ *Demetrius Phalereus.*] Hic Theo-
 phraſti discipulus fuit, cui propter eximias
 ejus virtutes trecentas sexaginta statuas
 æreas Athenienses exeterunt. Vide Polyx-
 num, lib. 4.

¹⁶ *Nam populares Polyperchontis fa-
 vant.*] Ille præpositus fuerat ab Antipatro
 Græciæ & Macedoniæ, tandèmq; occi-
 sus est cum Neoptolemo in prælio quod
 adversus Eumenem commiserant. Just.
 lib. 13. c. 2. Populares autem seu Demo-
 cratiæ studiosi hujus partes sustinebant.

¹⁷ *Apud Philippum Regem.*] Non Phi-
 lippum Alex. magni Patrem, sed Philip-
 pum Aridzum, quem penes tantum Re-
 gis nomen, potestas verò & Imperium
 penes Eurydica uxorem ejus, aliosque
 adulatores. Quâ de re vide Just. lib. 14. c. 5.

¹⁸ *Hic quum ab Agnonide.*] In quibul-
 dam exemplaribus legitur, *Agnone*: &
 reipsâ Athenæus lib. 12. c. 18. meminit
 Agnonis hominis deliciis affluentis. Ve-
 rum legendum esse *Agnonide*, patet ex
 Plutarcho, qui eum Agnonidem sycoph-
 antam fuisse ait in Phocione.

¹⁹ *Ex consimili sententiâ.*] Quidam le-
 gunt, *ex consilii sententiâ*, hancque le-
 ctionem interpretatione tueri Sava-
 ro, quam sanè non improbandam cense-
 rem, nisi jam prius lata fuisset sententia Athe-
 nis, cui relativum est verbum *consimili*.

²⁰ *Vehiculòque portaretur.*] Sic sole-
 bant deferri antiquitus, quemadmodum
 & hodie, omnes capite damnati, non
 quidem propter rationem à Nepote al-
 latam, sed potius ignominiz causa, & ut
 omnium aspectui faciliùs paterent; Unde
 Ammianus Marcellinus lib. 29. c. 11. ait
*Promiscuè juvenes aliique membris om-
 nibus capiti ad suplicia solus gestatoris du-
 cebantur.*

& dicendi causam. Inde iudicio, "legitimis quibusdam confectis", damnatus, "traditus est undecimviris, quibus ad supplicium, more Atheniensium, publicè damnari tradi solent. Hic quum ad mortem duceretur, "obvius ei fuit Emphyletus, quo familiariter fuerat usus. Is quum lacrymans dixisset, *O quam indigna perpereris Phocion!* huic ille, *At non inopinata*, inquit. "*hunc enim exitum plerique clari viri habuerunt Athenienses.* In hoc tantum fuit odium multitudinis, "ut nemo ausus sit eum liber sepelire. Itaque à servis sepultus est.

NOTÆ.

²² *Legitimis quibusdam confectis.*] Quæ legitima confecta fuerint parum liquet, illa enim lege constituta erant ad accusandum & audiendum reum; At verò ne ipsi quidem causam dicendi data est facultas, unde factum est ut plerique, præsertim boni cives iudicium illud averlati sint. Vide Valer. Max. de fato Phocionis loquentem lib. 1. c. 3. extern. 3.

²³ *Traditus est undecim viris.*] *ἑκατόντα*, & *ἑκατόν* Græci vocabant, nec Roman. triumviris capitalibus multum absumiles fuisse scribit Budæus. Ad id autem præsertim instituti fuerant, ut facinorosos homines comprehensos in carcerem conjicerent, & capitis damnatos ad supplicium ducerent; quod ex Platone in Phædone, Aristot. lib. 6. c. ultimo, de optima administratione reip. forma, & aliis manifestum est.

²⁴ *Obvius ei fuit Emphyletus.*] De huius viri nomine dubium est; quidam enim

Evippum vocant, nuntianturque Plutarchi autoritate qui viri huius nominis meminit in Phocione. Elianus verò lib. 13. c. 41. hunc Thudippum vocat; Aristidem, Seneca in consolat. ad Helviam c. 13. Ego tamen nihil mutandum arbitror.

²⁵ *Hunc enim exitum plerique clari viri Athenienses habuerunt.*] Vide eorum Catalogum apud Lucianum in Dialogo, *de non tamerò credendo calumnia.*

²⁶ *Ut nemo ausus sit eum liber sepelire.*] Propter legem Atticam quæ non licebat prodicionis damnatos sepelire, ut jam dictum in Themistocle; & ut patet ex ipsis Valer. Max. verbis, lib. 4. c. 3. Phocion non tantum equuleo ab Atheniensibus impositus est; sed eertè post obitum nullam, Atticæ regionis, quæ ossibus ejus injiceretur glebulam invenit; jussus extra fines projici intra quos optimus civis viverat.

X X.

TIMOLEON

CORINTHIUS.

IN E dubio magnus omnium judicio hic vir extitit. Namque huic uni contigit, quod nescio an ulli, ut patriam, in qua erat natus, ¹ oppressam à tyranno liberaret; & à Syracusis, quibus auxilio erat missus, in veteratam servitutem depelleret, totamque ² Siciliam multos annos bello vexatam, ³ à barbarisque oppressam, suo adventu in pristinum statum restitueret. Sed in his rebus non simplici fortunâ confidatus est; & id quod difficilius putatur, multò sapientiùs tulit secundam quàm adversam fortunam. Nam quum frater ejus Timophanes dux à Corinthiis delectus, tyrannidem per milites mercenarios occupasset, participesque regni posset esse: tantum afuit à societate sceleris, ut antetulerit suorum civium libertatem fratris saluti, & patriæ legibus obtemperare sanctius duxerit quàm imperare patriæ. Hac mente per aruspices communemque affinem, cui soror ex iisdem parentibus nata, nupta erat: fratrem tyrannum interficiendum curavit. Ipse non modò manus non attulit, ⁴ sed ne aspicere quidem fratrum sanguinem voluit. Nam dum res conficeretur, procul in præsidio fuit, ne quis facinus posset succurrere. Hoc præclarissimum ejus facinus non pari modo probatum est ab omnibus. Nonnulli enim læsam ab eo pietatem putabant, & invidiâ laudem virtutis obtrebant. Mater verò ⁵

NOTÆ.

¹ TIMOLEON CORINTHIUS.] Cujus Pater fuit *Timaneus*, ex Diodoro, lib. 16. Ex Plutarcho verò in Timoleonte, *Timodemus*. Quo ad etymologiam nominis nihil moror, alii enim scribunt Timoleon; dñi ² *Timus*; alii Tymoleon ³ *τὸν τὴν θυμῷ*.

² Oppressam à Tyranno.] Nimirum à fratre suo Timophane, ut infra videbitur.

³ Siciliam multos annos bello vexatam.] Partim regnante Dionysio majore, ut postea in Dione, partim Dione interfecto

per tyrannidem Callipi, Hippasini, & Dionysii Junioris, postquam amissum Imperium recuperavit. Ex Diodoro loco mox citato.

⁴ A Barbarisque oppressam.] Nimirum à Carthagmensibus.

⁵ Sed ne aspicere fratrum sanguinem voluit.] Quod moderatioris animi indicium est suam patriam vindicantis, quia qui vultum sanguine imbuat, oculisque supplicio pascit, hic certe plus se, quàm Patriam vindicat.

- post id factum neque domum ad se filium admisit; neque aspexit, quin cum fratricida impiumque detestans compellaret. Quibus verbis aded è commotus, ⁶ ut nonnunquam vitæ finem facere voluerit, atque ex ingratorum hominum conspectu morte decedere. Interim Dion-
 5 ne Syracusis interfecto, Dionysius rursus Syracularum potitus est. Cujus adversarii opem à Corinthiis petiverunt, ducemque, quo in bello uterentur, postularunt. Huc Timoleon missus, incredibili felicitate Dionysium totâ Siciliâ depulit. Quam interficere posset, noluit,
 7 tutoque, ut Corinthum perveniret, effecit, quod utrorumque
 10 Dionysiorum opibus Corinthii sæpè adjuti fuerant. Cujus benignitatis memoriam volebat exstare, eamque præclaram victoriam ducebat, ⁸ in quâ plus esset clementiæ quàm crudelitatis. Postremò, ut non solum auribus acciperetur, sed etiam oculis cerneretur, quem, & ex quanto regno ad quam fortunam detrusisset. Post Dionysii decessum,
 15 ⁹ cum Iceta bellavit, qui adversatus fuerat Dionysio, ¹⁰ quem non odio tyrannidis dissensisse, sed cupiditate, indicio fuit, quod ipse, expulso Dionysio, imperium dimittere noluit. Hoc superato Timoleon maximas copias Carthaginensium ¹¹ apud Crimessum flumen fu-

INTERPRETATIO.

⁶ Qui non tanquam tyrannidis osor.] niam post ejectionem Dionysium, à dominatione discedere recusavit.
 sed ambitio, ut rebellasse visus est, quo-

NOTÆ.

⁶ Ut nonnunquam vita finem facere voluerit.] Id magnanimitati ejus parum respondere videtur, quod propter clamores & mulieris querelas tantopere commoveretur. Illud tamen ex Plutarcho liquet, qui cum inedia se extinguere voluisse ait.

⁷ Tutoque ut Corinthum perveniret, effecit.] Ubi, scilicet, propter inopiam literas puerulos docuit, unde Proverb. Dionysius Corinthi, Quâ de re vide Plutarchum in Timolonte, Cic. ad Atticum 9 Valer. Max. lib. 6, c. 9.

⁸ In quâ plus esset clementia, quàm crudelitas.] Dubitari, nec abs re, potest utrum Timoleon magis ad clementiam, quàm ad acerbiorē vindictam spectaverit, quum ad tantos calamitatis sensus Dionysium reservavit. Nam ipsi vitam servando eo miseriores efficiebat, & supplicium ejus magis protraherebat: omni quippe morte acerbior est totâ viâ supplicium pati, & quotidie magis ac magis sentire se perire: Attamen quum vita om-

nium rerum sit pretiosissima, hac concessâ recuperandâ alius fortunæ spes adempta non videatur, idè qui servavit incolumem satis sibi temperasse putandus est: unde Tacitus lib. 12, c. 19, ait, Bellorum egregios fines esse, quoties ignecendo transfigatur. Et cap. 37. ibidem, Eisi incolumem servaveris, æternum clementia exemplar ero. Quam sententiam verba Senecæ egregie illustrent lib. 1, de Clementia c. 21. Et qui quis ex alto ad inimici pedes abjectus alienam de capite suo sententiam expectavit, in servatoris sui gloriam vivet, plusque nemini ejus confiteret incolomis, quàm si ex oculis ablatum esset: assiduum enim spectaculum aliena virtutis est: in triumpho citò transisset.

⁹ Cum Iceta bellavit.] Hic unus ex amicis Dionis fuit.

¹⁰ Apud Crimessum.] Plutarcho, Rejuncto, Fluvius est Siciliæ, Dionysio Halicarnass. lib. 1. Straboni 6, & Suidæ Crimissum: Lycophroni verò Crimissum,

gavit, * ac satis habere coëgit, si liceret Africam obtinere, qui jam complures annos possessionem Siciliae tenebant. " Cepit etiam Mamercum Italicum ducem, hominem bellicosum & potentem, qui tyrannos adiutum in Siciliam venerat. Quibus rebus confectis, quum propter diuturnitatem belli non solum regiones, sed etiam urbes desertas videret; conquistavit quos potuit, primum Siculos, deinde Corintho accessit colonos, quod ab his initio Syracusae erant conditae. Civibus veteribus sua restituit, novis bello vacuefactas possessiones divisit; urbium moenia disiecit, sanaque deleta refecit; civitatis leges libertatemque reddidit; ex maximo bello tantum otium toti insulae conciliavit, ut hic conditor urbium earum, non illi, qui initio deduxerant, videretur. " Arcem Syracusis, quam munierat Dionysius ad urbem obsidendam, à fundamentis disiecit; cetera tyrannidis propugnacula demolitus est, deditque operam, ut quamminime multa vestigia servitutis manerent. Quum tantis esset opibus, ut etiam invitis imperare posset, tantum autem haberet amorem omnium Siculorum, ut nullo recusante regnum obtineret: " maluit se diligere quam metui. Itaque, quum primum potuit, imperium deposuit, & privatus Syracusis, quod reliquum vitae fuit, vixit. Neque verò id imperit fecit. Nam quiddam ceteri reges imperio vix potuerunt, hic benevolentia tenuit. Nullus honos huic defuit, neque postea Syracusis res ulla gesta est publica, de qua prius sit decretum, quam Timoleonis sententia cognita. Nullius unquam consilium non modò antelatum, sed ne comparatum quidem est: neque id magis benevolentia factum est, quam prudentia. Hic quum etate jam proventus esset, sine ullo morbo " lumina oculorum amisit. quam calamitatem ita moderatè tulit, ut neque eum querentem quisquam au-

INTERPRETATIO.

* Edque ipse adegit, ut satis sibi esse crederent, si Africam potiri sui esset. | * Curavitque ut quàm paucissima servitii reliquia superessent.

NOTÆ.

" Cepit etiam Mamercum.] De quo lege Polyæn, lib. Stratag. & Plutarchum qui hunc Catanix tyrannum fuisse ait.

" Arcem Syracusis.] Arces enim obsidione perpetua, & quasi compellibus civis premunt, & Tyrannis æternam securitatem pollicentur. Unde Seneca in Thyeste:

[mus] In Arce summa Pelopis una est parvi do-
Conversa in Austros, cujus extremum
latus

Æquale monti crescit, atque urbem pre-
mit,

Et centumacem Regibus populum suis
Habet sub ictu.

" Maluit se diligere, quàm metui.] Simile quidpiam refert Aurelius Victor c. 15. de Antonio Pio, his verbis: *Ad id tremen-
tibus enim, atque amantibus cunctis Re-
gibus. Nationibusque. & populis, ut pa-
rentem suum. patrum magis quàm Do-
minum Imperatorem verò putarent.*

" Lumina oculorum amisit.] Diastole. Sic etiam de eo Plutarchus; & Cic. Tusc. 5. multos qui & oculis capti fuerint, modè-
ratèque eum casum rulerint, enumerat.

- dierit, neque eò minùs privatis publicisque rebus interfuerit. Veniebat autem in theatrum, quum ibi concilium populi haberetur, ¹⁴ propter valetudinem vectus jumentis junctis, atque ita de vehiculo, quæ videbantur, dicebat; neque hoc illi quisquam tribuebat superbiæ. Nihil enim unquam neque insolens, neque gloriosum ex ore ejus exiit. Qui quidem quum suas laudes audiret prædicari, nunquam aliud dixit, quàm *se in eâ re maximas diis gratias agere, atque habere, quòd quum Siciliam recreare constituissent, tum se potissimum ducem esse voluissent.* Nihil enim rerum humanarum sine deorum numine agi putabat. ¹⁵ Itaque fuz domi sacellum *dominæ* constituerat, idque sanctissimè colebat. Ad hanc hominis excellentem bonitatem mirabiles accesserunt casus. Nam prælia maxima ¹⁶ natali die suo fecit omnia: quò factum est, ut ejusdem natalem festum haberet universa Sicilia. Huic quidam ¹⁷ Laphystius, homo petulans & ingratus, ¹⁸ vadimonium quum vellet imponere, quòd cum illo se lege agere diceret, & complures concurrissent, qui procacitatem hominis manibus coërcere conarentur: Timoleon oravit omnes, ne id facerent: *Namque id ut Laphystio, cæterisque liceret, se maximos labores summæque adisse pericula. Hanc enim speciem libertatis esse, si omnibus, quòd quisque vellet, legibus experiri liceret.* Idem, quum quidam Laphystii similis nomine Demænetus, in concione populi rebus gestis ejus detrahere cœpisset, ac nonnulla inveheretur in Timoleonta, dixit, *nunc demum se voti esse damnatum, namque hoc à diis immortalibus semper precatum, ut talem libertatem restituerent Syracusanis, in quâ cuiusvis liceret, de quo vellet, impune dicere.* Hic quum diem supre-

I N T E R P R E T A T I O.

¹⁴ Infirmitatis causâ bigis deubus.

¹⁵ In judicium conaretur traducere.

} ¹⁶ Nunc denique finem optatum obtinuisse.

N O T A.

¹⁴ Propter valetudinem vectus jumentis junctis.] Sic apud Romanos Appius Claudius Cæcus lecticâ in Senatam ferebatur.

¹⁵ Itaque sua domi sacellum *dominæ* constituerat.] *dominæ* alicujus nomen fuisse certum est; sed dubitatur ejusmodi *Deæ*. Quidam per id casum fortuitum, quidam fortem fortunam intelligi volunt. Quo posteriori sensu accipiendum esse puto: quia Siculi fortunam tanquam omnium actionum, laborumque humanorum Dominam venerabatur; cœi & Græci, Romanique multa mo-

numenta consecrarunt, & ad hujus *Deæ* auspiciis ac Numen Timoleon retulit quidquid sibi unquam prospere evenit.

¹⁷ Natali die suo fecit omnia.] Sic præterito seculo Carolus V. Imperator die Divo Mathiæ sacro quo natus erat, Regnum Hispaniæ obtinuerat, Imperator proclamatus fuerat, & memorabilem Ticini victoriam in Francos retulerat.

¹⁸ Laphystius.] Sic legendum ex Plutarcho, non Lamælius, ut quidam habent codices.

num obiiſſet, publicè à Syracuſanis ¹⁹ in gymnaſio, quòd Timoleon-
teum appellatur, totà celebrante Sicilia, ſepultus eſt.

N O T A.

¹⁹ In Gymnaſio, quòd Timolontem ap-
pellatur.] Vide Polyzenum in Agarhoclem
lib. 5. Plutarchus tamen in foro, non in
Gymnaſio ſepulcrum ſcribit, at verò Gym-
naſium illud in hujus gratiam fuiſſe con-
ſtitutum.

R E G E S.

HI ferè fuerunt Græciæ ¹ gentis duces, qui memorià digni vi-
deantur, ² præter reges. ³ Namque eos attingere noluimus, quòd
omnium res geſtæ ⁴ ſeparatim ſunt relax: neque tamen hi admodum
ſunt multi. Lacedæmonius autem Ageſilaus, ⁵ nomine, non poteſtate,
fuit rex, ſicut cæteri Spartani. Ex his verò, qui dominatum imper-
io tenuerunt, excellentiſſimi fuerunt, ut nos judicamus, Perſarum,
⁶ Cyrus, & ⁷ Darius Hyſtaſpis filius; ⁸ quorum uterque privatus, vir-
tute regnum eſt adeptus. ⁹ Prior horum, apud Maſſagetarum in prælio
cecidiſſet: ¹⁰ Darius, ſenectute diem obiit ſupremum. Tres ſunt præ-
terea ejuſdem generis, ¹¹ Xerxes, & duo Artaxerxes, Macrochir &

N O T A.

¹ Græcia Gentis.] In quibuſdam legi-
tur, Græcia Gentis. Sed nihil novo, quia
Græcia gens dicitur, quemadmodum
Italia terra. Hiſpania regio, &c.

² Præter Reges.] Nimirum earum Gen-
tium, quæ aliis præluſerant.

³ Namque eos attingere.] Legitur &
adjungere, id eſt, vitis excellentium Græ-
ciæ Imperatorum.

⁴ Separatim.] Id eſt, alio in libro qui
Regum vitas complectebatur, qui quidem
liber injuriâ temporum periſſe creditur.

⁵ Nomine, non poteſtate fuit Rex.] Vi-
de quæ jam dicta ſunt à Nepote in Ageſi-
lao, ubi dictum eſt morem eſſe Lacedæmo-
niorum, ut duos Reges ſemper haberent
nomine magis quam Imperio. Unde
Dionyſius Halicarnaſſenſis Reges impro-
piè dictos fuiſſe ſcribit.

⁶ Cyrus.] Ex Mandane Aſtyagis filia,
& Cambyſe Perſæ natus, qui ſua virtute
Medorum Regnum adeptus eſt, ac Im-
perium à Medis ad Perſas tranſtulit.

⁷ Et Darius Hyſtaſpis filius.] De hoc
jam ſuprà.

⁸ Quorum uterque privatus.] Cyrus

enim Perſarum armis adjutus Aſtyagen
Regno expulit. Darius verò, Magis occi-
ſus, qui Perſarum Regnum fraude uſur-
paverant, ex privato Rex per equi ſui hin-
natum ſalvatus eſt. Vide Juſt. lib. 1. c. 10.

⁹ Prior horum apud Maſſagetarum.] Quam
Cyrus adverſus Thomiriam Reginam Sey-
tharum, vel Maſſagetarum, bellum mo-
viſſet, ſecundo prælio victus inter mor-
tuos inventus eſt. Porro Maſſagetæ Gen-
tes erant ſupra mare Caſpium ſitæ; unde
Græci & Scythæ eas circiter regiones in-
colebant, quæ hodie Catai nominantur,
Vide Ptolemæum.

¹⁰ Darius ſenectute diem obiit ſupremum.]
Eum regnaſſe 36. annos Herodotus ſic
lib. 4. Quamquam nonnulli 37. tandem
& dies 30. aſſectant.

¹¹ Xerxes. & duo Artaxerxes.] Jam de
Xerxe ſuprà. Notandum tamen eſt Xer-
xis nomen conſuete fuiſſe Perſarum Re-
gibus, quemadmodum & Cyri. Quan-
tum verò ad duo Artaxerxes; alter Xer-
xis filius fuit, & dictus eſt Macrochir, ſeu
Longimanus; alter Cyri junioris frater,
cognomento Memnon, ſeu Memor.

Mnemon. Xerxi maximè est illustre, quòd maximis post hominum memoriam exercitiis terrâ marique bellum intulit Græciæ. At Macrochir præcipuam habet laudem amplissimæ pulcherrimæque corporis formæ; quam incredibili ornavit virtute belli. Namque illo Persarum nemo fuit manu fortior. Mnemon autem justitiæ famâ floruit.

3 Nam quum matris suæ scelere amisisset uxorem, tantum indulsit dolori, ut cum pietas vinceret. 4 Ex his duo eodem nomine, morbo naturæ debitum reddiderunt. Tertius ab Artabano præfecto ferro interfectus est. Ex Macedonum autem genere, duo multò cæteros antecesserunt rerum gestarum gloriâ, Philippus Amyntæ filius & Alexander Magnus. Horum alter Babylone morbo consumptus est:

20 Philippus Ægis à Pausaniâ, quum spectatum ludos iret, juxta theatrum occisus est. 11 Unus Epirotæ, Pyrrhus; qui cum populo Romano bellavit. Is quum 12 Argos oppidum oppugnaret in Peloponneso,

25 lapide ictus interiit. 11 Unus item Siculus, Dionysius prior. nam & manu fortis & belli peritus fuit, & id quod in tyranno non facillè reperitur, minimè libidinosus, non luxuriosus, non avarus, nullius rei denique cupidus, nisi singularis perpetuique imperii, ob eamque

NOTÆ.

11 Nam quum matris suæ scelere amisisset uxorem.] Scilicet, Statiram, quam ejus mater veneno peremerat, Ctesias lib. 16.

12 Tantum indulsit dolori, ut cum pietate vinceret.] Pietas, scilicet, erga matrem, non erga uxorem occisam, quia solam matris ancillam sceleris ministram supplicio affecit. Idem Ctesias ibidem.

14 Ex his duo eodem nomine.] Scilicet, duo Artaxerxes, quorum prior regnavit 41. annos sine consorte, Sulpic. Et præterea 16. cum patre Xerxe. Posterior autem regnavit, teste Plutarcho, & Sulpicio 62. annis, licet Euseb. 40. tantum numeret.

15 Tertius ab Artabano præfecto ferro interfectus est.] Quæ de re Justinum lege lib. 3. c. 1.

16 Morbo consumptus est.] Seu potius veneno ætatis anno trigésimo secundo cum tribus mensibus, & regni 12. cum 8. mensibus, Arrianus. Sed tamen de hoc tempore varii Authores, varias opiniones habent. Quapropter vide Cic. Euseb. Just. Strabon. Gellium, & alios.

17 Philippus Ægis à Pausaniâ.] Ægis Macedonæ oppidum, ubi olim Mace-

donum Regum sepulture erant, ut Plinius refert, Pausanias verò juvenis inter Macedones nobilitate clarus, ob neglectam à Philippo vindictam, quam ab ipso petebat de injuriâ sibi turpiter illata, quæ de re vide Curtii supplementum, & alios.

18 Unus Epirotæ, Pyrrhus.] Hic quem admodum Alexander, paterno genere ab Hercule, materno ab Achille se esse gloriabatur, Just. 17.

19 Argos oppidum.] Duo sunt, ut jam dictum est, ejus nominis oppida in hoc tractu, quàmobrem vide quæ suprà diximus.

20 Lapide ictus interiit.] Just. lib. 25. c. 5. & Paulus Diaconus lib. 2. c. 20. cum Nepote de lapidis ictu consentiunt quos Pyrrhus interiit, At verò Plutarchus, Pausanias, Polyxenus, Strabo regulæ ictu perisse scribunt, quos sequitur Ovid. in Ibin.

Aut ut Achilidem cognato nomine clarum

Opprimat hostili regula iacta manu.
11 Unus item Siculus; Dionysius prior.] Vide quæ de illo apud Cic. v. Tusc. dicuntur; & apud Just. lib. 20.

rem crudelis. * Nam dum id studuit munire, nullius pepercit vite, quem ejus insidiatorem putaret. Hic quum virtute tyrannidem sibi peperisset, magnâ retinuit felicitate, majorque annos sexaginta natus, " decessit florente regno. Neque in tam multis annis cujusquam ex sua stirpe funus vidit, " quum ex tribus uxoribus liberos procreasset, multique ei nati essent Nepotes. Fuerunt præterea multi reges " ex amicis Alexandri Magni, qui post obitum ejus imperia ceperunt. " In his Antigonus, " & hujus filius Demetrius: " Lyfimachus, Seleucus, Ptolemæus. Ex his Antigonus, quum adversus Seleucum Lyfimachumque dimicaret; in prælio occisus est. " Pari leto affectus est Lyfimachus à Seleuco. Nam societate dissolutâ, bellum inter se gesserunt. At Demetrius, quum filiam suam Seleuco in matrimonium dedisset, neque eò magis fida inter eos amicitia manere potuisset, " captus bello in custodiâ focer generi " periiit morbo.

INTERPRETATIO.

* Quamdiu enim illud asserere curavit.] " In generi vinculis prælio victus focer Regnum adeptus esset. morbo extinctus esset.

NOTÆ.

" Decessit florente regno.] Præ gaudio quod habuit ex nuncio reportatæ victoriæ cum amicis suis vino & epulis largiendi usum in morbum incidisse quo mortuus est, refert Diodorus. Quantum verò temporis regnaverit, ex his Ciceronis verbis accipe. Duo de quadraginta Dionysius Tyrannus annos suis opulentissima & beatissima civitatis.

" Quum ex tribus uxoribus liberos procreasset.] De his in Dione jam dictum est.

" Ex amicis Alex. Max.] De ejus Ducibus hic loquitur, qui eo mortuo omnes sibi diademata imposuerunt, ut fert Author Machab.

" In his Antigonus.] Aliæ & Syriæ Satrapes primum, qui tandem à Seleuco & Ptolemæo victus est.

" Et hujus filius Demetrius.] Hic Urbium obfessor dictus est. Plin. lib. 7. cap. 38. Quam nominis arrogantiam arguit Plutarchus in Demetrio, Seleuco Nicanori Syriæ Regi filiam suam Stratonem uxorem dedit, & expulso Athenis Demetrio Phalereo, pristinam Reip. ac libertatis formam Atheniensibus restituit.

" Lyfimachus, Seleucus, Ptolemæus.] Lyfimachus unus quondam è Custodib. Alex. Max. illustri Macedonia loco na-

tus, sed virtute illustrior. Vide Just. lib. 19. c. 3. Seleucus qui cognominatus est Nicanor Rex Syriæ, de quo jam dictum est. Ptolemæus verò omnibus Egypti Regibus nomen suum dedit, viæ quoque magnus fuit, & prudentiâ insignis, de quo jam supradictum est in Eumene.

" Pari leto affectus est Lyfimachus.] Demetrio mortuo Lyfimachus cum Seleuco conflixit; & hæc ultima pugna fuit Successorum Alexandri Magni in qua occisus est Lyfimachus, nimirum anno 42. ab Alex. interitum.

" Captus bello.] Nimirum in Idumæa ad urbem Gazam, ut vult Just. Plutarchus, Arrianus. Hunc à Macedonibus relictum scribit Cic. Offic. 2. At si Justino credimus, non captus est, sed seipsum Seleuci fidei tradidit, ut patet ex his verbis: Demetrius quoque à tot exercitiis circumventus cum posset honestè mori, suspexit se dedere Seleuco maluit.

" Periiit morbo.] In quem incidit, ut refert Plutarchus, biennio post, cum à Seleuco per humaniter exceptus fuisset, & regio apparatu; sed quum meritis otioque se dedisset, neque solito vivendi more uteretur, ex nimia cruditate in morbum incidit, & ita interit. Plutarch. in Demet.

Neque ita multò pòst Seleucus ¹¹ à Ptolemæo Cerauno dolo interfectus est; quem ille à parte expulsum Alexandriâ, alienarum opum indigentem, receperat. Ipse autem Ptolemæus, quum vivus filio regnum tradidisset, ¹² ab illo eodem vitâ privatus dicitur. De quibus quoniam
 5 satis dictum putamus, non incommodum videtur non præterire Hamilcarem & Hannibalem, quos & animi magnitudine, & calliditate omnes in Africa natos præstitisse constat.

NOTÆ.

¹¹ *A Ptolemæo Cerauno.*] Hic filius fuit Ptolemæi prioris, Ceraunus dictus ab audacia, & ingenii velocitate; καρυρίς enim fulmen significat. Cæli, l. 14. c. 6.

¹² *Ab illo eodem vitâ privatus dicitur.*] Huic opinioni adversatur Just. lib. 24. qui eum à Gallis, quos spreverat, victum, vitâ & regno spoliatum scribit.

XXI.

HAMILCAR

HANNIBALIS FILIUS

COGNOMINE BRACHAS

CARTHAGINIENSIS.

10

RIMO Punico bello, ¹ sed temporibus extremis, admodum adolescentulus, in Siciliâ præesse cæpit exercitui. Quum antè ejus adventum & mari & terrâ malè res gererentur Carthaginienſium; ipſe ubi adfuit, nunquam hosti ceſſit, neque locum nocendi dedit: sæpèque è contrario occasione datâ, lacessivit, tempòrque superior disceſſit. Quo factò, quum penè omnia in Siciliâ Pœni amiſſiſſent, ² ille Erycem sic

NOTÆ.

¹ *HAMILCAR HANNIBALIS FILIUS.*] Hamilcar nomen est Punicum, quod Regem significat, hic patrem habuit Hannibalem antiquiorem, & ipſe pater fuit magni Hannibalis æterni Romanorum hostis.

² *COGNOMINE BRACHAS.*] Hoc gentile nomen fuisse patet ex his Sævi Italici verbis, lib. 1. in principio:

Serrana præci Barca de Genis.

¹ *Sed temporibus extremis.*] Id est, sub finem hujus primi belli Punici.

² *Ille Erycem sic defendit.*] Eryx urbs Siciliæ ad Montem ejusdem nominis Veneri sacrum, supra Drepanum oppidum. De hujus situ accuratissimè inter alios scribit Polybius lib. 1. Hodie, *Monte S. Juliano*,

defendit, ut bellum eo loco gestum non videretur. Interim Carthaginenses classe ¹ apud insulas Ægates à C. Lucatius consule Romano-
rum superati, statuerunt belli finem facere, eamque rem arbitrio
permiserunt Hamilcaris. Ille etsi flagrabat belli cupiditate, ² tamen
paci serviendum putavit, quòd patriam exhaustam sumptibus, diu-
tius calamitatem belli ferre non posse intelligebat : sed ita ut statim
mente agitarer, si paululùm modò res essent refectæ, bellum reno-
vare, Romanosque armis persequi : ³ donec aut vi certè vicisset ;
aut victi manum dedissent. Hoc consilio pacem conciliavit : ⁴ in quã
tanta fuit ferocia ⁵ ut quum Catulus negaret se bellum compositurum, ¹⁰
nisi ille cum suis, qui Erycem tenuerant, armis relictis, Siciliã de-
cederent : succumbente patriã, ipse periturum se potius dixerit, quàm
cum tanto flagitio domum rediret. Non enim sua esse virtutis, arma
à patria accepta adversus hostes, adversariis tradere. Hujus pertinacia
cessit Catulus. At ille ⁶ ut Carthaginem venit, multò aliter, ac ¹⁵
sperabat, rempublicam se habentem cognovit. Namque diuturnitate
externi mali ⁷ tantum exarsit intestinum bellum, ut nunquam pari
periculo fuerit Carthago, nisi quum deleta est. ⁸ Primò mercenarii
milites, qui adversus Romanos fuerant, desciverunt, quorum nu-
merus erat viginti millium. ⁹ Hi totam abalienarunt Africam, ipsam ²⁰

I N T E R P R E T A T I O.

¹ In quã tantam exhibuit firmitatem.

N O T Æ.

¹ Apud insulas Ægates à Caio Lucatius Consule Rom. superati.] Ægulæ dicuntur illæ insulæ à Polybio, suntque ad Promontorium Lilybæum, juxta quas classis Romanorum, quam trecentarum Navium fuisse tradit Plinius de viris illustribus, Classem Carthaginensium, cui Dux Hanno erat, superavit.

² Tamen paci serviendum putavit.] Quibus conditionibus facta fuerit, vide Polybium lib. 3.

³ Donec aut vi.] Donec, pro donec, apud veteres.

⁴ Ut quum Catulus.] Scilicet, Q. Lucatius Catulus, Consul Rom.

⁵ Ut Carthaginem venit.] Urbem olim totius Africæ terrâ matique florentissimam, Romæ æmulam, à Phœnicibus in Libyæ littore conditam ad mare internum; quæque tertio Punico bello à Scipione Æmiliano penitus diruta est.

⁶ Tantum exarsit intestinum bellum.] Hujus bellû causa narratur à Polybio, qui

etiam ejus Autores recenset.

⁷ Nisi quum deleta est.] Deleta autem fuit, ut mox diximus, à Scipione anno 567. postquam condita fuerat, Cn. Cornelio Lentulo, L. Mummio Cosl. Vellicias Patere, lib. 1. c. 12. Ad quam opinionem quodammodò accedit Cic. 1. de Rep. his verbis; Nec tantum Carthago habuisset opum sexcentos serò annos, sine consilii & disciplinâ; cui etiam opinioni Orocius non multum dissentit lib. 4. c. 6. Alii plus, alii minus, adeo ut parum inter se consentiant Autores hac in re. Cæterum urbs incendio diruta fuit, & per continuos decem & septem dies vix potuit incendium extinguï, Flor. lib. 2. cap. 15.

⁸ Primò mercenarii milites.] Quos ex variis gentibus fuisse memorant, nimirum Gallos, Hispanos, Ligures, Nomades, Afros, aliosque.

⁹ Hi totam abalienarunt Africam.] Supple à Carthaginensibus.

Carthaginem oppugnaverunt. Quibus malis aded sunt Pœni perterriti, ut auxilia etiam à Romanis petiverint, eaque impetraverint. Sed extremo, quum propè jam ad desperationem pervenissent, ¹⁴ Hamilcarem imperatorem fecerunt. Is non solum hostes à muris Carthaginis removit; quum amplius centum millia facta essent armatorum, sed etiam ed compulit, ut locorum angustiss clausi, plures fame quàm ferro interirent. Omnia oppida abalienata; ¹⁵ in his Uticam atque Hipponem, valentissima totius Africæ, restituit patriæ. neque eo fuit contentus, sed etiam fines imperii propagavit: totâ Africâ tantum otium reddidit, ut nullum in eâ bellum videretur multis annis fuisse. Rebus his ex sententiâ peractis, fidenti animo atque infesto Romano, quò facilius causa bellandi reperiretur, effecit, ut imperator cum exercitu in Hispaniam mitteretur, eoque secum duxit filium Hannibalem annorum novem. Erat præterea cum eo adolescens illustris & formosus, Hasdrubal, ¹⁶ quem nonnulli diligi turpius, quàm par erat, ab Hamilcare loquebantur. Non enim maledici tanto viro desse poterant. Quo factum est, ¹⁷ ut à præfecto morum Hasdrubal cum eo vetaretur esse. Huic ille filiam suam in matrimonium dedit, ¹⁸ quòd moribus eorum ^b interdici non poterat socero generi. De hoc ided ²⁰ mentionem fecimus, ¹⁹ quòd Hamilcare occiso, ille exercitui præfuit,

INTERPRETATIO.

^a *A soceri contubernio gener prohiberi non poterat.*

NOTÆ.

¹⁴ *Hamilcarem Imperatorem fecerunt.* Quam antea Hannonem, & Giskonem Aïdrubalis patrem ab initio huic bello præfecissent, eoque tanto malo impares esse cognovissent. *Lamb.*

¹⁵ *In his Uticam, atque Hipponem.* Utica urbs totius Africæ, si Carthaginem excipias, clarissima, quæ sexaginta stadiis ab ipsâ Carthagine distabat occasum versus, inquit Appianus, ad Bagradam amnem; ea quemadmodum & Carthago à Tyris condita fuit, sed longè ante, quod videtur testari Silius Italicus l. 3. *Proxima Sidoniis Utica est effusa maniplu.*

Pisica sita, veteresque ante Arces condita Byrsa.

Quod ad Hipponem verò, quàm & Diodoros lib. 20. vocat Hippocracram, urbs est ad Hippî Promontorium sita, à quo nomen habere videtur, cui stagnum adjacent Hipponense, unde à Græcis *Δισέφυτος* dicta est propter aquarum itrigua,

Vide quid Plinius de eâ scribat lib. 9. *Epist.* ¹⁶ *Quem nonnulli diligi turpius.* Vide quid super eâ re referat Livius 21. *annal.*

¹⁷ *Ut à Præfecto morum Asdrubal.* Quales apud Rom. Censores erant, penes quos erat jus animadvertendi in mores Civium; tales scet erant Præfecti seu Magistrî morum apud Carthaginenses, ad quos pariter pertinebat morum censura & animadversio, & præterea facultatum cuiusque æstimatio.

¹⁸ *Quod moribus eorum interdici non poterat socero generi.* Apud Rom. tamen summo inter utrumque erat vtercundiz argumentum, quòd, ut ait Cie. lib. 1. *Offic.* *Non lavantur cum soceris generi.*

¹⁹ *Quid Amilcare occiso.* In prælio, scilicet, contra Vettones citerioris Hispaniæ populos, ut postea diceret, intra Anam & Tagum fluvios, *Plin. lib. 4. c. 20.* Reliquitque quatuor filios quos se in Romanorum perniciem alere dicebat, veluti quatuor Catulos Leoninos, quorum ta-

¹⁰ resque magnas gessit, ¹¹ & princeps largitione vetustos pervertit mores Carthaginiensium: ¹² ejusdemque post mortem Hannibal ab exercitu accepit imperium. At Hamilcar, ¹³ posteaquam mare transiit, in Hispaniamque venit, magnas res secundâ gessit fortunâ, maximas bellicosissimâsque gentes subegit: equis, armis, viris, pecuniâ, totam locupletavit Africam. Hic quum in Italiam bellum inferre meditaretur, nono anno postquam in Hispaniam venerat, in prælio pugnans ¹⁴ adversus Vettones occisus est. Hujus perpetuum odium erga Romanos maximè concitasse videtur secundum bellum Punicum. ¹⁵ Namque Hannibal, filius ejus, assiduus patris obtestationibus eò est perductus, ut interire, quam Romanos non experiri mallet.

NOTÆ.

men nullus in locum patris missus est statim ab ejus morte, propter immaturam ætatem, Valer. Max. lib. 9. c. 3.

¹⁰ *Resque magnas gessit.*] De quibus Polybius lib. 11.

¹¹ *Et Princeps largitione vetustos pervertit mores Carthaginiensium.*] Is namque ut Barcinæ factioni, cujus fautor erat, faventem populum redderet, immediatis largitionibus utebatur: & ut ait Livius 21. Annal. Plura consilio quam vi gerens: auspiciis regularum magis, conciliandisque per amicitiam principum novæ Gentibus. quam bello aut armis rem, auxit.

¹² *Ejusque post mortem.*] De cujus mortis genere non consentiunt historici. Livius 21. Annal. Et Appianus, ipsum in venatione interfectum scribunt. Justinus & Valer. Max. à Servo sui domini mortis ulciscendæ causâ occisum esse aiunt, Poly-

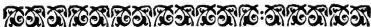
bios verò de nocte in diversorio suo & quodam Gallo privatarum injuriarum causâ intemptum refert.

¹³ *Posteaquam mare transiit.*] Scilicet, fretum Gaditanum, & Heiculis columnas.

¹⁴ *Adversus Vettones.*] De quibus mox diximus, quorum Metropolum, Emeritam Vettonum dictam, flumen Anas præterfluit, Prudentius Hymno de Sta Eulalia:

¹⁵ *Namque Hannibal filius ejus assiduus patri obtestationibus.*] Vide Valer. lib. 9. c. 3. ubi ait quod quum Hamilcar trajecturus esset exercitum in Hispaniam: & ob id sacrificaret, Hannibalem filium ejus 9. annos natum altaria tenentem jurjurando promississe, se cum primùm per ætatem posset, acerrimum hostem pop. Rom. futurum,

XXII.

HANNIBAL

HAMILCARIS FILIUS

CARTHAGINIENSIS.

I verum est, quod nemo dubitat, ut populus Romanus omnes gentes virtute superarit, non est inficiandum, ¹ Hannibalem tanto præstitisse cæteros imperatores prudentiâ; quanto populus Romanus antecedebar fortitudine cunctas nationes. Nam quotiescunque cum eò congressus est in Italiâ, semper discessit superior. Quod nisi domi ² civium suorum invidiâ debilitatus esset, Romanos videtur superare potuisset. Sed multorum obtrectatio divicit unius virtutem. Hic autem velut hæreditate relictum odium paternum erga Romanos sic confirmavit, ³ ut prius animam, quàm id deposuerit. qui quidem quum patriâ pulsus esset, & alienarum opum indigeret, nunquam destitit animo bellare cùm Romanis. Nam, ⁴ ut omittam Philippum, quem absens hostem reddidit Romanis; ⁵ omnium his temporibus potentissimus rex Antiochus fuit. Hunc tantâ cupiditate incendit bellandi, ut usque

NOTÆ.

¹ *Hannibalem tanto præstitisse cæteros Imperatores prudentiâ.*] Prudentissimum quidem & sagacissimum fuisse ex ejus bellicis facinoribus nemo non intelligit, quamquam tamen à Scipione in ipsius Carthaginis conspectu superatus est. Vide apud Lucianum in Dialogis mortuorum ludicram illam contentionem de præstantia Scipionis, Hannibalis, & Alexandri Magni.

² *Civium suorum invidiâ debilitatus esset.*] Hujus in Hannibalem invidiæ causas recenset Livius lib. 30. Quæ quidem nullæ sunt aliæ præter optimam Reip. administrationem, & remotos Magistratum abusus, quibus emendandis fortiter incumbebat.

³ *Ut omittam Philippum.*] Hic Demetrii filius fuit, & pater Persei Regis Macedonum, quem devictum acie, & caput Paulus Æmilius in triumphum Romam duxit. Velleius Patere, lib. 1. c. 9. Vide & Just. lib. 29.

⁴ *Omnium potentissimus Rex Antiochus.*] Ille enim septem & triginta annos Asiam, Syriam, Mediam, & Persiam tenuit, præter Hircaniam, Bactrianam, & omnes (si Parthiam exceperis) Regionem superioris Asiæ. Quod ex Just. lib. 40, & Polybio passim cognoscitur. Porro Antiochus ille Magni cognomen accepit propter victoriarum amplitudinem, huncque ad inferendum Rom. bellum impulsit Hannibal. Idem Just. lib. 32.

à rubro mari arma conatus sit inferre Italiz. ⁶ Ad quem quum legatⁱ venissent Romani, qui de ejus voluntate explorarent, darentque operam consiliis clandestinis, ⁷ ut Hannibalem in suspensionem regi adducerent, tanquam ab ipsis corruptum alia atque antea sentire; neque id frustra fecissent; idque Hannibal comperisset, seque ab interioribus consiliis segregari vidisset: tempore dato adiit ad regem, eique quum multa de fide sua, & odio in Romanos commemorasset, hoc adjunxit: Pater (inquit) *memi Hamilcar, ⁸ puerulo me, nepotè non amplius novem annos nato, in Hispaniam imperator proficiscens Carthagine, Jovi Optimo Maximo hostias immolavit. Que divina res dum conficiebatur, quasvit à me, vellémne secum in castra proficisci. Id quum libenter accepissem, atque ab eo petere cepissem, ne dubitaret ducere: tum ille, Faciam (inquit) si fidem mihi quam postulo dederis: simulque ad aram adduxit, apud quam sacrificare instituerat, ⁹ eamque, ceteris remotis, tenentem, jurare jussit, nunquam me in amicitia cum Romanis fore. Id ego jurijurandum patri datum, usque ad hanc diem ita conservavi, ut nemini dubium esse debeat, quin reliquo tempore eadem mente sim futurus. Quare ¹⁰ si quid amicè de Romanis cogitabis, non imprudenter feceris, si me celaris, quum quidem bellum parabis, te ipsum frustraberis, si non me in eo principem posueris.* Hæc igitur ætate cum patre in Hispaniam profectus est. Cujus post obitum ¹¹ Hasdrubale imperatore suffecto, equitatu omni præfuit. Hoc quoque interfecto, exercitus ¹² summam imperii ad eum detulit. Id Carthaginem

INTERPRETATIO.

⁶ Si alicujus amicitia cum Romano incundæ consilium tibi eris.

NOTÆ.

¹ *A rubro mari.*] Cujus sinus Arabicus est portio, qui Ægyptum ab Oriente alluit, & ab Arabia determinat. Pars est Oceani sinu Persico terminata, Ἰνδὸν θάλασσαν Græci vocant, ab Erythra Rege qui ibi regnasse dicitur; cui opinioni subscribit Atrianus lib. 8. Idèd autem à Latinis dictum est mare rubrum, quod quum audirent à Græcis Erythræum vocari, existimaverunt à rubredine aquarum ita dictum.

² *Ad quem quum legati venissent Romani.*] Justinus pariter lib. 31. ad Antiochum legatos à Rom. fuisse missos scribit eodem consilio quo Nepos refert, sed eorum nomina non recenset, Quapropter Livium Dec. 4. lib. 5. & Plutarchum in Flaminio consule.

³ *Ut Hannibalem in suspensionem Regi adducerent.*] Quod assequuti sunt teste

Livio, lib. 35.

⁴ *Puerulo me.*] Quia vix tunc ad 9. ætatis annum pervenerat, ut supra in Hamilcare, Author tamen de Viris illustrib. 11. annos natum testatur.

⁵ *Eamque ceteris remotis tenentem.*] Vide quæ supra sunt in Hamilcare, quæque Valer. Max. lib. 9. c. 3. supet eâ re refert. Vide & Livium 35. Mos autem erat antiquitus ut jurantes aram tenerent, Cic. pro Flacco: Ergo is. qui si aram tenens juraret. crederes nemo. per Epistolam. quod volet, injuratus probabit.

⁶ *Hasdrubale Imperatore suffecto.*] Is gener erat Hamilcaris, ut supra.

⁷ *Summam imperii.*] Huic etiam opinioni suffragatur Polybius lib. 3. qui uno ore, & communi omnium militum consensu electum fuisse Imperatorem Hannibalem scribit.

delatum, publicè comprobatum est. Sic Hannibal minor quinque & viginti annis natus, imperator factus, " proximo triennio omnes gentes Hispaniæ bello subegit. " Saguntum fœderatam civitatem " vi expugnavit: " tres exercitus maximos comparavit. Ex his unum in Africam misit, " alterum cum Hasdrubale fratre in Hispaniâ reliquit, tertium in Italiam secum duxit: " saltum Pyrenæum transiit: quâcunque iter fecit, cum omnibus incolis conflixit: neminem nisi victum dimisit. " Ad Alpes posteaquàm venit, quæ Italiam ab Galliâ sejuungunt, quas nemo unquam cum exercitu ante eum " præter Herculeum Graium transierat (" quo factò is hodie saltus Graius appellatur) " Alpicoꝝ conantes prohibere transitum, concidit: loca patefecit,

NOTÆ.

" *Proximo triennio omnes Gentes Hispaniæ bello subegit.*] Id verum est si Gentes ultra Iberum annum intelligas, & Saguntinos etiam excipias, quos postea obelatos ad extremas miseriarum angustias redegit, & urbem eorum ferro flammâque diruit. Vide Liv. lib. 21.

" *Saguntum fœderatam civitatem.*] Quanta fuerit olim hæc civitas intelligi potest ex his Livii verbis: *Civitas ea longe opulentissima ultra Iberum fuit. singula passus mille ferme à mari.* Cui sententia subscribit Florus; *Saguntus*, inquit, *vetus Hispaniæ civitas & opulenta, fœderique erga Romanos magnam quidem, sed triste monumentum.* Hæc ad fugientem sita erat prope urbem Valentiam, quæ hodie caput est regni hujus nominis in Hispaniâ. Plinius lib. 16. c. 40. refert conditam fuisse ducentis annis ante Trojæ excidium, quod maximæ antiquitatis argumentum est. Hæc hodie vulgò, *Morvedre*.

" *Vi expugnavit.*] Anno ab urbe cond. 535. bello Punico 2. post octavum obfidionis mensem, ut refert Polybius. Porro Saguntus partim Hannibalis partim Civium manibus diruta est, qui quum ad extremam rerum omnium inopiam & famem redacti essent, se suæque omnia in pyram conjecerunt, nec victoris arbitrium expectarunt. Livius lib. 21.

" *Tres exercitus maximos comparavit.*] Vide Polybium, & Livium ibidem.

" *Alterum cum Hasdrubale.*] Hannibalis fratre, quem ad tuendam Hispaniam cum Afrorum positum undecim

millibus & amplius, præter ingentem aliarum gentium multitudinem, cum Elephantis 14. reliquit. Præterea Clastis ipsi data est maxima ad ora marium tutelam, Idem, ibidem.

" *Saltum Pyrenæum transiit.*] Id est, Montes Pyrenæos, qui saltibus & sylvis circumducebantur, postquam Celtiberos aliosque earum regionum accolae dejecit. Vide Appianum, & alios.

" *Ad Alpes posteaquàm venit.*] Quæ; ut refert Plin. lib. 3. hist. natur. c. 17. Pœninæ dictæ sunt ab Hannibale Pœno.

" *Præter Herculeum Graium.*] Unde Silius Italicus,

Primus in expertas aditis Tiryntibus Arces.

Et apud Livium Hannibal se Herculis itinerum æmulum esse gloriatur.

" *Quo factò is hodie saltus Graius appellatur.*] Multa etiamnum supersunt transitus Herculis per Alpes vestigia, nimirum Hercules Montoci Portus, Alpium Graium fauces, quæ indicant hæc ipsum transivisse, & Herculeæ via apud Aristotelem de admirandis, quæ ducit ex Italiâ per Galliam usque ad Celtiberos.

" *Alpicoꝝ conantes prohibere transitum, concidit.*] Id est, Alpinos, seu Alpium incolas. Viam autem hæc aperuit sibi multo labore, magnâque induitrua; nam, ut Livius refert, magnas flumines ex arboribus quas cædebant erectas incendebant, & ardentia saxa superfuso aceto mollebant, & comminuebant. Vide Livium ad Hannibalis transitum in Italiam.

itincra

itinerâ munîr, effecitque ut eâ elephantus ornatus ire posset, quâ antea unus homo inermis vix poterat repere. ¹⁰ Hâc copias traduxit, in Italiâque pervenit. ¹¹ Confluxerat apud Rhodanum cum P. Cornelio Scipione consule, eumque pepulerat. ¹² Cum hoc eodem de Claſtidio apud Padum decernit, ¹³ ſaucium inde ac fugatum dimittit. Tertio idem Scipio ¹⁴ cum collega Ti. Longo, ¹⁵ apud Trebiam adversus eum venit. Cum his manum conseruit, ¹⁶ utroque proſtigavit. ¹⁷ Inde per Ligures ¹⁸ Apenninum tranſiit, ¹⁹ petens Hetruriam. Hoc

NOTÆ.

¹⁰ *Hâc copias traduxit.*] Vulgaris opinio est Hannibalem traduxiſſe ſuum exercitum per eam Alpium partem, quam vulgò montem Ciniſum vocant, perque vallem Segufianam; quod Plutarchus ſentire videtur.

¹¹ *In Italiâque pervenit.*] Conſumptis in Alpium tranſitu 15. diebus, teſte Polybio, & Livio 21.

¹² *Confluxerat apud Rhodanum cum P. Cornelio Scipione.*] Huic opinioni Livius reſtagaur, aſſeritque; P. C. Scipionem ſtriduo ſerè poſtquam Hannibal ab ripâ Rhodani movit, quadrato agmine ad caſtra hoſtium veniſſe, nullam dimicandi moram ſaſturus; caſerem ubi deſerta munimenta videt, ad naves rediſſe, tutius faciiliusque ita deſcendenti ab Alpihus Hannibali occuſurum. Ita etiam Polybius reſert; ita Florus, Eutropius, & alii ſere omnes Romani ſcriptores.

¹³ *Cum hoc eodem de Claſtidio apud Padum decernit.*] Nihil hic arbitror deeſſe, ſed ſic iſte locus mihi videtur explicandus; ſcilicet, Iterum Hannibal cum Scipione decernat: ut videret utri Claſtidium cederet; quia oppidum erat, ut tradit Livius, quo magnam frumenti copiam Romani congheſierant, atque ad eò cum Scipione Hannibal decernit de Claſtidio utri eſſet, quòd futurum erat alterutrius partibus grave momentum. Nam reverâ poſt illam pugnam ad Padum flumen, ex quâ Hannibal victor diſceſſit, miſit ſtatim ſui exercitus partem ad oppidum illud occupandum, quia frumenti inopîa laborabat; & hoc primum fuit Scipionis cum Hannibale certamen. Livius ibidem.

¹⁴ *Saucium inde ac fugatum dimittit.*] Reverâ Scipio in illo certamine ad Padum

non ad Trebiam, ut vult Plinius, vulgus accepit, Livio & Floro teſtibus; & in manus hoſtium propè erat, ut veniret, niſi periculum intercuſu ſum primum pubercentis filii propulſatum, Livius; Hinc Florus etiam his verbis: Tunc Scipione Duce ſuſus exercitus, ſaucium etiam ipſe veniſſet in manus hoſtium Imperator, niſi proſectum patrem prætextatus admodum filium ab ipſâ morte rapuiſſet.

¹⁵ *Cum collega Tiberio Longo.*] Hic Tiberius Sempronius Longus Conſul factus eſt cum Cornelio Scipione, quomque ad Siciliam tuendam proſectus eſſet, hinc revocatus eſt ut junctis viribus Hannibali reſiſterent; hunc tamen Livius non Tiberium, ſed Titum vocat.

¹⁶ *Apud Trebiam.*] Fluvius eſt propè Placentiam in Galliâ Ciſalpinâ.

¹⁷ *Utroque proſtigavit.*] Utrumque Conſulem in hoc prælio aduſſe teſtatur Appianus, quidam negant; Livius tamen Sempronium aduſſe teſtati videtur, eumque priore prælio ſuperatum, Romam veniſſe, deinde in caſtra rediſſe, & ad Placentiam cum Hannibale conſiſſiſſe.

¹⁸ *Inde Ligures.*] Hæc duo prælia antequam in Liguriam Hannibal perveniret commiſſa ſunt, ut teſtatur Livius. Porro Ligures inter Varum & Maeram amnes in imis Alpium jugis adherent, Florus.

¹⁹ *Apenninum.*] Montem altiffimum, Italiâ mediam ſecundum longitudinem interſecat; in cujus tranſitu multum quoque laboravit. Vide Livium locis jam citatis.

²⁰ *Petens Hetruriam.*] Italix regionem ad primam uſque Tiberis ripam protenſam; & à Liguribus Macrâ amne diſcretam, cujus hodie Metropolis Florentia.

stinere adde¹¹ gravi morbo afficitur oculorum, ¹² ut postea nunquam dextro æquè bene usus sit. Quà valetudine quum etiam premeretur, leſticacque ferretur ¹³ C. Flaminium consulem apud Trasimenum ¹⁴ cum exercitu insidiis circumventum occidit. Neque multò post¹⁵ C. Centenium prætorem, ¹⁶ cum delecta manu ¹⁷ saltus occupantem. ¹⁸ Hinc in Apuliam pervenit. Ibi obviam ei venerunt duo consules, C. Terentius & Lucius Æmilius. ¹⁹ Utriusque exercitus uno prælio fugavit, ²⁰ Paulum consulem occidit, & aliquot præterea consulares. In his Cn. Servilium Geminium, qui anno superiore fuerat consul. Hac pu-

INTERPRETATIO.

¹¹ Ut dainceps dextrum debiliorem semper senseris.

NOTÆ.

¹¹ Gravi morbo afficitur oculorum. Sic etiam Livius lib. 22.

¹² Ut postea nunquam dextro æquè bene usus sit. Factus est enim Lulcus, unde Poeta Satyrus 10.

O qualis facies, & quali digna tabella! Cum Getula Ducein porciat bellua Lulcum.

¹³ C. Flaminium Consulem apud Trasimenum. Qualis fuerit Consul Flaminius videre est ex his Livii verbis: Consul serox ab consulatu priore, & non modo legum, aut Patrum majestatis, sed ne Decrum quidem satis metuens erat: Trasimenus verò lacus est in agro Perusino, nunc vulgò, Lago di Perugia: de quo Ovid. lib. 6. Fastorum.

Sunt tibi Flaminius, Thrasumenaque litora testes.

¹⁴ Cum exercitu insidiis circumventum, occidit. Flaminium cum Romanis circumcludit lacu & montibus Hannibal, hostemque sic circumclusum militi suo ad fugiatarem præbuit cadendum. Quanta autem fuerit Rom. clades discit ex Polybio, & Livio. At Polybii verba non testantur Flaminium ab Hannibale, sed à Gallis in eadem pugna interceptum, cui quidem prodigiola signa imminetent illi cladem prædixerant.

¹⁵ C. Centenium. Alii Centronium, quem à Senatu contra Hannibalem missum scribit Livius. Polybius verò hunc à Cn. Servilio altero Consule, audito Hannibalis in Etruriam transitu, præmissum,

refert.

¹⁶ Cum delecta manu. Nimirum cum sex vel octo equitum milibus, si Appiano credimus in Hannibal. Quatuor verò, si Polybio, & Livio.

¹⁷ Saltus occupantem. Hoc est, juga montium prærupta, & viarum aspræ fractus sylvis obductos, quæ transeundum erat Hannibali, ubi à fronte & à tergo circumventus perit.

¹⁸ Hinc in Apuliam pervenit. Apulia Italiz regio mari Adriatico contetmina, quæ & Iapygia dicta est, in quâ Cannæ ignobilis vicus juxta Ausidium amnem, ingenti Romanorum internecone ab Hannibale nobilitatus.

¹⁹ Utriusque exercitus uno prælio fugavit. Quanta fuerit Rom. clades ad Cannas, ex hoc intelligi potest. quod, ut Florus refert, duo illi exercitus cæsi sunt, donec Hannibal diceret militi suo, par.e ferro; quod altero Consule fugiente alter occisus est; quod cruentus aliquandiu Ausidus amnis, quod Pons Hannibalis iussu ex cadaveribus factus est; quod modii duo annulorum Carthagine missi sunt; quod 80. Senatores, Consulares atque Prætorii, aut Edilitii triginta ibi fuerunt trucidati. Quæ de re vide amplius Polybium, & Livium, lib. 22.

²⁰ Paulum Consulem occidit, & aliquot præterea Consulares. Vide annotationem superiorem. Paulus secundum consulum agebatur quo tempore mortuus est. Vide Livium lib. 22.

gnâ pugnâ, ⁴¹ Romam profectus est, nullo resistente. ⁴² In propin-
quis urbis montibus moratus est. Quum aliquot ibi dies castra ha-
buisset, & reverteretur Capuam, ⁴³ Q. Fabius Maximus, ⁴⁴ dictator
Romanus, ⁴⁵ in agro Falerno ei se objecit. ⁴⁶ Hic clausus locorum an-
gustis, noctu sine ullo detrimento exercitus se expedivit. ⁴⁷ Fa-
bio calidissimo imperatori dedit verba. Namque obducta nocte,
¹⁰ sarmenta in cornibus jumentorum deligata incendit, ejusque
generis multitudinem magnam dispalatam immisit. Quo repen-
tino objectu viso, tantum terrorem infecit exercitui Romanorum,
ut egredi extra vallum nemo sit ausus. Hanc post rem gestam, non
ita multis diebus, M. Minutium Rufum magistrum equitum, ¹⁰
¹¹ pari ac dictatorem imperio, dolo perductum in prælium, fugavit.
¹² T. Sempronium Gracchum, iterum consulem, ¹³ in Lucanis absens,

NOTÆ.

⁴¹ *Romam profectus est.*] Immo relicta
Roma Campaniam Tarentumque pera-
grare maluit. Vide Liv. ibidem; & iterum
lib. 23. 26. 30. & Florum lib. 2.

⁴² *In propinquis urbis montibus mora-
tus est.*] Scilicet, ad flumen Anienum,
sed longè post Cannensem pugnam, ac
dum se Capuam frumentum & subsidium
intromittere, obsidionemque solvere pos-
se desperavit: nam ut Florus ibidem ait,
ejus amissio tantum Poeno Duci dolorem
dedit, ut inde totis viribus Romam con-
verteretur, sed moventi castra à tertio la-
pide Hannibali, tanta vis imbrum effusa,
tanta ventorum violentia coorta est, ut di-
vinis summoventi ab Urbis moenibus, &
Capitolio videretur.

⁴³ *Q. Fabius maximus.*] Qui novam
de Hannibale victoriam commentus est,
non pugnare. Hinc cognomen illi novum
& recip. salutare, Cunctator. Hinc impe-
rii scutum dictus est, isque primus fuit qui
ex eâ familiâ Maximus est appellatus.

⁴⁴ *Dictator.*] Jus Dictatoris supremum
fuit, creabaturque Dictator in summo Reip.
periculo, summus erat Magistratus, sine
provocatione, & tantum semestris. Porro
Fab. Maximus factus fuerat Dictator sta-
tim à pugnâ ad Trasimenum. Vide Polyb.
lib. 3.

⁴⁵ *In agro Falerno.*] Campaniæ pars
est, ubi vites generosissimæ, unde vinum
Falernum. Consentit autem Author de
Vitis illustribus in viâ Fabii cum Nepote,
his verbis: *Hannibalem in agro Falerno*

inclusit. Et Florus lib. 2. *Itaque per Sam-
nium totum, per Falernos, Gauranisque
saltus se mactavit Hannibalem, ut qui
frangi virtute non poterat, morâ cummi-
nueretur.*

⁴⁶ *Hinc clausus locorum angustiis.*] Vide eâ de re Appianum in Hannibale.

⁴⁷ *Fabio calidissimo imperatori.*] Id ex
ejus præclaris, facinoribus & bellicis arti-
bus facile cognoscitur, atque ex præclara
titulis & nominibus quibus in suis trium-
phis donatus est.

⁴⁸ *Nam sarmenta in cornibus.*] Vide
Frontinum in Stratagem. Appianum ibi-
dem, & alios.

⁴⁹ *Pari ac Dictatorem imperio.*] Quod
nunquam fuerat ante pugnam cum Han-
nibale; ilque prima vice accidit quum sus-
fragante Metello, M. Minucius, consilio
Varronis à Senatu obtinuit, ut ius Dicta-
toris & Magistri equitum æquarentur. Po-
lyb. & Appianus ibidem.

⁵⁰ *T. Sempronium Gracchum, iterum
Consulem.*] Hunc bis Consulem fuisse te-
statnr Plutarchus in Gracchorum viâ,
habuitque collegam in secundo Consulatu
M. Juventium Helvam, anno urbis con-
ditæ 591.

⁵¹ *In Lucanis absens, in insidiis indu-
ctum, suffulit.*] Quidam in agro Bene-
ventano interemptum volunt ab hostibus
inter salicta latentibus. Sed Florus lib. 2.
cap. 6. cum Nepote consentit, ut patet ex
his verbis: *Aulus & Sempronio Graccho
Duce per Lucaniam sequi, & premere*

Qj

¹⁴ in insidias inductum sustulit. ¹⁵ M. Claudium Marcellum quinquies consullem, ¹⁶ apud Venusiam pari modo interfecit. Longum est enumerare prælia. quare hoc unum satis erit dictum, ex quo intelligi possit, quantus ille fuerit. ¹⁷ Quandiu in Italiâ fuit, nemo ei in acie restitit, nemo adversus eum post Cannensem pugnam, in campo castra posuit. ¹⁸ Hic invictus patriam defensum revocatus, bellum gessit ¹⁹ adversus P. Scipionis filium, quem ipse primum apud Rhodanum, iterum apud Padum, tertio apud Trebeiam fugaverat. Cum hoc, exhaustis jam patriæ facultatibus; eupivit in præsentiarum bellum componere, quò valentior postea congregaretur. In colloquium convenit, conditiones non convenerunt. Post id factum, paucis diebus ²⁰ apud Zamam cum eodem conflixit. Pulsus, incredibile dictu, bi-duo & duabus noctibus ²¹ Adrumetum pervenit, quod abest à Zama circiter millia passuum trecenta. In hac fugâ Numidæ, qui simul cum eo acie excesserant, insidiati sunt ei: quos non solum effugit, sed etiam ipsos oppressit. Adrumeti reliquos ex fugâ collegit. novis delectibus, paucis diebus multos contraxit. Quum in apparando acerrime esset occupatus, Carthaginienes ²² bellum cum Romanis composuerunt. Ille nihilo secius exercitui postea præfuit, resque in Affri-

I N T E R P R E T A T I O.

¹⁴ *Insidias circumventum interemit,*

N O T Æ.

terga cedentis. Sic etiam Liv. Decad. 3. §. Lucani autem populi sunt Italiæ à Samnitibus origendi, secundum mare extensi, à Picentinis fluviò Silaro, à Brutis Lacu juncti. Plin. lib. 3. c. 5.

¹⁵ *M. Claudium Marcellum quinquies Consullem.* Alii legunt, *Quintum Consullem*, Consul autem tunc fuit cum T. Quintilio Crispino, ut ex fastis constat.

¹⁶ *Apud Venusiam pari modo interfecit.* Venusia Colonia Roman. inter Apuliam & Lucaniam; quantum verò ad modum quo interfecus est. Vide Liv. lib. 27. Annal. & Appianum in Hannibal.

¹⁷ *Quandiu in Italiâ fuit.* Sexdecim annos, Livius lib. 30. Annal. & Just. lib. ultimo. & alii.

¹⁸ *Hic invictus patriam defensum revocatus.* Quam ratione invictus dicatur, vir intelligi potest, qui à Fabio maximo fractus, à Valerio Flacco repulsus, à Graccho & Marcello fugatus, mox in Africam revocatus, & à Scipione super-

atus. Author de Viris illustribus in Hannibale.

¹⁹ *Adversus Scipionis filium.* Qui patrem in pugna, quæ ad Padum commissâ est, objectu corporis morti subdixerat, aut vinculis; cuique, ut inquit Florus, tam grande de Africâ nomen fata decreverant; nam ille victo Hannibale subactâque Africâ Africanus dictus est: quamvis nomen illud commune fuerit duobus Scipionibus.

²⁰ *Apud Zamam.* Urbem Africæ, apud quam Hannibal à Scipione victus fuit, de qua Silius Italicus, lib. 3.

Et Zama. & uberior Rutulorum sanguine Tapus.

²¹ *Adrumetum pervenit.* Civitatem Libyæ maritimam non procul à Carthagine.

²² *Bellum cum Romanis composuerunt.* Vide quibus conditionibus apud Eutrop. lib. 3. Præter quas, plures alias addit Livius, lib. 30.

câ gessit. Itémque Mago frater ejus, ⁶⁰ usque ad Publium Sulpitium & Caium Aurelium Coss. His enim magistratibus legari Carthaginienses Romam venerunt, qui senatui populôque Romano gratias agerent, quôd cum his pacem fecissent, ob eamque rem coronâ aureâ eos donarent, simulque peterent, ⁶¹ ut obsides eorum Fregellis essent, captivique redderentur. His ex senatusconsulto responsum est, munus eorum gratum acceptumque esse, obsides quo loco rogarent, futuros, captivos non remissuros, quod Hannibalem, cujus operâ susceptum bellum foret, inimicissimum nomini Romano, & nunô cum imperio apud exercitum haberent: itémque fratrem ejus Magonem. Hoc responso Carthaginienses cognito, Hannibalem domum Magonémque revocarunt. Huc ut rediit, ⁶² prator factus est, ⁶³ postquàm rex fuerat anno secundo & vigesimo. Ut enim Romæ consules, sic Carthagine quotannis annui bini reges creabantur. In eo magistratu pari diligentia se Hannibal præbuit, ac fuerat in bello. Namque effecit, ex novis vectigalibus non solum ut esset pecunia, quæ Romanis ex fœdere penderetur, sed etiam superesset, quæ in ærario poneretur. Deinde anno post præturam, ⁶⁴ M. Claudio, Lucio Furio Coss. Romani legari Carthaginem venerunt. Hos Hannibal sui exposcendi gratiâ missos ratus, ⁶⁵ priusquam his senatus daretur, navem conscendit clam, atque in Syriam ad Antiochum profugit. Hac re palàm facta, Pœnæ naves duas, quæ cum comprehenderent, se possent consequi, miserunt; bona ejus publicarunt, domum à fundamentis disjecerunt; ipsum exulem judicarunt. At Hannibal anno tertio, postquam domo profugerat, L. Cornelio, Quinto Minutio Coss. cum quinque navibus Africam accessit ⁶⁶ in finibus Cy-

INTERPRETATIO.

⁶⁰ Antequam in Senatum admitterentur.

NOTÆ.

⁶⁰ Usque ad Publium Sulpitium.] Id est, ad annum Urbis conditæ 540. ut scribit Livius 31. Annal. ut patet ex his verbis: *Aucto quingentesimo quadragésimo ab Urbe condita P. Sulpicio Galba, C. Aurelio Cotta Coss. bellum cum Rege Philippo initum est, pauci mensibus post pacem Carthaginiensibus datam.*

⁶¹ Ut obsides eorum Fregellis essent.] Fregellæ civitas clarissima inter Sinnesiam & Formias sita, non procul à Liri amne, nunc vulgò *Ponte Cervo*, de qua Silius, lib. 8.

Obsessa Campo squaliente Fregella.

⁶² Prator factus est.] Justin. lib. 31. scribit eum factum esse Consulem, quod

ideam est apud Carthaginienses.

⁶³ Postquam Rex fuerat.] Improprè Rex dicitur, quemadmodum & Reges apud Lacedæmonios improprè Reges erant, ut dictum est in Agesilao.

⁶⁴ M. Claudio, Lucio Furio Coss.] Id est, anno urbis conditæ 558.

⁶⁵ In finibus Cyrenaorum.] Vel Cyrenensium, ut scribit Sallust. in bello Jugurthino. Cyrena autem Africæ civitas est intra magnam Syrtem, & Hammonis templum, de qua Lucanus lib. 9.

Proximus in muros, & moenia Cyrenarum. &c.

Ab eâ tota Regio Cyrenæa dicta est.

renzorū si fortè Carthaginienſes ad bellum Antiochi ſpe fiduciaque inducere poſſet, cui jam perſuaſerat, ut cū exercitibus in Italiam proficiſceretur. ⁶ Huc Magonem fratrem excivit. Id ubi Pœni reſciverunt, Magonem, eādem quā fratrem, pœnā aſſecerunt. Illi deſperatis rebus quum ſolviſſent naves, ac vela ventis dedidiſſent, Hannibal ad Antiochum pervenit. De Magonis interitu duplex memoria prodita eſt. Namque alii naufragio, alii à ſervis ipſius interfectum cum, ſcriptum reliquerunt. Antiochus autem ſi tam in agendo bello parère voſuiſſet conſiliis ejus, quā in ſuſcipiendo inſtruerat, propius Tiberi quā Thermopylis de ſummā imperii dimicaſſet. Quem etſi ⁷ multa ſtultè conari videbat, tamen nulla deſeruit in re. Præſuit paucis navibus, quas ex Syriā juſſus erat in Aſiam ducere, hiſque adverſus Rhodiorum claſſem ⁷ in Pamphilio mari conſixit. Quo quum multitudine adverſariorum ſui ſuperarentur, ipſe quo cornu rem geſſit fuit ſuperior. Antiocho fugato, verens ne dederetur, (quod ſine dubio accidiſſet, ſi ſui feciſſet poteſtatem) ⁷ Cretam ad Gortynios venit, ut ibi quò ſe conſerret, conſideraret. Vidit autem vir omnium callidiſſimus, magno ſe fore periculo, niſi quid prævidiſſet, propter avaritiam Cretenſium. Magnam enim ſecum pecuniam portabat, ⁸ de quā ſciebat exiſſe famam. Itaque capit tale conſilium. Amphoras complures complet plumbo, ⁹ ſummas operit auro & argento. Haſ Gortyniis præſentibus deponit in templo Dianæ, ſimulans ſe ſuas fortunas illorum fidei credere. Hiſ in errorem ductis, ſtatuas æneas, quas ſecum portabat, omnes ſuā pecuniā complet, eaſque in propatulo domi abjicit. Gortynii templum magnā curā custodiunt, non tam à cæteris quā ab Hannibale, ne quid illo inſcientibus hiſ tolleret,

INTERPRETATIO.

⁶ De quā rumorem præſum fuiſſe no-
vetur,

⁷ In ſummitate aſium & argenti
appetit.

NOTÆ.

⁶⁶ Huc Magonem fratrem excivit.] Vel duos fratres hujus nominis habuiſſe Hannibalem neceſſe eſt, vel certè hoc verum minimè eſt, quia Mago Hannibalis frater occiſus fuerat in prælio adverſus P. Quintilium Varum Prætozem, & M. Cornelium Proconſulem in Inſubribus. Livius 30. & alii.

⁶⁷ Multa ſtultè conari.] Id intelligitur ex hiſ Gelii verbis lib. 5. c. 5. Noct. Attic. Micæ, inquit, (ſcilicet Antiochus) exercitus Romanis ſufficit? Sufficit, reſpondit Pœnus, vel maxime avarus. Nam exercitum conſcripſerat Antiochus armis in-

auratis, quem oſtendit Hannibali.

⁷⁷ In Pamphilio mari.] Quod & Phælicam mare dicitur, in conſinio Lyciæ & Pamphiliæ. Vide Livium 37.

⁷⁸ Antiocho fugato.] Vide Juſt. 31.

⁷⁹ Cretam ad Gortynios venit.] Creta inſula eſt maris Mediteranei celeberrima. De quā Virg. 3. Æneid.

Creta Jovis magni medio jacet inſula Ponto.

Gortyni verò ſunt dicti à Gortynā ejus inſulæ civitate, in parte meridionali ſitā. Plin. lib. 4. c. 12.

secumque asportaret. Sic conservatis suis rebus Pœnus, illis Cre-
tensibus omnibus, ⁷¹ ad Prusiam in Pontum pervenit : apud quem eo-
dem animo fuit erga Italiam : neque aliud quicquam egit quam regem
armavit & excitavit adversus Romanos. Quem quum videret dome-
sticis rebus minus esse robustum, conciliabat ceteros reges, adjunge-
batque bellicosas nationes. Dissidebat ab eo ⁷⁴ Pergamenus rex Eu-
menes ⁷¹ Romanis amicissimus, bellumque inter eos gerebatur &
mari & terrâ. Quod magis cupiebat eum Hannibal opprimi : sed utro-
bique Eumenes plus valebat, propter Romanorum societatem. Quem
si removisset, faciliora sibi cetera fore arbitrabatur. Ad hunc inter-
ficiendum, talem inivit rationem. Classe paucis diebus erant decre-
turi. Superabatur navium multitudine ; dolo erat pugnandum, quum
par non esset armis. ⁷⁶ Imperavit quamplurimas venenatas serpentes
vivas colligi, & quæ in vasa fictilia conjici. Harum quum confecisset
magnam multitudinem, die ipso quo facturus erat navale prælium, ¹⁵
classarios convocat, hisque præcipit, omnes ut in unam Eumenis
regis concurrant navem, à ceteris tantum satis habeant se defendere :
id facile illos serpentum multitudine consequuturos. Rex autem, quâ
navē veheretur, ut scirent, se facturum : quem si aut cepissent, aut in-
terfecissent, magno his pollicetur præmio fore. Tali cohortatione ²⁰
militum factâ, classis ab utrisque in prælium deducitur. Quarum acie
constitutâ, priusquam signum pugnæ daretur, Hannibal, ut palam
faceret suis quo loco Eumenes esset, ⁷⁷ tabellarium in scapha cum ca-
duceo mittit. Qui ubi ad naves adversariorum pervenit, epistolam
ostendens, se regem professus est querere. Statim ad Eumenum dedu-
ctus est, quod nemo dubitabat aliquid de pace esse scriptum. Ta-
bellarius ducis nave declarata suis, eodem unde ierat, se recepit. At
Eumenes solutâ Epistolâ nihil in eâ reperit, nisi quod ⁷⁸ ad irridendum.

NOTÆ.

⁷¹ *Ad Prusiam in Pontum pervenit.*] Is Prusias Rex Bithyniæ, fuit qui Hannibalem hospitio excepit, postquam ab Antiocho, isclâ cum Romanis pace, discessit. De quo vide Valer. Max. l. 7. Jult. 23. Cicer. 2. de Divinatione.

⁷⁴ *Pergamenus Rex Eumenes.*] Pergamum, sive Pergamus, Urbis insignis Asiæ, non procul à Caico amne : ex quâ urbe Galenus medicorum præstantissimus, Porro à Pergameno Rege Eumene primûm repertas esse membranas Varronis testi-
monio refert Plinius. Is Eumenes Attalici Regis pater fuit. Flor. lib. 2. c. 20.

⁷⁵ *Romanis amicissimus.*] Hunc socium & Commilitonem pop. Rom. vocat Florus ibidem. Et Valer. Max. *Asie Rex Eu-*

menes amantissimus nostra urbis. Ideoque dictus est à Plutarcho in Catone *φιλοπρωτων*.

⁷⁶ *Imperavit quamplurimas venenatas serpentes.*] Lege Front. lib. 4. Statag. c. 7. Justinum lib. 32. Serpentum loco aliâ alias feræ venenatas fuisse sciunt, quales sunt Nepe, Scorpiones, & aliâ id genus.

⁷⁷ *Tabellarium cum Caduceo.*] Caduceus, indicium pacis. Unde autem Caducci sit origo, consule Plinium 29.3. Servium ad 4. & 8. *Æneid.*

⁷⁸ *Ad irridendum eum.*] Pro, *ad irridendum se.* Sic paulo supra. Nequid illi inscientibus illis tolleret i pro, inscientibus se.

- cum pertineret. Cujus etsi causam mirabatur, neque reperiebatur tamen prælum statim committere non dubitavit. Horum in concursus²⁹ Bithyni, Hannibalis præcepto, universi navem Eumenis adoriuntur: quorum vim quum rex sustinere non posset, fugâ salutem petiit: quam
 5 consequutus non esset, nisi intra sua præsidia se recepisset, quæ in proximo littore erant collocata. Reliquæ Pergamenæ naves quum adversarios premerent acrius, repente in eas vasa fistilia (de quibus supra mentionem fecimus) conjici cœpta sunt. Quæ jacta initio risum pugnantis excitant. Neque quare id fieret, potest intelligi.
 10 Postquam autem naves completas conspexerunt serpentibus, novâ re perterriti, quum quid potissimum vitarent non viderent, puppes averterunt, sêque ad sua castra nautica retulerunt. Sic Hannibal consilio arma Pergamenorum superavit. Neque tum solùm, sed sæpè aliàs pedestribus copiis pari prudentia pepulit adversarios. Quæ dum in
 15 Asiâ geruntur, accidit casu, ut legati Prusiæ Romæ³⁰ apud L. Quintium Flaminium consularem cœnarent: Atque ibi de Hannibale mentione factâ, ex his unus diceret, eum in Prusiæ regno esse. Id postero die Flamininus senatui detulit. Patres conscripti, qui Hannibale vivo nunquam se sine insidiis futuros existimabant, legatos in
 20 Bythyniam miserunt, ³¹ in his Flaminium, qui à rege peterent ne inimicissimum suum secum haberet, sibi que dederet. His Prusias negare ausus non est. Illud recusavit, ne id à se fieri postularent, quòd adversus jus hospitii esset: ipsi si possent, comprehenderent: locum ubi esset, faciliè inventuros. Hannibal enim uno loco se tenebat, in
 25 castello quod ei ab rege datum erat muneris, idque sic edificarat, ³² ut in omnibus partibus ædificii exitus haberet, semper verens ne usu veniret, quod accidit. Huc quum legati Romanorum venissent, ac multitudine domum ejus circumdedissent: puer ab janua prospiciens, Hannibali dixit plures præter consuetudinem armatos apparere. Qui
 30 imperavit ei, ut omnes fores ædificii circumiret, ac propere sibi renunciaret, num eodem modo undique obsideretur. Puer quum celeriter, quid esset renunciasset, omnesque exitus occupatos ostendisset, sensit id non fortuito factum, sed se peti, neque sibi diutius vitam esse retinendam; quam ne alieno arbitrio dimitteret, memor

NOTÆ.

²⁹ Bithyni.] Prusiæ subditi, quia Prusias Rex erat Bithyniæ, ut supradictum est, ad quem Hannibal se receperat.

³⁰ Apud L. Quintium Flaminium.] Vel ut quibusdâm placet Flaminium. Hic C. Flaminii Consul, qui apud Trasimenum in acie ab Hannibale occisus est, filius fuit.

³¹ In his Flaminium.] Ad Prusiæ legatus Quintius Flamininus venit; ut refert Livius 39. Annal.

³² Ut in omnibus partibus ædificii exitus haberet.] Sic etiam sentit Livius. Et Plutarchus in Hannibale scribit locum in quo commorabatur Hannibal, Lybissum dictum fuisse.

pristinarum

pristinorum virtutum, ⁸¹ venenum, quod semper secum habere consueverat, sumpsit. Sic vir fortissimus, multis variisque perfunctus laboribus, ⁸⁴ anno acquievit septuagesimo. Quibus consulislibus intererit, non convenit. Namque ⁸⁵ Atticus, M. Claudio Marcello, & Q. Fabio Labeone Coss. mortuum, in Annali suo scriptum reliquit: at Polybius, ⁸⁶ Emilio Paulo, & Cn. Bæbio Tamphilo: ⁸⁷ Sulpitius autem, P. Cornelio Cethego, & M. Bæbio Tamphilo. Atque hic tantum vir, tantisque bellis districtus, nonnihil temporis tribuit literis. Namque aliquot ejus libri sunt Græco sermone confecti. In his ad Rhodios ⁸⁸ de Cn. Manlii Volsonis in Asiâ rebus gestis. ⁸⁹ Hujus bella gesta multi memoriæ prodiderunt: sed ex his duo qui cum eo in castris fuerunt, simulque vixerunt quàm diu fortuna passa est, Philinus, ⁹⁰ & Sosilus Lacedæmonius. Atque hoc Sosilo Hannibal litterarum Græcarum usus est doctore. ⁹¹ Sed nos tempus est ⁹² hujus libri facere finem, & Romanorum explicare imperatores, quod facilius collatis utrorumque factis, qui viri præferendi sint, possit judicari.

NOTÆ.

⁸¹ *Venenum, quod semper secum habere consueverat.* De Hannibalis morte non bene consentiant; sunt enim qui lapidibus obrutum fuisse à Carthaginiensibus ob temerale gestam dicant; sunt qui etuci affixum volunt: plerique tamen veneno periisse asserunt, quod sub annuli gemma servabat, licet diverso modo. Alias opiniones refert Plutarchus. Porro Livius hæc suprema fuisse Hannibalis verba refert: *Solvamus diuturna cura populum Rem. quando mortem senis expectare longum censet.*

⁸⁴ *Anno acquievit septuagesimo.* Q. Fabio Labeone, & M. Claudio Marcello Coss. anno urbis conditæ 571, ut patet ex Cassiodori Chthonici. Insignis hic annus trium toto orbe maximorum Imperatorum mortibus fuit, scilicet, Hannibalis, Philopæmenis, & Scipionis Africani. Just. lib. 31. cap. ultimo.

⁸⁵ *Atticus* vel, Attius ut alii volunt, qui annorum septingentorum historiam uno libro colligavit, ut refert Cic. de Oratore, & lib. 1. de legibus idem Tullius scribit. Nam quid Attum commemorem? Cujus loquacitas habet aliquid argutiarum, nec

id tamen ex eruditâ illâ Græcorum copiam ⁸⁶ *Lucio Emilio Paulo, & Cn. Bæbio Tamphilo.* Qui Consules fuerunt anni sequentis, ut ex Cassiodori Chthonici patet.

⁸⁷ *Sulpitius autem P. Cornelio Cethego, & M. Bæbio Tamphilo.* Qui immediatè superioribus in consulari successerunt. Ibid. ⁸⁸ *De Cn. Manlii Volsonis.* Hic habuit Collegam in consulari M. Fulvium Nobiliorem. De ipso Livius 38. Annal. Asiâ autem illi sorte obtigerat, Ætolia verò M. Fulvio Nobilioti. Plura Livius. Plin. Flor. & alii.

⁸⁹ *Hujus bella gesta.* Quidam legunt belli gesta.

⁹⁰ *Et Sosilus.* Alii putant legendum esse, *Sosibius*; quidam *Sesilus*; sed in Polybio nomen *Σάσιλος*, invenitur, & in Diodoro.

⁹¹ *Sed nos tempus.* Vulgati, nunc tempus est.

⁹² *Hujus libri facere finem.* Nam hi de quibus hæcenus loquutus est, extranei sunt Duces, cùmque jam sit dicturus de Romanis, finem facit primo libro qui de externis agit.

F R A G M E N T U M

Q U O D E X

CORNELII NEPOTIS

LIBRO POSTERIORE SUPEREST.

M. PORTII CATONIS VITA.

CATO ortus * municipio Tusculo, adolescentulus;
 * priusquam honoribus operam daret, versatus est in Sa-
 binis: quodd ibi hæredium ¹ à patre relictum habebat.
 Hortatu L. Valerii Flacci, quem in consulatu censurâque
 habuit collegam, (² ut M. Perperna consobrinus narrare solitus est)
 Romam demigravit, ³ in foro esse cœpit. ⁴ Primum stipendium me-
 ruit annorum decem septemque, Q. Fabio Maximo, M. Claudio
 Marcello Coss., ⁵ Tribunus militum in Sicilia fuit. Inde ut rediit,

I N T E R P R E T A T I O.

* Antequam in dignitatibus versaretur.
² Rebus forensibus primum vacavit.

¹ Militiam ingressus est 17. annos natus

N O T Æ.

* CATO.] Cujus prænomen Marcus Por-
 tius. Anno postquam primum Consul fue-
 rat Q. Fabius Maximus Verrucosus, qui
 Tarentum receperat, ego natus sum: sic
 eum de seipso loquentem introducit Cic.
 in lib. de Senectute.
¹ * Municipio Tusculo.] Hinc Cic. Num.
 quando vides Tusculanum aliquem, de
 M. Catone illo in omni virtute princeps.
 num de T. Cornucanio municipio suo, num
 de tot Fabiis gloriari? Et Val. Max. lib. 3.
 c. 4. M. Porcius Cato, qui nomen suum
 Tusculi ignobile, Roma nobilissimum red-
 didit. Porro Tusculum civitas olim Latii
 celeberrima, quæque municipalis fuit, id
 est, suo jure & legibus utens, muneribus
 tamen pop. Rom. atque honorib. perfun-
 gens.

¹ A patre relictum.] Id est, prædium
 avitum.

² Ut M. Perperna Consobrinus.] Qui-
 dam legunt Consobrinus. Is Græcus &
 peregrinus fuit & tamen consul factus est
 antequam civitatem esset adeptus, quod
 legibus erat prohibitum, Val. Max. lib. 3. c. 4.

³ Primum stipendium meritis annorum
 decem septemque.] En ætas erat quæ æ-
 tem militarem juvenes incipiebant profici-
 teri. Lipsius 1. de Militiâ Rom. Dial. 2.

⁴ Tribunus militum in Sicilia fuit.]
 M. Claudio Marcello T. Quintio Coss.
 Tribunus autem militum talis erat tunc,
 qualis fert hodie apud nos Marschallus,
 seu præfectus militum.

castra sequutus est ⁷ C. Claudii Neronis : magnique opera ejus æstimata est in prælio ⁸ apud Senam, quo cecidit Hasdrubal frater Hannibalis. ⁹ Quæstor obigit P. Africano consuli, ¹⁰ cum quo non pro sortis necessitudine vixit. ¹¹ Namque ab eo perpetuâ dissensit vitâ. ¹² Ædilis plebis factus est cum C. Helvio. ¹³ Prætor provinciam obtinuit Sardiniam, ¹⁴ ex quâ quæstor superiore tempore ex Africâ decedens, ¹⁵ Q. Ennium poëtam deduxerat : quod non minoris æstimamus, quàm quemlibet amplissimum Sardiniensem triumphum. Consulatum gessit cum L. Valerio Flacco ; ¹⁶ forte provinciam nactus Hispaniam citeriorem : ¹⁷ ex quâ triumphum deportavit. Ibi quum diu-

NOTÆ.

⁷ C. Claudii Neronis.] Is magnis Claudijs Hannibalis fratrem affecit, quum exercitu recenti cinctus Alpes transgressus esset, eumque tandem cum quinquaginta sex millibus hominum occidit ad Metaurum Umbrix amnem, Liv. 27.

⁸ Apud Senam.] Senogalliam urbem in Umbriâ non procul à Metauro amne. ⁹ Quæstor obigit P. Cornelio Scipioni Africano Consuli.] Catonem Scipioni Quæstorem fuisse testatur Livius 29. Annal. Iterumque Cethego & Tuditano Consulibus, ut testatur Cic. in Bruto.

¹⁰ Cum quo non pro sortis necessitudine vixit.] Quandoquidem, ut refert Cicero pro Plancio, & in Verrem l. 1. Prætores aut Consules liberorum loco habebant Quæstores.

¹¹ Namque ab eo perpetuâ dissensit vitâ.] Cujus rei testimonio hæc sunt Livii verba 38. Morte Africani crevere inimicorum animi, quorum princeps fuit M. Porcius Cato, qui vivo quoque eo, allatrare ejus magnitudinem solitus erat.

¹² Ædilis plebis factus est.] Ædiles plebis dicti sunt, quod ædes sacras & privatas curarent : ii quoque curatores erant urbis, annonæ, ludorumque solemnium; duo tantum ab initio fuerunt, Pomp. lib. 2. de Orig. Juris. postea verò, ex Julii Cæsaris instituto sex creati sunt, duo Patricii, qui Cereales dicti sunt, & quatuor ex plebe.

¹³ Prætor provinciam obtinuit Sardiniam.] Penes Prætorem omnis publici privatiq. juris erat potestas, ut & novum jus condere, & vetera abrogare : primò quidem unus creatus est, cui successus alter propter concursus advenarum, & eorum

multitudinem, hicque dictus est Prætor extraneus seu peregrinus. Deinde postquam Sardiniam, Siciliam, Hispaniam, & Narbonensem provinciam subegerunt Romani, tot instituti sunt Prætores, quot erant subactæ Provinciæ. Quod spectat ad Sardiniam, insula est maris Libyci, sic dicta à Sardo quodam Herculis Africani filio, teste Paulaniâ in Phocidis.

¹⁴ Ex quâ Quæstor.] Magistratus pecuniarum publicæ præpositus, Præterea dicitur, qui præest judiciis exercendis, & maleficiis puniendis.

¹⁵ Q. Ennium Poëtam deduxerat.] Hic Tarentinus fuit, si Eusebio credimus; sed Pompon. Mela cum esse Calabrum scribit, cui suffragatur Silius :

Miserunt Calabri, Rudia genere vestusta,

Hunc quoque Cic. pro Archia Poëta, Ennium Rudiam hominem vocat.

¹⁶ Sortis provinciam nactus Hispaniam.] Consulibus creatis Provinciæ nominabantur, ut eas ipsi vel inter se compararent, vel sortirentur, quos ire ad bellum, quos præesse exercitiis oporteres. Vide Livianus lib. 33. cujus hæc sunt verba : L. Valerius, & M. Porcius Cato, quo die Magistratum inierunt, de Provinciis quum ad Senatum retulissent, Patres censuerunt, cum in Hispaniâ tantum gesseret bellum, ut jam consulari & duce, & exercitu opus esset; placere Consulibus Hispaniam Citeriorem, & Italiam provinciæ, aut comparare inter se, aus sortiri.

¹⁷ Ex quâ triumphum deportavit.] Triumphasse Catonem testatur Appianus in Ibericis, & Plutarchus in vitâ ejus, quâ de re utrumque consule.

tius moraretur, P. Scipio Africanus consul iterum, cujus in priori consularu quæstor fuerat, ¹⁵ voluit eum de provinciâ depellere, & ipse ei succedere. ¹² Neque hoc per senatum efficere potuit, quum quidem Scipio in civitate principatum obtineret: quòd tum non potentiâ, ⁵ sed jure respublica administrabatur. Quâ ex re iratus, ¹⁰ senatu peracto, privatus in urbe mansit. At Cato Censor cum eodem Flacco factus, ¹¹ severè præfuit ei potestati. ¹³ Nam & in complures nobiles animadvertit, & multas res novas in edictum addidit: quâ re luxuria reprimeretur, quæ jam tum incipiebat pullulare. ¹⁴ Circiter annos octuaginta, usque ad extremam ætatem, ab adolescentiâ, reipublicæ causâ suscipere inimicitias non destitit. ¹⁵ A multis tentatus, non modò nullum dettimentum existimationis fecit, sed quoad vixit, virtutum laude crevit. In omnibus rebus singulari fuit prudentiâ & industriâ. ¹⁶ Nam & agricola solers, & reipublicæ peritus, & juris consultus, ¹⁷ & magnus imperator, ¹⁸ & probabilis orator, & cupidissimus literarum fuit. Quarum studium etsi senior arripuerat, tamen tantum progressum fecit, ut non facilè reperire possis, neque de Græcis, neque de Italicis rebus, qui ei fuerit incognitum. ¹⁹ Ab adolescentiâ confecit orationes: senex historias scribere instituit, quarum sunt libri septem. Primus continet res gestas tegum populi Romani. Secundus & tertius, unde quæque civitas orta sit Italica: ²⁰ ob quam rem omnes Origines videtur appellasse. In quarto autem, bellum Punicum primum: in quinto, secundum. Atque hæc omnia capitularim sunt dicta. Reliqua bella pari modo persecutus est ²¹ usque ad præturam Ser. Galbæ, qui diripuit Lusitanos, Atque horum ²⁵

NOTÆ.

¹⁵ Voluit eum de Provinciâ depellere.] Propter similes & repugnantias utriusque, de quibus paulò supra.
¹² Neque hoc per Senatum efficere potuit.] Testatur paulò aliter Plutarchus; scribitque solummodò Scipionem non potuisse assequi, ut Catonis acta Senatus improbareret, sed Hispaniam provinciam obtinuisse.

¹⁰ Senatu peracto.] Quidam legunt Consularu peracto, quod valdè probo.

¹¹ Severè præfuit huic potestati.] Unde illi Censorium nomen inditum est. Hinc Lucanus de Catone ipso scripsit:

— rigidis servator honesti,

¹³ Nam & in complures nobiles animadvertit.] Vide Livium 39. Et Sext. Aurelium Victorè in Catone Censorio.

¹⁴ Circiter annos octuaginta.] Octogennarius erat quum Galbam accusavit, ac-

cusator assiduus malorum. Idem Aurel. Victor ibidem.

¹⁵ A multis tentatus.] Ipse quadragies quater accusatus, gloriòsè absolutus. Idem ibid. Inimò & Plutarchus ferè quinquagies accusatum fuisse scribit.

¹⁶ Nam & Agricola solers.] Id patet ex libris quos scripsit de re rusticâ.

¹⁷ Et probabilis Orator.] Alii legunt, probatissimus Orator: Oratorem autem fuisse patet ex hoc Plinii textu lib. 7. Cato tres summas in homine res præstitisse existimatus est, optimus Orator, optimus Imperator, optimus Senator.

¹⁸ Ab adolescentiâ confecit Orationes.] Quæ citantur à Cic. & Gellio.

¹⁹ Ob quam rem omnes Origines videtur appellasse.] De his lege Cic. in Catone.

²⁰ Usque ad Praturam Servii Galbæ.] Galba ille dictus est Servius, non Sergius,

bellorum duces non nominavit, sed sine nominibus res notavit. In iisdem exposuit quæ in Italiâ Hispaniisque viderentur admiranda. In quibus multa industria & diligentia comparet, multa doctrina. Hujus de vita & moribus plura ¹⁰ in eo libro persequuti sumus, quem separatim de eo fecimus rogatu Titi Pomponii Attici: Quare studiosos Catonis ad illud volumen relegamus.

N O T Æ.

quia erat Sulpitiæ Gentis non Sergiæ, viri
Consularis, ut patet ex his Suetonii verbis:
*Servius Galba consularis temporum suorum
eloquentissimus; quem tradunt Hispaniam
ex Prætura obtinentem xxx. Lusitanorum
millibus perfidius trucidatis. Viriati v.lli
causam extitisse.* Extat reprehensio Rutilii

Rufi in Serv. Sulpicium Galbam apud
Cic. lib. 1. de Oratore. De eodem Servio
Galba loquitur Valer. Max. lib. 9. c. 6.

¹⁰ In eo libro.] Qui non apparet, sed
cujus fragmentum elegans extat apud
Gellium lib. 1. c. 8.

T. P O M P O N I I

A T T I C I V I T A ,

EX CORNELIO NEPOTE.

10 **P**OMPONIUS Atticus, ab origine ultimâ stirpis Romanæ generatus, perpetuâ majoribus acceptam equestrem obtinuit dignitatem. Patre usus est diligente, indulgente, & , ut tum erant tempora, diti, imprimisque studioso literarum. Hic, prout ipse amabat literas, omnibus doctrinis, quibus puerilis ætas impertiri debet, si-

N O T Æ.

¹ POMPONIUS ATTICUS.] De quo jam
in præfatione. Porro gens Pomponia fa-
milias habuit Bassorum, Secundorum,
Labeonum, & Atticorum: quod si ita est
malè opinatur Manucius, cum ideo Atti-
cum dici, quia sic Græcè loquebatur, ut
Athenis natus videretur: id nihilominus
Cic. confirmat autoritate sua lib. 1. de
finibus, his verbis. Ita enim Athenis se
collocavit, ut sit parè unus ex Atticis, ut
id etiam cognomine videatur habiturus.

² Ab origine ultimâ stirpis Romana.]
Scilicet, regia: nam gens Pomponia ori-
ginem suam referebat ad Numam Pom-

pili, qui inter 4. filios unum Pomponem
vocavit, à quo postea Pomponii dicti
sunt; quumque esset ultimus, ideo hic
dicitur *ab origine ultimâ*. Vel ut alii pla-
ceret, *ultima*, pro, *prima*, hic sumitur,
ut apud Virgil. lib. 8. Æneid. de Saturno,
primo Latini regis progenitore loquens,
ait:

— qui sanguinis ultimus Author,
Ultimus enim, quasi ultra omnia, sive
tetto, sive ante respicias.

³ Equestrem obtinuit dignitatem.] Non
Senatorem recusando, sed eam non af-
fectando, quia eam recusantibus altera

lium erudit. Erat autem in puero, præter docilitatem ingenii, summa suavitas otis, ac vocis; ^a ut non solum celeriter acciperet, quæ tradebantur, sed etiam excellenter pronunciaret: quæ ex re in pueritiâ nobilis inter æquales ferebatur, ^b clariusque exsplendescibat, quàm generosi condiscipuli animo æquo ferre possent. Itaque incitabat omnes suo studio: quo in numero fuerunt L. Torquatus, ^c C. Marius, C. F. M. Cicero: quos consuetudine sua sic sibi devinxit, ut nemo iis perpetuò fuerit carior. Patet maturè decessit. Ipse adolescentulus propter affinitatem ^d P. Sulpitii, qui Tribunus pl. interfectus est, non expers fuit illius periculi. Namque Anicia, Pomponii consobrina, nupsit M. Servio fratri Sulpicii. Itaque, interfecto Sulpicio, postea quàm vidit, ^e Cinnano tumultu civitatem esse perturbatam; neque sibi dari facultatem pro dignitate vivendi, quin alterutram partem offenderet, dissociatis animis civium, cum alii Sullanis, alii Cinnanis faverent partibus, idoneum tempus ratus studiis obsequendi suis, Athenas se contulit: neque eò seciùs adolescentem Marium, hostem judicatum, juvit opibus suis: cujus fugam pecunia sublevavit. Ac, ne illa peregrinatio detrimentum aliquod afferret rei familiari, eòdem magnam partem fortunarum trajecit suarum. Hic ita vixit, ut universis Atheniensibus meritò esset carissimus. nam præter gratiam, quæ jam adolescentulo magna erat, sæpe suis opibus inopiam eorum publicam levavit. ^f Cum enim versuram facere publicè necesse esset, neque ejus conditionem æquam haberent, semper se interposuit, atque ita ut neque usuram umquam ab iis acceperit, ^g neque longius, quàm dictum esset, eos debere passus sit. quod utrumque erat iis salutare. ^h Nam neque indulgendo inveterascere eorum

INTERPRETATIO.

- ^a *Ut non modo sine mercedē conciperet quæ set ut as alienum alieno disponderetur, debeatur, nec nisi majori favore id fieri posset.*
^b *Splendidius quo emicabat, quàm id à* ^c *Neque ultra diem datam ad solvendum veniam dederis.*
generosis scientiarum amulis sine invidia ferri valeret. ^d *Neque enim indulgentiâ suâ debitum eorum prorogari siniebat.*
^e *Quum enim publica necessitas ea es-*

NOTÆ.

adimebatur. Sueton. Equestris autem dignitatis hæc erant ornamenta & insignia, equus publicè datus, & annulus aureus. Censui verò ad hunc ordinem obinendum requirebatur quadringentorum milium nummorum: hic ordo medius erat inter Patritios & plebeios.

^c *C. Marius.*] Is Caius Marius C. Marii septies consulis filius fuit.

^d *P. Sulpitii.*] Clarissimi Oratoris, sed eum Tribunus plebis esset & perniciosas

leges auctore Mario ferre vellent, occisus est. Cic. Catilin. 1. & lib. 1. de oratore.

^e *Cinnano tumultu.*] Quantas turbas excitaverint in repub. Sylla, Marius, & Cinnatus nemo nescit qui vel tantillum historiam Rom. delibaverit.

^f *Quum enim versuram facere publicè necesse esset.*] In Versuram facere dicuntur, qui mutuo creditore satisfaciunt eâ pecuniâ quàm à novo acceperunt patri vel mortui favore.

æ alienum patiebatur, neque multiplicandis usuris crescere. Auxit hoc officium aliâ quoque liberalitate. Nam universos frumento donavit; ita ut singulis VI. modii tritici darentur, ¹ qui modus mensuræ medimnus Athenis appellatur. Hic autem sic se gerebat, ut communis infimis, par principibus videretur, quo factum est, ut huic omnes honores, quos possent, publicè haberent, civemque facere studerent. ² Quo beneficio ille uti noluit: quod non nulli ita interpretantur, amitti civitatem Romanam alia adscita. Quàm diu affuit, ne qua sibi statua poneretur, restitit; absens prohibere non potuit. ³ Itaque aliquot Pnyce & Pœcile locis sanctissimis posuerunt. Hunc enim in omni procuracione Reip. actorem, auctoremque habebant. Igitur primum illud munus fortunæ, quod in eâ potissimum urbe natus est, in quâ domicilium orbis terrarum esset imperii, ut eandem & patriam haberet, & domum. Hoc specimen prudentiæ, quod cùm in eam se civitatem contulisset, ⁴ quæ antiquitate, humanitate, doctrinâ præstaret omnes; ei unus ante alios fuerit carissimus. ⁵ Huc ex Asia Sulla decedens cùm venisset; quàm diu ibi fuit, secum habuit Pomponium, caprus adolescentis & humanitate & doctrinâ. Sic enim Græcè loquebatur, ut Athenis natus videretur. Tanta autem erat suavisitas sermonis Latini, ut appareret in eo nativum quendam leporem esse, non adscitum. ⁶ Idem poemata pronuntiabat & Græcè, & Latinè sic, ut supra nihil posset addi. quibus rebus factum est, ut Sulla nunquam eum à se dimittetet, cuperetque secum deducere. qui cùm persequadere tentaret; Noli, oro te, inquit Pomponius, adversum eos me velle ducere, cum quibus ne contra te arma ferrem, Italiam reliqui. At Sulla, adolescentis officio collaudato, omnia munera ei, quæ

NOTÆ.

¹ Qui modus mensura medimnus Athenis appellatur.] Medimnum etiam dicitur, & utrumque Cic. usurpat. Medimnus autem genus mensuræ erat continens sex modios, teste Suida & aliis.

² Quo beneficio ille uti noluit.] Rationem subiungit; nam reipsa iure Quiritium idem duarum civitatum civis esse non poterat. Cic. pro Cæcinnâ, & pro Cornelio Balbo; *Duarum civitatum civis esse nostro iure civilis nemo potest. &c.*

³ Itaque aliquot Pnyce & Pœcile locis sanctissimis posuerunt.] Hic locus variè legitur, & plurimi teponunt, Itaque aliquot ipse. & Pœcile, &c. Quod valde probdo; nam Pliam Attici fuisse uxorem certum est ex Cicerone, & ejus nuptius adfuisse ipsemet testatur epist. 3. lib. 2. ad

Quintum fratrem, hancque nomine designat lib. 4. epist. ad Atticum Epistolâ 4. Item lib. 14. epist. 15, & alibi. Qui aliter legant nihil nisi obscuritatem offendunt.

⁴ Quæ antiquitate, humanitate, doctrinâ præstaret omnes.] Hæc sunt elogia Athenarum. Quantum ad antiquitatem, hæc Juss. 2. lib. *Non advena. neque passim collecta populi colluvies originem urbi dedit. &c.* De humanitate verò, & doctrinâ quis ambigit?

⁵ Hunc ex Asia Sulla decedens.] Qui Dictator fuit postquam Marianam factionem penitus deleverat.

⁶ Idem Poemata pronuntiabat Græcè & Latinè.] Commentarium de Cicer. Consulatu Græcè scripsisse, sed parum compenditatur ipse Cic. lib. 2. ep. 1. ad Arcum.

Athenis acceperat, proficiscens iussit deferri. Hic complures annos moratus, cum & rei familiari tantum operæ daret, quantum non indiligens deberet paterfamilias, & omnia reliqua tempora¹⁴ aut literis, aut Atheniensium Reip. tribueret, nihil minus amicis urbana officia præstitit. nam & ad comitia eorum ventitavit; & si qua res major acta est, non defuit: sicut Ciceroni in omnibus ejus periculis singularem fidem præbuit: cui ex patriâ fugienti HS. CC. & quingenta millia donavit. Tranquillatis autem rebus Romanis, remigravit Romam, ut opinor, L. Cotta, & L. Torquato Coss. quem sic universa civitas Atheniensium prosecuta est, ut lacrimis desiderio futuri dolorem indicaret. ¹⁵ Habebat avunculum Q. Cæcilium, equitem Romanum, ¹⁶ familiarem L. Luculli, divitem, difficilimâ naturâ: cujus sic asperitatem veritus est, ut, quem nemo ferre posset, hujus sine offensione ad summam senectutem retinuerit benevolentiam; quod ¹⁷ factum tulit pietatis fructum. ¹⁸ Cæcilium enim moriens testamento adoptavit eum, ¹⁹ heredemque fecit ex dodrante. ex quâ hereditate accepit circiter centies HS. ²⁰ Erat nupta soror Attici Q. Tullio Ciceroni: easque nuptias M. Cicero conciliarat, cum quodâ condiscipulatur vivebat conjunctissimè, multo etiam familiariùs, quam cum Quinto: ut ²¹ judicari possit *plus in amicitia valere similitudinem morum, quam affinitatem.* Utebatur autem intimè Q. Hortensio, ²² qui iis temporibus principatum eloquentiæ tenebat, ut intelligi non posset, uter eum plus diligeret, Cicero, an Hortensius: & id, quod erat difficilimum, efficiebat, ut inter quos tantæ laudis esset æmulatio, nulla intercederet obrectatio, essetque talium virorum copula. In Rep. ita est versatus, ut semper Optimatum partium & esset & existimaretur; neque tamen se civilibus fluctibus committeret; quod non magis eos in

INTERPRETATIO.

¹⁴ Cujus acerbissimum ita excolendo de- } ¹⁵ Reliquisque heredem ex novem parti-
mulsit, } bus,

NOTÆ.

¹⁴ Aut literis.] Scilicet Philosophiæ Epicureæ, ut Cic. testatur de legibus.

¹⁶ Habebat avunculum Q. Cæcilium.] Hunc quoque avunculum Attici fuisse testatur Cic. lib. 8. ad Atticum, ep. 1. lib. 2. 19.

¹⁷ Familiarem Lucii Luculli.] Hic Consul adversus Mithridatem missus est, cujus res ferro & fame afflixit, eumque regno suo Pontico expulit, atque iterum cum Tigiane Armenorum Rege superavit.

¹⁸ Cæcilium moriens testamento adoptavit eum.] Quod etiam patet ex his Valer. Max. verbis lib. 7. c. 9. Pomponium Atticum testamento adoptavit, omniumque

bonorum reliquit heredem.

¹⁹ Erat nupta soror Attici Q. Tullio Ciceroni.] Hic M. T. Cic. Oratorum principis frater fuit, qui duxit Pomponiam Attici sororem.

²⁰ Plus in amicitia valere similitudinem morum.] Hinc Cic. in Lælio. Nihil est quod ad se rem tam alliciat, tam attrahat, quam ad amicitiam similitudo.

²¹ Qui hu temporibus principatum eloquentiæ tenebat.] Præsertim autem eloquentiæ vis Hortensii in incredibili gestus suavitate consistebat. Cic. in Bruto.

fuâ

suâ potestate existimabat esse, qui se iis dedissent, quàm qui maritimis jactarentur. honores non petiit, cùm ei paterent propter vel gratiam, vel dignitatem; ¹¹ quoddam neque peti more majorum, neque capi possent, conservatis legibus, in tam effusis ambitus largitionibus, neque retineri sine periculo, corruptis civitatis moribus. ¹² Ad hastam publicam numquam accessit. Nullius rei ¹³ neque præs, neque manceps factus est. neminem suo nomine, neque subscribens accusavit. In jus de suâ re nunquam iit; ¹⁴ iudicium nullum habuit. multorum Consulium, Prætorumque præfecturas delatas sic accepit, ut neminem in provinciam sit secutus, honore fuerit contentus; rei familiaris depexerit fructum, ¹⁵ qui ne cum Q. quidem Cicerone voluerit ire in Asiam, cùm apud eum legati locum obtinere posset. Non enim decete se arbitrabatur, cùm Præturam gerere noluisse, affectam esse prætoris. Quâ in re non solam dignitati serviebat, sed etiam tranquillitati, cùm suspiciones quoque vitaret criminum; quo fiebat, ut ¹⁶ ejus observantia omnibus esset carior, cùm eam officio, non timori, neque spei tribui viderent. ¹⁷ Incidit Cæsarianum civile bellum, cùm haberet annos circiter sexaginta; ¹⁸ Usus est ætatis vacatione, neque se quidquam movit ex urbe; quæ amicis suis opus fuerant ad Pompeium proficiscentibus, omnia ex suâ re familiari dedit. ¹⁹ ipsum Pompeium non junctus non offendit, ²⁰ nullum enim ab eo habebat ornamentum, ut cæteri, qui per eum aut honores, aut di-

INTERPRETATIO.

¹¹ Publica venditioni nunquam adfuit. ¹² Nullam enim ab eo dignitatem acciperat. ¹³ Senectutis immunitate fructus est, nec pedem Romæ exiit.

NOTÆ.

¹¹ Quod neque peti possent more majorum.] Hic Nepos sui sæculi vitia carpit quibus mos & consuetudo majorum in postulandis dignitatibus despiciebatur.

¹² Ad hastam publicam numquam accessit.] Quod veniebat, hastæ subijci dicebatur.

¹³ Neque præs, neque manceps.] Quod falsum est, si, ut refert Cicero lib. 1. epist. 79. apud Sicyonios vectigalis exercuit.

¹⁴ Qui nequidem cum Q. Cicerone voluerit ire in Asiam.] Is, ut mox dictum est, sortorem Attici duxerat, & Prætor fuit, M. Valer. Messala, & M. Puffio Pisone Coss. Asiam Provinciam sortitus Lucio Flacco successit. Vide Cic. ad Atticum lib. 1.

¹⁵ Ejus observantia.] Quâ, scilicet, ipse

alios observabat.

¹⁶ Incidit Cæsarianum civile bellum.] Mar. Marcello, & Servio Sulpicio Coss. vel, ut alii placet, anno Urb. Cond. 705, L. Corn. Lentulo, & Claudio Marcello Coss. ex Cassiodori Chronicis.

¹⁷ Usus est ætatis vacatione.] Vacationes sunt excusationes à muneribus publicis militariibus, & aliis, quæ senibus concedebantur. Unde Quintil. Declam. 106. Est præcipuum jus senectutis, quoniam non una subit omnis ætas, non perpetuo Senatorem erit Consul; est sua Legationibus requies, &c.

¹⁸ Nullum enim ab eo habebat ornamentum.] Quidam rectius legi putant, auctoramentum.

- vitiis ceperant : quorum partim invitissimi castra sunt secuti, ⁹ par-
 tim summa cum ejus offensione domi remanserunt. Attici autem quies
 tantopere Cæsari fuit grata, ut victor cum privatis pecunias per epis-
 5. tolas imperaret, huic non solum molestus non fuerit, sed etiam so-
 rore filium & Q. Ciceronem ex Pompeii castris concesserit. Sic ve-
 tere instituto vitæ effugit nova pericula. Secutum est illud ¹⁰ occiso
 Cæsare, cum Respub. penes Brutos videretur esse, & Cassium, ac
 tota civitas se ad eum convertisse videretur : sic M. Bruto usus est,
¹¹ ut nullo ille adolescens æquali familiaris, quam hoc senex : neque
 10. solum eum principem consilii haberet, sed etiam in convivio. Ex-
 cogitatum est à quibusdam, ut privatura ætatum Cæsaris interfectio-
 nibus ab Equitibus Romanis constitueretur. Id facile effici posse ar-
 bitrati sunt, si & principes illius ordinis pecunias contulissent : ita-
 que appellatus est à C. Flavio, Bruti familiari, Atticus, ut ejus rei
 15. princeps esse vellet : at ille, qui officia amicis præstanda sine factione
 existimaret, semperque à talibus se consiliis removisset ; respondit,
 si quid Brutus de suis facultatibus uti voluisset, usurum, quantum ea
 paterentur, se neque cum quoquam ¹² de eâ re collocuturum, ¹³ ne-
 que coiturum. Sic ille ¹⁴ consensionis globus hujus unius dissensionis
 20. disiectus est. Neque multò post superior esse cepit Antonius, ita, ut
 Brutus & Cassius provinciarum, ¹⁵ quæ necis iis causâ datæ erant à

I N T E R P R E T A T I O.

¹ *Ut ipsi juveni coarctus nomen familia-
 rior fuerit, quam senex ille.*

² *Neque in concilium venturum,*

³ *Ita hunc consentientium cœtum, unus
 ille dissentiens disturbavit.*

N O T Æ.

⁹ *Partim summa cum ejus offensione do-
 mi remanserunt.*] Quod Cic. pro Ligi-
 rio, & Seneca Philoſophus comprobant ;
 aiunt enim Pompeium pro hostibus se ha-
 bere dixisse, qui extra castra sua essent, Cæ-
 sarem verò eos, qui in hostium castris non
 essent, pro amicis habiturum.

¹⁰ *Occiso Cæsare.*] Nemo nescit Jul. Cæ-
 sarem tribus & viginti vulneribus in curiâ
 occisum fuisse, à Bruto & Cassio cædis au-
 toribus, postquam devictis Pompeianis
 partibus Dictatorem perpetuam invasisset,
 idibus Martiis anno Urbis Cond. 1066,
 ipso Julio Cæsare, & M. Antonio Coss.

¹¹ *Ut nullo ille adolescens.*] Ille vocatur
 adolescens qui Præturam exercebat, ad
 quam exercendam quadragenarium esse
 oportebat. Artamen à 17. ad 46. annum,
 adolescentia antiquius pertingebat, ut ab
 antiquis observatum est. Nihilominus

Vatro ad 30. tantum pertingere ait.

¹² *Ed de re collocuturum, neque coiturum.*] Id est, neque privatum eâ de re
 cum quoquam loqui velle, neque publicè
 & palam in Concilio agere ; quia colloqui
 potest esse privatorum ; hic verò, coire, est
 concilium habere publicè ; unde Comina.

¹³ *Consensionis globus.*] Sic Val. Max.
 pugnantium globos, hostium globos dixit.

¹⁴ *Quæ necis iis causâ data erant à
 Consulibus.*] Sic legit Savio in MSS.
 Sed contra Lambinus ac Schottus dicunt
 causâ legunt : quod magis probò, nam
 hæc antiqua loquendi formula dicitur
causâ, dicitur gratiâ ; Gallicè, *par manière
 d'acquies.* Quia Brutus & Cassius per spe-
 ciem & nonnisi provinciarum à Rep. re-
 moti fuerant, & ve' un eviani. Sic etiam
 loquitur Cic. lib. 1. epist. 18. ad Atticum,
 pro Muræna, & aliibi.

consulibus, desperatis rebus, in exilium profisciscerentur. Atticus, qui pecuniam simul cum ceteris conferre noluerat, florum illi parti, ¹¹ abjecto Bruto, Italiæque cedenti H. S. centum millia muneri misit: eidem in Epiro absens CCC. iussit dari: neque eo magis ¹² potenti adulatus est Antonio, neque desperatos reliquit. ¹³ Secutum est bellum gestum apud Mutinam, in quo si tantum eum prudentem dicam; minus, quam debeam, prædicem; cum ille potius divinus fuerit; si divinator appellanda est perpetua naturalis bonitas, quæ nullis casibus augetur, neque minuitur. ¹⁴ Hostis Antonius iudicatus, Italiâ cesserat; spes restituendi nulla erat. Non solum ¹⁵ ejus inimici, qui tunc erant potentissimi, & plurimi, sed etiam amici ¹⁶ adversariis ejus se dabant; & in eo lædendo se aliquam consecuturos sperabant commoditatem, familiares insequabantur, uxorem Fulviam omnibus rebus spoliare cupiebant, liberos etiam extinguere parabant. Atticus, cum Ciceronis intimâ familiaritatis uteretur, amicissimus esset Bruto, non modò nihil iis indulset ad Antonium violandum, sed & contrariis familiares ejus, ex urbe profugientes, quantum potuit, texit; quibus rebus indiguerunt, adjuvit: ¹⁷ P. verò Volumnio ea tribuit, ut plura à parente proficisci non potuerint. Ipsa autem Fulvia, cum litibus distineretur, magnisque terroribus vexaretur, tantâ diligentia officium suum præstitit, ut nullum illa stiterit vadimonium sine Attico, sponsor omnium rerum fuerit; quin etiam, cum illa fundum secundâ fortunâ emisset in diem; neque post calamitatem versuram facere potuisset, ille se interposuit; pecuniamque sine fœnere, sineque ulla stipulatione credidit, maximum existimas quæstunt, memorem gratumque cognosci, simulque aperire, se non fortunæ, sed hominibus solere esse amicum: quæ cum faciebat, animo tum

INTERPRETATIO.

¹¹ * De illa nusquam in iudicium venit absente Attico. } Cum hac gradum in prosperitate misisset certo tempore solvendum: nec adversante fortunâ ab alio solvere valuisset.

NOTA.

¹¹ Abjecto Bruto.] Rescente fortunâ prostrato.

¹² Potenti adulatus est Antonio.] Quia tunc Antonius supremam rerum administrationem cum Lepido invaserat.

¹³ Secutum est bellum gestum apud Mutinam.] Cojus belli causa fuit testamentum Cæsaris. Vide Floram lib. 4. c. 4. Hoc autem inter Antonium & Octavianum Cæsarem tum juvenem motum est. Mutina verò urbs est Galliæ Cisalpinæ; nunc

valgò, Modena.

¹⁴ Hostis Antonius iudicatus.] Causam hujus iudicii accipe à Cic. Philipp. a.

¹⁵ Ejus inimici.] Ex quorum numero acerrimus fuit Cicero.

¹⁶ Adversariis ejus se dabant.] pro, cedebant.

¹⁷ P. verò Volumnio.] Is inter Antonii familiarissimus erat, qui & Eutrapelus dicebatur præfectus fabrum, de quo Cic. epist. 26. lib. 9.

- temporis causâ facere poterat existimare. Nemini enim in opinionem veniebat, Antonium rerum potiturum. Sed sensus ejus à nonnullis optimatibus reprehendebatur, quod parùm odisse malos cives videretur. ⁹ ille autem sui judicii, potius, quid se facere par esset, intuebatur, quàm quid alii laudaturi forent. Conversâ fortuna est: ut Anronius rediit in Italiam, nemo non magno in periculo Atticum putarat, propter intimam familiaritatem Ciceronis & Bruti. Itaque ad adventum Imperatorum de foro decesserat, ¹⁰ timens proscriptionem: latebâtque apud P. Volumnium, cui, ut ostendimus paulò antè, opem tulerat. Tanta varietas in his temporibus fuit fortunæ, ut modò hi, modò illi in summo essent aut fastigio, aut periculo. Habebat secum ¹¹ Gellium Canium, æqualem, simillimumque sui. Hoc quoque sit Attici bonitatis exemplum. quòd cum eo, ¹² quem puerum in ludo cognorat, adèd conjunctè vixit, ut ad extremam ætatem amicitia eorum creverit. Antonius autem, etsi tanto odio ferebatur in Ciceronem, ut non solùm ei, sed etiam omnibus suis amicis esset inimicus, eosque vellet proscribere; multis hortantibus tamen, Attici memor fuit officii: & ei, cùm requisisset, ubinam esset, suâ manu scripsit, ne timeret, statimque ad se veniret: se cum, & Gellium Canium de proscriptorum numero exemisse, ac, ne quod periculum incideret, quod noctu fiebat, præsidium ei misit. ¹³ Sic Atticus in summo timore non solùm sibi, sed etiam ei, quem carissimum habebat, præsidio fuit; neque enim suæ solùm à quoquam auxilium petiit salutis, sed conjunctim, ut appareret nullam se junctam sibi ab eo velle fortunam. Quod si gubernator præcipuâ laude fertur, qui navem ex hyeme, marique scopuloso servat; cur non singularis ejus existimetur prudentia, qui ex tot, tamque gravibus procellis civilibus ad incolumitatem pervenit? quibus ex malis ut se emerferat, nihil aliud egit, quàm ut plurimis, quibus tebus posset, esset auxilio. Cùm proscriptos præmiis Imperatorum vulgus

INTERPRETATIO.

⁹ Hic verbò suo judicio nitens, quid a quoque sibi faciendum esset, magis perpendebat.

¹⁰ Qui a pueritiâ in scholis sibi notus fuerat.

¹¹ Hoc passò Atticus se non tantùm à

maximo metu, verùm etiam eum, quem summopere diligebat, liberavit.

¹² Nec enîm separatim quemquam suâ vita protectorem quesivit.

¹³ Cum plebi triumvirorum mercede illa exules investigaret.

NOTÆ.

⁹ Timens proscriptionem.] Hanc Flavius Sullanum vocat ob immanem ejus crudelitatem. Ex ea est quâ Cicero cum filio, fratre, fratriisque filio, omnibus denique clientibus, & amicis proscrip-

tus est.

¹¹ Gellium Canium.] Quidam Canum, non Canium legunt; sed tamen sic scribit Martialis, lib. 1.

Gaudens jocosâ Canio sup Gades.

conquireret, nemo in Epirum venit, cui res ulla defuerit. Nemini non ibi perpetuò manendi potestas facta est: quin etiam, ⁴⁴ post prælium Philippense, interitumque C. Cassii, & M. Bruti, L. Julium Mocillam Prætorium, & filium ejus, Aulûmque Torquaturn, cæterosque pari fortunâ perculsos institerit tueri, atque ex Epiro iis omnia Samothraciam supportari jussit: difficile enim est omnia persequi, & non necessaria. Illud unum intelligi volumus, ⁴⁵ illius liberalitatem neque temporariam, neque callidam fuisse. Id ex ipsis rebus, ac temporibus judicari potest, ⁴⁶ quòd non florentibus se venditavit, sed afflictis semper succurrit: qui quidem ⁴⁷ Serviliam Bruti matrem non minùs post mortem ejus, quàm florentem, coluerit. Sic liberalitate utens, nullas inimicitias gessit, quòd neque lædebat quemquam; neque, si quam injuriâ acceperat, non malebat oblivisci, quàm ulcisci. Idem immortalis memoriâ præcepta retinebat beneficia, quæ autem ipse tribuerat, tamdiu meminerat, quoad ille gratus erat, qui acceperat. Itaque hic fecit, ut verè dictum videatur, ⁴⁸ SUI CUIQUE MORES FINGUNT FORTUNAM. Neque tamen priùs ille fortunam, quàm se ipse, finxit, qui cavit, ⁴⁹ ne quâ in re plecteretur. His igitur rebus effecit, ⁵⁰ ut M. Vipsanius Agrippa, intimâ familiaritate conjunctus adolescenti Cæsari, cum 20 propter suam gratiam, & Cæsaris potentiam ⁵¹ nullius conditionis non haberet potestatem, potissimum ejus diligeret affinitatem, præoptaretque equitis R. filiam generosarum nuptiis; atque harum nuptiarum conciliator fuit (non enim est celandum) M. Antonius Tri-

INTERPRETATIO.

⁴⁴ Hujus munificentiam nec temporis causâ factam, nec captivâ existitiss.

⁴⁵ Quod potentibus non obsequutus est.

⁴⁶ Idem perpetuò beneficiorum à se anto-

acceptorum recordabatur.

⁴⁷ Quicquid sibi pro moribus suis fortunam statuit.

⁴⁸ Pones enim omne conjugium offecit,

NOTÆ.

⁴⁴ Post prælium Philippense.] In quo Brutus & Cassius interfectores J. Cæsaris perierunt, & pœnas cædis ejus dederunt.

⁴⁵ Serviliam Bruti matrem.] Hæc erat soror Catonis Uticensis, eamque Julius Cæsar adolescens amaverat, unde quidam crediderunt Brutum à Julio Cæsare genitum fuisse. Vide Plutarchum & Suetonium.

⁴⁶ Ne quâ in re plecteretur.] Addunt quidam ex manuscriptis, jure plecteretur: quod Nepotis mentis conformius est, ut legenti cuilibet patebit.

⁴⁷ Ut M. Vipsanius Agrippa.] Hic, ut

fert Seneca epist. 17. Attici gener erat, atque tres habuit uxores, quarum prima Pomponia Attici filia, altera Matcella Octaviæ filia, tertia Julia Aug. Cæsaris, ex quâ Caium & Lucium Cæsares, Posthumum Agrippam, Agrippinam & Juliam habuit; Dux quoque belli peritissimus fuit, de quo Virg. lib. 8. *Æneid.*

Parte alia ventu, & Diis Agrippa secundu

Ardens agmen agens, cui belli insignis superbum

Tempora navali fulgens rostrata coronâ.

- univir Reip. constituendæ; cujus gratiâ cum augere possessiones posset suas, tantum astitit à cupiditate pecuniæ, ut nullâ in re usus sit eâ, nisi in deprecandis amicorum, aut periculis, aut incommodis: quod quidem sub ipsa proscriptione perillustre fuit. Nam cum L. Sausci, equitis R. æqualis fui, qui cum complures annos, studio ductus philosophiæ, habitabat, habebatque in Italiâ pretiosas possessiones, Triumphiri bona vendidissent, consuetudine eâ, quâ tunc res gerebantur; Attici labore atque industriâ factum est, ut eodem nuntio Sauscius fieret certior, se patrimonium amisisse, & recuperasse. Idem L. Julium Calidium, quem post Lucretii, Catullique mortem multo elegantissimum poetam, nostram tulisse ætatem, verè videor posse contendere; neque minùs virum bonum, optimisque artibus eruditum, post proscriptionem Equinum, propter magnas ejus Africanas possessiones, in proscriptorum numerum à P. Voluminio, præfecto fabrûm Antonii, absentem relatum, expeditur, quod in præsentem utrum ei laboriosius an gloriosius fuerit, difficile fuit judicare, quòd in eorum periculis non secus absentes, quàm præsentibus amicos Attico esse curæ, cognitum est. Neque verò minùs ille vir, bonus patrefamilias habitus est, quàm civis. Nam cum esset pecuniosus, nemo illo minus fuit emax, minus ædificator. Neque tamen non in primis bene habitavit, omnibûsque optimis rebus usus est. nam domum habuit in colle Quirinali Tamphilianam, ab avunculo hereditate relictam, cujus amenitas non ædificio, sed silvâ constabat: ipsam enim rectum, antiquitùs constitutum, plus salis, quàm sumptus, habebat; in quo nihil commutavit, nisi si quid ve-

I N T E R P R E T A T I O.

⁴⁴ Nisi ut ab amicis aut pericula, aut incommoda propulsaret.

ades habuit,

⁴⁵ Nam ipsa domus ab antiquo structa, plus venustatis, quam impensa, exhibebat.

N O T Æ.

⁴⁴ Quod quidem sub ipsa proscriptione perillustre fuit. Quia cum amulatione, & certatim proscriptorum bona tunc temporis ab omnibus triumviro- rum amicis postulabantur, quod recusat Atticus.

⁴⁵ Post Lucretii Catullique mortem. Lucretius Poëta insignis & Philosophus Epicureus, qui scripsit de rerum naturâ libros sex. Catullus verò Veronen- sis Poëta mordax & lascivus, qui vixit Syllæ & Mar- ti temporibus, de quo Ovid. 2. Tristium: Sic sua lascivo cunctata est saepe Catullo Fœmina.

⁴⁶ Præfecto fabrûm. Ille erat qui fabris, eorumque operibus & machinis quibus

maximè in bellis opus est, præerat.

⁴⁷ Nemo illo minùs fuit emax, minùs ædificator. Ex publicâ Attici vitâ ad privatam transit Nepos, cujus sententiâ subscribit Cic. parad. 6. his verbis; Non esse emacem vicigal est. Et Lacones, si cui mala imprecabantur, quatuor ipsi ac- cidere optabant, quorum primum erat ædificandi desiderium: locus extat apud Suidam.

⁴⁸ In colle quirinali. Unus ex 7. urbis Romæ montibus, est in 6. regione, statim post templum Quirini.

⁴⁹ Tamphilianam. Sic dictam à quo- dam Tamphilo Rom.

rustate coactus est. Usus est familiâ, si utilitate iudicandum est, optimâ; si formâ, vix mediocri. Namque in eâ erant pueri literatissimi¹⁴ anagnostæ optimi, & plurimi librarii; ut ne pedisequus quidem quisquam esset, qui non utrumque horum pulchrè facere posset. Pari modò artifices ceteri, quos cultus domesticus desiderat, apprimè⁵ boni. Neque tamen horum quenquam, nisi domi natum, domique factum, habuit: quod est signum non solum continentiæ, sed etiam diligentiæ. Nam & non intemperanter concupiscere, quod à pluribus videas, continentis debet duci; & diligentia, quàm pretio, parare, non mediocrius est industriæ. Elegans non magnificus; splendidus, non sumptuosus; omni diligentia munditiâ non affluentem affectabat.¹⁰ Supellex non modica, non multa;¹⁵ ut in neutram partem conspici posset. Nec hoc præteribo (quanquam nonnullis leve visum iri putem) cum in primis lautus esset eques R. & non parùm liberaliter domum suam omnium ordinum homines invitaret; scimus non amplius,¹⁶ quàm terna millia æris peræque in singulos menses¹⁷ ex ephemeride eum expensum sumptui ferre solitum: atque hoc non auditum, sed cognitum prædicamus. Sepe enim, propter familiaritatem, domesticis rebus interfuimus.¹⁸ Nemo in convivio ejus¹⁹ alius *αἰσχρὰ* audivit,²⁰ quàm anagnosten: quod nos quidem jucundissimum arbitramur: neque umquam sine aliqua lectione apud eum cenatum est;²¹ ut non minùs animo, quàm ventre, convivæ delectarentur. namque eos vocabat, quorum mores à suis non abhorrent. Cum tanta pecuniæ facta esset accessio, nihil de quoti-

INTERPRETATIO.

¹⁴ Lectores peritissimi. & amanuenses | sui videri valeret.
¹⁵ multi. | ¹⁶ Nullus ex ejus convivis alium recipit.
¹⁷ Ut nec quid sordidi, nec quid super- | tantem audiret, quàm lectorem.

NOTA.

¹⁴ *Anagnostæ optimi.*] Hi erant lectores apud Romanos.
¹⁵ *Supellex modica, non multa.*] Id est, modo, non copiâ æstimanda.
¹⁶ *Quàm terna millia æris.*] Mille æris tunc temporis 150, scilicetios, denarios 61. faciebat. Vide Gronovius lib. 3. de pecunia vetere.
¹⁷ *Ex Ephemeride.*] Id est, ex libello seu commentario quotidianarum expensarum, & erogationum.
¹⁸ *Alius αἰσχρὰ audivit.*] Partim seriis, partim jocosis recitationibus, adjunctis etiam Cansarum & Tibicinium modulis constabant *αἰσχρὰ*. Vide Plotarchum in Symposio, Macrobius & Athenæum.
¹⁹ *Quàm agnosten.*] Is est, qui recitat.
²⁰ *Ut non minùs animo, quàm ventre convivæ delectarentur.* Unde Cic. in Catoe majore: Neque, inquit, ipsorum conviviorum delectationem voluptatibus corporis magis, quàm cum amicorum, & sermonibus metuebat, &c. Antiquissimus autem mos ille fuit, ut intercenandum recitaretur aliquid, ut patet ex Macrobio lib. 1. Saturn. ex Gellio lib. 3. c. 1. & ex multis aliis.

diano cultu mutavit, nihil de vitæ consuetudine: tantæque usus est moderatione, ¹¹ ut neque in HS. vicies, quod à patre acceperat, parum se splendide gesserit, neque in HS. centies affluentibus vixerit, quam instituerat, parique fastigio steterit in utraque fortunâ, nullos habuerit hortos, ¹² nullam suburbanam, aut maritimam sumptuosam villam; neque in Italiâ, ¹³ præter Ardeatinum, & Nomentanum, rusticum prædium: omnisque ejus pecuniæ redditus constabat ¹⁴ in Epiroticis, & urbanis possessionibus; ex quo cognosci potest, eum usum pecuniæ, non magnitudine, sed ratione metiri solitum. Mendacium ¹⁵ neque dicebat, neque pati poterat. Itaque ejus comitas non sine severitate erat, neque gravitas sine facilitate: ut difficile esset intellectu, utrum cum amici magis vererentur, an amarent. Quidquid rogabatur, religiosè promittebat; quod non liberalis, sed levis arbitrabatur, polliceri, quod præstare non posset. Idem in nitendo quod semel admisisset, tanta erat cura, ut non mandatam, sed suam rem videretur agere. nunquam suscepti negotii eum pertæsum est. suam enim existimationem in eâ re agi putabat quâ nihil habebat carius. quo fiebat, ut omnia Marci & Quinti Ciceronum, Catonis, Marii, Q. Hortensii, A. Torquati, multorum præterea Equitum Romanorum negotia procuraret: ex quo judicari poterat, non inertia, ¹⁶ sed judicio fugisse Reipub. procuracionem. Humanitatis verò nullum afferre majus testimonium possum, ¹⁷ quàm quod adolescens idem seni Sullæ fuerit jucundissimus, senex adolescenti M. Bruto, cum æqualibus autem suis Q. Hortensio, & M. Cicerone sic vixerit, ut judicare difficile sit, ¹⁸ cui ætati fuerit aptissimus: quamquam eum præcipuè dilexit Cicero, ut ne frater quidem ei Quintus carior fuerit, aut familiarior. Ei rei sunt indicio, præter eos libros; in quibus de eo facit mentionem, qui in vulgus sunt editi, ¹⁹ sexdecim volumina epistolarum ab

INTERPRETATIO.

¹¹ Ut nec in viginti sesterium millibus sibi à patre reliquit.

NOTÆ.

¹¹ Nullam suburbanam, aut maritimam sumptuosam villam.] Huic opinioni videtur repugnare Cic. lib. 1 ad Atticum, ubi sic habet: Ego te arbitror casu apud Amaltheam tuam victimis statim esse ad Sicyonem oppugnandum profectum. Et rursus ibidem; Vellem ad me scribas ejusmodi sit Αμαλθειῶν tuum, &c. Unde deducimus Pomponium habuisse villam sumptuosam & magnificam.

¹² Præter Ardeatinum & Nomentanum.] Ardeam Dauni Regis Rutulorum regiam fuisse ex Virg. 10. Æneid. discimus, quæ in decimo octavo ab Urbe

milliario posita erat, & inter Rom. Coloniæ annumerat Livius; unde Ardeatinum prædium, Nomentum verò Latinarum urbs mediterranea, nunc vulgo Lamentana, unde Nomentana via.

¹³ In Epiroticis.] Huic opinioni subscribit Cic. lib. 1. Epist. his verbis: Epiroticam emptionem gaudeo tibi placere.

¹⁴ Quam quod adolescens idem seni Sullæ.] Quæ de re paulò supra.

¹⁵ Sexdecim volumina Epist.] Quicquid olim circumvolvi solebat in chartâ, aut scripto codice, volumen dicebatur; id autem patet ex 16. Epist. lib. ad Atticum.

Consulatu

Consulatu ejus usque ad extremum tempus ad Atticum missarum : quæ qui legat, ¹⁴ non multum desideret historiam contextam eorum temporum : sic enim omnia de studiis principum , vitiis ducum , ac mutationibus Reip. perscripta sunt , ut nihil in his non appareat ; & facile existimari possit , prudentiam quodam modo esse divinationem. ⁵ non enim Cicero ea solum , quæ vivo se acciderunt , ¹⁶ futura prædixit , sed etiam , quæ nunc usu veniunt , cecinit , ut vates. De pietate autem Attici quid plura commemorem ? cum hoc ipsum verè gloriantem audierim in funere matris suæ , quàm extulit annorum nonaginta , cum esset septem , & sexaginta , se numquam cum matre in gratiam rediisse , nunquam cum sorore fuisse in simulare , ¹⁷ quam prope æqualem habebat. Quod est signum , aut nullam umquam inter eos querimoniam intercessisse , aut hunc eam fuisse in suos indulgentiâ , ut , quos amare deberet , irasci eis , nefas duceret. Neque id fecit natura solum (¹⁸ quamquam omnes ei paremus) sed etiam doctrina. ¹⁵ Nam & principum philosophorum ita percepta habuerat præcepta , ut his ad vitam agendam , ¹⁹ non ad ostentationem , uteretur. Moris etiam majorum summus imitator fuit , antiquitatisque amator : quam aded diligenter habuit cognitam , ut eam totam in eo volumine exposuerit , ²⁰ quo magistratus ornavit. Nulla enim lex , neque pax , neque bellum , neque res illustris est populo R. quæ non in eo suo tempore sit notata : & , quod difficillimum fuit , sic familiarum originem subtexit , ut ex eo clarorum virorum propagines possimus co-

INTERPRETATIO.

¹⁴ *Implicitam hujus sæculi historiam non valde ignores.*

¹⁵ *Quæ illi ferè cara erat.*

NOTÆ.

¹⁶ *Futura prædixit.*] Multa sanè hic asserri possent exempla , quibus Cicero nem futura prædixisse probetur , quæ quidem exempla passim in epist. ejus legentibus occurrunt , sed illud instar omnium erit , quod ex Philippica 2. excerptum est , ubi M. Antonio futuram ejus perniciem prædicat his verbis : *Quis autem mentem consulatum præter P. Clodium , qui vituperaret , invenit est ? Cujus quidem fatum , sicuti C. Curianem manet : quoniam id domi tua est , quod fuit illorum utriusque fatale.*

¹⁷ *Quam prope æqualem habebat.*] Quidam legunt *atque æqualem.*

¹⁸ *Quamquam ei paremus.*] Sic Chrysippus : τὸ τίς τις εἶναι, ἀλλὰ ὅπως τῇ φύσει ἔστω. Et Seneca de vita beata c. 3. In-

terim , quod inter omnes Stoicos convenit , rerum naturæ assentire , ab illa non deerrare , & ad illius legem exemplamque formari , sapientia est.

¹⁹ *Non ad ostentationem.*] Eorum instar , de quibus D. Hieronymus epist. 34. Philosophus gloriæ animal , & popularis auræ vile mancipium ,

²⁰ *Quo magistratus ornavit.*] Vossius censet legendum esse *ordinavit* 1. de hist. Latina 2. De eo autem Attici volumine sic loquitur Cic. in Bruto. Eam utilitatem habuit Attici liber , quam requirebam , ut explicatis ordinibus temporum , uno conspectu omnia viderem. Vide eundem ibidem paulo post , & epist. 23. lib. 12. ad Atticum.

- gnoscere. Fecit hoc idem separatim in aliis libris, ut M. Bruti rogaru, ⁷¹ Juniam familiam à stirpe ad hanc ætatem ordine enumeraverit, notans, qui à quòque ortus, quos honores, quibùsque temporibus cepisset. Pari modo Marcelli Claudii, de Marcellorum; ⁷² Scipionis Cornelii, & Fabii Maximi, de ⁷³ Fabiorum, & ⁷⁴ Æmiliorum: quibus libris nihil potest esse dulcius iis, qui aliquam cupiditatem habent notitiæ clarorum virorum. Attigit quoque poeticon, credimus, ne ejus expertus esset suavitatis. Namque versibus, qui honore, rerum gestarum amplitudine ceteros Romani populi præstiterunt, ex-
- ⁷⁵ posuit, ita, ut sub singulorum imaginibus facta, magistratusque eorum non amplius quaternis, quinifve versibus descripserit: quod vix credendum sit, tanta res tam breviter potuisse declarari. ⁷⁶ Est etiam unus liber Græcè confectus De consulatu Ciceronis. Hactenus, Attico vivo, edita à nobis sunt: nunc, quoniam fortuna nos superstites ei esse voluit, reliqua persequemur: & quantum poterimus, rerum exemplis lectores docebimus, sicut supra significavimus, *suos cuique mores plerumque conciliare fortunam.* Namque hic contentus ordine Equestri, quo erat ortus, in affinitatem pervenit Imperatoris; ⁷⁷ Divi filii, cum jam ante familiaritatem ejus esset consecutus, nullà aliâ re, quàm elegantia vitæ, quâ ceteros ceperat principes civitatis, dignitate pari, fortunâ humiliore. tanta enim prosperitas Cæsarem est consecuta, ut nihil ei non tribueret fortunâ, quod cuiquam ante detulerit, & conciliarit, quod civis Romanus quivir consequi,

25

INTERPRETATIO.

⁷¹ Julii Cæsaris filii.

NOTÆ.

⁷¹ Juniam familiam à stirpe.] Gens Julia una est ex nobilissimis quæ à Trojanis & Ænea originem sumpserunt, ex quâ Brutus fuit, cujus rogatu Atticus de eâ stirpe scripsit, ab ejus Antiqui Bruti tertio filio, qui fratrum conjurationis expertus fuit, quique una cum patre reges ejecit, originem ducens, ut ait Cic. Tusc. Quest. 4. & Philippicâ 1. Huic tamen sententiæ refertur Dionysius lib. 4.

⁷² Marcelli Claudii, de Marcellorum.] Vide Plutarchum, Posidonium, & Livium, inter quos Plutarchus Marcellum à Marte deducit.

⁷³ Scipionis Cornelii, & Fabii Maximi de Corneliorum.] Certum est apud omnes historicos Gentem Corneliam amplissimam, & nobilissimam omnium esse,

sive dignitatem; sive res præclare gestas consideremus. Vide C. Sigonium in suo Scipione Æmiliano, & Streinii de Gente Cornelia.

⁷⁴ Fabiorum.] Qui suam originem ad Fabium Herculis filium referunt. Plutarchus in Maximo. Vide eundem Streinium de Gente Fabiâ.

⁷⁵ Æmiliorum.] Qui similiter ab Æmilio Ascanii filio se ortos credebant: Festus, Plutarchus verò eos à Mamercio Numæ Regis filio natos fuisse scribit. Unde Æmilii dicti sunt & Mamertini.

⁷⁶ Est etiam unus liber Græcè confectus.] De hoc à principio in Attico.

⁷⁷ Divi filii.] Inferendum est, Julii, ut legitur in aliis, qui Augustus est.

⁷⁷ Nata autem est Attico neptis ex Agrippâ, cui virginem filiam collocavit. Hanc Cæsar ⁷⁸ vix anniculum ⁷⁹ Ti. Claudio Neroni, Drusilla nato, privigno suo, despondit. quæ conjunctio ⁸⁰ necessitudinem eorum sanxit, familiaritatem reddidit frequentiore. Quamvis ante hæc sponsalia non solum cum ab urbe abesset, numquam ad suorum quemquam literas misit, ⁸¹ quin Attico mitteret, quid ageret; in primis, quid legeret, quibusque in locis, & quam diu esset moraturus: sed & cum esset in urbe, & propter suas infinitas occupationes minus sæpe, quam veller, Attico frueretur, nullus dies semetè intercessit, quo non ad eum scriberet, quo non aliquid de antiquitate ab eo requireret; modò aliquam quæstionem poeticam ei proponeret; interdum jocans ejus verbosiores eliceret epistolas: ex quo accidit, ⁸² cum ædes Jovis Feretrii in Capirolio, ab Romulo constituta, vetustate atque incuria detecta prolaberetur, ut Attici admonitu Cæsar eam reficiendam curaret. Neque verò à M. Antonio minus absens literis colebatur, adeò ut accuratè ille ⁸³ ex ultimis terris quid ageret, quid curæ sibi haberet, certiorum faceret Atticum. Hoc quale sit, facilius existimabit is, qui judicare poterit, quantæ sit sapientiæ, eorum retinere usum benevolentiamque, inter quos maximarum rerum non solum æmulatio, sed obrectatio tanta intercedebat, quantam fuit ⁸⁴ intercedere necesse inter Cæsarem, atque Antonium; cum se uterque principem non solum urbis Romæ, sed orbis terrarum esse cuperet. Tali modo ⁸⁵ cum septem, & septuaginta annos complexset, atque ad extremam senectutem non minus dignitate, quam gratiâ

INTERPRETATIO.

⁷⁷ Vix annum habentem.

NOTÆ.

⁷⁷ Nata est Attico neptis ex Agrippa.] Hanc Agrippinam vocat Suetonius in Tiberio c. 7. Hanc tamen Tacitus Vipsianiam vocat.

⁷⁸ Tiberio Claudio Neroni, Drusilla nato.] Is Tiberius Imperator fuit, & successor Augusti Cæsaris, & privignus ejus; Drusilla verò dicta est, quæ & Livia Imperatrix, & uxor ejusdem Augusti, nec non Tiberii mater.

⁷⁹ Necessitudinem eorum sanxit.] Quidam legunt *auxit*, quia jam Cæsarem inter & Atticum necessitudo erat, quæ hac affinitate adaucta est.

⁸⁰ Quin Attico mitteret.] Id est, scriberet, seu nunciaret.

⁸¹ Cum ædes Jovis Feretrii in Capirolio.]

Hoc templum à Romulo conditum fuit, ex spoliis hostium, sic dictum, teste Livio lib. 1. quia hostium Rege occiso, spolia ejus suspensa, fabricato ad id aptè Feretro gerens, in Capitolium ascendit, & ejus templi fines designavit, & sub nomine Jovis Feretrii construxit.

⁸² Ex ultimis terris.] Id est, ut interpretatur Manucius, ex *Ægypto*. Alii legunt, *ex ultimis his terris*; quia hostis judicatus Antonius Italiâ cesserat, sed hanc lectionem minus probo.

⁸³ Cum septem & septuaginta annos complexset.] Nimirum anno ab Urbe Condita 1500. Cn. Domitio & C. Sossio Coll. anno 11. post mortem Ciceronis, ut dicitur postea.

fortunâque crevisset (multas enim hæreditates nullâ aliâ re, quàm bonitate, consecutus) tantâque prosperitate usus esset valetudinis, ut annis xxx. medicinâ non indiguisset: nactus est morbum, quem initio & ipse, & medici contempserunt: ²⁰ ²¹ nam putarunt esse ²² *τίς γὰρ*: cui remedia celeria, faciiliâque proponebantur. In hoc cùm ttes menses sine ullis doloribus, præterquam, quos ex curatione capiebat, consumpsisset, subitò tanta vis morbi in unum intestinum prorupit, ut extremo tempore per lumbos fistula putris eruperit. at hoc priùs quàm ei accideret, postquam in dies dolores accrescere, febresque accessisse sensit; Agrippam generum ad se arcessiri iussit, & cum eo ²⁶ L. Cornelium Balbum Sextumque Peducaum. Hos ut venisse vidie, in cubitum innixus. *Quantam, inquit, curam diligentiamque in valetudine mea tuenda hoc tempore adhibuerim, cùm vos testes habeam, nihil necesse pluribus verbis commemorare: quibus quoniam, ut spero, satis feci, me nihil reliqui fecisse, quod ad sanandum me pertineret, reliquum est, ut egomet mihi consulam. Id vos ignorare nolui. nam ²⁷ mihi stat, alere morbum desinere. Namque his diebus quicquid cibi sumpsi, ita produxi vitam, ut auxerim dolores, sine sic salutis. Quare à vobis peto, primum, ut consilium probetis meum;* ²⁸ deinde ne frustra dehortando contemini. Hâc oratione habitâ, tantâ constantiâ vocis atque vultus, ut non ex vitâ, sed ex domo in domum videretur migrare; cùm quidem Agrippa eum flens, atque osculans oraret atque obsecraret, ne ad id, quod natura cogeret, ipse quoque sibi accederet; ²⁹ &c., quoniam sum quoque posses temporibus superesse, se sibi, suisque reservaret; ³⁰ preces ejus taciturnâ suâ obstinatione depressit. Sic cùm biduum cibo se abstinuisset, subitò febris decessit, leviôrque morbus esse cæpit: tamen propositum nihilo seciùs petegit. Itaque die Quinto postquam id consilium inietat, pridie Kal. April. Cn. Domitio, C. Sosio Co ss. decessit,

I N T E R P R E T A T I O.

²⁰ Existimant enim levem esse dissentiam.

²¹ Et quia tunc etiam aliquandiu vitam producere posses.

N O T A.

²¹ Nam putarunt esse Tensemon. Hic morbus est dysenteriz affinis, & veluti prænuncius, estque crebra & inani voluntas egerendi, ut refert Plin. lib. 18 hist. Natur.

²⁶ L. Cornelium Balbum, Sextumque Peducaum. Attici familiarissimos, quorum alter, scilicet Balbus, genere Gaditanus erat, quem, cùm de civitate in periculum

vocaretur, Cicero defendit, cujus extas oratio. Alter verd prætor fuit.

²⁷ Mihi stat alere morbum desinere. Cibum sumendo, & vitam protogando.

³⁰ Preces ejus taciturna sua obstinatione depressit. In aliis, compressit, quod idem videtur atque cohibuit. Sicut, et alicui comprimere est empêcher de parler quelqu'un.

⁷⁹ Elatus est in lecticula, ut ipse præscripserat, ⁸⁰ sine ulla pompa funeris, comitantibus omnibus bonis, maximâ vulgi frequentiâ.
⁸¹ Sepultus est juxta viam Appiam, ⁸² ad quintum lapidem, in monumento Q. Cæcilii avunculi sui.

NOTÆ.

⁷⁹ *Elatus est lecticula.*] Honestioris conditionis mortui lecticâ hexaphoro efferebantur: at inferioris fortis Sandapilâ, cui subjuncti homines 4. Vide Martialem, lib. 8.

⁸⁰ *Sine ulla pompa funeris.*] Sic Tacitus 1. Annal. fuerunt qui funeris publici pompam requirerent.

⁸¹ *Sepultus est juxta viam Appiam.*]

Quam Appius Claudius Consul lapidibus intravit, juxta quam celebriora erant Romanorum sepulchra; vide Cic. in Milone.

⁸² *Ad quintum lapidem.*] Nam tunc temporis in urbe sepeliri vetitum lege 12. Tabularum, quam legem his verbis fert Cic. 11. de Legibus: *Hominem mortuum in urbe ne sepelito, neve urito,*

Hactenus de vitis Virorum Illustrum CORNELII NEPOTIS.

CORNELII NEPOTIS FRAGMENTA CHRONICORUM LIB. I.

IXIT Homerus ante Romam conditam annis circiter C & L X. *Agell. Not. Attic. l. xvii. c. xxi.*

¹ Roma condita Olympiadis Septimæ anno secundo. *Solinus Polyistoris cap. 11.*

¹ Archilochus Tullo Hostilio Romæ regnante jam tunc Poëmaticus clarus & nobilis. *Agell. xvii. cap. xxi.*

NOTÆ.

¹ Vixit Homerus ante Romam conditam annis circiter C. & LX.] Homerus & Hesiodum vixisse longè ante conditam Romam patet ex his Gellii verbis: *De Homero & Hesiodo inter omnes ferè constitit, utrumque ante Romam conditam vixisse Silvii, Alba regnantibus, annis post bellum Trojanum plus C. & LX. ante Romam autem conditam, ut Corn. Nepos in primo Chronicorum de Homero dixit. annis circiter C. & LX.* Porro Homcrum *ἄριστος ἔσσι* *ἡσίοτατος ἔσσι* vocat Plato. Vide Herodotum qui vitam ejus scripsit. Præterea Solinus cum Nepote consentit in eo annorum numero, quibus suffragantur ferè omnes Latini scriptores, ex quorum præfretim numero sunt Plin. lib. 7. c. 16. qui scribebat anno Urbis octogentesimo trigésimo: Juvenalis qui scripsit ab initio Imperii Nervæ, post Plinium circiter 20. annis: Et Velicius Patere, qui annos ferè nongentos & quinquaginta ante ipsius ætatem floruisse Homcrum tradit, lib. 1. c. 5. Sed longe major est discordia eâ de re inter scriptores Græcos: Alii enim belli Trojani temporibus vixisse aiunt: Alii C. annis abfuisse à Troicis temporibus: Alii C. quadraginta: Alii etiam C. sexaginta octo, ut Herodotus qui ejus vitam scripsit, ut suprà dixi-

mus. Sed ita ut cum scriptoribus Latinis sequi Apollodorum Atheniensem, qui anno centesimo migrationis Ionice floruisse ait, quod cecidit in eum annum quem æstruimus.

¹ Roma condita est Olympiadis Septima anno secundo.] Anno primo, non secundo Olympiadis Septimæ condita fuisse testari videtur Solinus c. 11. his verbis: *Quapropter cum octingentesimo primo anno Urbis condita ducentesima septima Olympias computetur, par est Romam septima Olympiadis anno primo credi conditam.* Et Dionysius lib. 1. Jo. naudes simpliciter septimam dicit, non expresso anno. Alii aliter censent. Hanc conditam fuisse ipsi Palsibus, id est, xi. Cal. Maii, Sole in Tauro, Lunâ in Libra constitutis, quidam scriptores prodiderunt, quo sensu intelligenda sunt ista Ciceronis verba, lib. 2. de Divin. c. 98. Taruntius Romam, quum esset in Jugo Luna, natam esse dicebat.

¹ Archilochus Tullo Hostilio Roma regnante jam tunc Poëmaticus clarus, & nobilis. *Agell. xvii. c. xxi.*] De tempore quo vixit Archilochus scriptores non consentiunt. Cic. eum regnante Romulo vixisse refert, id est, quadraginta quatuor, aut circiter annos ante tempus à Nepote designatum. Porro eum clarissimum Poë-

¹ M. Manlius Romæ, qui Gallos in obsidione Capitoli obrepentes per ardua depulerat, convictus est consilium de regno occupando iniisse: damnatusque capitis, è Saxo Tarpeio, ut M. Varro ait, præceps datus est: ut Cornel. autem Nepos scriptum reliquit, verberando necatus est. *Ibid.*

² Alexander Magnus Pellæ ortus, M. Fabio Ambusto, Tito Quintio Capitolino Coll. post Romam conditam anno trecentissimo octuagesimo quinto. *Solin. cap. XLIII. Polyistor.*

³ P. Terentius Scipionis Africani & C. Lælii æqualis. *Donatum in Vita.*

CORNELII NEPOTIS

Exemplorum Lib. II.

⁴ A virgine Vestale. *Fl. Carissus lib. I. Gramm.*

LIB. V.

⁵ Multis in Senatu placuit, ut qui captivorum Romanorum, ab Annibale redire nollent, datis custodibus ad Annibalem deducerentur: sed ex sententiâ numero plurium, quibus id non videretur superata: ii tamen qui ad Annibalem non rediissent, usque adeò detestabiles invisque fuerunt, ut tædium vitæ ceperint, necemque sibi confecerint. *Agell. lib. VII. cap. 18.*

CORNELII NEPOTIS,

Illustrium Virorum Lib. II.

Subinde. *Sospater Caris, l. 2. p. 80.*

LIB. XV.

⁶ Harum partum. *Ibid.*

NOTÆ.

tam fuisse patet præsertim ex his Paterculi verbis; *Neque quemquam alium, cuius aperis primus auctor fueris, in eo persequissimum, præter Homerum, & Archilochum, reperimus.*

¹ *M. Manlius Roma qui Gallos, &c.]* Is postea ob defensionem Capitolium Capitolinus dictus est, & domum in Capitolio publicè accepit. Hunc tamen affectatæ tyrannidis postea damnatum è rupe Tarpeia præcipitem dederunt, domus diruta, & bona ejus publicata. Auctor de viris illustribus. Hunc non præcipitem datum, sed verberibus necatum refert Nepos.

² *Alex. magnus Pella ortus, &c.]* Pella Regni Macedonum Urbis primaria fuit; ad flumen Erigona, juxta Thessalonicum Sinum: unde Alexander Pellæus dicitur, Juvenalis:

Pellæ juveni totus non sufficit orbis,

³ *P. Terentius Scip. Africani & C. Lælii æqualis.]* Vide Cic. in Lælio, ubi Terentium familiarem suum vocat Lælius. Quis porro Terentium ignorat omnium Poëtarum comicorum dilectissimum, & purioris Latinitatis amanatissimum, natione Afrum, patriâ Carthaginiensem.

⁴ *A virgine Vestale.]* Virgines Vestales Vestæ Dææ sacris, p. sp. tuque ignis custodire dicatas nemo necit. De iis vide Plutarchum in Numa.

⁵ *Multis in Senatu placuit, &c.]* Fidem & hostibus nostris datam servare tenemus: quâ de re vide Cic. offic. 1.

⁶ *Harum partum.]* Pro partium: sicut, *Menſem. pro. Menſium.* Lege Voſſium de Analog. II. 14.

A Fratre Patruale. *Ibid.*

INCERTA QUO LIBRO VIRORUM ILLUSTR.

POSITA.

Carthago antea speciem habuit duplicis oppidi, quasi aliud alterum amplecteretur: cujus interior pars Byrsâ dicebatur, 'exterior Magalia. Hujus rei testis est Cornel. Nepos in eo libro, qui Vita Illustrium inscribitur. *Serv. in 1. Æn.*

¹ Propius Grammatico accessit. *Diomedes lib. 1. Gramm.*

⁴ A. Albinus, qui cum L. Lucullo Consul fuit, res Romanas oratione Græcâ scriptavit. In ejus Historiæ Principio scriptum est ad hanc sententiam: neminem succensere sibi convenire, si quid in his libris parum composuisset aut minus eleganter scriptum foret: nam sum homo Romanus, natus in Latio: Græca oratio à nobis alienissima est: ideoque veniam gratiamque malæ existimationis, si quid esset erratum, postulavit. 1Ea cum legisset M. Cato: Næ tu, inquit, Aule, nimium nugator es, cum maluisti culpam deprecari, quam culpâ vacare. Nam veniam petere solemus, aut cum imprudentes erravimus, aut cum compulsi peccavimus. Tibi, inquit, oro te, quis perpulit, ut id committeres, quod priusquam faceres, peteres ut ignosceretur. *Agell. lib. xi. cap. viii. Noll. Attic. & Macrob. prefat. Saturnal.*

CORNELII NEPOTIS LIB. I.

De Vitâ Ciceronis.

Cornelius Nepos, & rerum memoriæ non indiligens, & M. Ciceronis, ut qui maximè amicus familiarisque fuit: atque is ta-

NOTÆ.

¹ *Carthago antea speciem habuit duplicis oppidi. &c.*] Vug. Carthaginem & Byrsam conjunxit, ut urbes vicinas: Byrsæ autem appellationem à Corio ductam esse volunt plurimi: quidam tamen Byrsam locum quemdam munitum esse volunt, quale est Romæ Capitolium, Athenis Acropolis: cui opinioni situs ipsius Byrsæ favere videntur; Byrsâ enim erat interior pars urbis, & veluti Arx munitissima, ut refert ipse Nepos, hoc in loco. Adde quod Byrsâ punica lingua locus munitus dicebatur.

² *Exterior Magalia.*] Magalia erant Afrorum Tugutia seu Casæ. Vide Servium in 4. Æneid. Ubi Magalia & Mapalia idem significare scribit; Palea enim, vel

Pales Syris, est Agricola: hinc Mapale ductum, proprium Agricolarum Tuguriorum: Quemadmodum & Magar, lingua punica, villam significat. Unde Iudæus, Magalia, quasi, Magaria dicta fuisse refert: hincque sit ut Plinius in Pœnulo, Magaria, dixerit.

³ *Propius Grammatico accessit.*] Sic Cic. lib. 1. epist. 14. ait, proximus Pompeio sedebam.

⁴ *A. Albinus qui cum L. Lucullo Consul fuit. &c.*] De eodem Aulo Albino loquitur Tullius de Claris 31. his verbis, Albinus, is qui Græcè scripsit historiam, & Arad, 137. Albinus homo doctus, P. Scipione, & M. Marcello Coss. Græcè historiam scripsit.

men

men in primo libro, quos de vitâ illius composuit, ¹ errasse videtur, cum cum scripsit tres & viginti annos natum primam causam iudicii publici egisse: Sextumque Roscium parricidii reum defendisse. *Agell. lib. xv. Noët. Attic. cap. xxviii.*

Tullius, me præsentē, iisdem penē verbis, quibus edita est; eam "pro Cornelio seditioso Tribuno defensionem peroravit. *D. Hieronym. Epist. lxxi. ad Pammach.*

CORNELII NEPOTIS

LIB. I. Epistolarum ad Ciceronem.

¹ Tantum abest ut ego magistram esse putem vitæ Philosophiam, beatæque vitæ perfectricem; ut nullis magis existimem opus esse magistris vivendi, quàm plerisque, qui in eâ disputando versantur: Video enim magnam partem eorum, qui in Scholâ de pudore & continentia præcipiant argutissimè, eisdem in omnium libidinum cupiditatibus vivere. *Lastant. lib. iiii. cap. xv. Divin. Instit.*

M. TULLII CICERONIS AD CORNELIUM NEPOTEM

Epistolarum Lib. ii.

¹ Itaque nostri, cum omnia quæ dixissemus, dicta essent: quæ faceret & breviter & acutè locuti essemus, eo proprio nomine appellari dictoria voluerunt. *Macrobius. lib. ii. cap. 1. Saturn.*

Ad eundem ex libro incerto.

¹ Hoc restiterat etiam, ut à te fictis aggrederer donis. *Priscianus. lib. viiii. Gramm.*

NOTA.

¹ Errasse videtur. &c.] Quintilianus lib. ii. c. 6. scribit Cic. septimum & vicesimum annum attigisse cum Roscium defendit, publicè scilicet, (nam pro Quintio privatam apud Aquilium Gallum iudicem egit.) Dixit & pro sexto Amerino adolescens contra Syllæ dominantis potestatem. Vide & Fabricii historiam Cicer. ad annum 26. & 27.

² Pro Cornelio Seditioso Tribuno. &c.] Hanc defensionem fuisse prægrandem refert Plin. lib. i. epist. 20. Et omnia quæ per 4. dies latius dixerat, coartasse dicit Ciceronem; quod pugnare videtur cum Nepote, qui refert, iisdem penē verbis, quibus edita est, peroratam. Idem tamen ferè legitur in eo Libro qui inscriptus est, de laudibus Philosophiæ, apud Lastantium lib. 6, cap. 11. his verbis: *Mal-*

vel unum parvum de officio libellum. quam longam orationem pro seditioso homine Cornelio.

³ Tantum abest ut ego Magistram esse putem vitæ philosophiam. &c.] Hæc scripsisse videtur, ut contradiceret his Cic. verbis quæ existant in Tuscul. Questionibus: O vitæ Philosophia Dux: o virtutis indagatrix! &c. Et lib. ii. In eo magistra vitæ tot sæcula permaneres philosophia.

⁴ Itaque nostri, cum omnia quæ dixissemus, dicta essent, &c.] Ciceronem naturâ suâ jocularibus scommatibus valde delectatum fuisse certum est: unde ab invidiis, Consularis scurra dicebatur. Vide Macrobius, lib. ii. Saturn.

⁵ Hoc restiterat etiam, ut à te fictis aggrederer donis.] Hoc verbum passivè hic sumitur,

¹ Qui habet, ultro appetitur; qui est pauper, aspernatur. *Ibid.*

Quid? oratorum quem Cæsari antepones eorum qui nihil aliud egerunt? quis sententiis aut acutior aut crebrior? quis verbis aut ornatior aut elegantior. *Sueton. in Cæsare cap. xxi.*

Neque enim quidquam aliud est felicitas, nisi honestarum rerum prosperitas: vel ut alio modo definiam, Felicitas est fortuna adiutrix consiliorum bonorum, quibus qui non utitur, felix nullo pacto esse potest. Ergo in petitis impiisque consiliis, quibus Cæsar usus erat, nulla potuit esse felicitas: feliciorque meo iudicio Camillus exulans, quàm temporibus iisdem Manlius, etiamsi, id quod cupierat, regnare potuisset. *Am. Marcell. lib. xxi.*

Quidam veterum, formidantes ea, quæ scriptoribus Historiæ suorum temporum solent sæpe fraudi esse atque invidiæ, cognitionis actuum variorum, stylis jam uberibus explicatas non edidere superstites. *Id. lib. xxvi. in fin.*

Infelices esse qui omnia sibi licere existimarunt. *Id. lib. xxvi.*

Idem ad Atticum de Nepote.

Nepotis epistolam expecto. Cupidus ille meorum, qui ea quibus maxime *gaveat* legenda non putet? & ais *par' à mihi*: tu verò *ἀμύμων*, ille quidem *ἀπύκρυς*. *Lib. xvi. Ep. v.*

⁶ Malè narras de Nepotis filio, valde me hercule moveor & molestè sero. Nescieram omnino esse istum puerum.

NOTÆ.

¹ Qui habet, ultro appetitur; qui est pauper, aspernatur.] Id quoque passivè intelligendum est. Vide id genus innumera apud Priscianum lib. 2.

² Quis sententiis aut acutior, aut crebrior?] Vide Cicero ad Brutum Oratores enumerans, negat se videre, cui Cæsar debeat cedere.

³ Camillus exulans.] Ille & alter Romulus dictus fuit, propterea quod ad interfectionem delectis Gallis qui urbem incenderant, & Capitolium obsidebant, Remp. Rom. restituit. De quo vide Val. Max. lib. 5. c. 1.

⁴ Id quod cupierat, regnare potuisset.]

Quoniam, ut paulò supra diximus, servato Capitolio, de Regno invadendo cogitabat.

⁵ Infelices esse qui omnia sibi licere existimarunt.] Unde D. August. lib. 5. de Civic. Dei: O miserum cui peccare licebat! Et lib. 13. de Trinitate c. 5. ait: Velle, quod non debeat, miserimum: nec tam miserum est, non adipisci, quod velis, quàm adipisci velle, quod non oporteat. &c.

⁶ Malè narras de Nepotis filio, &c.] Id cognitionis non proprium nomen esse puto, nam de Cornelii Nepotis filio nihil mihi uspiam occurrille memini.

CORNELII NEPOTIS FRAGMENTA

INCERTA PARTIM QUO LIBRO POSITA,

partim quibus verbis concepta.

NEpos auctore certo comperiisse se ait C. Lælius quondam¹ in Puteolano Cal. Martii admonitum ab uxore² temporius ut discumberet, petiisse ab eâ ne interpelleretur, scripsit tandem ingressum triclinium dixisse, non sæpe in scribendo magis successisse sibi: deinde rogatum, ut scripta illa proferret, pronunciasse versus qui sunt in *αὐτοματὺς ὁψι*.

Sati³ pol proterve me Syri promissa huc induxerunt.

Donatus in vitâ Terentii.

⁴ L. Otacilius Pilius primus omnium libertinorum scribere historiâ orsus, non nisi ab honestissimo quoque scribi solitam. Cnei enim Pompeii Magni, quem docuit, patrisque ejus res gestas compluribus libris exposuit. *Sueton. de Clar. Rhetor.*

Cornelius Nepos literatos quidem vulgò appellari ait eos, qui aliquid diligenter & acutè scienterque possint aut dicere aut scribere: ceterum propriè sic appellandos poetarum interpretes, qui à Græcis Grammatici nominentur. *Suet. de illustr. Grammat.*

Præter Physicos Homerumque, qui universum mari circumfusum esse dixerunt, Cornelius Nepos, ut recentior auctoritate, sic certior

N O T A.

¹ *Nepos auctore certo comperiisse se ait C. Lælius, &c.*] Hunc Vellicius inter Oratores annumerat. De eo etiam Cic. pro Archia poetâ loquitur.

² *In Puteolano Cal. Martii.*] Puteolanus à Puteoli, hodie Pouzzoli, oppidum maritimum Campaniæ, à Neapoli octavo lapide distans, à Samiis conditum. Disti Puteoli, sive à copiâ puteorum aquis calidis scatentium, sive à putore, propter aquas sulphureas. Vide Fr. Schottum in Urbis Romæ administrandis.

³ *Temporibus ut discumberet, &c.*] Comparativus à tempore, quo usi sunt aliquando Ovid. lib. 4. Metamorph. & Columella lib. 9.

⁴ *L. Otacilius Pilius primus omnium libertinorum, &c.*] Quia, ut inquit Terent. *Servum hominem causas orare, leges non sinant.*

Vide de eo Otacilio Pilio Suetonium de Claris Rhetorib.

⁵ *Ceterum propriè sic appellandos Poetarum interpretes, qui à Græcis Grammatici nominentur.*] Audi quid Seneca dicat ep. 118. *Grammaticus, inquit, circa curam sermonis versatur; & si alius evagari vult, circa historias. Jam ut longissimè fines suos proferas, circa carmina.* Vide & Quintilianum lib. 11. c. 1. At verò triplex est Grammaticorum genus. Alii enim Technici; alii Historici; alii Critici. Technici, elementa, orationis partes, & verborum structuram docent; hi potius Grammaticæ, quam Grammatici vocandi. Historici explicant nomina Regionum, Fluminum, Montium, Urbium; Genealogias Deorum ac principum Heroum exquirunt. Omnium autem nobilissimi sunt Critici, qui tanquam judices omnia probant, vel improbant, & ex eorum censura librorum omnium pretium augetur, vel deprimitur.

tradit: ¹ Testem autem rei Q. Metellum Celerem adjicit, eumque ita retulisse commemorat. Cum Galliis Proconsul præfesset, Indos quosdam à rege Suevorum dono sibi datos, unde in eas terras devenissent requiringdo, cognosse vi tempestatum ex Indicis æquoribus abreptos emensolque, quæ intererant, tandem in Germaniæ littora exiisse. *Pompon. Mela. lib. 111. cap. v. de situ orbis, & Plin. lib. 11. cap. LXVII.*

² *Largitudo. Charis. l. 1.*

³ Eudoxus quidam avorum nostrorum temporibus, cum Lathyrum regem * Alexandriæ profugeret, ⁴ Arabico sinu egressus per hoc Pelagus (Africam) (ut Nepos affirmat) Gades usque provectus est. *Mela lib. 111. cap. 10. & Plin. lib. 11. cap. 67. & Martian. Capell. l. 6.*

⁵ Ab Heneto Paphlagonēs in Italiam transvecti, mox Veneti sunt nominari. *Solin. c. 56. Polyist. & Plin. lib. VI. c. 11.*

Fauces Oceani T. Livius ac Nepos Cornelius latitudinis tradide-

NOTÆ.

¹ Testem autem rei Q. Metellum Celerem adjicit. &c.] Quia, ut refert Plinius, l. 11. à Suevorū Rege quosdam Indos dono accepit Metellus Celer, qui ex Indiā com mercii causā navigantes, tempestatibus essent in Germaniam abrepti.

² *Largitudo.*] Nomen illud inusitatum, & peculiare Nepoti, unde Charisius ibidem citatus dicit: *Largitudo nusquam invenitur, nisi apud Nepotem.*

³ Eudoxus quidam avorum nostrorum temporibus, cum Lathyrum Regem Alexandriæ profugeret, ab Arabico sinu egressus per hoc Pelagus (Africam) (ut Nepos affirmat.) Gades usque provectus est.] Eudoxus ille, de quo hic sermo, non idem ac ille ejusdem nominis Astrologus, de quo Cic. lib. 2. de Divinatione loquitur; & Lucan. lib. 10. his verbis:

Nec memi Eudoxi concedet fastibus annus,
sed quidam alius nimis notus, nec tamen navigationis imperitus, qui Ptolomæum cognomento Lathyrum, vel potius Lathurum, à nomine Græco λαθύρος, qui antepenultimus fuit Ægypti Rex ex Ptolomæorum prosapia, fugiens Gades usque pervenit.

⁴ *Ab Arabico sinu.*] Arabicus sinus, aliàs mare rubrum dicitur, ab Accolis *Mar di Mecha*, Gades verò, seu *Gadir*, Tyria lingua, vulgò *Caliz*, nomen est insulæ,

atque etiam Urbis, de quâ sic loquitur Rufus Avienus in descriptione Orbis:

Gadir prima fretum felidâ supereminens arce,

Attellitque caput geminis inserta colum-nis, &c.

Plinius duas insulas esse scribit, ultra finem Bæticæ Provinciæ, & in extremo nostri Orbis versus Occidentem, ubi Europa ab Africâ dirimitur freto Herculeo. Vide eundem lib. 4. c. 12. Non poruit autem Eudoxus ille ab Arabico sinu, Gades usque pervenire, quin totam ferè Africam circuitu legerit, & Promontorium, quod vocant *bona spei*, transierit; quæ hodie navigatio notissima est.

⁵ *Ab Heneto. Paphlagonēs in Italiam transvecti. &c.*] Henetum quemdam olim vicum in Paphlagoniâ fuisse, unde populi illi qui postea Heneti dicti, ortos fuisse, innuere videtur Nepos hoc in loco, quamvis in confesso sit apud omnes ferè Autores, Enetos fuisse populos ex Paphlagoniâ regione, non ex quodam oppido, ad Trojam à Pylemene adductos, ut refert Homerus Ill. 2. & 5. qui post Trojam captam quam diu decraissent, tandem Italiz oras appulerunt per sinum Adriaticum, & Veneti dici cœperunt. Præterea Strabo lib. 12. scribit Enetos nobilissimam ac præcipuam Paphlagoniæ fuisse gentem.

runt, ubi minimum, VII. M. pass: ubi verò plurimum X. M. *Plin. lib. 111. proæmio. Ibid. l. 111. c. 17.*

¹ Melpum opulentia præcipuum, quod ab Insu-
bribus & Boiis, & Senonibus deletum esse eo die, quo Camillus Veios cepit, Nepos
Cornelius tradit. *Plin. lib. 111. cap. 17.*

² Ultra Aquileiam VI. M. pass. Formio amnis, ab Ravennâ
CLXXXIX. M. pass. antiquus auct: Italiz terminus, nunc verò Istrix:
quam cognominatam tradunt ¹ a flumine Istro in Adriam effluente à
Danubio amne, eidemque Istro ex adverso Padi fauces, contrario
eorum percusso mari interjecto dulcescente plerique dixere falsò, &
Nepos Cornelius etiam Padi accola. *Plin. l. 111. cap. 28. Natural.*

⁴ Alpes in longitudine X. M. Passuum patere à supero mari ad In-
ferum Lælius tradit. Timagenes XX. M. Pass. deductis in latitudi-
nem Cornel. Nepos C. M. T. Liv. tria M. Stadiorum uterque diver-
sus in locis. *lib. 111. cap. 19.*

¹ Inter duos Bosphoros Thracium & Cimmetium directo cursu,
ut auctor est Polybius, CL M. Pass. interfunt. Circuitu verò totius
Ponti vicies semel centena quinquaginta M. ut auctor est Varro, &
setè veteres. Nepos Cornelius CCC. M. L. adjicit. *Lib. IV. cap. 12.*

NOTÆ.

¹ *Melpum opulentia præcipuum.*] Insu-
brix oppidum ditissimum, quod à vicinis
gentibus deletum est, ut refert Plinius,
lib. 3.

² *Ultra Aquileiam VI. M. pass. For-
mio amnis. &c.*] Aquileia Romanorum
Colonia ad Natiloneum fluvium sita, juxta
quam Timavus defluit, unde Martialis:

Est in Ladao salis Aquileia Timavo.
Hanc Romani duodecies mille passibus à
mari collocarunt adversus Illyricas & Pan-
nonicas gentes. Vide Livium de bello Ma-
cedonico. Quidam Aquileiam dictam vo-
lunt à petennibus aquatum fontibus;
fuitque civitas tam augusta quondam, ut
altera Roma diceretur, hodie Venetis pa-
ret, & ad solitudinem propemodum per-
ducta est, ac ex ejus destructione, quæ
primò ab Attilâ Hunnorum rege facta
est, Venetia suum habuit incrementum.
Quod spectat verò ad Formionem, flu-
vius est Istrix, hodie *Riàno*.

¹ *A flumine Istro in Adriam effluente à
Danubio amne, &c.*] In eo errore fue-
runt antiqui omnes, ut crederent à Da-
nubio fluvium in Adriam confluere juxta
Istros populos, unde & Jasonis è Ponto in

Adriaticum sinum transitus locum habuit
Historiz, quo in errore Corn. Nepos si-
militer versatus est.

⁴ *Alpes in longitudine X. M. passuum
patere. &c.*] Eximie esse longitudinis Al-
pes patet ex his Melz verbis lib. 11. *Alpes
ip'sa ab iis litoribus longè latèque diffusa.
primò ad Septentrionem magno gradu ex-
currunt, deinde ubi Germaniam attinge-
runt, verso impetu in Orientem abeunt.
dorsisque populi immanibus, usque in
Thraciam penetrant.*

¹ *Inter duos Bosphoros Thracium & Cim-
merium. &c.*] Duo sunt Bosphori, alter
juxta Byzantium, qui & Thracius dicitur,
estque ostium Ponti, per quod in Propon-
tidem influit, dictum à trajectu Jovis in
Bovem transformati. Vide Valer. Flacc.
l. 4. Argon. Alter est Bosphorus in in-
troitu Mæotis Paludis, per quem in
Pontum defluit, Ovid.

*Bosphorus & Tanais superant, Scythia-
que paludes.*

Hic etiam Cimmetius dicitur, à Cim-
metiis populis, partem ejus frigidissimam
incolentibus. Vide Ovid. de Ponto.

¹ Minus profectò mirentur portentosa Græciæ mendacia de hortis Hesperidum & amne Lixò prodita, qui cogirent nostros nuper paulò minus monstrifica quædam de iisdem tradidisse: ² prævalidam hanc urbem majoremque Carthagine magna: ³ præterea ex adverso ejus sitam & ⁴ propè immenso tractu ab Tingi: quæque alias Cornel. Nepos avidissimè credidit. *Lib. v. cap. 1.*

Inter Pontum & Caspium mare CCCLXXV. M. Pass. non ampliùs intercessit tradiderunt Cornel. Nepos. C.LM. *Lib. vi. cap. xi.*

Polybius in extremâ Mauritanîâ contra Montem Atlanrem ¹ à terrâ Hadia octò abesse prodidit Cernen. Nepos Cornel. ex adverso maximè Carthaginis à continente passus mille non ampliorem circuitu duobus millibus. *Lib. vi. cap. 31. de Insulis Ethiopici maris.*

Nepos Cornelius, qui Divi Augusti principatu obiit: ² Me, inquit, juvene violacea purpura vigeat, cujus libra denariis centum venibat: nec multò post rubra Tarentina. ³ Huic successit Dibapha Tyria, quæ in libras denariis mille non poterat emi. Hac Lentulus Spinther Edilis Curnlis primus ⁴ in prætexa usus improbatur: nam

N O T Æ.

¹ Minus profectò mirentur portentosa Græciæ mendacia de hortis Hesperidum, & amne Lixò prodita, &c.] Nihil vanius & mendacius illis fabulis quæ Hesperidas Nymphas, & eorum hortos prodidere. Potè illi horti à Virg. & Plin. describuntur in Mauritanîâ Tingitana propè Lixum, quamquam idem Plin. & Ptolom. eos constituent in Pentapoleos regione, omni arborum genere refectos, in quibus mala erant aurea à Dracone pervigili servata, quem Hercules interfecisse dicitur. Vide Plura apud Solinum & Plin. qui Draconem hunc ceu Serpentem interpretantur fuisse æstuarium maris, meatu fluctuoso instar Draconis, quod hortos Hesperidum amplectebatur.

² Prævalidam hanc Urbem. &c.] Nimirum Lixon, nam & armis & urbis nomine est: ut ex his patet Plinii verbis: *A Claudio Casaro Colonia facta Lixos: vel fabulossimè ab antiquis narrata. Ibi Regia Antas, certamine cum Hercule, & Hesperidum horti.*

³ Præterea ex adverso ejus sitam.] Hoc est à regione Carthaginis, quemadmodum Virg. 1. Æneid. dixit: *Carthago Italianam contra.* &c.

⁴ Propè immenso tractu ab Tingi.] Tingis Pomp. lib. 1. & Plin. lib. 5. Maurita-

niz pervetus oppidum ab Antxo, ut ferunt, conditum, ex cujus nomine Mauritaniam Tingitana dicta est, Hæc eùm Colonia Rom. à Claudio Casare facta esset Julia traducta dicta est, hodie Tanger.

⁵ A terra Hadia octò abesse prodidit Cernen.] Cernen Atlantici Oceani insula contra Atlantem montem, Ptolomæo teste, quod & scribit Polybius gravis Aukhor. Plin. tamen hanc inter insulas Ethiopiz annumerat: *Cerne.* inquit, *nominatur insula adversa Ethiopia, cujus neque magnitudo. neque intervallum à continente constat.* Hanc nonnulli Madetam, alii Grauiosam insulam esse putant.

⁶ Me, inquit, juvene violacea purpura vigeat, &c.] De variis purpuræ generibus vide Cæcium, Baysum, & Salmasium, qui omnium accuratissimè in Notis ad Tertullianum de Pallio scripsit. Purpura autem violacea tingebatur circa litora Africæ quæ puniceum succum emittebat. Vide eundem Salmasium loco citato.

⁷ Huic successit Dibapha Tyria.] Purpura quæ bis tingebatur. Unde Cic. in Vatinium, *Strumam Sacerdotis Dibaphæ vestimentis: illi convrent son infamie in Ele-vant an Sacerdote.*

⁸ In prætexa usus improbatur.] Causam apertè Plin. his verbis: *Spinther adlin-*

cidisse audito, ipse ad locum accurrit: cadaverique adstans, diuque corporis robur & formam contemplatus, neque superbam ullam emisit vocem, neque vultu lætitiā (ut consentaneum erat eum, quā tam molestum & gravem hostem interfecisset) præ se tulit: Sed inopinatum viri exitum miratus, anulum ei abstulit, corpus digno habitu ornatum, vestibusque decentibus amictum cremavit, reliquias in urnam argenteam lectas, aurea superaddita corona, ad filium ejus misit. Sed quidam Numidæ cum in ferentes ea incidissent adimere vi conati sunt: illis reluctantes, ac vim vi repellentibus ossa disiecta sunt. Annibal hoc audito, ad eos qui aderant, Nihil, inquit, utique Diis invitis fieri potest: sumto de Numidis supplicio nullam præterea de Marcelli reliquiis colligendis curam habuit: ut qui Dei alicujus numine Marcello hunc exitum vitæ & sepulturæ privationem ita præter omnium opinionem evenisse crederet. Hæc Cornel. Nepos, & Valerius Maximus narrant. Livius & Augustus Cæsar perlatam ad filium Marcelli urnam, & honorificè sepultas ejus reliquias, perhibent. *In Marcello.*

Ἀννίβας δὲ Μαρκελλὸς, ὡς μὲν οἱ ἐπὶ Πολύβιον λήγουσι, οὐ δὲ ἀπεῖχον. ὅς' αὐτῆτος αὐτὸς δεκάτῃ ἡμέρᾳ δού μὲν Σεπτιμίου. οὗτος δὲ Ἀννίβας καί ποτε ἐν Νίσιον καὶ τῶν ἀδελφῶν τοῦ βασιλῆος τοῦτον οὐκ ἔπαινε καὶ προέβλεπε ὑπὸ Μαρκελλῶν τῶν αὐτῶν Ἀννίβας ἡμέρᾳ. Annibalem Marcellus, ut Polybius narrat, ne semel quidem vicit: sed invictus hic vir fuisse videtur usque ad Scipionem. Nos autem Livio & Cæsari & Nepoti, & ex Græcis scriptoribus regi Jubæ credimus aliquotiens Hannibalem à Marcello victum & in fugam versum esse. *In Marcello.*

Cornelius Nepos, qui Divi Augusti principatu obiit, cum scriberet turdos paulò antè cæptos saginari, addidit ciconias magis placere quàm grues: cum nunc hæc ales inter primas expetatur, illam verò nemo velit tetigisse. *Plin. lib. x. cap. 33.*

Præcipuam olim auctoritatem fuisse, lupo & asellis Corn. Nepos

NOTÆ.

^a Cum scriberet turdos paulo antè captos saginari. Turdos genus est avis sinuæ & piscis. Martialis lib. 13.

Inter aves Turdus, mecum si iudice ceteris.

Inter quadrupedes, &c.

^b Ciconias magis placere, quàm Grues, &c. Id forsitan dicitur, quod Ciconiarum genus sit pietatis & gratitudinis erga parentes symbolum. Unde Petronius arbiter in satyrico de Ciconia.

Ciconia etiam grata, peregrina, hospita.

Picniculærix, gracilipes, crotalistris,

Avi exul hiemis, titulus tepidi temporis.

Nequitia nidum in cacabo fecit meo.

^c Præcipuam olim auctoritatem fuisse.

Lupo & Asellis, &c.] Lupus hic nomen est piscis quem Romani omnibus aliis prætulerunt, quem Catillonem & Liguriorem vocabant; metaphorâ ductâ ab hominibus gulosis & delicatis, quos idem Catillones vocabant antiqui, quod absumptis cibis ipsos etiam Catillos lingerent, Græcè λαιγγεῖς, luporum laudatissimi, qui appellantur lanati à candore mollinæque carnis, Upde Martialis lib. 14.

&c

& ¹ Laberius Pœta mimorum tradidere: *lib. ix. cap. 17.*

² Magnitudo loto arbori, quæ piro: quanquam Nepos Cornel. bre-
vem tradat: vinum quoque exprimitur huic simile mulso, quod
ultra denos dies negat durare idem Nepos. *lib. xii. cap. 17.*

³ Scandula contectam fuisse Romam usque ad Bellum Pyrrhi an-
nis quadringentis LXX. Cornel. Nepos auctor est. *lib. xvi. cap. 10.*

Cornelius Nepos tradit ante Syllæ Victoriæ duo tantum triclina-
ria Romæ fuisse argentea. *lib. xxxiii. cap. 11.*

Primus invenit lineas colorare, testa ut ferunt trita, Cleophantus
Corinthius. Hunc, aut eodem nomine alium fuisse tradit Corne-
lius Nepos, secutum in Italiam Demaratum Tarquinii Prisci Romani
regis patrem fugientem & à Corintho injurias Cypseli Tyranni, *lib.*
xxxv. cap. 3.

Primum Romæ parietes crustâ marmoris operuisse totius domus
sux in Cælio Monte Cornel. Nepos tradidit: Mamurram Formiis
natum, equitem Romanum præfectum fabrorum C. Cæsarîs in Gal-
liâ: adjecit eum primum totis ædibus nullam, nisi è marmore, co-
lumnâ habuisse, omnes solidas è Carystio aut Lunensi. *lib. xxxvi.*

cap. 7.

NOTÆ.

*Lanæ Eugani lupus excipit ora Ti-
mari*

Æquoreo dulces cum sale pastus aquas.
Asellus similior, est piscis laudatissimus,
Vide Plin. lib. 9.

¹ *Laberius Pœta mimerum, &c.*] Hic
Pœta mimographus fuit, vide Macro-
bius, lib. 1. & Gellium, & Senecam
lib. 7. Declamationum, & Horatium in
Serm. cujus hæc verba sunt, & *Laberius*
mimes, ut pulchra poemata miter.

² *Magnitudo loto arbori, quæ piro.*]
Lorus arbor frequens in Africa fuit apud
Syrthes, unde Lotophagi populi quod
ejus arboris fructu credantur victitare,
cujus cibus est tam dulcis, ut advenis in-
cutiat patriæ oblivionem: itaque cum
Ulyssis gossili delati fuissent Africam, & Lo-
tum gustassent, vix inde abduci potue-
runt. Hœn. 9. Odyss.

³ *Scandula contectam fuisse Romam us-
que ad bellum Pyrrhi. &c.*] Scandula,
quasi, scindula, à scindendo, quia ejus-
modi sunt regulæ lignæ, non terra, sed
bipennibus scilicet. Vel scandule a scan-
dendo, quia in culminibus rectorum, ad
regulas umbricelæque sustinendos collo-
cantur, quod scandentes pervenire solent.
Inde rectum scandulare dicitur, quod

ex scandalis constat.

⁴ *A Corintho injurias Cypseli tyranni.*]
Tyrannus ille Corinthius Cypselus di-
ctus à Cistula, quam Græci Cypselon vo-
cant, in qua delituit occultatus à matre,
cum ad mortem quæretetur. Vide Cic.
in Tuscul. lib. 5. & lib. de Fato.

⁵ *Mamurram formis natum.*] Hunc
propterea Catullus carpit in Epigrammate
in quo scribit eum in ædibus suis habuisse,
quidquid habuisset Gallia comata,
quia Præfectus fabrorum Cæsarîs in Gal-
lia fuit. Vide de eodem Plin. lib. 36. c. 6.

⁶ *E Carystio, aut Lunensi.*] Quia in
Carystio insulæ Eubææ civitate, auctore
Strabone lib. 1. Carystiarum columna-
runt incisio erat: ibique Apollinis Mar-
morei templum. Carystii marmoris me-
minit Plin. lib. 4. c. 12. & lib. 36. c. 6.
Item Lucanus lib. 5. de insulâ Eubæâ lo-
quens:

*Quæ maris angustas fauces saxosa Ca-
rystes.*

Sita est ad Pelagus Myræum, sub Ocha
monte. In hac, si qua Solino fides est,
olum Titanes regnavere. Luna vero He-
truriz oppidum est ad mare situm, fortun-
dissimis candidi marmoris fodinis nobi-
lissimum.

Ædes Martis est in Citco Flaminio ¹ architectata ab Hermodoto Salaminio. *Prislian. lib. viii.*

² Non amplius ter bibere Augustus solitus, super cœnam, in castris apud Mutinam. *Sueton. August. cap. lxxvii.*

³ In extremâ Britanniz parte Memma ⁴ quam Cornelius etiam Annalium scriptor narrat metallis plurimis copiosam, herbis frequentem, & his feraciorem omnibus, quia pecora magis, quam homines alat. Labi verò per eam multa quam maxima relabique flumina gemmas margaritalque volventia.

Jordanus sive Gornandes de rebus Gothicis.

EPISTOLA CORNELIÆ MATRIS GRACCHORUM.

Dices pulchrum esse inimicos ulcisci. Id neque majus, neque pulchrius cuiquam, ¹ atque esse mihi videtur; ² sed si liceat Repub. salva ea persequi. Sed quatenus id fieri non potest, multo tempore, multisque partibus inimici nostri non peribunt, atque uti nunc sunt, erunt potius, quàm Respub. profigetur atque pereat.

Eadem alio loco.

Verbis conceptis ³ dejerate ausim, præterquam qui Tiberium Gracchum necarunt, neminem inimicum tantum molestiæ, tantumque laboris, quantum te, ob has res mihi tradidisse: quem oportebat omnium eorum, quos ante habuerim, liberos, ⁴ partis eorum tolerare: atque curate, ut quam minimum solitudinis in senectâ

NOTÆ.

¹ *Architectata ab Hermodoro Salaminie.*] Hermodori Architecti celeberrimi meminit Vitruvius lib. 3. c. 2. Architect.

² *Non amplius ter bibere Augustus solitus, &c.*] Sic Suetonius, cujus hæc sunt verba: non amplius ter bibere cum felicitum super cœnam in castris Mut. Cornelius Nepos tradit.

³ *In extrema Britannia parte Memma, &c.*] Mona, non Memma hic legi debere videtur, quia invenitur quidem passim in Autotibus Mona insula Angliam inter & Hiberniam sita, quæ hodie etiam Men vocatur ab incolis Britannis, qui linguam avitam retinent: sed nullibi Memma legitur, nisi solum hoc in libro. Hæc insula angusto vado tantum à Britanniz continente sejungitur, ut Ptolemæus, Cæsar, & Plinius eam des-

cribunt.

⁴ *Quam Cornelius etiam Annalium scriptor, &c.*] Hunc Cornelium Tacitum cum Schotto & Lindenbrogio exillimo, ut videre est ex ejus Annalibus pluribus in locis, ac præsertim ex Agricolæ vita quam ipse scripsit.

⁵ *Atque esse mihi videtur.*] Steph. Pighius esse omittit.

⁶ *Sed si liceat Rep. salva ea persequi.*] Eos persequi, scilicet inimicos, mallet cum eodem Pighio.

⁷ *Dejerare ausim.*] Id est, Deos jurare. Quemadmodum Apuleius dixit, *quam sanctissimè dejerantes.* Quia autem solenne erat, & expressum jurandi genus, idè dicitur, *conceptis verbis.*

⁸ *Partis eorum tolerare.*] Idem quod *Partes.*

haberem : utique quæcunque ageres , ea velles maximè mihi placere : atque uti nefas haberes rerum majorum adversum meam sententiam quicquam facere ; præsertim mihi , cui parvâ pars vitæ superest. Ne id quidem tam breve spatium potest opitulari , quin & mihi adverteris & Remp. profiges. Denique ¹ quæ pausa erit ? & quando desinet familia nostra insanire ² ? & quando modus ei rei haberi poterit ? & quando desinemus ³ ? & habentes & præbentes , ⁴ molestiis desistere ? ⁵ & quando perpudescet miscendâ atque perturbandâ Rep. ? Sed si omnino id fieri non potest ; ubi ego mortua ero , petito Tribunarum ; post me facito , quod libebit , cum ego non sentiam. Ubi mortua ero parentabis mihi , ⁶ & invocabis Deum parentem. ⁷ In eo tempore non pudet te ⁸ eorum Deum preces expetere , quos vivos atque præsentibus , relictos atque desertos habueris ? Ne ille sinat Jupiter , te ea perseverare : nec tibi tantam dementia venire in animum ; & si perseveras , vereor ne in omnem vitam tantum laboris culpâ tuâ recipias , uti in nullo tempore tutè tibi placere possis.

NOTÆ.

¹ *Quæ pausa erit ?*] Sic in Plauto legitur ; atque adeo corruptè quosdam legere censeo , quæ causa erit ?

² *Et quando modus ei rei haberi poterit ?*] Gebhardus , & Gifanivius , æquando , quod idem est ac , num quando : vel , an aliquando.

³ *Et habentes . & præbentes*] Melius legi existimarem , ut quidam legunt , & absentes & præsentibus .

⁴ *Molestiis desistere .*] Quidam legunt , desipere ; quod non probō.

⁵ *Et quando perpudescet miscendâ , atque perturbandâ Rep.*] Id dicitur quemadmodum apud Tacitum legitur , *pudet dicere* : & similia.

⁶ *Et invocabis Deum parentem .*] Rurserius conjicit legendum esse , *Invocabis Deum parentem Numen* . Quidam scribunt : *Et invocabis Deos manes parentis .* *Et tempore ne pudeat eorum Deum preces expetere* , eorum Deum ; hoc est , Deorum Manium , juxta Ovidii mentem , qui ait ,

Perque tuos manes qui mihi Numen erunt .

⁷ *In eo tempore non pudet te . &c.*] Mallem cum Fighio legere , *non pudebit* . Vel cum Salmaho , *ne pudeat* .

⁸ *Eorum Deum preces expetere .*] Deum , pro , Deorum . Pro preces sunt qui pace legi velint ; quod fateor me minus capere .

FINIS.

I N D E X

O M N I U M V E R B O R U M

Q U Æ I N V I T A E X C E L L E N T I U M

I M P E R A T O R U M A C O R N E L I O N E P O T E

C O N S C R I P T A C O N T I N E N T U R .

Prior numerus paginam, alter verd, vel alii ad proximam usque lineslam, pagina lineam vel lineas significant.

A.

4: 6, 16 | 7: 77 |
6: 1, 8 | 7: 14 |
9: 8, 9, 11 | 10: 16 | 11: 10,
10: 16 | 11: 10,
10: 16 | 11: 10,
11: 10, 11: 10,
12: 11, 13: 11, 14: 11, 15: 11,
16: 10, 17: 10, 18: 11, 19: 11,
20: 11, 21: 11, 22: 11, 23: 11,
24: 11, 25: 11, 26: 11, 27: 11,
28: 11, 29: 11, 30: 11, 31: 11,
32: 11, 33: 11, 34: 11, 35: 11,
36: 11, 37: 11, 38: 11, 39: 11,
40: 11, 41: 11, 42: 11, 43: 11,
44: 11, 45: 11, 46: 11, 47: 11,
48: 11, 49: 11, 50: 11, 51: 11,
52: 11, 53: 11, 54: 11, 55: 11,
56: 11, 57: 11, 58: 11, 59: 11,
60: 11, 61: 11, 62: 11, 63: 11,
64: 11, 65: 11, 66: 11, 67: 11,
68: 11, 69: 11, 70: 11, 71: 11,
72: 11, 73: 11, 74: 11, 75: 11,
76: 11, 77: 11, 78: 11, 79: 11,
80: 11, 81: 11, 82: 11, 83: 11,
84: 11, 85: 11, 86: 11, 87: 11,
88: 11, 89: 11, 90: 11, 91: 11,
92: 11, 93: 11, 94: 11, 95: 11,
96: 11, 97: 11, 98: 11, 99: 11,
100: 11, 101: 11, 102: 11, 103: 11,
104: 11, 105: 11, 106: 11, 107: 11,
108: 11, 109: 11, 110: 11, 111: 11,
112: 11, 113: 11, 114: 11, 115: 11,
116: 11, 117: 11, 118: 11, 119: 11,
120: 11, 121: 11, 122: 11, 123: 11,
124: 11, 125: 11, 126: 11, 127: 11,
128: 11, 129: 11, 130: 11, 131: 11,
132: 11, 133: 11, 134: 11, 135: 11,
136: 11, 137: 11, 138: 11, 139: 11,
140: 11, 141: 11, 142: 11, 143: 11,
144: 11, 145: 11, 146: 11, 147: 11,
148: 11, 149: 11, 150: 11, 151: 11,
152: 11, 153: 11, 154: 11, 155: 11,
156: 11, 157: 11, 158: 11, 159: 11,
160: 11, 161: 11, 162: 11, 163: 11,
164: 11, 165: 11, 166: 11, 167: 11,
168: 11, 169: 11, 170: 11, 171: 11,
172: 11, 173: 11, 174: 11, 175: 11,
176: 11, 177: 11, 178: 11, 179: 11,
180: 11, 181: 11, 182: 11, 183: 11,
184: 11, 185: 11, 186: 11, 187: 11,
188: 11, 189: 11, 190: 11, 191: 11,
192: 11, 193: 11, 194: 11, 195: 11,
196: 11, 197: 11, 198: 11, 199: 11,
200: 11, 201: 11, 202: 11, 203: 11,
204: 11, 205: 11, 206: 11, 207: 11,
208: 11, 209: 11, 210: 11, 211: 11,
212: 11, 213: 11, 214: 11, 215: 11,
216: 11, 217: 11, 218: 11, 219: 11,
220: 11, 221: 11, 222: 11, 223: 11,
224: 11, 225: 11, 226: 11, 227: 11,
228: 11, 229: 11, 230: 11, 231: 11,
232: 11, 233: 11, 234: 11, 235: 11,
236: 11, 237: 11, 238: 11, 239: 11,
240: 11, 241: 11, 242: 11, 243: 11,
244: 11, 245: 11, 246: 11, 247: 11,
248: 11, 249: 11, 250: 11, 251: 11,
252: 11, 253: 11, 254: 11, 255: 11,
256: 11, 257: 11, 258: 11, 259: 11,
260: 11, 261: 11, 262: 11, 263: 11,
264: 11, 265: 11, 266: 11, 267: 11,
268: 11, 269: 11, 270: 11, 271: 11,
272: 11, 273: 11, 274: 11, 275: 11,
276: 11, 277: 11, 278: 11, 279: 11,
280: 11, 281: 11, 282: 11, 283: 11,
284: 11, 285: 11, 286: 11, 287: 11,
288: 11, 289: 11, 290: 11, 291: 11,
292: 11, 293: 11, 294: 11, 295: 11,
296: 11, 297: 11, 298: 11, 299: 11,
300: 11, 301: 11, 302: 11, 303: 11,
304: 11, 305: 11, 306: 11, 307: 11,
308: 11, 309: 11, 310: 11, 311: 11,
312: 11, 313: 11, 314: 11, 315: 11,
316: 11, 317: 11, 318: 11, 319: 11,
320: 11, 321: 11, 322: 11, 323: 11,
324: 11, 325: 11, 326: 11, 327: 11,
328: 11, 329: 11, 330: 11, 331: 11,
332: 11, 333: 11, 334: 11, 335: 11,
336: 11, 337: 11, 338: 11, 339: 11,
340: 11, 341: 11, 342: 11, 343: 11,
344: 11, 345: 11, 346: 11, 347: 11,
348: 11, 349: 11, 350: 11, 351: 11,
352: 11, 353: 11, 354: 11, 355: 11,
356: 11, 357: 11, 358: 11, 359: 11,
360: 11, 361: 11, 362: 11, 363: 11,
364: 11, 365: 11, 366: 11, 367: 11,
368: 11, 369: 11, 370: 11, 371: 11,
372: 11, 373: 11, 374: 11, 375: 11,
376: 11, 377: 11, 378: 11, 379: 11,
380: 11, 381: 11, 382: 11, 383: 11,
384: 11, 385: 11, 386: 11, 387: 11,
388: 11, 389: 11, 390: 11, 391: 11,
392: 11, 393: 11, 394: 11, 395: 11,
396: 11, 397: 11, 398: 11, 399: 11,
400: 11, 401: 11, 402: 11, 403: 11,
404: 11, 405: 11, 406: 11, 407: 11,
408: 11, 409: 11, 410: 11, 411: 11,
412: 11, 413: 11, 414: 11, 415: 11,
416: 11, 417: 11, 418: 11, 419: 11,
420: 11, 421: 11, 422: 11, 423: 11,
424: 11, 425: 11, 426: 11, 427: 11,
428: 11, 429: 11, 430: 11, 431: 11,
432: 11, 433: 11, 434: 11, 435: 11,
436: 11, 437: 11, 438: 11, 439: 11,
440: 11, 441: 11, 442: 11, 443: 11,
444: 11, 445: 11, 446: 11, 447: 11,
448: 11, 449: 11, 450: 11, 451: 11,
452: 11, 453: 11, 454: 11, 455: 11,
456: 11, 457: 11, 458: 11, 459: 11,
460: 11, 461: 11, 462: 11, 463: 11,
464: 11, 465: 11, 466: 11, 467: 11,
468: 11, 469: 11, 470: 11, 471: 11,
472: 11, 473: 11, 474: 11, 475: 11,
476: 11, 477: 11, 478: 11, 479: 11,
480: 11, 481: 11, 482: 11, 483: 11,
484: 11, 485: 11, 486: 11, 487: 11,
488: 11, 489: 11, 490: 11, 491: 11,
492: 11, 493: 11, 494: 11, 495: 11,
496: 11, 497: 11, 498: 11, 499: 11,
500: 11, 501: 11, 502: 11, 503: 11,
504: 11, 505: 11, 506: 11, 507: 11,
508: 11, 509: 11, 510: 11, 511: 11,
512: 11, 513: 11, 514: 11, 515: 11,
516: 11, 517: 11, 518: 11, 519: 11,
520: 11, 521: 11, 522: 11, 523: 11,
524: 11, 525: 11, 526: 11, 527: 11,
528: 11, 529: 11, 530: 11, 531: 11,
532: 11, 533: 11, 534: 11, 535: 11,
536: 11, 537: 11, 538: 11, 539: 11,
540: 11, 541: 11, 542: 11, 543: 11,
544: 11, 545: 11, 546: 11, 547: 11,
548: 11, 549: 11, 550: 11, 551: 11,
552: 11, 553: 11, 554: 11, 555: 11,
556: 11, 557: 11, 558: 11, 559: 11,
560: 11, 561: 11, 562: 11, 563: 11,
564: 11, 565: 11, 566: 11, 567: 11,
568: 11, 569: 11, 570: 11, 571: 11,
572: 11, 573: 11, 574: 11, 575: 11,
576: 11, 577: 11, 578: 11, 579: 11,
580: 11, 581: 11, 582: 11, 583: 11,
584: 11, 585: 11, 586: 11, 587: 11,
588: 11, 589: 11, 590: 11, 591: 11,
592: 11, 593: 11, 594: 11, 595: 11,
596: 11, 597: 11, 598: 11, 599: 11,
600: 11, 601: 11, 602: 11, 603: 11,
604: 11, 605: 11, 606: 11, 607: 11,
608: 11, 609: 11, 610: 11, 611: 11,
612: 11, 613: 11, 614: 11, 615: 11,
616: 11, 617: 11, 618: 11, 619: 11,
620: 11, 621: 11, 622: 11, 623: 11,
624: 11, 625: 11, 626: 11, 627: 11,
628: 11, 629: 11, 630: 11, 631: 11,
632: 11, 633: 11, 634: 11, 635: 11,
636: 11, 637: 11, 638: 11, 639: 11,
640: 11, 641: 11, 642: 11, 643: 11,
644: 11, 645: 11, 646: 11, 647: 11,
648: 11, 649: 11, 650: 11, 651: 11,
652: 11, 653: 11, 654: 11, 655: 11,
656: 11, 657: 11, 658: 11, 659: 11,
660: 11, 661: 11, 662: 11, 663: 11,
664: 11, 665: 11, 666: 11, 667: 11,
668: 11, 669: 11, 670: 11, 671: 11,
672: 11, 673: 11, 674: 11, 675: 11,
676: 11, 677: 11, 678: 11, 679: 11,
680: 11, 681: 11, 682: 11, 683: 11,
684: 11, 685: 11, 686: 11, 687: 11,
688: 11, 689: 11, 690: 11, 691: 11,
692: 11, 693: 11, 694: 11, 695: 11,
696: 11, 697: 11, 698: 11, 699: 11,
700: 11, 701: 11, 702: 11, 703: 11,
704: 11, 705: 11, 706: 11, 707: 11,
708: 11, 709: 11, 710: 11, 711: 11,
712: 11, 713: 11, 714: 11, 715: 11,
716: 11, 717: 11, 718: 11, 719: 11,
720: 11, 721: 11, 722: 11, 723: 11,
724: 11, 725: 11, 726: 11, 727: 11,
728: 11, 729: 11, 730: 11, 731: 11,
732: 11, 733: 11, 734: 11, 735: 11,
736: 11, 737: 11, 738: 11, 739: 11,
740: 11, 741: 11, 742: 11, 743: 11,
744: 11, 745: 11, 746: 11, 747: 11,
748: 11, 749: 11, 750: 11, 751: 11,
752: 11, 753: 11, 754: 11, 755: 11,
756: 11, 757: 11, 758: 11, 759: 11,
760: 11, 761: 11, 762: 11, 763: 11,
764: 11, 765: 11, 766: 11, 767: 11,
768: 11, 769: 11, 770: 11, 771: 11,
772: 11, 773: 11, 774: 11, 775: 11,
776: 11, 777: 11, 778: 11, 779: 11,
780: 11, 781: 11, 782: 11, 783: 11,
784: 11, 785: 11, 786: 11, 787: 11,
788: 11, 789: 11, 790: 11, 791: 11,
792: 11, 793: 11, 794: 11, 795: 11,
796: 11, 797: 11, 798: 11, 799: 11,
800: 11, 801: 11, 802: 11, 803: 11,
804: 11, 805: 11, 806: 11, 807: 11,
808: 11, 809: 11, 810: 11, 811: 11,
812: 11, 813: 11, 814: 11, 815: 11,
816: 11, 817: 11, 818: 11, 819: 11,
820: 11, 821: 11, 822: 11, 823: 11,
824: 11, 825: 11, 826: 11, 827: 11,
828: 11, 829: 11, 830: 11, 831: 11,
832: 11, 833: 11, 834: 11, 835: 11,
836: 11, 837: 11, 838: 11, 839: 11,
840: 11, 841: 11, 842: 11, 843: 11,
844: 11, 845: 11, 846: 11, 847: 11,
848: 11, 849: 11, 850: 11, 851: 11,
852: 11, 853: 11, 854: 11, 855: 11,
856: 11, 857: 11, 858: 11, 859: 11,
860: 11, 861: 11, 862: 11, 863: 11,
864: 11, 865: 11, 866: 11, 867: 11,
868: 11, 869: 11, 870: 11, 871: 11,
872: 11, 873: 11, 874: 11, 875: 11,
876: 11, 877: 11, 878: 11, 879: 11,
880: 11, 881: 11, 882: 11, 883: 11,
884: 11, 885: 11, 886: 11, 887: 11,
888: 11, 889: 11, 890: 11, 891: 11,
892: 11, 893: 11, 894: 11, 895: 11,
896: 11, 897: 11, 898: 11, 899: 11,
900: 11, 901: 11, 902: 11, 903: 11,
904: 11, 905: 11, 906: 11, 907: 11,
908: 11, 909: 11, 910: 11, 911: 11,
912: 11, 913: 11, 914: 11, 915: 11,
916: 11, 917: 11, 918: 11, 919: 11,
920: 11, 921: 11, 922: 11, 923: 11,
924: 11, 925: 11, 926: 11, 927: 11,
928: 11, 929: 11, 930: 11, 931: 11,
932: 11, 933: 11, 934: 11, 935: 11,
936: 11, 937: 11, 938: 11, 939: 11,
940: 11, 941: 11, 942: 11, 943: 11,
944: 11, 945: 11, 946: 11, 947: 11,
948: 11, 949: 11, 950: 11, 951: 11,
952: 11, 953: 11, 954: 11, 955: 11,
956: 11, 957: 11, 958: 11, 959: 11,
960: 11, 961: 11, 962: 11, 963: 11,
964: 11, 965: 11, 966: 11, 967: 11,
968: 11, 969: 11, 970: 11, 971: 11,
972: 11, 973: 11, 974: 11, 975: 11,
976: 11, 977: 11, 978: 11, 979: 11,
980: 11, 981: 11, 982: 11, 983: 11,
984: 11, 985: 11, 986: 11, 987: 11,
988: 11, 989: 11, 990: 11, 991: 11,
992: 11, 993: 11, 994: 11, 995: 11,
996: 11, 997: 11, 998: 11, 999: 11,
1000: 11

11: 21 | 12: 18 | 13: 11,
14, 16, 21 | 15: 19 |
140: 2, 21 | 142: 2, 141,
143: 8, 24 | 144: 2
145: 14, 6: 2, 1, 14 | 147:
15 | 148: 19 |
ab. 2: 10 | 5: 15 | 7: 2 |
9: 7 | 10: 12 | 12: 15 | 13:
19 | 15: 11 | 16: 21 | 17: 1,
14, 16 | 18: 12 | 10: 10 |
21: 1, 14 | 24: 18 | 20:
11 | 12: 4 | 14: 19, 11, 21,
22 | 18: 8 | 40: 14 |
41: 6 | 42: 1 | 43: 1 |
49: 11 | 51: 12 | 53: 4,
21 | 54: 15, 22 | 56: 7,
12 | 58: 5, 11 | 59: 1, 23 |
65: 19, 21 | 66: 20 | 67:
8 | 68: 9, 20, 27 | 73: 5 |
77: 6, 17 | 78: 20 | 79:
1 | 81: 4, 18 | 82: 7, 19 |
83: 4 | 83: 9, 20 | 89:
21 | 91: 21, 27 | 97: 15 |
100: 16 | 101: 11 | 104:
11 | 105: 8, 11 | 107: 19 |
109: 17 | 112: 8 | 114: 4 |
116: 16 | 117: 2 | 119: 4,
5, 12 | 120: 8 | 126: 26 |
127: 6, 21 | 128: 25, 28 |
131: 4 | 132: 18 | 133: 7 |
134: 24 | 137: 21 | 138:
12 | 142: 22 | 144: 28 |
146: 10 | 147: 5, 13 |
abalienaret. 86: 17 |
abalienarunt. 115: 20 |
abalienata. 116: 7 |
abdidit. 77: 22 |
abductum. 47: 11 |
aberat. 51: 23 | 59: 21, 22 |
66: 20 |
aberrant. 94: 11 |

abesse. 66: 27 | 72: 5 |
abesset. 5: 7 | 16: 9 | 16: 26 |
72: 18 | 83: 5 | 114: 7 |
abest. 7: 2 | 124: 11 |
adhorre. 6: 3 |
abhorrent. 147: 24 |
abieciis. 60: 11 |
abieci. 19: 1 |
abicit. 126: 25 |
abit. 41: 5 |
abreptos. 6: 21 |
abripiebat. 66: 19 |
abrogant. 16: 17 |
abrogatum. 78: 4 |
absciserunt. 79: 12 |
abscissus. 56: 19 |
ab'sens. 16: 4 | 33: 7 | 142:
24 | 70: 35 | 71: 6 | 118:
12 | 121: 13 | 135: 9 | 139:
4 | 147: 11 |
ab'sente. 61: 6 | 97: 15 |
ab'sentem. 16: 2 | 35: 10,
12 | 142: 15 |
ab'sentes. 96: 9 | 142: 17 |
ab'senti. 16: 16 |
ab'sentium. 87: 24 |
absoluitur. 9: 17 | 30: 4 | 177:
9 |
absolvitur. 21: 18 |
absolventia. 75: 1 |
absolventia. 19: 5 | 20:
18 |
ab'solventia. 75: 21 | 90: 5 |
absoluitur. 148: 26 |
abstrahatur. 66: 21 |
abstulerunt. 17: 14 |
abundans. 99: 7 |
abundaret. 96: 11 |
ac. 6: 11 | 7: 1 | 9: 4 | 12:
1 | 13: 22 | 14: 20 | 15:
11 | 22: 14 | 29: 1, 7 |
xlii

I N D E X

33: 16 | 39: 19 | 46: 16 |
 51: 10. 21 | 69: 12 | 71: 23 |
 78: 3 | 87: 9 | 94: 13 | 96:
 6 | 97: 7 | 98: 5 | 99:
 29 | 100: 7 | 109: 1 | 110:
 23 | 121: 5 | 123: 12 | 126: 1
 5 | 128: 27 | 130 | 134: 2. 18 |
 138: 7 | 140: 20 | 141: 9 |
 142: 3 |
 ac, *gamm.* 32: 7 | 49: 3 | 99:
 1 |
 ac, *relat. ad aliter.* 115: 15 |
 ac, *nr.* 125: 15 |
 Acamanam. 10: 13 |
 accedere, 96: 14 |
 accederent, 6: 4 |
 accedit, 2: 17 |
 accesserant, 74: 2 |
 accesserunt, 7: 1 | 110: 12 |
 accessio, 143: 15 |
 accessisse, 143: 17 |
 accessisset, 4: 2 |
 accessit, 9: 1 | 12: 17 | 14:
 32 | 44: 1 | 45: 19 | 82:
 17 | 93: 1 | 125: 26 | 137:
 6 |
 accessurum, 7: 11 |
 acceleraret, 143: 24 |
 acceleravit, 109: 7 |
 accedebat, 70: 8 |
 accideret, 148: 9 |
 acciderunt, 64: 23 | 145:
 6 |
 acidiffie, 37: 12 |
 acidiffier, 67: 16 | 126:
 16 |
 accidit, 3: 8 | 32: 14 | 36:
 22 | 46: 24 | 61: 7 | 66:
 23 | 84: 10 | 88: 10 | 101:
 11 | 128: 15, 27 | 147: 12 |
 acciperet, 9: 15 | 46: 24 |
 88: 9 | 136: 1 | 142: 13,
 16 | 144: 2. 16 |
 acciperit, 114: 24 |
 accepisse, 79: 17 |
 accepiffem, *appropiffim.* 119:
 22 |
 accepiffiet, 23: 14 | 61: 11 |
 65: 1 |
 accepit, 32: 11 | 61: 12 | 70:
 11, 14 | 91: 5 | 117: 3 |
 136: 16 | 137: 9 |
 accepta, 111: 14 |
 acceptam, 61: 1 | 115: 8 |
 acceptum, 98: 12 |
 acceptum, *primam.* 115: 7 |
 accepturus, 44: 10 |
 accipere, 77: 10, 17 | 103:
 8 |
 acciperet, 74: 19 | 134:
 2 |
 acciperetur, 108: 11 |
 accipiebat, 15: 22 |
 accedidit, 22: 6 |
 accedere, 143: 6 |
 accubanti, 83: 1 |

accubasset, 90: 13, 25 |
 accurate, 10: 16 | 147: 16 |
 accuratissime, 10: 21 |
 accuratius, 38: 14 |
 accufabatur, 78: 14 |
 accufandi, *ad iust.* 47: 16 |
 accufantur, 61: 17 |
 accufatus, 10: 21 |
 accufarent, 16: 2 | 30: 3 |
 accufaretur, 33: 8 | 42:
 18 |
 accufaret, 30: 16 |
 accufatus, 9: 12 | 22: 17 |
 30: 3 |
 accufatus est, 9: 10 |
 accufatus efficit, 105: 12 |
 accufavit, 237: 7 |
 Accn, *n. p. ubi.* 67: 7 |
 acer, 61: 16 |
 acerba, 27: 25 |
 acerbior, 97: 13 |
 acerbitate, 52: 12 |
 acerbitatem, 26: 10 | 35:
 22 |
 acerrime, 124: 17 |
 acerrimi, 14: 9 |
 acerrimo, 87: 17 |
 acerrimum, 100: 24 |
 Acheronte, *maris.* 54: 22 |
 acie, 8: 1 | 78: 24 | 79: 9 |
 96: 2 | 98: 11 | 124: 4,
 15 | 127: 21 |
 acieque, 7: 9 |
 aciem, 8: 8 | 95: 14 |
 Accum, 67: 21 |
 acquiescere, 71: 21 |
 acquiescit, 129: 15 |
 acutus, 95: 24 | 128: 7 |
akpaiaia. 143: 20 |
 acta, *maris ripa.* 90: 13 |
 acta, 156: 6 |
 a-torem, 135: 11 |
 acumuli, 19: 22 |
 acutus, *ad iust.* 68: 26 |
 acutus, 51: 10 |
 ad, 2: 6 | 31: 2 | 6: 3, 10,
 20, 21 | 7: 1 | 8: 26 | 9:
 25 | 10: 6 | 11: 9 | 12: 1 |
 13: 9, 13 | 14: 20, 25,
 27, 32 | 15: 8 | 16: 15, 17 |
 17: 7, 15, 19 | 18: 1, 20 |
 8, 11, 13 | 22: 13, 14,
 15, 18, 19, 28 | 23: 14,
 18 | 24: 14, 18, 18 | 25:
 16 | 26: 11, 15 | 29: 14 |
 30: 2, 14 | 31: 5 | 32: 2,
 13 | 33: 3, 5, 14, 15 |
 34: 4, 15 | 35: 6, 10 |
 37: 1, 26 | 38: 2, 9, 10,
 18, 19 | 39: 9, 11, 40:
 5 | 41: 5, 19, 20 | 42:
 5 | 43: 13 | 44: 1, 14,
 45 | 46: 17, 18 | 47: 6,
 9 | 47: 8, 11 | 48: 9 |
 49: 16 | 50: 20 | 51: 15 |
 52: 2, 15 | 53: 9, 10, 17,

19, 24 | 54: 2, 15 | 55:
 15 | 57: 6 | 61: 1, 12, 22,
 29 | 64: 7 | 65: 15, 22 |
 66: 10, 11, 29 | 67: 2,
 4 | 68: 7, 13, 13 | 68:
 1, 4, 6, 8, 16, 20, 25
 69: 28 | 70: 9, 12, 29 |
 71: 2, 18, 24 | 72: 2 | 73:
 2, 11, 24, 25, 26 | 74:
 2, 11, 14, 20, 21 | 75:
 4, 16 | 77: 3 | 78: 11 |
 81: 16 | 82: 15 | 83: 5 | 86:
 11 | 88: 25 | 89: 1, 7, 10 |
 90: 18 | 92: 10 | 93: 3,
 6 | 94: 16, 17 | 96: 2,
 8, 14 | 97: 7 | 98: 8, 9,
 22, 23 | 99: 3, 10, 15,
 23, 25 | 100: 6, 11, 26 |
 101: 15, 17, 20, 25 | 102:
 13 | 104: 1, 4, 21, 23 |
 105: 7 | 106: 2, 3 | 108:
 1, 14 | 109: 13 | 116: 3 |
 119: 1, 6, 16, 23 | 120:
 8 | 121: 1 | 126: 1, 6 |
 127: 24, 25, 28 | 128: 12 |
 129: 9 | 131: 40, 25 | 135:
 6 | 136: 1 | 137: 1 | 138:
 8 | 139: 16 | 140: 8, 19,
 28 | 141: 1 | 142: 17, 18 |
 146: 5, 10 | 148: 10,
 15, 25 | 149: 1 |
 ad, *prop.* 119: 14 |
 ad, *apud.* 125: 11 | 126: 16 |
 127: 2 | 137: 20 |
 ad, *pro.* 127: 10 |
 ad, *n. gne.* 17: 7 | 136: 14 |
 ad, *n. gne.* ad, 140: 14 | 146:
 2 | 147: 24 |
 adamavit, 49: 7 |
 ad cubabant, 91: 2 |
 addit, 135: 22 |
 addidit, 132: 8 |
 addinbitur, 47: 13 |
 adducebantur, 51: 6 |
 adducebat, 74: 19 |
 adducerent, 119: 1 |
 adduceret, 97: 18 |
 adductus, 49: 11 |
 adducuntur, 68: 17 |
 adducti, 101: 20 |
 adduxit, 11: 30 |
 adduxit, 56: 6 | 119: 14 |
 adempta, 75: 16 |
 adco, 6: 8 | 11: 17 | 17: 22 |
 19: 4 | 17: 27 | 19: 20 |
 49: 7 | 51: 20 | 74: 4,
 12 | 100: 21 | 101: 19 |
 108: 3 | 116: 1 | 122: 1 |
 140: 14 | 147: 19 |
 adeoquid, 8: 10 |
 adeoquid, 10: 11 | 14: 8 | 147:
 16 |
 adepti, 58: 13 | 59: 15 |
 adeptus, 17: 17 | 111: 10 |
 adeptus est, 56: 11 |
 adebant, 22: 23 |

VOCABULORUM.

aderat. 48: 11 |
aderebat. 90: 9 |
addecenatur. 43: 14 |
adefuisset. 44: 9 |
adefuit. 87: 14 | 114: 11 |
adeturus. 99: 18 |
adhibendam. 21: 22 |
adhibendus. 71: 22 |
adhibere. 99: 10 |
adhibereur. 11: 3 |
adhibetur. *adistitur*. 2: 1 |
adhibeoerim. 148: 13 |
adhibuit. 77: 19 |
adhaec. 8: 12 |
adja-cent. 62: 4 |
adjice. 110: 19 |
adjici. 11: 9 | 119: 6 |
adjificentem. 97: 11 |
adire. 14: 7 | 64: 11 |
adire. 11: 10 |
aditum. *sub*. 22: 14 |
aditus. *sub*. 10: 6 |
Admanus. *n. p. hominis*.
36: 7 |
adungebat. 127: 1 |
adungit. 18: 4 |
adungit. 12: 1 |
adungit. 89: 11 |
adungit. 11: 6 |
adungit. 94: 1 |
adungit. 80: 1 |
adungit. 62: 1 |
adungit. *addidit*. 119: 8 |
adungit. *supinum*. 109: 4 |
adungit. 4: 12 |
adungit. 104: 11 |
adungit. 108: 10 |
adungit. 19: 1 |
adungit. 46: 12 |
adungit. *supinum*. 19: 1 |
9 |
adungit. 22: 9 |
adungit. 18: 7 |
adungit. 100: 16 |
adungit. 8: 21 |
adungit. 119: 18 |
Admetum. *n. p. hominis*. 16: 7 |
admitistrabantur. 48: 17 |
admitistrabantur. 132: 5 |
admitistrabat. 77: 29 |
admitistrande. 11: 11 |
admitistrando. 48: 18 |
admitistrare. 98: 8 |
admitistrant. 46: 13 |
admitistrata. 44: 8 |
admitistravit. 18: 14 | 96: 11 |
admitibile. 11: 20 | 89: 21 |
admitrabantur. 1: 9 |
admitanda. 133: 2 |
admitandum. 74: 6 |
admitant. 17: 20 |
admitentur. 11: 13 |

admirarentur. 40: 7 | 101: 18 |
admirari. 77: 4 | 90: 11 |
admirati. 48: 11 |
admiratorem. 17: 1 |
admiratus est. 49: 7 |
admiratifficet. 144: 14 |
admiratifficet. 108: 11 |
admiratifficet. 77: 11 |
admiratifficet. 128: 18 |
admitti. 66: 8 | 102: 17 |
admittitur. 47: 10 | 93: 6 |
admodum. 25: 1 | 111: 5 |
114: 8 |
admonere. 14: 8 |
admonent. 103: 9 |
admonitio. 147: 14 |
adolefcens. 67: 10 | 71: 7 |
110: 14 | 138: 9 | 144: 21 |
adolefcens. 135: 18, 16 |
adolefcens. 40: 4 | 141: 20 | 144: 21 |
adolefcentem. 134: 16 |
adolefcentes. 14: 1 |
adolefcens. 131: 4 | 132: 10, 18 |
adolefcens. 10: 10 | 15: 1 |
adolefcens. 82: 1 | 89: 6 |
adolefcens. 2: 5 |
adolefcens. 93: 2 | 134: 21 |
adolefcens. 89: 12 |
adolefcens. 77: 4 |
adolefcens. 12: 11 | 61: 23 | 114: 9 | 130: 1 | 134: 8 |
adopravit. 136: 11 |
adopravit. 87: 19 | 100: 4 |
adopravit. 68: 19 | 128: 1 |
1 |
adopravit. 46: 18 |
adopravit. 29: 16 |
adopravit. 12: 10 |
adopravit. 42: 1 |
Adrumetum. *n. p. 124: 13*.
Adrumetum. 124: 16 |
adicitur. 135: 8 |
adicitur. *adunum*. 117: 21 |
adimulata. 99: 28 |
adventare. 95: 1 |
adventare. 9: 10 |
adventa. 7: 11 | 11: 21 | 16: 15 | 61: 6 | 89: 17 | 90: 18 | 99: 8, 19 | 100: 1 | 107: 6 |
adventis. 66: 28 | 77: 6 |
adventum. 114: 10 | 140: 8 |
advenisset. 77: 11 |
adversari. 46: 16 | 83: 18 |
adversam. 107: 9 |
adversarius. 81: 1 | 107: 1

1 |
adversarii. 12: 1 | 68: 13 |
78: 18 | 108: 6 |
adversarius. 94: 21 | 99: 11 |
115: 14 | 119: 11 |
adversario. 12: 11 |
adversariorum. 1: 2 | 12: 14 | 13: 1 | 13: 23 | 68: 1 | 70: 12, 9 | 78: 1 | 82: 1 | 87: 17 | 88: 19, 11 | 99: 1 | 11: 126: 14 | 127: 14 |
adversarios. 13: 9 | 13: 14, 17 | 70: 7 | 88: 1 | 99: 8 | 100: 1 | 126: 6, 14 |
adversarius. 77: 10 |
adversarius. 71: 17 | 69: 8 |
adversas. 11: 12 |
adversas. 108: 11 |
adversis. 77: 11 | 67: 16 |
adversos. 67: 17 |
adversum. 71: 16 | 135: 14 |
adversum. *adverb*. 4: 6 |
adversum. *prop*. 12: 16 | 19: 11 | 97: 11 |
adversum. *prop*. 7: 11 | 17: 10 | 20: 12 | 13: 15 | 45: 4 | 72: 16 | 61: 7 | 64: 1 | 67: 1 | 67: 29 | 69: 18 | 70: 11 | 71: 4 | 78: 1 | 83: 17 | 91: 1 | 91: 98 | 101: 104: 12 | 101: 13 | 113: 9 | 117: 8 | 121: 6 | 124: 1 | 127: 126: 12 | 127: 4 | 128: 11 |
adversus. *adverb*. 81: 8 | 88: 10 | 121: 14 | 19 |
adulatus. 119: 1 |
adulterii. 76: 10 |
advocat. 11: 11 |
adum. 14: 9 |
adum. *templum*. 11: 11 |
adum. *templum*. 147: 11 |
adum. 14: 11, 14 |
adum. 2: 14, 16 | 12: 10 |
adum. 20: 11 |
adum. 14: 11 |
adum. 128: 11 |
adum. 121: 14 |
adum. 142: 10 |
adum. 10: 10 | 128: 16, 10 |
adum. 142: 11 |
adum. 11: 1 |
adum. 11: 11 |
adum. 9: 14 | 10: 11 |
adum. *adverb*. 112: 11 |
adum. *fluv*. 12: 11 | 16: 14 | 7 |
adum. 19: 1 | 67: 11 | 91: 1 |
adum. 66: 14 | 90: 11 |
adum. 11: 11 |
adum. 11: 11 |
adum. 11: 11 |

I N D E X

Ægyptiis. 79 : 2, 12
 Ægyptio. 56 : 12
 Ægyptios. 79 : 5
 Ægyptium. 66 : 11
 Æmilio. n. p. 129 : 6
 Æmiliorum. 146 : 5
 Æmilia. 122 : 7
 æmulari. 76 : 11
 æmulatio. 116 : 24 : 147 :
 20
 Æneas. 126 : 21
 Æneis. 37 : 20 : 17 : 17 : 84 :
 12
 Æsolide. regis. 7 : 8
 æqualem. 140 : 12 : 145 : 12
 æquales. 114 : 4
 æquali. 118 : 9
 æqualibus. *cratensis*. 71 : 8
 144 : 21
 æqualis. 19 : 1 : 145 : 1
 æquam. 114 : 21
 æque. 56 : 2 : 90 : 16 : 122 :
 2
 æquitate. 4 : 11 : 20 : 6
 æquitatem. 47 : 8
 æquitatis. 20 : 5
 æquipetere. 19 : 12
 æquipetentes. 14 : 21
 æquo. 12 : 18 : 11 : 11 : 14 :
 1
 æquum. 8 : 1 : 15 : 2 : 42 :
 6
 æratio. 20 : 21 : 145 : 12
 ærarium. 20 : 17 : 118 : 11
 æris. 147 : 16
 æs. *pecunia*. 157 : 1
 æstare. 46 : 11
 æstimamus. 111 : 7
 æstimata. 9 : 12 : 111 : 1
 æstimam. 25 : 2
 æsti maris. 61 : 10
 ætas. 64 : 4 : 92 : 4 : 111 :
 12
 ætate. 1 : 6 : 17 : 6 : 100 : 25
 119 : 20
 ætatem. 101 : 14 : 112 : 10
 140 : 17 : 143 : 11 : 144 :
 25 : 146 : 2
 ætati. 144 : 2
 ætatis. 11 : 1 : 17 : 14 : 15 : 1
 107 : 16 : 117 : 12
 Ætoliæ. 47 : 6
 ætoliæ. 47 : 6
 ætabilis. 11 : 10
 ætacerunt. 126 : 4
 ætēctabat. 147 : 12
 ætēctus. *peremptus*. 113 : 11
 ætēctus. 144 : 21
 ætēctus. 114 : 12
 ætēctus. 7 : 14
 ætēctus. 87 : 1
 ætēctus. 88 : 1
 ætēctus. *affligitur*. 122 : 1
 ætēctus. 127 : 14
 ætēctus. 22 : 7
 ætēctus. 48 : 12 : 114 :
 9 : 136 : 21 : 141 : 22 : 146 :

12
 ætēctus. 11 : 2
 ætēctus. 44 : 12
 143 : 12
 ætēctus. 147 : 12
 ætēctus. 144 : 1
 ætēctus. 91 : 12 : 117 : 1
 Africa. 111 : 6
 Africa. 114 : 7 : 116 : 9 : 124 :
 19
 Africa. 116 : 6
 Africam. 120 : 18 : 109 : 1 : 117 :
 20 : 117 : 6 : 120 : 5 : 127 :
 26
 Africano. 117 : 1
 Africanus. 112 : 1
 Africana. 142 : 14
 Afros. 129 : 17
 afusi. 44 : 8 : 128 : 20 : 107 :
 11 : 145 : 21
 afutus. 99 : 21
 Agamemnonem. 70 : 10
 Agamemnonis. 76 : 7
 agebat. 107 : 1 : *movebat*. 66 :
 1
 Agellus. 104 : 2
 agendam. 147 : 17
 agendi. 49 : 17
 agendo. 126 : 3
 agendum. 12 : 14
 agere. 12 : 4 : 110 : 21 : 17 :
 144 : 7 : 15 : 21
 agerem. 15 : 4
 ageretur. *heros*. 47 : 14
 53 : 21
 ageret. 146 : 6 : 147 : 16
 ageretur. 67 : 17 : 68 : 19
 Agellai. 87 : 12
 Agellao. 58 : 1 : 79 : 9 : 61 :
 9 : 87 : 14 : 38 : 18
 Agellauum. 47 : 2 : 2 : 6 : 91 :
 2
 Agellus. 78 : 8 : 79 : 8 : 10 :
 86 : 2 : 14 : 24 : 82 : 17 :
 27 : 89 : 8 : 16 : 111 : 6
 aggrederetur. 11 : 10
 aggrederetur. 11 : 12 : 66 :
 67
 aggrederi. 18 : 11 : 70 : 20
 agi. 11 : 21 : 17 : 21 : 11 : 2 :
 410 : 10 : 144 : 17
 Agis. n. p. 87 : 12
 agitandi. 99 : 18
 agitare. *voluerit*. 117 : 7
 agitari. 74 : 11
 agmen. 20 : 14
 agnovit. 107 : 11
 agnora. 87 : 11
 agnoscere. 66 : 5
 agrestis. 67 : 27 : 82 : 10
 agri. 43 : 6
 Agricolæ. 112 : 14
 Agripps. 141 : 20 : 148 : 22
 Agrippa. 147 : 11
 Agrippam. 148 : 10
 agro. 22 : 26 : 61 : 11 : 84 :
 71 : 17

71 : 17 : 4
 agros. 21 : 8 : 26 : 14
 aiebat. 17 : 1
 ais. 11 : 6 : 17 : 7 : 18 : 8 : 17 :
 20 : 67 : 11 : 71 : 21 : 92 :
 19 : 101 : 1
 alacri. 22 : 16
 alay. *crum*. 93 : 12 : 101 : 14
 Alcibiade. 17 : 10 : 41 : 2
 Alcibiadem. 12 : 21 : 18 : 11 :
 16 : 18
 Alcibiades. 14 : 20 : 17 : 1 :
 17 : 1 : 17 : 120 : 18 : 1 : 20 :
 19 : 12
 Alcibiadi. 14 : 8 : 12 : 16 : 4
 Alcmaeonem. n. p. 77 : 1
 alere. 143 : 17
 aleretur. 201 : 21
 alere. 104 : 13
 Alexander. 21 : 14 : 94 : 1
 112 : 12
 Alexandri. 94 : 10 : 16 :
 97 : 3 : 11 : 17 : 17 : 98 : 49
 2 : 15 : 101 : 14 : 102 : 7 :
 117 : 7
 Alexandri. 114 : 2
 Alexandro. 84 : 1 : 97 : 12
 96 : 4
 Alexandrum. 84 : 1 : 8 : 93 :
 9 : 101 : 11 : 102 : 4
 ali. *venum*. 104 : 4
 alia. 9 : 21 : 48 : 8 : 72 : 11
 119 : 4
 alia. 175 : 2 : 81 : 146 : 20
 148 : 1
 alia. 87 : 8
 alia. *adverb*. 97 : 1 : 122 : 13
 alia. 11 : 1
 alienam. 19 : 20
 alienarum. 114 : 2 : 113 : 11
 alienas. 26 : 11
 alienari. 14 : 9
 alienæ. 92 : 6
 alienigena. 98 : 2
 alienissimo. 11 : 14
 alieno. 80 : 2 : 123 : 14
 alienos. 72 : 2
 alienum. 2 : 11
 alienum. *debitum*. 137 : 1
 alii. 71 : 1 : 72 : 12 : 78 : 5
 98 : 7 : 107 : 16 : 116 : 7 :
 134 : 14 : 15 : 142 : 5
 alius. 77 : 1 : 146 : 1
 alio. *adverb*. 14 : 14
 alios. 74 : 14 : 75 : 12 : 81 :
 10 : 117 : 16
 aliud. 20 : 1 : 21 : 11 : 22 : 13
 86 : 14 : 87 : 9 : 92 : 6
 110 : 7 : 127 : 8 : 140 : 29
 alium. 16 : 17
 alius. 77 : 16 : 143 : 20
 aliqua. 70 : 6 : 97 : 6 : 11 :
 147 : 22
 aliquam. 70 : 17 : 119 : 12 :
 146 : 6 : 147 : 11
 aliquandiu. 47 : 10 : 70 : 3 :
 71 : 17

aliquando,

VOCABULORUM.

aliquando. 34 : 11 | 92 : 8 |
101 : 25 |

aliquando. 19 : 15 |

aliquando. 10 : 13 |

aliquantum. 79 : 14 |

aliquem. 27 : 18 |

aliquos. 23 : 15 | 99 : 1 | 127 : 2 |

aliquos. 14 : 17 |

aliquos. 74 : 16 | 75 : 16 |

aliquos. 114 : 18 |

aliquos. 71 : 11 | 88 : 9 | 95 : 2 |

aliquos. 122 : 8 | 123 : 2 | 129 : 9 |

aliquos. 104 : 14 |

aliquos. 21 : 14 | 15 : 18 | 12 : 7 |

aliquos. 115 : 17 |

aliquos. 82 : 18 | 91 : 1 | 99 : 15 |

aliquos. 14 : 17 |

aliquos. 101 : 23 |

Alpes. n. p. 120 : 8 |

aliquos. 120 : 11 |

aliquos. 78 : 2 | 112 : 11 |

aliquos. 14 : 2 | 83 : 17 | 85 : 8 |

aliquos. 105 : 11 |

aliquos. 43 : 6 |

aliquos. 93 : 10 |

aliquos. 81 : 9 | 85 : 8 |

aliquos. 90 : 9 |

aliquos. 100 : 6 |

aliquos. 10 : 19 | 50 : 18 |

aliquos. 83 : 14 | 95 : 21 |

aliquos. *finem*. 120 : 1 |

aliquos. 50 : 17 |

aliquos. 114 : 11 |

aliquos. 8 : 7 |

aliquos. 14 : 21 |

aliquos. 19 : 19 | 96 : 22 |

aliquos. 133 : 11 |

aliquos. 142 : 21 |

aliquos. 145 : 14 |

aliquos. 144 : 12 |

aliquos. 14 : 10 |

aliquos. 145 : 18 |

aliquos. 2 : 5 |

aliquos. 12 : 4 |

aliquos. 12 : 8 |

ambitione. *apparui*. 49 : 6 |

ambitione. 117 : 4 |

ambitione. 119 : 18 |

ambitione. 7 : 14 : 8 | 63 : 29 |

ambitione. 14 : 16 | 91 : 12 | 94 : 11 |

ambitione. 119 : 11 | 144 : 12 |

ambitione. 6 : 11 |

ambitione. 80 : 19 |

ambitione. 1 : 11 | 6 : 15 | 11 : 2 |

ambitione. 12 : 14 : 15 | 81 : 9 |

ambitione. 101 : 13 | 113 : 7 | 116 : 4 |

ambitione. 117 : 19 | 118 : 15 | 140 : 17 |

ambitione. 127 : 7 | 119 : 15 |

ambitione. 50 : 4 | 113 : 13 |

ambitione. 140 : 15 |

ambitione. 17 : 28 | 45 : 1 | 71 : 28 |

ambitione. 96 : 4 | 119 : 15 | 116 : 20 |

Cornelius Nepos

amicitia. 93 : 8 | 104 : 10 |

amicitiam. 17 : 16 | 14 : 4 |

amicitiam. 16 : 16 | 16 : 22 | 67 : 26 |

amicitiam. 70 : 10 : 15 | 71 : 6 |

amicitiam. 76 : 17 | 94 : 1 | 101 : 101 : 2 |

amico. 65 : 16 |

amicorum. 11 : 170 : 17 |

amicorum. 74 : 7 : 13 : 17 | 101 : 14 |

amicos. 142 : 18 |

amiculo. 65 : 27 |

amiculum. 27 : 10 |

amicum. 17 : 17 | 18 : 4 | 10 : 8 |

amicus. 14 : 21 | 67 : 14 |

amicus. 101 : 20 |

amicum. 15 : 2 |

amicum. 142 : 9 |

amicum. 114 : 14 |

amicum. 112 : 6 |

amicum. 109 : 16 |

amicum. 61 : 4 |

amicum. 42 : 4 | 63 : 11 | 96 : 16 |

amicum. 15 : 11 |

amicum. 79 : 17 |

amica. 65 : 17 |

amicum. 100 : 14 |

amicum. 11 : 1 |

amicum. 115 : 8 |

amor. 4 : 1 |

amore. 11 : 11 | 15 : 7 | 12 : 9 |

amore. 11 : 10 : 14 |

amore. 109 : 16 |

amorem. 101 : 28 |

Amphipolus. n. p. 16 : 1 |

amphoras. 126 : 20 |

amplecti. 94 : 9 |

amplissimam. 11 : 4 |

amplissimam. 112 : 1 |

amplissimum. 11 : 8 |

amplitudine. 140 : 9 |

amplius. 10 : 18 | 41 : 11 | 70 : 1 |

amplius. 10 : 14 : 119 : 9 | 143 : 16 |

amplius. 43 : 8 | 82 : 1 | 101 : 29 |

amplius. 116 : 5 |

amplius. 96 : 5 |

Amynta. n. p. 57 : 6 |

Amynta. 17 : 4 : 93 : 1 | 112 : 10 |

an. 7 : 9 | 40 : 10 | 45 : 21 |

an. 7 : 14 | 143 : 16 |

an. *verum*. 107 : 2 |

an. *vel*. 136 : 21 | 144 : 12 |

anagnosce. 143 : 1 |

anagnosce. 143 : 20 |

anchoris. 17 : 2 |

incipit. 12 : 15 |

incipitibus. 69 : 8 |

Audocidia. n. p. 12 : 16 |

an. 147 : 4 |

anfractum. 99 : 6 | 100 : 5 |

angustias. 12 : 11 |

angustias. 70 : 7 | 77 : 17 | 116 : 6 |

angustias. 123 : 4 |

angustia. 17 : 15 |

Anicia. n. p. 114 : 10 |

anima. 91 : 21 |

animam. 24 : 16 |

animam. *utram*. 79 : 17 | 118 : 10 |

animadversum. 61 : 23 |

animadversum. 89 : 9 |

animadversum. 17 : 9 | 18 : 7 |

animadversum. 76 : 18 |

animadversum. 7 : 13 |

animadversum. 19 : 9 | 77 : 7 |

animadversum. 70 : 16 | 88 : 18 |

animadversum. 71 : 24 : 89 : 12 |

animadversum. 16 : 6 |

animadversum. 70 : 15 : 84 : 8 |

animadversum. 16 : 11 |

animi. 17 : 20 | 11 : 11 | 40 : 12 |

animi. 4 : 8 | 68 : 1 | 74 : 2 |

animi. 7 : 114 : 6 |

animi. 41 : 11 | 77 : 8 | 114 : 14 |

animi. 27 : 1 | 17 : 17 | 12 : 18 |

animi. 11 : 16 : 20 | 19 : 20 |

animi. 11 : 14 : 4 | 84 : 4 |

animi. 11 : 19 : 21 |

animi. 11 : 116 : 11 | 114 : 5 |

animi. 11 : 11 |

animi. *affluere*. 112 : 11 |

animi. *ad*. 127 : 1 |

animos. 11 : 14 |

animum. 7 : 11 | 14 : 14 |

annali. 129 : 1 |

annulatum. 147 : 2 |

annis. 9 : 11 : 76 : 12 | 111 : 4 |

annis. 116 : 10 | 120 : 2 | 143 : 1 |

anno. 19 : 15 | 18 : 1 | 88 : 1 |

anno. 11 : 11 | 17 : 7 | 122 : 9 |

anno. 11 : 13 : 25 | 127 : 1 |

annorum. 19 : 7 : 14 : 17 : 11 |

anno. 14 : 17 | 90 : 12 | 101 : 12 |

anno. 116 : 14 | 150 : 7 | 147 : 9 |

annos. 9 : 26 | 10 : 12 | 14 : 14 |

anno. 11 : 9 : 10 | 101 : 19 : 12 |

anno. 107 : 1 | 109 : 2 | 113 : 1 |

anno. 119 : 9 | 123 : 9 | 126 : 1 |

anno. 117 : 18 | 142 : 5 | 147 : 13 |

annui. 125 : 14 |

annulum. 91 : 15 |

annum. 17 : 19 | 20 : 22 | 27 : 5 |

anno. 11 : 104 : 1 |

anno. 11 : 20 | 10 : 9 | 12 : 15 |

anno. 11 : 19 : 11 : 16 | 62 : 11 |

anno. 11 : 11 : 11 : 11 | 11 : 27 |

anno. 77 : 7 | 78 : 11 | 80 : 11 | 114 : 10 |

anno. 120 : 9 | 140 : 10 | 146 : 23 |

anno. 147 : 4 |

anno. *adv.* 9 : 22 | 24 : 8 |

anno. 14 : 26 | 12 : 10 | 13 : 4 |

anno. 14 : 8 | 95 : 1 | 99 : 20 |

anno. 100 : 12 |

Y

I N D E X.

ant. *supra*. 135: 16 | 146: 19 |
 antea. 28: 9 | 35: 20 | 119: 4 | 121: 2 |
 anteaclurum. 4: 18 |
 antecedeat. *supra*. 118: 4 |
 antecedere. 94: 2 |
 antecedet. 37: 28 |
 antecellitur. 112: 9 |
 antecessisse. 40: 5 | 43: 12 |
 antecessit. 73: 9 |
 antefecit. 10: 11 |
 antefecit. 75: 12 |
 antebat. 60: 5 |
 anteiect. 40: 16 |
 antefatum. *ad*. 109: 24 |
 antelatus est. 86: 1 |
 anteponebatur. 55: 6 |
 anteponi. 92: 8 |
 anteposuit. 72: 12 |
 anteposuerit. 71: 8 |
 anteculegit. 107: 12 |
 anteculit. 88: 11 |
 Antigenes. n. p. 97: 25 |
 Antigoni. n. p. 97: 3, 6 |
 99: 23 | 101: 7 | 102: 2 |
 Antigono. 96: 7 | 98: 11 |
 100: 11 | 101: 30 |
 Antigonus. 97: 23 |
 Antigonus. 96: 12 | 98: 24 |
 99: 18 | 101: 3, 15, 21 | 102: 16 | 102: 9, 10 | 113: 8, 9 |
 Antiochi. n. p. 126: 1 |
 Antiocho. 126: 15 |
 Antiochum. 125: 21 | 126: 6 |
 Antiochus. 118: 14 | 126: 8 |
 Antipater. n. p. 94: 1 | 95: 4 |
 Antipatro. 104: 7 |
 Antipatrum. 96: 2, 8 |
 antiquitate. 3: 4 | 135: 15 |
 146: 10 |
 antiquitatis. 145: 18 |
 antiquitatis. 142: 24 |
 antiquo. 65: 9 |
 auxiliaret. 19: 3 |
 auxiliaret. 30: 1 |
 Antonii. n. p. 142: 15 |
 Antonio. 139: 5 | 147: 15 |
 Antonium. 137: 16 | 140: 2 |
 147: 21 |
 Antonius. 118: 20 | 139: 9 |
 140: 6, 15 | 142: 24 |
 Apenninum. n. p. 121: 8 |
 aperire. 139: 20 |
 aperit. 21: 12 | 32: 18 |
 aperiretur. 51: 25 |
 aperit. 16: 21 | 23: 30 |
 aperum. 23: 10 | 45: 8, 9 |
 aperui. 33: 15 |

aperuerunt. 102: 9 |
 aperuisse. 52: 21 |
 aperuisset. 38: 7 |
 aperuit. 65: 11 |
 Apollinem. 7: 11 |
 Apollini. 21: 12 |
 Apollinis. 11: 29 |
 Apollocrates. 12: 7 |
 apparabat. 94: 8 | 100: 17 |
 apparando. 124: 17 |
 appararetur. 32: 13 |
 apparat. 22: 21 |
 apparatum. 97: 7 |
 apparavit. 87: 1 |
 apparcat. 80: 10 | 145: 4 |
 apparere. 64: 14 | 128: 29 |
 appareret. 12: 17 | 135: 20 |
 140: 14 |
 appareat. 28: 3 |
 apparuerit. 89: 3 |
 apparuisset. 101: 31 |
 apparuit. 77: 11 |
 appellabatur. 91: 11 |
 appellanda. 119: 8 |
 appellanti. 69: 13 |
 appellatur. 55: 13 |
 appellaretur. 19: 13 |
 appellatur. 42: 19 |
 appellat. 132: 22 |
 appellatur. 2: 16 | 96: 17 |
 111: 2 | 120: 10 | 135: 4 |
 appellat. 76: 16 | 102: 4 |
 appellatum. 88: 18 |
 appellatus. 10: 1 | 19: 6 |
 102: 5 | 103: 4 | 138: 14 |
 appere. 22: 1 |
 Appiam. 149: 3 |
 applicarent. 20: 11 |
 apportavit. 37: 24 |
 apposit. 51: 8 |
 apprimere. 147: 5 |
 appropinquabat. 97: 5 |
 appropinquare. 99: 16 |
 appropinquarent. 63: 7 |
 appropinquasset. 76: 18 |
 appulsi. 6: 20 |
 appulsi. 43: 13 |
 Apellis. 148: 29 |
 apiffimus. 144: 25 |
 apum. 48: 9 |
 apus. 31: 5 |
 apud. 2: 9, 11 | 8: 17 | 10: 7 | 12: 10, 16 | 14: 3, 15 |
 15: 11, 9, 14 | 17: 23 | 18: 7 | 26: 1 | 30: 22 | 37: 11 |
 40: 1, 3, 5, 8 | 44: 15 |
 45: 11 | 54: 50 | 10: 12 |
 16: 16 | 16: 16 | 64: 16 | 72: 3, 6 | 78: 22 | 81: 21 | 88: 13 | 93: 4 | 93: 4, 5, 6, 8, 9 | 101: 24, 33 | 104: 16 | 105: 9, 10 | 111: 10 |
 127: 2 | 128: 15 | 137: 12 |
 140: 9 | 143: 22 |
 apud. 125: 10 |

apud. *prop.* 17: 11 | 20: 1, 2 |
 21: 3, 12 | 26: 2, 5 | 28: 13 | 30: 1 | 14: 18, 23 | 16: 3, 24 | 44: 7 | 46: 18 |
 47: 4 | 16: 3 | 18: 3 | 79: 9, 12 | 88: 6, 10 | 96: 69 |
 7 | 108: 18 | 113: 2 | 121: 39 |
 5, 6 | 122: 3 | 124: 2, 79 |
 8, 26, 12 | 131: 2 | 139: 6 |
 apud. *super.* 119: 14 |
 Apuliam. 132: 6 |
 aqua. 99: 4 |
 Aquilone. 4: 5 |
 ark. 23: 25, 29 |
 arm. 62: 8 |
 aram. 23: 28 | 119: 14 |
 aras. 86: 13 |
 arbitrabatur. 46: 14 | 89: 2 |
 16 | 91: 8 |
 arbitrabatur. 8: 7 | 74: 9 |
 127: 10, 13 | 144: 13 |
 arbitramur. 143: 22 |
 arbitrans. 17: 21 |
 arbitratetur. 63: 12 | 83: 21 |
 arbitrat. 35: 15 | 61: 9 | 138: 12 |
 arbitrat. 71: 9 |
 arbitrat. 72: 4 |
 arbitrio. 20: 15 | 76: 6 | 45: 6 | 113: 3 | 128: 14 |
 arbitrium. 46: 7 |
 arborum. 8: 1 |
 arborum. 8: 1 |
 Arcadas. 76: 119 |
 Arcadia. 39: 5 |
 Arcadium. 76: 14 |
 arce. 13: 2 | 79: 28 | 81: 7 |
 arcem. 12: 2 | 12: 5 | 80: 12 |
 81: 5 | 109: 12 |
 arcesse. 49: 5 |
 arcesse. *acurr.* 10: 5 |
 arcesse. 148: 10 |
 Archi. n. p. 82: 19 |
 Archia. 82: 19 |
 Aedecium. 144: 6 |
 Aeten. n. p. 48: 7, 6 | 512 |
 3 | 13: 19 |
 argento. 75: 19 |
 argento. 126: 21 |
 argensum. 75: 13 |
 Argilao. n. p. 27: 26 | 24: 2 |
 5 |
 Argilum. 23: 28 |
 Argilium. 23: 12 |
 Argis. n. p. 26: 5 |
 Argivis. 76: 16 |
 Argives. 76: 15, 20 |
 Argos. 17: 21 | 112: 14 |
 arguebant. 36: 13 |
 argui. 23: 10 |
 Atiobarzane. n. p. 65: 19 | 67: 26 |
 Atiobarzani. 61: 9 |
 Atiobarzani. 70: 31 |
 Atioidem. n. p. 19: 12 |

INDEX

[illegible]

9: 20: 12: 15: 6: 20: 9: 11:
20: 12: 12: 15: 6: 20: 9: 11:
4: 4: 12: 15: 6: 20: 9: 11:
5: 4: 1: 16: 20: 18: 13:
6: 2: 2: 20: 23: 16: 7: 1:
7: 2: 1: 7: 7: 1: 7: 1:
7: 1: 1: 26: 13: 17: 9: 2:
8: 9: 7: 4: 17: 25: 17: 2:
9: 1: 100: 1: 5: 1: 10: 1:
10: 14: 1: 102: 1: 1: 10: 1:
4: 10: 4: 1: 10: 1: 10: 1:
11: 2: 1: 11: 6: 11: 3: 5:
9: 11: 8: 1: 12: 6: 8: 2:
12: 1: 12: 1: 13: 1: 10: 1: 2:
7: 1: 12: 13: 1: 14: 1: 1: 1:
15: 1: 19: 1: 16: 1: 21: 1: 18: 1:
19: 1: 10: 1: 14: 1: 14: 1: 1:
14: 1: 1: 14: 4: 13: 14: 1: 5:
8: 1: 4: 7: 1: 1:
autem. *fed.* 13: 25: 6: 26:
75: 7: 7: 7: 9: 8: 1: 18:
82: 14: 9: 10: 11: 99: 1:
14: 1: 1:
autem, *corr.* 9: 11:
αὐτῶν. *matth.* 11: 10: 10:
Autophradres, *n. p.* (Latin-
ism, 69: 1)
Acophradres, *n. p.* 6: 6: 1:
69: 10: 70: 8: 11:
autorem, 15: 8: 1:
auctores, 8: 1: 8: 1:
auctoritas, 17: 1: 61: 4:
auctoritate, 7: 15: 16: 21: 1:
14: 4: 6: 4: 10: 12: 14:
60: 1:
auctoritatem, 10: 17: 42: 1:
4:
auctoritati, 6: 10: 1:
avunculo, 14: 9: 4:
avunculo, 14: 13: 1:
avunculum, 11: 6: 1: 1:
ave, 6: 1: 21:
auctra, 4: 5: 1: 1:
auxerim, 14: 3: 18: 1:
auxilia, 11: 6: 1: 1:
auxilio, 16: 18: 7: 7: 14:
11: 14: 43: 11: 61: 1:
22: 1: 102: 4: 14: 1:
10: 1:
auxilium, 7: 4: 14: 9:
4: 4:
auxilii, 61: 1: 13: 1: 1:

barborum. 4: 8 | 14: 13;
20: 3 | 21: 16; 26: 8 |
16: 31 | 46: 3 | 64: 7 |
69: 13;
barbaros. 8: 35 | 13: 7 | 102:
13 | 21: 11 | 27: 5 | 85: 13;
28: 39 | 74:
barbarus. 13: 42 | 17: 86;
21:
beatissimi. 90: 17 |
bella. 13: 14 | 61: 1 | 94: 2;
16: 150 | 19: 10 | 173: 24 | 1
bellandi. 116: 14 | 118: 14 |
bellare. 13: 20 | 17: 20 | 79: 2
1 | 118: 23;
bellarum. 4: 5 | 1;
bellavie. 108: 35 | 113: 2;
14;
belli. 11: 16 | 24: 15 | 25: 12;
11: 16 | 5: 71 | 17: 14 | 23:
4 | 78: 7 | 72: 15 | 98:
14 | 84: 6 | 99: 6 | 98:
21 | 109: 5 | 112: 4 | 18:
115: 7 | 4: 6
bellica. 87: 23;
bellicofas. 137: 6 |
bellicofissimas. 117: 5 |
bellicolum. 100: 3 |
bellis. 120: 8 |
bello. 3: 26 | 11: 9 | 10:
57 | 14: 5 | 12: 25 | 17:
10 | 19: 13 | 12: 10 | 137:
7 | 41: 1 | 10: 21 | 44: 4;
2 | 7: 46 | 5: 5 | 7:
60 | 10: 72 | 8: 92 | 4:
60 | 3: 61 | 6: 62 | 14:
64 | 137: 67 | 4: 63 | 10:
12 | 67: 5 | 20: 15 | 77:
13 | 76: 2 | 34: 84 | 3:
88: 2 | 107: 7 | 108: 7 |
109: 8 | 10: 23 | 2: 16 |
114: 8 | 120: 3 | 125: 14;
126: 8 |
bellorum. 112: 1 |
bellum. 7: 6 | 11: 12 | 15:
11 | 16: 6 | 20: 13 | 27: 3 |
28: 13 | 20: 8 | 17: 11 | 11:
11: 5 | 14: 11 | 17: 10 | 8:
20 | 18: 6 | 41: 13 | 46: 6
14 | 11: 2 | 13: 50 | 13: 10;
19: 7 | 14: 62 | 64: 7 | 66:
11 | 70: 8 | 12: 71 | 4: 106 |
78: 6 | 37: 2 | 82: 1 | 86:
4: 14 | 87: 10 | 88: 12 |
86: 11 | 97: 23 | 98: 8 |
113: 2 | 115: 11 | 115: 7;
7 | 30: 47 | 116: 10 | 117:
6 | 9: 110 | 19: 124 | 16:
9 | 18 | 185: 9 | 126: 5 |
127: 7 | 195: 2 | 137: 17 |
139: 9 | 144: 7 |
bellumque. 0: 18 |
bene. 1: 6 | 26: 11 | 27: 19 |
33: 15 | 42: 4 | 52: 19 |
52: 21 | 104: 18 | 122: 2 |
142: 21 |

B.

B Abylone. 95 : 11 | 111
 11 |
 Bageum. 18 : 18 |
 Balbum. n. p. 148 : 11 |
 barbeque. 65 : 25 |
 barbaat. 10 : 7 | 91 : 2 |
 barbaris. 15 : 14 | 41 : 14 |
 barbarique. 107 : 6 |
 barbaro. 46 : 14 |

VOCABULORUM.

beneficia. 141: 14 |
beneficiis. 71: 7 |
beneficio. 135: 7 |
benevolentia. 11: 21 | 109: 21,

27 |

benevolentiam. 35: 21 | 67: 10 | 116: 14 | 147: 19 |

benignitatis. 103: 10 |

bestiam. 66: 1 |

biduo. 114: 11 |

biduum. 143: 16 |

bini. 117: 14 |

bis. 17: 14 | 42: 2 |

blandus. 35: 10 |

Barbio. n. p. 129: 6, 7 |

Baroili. 19: 11 | 41: 10 | 79: 15 | 88: 6 |

Baronis. 18: 4 |

Barotorum. 78: 21 |

Baronius. 79: 13 | 87: 10 |

bona. 17: 11 | 15: 2 | 16: 1 |

41: 12 | 43: 17 | 48: 8 |

12: 16 | 74: 12 | 115: 21 |

142: 7 |

bonam. 87: 27 |

bonarum. 91: 7 |

boni. 43: 1 | 141: 6 |

bonis. 149: 2 |

bonis, *facilitatis*. 77: 21 |

bonitas. 119: 8 |

bonitate. 10: 1 | 143: 2 |

bonitatem. 110: 11 |

bonitatis. 140: 11 |

bono. 14: 6 | 43: 1 | 89: 11 |

bonos. 15: 2 |

bonum. 17: 17 | 142: 11 |

bonus. 77: 1 | 107: 4 | 142: 19 |

Borei. 4: 21 |

Bornos. n. p. 16: 19 |

breui. *adject.* 4: 8 | 11: 8 |

91: 1 |

breui, *adverb.* 11: 11 |

breuibas. 55: 11 |

breuius. 90: 4 |

breuiate. 77: 27 |

breuiter. 146: 11 |

Bruui. n. p. 178: 14 | 140: 7 |

141: 10 | 146: 11 |

Bruui. 178: 8 | 179: 3, 15 |

144: 21 |

Bruuius. 178: 7 |

Bruuius. 178: 17, 21 |

Byrhini. n. p. 113: 1 |

Byrhiniam. n. p. 113: 20 |

Byrantii. n. p. 111: 6 |

Byrantio. 11: 1 |

Byrantios. 61: 4 |

Byrantium. 31: 6 |

Bysiam. n. p. 16: 19 |

C.

Cadmea. n. p. 80: 11 |

Cadmes. 87: 8 |

Cadmeam. 79: 11 |

cadis. 67: 17 | 97: 18 |

Caduceo. 127: 21 |

Cadufios. n. p. 67: 2 |

Cecili. n. p. 149: 4 |

Cecilium. 116: 11 |

Cecilus. 116: 11 |

cade. 14: 15 | 79: 12 |

cadem. 42: 11 |

cadentur. 68: 14 |

caes. 79: 19 |

Caesar. n. p. 147: 2, 14 |

Caesare. 178: 7 |

Caesarem. 146: 11 | 147: 21 |

Cesar. 113: 1 | 141: 10 |

Cesaris. 113: 11 | 141: 11 |

Cesarianum. 117: 17 |

catera. 91: 6 | 109: 17 | 127: 10 |

caxera. 60: 8 | 81: 11 |

caxeram. 21: 9 |

caxeri. 26: 17 | 13: 10 | 78: 12 |

60: 11 | 68: 9 | 83: 6 | 94: 10 |

109: 10 | 111: 7 | 117: 11 |

124: 1 |

caxens. 47: 11 | 46: 2, 10, 21 |

71: 10 | 76: 10 | 77: 11 |

87: 1 | 87: 4 | 104: 8 |

110: 13 | 119: 11 | 126: 16 |

127: 27 | 119: 2 |

caxero. 67: 27 |

caxerum. 6: 8 |

caxeros. 19: 11 | 72: 1 | 112: 9 |

118: 1 | 127: 1 | 141: 4 |

146: 9, 20 |

caxerum. 99: 1 |

Cali. n. p. 141: 1 |

Calo. 115: 2 | 111: 1 | 178: 14 |

Calum. 112: 1, 4 | 127: 2 |

Calus. 112: 6 | 114: 6, 7 |

calamitas. 38: 10 |

calamitate. 70: 9 |

calamitatem. 44: 10 | 109: 16 |

117: 6 | 119: 21 |

calamitatis. 68: 13 | 82: 14 |

calces. 96: 14 |

calcfieri. 96: 20 |

Calidium. n. p. 142: 10 |

Callie. n. p. 25: 14 |

Callas. 27: 9 |

Callistrate. n. p. 77: 11 |

Callistratem. 77: 11 |

Callistrates. 77: 8, 16 |

callida. 22: 20 |

callidam. 141: 8 |

callide. 70: 8 |

callidissime. 11: 7 | 37: 10 |

callidissimo. 121: 6 |

callidissimus. 126: 18 |

calliditate. 92: 10 | 114: 6 |

callidum. 96: 10 | 100: 8 |

callidus. 77: 10 | 70: 10 |

Calliphron. n. p. 77: 1 |

Callistratus. n. p. 76: 11 |

Camisfare. n. p. 64: 11 |

Camisfates. 64: 17 | 67: 4 |

compesribus. 97: 1 |

campo. 87: 11 | 124: 1 |

campum. 7: 11 |

canibus. 32: 10 |

Canium. n. p. 140: 12, 20 |

Cannensem. 124: 1 |

cantare. 77: 2, 4 |

cantasse. 1: 6 |

capere. 16: 11 | 77: 15 | 67: 15 |

101: 11 |

capere. 98: 6 |

capessenda, *admissenda*. 112: 9 |

capit. 96: 11 | 117: 1 |

capiebat. 22: 27 | 18: 1 | 148: 6 |

capienti. 99: 21 |

capillo. 67: 24 |

capit. 46: 10 | 67: 1 | 68: 11 |

71: 1 | 99: 14 | 100: 6 |

126: 10 |

capire. 66: 1 |

capitis, *applicum capit.* 9: 16 |

11: 17 | 11: 1 | 11: 20 |

77: 8 | 77: 11 | 79: 8 |

96: 9 | 104: 11 | 107: 6 |

Capitolio. n. p. 147: 11 |

capitulatum. 111: 14 |

Cappadocia. n. p. 94: 4 |

Cappadocii. 60: 17 |

Cappadocum. 64: 19 | 67: 24 |

69: 4 | 102: 11 |

Cappadocum. 69: 14 |

captam. 16: 19, 66 |

captus. 77: 1 |

capit. *decept.* 7: 2 |

Caprianorum. n. p. 69: 16 |

capris. 26: 7 | 97: 16 |

captivi. 127: 6 |

captivos. 127: 8 |

capros. 37: 7 |

capras. 16: 11 | 74: 16 | 107: 2 |

111: 14 |

captus est. 70: 11 | 71: 18 |

caput, *illeth.* 117: 18 |

Capuam. 127: 1 |

caput. 79: 9 | 80: 4 | 96: 21 |

INDEX

Cardacas, n. *patronim.* 69:
11 |
Care, n. *patronim.* 64: 17 |
carebat. 4: 17 | 17: 6 | 11:
11 |
careret. 107: 9 |
Cares, n. p. *populi.* 4: 22 |
Caria, n. p. *reg.* 86: 22 |
Cariam. 87: 10 |
cario. 114: 8 | 117: 16 | 144:
26 |
carissimus. 114: 20 | 117:
16 |
carius. 144: 17 |
carmina. 87: 4 |
Carthagine. 119: 30 | 119:
14 |
Carthaginem. 119: 17 | 116: 1 |
119: 27 | 117: 19 |
Carthaginienfes. 48: 20 |
117: 1 | 114: 18 | 117: 26 |
Carthaginienfes. 64: 8 |
Carthaginienfium. 108: 18 |
114: 11 | 117: 1 |
114: 11 | 117: 1 |
Carthagini. 116: 4 |
Carthago. 117: 18 |
caruit. 74: 13 | 117: 19 |
cafam. 119: 11 |
caffbus. 119: 8 |
Caftander, n. p. 102: 12 | 107:
4 |
Caftandri. 104: 17 |
Caftandro. 107: 1 |
Caftus, n. p. 142: 7 |
Caftum. 118: 7 |
Caftus. 118: 21 |
caftella. 76: 19 | 71: 2, 11 |
caftellis. 4: 9 | 66: 17 |
caftello. 96: 16 | 118: 27 |
caftellum. 41: 14 | 96: 17 |
caftro. 7: 10 | 18: 11 | 117:
17 | 67: 7 | 68: 4 | 117: 70:
1 | 71: 14 | 97: 4 | 29:
10 | 101: 10 | 110: 11 | 118:
1 | 114: 1 | 118: 11 | 111:
1 | 118: 1 |
caftus. 47: 11 | 76: 4 | 99:
11 | 117: 11 | 118: 1 |
caftorum. 99: 17, 28 |
caftum. 17: 10 |
cafu. 6: 7 | 12: 14 | 102: 1 |
118: 17 |
cafum. 37: 24 |
cafus. 67: 16 | 110: 11 |
Catoniam, n. p. 66: 16 |
Cateruis. 72: 6 |
Cato, n. p. 110: 1 | 112:
6 |
Catonis. 111 | 6: 144:
18 |
Catullus, n. p. 142: 10 |
Catullus, n. p. 117: 10,
17 |
evendum. 14: 14 |
muc. 142: 18 |

caufa. 9: 21 | 11: 11 | 66: 28 |
116: 11 |
causa. 9: 16 | 11: 16 | 18: 17 |
17: 17 | 47: 22 | 48: 14 |
10: 7 | 11: 1 | 77: 16 | 78:
11 | 112: 11 | 118: 11 | 140:
1 |
caula. 11: 19 |
caulam. 6: 18 | 8: 16 | 14:
10, 19 | 12: 18 | 27: 1 |
118: 1 | 111: 14 | 116: 17 |
17: 17 | 17: 1 | 11: 19 |
67: 11 | 14: 70: 4 | 77:
6 | 78: 14 | 104: 17 | 107:
1, 2 | 106: 1 | 112: 1 |
caulas. 44: 4 |
cocciderat, *evenimus.* 5: 1 |
cocciderunt. 70: 10 |
coccidiffent. 70: 4 | 88: 9 |
coccidiffit. 67: 4 |
coccidiffit. 101: 10 |
coccidit. 21: 8 | 11: 16 | 8: 2 |
84: 10 | 111: 11 |
coccidit, *perit.* 47: 6 | 111:
2 |
coccidit. 147: 7 |
cedens. 119: 9 |
cedentes. 42: 1 |
cedentis, *eximus.* 119: 11 |
cedere. 118: 6 |
cederet. 19: 9 |
celandum. 14: 14 |
celans. 67: 27 | 68: 1 | 74:
7 |
celari. 14: 17 |
celaris. 119: 19 |
celat. 99: 11 |
celatum. 47: 7 |
celeberrimo. 14: 21 |
celebrante. 111: 2 |
celebratum est. 16: 10 | 18:
9 |
celebritate, *conu.* 2: 14 |
celeri. 7: 8 | 14: 16 |
celeris. 14: 8 |
celestitas. 89: 1 |
celestitas. 67: 10 | 86: 6 | 88:
1 | 92: 10 |
celestitatem. 99: 19 | 102:
8 |
celerit. 6: 20 | 11: 14 | 14:
27: 16 | 11: 28 | 68: 21 |
91: 1 | 92: 17 | 118: 11 |
114: 2 |
celerius. 68: 27 |
celerius. 21: 2 | 87: 17 |
celestat. 42: 6 |
cenfor. 111: 6 |
cenfor. 110: 4 |
Cenforium, n. p. 112: 4 |
centies. 116: 1 | 144: 1 |
centum. 8: 8 | 11: 11 | 43:
3 | 11: 19 | 63: 19 | 82: 1 |
116: 1 | 112: 1 |
ceperat. 118: 1 |
ceperat. 22: 6 | 71: 28 |

ceperat, *conciliat.* 146: 20 |
ceperit. 74: 11 |
ceperunt. 6: 20 | 117: 7 |
ceperunt. 89: 8 | 117: 19 |
cepiffet. 22: 1 | 146: 4 |
cepi. 21: 9 | 26: 6 | 44:
6 | 61: 1 | 67: 11 | 76: 11 |
107: 21 | 109: 1 |
cepi, *conu.* 117: 27 |
ceci. 92: 11 |
Cerauno, n. p. 114: 1 |
ceremonia. 16: 11 |
cernens. 117: 17 |
cerneret. 108: 11 |
certam. 19: 11 |
certamen. 44: 17 |
certo. 117: 8 |
certorem. 11: 21 | 11: 17 |
11: 11 | 11: 19 | 147: 17 |
certus. 10: 19 |
certus. 18: 10 | 11: 29 | 99:
14 |
certum, *fidum.* 11: 10 |
certat, *exertat.* 119: 10 |
certant. 64: 11 |
certiffet. 17: 1 |
ceffit. 64: 10 | 114: 11 | 117:
17 |
Cethage, n. p. 119: 7 |
Chabrie, n. p. 19: 11 | 64:
1 |
Chabrian. 77: 20 |
Chabrias. 18: 10 | 17: 19:
8 | 11: 21 | 60: 14 |
Chalcidem, n. p. 61: 19 |
Chalcidius, n. p. 14: 9 |
Chaeonius, n. *patronim.* 62: 1 |
Chaeus, n. p. 19: 14 | 60:
1 | 62: 16 | 61: 1 |
Charetem. 104: 11 |
charifimum. 140: 21 |
charifimum. 40: 8 |
charitate. 14: 10 | 77: 10 |
charitate, *conu.* 16: 14 |
Charonis, n. p. 82: 11 |
chara. 61: 28 |
Cherfonis, n. p. 4: 22 | 92:
26 |
Cherfonis. 4: 19 |
Cherfonisum. 11: 8 | 4: 1,
8 | 6: 11 |
Chilarchum. 47: 12 |
Chium, n. p. 60: 1 |
chordarum. 11: 1 |
Chizaria. 90: 11 |
cibi. 147: 18 |
cibo. 92: 11 | 148: 26 |
Cicero, n. p. 114: 7 | 116: 18:
11 | 144: 21 | 147: 6 |
Cicerone. 117: 11 | 144:
14 |
Ciceronem. 116: 6 | 118: 1 |
140: 16 |
Ciceroni. 116: 17 |
Ciceronia. 119: 17 | 140: 7 |
146: 11 |

VOCABULORUM.

- Ciceronum*. 144: 18
Ciliciz. *n. p.* 64: 19 | 69: 7
Cilicium. 43: 11 | 66: 16, 25 |
Cilicium. 69: 16 |
Cimon. *n. p.* 25: 4, 15 |
Cimone. 25: 11 |
Cimoni. 2: 2 |
Cinnamiz. *adj. f.* 134: 15 |
Cinnano. *adj. f.* 134: 12 |
circa. 39: 11 | 88: 17 | 100: 20 |
circiter. 7: 2 | 39: 12 | 54: 24 | 69: 16 | 124: 14 | 132: 9 | 136: 17 | 137: 18 |
circulum, *circum*. 74: 9 |
circumdans. 14: 8 | 65: 27 |
circumdeducere. 128: 18 |
circumfuderat. 91: 13 |
circumfusus. 60: 6 |
circumiserat. 99: 23 |
circumiserat. 123: 10 |
circumiretur. 12: 12 | 69: 7 |
circumferebat. 96: 18 |
circumvehiens. 61: 13 |
circumveniri. 63: 4 |
circumveniam. 122: 4 |
circumvenius. 96: 16 |
clari, *vocem*. 2: 8 |
clari, *habere*. 73: 2 |
clariorem. 133: 10 |
clatio. *n. p.* 27: 11 |
clivm. 10: 14 | 137: 6 |
cives. 2: 7, 7 | 6: 21 | 30: 14 | 43: 10 | 42: 6 | 61: 11 | 76: 12 | 10 | 77: 14 | 140: 3 |
civibus. 6: 7 | 7: 11 | 26: 14 | 42: 6 | 44: 15 | 45: 9 | 46: 24 | 83: 10 | 109: 8 |
civile. 137: 17 |
civilem. 79: 21 |
civilibus. 136: 27 | 140: 28 |
civilis. 25: 17 |
civis. 73: 8 | 77: 3 | 143: 19 | 146: 33 |
civitas. 7: 14 | 20: 14 | 29: 61 | 35: 7 | 36: 19 | 104: 28 | 132: 22 | 136: 10 | 138: 8 |
civitate. 10: 4 | 17: 21 | 26: 16 | 28: 17 | 31: 4 | 32: 19, 27 | 35: 24 | 39: 13 | 42: 17 |
civitatem. 11: 11 | 80: 5 | 81: 16 | 120: 3 | 134: 12 | 137: 15 |
civitates. 10: 7, 11 | 27: 8 | 28: 14 | 47: 6 | 84: 28 |
civitati. 14: 2 | 46: 1 |
civitatibus. 12: 15 | 46: 10 | 59: 18 | 89: 23 | 109: 9 |
civitatis. 16: 6 | 17: 7 | 43: 16 | 61: 5 | 63: 19 | 73: 11 | 92: 6 | 137: 5 | 146: 20 |
civitarum. 8: 15 | 21: 14 |
civium. 9: 12, 23 | 15: 19 | 27: 3 | 35: 6 | 17: 23 | 43: 3 | 57: 7 | 59: 16 | 74: 15 | 77: 13 | 79: 29 | 104: 6 | 107: 12 | 118: 6 | 134: 14 |
clam. 18: 11 | 22: 3 | 23: 19 | 38: 7, 20 | 47: 6 | 65: 16 | 67: 26 | 94: 15 | 125: 21 |
clandestinus. 119: 1 |
clari. 106: 7 |
clarissime. 43: 16 |
clarissimi. 16: 21 |
claritate. 95: 5 |
clarus. 134: 4 |
claro. 23: 11 |
clarorum. 145: 23 | 146: 7 |
classe. 4: 1 | 6: 20 | 20: 6 | 23: 15 | 26: 7 | 36: 8 | 37: 6, 8 | 46: 26 | 60: 4 | 75: 12 | 127: 11 |
classem. 6: 15 | 8: 24 | 9: 18 | 12: 16 | 22: 18 | 26: 6 | 36: 25 | 43: 12 | 46: 11, 17 | 51: 23 | 62: 2 | 63: 9 | 86: 4 |
classem, *navem*. 126: 13 |
classis. 20: 13 |
classi. 52: 17 | 59: 10 | 61: 27 |
classarii. 13: 2 |
classarius. 9: 8 | 22: 11 |
classarios. 127: 16 |
classis. 9: 10 | 11: 13, 20 | 22: 9 | 14: 4 | 15: 14 | 28: 13 | 30: 13 | 32: 14 | 44: 3 | 60: 11 | 127: 21 |
clatidius. *n. p.* 125: 5 |
clavam. 66: 2 |
claudendum. 24: 14 |
claudii. *n. p.* 132: 1 | 146: 4 |
Claudio. 125: 18 | 129: 4 | 130: 7 | 147: 2 |
Claudius. 124: 1 |
claudus. 90: 9 |
clausi. 77: 17 | 116: 6 |
clausile. 70: 7 |
clausus. 9: 7 | 70: 61 |
clausus. 123: 4 |
clement. 74: 5 |
clementia. 35: 7 |
clementia. 108: 22 |
clementiam. 38: 17 |
Cleon. *n. p.* 30: 11 |
Clypeis. 55: 11 |
Cnui, *vec.* 129: 10 |
Cnui. 131: 2 |
Cnui. 129: 6 | 143: 29 |
Cnuium. 122: 9 |
Cnidum. *n. p.* 46: 18 | 47: 4 |
coadi. 166: 2 |
coadi (ant). 68: 20 |
coadios. 33: 23 |
coadiurum. 17: 4 |
coadius. 16: 20 | 63: 19 | 143: 1 |
coadius (ant). 63: 25 |
coarguit. 77: 9 |
coadi. 99: 12 |
coadi. 9: 1 | 26: 23 | 50: 2 | 78: 22 | 98: 13 | 109: 1 |
coadi. 82: 9 |
coadi. 55: 4 |
coma. 27: 19 |
comarenti. 128: 16 |
comatum. 143: 23 |
comperat. 35: 16 |
comperunt. 34: 7 | 51: 15 |
comperissim. 119: 12 |
comperissim. 119: 12 |
comperit. 17: 12 | 22: 1 | 24: 1 | 37: 4 | 47: 6 | 50: 13 | 52: 28 | 60: 10 | 65: 9 | 70: 23 | 73: 13 | 79: 23 | 114: 9 | 120: 6 | 138: 20 | 148: 27 |
comperit. 77: 17 | 128: 8 |
comperit, *adj. f.* 62: 14 |
coercere. 110: 27 |
coegebat. 96: 24 | 98: 14 |
coegebat. 94: 18 |
coegerentur. 13: 13 |
coegeret. 88: 26 | 143: 27 |
coegeretur. 13: 11 |
cogitabat. 94: 8 |
cogitanti. 70: 8 |
cogitare. 60: 3 |
cogitarent. 89: 16 |
cogitatis. 45: 21 |
cogitasset. 69: 2 |
cogitata. 22: 20 |
cogitatione. 38: 3 |
cogitatum, *adj. f.* 68: 27 |
cogitatum, *subst.* 68: 26 |
cogitatione. 2: 17 |
cogitatis. 9: 16 | 22: 16 | 68: 3 | 93: 7 | 101: 24 | 109: 23 |
cognizant. 145: 19 |
cognitici. 24: 4 | 46: 4 | 67: 20 |
cognito. 63: 6 | 125: 11 |
cognitum. 37: 7 | 11: 17 | 10: 3 | 142: 18 | 143: 18 |
cognitum. 53: 14 |
cognitus. 79: 10 |
cognominare. 19: 6 | 103: 4 |

INDEX

cognora. 140: 14
 cognofcit. 98: 21
 cognofcere. 101: 3 | 147: 5
 23 |
 cognofcerent. 14: 10 | 95: 2
 21 |
 cognofci. 139: 26 | 144: 8 |
 cognofcit. 66: 27 |
 cognofcitur. 66: 18 |
 cog. obicit. 10: 15 |
 cognov. 24: 21 | 23: 17 | 88: 2
 cognovit. accept. 135: 16 |
 cogunt. 13: 23 |
 cohærent. 137: 20 |
 coherat. 137: 4 |
 cohærent. 82: 24
 cohorum. 138: 19 |
 cohabit. 110: 21 |
 cohabit. 16: 11 | 147: 7
 37 |
 collat. 2: 8 |
 collabefactus. 107: 7
 collata. 20: 16 |
 collatus. comparat. 139: 3
 37 |
 collatum cfr. 88: 16 |
 collaudat. 22: 11 |
 collaudato. 135: 26 |
 collaudatus cfr. 85: 21
 colic. 143: 22 |
 colidit. 10: 20 |
 collega. 121: 6 |
 collega. 7: 17 | 12: 11 | 16: 6 | 78: 17, 18 |
 collegam. 110: 7 |
 collegis. 17: 5 | 14: 29 | 78: 2
 22 |
 collegis. 3: 7 | 78: 6 |
 coligit. 124: 16 |
 coligant. 14: 7 |
 coligit. 127: 14 |
 collocantur. 148: 20 |
 collocari. 74: 17 |
 collocata. 128: 6 |
 collocavit. 4: 11 |
 collocavit. 147: 1 |
 collocaturum. 118: 18 |
 colloquatur. 22: 11 |
 colloquendi. 71: 11 | 135: 4 |
 colloqui. 17: 13 | 45: 10, 21 |
 49: 14 | 101: 25 |
 colloquo. 71: 17 | 21: 1 |
 colloquitor. 14: 19 |
 colloquo. um. 21: 5, 11 | 124: 10 |
 Colonas. 22: 25 |
 coloniam. 16: 4 | 44: 4 |
 6 |
 colonos. 17: 9 | 100: 7 |
 coluicet. 141: 11 |
 come. 48: 9 |
 comes. 19: 10 |
 comitatus. 102: 12 |

comitantibus. 149: 2 |
 comites. 102: 6 | 134: 10 |
 comita. 90: 3 |
 comitia. 116: 1 |
 comitibus. 19: 14 |
 comitico. 81: 25 |
 comitibus. 99: 9 |
 comitibus. 104: 18 |
 comitico. 9: 7 |
 comitum. 26: 6 |
 comitum. 143: 14 |
 comitum. 145: 8 |
 comitum. 1: 1 | 52: 2 |
 comitum. 119: 7 |
 comitum. 93: 16 |
 comitum. 48: 10 |
 comitum. 11: 7 |
 comitum. 60: 17 |
 comitum. 88: 20 |
 comitum. 8: 2 | 95: 2 |
 comitum. 19: 11 |
 comitum. 74: 2 |
 comitum. 8: 2 | 95: 2 |
 comitum. 14: 1 |
 comitum. 128: 2 |
 comitum. 8: 2 | 28: 1 |
 comitum. 136: 2 |
 comitum. 17: 1 |
 comitum. 107: 18 |
 comitum. 1: 1 |
 comitum. 119: 12 |
 comitum. 17: 23 |
 comitum. 68: 17 |
 comitum. 18: 14 | 49: 2 |
 comitum. 108: 1 |
 comitum. 39: 3 |
 comitum. 12: 19: 2 |
 comitum. 127: 14 |
 comitum. 51: 12 |
 comitum. 13: 10 | 20: 6 |
 comitum. 14: 1 | 71: 2 |
 comitum. 41: 4 | 74: 2 |
 comitum. 12: 9 | 35: 2 |
 comitum. 81: 15 |
 comitum. 4: 12 | 16: 2 |
 comitum. 14: 25 | 52: 2 |
 comitum. 1: 2 |
 comitum. 143: 25 |
 comitum. 86: 11 |
 comitum. 104: 14 |
 comitum. 143: 20 |
 comitum. 29: 13 | 86: 2 |
 comitum. 5: 1 |
 comitum. 14: 1 | 99: 2 |
 comitum. 66: 20 | 67: 20 |

compararet. 46 : 12 | 66 :
14 |
comparatum. 19 : 11 | 109 :
24 |
comparavit. 6 : 16 | 52 : 17 |
86 : 14 | 97 : 23 |
comparativus, *religius*. 120 :
4 |
compacet. 113 : 9 |
compellat. 108 : 2 |
compellibatur. 114 : 4 |
compensat. 31 : 10 | 17 : 26 |
93 : 24 |
compensat, *refrigerat*. 119 :
1 |
compescit. 24 : 11 | 66 : 7 |
compedit. 74 : 1 |
compedit. 147 : 21 |
complicat. 186 : 21 | 24 |
complicat. 7 : 16 |
complicatus. 128 : 10 |
comp. p. ex. 95 : 20 |
compura. 21 : 1 |
compurans. 22 : 1 | 27 : 22 |
31 : 7 | 46 : 19 | 71 : 27 |
97 : 1, 24 | 115 : 2 | 116 :
1 | 145 : 28 | 152 : 2 | 160 :
1 | 145 : 1 |
compuribus. 27 : 11 | 61 : 18 |
71 : 17 |
compurarium. 79 : 26 |
componere, *fedare*. 124 :
9 |
compolito. 68 : 17 |
compofituros. 127 : 9 |
compofitum, *fedatum*.
117 : 10 |
compofuerunt, *fedaverunt*.
124 : 18 |
compofuererent. 21 : 22 |
127 : 22 | 128 : 21 |
compofuerunt. 24 : 7 |
comprehendi. 24 : 1 |
comprehensus. 24 : 2 |
comprobatum. 120 : 1 |
compulfit. 88 : 24 |
compulfit. 116 : 6 |
conantes. 120 : 18 |
conantur. 10 : 13 | 110 :
17 |
conati. 14 : 10 | 73 : 3 | 62 :
3 | 80 : 10 | 126 : 11 |
conata. 72 : 26 |
conati. 74 : 17 |
conati funt. 88 : 5 |
conatu. 67 : 1 |
conatus, *adfectus*. 29 : 16 |
conatus. 70 : 3 | 94 : 14 |
110 : 1 |
concedens. 72 : 15 |
concederet. 18 : 12 |
concedit. 118 : 5 |
concefferunt. 62 : 6 |
concedit, *149*. 17 : 21 |
concedit. 70 : 24 |
concedit. 88 : 23 |

concidit.

VOCABULORUM.

concidit. 70: 3 | 104: 17 |
 concidit, *cadit*. 120: 11 |
 conciliabat, *alliciebat*. 127: 5 |
 conciliat. 136: 18 |
 conciliare. 146: 17 |
 conciliari. 17: 21 | 86: 19 |
 conciliaris. 146: 13 |
 conciliat. 146: 13 |
 conciliator. 141: 24 |
 conciliavit. 27: 9 | 109: 11 |
 conciliavit, *sanctior*. 117: 9 |
 conciduntur. 74: 16 |
 concilium. 110: 2 |
 concinnas. 77: 27 |
 concione. 77: 27 | 110: 22 |
 concionem, *curum*. 11: 3 |
 concis. 68: 22 |
 concitabit. 117: 9 |
 concitaram. 19: 8 |
 concitatio. 67: 1 |
 concitatus. 73: 25 |
 concitavit. 84: 9 |
 concitavi. 73: 27 |
 concludere. 77: 26 |
 conclusionem, *absoluit*. 97: 2 |
 concupiscant. 43: 7 |
 concupiscere. 21: 9 | 143: 8 |
 concupisceret. 36: 16 |
 concupiscunt. 94: 9 |
 concupivit. 29: 8 | 47: 1 |
 concurrant. 127: 17 |
 concurrentes. 70: 27 |
 concurrerant. 74: 17 |
 concurrunt. 83: 6 | 94: 17 |
 concurrissent. 110: 16 |
 concurrisset. 104: 22 |
 concurrat. 97: 19 |
 concursus. 16: 8 | 41: 7 |
 60: 9 | 97: 17 | 128: 2 |
 concursus. 77: 13 | 66: 7 |
 107: 16 |
 concusserit. 77: 10 |
 conciscipulatu. 136: 18 |
 conciscipuli. 134: 5 |
 conciscipulos. 73: 9 |
 conciscit. 109: 7 |
 concisionem. 27: 12 | 70: 11 |
 114: 23 |
 conditiones. 124: 12 |
 conditionibus. 42: 13 | 97: 6 |
 conditionis. 143: 21 |
 condire. 100: 11 |
 conducta, *illa*. 21: 7 |
 conductit. 78: 1 |
 conductio. 76: 13 |
 conductorum. 69: 17 |
 conemini. 148: 20 |
 confecerat. 88: 4 | 99: 7 |
Corneili Nepos.

14 |
 confecit, *umpo*. 132: 18 |
 confecisse. 28: 3 |
 confecisset. 97: 8 |
 confecisset, *illigisset*. 127: 14 |
 confecta. 74: 14 |
 confecti, *scripti*. 120: 9 |
 confectus. 83: 5 | 106: 1 | 109: 4 |
 confecturum. 17: 11 |
 confectus. 146: 13 |
 conferebant. 74: 20 |
 conferte. 78: 12 | 119: 2 |
 confertent. 11: 29 | 97: 15 |
 confertentur. 89: 23 |
 confertit. 126: 1 |
 confectus est. 78: 19 |
 confectum. 22: 12 | 14: 16 |
 27: 4 | 68: 12 | 77: 13 |
 79: 19 |
 conficerent. 39: 2 |
 conficerent. 107: 17 |
 conficeretur, *absolveretur*. 6: 4 |
 conficiebatur, *absolvebatur*. 119: 11 |
 conficiendam. 99: 10 |
 conficis. 45: 24 |
 confidere. 71: 7 |
 confinis. 66: 17 |
 confirmata. 29: 2 |
 confirmare. 86: 18 |
 confirmaret. 107: 8 |
 confirmari. 6: 9 |
 confirmasse. 71: 8 |
 confirmat. 77: 18 |
 confirmavit. 26: 12 | 118: 9 |
 confixi. 70: 30 |
 conflassume. 94: 13 |
 conflassum est. 79: 6 |
 confissaretur. 49: 12 |
 confissatus. 87: 18 |
 confissatus est. 107: 17 |
 confissatos. 17: 8 |
 confingere. 8: 6 | 77: 5 | 84: 8 |
 confixerat. 121: 7 |
 confixit. 12: 11 | 21: 17 |
 70: 2 | 98: 11 | 120: 7 |
 124: 12 | 126: 13 |
 confuaret. 37: 11 |
 confossus. 84: 10 |
 confugit. 17: 17 |
 confugit. 23: 18 |
 confugisset. 41: 14 |
 confugit. 16: 8 | 27: 25 | 24: 10 | 77: 6 | 96: 17 |
 congererent. 14: 25 |
 congrederetur. 124: 10 |
 congesti. 69: 11 |
 congesti. 71: 16 |
 congressus. 102: 22 | 118: 5 |

congressus est. 87: 17 |
 congruere. 10: 9 |
 Congyllum. n. p. 22: 4 |
 congruunt. 97: 17 |
 congruunt. 88: 8 |
 coniect. 16: 11 | 70: 28 |
 coniectu, *sub*. 84: 9 |
 coniectus. 9: 19 | 21: 4 |
 47: 10 | 84: 2 | 101: 12 |
 conijci. 67: 28 | 107: 14 | 113: 8 |
 conijciebat. 11: 7 |
 conjunctam. 67: 27 |
 conjuncte, *amicis*. 140: 14 |
 conjunctum. 140: 24 |
 conjunctio. 147: 17 |
 conjunctissime. 176: 19 |
 conjunctus. 2: 17 | 147: 20 |
 conjungi. 22: 7 | 37: 9 |
 conjunguntur. 11: 13 | 73: 18 |
 Conon. 47: 5 | 12: 17 | 25 |
 46: 7 | 18: 21 | 23: 8 |
 Cononem. 61: 21 | 47: 8 |
 conquereret. 143: 1 |
 conquirit. 77: 17 |
 conquirit. 109: 6 |
 condendit. 66: 22 | 127: 23 |
 condiscia. 6: 10 | 73: 12 |
 28 |
 describerent. 78: 21 |
 conscripsit. 70: 18 |
 conscripti. 128: 15 |
 conscriptus est. 70: 9 |
 conscribendo. 11: 17 |
 conscripti. 12: 11 |
 consecrata. 146: 22 |
 consecratos. 127: 18 | 139: 12 |
 consecutus. 28: 4 | 148: 2 |
 3 |
 consedia. 27: 27 |
 consenserat. 104: 7 |
 consenserunt. 39: 17 | 67: 13 |
 consensione. 12: 17 |
 consensionit. 178: 19 |
 consensu. 121: 16 |
 consequi. 12: 3 | 86: 16 | 71: 137: 23 | 146: 21 |
 consequuta est. 72: 9 | 20 |
 consequuntur. 14: 16 | 21 |
 consequuntur est. 27: 5 |
 consequuntur. 18: 7 |
 consequuntur. 4: 16 | 10: 2 |
 67: 11 | 76: 8 | 87: 17 |
 128: 5 |
 confeceret. 76: 6 |
 conservande. 78: 12 |
 conservari. 119: 17 |
 conservatis. 127: 1 |
 conservare. 80: 20 |
 conservat. 100: 25 |
 conservat. 16: 21 | 100: 27 |
 Z

INDEX

conservatis. 117: 4
 conservatum. 14: 1
 conservatum. 86: 11
 conservatus. 65: 8
 confervavi. 38: 11
 conficit. 37: 15
 conficitur. consulit. 111: 7
 consideraret. 136: 17
 consilia. 6: 11 11: 22 16: 29
11: 48: 6
 consilii. 21: 6 11: 5 46: 7
64: 7 113: 8 15: 15 93: 3
102: 24 118: 10
 consiliis. 17: 25 47: 7 101: 5
154: 11 97: 10 119: 4
136: 9 118: 10
 consiliis. consueverunt. 119: 1
 consilio. 6: 8 8: 1 11: 10 11: 17
17: 14 7: 15 101: 23 10: 13
11: 11 14: 1 15: 6
41: 1 46: 16 48: 15
70: 15 113: 11 15: 8
65: 1 68: 14 71: 27
76: 9 81: 1 87: 10 93: 21
96: 15 100: 8 104: 7 117: 9
 consilio. industria. 128: 15
 consiliorum. 93: 7
 consilium. 6: 1 11: 18
11: 1 13: 15 61: 1
68: 10 74: 17 89: 11
95: 11 99: 14 100: 4
101: 117 109: 23 126: 20 148: 19 127: 126
 consimili. 107: 12
 consistebat. 69: 18
 consistere. 76: 7
 consobrina. 114: 11
 consobrinus. 110: 5
 consolari. 121: 2
 conspectu. 59: 11 108: 4
 conspectum. 45: 22 71: 6
 conspexerunt. 128: 10
 conspexit. 84: 7
 conspiciat. 100: 1
 conspiciet. 71: 15
 conspici. 141: 1
 conspiciens. 67: 2
 conspiciatur. 9: 6
 conspiciat. consueverunt. 142: 24
144: 7
 constantia. 29: 8
 constantia. 40: 12 148: 21
 constant. sumit. 14: 36
 constat. 11: 1 114: 7
 constituerunt. 142: 7
 constituerat. 99: 14 110: 10
 constitutere. iudicare. 101: 17
 constituerent. 12: 17
 constitueret. 20: 15
 constituitur. 118: 13
 constituerunt. 62: 6

consequimus. 75: 16
 constituit. 110: 8
 constituit. 76: 15 18: 11
 constituit. 4: 11 18: 1 16: 4
4: 19 11: 65 12: 67
 constituta est. 18: 11
 constituta. confirma. 147: 17
 constituta. 4: 10 29: 1
 constituta. infra. 127: 23
 constituta est. 18: 11
 constitutum. 29: 11
 constitutus. 9: 4
 constitutum. 14: 14
 constitutus est. 14: 7
 constituet. 69: 3 84: 1 86: 20
 consuetudine. 9: 15 99: 18
114: 7 143: 7 144: 1
 consuetudinem. 11: 6 40: 7
16: 6 67: 16 73: 11
128: 20
 consuetudinis. 71: 7
 consueverunt. 29: 14 61: 16
81: 17
 consueverat. 11: 25 19: 10
70: 13 110: 11
 consueverit. 46: 1
 consueverunt. 43: 10
 Consul. 122: 9 113: 1
 consulum. 143: 16
 Consularem. 128: 16
 Consularem. 122: 8
 consulas. 79: 14
 consularum. 111: 8
 consularum. 141: 1 110: 4
113: 1 146: 11
 Consule. 115: 1 125: 4
 Consulem. 122: 1 123: 11
124: 1
 consulentibus. 11: 11
 consulere. 29: 23
 consulere. 11: 11 29: 10
 consulere. 16: 14
 Consules. 122: 6 125: 2
14: 1
 Consuli. 111: 1
 Consulibus. 125: 19 16: 129
129: 1 130: 18 116: 9
119: 1 148: 29
 Consulium. 117: 9
 Consulium. 11: 16
 Consulium. supremum. 97: 8
 consutus. 111: 15
 consulerat. 164: 10
 consumbar. 74: 1
 consumperat. 61: 6
 consumpserat. 148: 7
 consumptus est. 112: 11
 contentum. 19: 10
 contentum. 90: 10

contemnenda. 71: 17
 contemnendis. 14: 18
 contemni. 41: 21
 contemplerunt. 91: 7 148: 4
 contemper. 41: 17
 contenderat. 61: 11 68: 3
 concendere. 12: 7 74: 1
143: 11
 conciderent. 7: 9 46: 15
 contenderet. 99: 9
 contendit. 11: 1 19: 1 85: 14
 contensio. 71: 8
 contentione. 62: 4
 contentionem. 11: 4 85: 4
 contenti. 61: 27
 contentus. 18: 1 43: 10
90: 1 116: 9 117: 10
146: 17
 contexit. 61: 15
 contextam. 145: 1
 contigit. 40: 14 62: 11
107: 1
 continens. 74: 5
 continenter. 121: 11
 continens. 143: 7
 continens. 141: 9
 continens. sup. terra. 9: 15
 continetur. 29: 1
 contineri. 71: 8
 continet. 113: 20
 contrache. 95: 1
 contraheret. 99: 11
 contrahi. 99: 17
 contrahunt. 46: 17
 Contra. prop. 1: 11 17: 2
12: 47 12: 76 12: 86
14: 95 12: 115 15: 15
 contra. 11: 15 14: 17 17: 14
76: 15 90: 5
 contrahere. 66: 11
 contrahere. 69: 6
 contraria. 71: 9
 contratio. advers. 55: 11
114: 11 119: 16
 contratio. 91: 6
 contraxerat. 69: 7 86: 24
 contraxit. 100: 7
 contraxit. 92: 12
 contraxit. comparavit. 114: 17
 contrulcrant. 81: 12
 contrulcrat. 121: 16
 contrulcrant. 19: 1
 contruli. 101: 11
 contrulicent. 118: 11
 contrulicet. 115: 15
 contrulic. 14: 15 16: 18 44: 11
61: 30 90: 1 114: 16

VOCABULORUM.

consumacijs. 26: 27
 consumelia. 10: 16
 consumet. 77: 19
 convene. ant. 23: 29
 conveniunt. 63: 30 | 124:
 11
 conveniat. 2: 7
 conveniendi. 22: 24 | 13:
 1 | 14: 1
 convenire. 32: 20 | 83: 25
 93: 6 | 101: 7
 conveniret. 86: 11
 conveniretur. 71: 12 | 98:
 9
 conveniens. 77: 8
 convenit. 53: 17 | 67: 9
 77: 6 | 124: 10 | 129:
 4
 conveniunt. 53: 20 | 99:
 16
 convenit. 53: 27 | 77: 9
 convenit. 76: 14
 conversa. 140: 1
 converteret. 121: 24
 convertit. 128: 8
 converterit. 63: 26 | 86: 24
 convertit. 178: 10
 conviv. 143: 23
 convivio. 83: 1 | 143: 19
 convivium. 2: 13, 15
 convocat. 127: 16
 coetus est. 79: 7
 coetus. 44: 7 | 76: 5 | 84:
 11 | 87: 16 | 95: 9
 copiarum. 3: 6 | 13: 18 | 64:
 12 | 96: 13
 copias. 5: 7 | 7: 3, 18
 9: 2 | 16: 3, 8 | 16: 10
 67: 29 | 69: 6, 18 | 70:
 35 | 86: 11, 24 | 87: 6,
 17 | 88: 2 | 95: 2 | 97: 22
 98: 13 | 99: 17, 23 | 100:
 4 | 108: 18 | 121: 2
 copia. 4: 9 | 5: 16 | 7: 23
 11: 19 | 37: 6 | 46: 17 | 51:
 16 | 52: 1 | 59: 10 | 65: 6
 69: 11 | 70: 5 | 81: 18 | 86:
 6 | 126: 14
 copiosa. 99: 6
 copiosa. 100: 1
 copula, *foetata*. 136: 25
 copulam. 66: 2
 coquebat. 27: 20
 coram, *adv.* 77: 7
 coram, *prep.* 77: 8
 Cereyiam. n. p. 16: 5 | 62:
 1
 Corcyra. 12: 9
 Corcyrae. n. *parva*. 11: 14
 Corinthii. 108: 10
 Corinthii. n. p. 107: 10
 108: 6
 Corinthio. 109: 6
 Corinthum. 50: 16 | 51: 23
 56: 4 | 88: 17 | 89: 24 |
 108: 9

Cornelli. n. p. 146: 1
 Cornelio. 121: 3 | 125: 25
 129: 7
 Cornesium. 148: 11
 cornibus. 123: 7
 cornu. 83: 14 | 126: 14
 corona. 43: 2
 coronam. 43: 10 | 125: 4
 coronas. 91: 1
 Coronam. 88: 6
 coronis. 35: 20 | 84: 12
 corpore. 70: 21 | 79: 16 | 76:
 20 | 90: 8 | 95: 22 | 101:
 16
 corporis. 39: 21, 22 | 48: 9
 65: 24 | 70: 23 | 74: 2
 98: 21 | 97: 24 | 112:
 3
 corpus. 24: 17 | 76: 2
 corpore. 94: 9
 corrupas. 75: 12
 corrupendam. 75: 1
 corrumpere. 29: 15 | 30: 3
 corrumpi. 30: 3
 corruptis. 137: 5
 corruptum. 36: 12 | 119:
 4
 corruptum. 29: 18
 corruptus. 9: 13
 corruptus est. 8: 23
 Cotti. n. p. 57: 10
 Cotta. n. p. 136: 9
 Cotyn. n. p. 61: 7
 crastinum. 83: 2
 Cratero. n. p. 95: 25
 Craterum. 96: 2
 Craterus. 94: 1 | 95: 5,
 18
 creabantur. 125: 24
 creati. 7: 7 | 42: 14
 crebris. 5: 14
 crebris. 4: 11
 credendum. 45: 15 | 70: 18
 146: 12
 credens. 13: 14 | 98: 6
 credere. 120: 23
 crederetur. 5: 13
 crediderunt. 77: 12
 credidit, *marum dedit*. 139:
 25
 credimus. 146: 7
 credis. 100: 3
 credituros. 87: 8
 credo. 17: 1
 crederet. 34: 17 | 135: 1
 Cretem. n. p. 126: 16
 Cretenibus. 127: 1
 Cretenium. 126: 19
 creverat. 36: 22
 creverit. 140: 25
 crevisset. 148: 1
 crevit. 121: 13
 Crimellum. n. p. 108: 18
 crimen. 23: 10 | 65: 26
 crimine. 9: 20 | 16: 4 | 30:
 4 | 31: 4, 8 | 78: 14

104: 15
 crimini. 76: 18
 criminibus. 78: 3
 criminum. 137: 15
 Critias. n. p. 38: 10 | 42:
 9
 crudelis. 113: 1
 crudelior. 70: 13
 crudelissime. 97: 14
 crudelissimum. 48: 19
 crudelitas. 48: 13
 crudelitatem. 29: 3 | 31: 12
 crudelitatis. 42: 14 | 108:
 12
 crudeliter. 22: 25 | 30: 23
 49: 9
 cruentaret. 79: 31
 cubantem. 54: 7
 cubitum. 148: 12
 cul. 5: 13 | 10: 6 | 17: 3 | 19:
 12 | 22: 14 | 47: 12 | 48:
 6 | 52: 7 | 54: 13 | 62: 16
 71: 27 | 73: 6 | 93: 14
 107: 14 | 126: 2 | 126: 7
 140: 9 | 142: 1 | 144: 25
 147: 11 | 148: 1
 culque. 75: 1 | 143: 17 | 146:
 16
 cuiquam. 146: 22
 culvis. 23: 4 | 54: 10 | 77:
 1 | 110: 25
 cuius. 2: 13 | 7: 9 | 6: 12
 8: 13 | 9: 7 | 12: 2 | 12:
 24 | 16: 17 | 17: 1 | 29: 3
 34: 15 | 35: 20 | 36: 13
 61: 12 | 62: 9 | 65: 21
 77: 15 | 80: 6 | 84: 6
 87: 25 | 97: 25 | 101: 4
 108: 6, 10 | 119: 21 | 125:
 9 | 128: 1 | 132: 1 | 134:
 17 | 136: 13 | 142: 2 | 1:
 23
 cuiusdam. 24: 7
 cuiusque. 91: 1
 cuiusquam. 112: 4
 cuiusvis. 90: 6
 culleos. 90: 11
 culpa. 55: 8
 culpa. 35: 14 | 36: 23
 cultu. 65: 27 | 144: 2 | 145:
 cultus. 147: 3
 cultus. 40: 3
 cum, *propositio*. 3: 13 | 4: 3,
 18 | 5: 16 | 9: 10, 22, 25
 11: 19 | 12: 6, 11 | 13: 17,
 19 | 14: 3, 17 | 15: 5
 16: 1, 3, 8, 10 | 19: 2
 20: 7 | 21: 6, 15 | 22: 23
 25: 11, 18 | 27: 9, 16 | 28:
 6 | 34: 4, 12, 18 | 35: 3
 36: 23 | 37: 23 | 38: 15 | 39:
 4, 9 | 41: 4 | 42: 22, 23
 43: 1, 4, 19 | 46: 14,
 21 | 49: 14, 17 | 53: 8
 55: 5 | 56: 12 | 57: 5, 8 |
 59: 6, 7, 12 | 61: 9 | 63:
 23

INDEX

6, 14 | 67: 17, 21 | 66:
22, 29 | 67: 24, 26, 29;
10 | 68: 6, 20 | 69: 2, 6,
11 | 70: 10, 14, 25 | 71:
10, 12, 26 | 74: 15 | 77:
3 | 76: 11, 14 | 79: 6, 38;
87: 17 | 82: 10 | 83: 10, 12,
18 | 84: 1, 6 | 85: 13, 14;
86: 6, 11 | 89: 10 | 90:
21 | 91: 5, 10, 25, 19;
98: 5, 11, 20 | 100: 10;
19 | 101: 12, 15, 24;
104: 6, 8 | 105: 1;
108: 15 | 110: 15 | 112:
13 | 115: 12, 13 | 116: 12,
14, 17 | 118: 5, 12 | 119:
16, 21 | 120: 5, 7, 9;
121: 3, 4, 6, 7 | 122: 3,
5 | 124: 8, 12, 14, 18;
125: 4, 10, 26 | 126: 12;
127: 21 | 129: 11 | 131: 3,
4, 5, 9 | 132: 6 | 134: 22;
135: 25 | 136: 18, 19 | 137:
21 | 138: 12, 18 | 139: 2,
19 | 140: 15 | 144: 5;
9, 25 | 145: 10, 11 |
143: 11 |
cūm, *adv.* *dam.* 68: 21 |
101: 30 | 134: 14 | 137:
15, 18 | 138: 5, 7 | 140:
10 | 146: 8 | 147: 5 |
cum, *adv.* *relax.* *ad ram.* 10: 5 |
11: 16 | 22: 26 | 25: 17;
36: 22 | 54: 4 | 57: 1;
66: 8 | 80: 11 | 85: 1 | 95:
5 | 98: 16 |
cum, *postquam.* 23: 14, 27 |
137: 15 | 139: 22 | 140:
18 | 142: 4 | 145: 8 |
146: 19 | 147: 25 | 148:
5, 26 |
cūm, *quoniam.* 49: 21 | 137:
16 | 139: 7, 15, 27 | 142:
20 | 147: 15, 21 | 148:
11 |
cum, *quoniam.* 137: 22 | 142:
1, 19 | 143: 14, 25 | 145:
10 | 148: 25 |
cuncta. 17: 16 | 46: 20 |
cundas. 118: 5 |
cuncti. 67: 13 |
cupere. 54: 23 | 101: 2 |
cupere. 71: 20 | 85: 20 | 135:
23 | 147: 22 |
cupido. 19: 15 |
cupido. 94: 10 |
cupido. 192: 15 |
cupiditate. 7: 17 | 49: 5 |
97: 12 | 108: 16 | 115: 4 |
118: 14 | 143: 2 |
cupiditatem. 9: 25 | 146:
6 |
cupiditatibus. 51: 5 |
cupisus. 25: 9 | 112: 18 |
cupiebant. 139: 14 |
cupiebat. 81: 6 | 24: 8 | 138:

4 | 68: 2 | 127: 8 |
cupiens. 17: 20 |
cupit. 22: 7 |
cupivit. 124: 9 |
cur. 19: 11 | 101: 10 | 140:
26 |
cura. 13: 2 | 144: 25 |
curā. 46: 23 | 92: 9 | 126:
25 |
cura. 142: 18 | 147: 17 |
curam. 148: 12 |
curant. 100: 2 |
curaret. 147: 15 |
curant. 102: 4 |
curat. 46: 23 |
curatione. 148: 6 |
curavit. 42: 120 | 52: 24 |
16: 2 | 107: 15 |
curando. 75: 16 |
curatorem. 7: 5 |
cursum. 4: 7 |
custodem. 27: 14 |
custodes. 5: 8, 15 | 52: 9 |
54: 11 | 70: 23 |
custodum. 100: 23 |
custodia. 5: 11 |
custodiā. 25: 4, 15 |
custodit, *vincit.* 115: 14 |
custodie. 101: 6 |
custodiam. 100: 23 | 105:
23 |
custodibus. 55: 19 | 55: 28 |
101: 30 |
custoditione. 126: 25 |
custos. 67: 14 | 97: 24 |
Cyclades. 5: 4 |
Cyrena. n. p. 16: 3, 22 |
Cyren. n. p. 59: 2, 25 |
Cyrenis. 46: 20 |
Cyreniorum. 26: 5 |
Cyrenum. 21: 16 | 27: 9 |
Cyrenorum. 125: 26 |
Cyrenas. 91: 11 |
Cyrum. n. p. 38: 6 | 45:
16 |
Cyrus. 112: 9 |
Cyziceno. 75: 2 |
Cyzicum. 61: 9 |

D.

Dabant. 78: 18 | 139:
23 |
dabantur. 105: 7 |
dabat. 22: 24 |
damnantur. 96: 9 |
damnasit. 35: 26 |
damnat. 106: 3 |
damnationis. 9: 21 |
damnatos. 101: 6 |
damnatum. 15: 21 | 110: 25 |
damnatur. 65: 18 |
damnatos. 24: 2 | 59:
14 |

damnat. 15: 20 | 18: 23 | 26:
4 | 106: 2 |
Damon. n. p. 75: 1 |
dant. 13: 20 |
dantur. 63: 2 |
dare. 45: 7 | 47: 6 | 52: 5 |
67: 23 | 75: 13 | 86: 10 | 88:
23 |
darent. 47: 6 |
darent, *collat.* 119: 2 |
darentur. 16: 7 | 15: 1 |
daret. 20: 15 | 25: 11 | 27:
37 | 30: 15 | 46: 9 | 50:
25 | 53: 12 | 62: 12 | 74:
18 | 92: 10 | 97: 17 | 116:
2 |
daret, *impedire.* 130: 2 |
darent, *passive.* 135: 20 |
dari. 134: 13 | 139: 4 |
Darii. n. p. 6: 6 | 14:
15 |
Darium. 5: 14 |
Darius. 5: 14 |
111: 9, 11 |
dar. 54: 4 |
dara. 45: 2 | 83: 1 | 84: 6 |
92: 1 | 94: 4 | 105: 19 |
datā. 16: 12 | 86: 5 |
datis, *oblat.* 114: 13 |
datis. 138: 22 |
datam, *oblat.* 5: 15 |
Datame. n. p. 65: 17 | 70:
35 |
Datamen. 65: 12 | 66: 10 |
67: 7 | 70: 15 | 14: 71: 20
9 |
Datamenque. 71: 23 |
Datames. 64: 14 | 65: 1,
14 | 66: 20 | 67: 1, 4,
21 | 68: 8, 16, 22 | 69: 5 |
70: 26 | 71: 18 |
Datami. 67: 14 | 70: 12 |
dati. 24: 18 | 32: 15 |
Datum. n. p. 6: 16 |
datis. 8: 5 | 10: 23 |
dato. 41: 20 | 46: 12 |
dato, *oblat.* 119: 6 |
datum. 9: 8 | 30: 24 | 66:
7 | 119: 16 | 128: 25 |
datus. 6: 7 |
datus. 59: 1 | 82: 13 |
de, *prop.* 55: 3 | 6 | 7: 12 |
11: 6, 7, 23, 26 | 13: 8 |
14: 16, 20 | 17: 18 | 18:
7 | 10 | 19: 12 | 23: 12, 21 |
24: 2, 13 | 29: 3, 4 |
30: 6, 15 | 36: 23 | 37: 2 |
38: 15 | 39: 6, 7, 13, 17 |
41: 19 | 40: 9 | 41: 13 |
42: 15 | 47: 16 | 49: 14 |
50: 3, 9 | 52: 11 | 53: 3,
10 | 54: 12 | 55: 5 | 59:
19 | 62: 4 | 64: 2, 10 |
68: 2, 4 | 70: 3, 7, 11 |
71: 10 | 72: 1, 9, 10, 12 |
74: 10, 12 | 75: 20 | 76:

VOCABULORUM.

8: 20 77: 3, 16 79: 31	declaram. 72: 9	defendendum. 61: 10
80: 6 81: 11 82: 17, 20	declarari. 14: 6 15	defenditibus. 13: 21
87: 3 14: 89: 2, 13	declarat. 127: 13	defendere. 15: 12 17: 10
90: 1, 2, 18 97: 6 98:	declassaverit. 17: 4	29: 10 127: 17
60: 9 99: 8, 19, 29	decret. 2: 11	defendit. 7: 9 13: 4
100: 1 101: 16, 18 102:	decret. 105: 8	defendit. 104: 15 115: 11
104: 7, 8 105: 7, 13	decreti. 16: 11	defens. c. 17: 7
109: 12 110: 3, 25	decretum. 109: 21	defensione. 78: 16
114: 4 116: 19 119:	decretum, <i>pugnari</i> . 72: 7	defensum. 124: 6
7: 18 121: 4 126: 6, 9,	decreverunt. 11: 10	defensurum. 100: 12
120, 20 127: 26 128: 7,	decrevit. 4: 14 5: 6 8:	defensus. 104: 11
16 129: 10 132: 17, 18	24	defert. 156: 1
133: 4, 11 138: 17, 18	decreveret. 96: 25	defertur. 96: 8
140: 8, 20 143: 25	dedecrat. 81: 9	deformitatem. 90: 9
144: 1, 20, 27 145:	dedecras. 5: 9 37: 29 95:	defuerit. 141: 1
15	15	defuit. 27: 22 92: 6 109:
de, <i>proprie</i> . 47: 9	delectet, <i>traderet</i> . 128: 21	21 136: 6
de, <i>pro</i> . 137: 8	delectetur. 126: 15	dehortando. 148: 10
de, <i>ex</i> . 20: 21 24: 16	delectis, <i>proferre</i> . 119: 13	Dei. 27: 29 24: 19
132: 1	delectum. 3: 25 30: 25	deprece. 11: 10
de. 61: 9	delectum. 28: 8	deprecifit. 60: 11
debeam. 139: 7	delectum. 40: 21	depreco, <i>cafe</i> . 42: 11
debeat. 119: 17	delectum. 11: 1	deprecentur. 12: 15
debent. 76: 4	delectum. 21: 13	deprede. 7: 9 9: 4 11: 14
debere. 49: 15 72: 8 76:	delectum. 91: 3 115: 9	13: 20 14: 4 12: 14
19 89: 12 114: 25	126: 11	71: 16 72: 9 96: 21
debent. 46: 8 75: 11 116:	delectum, <i>exposuissent</i> . 137:	109: 6 135: 18 143:
3 145: 14	137: 11	20
debet. 42: 21 133: 12 143:	delectum. 24: 21 70: 34 100:	delecta. 15: 1
9	13 133: 13	delectas, <i>datur</i> . 137: 9
debellitatem. 63: 3	delectum. 6: 17 14: 28 16:	delectos. 105: 6
debellitatem. 88: 19	17 17: 21, 22 27: 19	delectum. 77: 17 120: 11
debellitatem. 118: 7	43: 6 49: 14 70: 16	delectus. 66: 25
debellitatem. 112: 8	71: 4 14: 14 15: 15	delectus. 4: 1 122: 7
debeuerit. 32: 7	67: 22 67: 11 70: 22	delectus. 81: 13
decedere. 131: 6 135: 17	71: 18 136: 13 137:	delectus. 7: 10 12: 6
decedere. 108: 4	20	delectarentur. 143: 24
deciderent. 115: 11	delectatus. 66: 8	delectatus. 49: 8
Deciliam. a. p. 14: 1	delectatus. 124: 16	delectibus. 124: 16
decem. 6: 17 7: 3, 7, 16	delectus, <i>compair</i> . 125: 6	delectus. 77: 15 107: 107
8: 8, 20 19: 7, 14	delectus. 32: 16	delectus. 20: 15 32:
26: 4 27: 11 28: 16	delectus. 4: 22	12
42: 11 11: 18 65: 21	delectus. 9: 97: 1	delegerat. 28: 16
69: 14, 15 76: 11 88:	delectus. 40: 4	delegerant. 81: 16
181: 99: 1, 12 110: 7	delectus. 77: 3	delegit. 69: 9
decomplexum. 8: 10	delectus. 135: 23	delectus. 16: 19
decomplexum. 29: 11	delectus, <i>suadere</i> . 37: 7	delecta. 109: 9
decomplexum. 29: 11	delectus. 131: 9	delecta, <i>diruta</i> . 115: 18
decomplexum. 70: 24	delectus. 16: 16	delectos, <i>vires</i> . 21: 12
decre. 117: 12	delectus. 127: 21	delevit. 73: 21
decremer, <i>pugnare</i> . 100:	delectus. 77: 15	delevit, <i>confire</i> . 37: 20
7	delectus. 74: 22 95: 27	delevit. 45: 21
decrem. 121: 1	127: 25	delevit. 10: 21
decrem. 63: 2	delectus. 105: 11	delevit. 11: 26
decrem. 140: 8	delectus. 13: 21	delevit. 98: 9
decrem. 25: 1 81: 20	delectus. 131: 7	delevit. 32: 9
decrem. 20: 20, 23 91:	delectus. 7: 2	delevit. 121: 7
12 148: 27 159	delectus. 52: 23 64: 2 79: 25	delevit. 10: 8
decrem. 115: 4 154:	116: 16	delevit. 20: 12
8	delectus. 26: 10 65: 6	delectus. 13: 13
decrem. 108: 14	89: 21	delectus. 24: 19
declit, <i>vultu</i> <i>sum</i> . 101:	delectus. 45: 3 12 62:	delectus. 21: 10
14	12	
declit. 95: 20	delectus. 68: 28	
declit. 14: 13	delectus. 87: 10	

I N D E X

Delphos. 7: 11 | 11: 25 | 29: 7

15 |

Delum. 20: 16 |

Demade. n. p. 104: 6 |

Demagetus. 2. p. 110: 21 |

Demedonte. n. p. 77: 1 |

demencia. 23: 20 |

demenciam. 82: 18 |

demergere. 72: 10 |

Demetrio. n. p. 3: 25 |

Demetrius. 105: 7 |

Demetrius. 105: 2 | 119: 8

12 |

demigrarunt. 7: 10 |

demigrationis. 3: 10 |

demigravit. 6: 12 | 33: 24 |

110: 6 |

demoliri. 242: 11 |

demolitus est. 109: 14 |

Demolitione. 104: 11 |

Demolitiones. 104: 7 |

denum. 110: 23 | 115: 12 |

denique. 87: 17 | 101: 21 |

112: 18 |

denuntiavit. 79: 14 |

Deo. 12: 10 |

Deorum. 29: 13 | 30: 9 |

86: 12 | 88: 18 | 110: 9 |

Deos. 17: 11 | 86: 17 |

depellere. 25: 1 | 132: 2 |

depelleret. 21: 17 | 37: 8 |

107: 7 |

depingeretur. 8: 20 |

deponit. *analeas*. 126: 22 |

depopulatus est. 86: 25 |

deportanda. 103: 14 |

deportandum. 33: 16 |

deportavit. 131: 10 |

deposuerit. 118: 10 |

deposuit. 109: 18 |

deprecandis. *defendendis*. 142: 3 |

depremit. 143: 26 |

depremit. 46: 19 |

depugnandum. 13: 13 |

deputat. 108: 8 |

depuisus. 69: 6 |

depuisus est. 13: 20 |

Dicyllo. 104: 17 |

den. 17: 19 | 22: 8 |

desenderunt. 25: 27 |

desendisset. 35: 9 |

desendit. 19: 15 | 67: 24 |

desierat. 62: 15 |

desiit. 68: 28 |

desiccare. 67: 22 |

desicceret. 14: 11 |

desicaverunt. 115: 19 |

descripserit. 146: 11 |

desereret. 94: 13 |

deseruerant. 96: 8 |

deserta. 99: 4 |

desertus. 109: 7 |

desertum. 100: 13 |

desertus. 67: 17 | 67: 20 |

deseruit. 94: 29 | 126: 11 |

desiderabat. 91: 7 |

desideratur. 76: 1 |

desiderari. 77: 17 |

desiderat. 143: 7 |

desideraverunt. 27: 12 |

desideret. 145: 2 |

desiderii. 116: 20 |

desiderium. 271: 4 |

desicant. 14: 119 |

desine. 76: 18 |

desinere. 148: 17 |

desistit. 62: 14 |

despecto. 41: 18 |

desperantibus. 99: 19 |

desperat. 18: 11 |

desperari. 7: 12 |

desperationem. 101: 20 | 116: 3 |

desperans. 68: 7 | 126: 4 |

139: 1 |

desperatos. 119: 7 |

desperavit. 117: 11 |

desperaverunt. 82: 17 |

despondit. 147: 3 |

desinaverat. 94: 11 |

desistit. 118: 11 |

desistunt. 62: 7 |

desistit. 79: 7 | 89: 19 | 132: 1 |

desistuerunt. 34: 21 |

desecta. 147: 14 |

deserior. 97: 17 |

deseruerunt. 9: 9 |

desertus. 70: 12 | 73: 24 |

67: 1 |

deserta. 108: 2 |

desert. 77: 16 |

detradio. 23: 17 | 76: 2 |

detrahant. 79: 19 |

detrahent. 110: 22 |

detrahit. 67: 21 | 92: 7 |

detrimeto. 125: 7 |

detrimetum. 132: 12 | 134: 4 |

13 |

detrusisset. 108: 14 |

detulerant. 70: 18 |

detulerit. 146: 21 |

derulit. 61: 8 | 69: 1 | 117: 7 |

21 |

detulit. *namiviv*. 128: 18 |

detuleretur. 70: 16 |

devenerunt. 82: 12 |

devensit. 32: 16 |

devicerasque. 98: 17 |

devicisset. 4: 17 | 27: 10 |

devicit. *superavit*. 118: 8 |

devicta. 14: 7 |

devicti. 46: 26 |

devictus. 44: 8 |

devictam. 26: 6 |

devictas. 81: 7 |

devictis. 45: 7 |

deviis. 97: 11 |

devinceret. 79: 4 |

devinerat. 12: 12 |

devinxit. *conclavit*. 134: 7 |

devocaret. 27: 20 |

devorio. *eneratio*. 136: 3 |

devotionis. *eneratio*. 132: 21 |

devoverant. 76: 22 |

devoverent. 33: 22 |

deuteretur. *deuteretur*. 202: 7 |

deuxit. 16: 12 | 66: 2 | 70: 34 |

deuxit. 122: 2 |

diademare. 98: 7 |

Dianx. n. p. 126: 22 |

dicam. 139: 6 |

dicat. 77: 16 |

dicatur. 17: 23 |

dicebat. 86: 16 | 110: 4 | 144: 10 |

dicebatur. 33: 2 |

dicemus. 72: 9 |

dicendam. 73: 14 |

dicendi. 106: 1 |

dicendo. 31: 7, 8 | 75: 30 |

dicis. 6: 4 |

dicere. *sub. causam*. 9: 17 | 74: 8 | 105: 10 | 110: 25 |

dicere. 24: 17 |

dicere. 112: 25 | 97: 4 |

dicere. 67: 27 | 67: 8 | 75: 28 | 78: 17 | 79: 25 | 104: 13 | 110: 15 |

13 | 110: 15 |

dicti. 41: 22 |

dictur. 19: 10 | 24: 12 | 70: 11 | 11: 13 | 114: 4 |

dicta. *signata*. 94: 4 |

dicta. 132: 24 |

dictator. 121: 7 |

dictatorem. 121: 12 |

dictabat. 73: 6 |

dictassent. 28: 11 |

dicto. *sermo*. 7: 2 |

dicto. *mandata*. 28: 6 | 76: 7 |

dicto. 67: 11 | 87: 24 |

dictum. 124: 12 |

dictum. 77: 9 | 72: 20 | 74: 9 | 79: 11 | 124: 3 | 124: 3 | 124: 16 |

dictum. *relatum*. 114: 7 |

dicuntur. 10: 4 |

didicere. 1: 8 |

dic. 8: 1 | 26: 6 | 73: 26 | 67: 27 | 70: 4 | 71: 15 | 76: 26 | 110: 12 | 127: 11 | 128: 18 | 148: 28 |

diebus. 6: 7 | 11: 21 | 88: 4 |

99: 21 | 123: 21 | 124: 12 |

17 | 127: 11 | 148: 27 |

dict. 97: 18 |

dicem. 9: 20 | 17: 11 | 27: 27 |

79: 12 | 70: 2 | 71: 20 |

74: 24 | 79: 12 | 81: 15 |

100: 6 | 101: 6 | 25: 110: 27 | 111: 11 | 119: 16 | 129: 26 |

dicum. 99: 7 | 12: 22 |

VOCABULORUM.

<i>diēs</i> . 86: 25 71: 13 82: 13 86: 21 123: 2 146: 9 148: 9	<i>diminuit</i> . 17: 19 120: 8 <i>diminueret</i> . 108: 17 <i>diminuerent</i> . 5: 16 17: 7 <i>diminueret</i> . <i>minuere</i> . 128: 14 135: 23 <i>diminuit</i> . 121: 5	<i>dispalacem</i> . 121: 8 <i>dispalacem</i> . 28: 6 <i>dispensandum</i> . 46: 6 <i>dispensat</i> . 13: 5 <i>dispensatur</i> . 93: 13 <i>dispensat</i> . 92: 6 <i>dispensat</i> . 71: 13 <i>dispensat</i> . 72: 16 <i>displicebat</i> . 22: 1 48: 13 14: 17
<i>difficendo</i> . 27: 17 <i>difficere</i> . 83: 1 <i>difficere</i> . 90: 6 <i>difficile</i> . 16: 17 141: 6 142: 16 144: 11 144: 1 <i>difficile</i> . <i>adverb.</i> 104: 1 <i>difficulus</i> . 107: 8 <i>difficillima</i> . <i>multissima</i> . 136: 12	<i>diomedon</i> . <i>n. p.</i> 47: 12 <i>Diomedon</i> . <i>n. p.</i> 77: 14 <i>Diomedonte</i> . 77: 7 <i>Diomedontis</i> . 77: 6 <i>dio</i> . 24: 12 <i>Dion</i> . <i>n. p.</i> 48: 7 49: 5 70: 23 70: 4 121: 11 126: 12 2: 7 8: 17 18: 13 27: 14 14: 14	<i>displacuit</i> . 24: 18 <i>dispositi</i> . 16: 8 <i>disputarentur</i> . 74: 10 <i>disquisitione</i> . 72: 14 138: 19 <i>disquisitione</i> . 108: 16 <i>discedat</i> . 127: 6 <i>discedat</i> . 13: 15 <i>disfinitio</i> . 104: 1 <i>disfinitio</i> . 60: 1 <i>disfinitudinem</i> . 31: 14 <i>disfociatus</i> . 14: 14 <i>disfolveretur</i> . 27: 22 17: 14
<i>difficillimum</i> . 136: 23 145: 22 <i>diffidebant</i> . 39: 2 <i>digiro</i> . 71: 25 <i>digna</i> . 72: 6 11 <i>digmas</i> . 18: 2 <i>digiti</i> . 112: 1 <i>digitare</i> . 4: 14 14: 8 16: 1 19: 19 96: 4 101: 14 134: 23 146: 21 147: 24 <i>digitarem</i> . 48: 9 104: 3 137: 9 137: 11	<i>Dionysii</i> . 48: 13 70: 2 72: 4 108: 14 <i>Dionysio</i> . 48: 5 12: 10 49: 9 11: 12 73: 1 108: 15 17 <i>Dionysiorum</i> . 48: 2 108: 10 <i>Dionysium</i> . 49: 1 16: 10 7: 10 108: 3 <i>Dionysius</i> . 49: 11 10: 19 11: 21 12: 7 108: 1 109: 12 112: 15	<i>disfolia</i> . 30: 8 <i>disfolia</i> . <i>rupra</i> . 113: 11 <i>disfolia</i> . 31: 12 <i>disfocaretur</i> . 130: 20 <i>disfocati</i> . 95: 22 <i>disfocatus</i> . <i>occupatus</i> . 129: 8 <i>dici</i> . <i>adverb.</i> 133: 10 <i>disfinitum</i> . 32: 2 <i>disfinitas</i> . 101: 1 <i>diversa</i> . 31: 14 <i>diversa</i> . 71: 17 <i>diversifict</i> . 29: 6 <i>diversa</i> . 31: 8
<i>digittati</i> . 137: 14 <i>dignum</i> . 1: 2 <i>digmus</i> . 19: 11 64: 6 <i>digredierentur</i> . 71: 23 <i>digressus</i> . 84: 9 <i>dis</i> . 110: 7 25 <i>disabentur</i> . 29: 9 <i>disap</i> . 112: 9 10 <i>disalo</i> . <i>adverb.</i> 14: 16 <i>disacerat</i> . 23: 14 <i>dislexit</i> . 144: 25 <i>dislegebat</i> . 75: 5 <i>dislegebatur</i> . 36: 15 <i>disignas</i> . 44: 8 <i>diligens</i> . <i>amator</i> . 74: 5 <i>diligente</i> . 133: 9 <i>diligenter</i> . 43: 13 47: 7 48: 13 71: 14 100: 11 145: 19	<i>discederet</i> . 12: 16 13: 4 13: 29 <i>discederet</i> . 67: 8 <i>discerni</i> . 30: 20 <i>discesserant</i> . 12: 13 98: 24 <i>discesserat</i> . 104: 14 <i>discessissent</i> . 13: 10 71: 17 <i>discessisset</i> . 9: 14 100: 11 <i>discessisset</i> . 19: 3 74: 11 79: 8 114: 13 118: 6 <i>disce</i> . <i>verbum</i> . 74: 9 <i>disciplinatus</i> . 55: 3 56: 14 <i>disciplinis</i> . 72: 10 <i>discrimine</i> . 67: 19 89: 4 <i>discerte</i> . 74: 8 <i>discertus</i> . 31: 6 61: 2 75: 26	<i>divi</i> . <i>genus</i> . <i>flav.</i> 146: 19 <i>divina</i> . 119: 10 <i>divinaret</i> . 89: 2 <i>divinatio</i> . 130: 8 <i>divinationem</i> . 145: 5 <i>divinus</i> . 139: 7 <i>divisus</i> . 12: 27 <i>divisissent</i> . 41: 12 <i>divisus</i> . 26: 14 98: 14 109: 9 <i>divisum</i> . 136: 12 <i>divinitas</i> . 43: 10 75: 10 137: 23 <i>divinus</i> . 11: 16 <i>divisus</i> . 27: 12 71: 3 137: 8 71: 146: 7 <i>divisus</i> . <i>divisus</i> . 97: 4 <i>divinitas</i> . 41: 9 <i>divinitas</i> . 62: 4 76: 3 <i>divinitas</i> . 10: 9 74: 13 59: 1 78: 10 121: 10 115: 1
<i>disignata</i> . 77: 13 133: 1 143: 9 <i>disignata</i> . 125: 15 137: 20 143: 11 <i>disignatus</i> . 143: 8 <i>diligentiam</i> . 148: 12 <i>diligentius</i> . 11: 2 <i>diligere</i> . 49: 2 136: 23 141: 22 <i>diligi</i> . 129: 13 116: 15 <i>dimicandum</i> . 3: 13 68: 6 100: 19	<i>discipulus</i> . 55: 3 56: 14 <i>disciplinis</i> . 72: 10 <i>discrimine</i> . 67: 19 89: 4 <i>discerte</i> . 74: 8 <i>discertus</i> . 31: 6 61: 2 75: 26 <i>disjecerunt</i> . 125: 24 <i>disiecti</i> . 97: 3 109: 13 <i>disiecta</i> . 109: 9 <i>disiectis</i> . <i>disparis</i> . 4: 9 <i>disiectus</i> . <i>disparis</i> . 138: 20	<i>divinus</i> . 128: 13 131: 10 <i>divinitas</i> . 36: 4 <i>divinamur</i> . 115: 16 <i>divinamur</i> . 109: 5 <i>dixerant</i> . 4: 20 70: 20 78: 19 <i>dixerat</i> . 85: 14 <i>dixerit</i> . 115: 12

INDEX

dixerunt. 14: 20 |
diximus. 19: 17 | 22: 13 |
dixit. 79: 6 | 82: 10 | 106: 1
f |
dixit. 27: 16 | 77: 8 | 70: 12 |
72: 4 | 83: 25 | 110: 7 |
128: 29 |
doceamus. 146: 16 |
docens. 86: 7 |
doctore. 8: 14 |
docet. 67: 15 |
doctile. 48: 9 |
dociliorem. 114: 17 |
doctore. 120: 14 |
doctrina. 113: 1 | 117: 15 | 145: 17 |
f |
doctrina. 117: 18 |
doctrinis. 73: 9 | 115: 13 |
doctus est. 73: 2 |
docuit. 1: 4 |
docuit. 73: 7 |
Dodonom. n. p. 29: 16 |
dodrante. 116: 16 |
doli. 11: 14 |
dolo. 70: 31 | 86: 13 | 114: 1
f | 117: 12 | 127: 12 |
Dolopez. n. p. 26: 12 |
dolore. 29: 12 |
dolorem. 116: 11 |
dolores. 148: 9 | 181: 1
dolibi. 112: 7 |
doloribus. 148: 6 |
domesticis. 137: 4 | 143: 19 |
domestico. 92: 7 |
domesticus. 143: 5 |
domi. 7: 7 | 16: 5 | 73: 27 |
72: 5 | 79: 20 | 83: 10 |
110: 10 | 118: 6 | 126: 25 |
178: 2 | 143: 6 |
domicilia. 86: 22 |
domicilium. 18: 1 | 117: 11 |
dominatio. 6: 6 |
dominationem. 6: 1 |
dominationem. 10: 1 | 28: 12 |
dominationi. 6: 14 | 15: 16 |
dominatum. subl. 111: 7 |
domino. 16: 20 |
Domitio. n. p. 148: 29 |
domo. 4: 21 | 10: 7 | 31: 11 |
37: 1 | 87: 20 | 90: 2 |
148: 22 |
domo. patria. 41: 4 | 123: 25 |
domos. 15: 1 |
domum. 4: 22 | 17: 9 | 23: 17 |
31: 26 | 9: 10 | 22: 13 |
36: 18 | 11: 28 | 59: 1 |
61: 12 | 67: 12 | 72: 20 | 78: 15 | 82: 12 | 90: 1 |
91: 14 | 108: 1 | 115: 11 | 125: 23 | 128: 28 | 137: 14 |
142: 22 | 147: 15 | 174: 22 |
domum. patriam. 22: 17 | 45: 9 |

domus. generis. 97: 15 |
donabatur. 15: 21 |
donat. 18: 2 |
donarent. 137: 5 |
donarentur. 87: 2 |
donat. 49: 24 |
donatum. 66: 10 |
donatos. 12: 26 | 46: 2 | 89: 21 | 91: 9 |
donatus. 5: 24 | 13: 13 |
donaverant. 84: 13 |
donavit. 117: 2 | 116: 8 |
donicum. den. 115: 8 |
donum. 21: 12 |
doribus. 20: 21 |
Drusilla. n. p. 147: 2 |
duabus. 14: 14 | 43: 2 | 57: 12 | 85: 6 | 124: 13 |
dux. 29: 3 | 104: 24 |
duas. 87: 8 | 115: 22 |
duisio. 40: 11 | 89: 10 | 107: 1 | 126: 16 |
dubabat. 10: 10 | 18: 5 | 127: 26 |
dubitans. 6: 10 | 86: 21 | 94: 6 |
dubitans. hastar. 119: 13 |
dubitat. 118: 1 |
dubitatus. 87: 9 |
dubitavit. 84: 7 |
dubitavit. hastar. 128: 2 |
dubito. 1: 1 | 40: 10 | 80: 7 |
dubium. 44: 9 | 119: 12 |
duce. 1: 12 | 20: 7 | 21: 4 |
46: 18 | 78: 5 | 86: 11 |
79: 27 | 81: 4 | 88: 19 |
95: 25 |
ducebant. 67: 10 |
ducebant. parabant. 16: 10 |
81: 6 |
ducebat. 108: 11 |
ducem. 45: 6 | 46: 15 | 56: 11 | 108: 6 | 109: 3 | 110: 9 |
ducentum. 67: 4 |
ducenta. 6: 17 | 61: 6, 8 |
ducenta. 12: 9 |
ducentarum. 12: 20 | 26: 5 |
ducentas. 11: 25 |
ducentis. 21: 6 | 27: 9 | 91: 9 |
duce. 2: 12 | 25: 9 | 119: 19 | 126: 12 | 135: 25 |
ducentum. 95: 9 |
ducentis. 14: 28 | 66: 3 | 72: 21 | 80: 12 | 95: 11 |
ducentis. affirmat. 145: 14 |
ducentis. prohibet. 17: 1 |
ducentur. 106: 4 |
ducentur. parabantur. 19: 11 |
87: 18 |
Duces. 20: 9, 11 | 62: 7 |
92: 16 | 101: 20 | 102: 1 |
105: 1 | 111: 3 | 113: 12 |
duci. verb. 75: 18 |
duci. verb. trahi. 20: 9 |

duci. affirmari. 144: 9 |
duci. nom. 16: 6 |
ducibus. 18: 1 | 98: 17 |
Ducis. 2: 1 | 127: 27 |
ducis. 76: 2 |
ducitur. verruer. 2: 5 |
duci. 14: 18 |
ductis. 126: 23 |
ducta. 11: 11 | 67: 18 |
ductus. 25: 8 | 14: 10 | 148: 6 |
ducum. 67: 6 | 100: 9 | 145: 1 |
ducentum. 72: 6 |
dulcius. 146: 6 |
dum. 5: 2 | 10: 19 | 62: 6 |
66: 28 | 67: 5 | 68: 16 |
96: 6 | 97: 6 | 107: 17 |
110: 31 | 125: 14 |
dum. den. 113: 1 |
dum. quand. 113: 1 |
duo. 11: 31 | 18: 5 | 12: 13 |
16: 6 | 10: 16 | 61: 2, 8 |
69: 10 | 72: 3 | 111: 12 |
112: 2 | 9: 12 | 113: 6 | 119: 11 |
duobus. 57: 5 | 64: 8 |
duodecim. 16: 14 | 82: 19 |
duos. 48: 1 | 75: 2 | 85: 5 |
duplex. 126: 6 |
duplici. 65: 27 |
ducit. affirma. 40: 2 |
duro. 25: 11 |
Dux. 21: 8 | 32: 6 | 10: 8 |
12: 12 | 42: 9 | 55: 4 | 18: 14 | 64: 6 | 77: 15 | 82: 8 | 81: 12 | 95: 13 | 107: 5 |
duxerat. 4: 10 | 5: 8 |
duxerit. 107: 19 |
duxisset. 76: 6 | 78: 1 | 102: 1 |
duxit. sup. in nostrum. 10: 14 |
duxit. paravit. 64: 4 | 88: 1 | 97: 31 |
duxit. 79: 20 | 116: 13 | 120: 6 |
Dynaeth. 65: 9 |
Dynaeth. 89: 27 |

E..

E. 8: 31 | 15: 21 | 24: 7 |
37: 14 | 40: 15 | 119: 9 | 14: 3 | 55: 12 | 114: 12 | 119: 16 |
ea. 2: 11 | 13: 12 | 17: 15 | 9: 12 |
17: 18 | 22: 14 | 23: 18 | 25: 14 | 37: 12 | 17: 24 | 19: 17 |
17: 47 | 2: 12 | 10: 2 | 57: 14 | 64: 11 | 65: 17 | 67: 22 | 21: 14 | 72: 3 | 74: 21 | 25: 8 | 76: 12 | 80: 3 |
86:

VOCABULORUM.

86: 14; 22 | 92: 4 | 95:
26 | 97: 2, 14 | 116: 2 |
14: 5 | 6 |
ca. iam multa. 139: 18 |
ca. 3: 1 | 4: 11 | 10: 4 | 11:
13 | 14: 20, 30 | 16: 10 |
27: 1 | 21: 17 | 23: 15 | 30:
16, 17 | 14: 2, 13 | 37:
12 | 42: 1 | 46: 1 | 58: 4 |
69: 6 | 70: 33 | 76: 1 | 87:
1 | 91: 6 | 97: 2 | 105: 7 |
140: 7 | 116: 10 | 122: 1 |
127: 28 | 135: 12 | 138:
18 | 142: 2, 7 | 143: 2 |
144: 17 | 145: 13 |
eisdem. 1: 8 | 11: 4 | 17: 21 |
eisdem. 7: 12 | 23: 18 | 25:
4 | 90: 2 | 119: 17 | 126:
4 |
eisdem. advverb. 13: 23 |
ex. 135: 17 |
exam. pronem. 8: 16 | 10: 3 |
11: 1, 19 | 24: 2, 13 | 25:
3 | 11 | 29: 8 | 39: 1 | 40: 22:
18 | 53: 10 | 56: 6 | 61: 16 |
66: 5 | 67: 16 | 72: 9 |
74: 12 | 78: 4 | 86: 25 |
108: 11 | 112: 18 | 115: 3 |
119: 14 | 125: 4 | 135: 15 |
137: 16 | 145: 19 | 147: 1
14 |
eandem. 8: 14 | 26: 17 | 37:
10 | 137: 13 |
enatum. 21: 14 | 38: 12 | 109:
11 |
cas. pron. 3: 12 | 62: 3 | 86: 1
22 | 97: 10 | 126: 24 | 127:
14 | 128: 7 | 136: 18 |
can. 54: 5 |
can. 1: 7 | 80: 2 |
edic. *exponer.* 45: 22 |
edictum. 132: 8 |
edit. *expon.* 68: 10 |
edicta. *in lucem expofita.* 146:
14 |
editi. *expofiti.* 144: 28 |
editis. *expofiti.* 45: 24 |
edito. *altr.* 51: 27 |
edictum. *altr.* 39: 8 |
educari. 51: 4 |
educatus. 51: 14 |
educeret. 97: 1 |
educit. 68: 15 |
educerunt. 7: 10 |
educit. 9: 3 | 26: 8 | 95: 14 |
efficace. 40: 8 |
efficac. 42: 20 | 44: 16 | 75:
32 | 87: 5 | 95: 15 | 108: 9 |
116: 12 | 121: 2 | 125: 16 |
141: 19 |
effeci. 11: 14 |
effecturum. 99: 22 |
efferte. 75: 15 |
effertur. 27: 23 |
efferte. *ur.* 20: 20 |
efficere. 31: 1 | 36: 9 | 47: 1 |
Corneius Nepos.

132: 1 |
effici. 6: 2 | 138: 12 |
efficiebat. 136: 24 |
efficiat. 24: 16 |
efficiat. 54: 11 |
effugere. 59: 17 | 98: 2 |
effugit. 22: 4 | 39: 8 | 47:
23 |
effugit. 94: 15 |
effuger. 15: 19 | 124: 15 | 138:
6 |
effusi. *immoderati.* 8: 16 |
effus. 137: 14 |
egit. 25: 10 | 127: 3 | 140:
29 |
ego. 17: 5, 11 | 75: 23 | 76:
12 | 119: 16 |
egomet. 148: 16 |
egredere. 75: 12 |
egredi. 123: 10 |
egregia. 87: 3 |
egregius. 16: 12 | 35: 17 | 66:
25 |
ei. 6: 16 | 13: 9, 22 | 15: 4 |
16: 8 | 18: 2, 5 | 22: 8 |
23: 14 | 24: 3 | 27: 19 |
30: 10 | 31: 8 | 32: 24 |
33: 9, 13 | 36: 4 | 17:
24, 28 | 38: 6, 7 | 39: 3 |
41: 1 | 44: 4 | 46: 6 |
49: 7 | 50: 6, 16 | 58:
10 | 59: 2, 21 | 60: 6 | 62:
8 | 64: 11 | 65: 4, 12 | 66:
25 | 67: 8, 14 | 70: 21 | 72:
3, 10 | 74: 25 | 20 | 75:
26 | 84: 6 | 87: 20 | 88:
5 | 89: 23 | 90: 11 | 92: 5 |
93: 16 | 94: 20 | 97: 20 |
100: 12, 15, 19 | 101: 28 | 103:
7 | 105: 19 | 106: 4 | 113:
6 | 119: 7 | 122: 6 | 123:
4 | 124: 4, 15 | 128: 25 |
30 | 132: 3, 7, 18 | 135:
16, 26 | 137: 2 | 140: 16,
18, 21, 22 | 142: 16 | 144:
26, 27 | 145: 15 | 146:
15, 22 | 147: 11 | 148:
9 |
eisdem. 8: 25 | 48: 6 | 93:
14 | 104: 4 | 139: 4 |
eiecerant. 31: 10 |
eiecerunt. 35: 8 |
eiecit. 34: 2 |
eiecit. 26: 14 |
eiecit. 23: 16 | 39: 7 |
eiecit. 25: 25 |
ei. 7: 8 | 15: 6 | 27: 14 | 65:
10 | 68: 20 | 76: 13 |
145: 14 |
eisdem. 2: 9 | 5: 5 | 35: 18 |
eius. 1: 4 | 2: 3 | 3: 10 | 4:
8 | 5: 7 | 6: 21 | 7: 5, 18 |
8: 10 | 9: 16 | 10: 13 | 11:
9, 16 | 16: 1, 6, 10 | 18:
11 | 20: 6, 15, 21 | 21: 12 |
24: 12 | 25: 2 | 27: 4, 10,

15, 17, 21, 24 | 28: 10 |
29: 11 | 30: 7, 17, 21 | 31:
15 | 32: 8, 22 | 34: 12 | 35:
10, 13, 24 | 36: 10, 17 |
38: 5 | 39: 9 | 41: 17 | 43:
13 | 44: 1 | 45: 3, 6, 7 |
16 | 46: 4 | 48: 15 | 49: 1
5 | 50: 5 | 51: 4 | 52: 1 | 53:
15, 17 | 54: 6 | 56: 18 |
57: 6 | 58: 3 | 61: 18, 22 |
64: 11, 17 | 65: 3, 6 | 66:
28 | 68: 7 | 71: 5 | 72: 9 |
75: 2 | 77: 6 | 78: 14 |
79: 10 | 80: 7 | 84: 5, 13 |
85: 10 | 87: 22 | 89: 5 |
90: 10 | 92: 4 | 93: 16 |
94: 15 | 95: 10 | 96: 6,
10 | 97: 20 | 98: 15 | 100:
9 | 101: 1, 2 | 102: 11, 15 |
14 | 103: 2 | 104: 7, 20 |
107: 9, 18 | 110: 6, 22 |
113: 2, 7 | 114: 10 | 117:
10 | 119: 2 | 121: 12 | 125: 1,
11, 23 | 126: 9 | 128: 28 |
129: 9 | 134: 23 | 136: 9 | 137:
16 | 138: 14, 22 | 139: 10,
11, 17 | 140: 2, 27 | 141:
4, 11, 22 | 142: 14 | 145:
19 | 144: 7, 10 | 145: 11 |
146: 3, 19 | 147: 12 | 148:
25 |
eiusdem. 17: 7 | 34: 6 | 39:
24 | 49: 10 | 69: 13 | 80:
2 | 110: 13 | 111: 12 | 117:
2 |
eiusmodi. 51: 1 |
elabi. 95: 27 |
elaboratiss. *conatus effec.* 195:
13 |
elata. *valgata.* 55: 18 |
elatum. 9: 2 |
elatus. 21: 17 |
elatum. 96: 3 |
elatus. *superius.* 21: 8 |
24: 16 | 28: 8 | 36: 15 |
59: 4 | 54: 23 | 149: 11 |
elegans. 143: 10 |
elegantia. 146: 20 |
elegantissimum. 142: 11 |
ele. 11, 14: 3 | 70: 21 |
elephantum. 100: 24 |
elephantus. 121: 1 |
elicet. 147: 12 |
Elidem. *n. p.* 33: 20 |
eliger. 46: 6 |
eloquentia. 19: 3 |
eloquentia. 12: 2 | 50: 13 | 75:
26 | 76: 16 | 77: 7 |
eloquentum. 25: 16 | 116: 22 |
Elipnice. *n. p.* 35: 13 |
Elipnicus. 27: 7 |
elucet. 58: 2 |
elux. 21: 2 | 77: 7 |
emax. 14: 20 |
emendata. 10: 11 |
emerfcat. 140: 29 |
A 4.

I N D E X

eminere. 19: 19
 eminus. 19: 87: 11
 emulax. 119: 21
 emutere. 26: 2
 emitti. 27: 5
 Emphylois. 106: 4
 enasare. 80: 7
 enim, conjunctio caus. 2: 1
 enim. 2: 22: 4: 5: 14: 20
 5: 10: 6: 17: 18: 8: 12
 10: 2: 11: 20: 19: 14: 11
 14: 6: 14: 16: 15: 19:
 4: 20: 17: 22: 21: 21:
 4: 25: 16: 17: 11: 23: 22:
 4: 10: 16: 11: 2: 15:
 14: 11: 20: 17: 19: 22: 4: 1:
 6: 19: 45: 13: 20: 22:
 10: 20: 52: 25: 15: 4: 19:
 25: 18: 60: 8: 61: 2: 64:
 3: 23: 4: 23: 14: 24: 3:
 9: 76: 2: 10: 20: 77: 11:
 18: 79: 19: 82: 18: 8: 2: 4:
 88: 27: 90: 5: 92: 9: 93: 2:
 94: 8: 100: 18: 25: 103: 7:
 123: 11: 24: 103: 106: 6:
 107: 19: 170: 5: 2: 10: 115:
 11: 116: 16: 75: 2: 11: 126:
 19: 128: 2: 14: 112: 2: 115:
 20: 128: 116: 17: 127: 12: 21:
 140: 2: 11: 21: 141: 6:
 24: 142: 24: 143: 18:
 144: 16: 147: 3: 2: 20:
 146: 21: 148: 3:
 Ennum. n. p. 112: 7
 enumerando. 10: 5
 enumerare. 124: 2
 enumeraverit. 146: 2
 enunciaret. 24: 11
 eo, pronomen. 3: 6: 9: 5:
 14: 16: 12: 8: 17: 19: 19: 1:
 10: 11: 8: 9: 13: 14: 24:
 2: 13: 18: 26: 12: 10: 9:
 10: 6: 11: 2: 12: 2: 25:
 14: 9: 10: 26: 17: 19:
 18: 8: 10: 5: 9: 17: 42:
 21: 44: 2: 49: 14: 17:
 50: 2: 58: 11: 11: 8: 15:
 9: 17: 9: 18: 5: 61: 8:
 62: 17: 67: 22: 67: 4: 9:
 68: 6: 76: 16: 70: 35: 81:
 14: 82: 17: 87: 12: 86: 16:
 88: 9: 89: 10: 80: 3: 91:
 27: 98: 4: 101: 18: 104:
 9: 24: 105: 12: 11: 107:
 10: 125: 8: 116: 18:
 14: 127: 120: 12: 20: 114:
 15: 128: 17: 137: 6: 120:
 21: 128: 4: 133: 4: 5: 1:
 13: 21: 130: 4: 131: 140:
 25: 145: 19: 21: 146:
 13: 148: 3:
 eo, ad v. 112: 13: 2: 82: 16:
 eo, ad id. 112: 11
 eo, eorum. 13: 12: 15: 12:
 eo, ad v. tempora. 79: 17

eo, huc. 4: 16: 16: 19:
 27: 25: 28: 26: 4: 62: 7:
 87: 65: 23: 66: 16: 67:
 29: 10: 70: 20: 22: 75:
 19: 77: 15: 79: 2: 84:
 6: 86: 25: 24: 89: 10:
 1: 88: 106: 10: 98: 7: 116:
 6: 111: 115: 20:
 eo, huc a/gue. 52: 5
 eo, ibi. 69: 9
 eo, idem. 17: 5: 81: 5: 115:
 13: 134: 16:
 eo, relativum ad quod. 101: 11
 eo, contra. 8: 6: 33: 5: 44:
 8: 89: 15: 93: 4: 110: 11
 eodem, pronomen. 2: 1: 11:
 17: 10: 14: 20: 25: 18:
 26: 6: 19: 4: 114: 20:
 12: 9: 10: 7: 11: 11: 16:
 20: 91: 9: 104: 13: 112:
 7: 121: 4: 124: 12: 127:
 2: 128: 11: 129: 6: 142: 8:
 eodem, adverb. notus. 33:
 16: 14: 17: 49: 10: 15:
 11: 61: 5: 11: 13: 90: 15:
 105: 8: 127: 27: 114: 19:
 eorum. 2: 1: 4: 17: 6: 18:
 7: 12: 31: 4: 16: 19: 20:
 43: 21: 52: 26: 56: 10:
 59: 8: 62: 1: 63: 5: 64:
 16: 67: 12: 77: 10: 78:
 5: 12: 79: 6: 82: 13: 83:
 6: 85: 89: 12: 14: 90:
 16: 99: 20: 102: 3: 116:
 19: 125: 5: 7: 114: 22:
 26: 116: 5: 140: 15: 142:
 17: 145: 2: 146: 10: 147:
 4: 18:
 eos. 4: 14: 5: 18: 14: 17:
 20: 15: 19: 37: 7: 43:
 12: 10: 4: 19: 9: 61: 4:
 65: 6: 67: 10: 68: 19:
 20: 28: 74: 20: 28: 22:
 81: 6: 8: 87: 4: 88: 22:
 92: 5: 93: 19: 111: 4:
 112: 11: 125: 5: 127: 7:
 114: 25: 125: 24: 126:
 127: 140: 17: 143: 24:
 144: 27: 145: 23:
 eodem. 67: 24:
 Epaminonda. n. p. 81: 12:
 Epaminonda. 56: 17: 72:
 2: 77: 18: 81: 18:
 Epaminondam. 1: 4: 75: 2:
 6: 11: 78: 16: 79: 19: 80:
 2:
 Epaminondas. 75: 5: 77: 1:
 78: 5: 10: 21: 79: 16:
 23: 81: 9: 84: 1: 89: 2:
 Ephesus. 71: 19:
 Ephemeride. 143: 17:
 Ephesum. n. p. 17: 2: 26:
 26:
 Ephori. 24: 4: 2: 10: 10:
 24:
 Ephoria. 21: 3: 20: 27:

Ephoro. 27: 5
 Ephorot. 14: 12: 10: 15:
 Ephorum. 87: 20
 epigrammate. 21: 11
 Epiro. 97: 9: 139: 4: 142:
 5:
 Epirotas. 62: 1
 Epirotas. 112: 11
 Epirotic. 144: 7:
 Epirum. n. p. 141: 1
 epistola. 82: 16
 epistolâ. 22: 11: 23: 18: 127:
 28:
 epistole. 23: 17:
 epistolam. 17: 2: 23: 14:
 127: 24:
 epistolatum. 144: 281
 epistolas. 118: 3: 147: 12:
 epulabatur. 22: 31
 epulari. 51: 12
 epulis. 51: 6: 82: 16:
 eques. 143: 14:
 equestrem. 11: 9
 equestri. 146: 18:
 equis. 95: 10: 117: 5:
 equitatu. 87: 14: 95: 16:
 equitatu. 119: 22
 equitatus. 8: 4:
 equitibus. 95: 5: 138: 12:
 equitem. 116: 11
 equitis. 141: 21: 142: 5:
 equitum. 6: 12: 8: 8: 11:
 23: 21: 7: 11: 12: 13: 68:
 27: 93: 12: 101: 14: 123:
 11: 142: 11: 144: 19:
 equo. 67: 12
 equos. 96: 10:
 equum. 84: 9
 erant. 5: 2: 11: 4: 12: 10:
 14: 16: 17: 24: 20: 9:
 23: 18: 23: 6: 12: 15: 15:
 1: 42: 14: 15: 9: 60: 5:
 65: 11: 20: 17: 71: 12:
 82: 2: 16: 81: 1: 6: 84:
 21: 86: 11: 89: 25: 95:
 7: 7: 97: 21: 99: 2: 25:
 100: 20: 104: 9: 24:
 105: 2: 109: 7: 127: 11:
 128: 6: 129: 10: 139: 21:
 139: 11: 143: 2:
 erat. 101: 10:
 erat. 1: 11: 4: 14: 16: 19:
 2: 12: 12: 100: 3: 11: 6:
 12: 14: 15: 20: 16: 19:
 27: 6: 19: 15: 20: 7: 31:
 22: 11: 22: 25: 37: 10:
 24: 10: 25: 5: 17: 12:
 16: 11: 16: 14: 11: 20:
 17: 12: 16: 26: 17: 13:
 1: 20: 79: 3: 4: 12: 4:
 2: 44: 9: 44: 12: 12: 11:
 48: 11: 11: 10: 16: 60:
 4: 61: 4: 11: 62: 18: 65:
 9: 11: 16: 23: 25: 67: 9:
 68: 6: 70: 25: 71: 20:
 26: 24: 3: 77: 12: 78:

V O C A B U L O R U M.

4 | 82: 8, 11 | 83: 3 | 84: 4
 4 | 85: 12 | 87: 13 | 90: 5 |
 92: 6, 7 | 94: 2, 5 | 95: 1,
 17, 27 | 98: 1, 3 | 99: 1,
 5, 6 | 100: 1, 10, 19, 21 |
 101: 6 | 107: 3, 4 | 115: 20 |
 116: 14, 15 | 126: 2 | 127:
 12, 15 | 128: 25 | 134: 1,
 21, 26 | 135: 10 | 136: 17,
 23 | 139: 10 | 141: 16 |
 144: 11, 15 | 146: 18 |

erectum. 75 : 17 |
 erectum. 48 : 9 |
 Eretmum. n. p. 6 : 20 |
 Eretmum. n. patrum.
 22 : 4 |
 erexit. 10 : 17 |
 erga. 29 : 7 | 11 : 18 | 71 : 7 |
 117 : 9 | 118 : 9 | 127 : 3 |
 ergo. 7 : 12 | 13 : 16 | 16 : 1 |
 18 : 15 | 43 : 4 | 49 : 6 |
 87 : 16 |

ergo, causā. 21 : 12 |
Eristithonem. n. p. 61 : 13 |
erimus. 61 : 27 |
eripuit. 39 : 4 |
erit. 75 : 21 | 79 : 33 | 124 :

erro. 17 : 16 |
 errore. 77 : 15 |
 errorem. 126 : 23 |
 eruditum. 142 : 13 |

crudius. 17: 22 | 31: 35 | 72:
10 | 73: 1 |
crudit. 56: 15 | 134: 1 |
crust. 1: 6 | 72: 11 | 104: 1
2 |
crust. 1: 8: 21

eruptio. 145 : 8 |
eruptione. 43 : 14 |
erurus. 24 : 20 |
Eryceth. n. p. 114 : 14 | 115 :
11 |
er. 1 : 8 | 2 : 8 | 4 : 18 | 9 :

15: 9: 24 | 10: 9 | 11: 29 |
11: 5, 10 | 14: 18 | 15: 2
13, 14 | 16: 15, 20 | 17: 12
18: 12 | 20: 17 | 21: 12 |
21: 15, 18 | 24: 1 | 28: 11

29: 7	30: 14	31: 17
32: 24	34: 7	35: 16
37: 7	41: 21	43: 10
46: 7	48: 14	50: 13
51: 22	52: 21	53: 11 64

4 | 66 : 12 | 67 : 16 : 22
68 : 12 | 69 : 2 | 71 : 9 : 22
25 | 76 : 4 *bir* | 77 : 6 : 13
79 : 4 | 81 : 8 *bu* | 82 : 15
84 : 1 | 85 : 14 | 86 : 1 | 87

99: 1, 2, 19 *6H* | 100: 3
101: 19, 22 | 103: 6 | 104
19, 22 | 107: 11 | 110: 9
19, 23 | 119: 17 | 125: 5
26 | 128: 22, 23 | 130:

6 | 134 : 12 | 135 : 21 | 137
1, 13 | 138 : 7, 15, 20 | 139

27 | 142: 18 | 145: 5 | 146:
6, 15 | 147: 22 | 148: 4,
27 |

115: 1 up. e. efficiam. 115: 13 |
 116: 1 convect. am. 116: 18 |
 117: 6: 17 | 14: 12 | 15: 13 |
 118: 24: 18 | 34: 1 | 36: 4 |
 119: 18: 16 | 48: 17 | 55: 12 |

68: 13 | 62: 7 | 70: 27 | 77:
6 | 82: 7 | 101: 19, 22 | 117:
16 | 115: 7 | 116: 5 | 125:
6 | 140: 11 |
effus, afferre. 68: 18 |

$$\begin{array}{l} \text{Oct. } 3: 5, 10 \mid 7: 6, 11 \mid 9: \\ 5 \mid 10: 15 \mid 11: 24 \mid 14: \\ 24 \mid 15: 7, 12, 17 \mid 16: \\ 16 \mid 17: 24 \mid 18: 17 \mid 20: \\ 6 \mid 24: 7 \mid 17: 14, 21 \mid 16: \end{array}$$

7 | 18 : 19 | 40 : 6, 8 | 44 :
 13 | 46 : 2 | 47 : 7 | 49 :
 4 : 11, 17 | 51 : 5 | 56 : 2,
 7 | 58 : 14 | 62 : 13, 17 | 63 :
 4 : 11, 15 | 65 : 1, 20 | 66 :
 2 | 67 : 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

17: 19 | 74: 11 | 75: 26 |
76: 17 | 77: 15 | 78: 4 |
81: 1, 18 | 84: 6 | 85: 10,
11 | 87: 6, 7, 25 | 88: 22 |
89: 2, 9 | 90: 14, 15, 18

92: 1 | 93: 14 | 94: 18 |
96: 19 | 100: 16 | 101: 3,
5, 21, 23 | 104: 1, 16 |
108: 12 | 109: 15 | 118: 7,
11 | 124: 18 | 125: 16 |

127: 17, 23 | 128: 1, 23,
24, 32 | 129: 20, 23,
25 | 130: 17 | 131: 24,
25, 26 | 132: 16 | 133:
35 | 140: 4, 17, 19, 20 |

142: 19 | 143: 4, 14,
25 | 144: 11 | 145: 10:
146: 7, 8 *du*, 19 | 148:
2 |
efficit, *affertur*. 49: 1 | 50: 19 |

11. 1:6 | 5:15 | 6:12 | 7:
 17 | 8:12, 22 | 9:7, 8, 9 |
 10:12, 16 | 14:2, 4, 26 |
 15:4 | 16:4, 12 | 17:15,
 22 | 18:6 | 20:1, 3, 6,
 6, 18, 20 | 21:2, 3, 6, 18, 20

11: 19, 26	21: 7, 20,
24 26: 16	27: 8, 11,
24 28: 5, 13	29: 4
30: 5, 11	32: 8, 9, 19
34: 35	35: 13, 26

37: 1f | 41: 8, 14, 17 |
42: 6 | 43: f, 1f | 44:
4, 8 | 4f: f, 21, 22, 23,
24 | 46: 9, 17, 21 | 51: 20 |
52: 12, 19 | 53: 2f | 54:

14: 19 60 | 15: 7, 9
18: 1, 8, 11 | 19: 15, 17
60: 16 | 61: 23 | 65: 3, 8
68: 27 | 70: 10 | 71: 13
75: 1, 7 | 76: 5 | 79: 19

16 1 29 | 81 : 14 | 82 : 14 |

87: 12, 15, 18 | 89: 4 |
86: 7 | 88: 17 | 90: 8 |
91: 2 | 93: 4, 12 | 96: 25,
26 | 98: 18 | 100: 11 | 101:

101: 10	102: 2	103: 1	104: 21
105: 10	106: 3	107: 22	108: 22
109: 24	110: 23	111: 10	112: 3
113: 13	114: 10	115: 11	116: 2
117: 8	118: 11	119: 2	120: 6

119: 21 | 120: 1 | 121: 1,
2 | 124: 2 | 125: 7, 13 |
126: 7 | 127: 25, 26 | 128:
22 | 129: 12, 14 *609* | 130:
2, 5 | 131: 1, 2, 5 | 132: 2, 4

133: 9 | 134: 10 | 135: 5,
12, 22 | 136: 6, 10, 17,
25 | 137: 7, 18 | 138: 6,
8, 11, 14, 20 | 139: 5, 13,
8 | 140: 5 | 141: 2, 6,

142: 8, 18, 19, 22 |
 143: 1 bis, 7, 10, 23 |
 144: 1 bis, 16 | 145: |
 12, 21 | 146: 12, 22 |
 147: 1 | 148: 3, 16 |

2. *conjunct. apul.* 1: 2 | 2: 3 |
3: 3, 10 | 6: 1, 16 | 7: 12 |
11: 24 | 12: 16 | 13: 10 |
14: 28 | 15: 9, 15 | 16: 9,
15, 16 | 17: 2, 11 | 18: 2, 11

16: 21 | 21: 7 | 22: 4, 25 |
23: 2 | 24: 18 | 25: 24 |
27: 25 | 28: 3 | 31: 6, 7 |
32: 13 | 33: 1, 15, 19 |
34: 11, 16, 19, 24 | 35:

12, 17, 19 | 16: 6, 7, 17 |
 17: 2, 11 | 18: 17, 18 | 19: 2,
 15 | 41: 4 | 42: 8, 12, 13,
 22 | 44: 15 | 45: 4, 7
 10 | 46: 5, 10, 15 | 47:

2, 6 | 48: 4 | 49: 16 |
50: 5 | 51: 11, 23 | 52: 5,
14 | 53: 3, 7, 11, 16 | 54:
9 | 55: 5 | 57: 5 | 59: 5, 6 |
60: 7 | 61: 6, 8, 13 | 62:

13: 67: 2, 7, 10, 21 | 64: 8 |
65: 17, 21 | 66: 19, 23 | 67:
7 | 68: 28 | 69: 9, 16 | 70: 21 |
71: 10, 17, 26 | 72: 10 |
73: 7, 11 | 74: 17 | 75:
4 | 76: 12 | 77: 12

79: 27 | 80: 11 | 81: 6,
16 | 87: 1, 17, 20 | 88: 5,
11 | 89: 8, 12 | 90: 13 |
91: 14 | 94: 6, 11 | 95:
5 | 96: 1, 18 | 97: 10, 16 |

99: 20, 28 | 100: 4 |
101: 33 | 105: 11, 7 | 106: 1 | 111: 9, 12 | 112: 10 |
113: 8 | 114: 6, 9 | 116: 14 | 117: 1 | 118: 11 |

119: 7 | 120: 1 | 121: 7;
8 | 122: 1 | 124: 13 | 125:
2, 10 | 126: 21 | 127: 4 |
129: 4, 6, 7, 13, 15 |
A a 5

VOCABULORUM.

excitatus. 39: 1
excitavi. 127: 4
excivili. 126: 1
excluderet. 13: 12
excogitandis. 11: 6
excogitatum. 178: 10
excursionem. 14: 11
excursionibus. 4: 11
excursabat. 96: 15
excussit. 140: 20
exempli. 10: 4
exemplis. 146: 16
exemplum. 33: 11 | 87: 25
140: 13
exercitabat. 73: 15
exercere. 54: 11
exerceri. 96: 11
exercit. 76: 4
exercitationum. 87: 3
exercitantes. 16: 1
exercitissimum. 87: 1
exercituum. 75: 29 | 15: 7
exercitibus. 44: 1 | 15: 7
101: 1 | 112: 2 | 126: 2
exercitu. 15: 1 | 15: 18 | 14:
12 | 75: 8 | 16: 9 | 66:
24 | 67: 8 | 29: 70: 1
81: 4 | 84: 6 | 91: 5
96: 9 | 100: 7 | 102:
12 | 116: 13 | 117: 3 | 120:
9 | 122: 4
exercitum. 7: 7 | 15: 15 | 45:
15: 16: 4 | 13: 67: 24 |
77: 14 | 87: 23 | 114: 9
116: 10 | 125: 9 | 124:
10
exercitum. 12: 19 | 16: 2 |
14: 18 | 17: 11 | 12:
17 | 66: 10 | 14: 67: 7
21 | 68: 15 | 77: 10 | 78:
1, 8 | 80: 12 | 86: 2, 18,
27 | 87: 9 | 91: 14 | 125:
10
exercitus. 4: 13 | 11: 21 |
16: 10 | 20: 3 | 14: 18:
15 | 17: 16 | 65: 7 | 110:
36: 1 | 91: 26 | 97: 17 |
100: 12 | 101: 26 | 102:
1 | 119: 23 | 120: 4 | 122:
7 | 123: 1
exercitum. 12: 11
exercitum. 80: 1
exercitatus. 10: 16
exhaustum. 115: 1
exhausta. 17: 1
exhaustis, *exhaustis*. 114: 8
1
exercit. 36: 4
exercitum. 82: 10
exigua. 8: 12
exiguus. 7: 11
exiguus. 90: 8
exur. 110: 6
exiles. 96: 11
exilio. 19: 7 | 27: 1 | 42:
15, 21 | 82: 2

exilium. 81: 10 | 83: 8 | 104:
9 | 139: 1
exire. 17: 2 | 24: 10 | 75: 14
89: 2
exirent. 14: 21
exiret. 12: 14
exile. 17: 18
exile, *spem suam*. 126: 20
exilium. 32: 9
exiliter. 33: 10 | 68: 9
exiliteret. 12: 19
exultabant. 81: 8 | 128:
19
exultabat. 73: 15 | 137:
1
exultabatur. 23: 9 | 12:
24 | 33: 1
exultabat. 147: 18
exultans. 27: 7 | 29: 17 |
36: 21 | 60: 15 | 66: 23 |
139: 25
exultantur. 93: 5 | 104:
8
exultare. 140: 1
exultaret. 135: 16
exultaretur. 136: 16
exultari. 50: 20 | 55: 4 |
145: 1
exultanti. 75: 11
exultationem. 87: 27 | 144:
16
exultationis. 132: 12
exultavit. 43: 12
exultetur. 140: 27
exultu. 89: 2
exultum. 102: 7 | 106: 6
exultus. 128: 16 | 12:
exultu. 81: 11
exultus. 3: 2
expectandum. 23: 12 | 33:
10
expectare. 14: 29
expectaret. 97: 11
expectatio. 35: 10
expectare. 6: 1
expectam. 68: 6
expectatores. 56: 1
expectatum. 99: 21
expectavit. 25: 5 | 96: 17
123: 5 | 142: 15
expellerent. 84: 6
expensum. 143: 17
experiri. 65: 14 | 70: 19 |
110: 20 | 117: 11
expers. 174: 10 | 146: 8
experta. 31: 1
experta. 1: 6 | 89: 15
experta. 17: 18
explicabat. 11: 1
explicare. 80: 7 | 129: 15
explicari, *extendi*. 13: 16
explicarunt. 75: 25
explicata. 64: 14
explicem. 3: 2
explobat. 76: 9

explorarent. 15: 1 | 71: 15
119: 12
exploratum. 66: 7
expomam. 80: 7
exponeamus. 3: 1
exponendis. 2: 1
expont. 17: 13
expolendi. 125: 20
expolere. 16: 14
expolita. 50: 9
expoluerit. 145: 19
expoluit. 133: 2 | 146: 9
expoluerat. 43: 1
expolere. 72: 7
expoluit. 71: 11
expoluit. 12: 17 | 87: 15
expoluit. 12: 1
expoluit. 9: 13
expoluit. 88: 26
expoluit. 6: 19
expoluit. 35: 1
expoluit. 88: 25
expoluit. 9: 1 | 120: 4
expoluit. 79: 18
expoluit. 35: 14 | 41:
11
expoluit. 104: 9
expoluit. 108: 11
expoluit. 14: 11
expoluit. 6: 7
expoluit. 114: 2
expoluit. 19: 15 | 20: 23
25: 13 | 39: 20 | 51: 12
expoluit. 21: 13
expoluit. 174: 4
expoluit. 108: 11
expoluit. 14: 12
expoluit. 15: 17
expoluit. 9: 23
expoluit. 6: 7
expoluit. 88: 27 | 119:
14
expoluit. 11: 11
expoluit. 107: 1
expoluit. 14: 11 | 89: 8 |
123: 10
expoluit. 79: 19
expoluit. 87: 7
expoluit. 79: 7
expoluit. 97: 17
expoluit. 64: 4
expoluit. 112: 10 | 140: 14
14: 24
expoluit. 104: 5 | 114: 8
extremo. 44: 6 | 70: 30
79: 8 | 96: 15 | 143: 8
extremo, *extremo*. 116: 2
extremum. 14: 1
extulerat. 12: 10
extulerunt. 39: 14
extulit. 27: 24 | 96: 15
extulit. 145: 9
extulit. 81: 19
extulit. 125: 24
extulit. 79: 27 | 82: 15
extulit. 81: 4

exultans, *enliv.* 96: 14
exulum, 3: 0: 3

F.

Fabiani, *adjell.* 56: 15
Fabii, *n. p.* 146: 5
Fabio, *n. p.* 133: 5 | 110: 7
Fabiorum, 146: 5
Fabius, *n. p.* 137: 5 | 114: 7
fabrum, 143: 15
face, *face*, 23: 21
facere, 15: 10: 15 | 27: 5
27: 21 | 28: 15 | 29: 13
31: 2 | 37: 10 | 43: 21
50: 11 | 57: 11 | 58: 6
60: 14 | 69: 3 | 70: 21
77: 11 | 78: 8 | 86: 19
99: 20 | 108: 5 | 114: 2
121: 15 | 119: 24 | 140: 1
144: 4
facere, *ponere*, 115: 5 | 119: 14
faciens, 4: 7 | 11: 26 | 14: 21
15: 18 | 11 | 76: 15 | 78: 6
83: 11 | 86: 3 | 110: 17
facies, 19: 11 | 17: 13 | 74: 10
80: 13 | 94: 13 | 97: 12
127: 23 | 147: 17
faciam, 75: 15 | 119: 11
facians, 98: 12 | 97: 26 | 100: 1
facie, 65: 24
faciebat, 19: 8 | 70: 26 | 74: 21 | 119: 27
faciem, 90: 10
faciendo, 71: 3
faciens, 64: 25
facile, 61: 2 | 11: 4 | 18: 5
45: 15 | 51: 10 | 53: 13
54: 10 | 61: 27 | 67: 17
73: 9 | 74: 13 | 94: 3
95: 21 | 102: 4 | 109: 9
112: 16 | 127: 13 | 138: 24
139: 17 | 138: 12
facile, *adjell.* 17: 2
facilia, 148: 5
faciliora, 137: 10
facilitate, 144: 12
facilius, 8: 14 | 15: 11 | 20: 22
24: 13 | 30: 17 | 66: 23
68: 11 | 83: 21 | 91: 12
97: 19 | 116: 12 | 129: 15
147: 12
facillime, 5: 10 | 72: 23 | 74: 9
facinus, 54: 17 | 207: 18
facio, 77: 13
facis, *verbum*, 71: 19
facto, 9: 16 | 12: 15 | 14: 19
67: 26 | 70: 35 | 71: 9

I N D E X

144: 27
faciunt, 72: 25 | 98: 17
facta, 20: 1 | 14: 25 | 41: 22
14: 79: 29 | 91: 13 | 141: 2
147: 25
facti, 79: 12 | 132: 11 | 138: 12
facta, *subst.* 61: 4 | 98: 23
146: 10
facta, *colledda*, 116: 5
facta, *delecta*, 135: 23
facte, 62: 8
facti, 14: 8 | 105: 16
facti, *subst.* 37: 1 | 65: 21
factione, 118: 15
factionem, 52: 15
factiones, 104: 24
factioni, 81: 2 | 82: 5
factionis, 31: 9 | 105: 6
factioso, 85: 16
factiosus, 12: 9
factis, *subst.* 60: 1 | 129: 16
facto, 17: 13 | 28: 7 | 14: 7
17: 8 | 56: 11 | 60: 9
62: 4 | 67: 11 | 81: 3
84: 11 | 88: 29 | 91: 6
99: 16 | 105: 5 | 114: 14
120: 10 | 126: 15
facto, *subst.* 22: 17 | 32: 19
factum, 7: 11 | 17: 9 | 9: 13
7: 12 | 12: 15 | 14: 16
20: 6 | 10: 20 | 28: 5
5: 12 | 17: 16 | 16: 14
8: 47: 14 | 52: 24 | 54: 10
58: 11 | 65: 13 | 78: 15
84: 3 | 86: 7 | 96: 25
108: 1 | 109: 25
110: 18 | 116: 17 | 124: 11
128: 13 | 135: 5 | 131: 43
141: 7
factum, *subst.* 20: 4 | 30: 12
12: 10 | 18: 68 | 27: 1
facturos, 4: 4 | 86: 11
facturum, 87: 9 | 127: 19
facturus, 87: 7 | 127: 15
factus, 9: 18 | 11: 10 | 22: 16
12: 8 | 23: 13 | 105: 5
120: 2 | 125: 13 | 131: 11
132: 7 | 137: 7
factus, 105: 19
facultatem, *postulatum*, 114: 13
facultatibus, 72: 1 | 74: 13
118: 17
facultatibus, *opibus*, 74: 18
134: 9
falerno, 133: 4
fallere, 14: 10
fallis, 76: 13
falstra, 15: 2
falsti, 54: 17
falsto, *adv.* 17: 13
fallum, 79: 19 | 101: 14
fama, 11: 24 | 40: 4 | 65: 22
68: 2 | 86: 4 | 90: 18

101: 4
fama, 101: 2 | 16: 22 | 58: 9
64: 12 | 97: 7 | 112: 5
fama, 11: 2 | 105: 16
famam, 12: 9 | 28: 1 | 48: 8
famam, *numerus*, 126: 20
fame, 101: 27 | 116: 6
famili, 147: 1
familie, 63: 25 | 85: 3 | 97: 16
familiam, 146: 2
familiarum, 147: 23
familias, 85: 6
familiares, 101: 16 | 116: 22
familiares, 119: 15 | 171: 1
familiari, 67: 25 | 116: 2
117: 20 | 118: 14
familiari, *domestica*, 114: 19
familiaribus, 91: 15
familiar, 144: 26
familiaris, 72: 23 | 19: 4
117: 10
familiarissime, 85: 2
familiaritate, 71: 8 | 119: 15
141: 20
familiaritatem, 91: 12 | 140: 2
71: 14 | 118: 14
147: 4
familiaritate, 96: 5 | 106: 4
familiarine, 118: 9
familiaris, 116: 19
familias, 85: 6
fana, 109: 9
fana, *templa*, 88: 16
fani, 10: 3
fanum, 21: 24
falligio, 140: 11 | 144: 4
faterentur, 40: 11
fatigatus, 101: 20
fatigatus, 105: 5
favebant, 109: 3
faverent, 114: 15
fauos, 34: 23
fauterem, 90: 7
febres, 148: 10
febris, 148: 17
fecerant, 45: 21
fecerat, 15: 22 | 23: 17 | 14: 12
25: 10 | 47: 4 | 94: 3
fecetis, 22: 8 | 119: 19
fecerint, 98: 20 | 99: 20
fecerit, 23: 14 | 55: 10
fecerunt, 7: 19 | 23: 25
11: 12 | 12: 14 | 4: 17
24: 19 | 23: 29 | 11: 98
128: 116: 4
fecit, 12: 11 | 13: 148: 15
fecimus, 75: 21 | 128: 8
131: 5
fecimus, *hominibus*, 116: 20

VOCABULORUM.

facile. 17: 17: 17: 21: 16:	felix. 17: 16:	firmas, <i>adjell.</i> 95: 21
11: 11: 11: 68: 18: 148:	felum. 110: 17:	firmis. 101: 15:
17:	fidelia. 127: 14: 128: 7:	firmissimi. 20: 7:
faciliens. 17: 17: 68: 21: 70:	fidia. 111: 11:	firmisatam. 74: 21
29: 89: 11: 119: 5: 125:	fidam, <i>adjell.</i> 70: 12:	firmisati. 19: 21
4:	fidia. 29: 2, 6: 40: 12: 17:	fidula. 148: 8:
facile. 17: 14: 16: 3: 10:	10: 17: 17: 67: 21: 68: 17:	fit. 2: 14: 14: 21: 14: 8:
11: 78: 7: 94: 14:	74: 14: 86: 17: 91: 7:	62: 27:
facile. <i>permiffus.</i> 126: 16:	96: 1: 219: 7:	Flacci. <i>n. p.</i> 140: 4:
faci. 5: 6: 11: 16: 17: 21:	fidci. 94: 19: 126: 21:	Flacco. 111: 9: 112: 6:
33: 9: 17: 21: 41: 1:	fidelis. 64: 18:	flagitantes. 54: 12:
20: 42: 22: 55: 12: 14:	fidelissimum. 17: 8:	flagitio. 115: 17:
18: 17: 29: 2: 64: 1: 67:	fidetier. 48: 18:	flagrabit. 7: 16: 115: 4:
21: 77: 21: 81: 7: 87: 1:	fidem. 16: 12: 12: 8: 70: 17:	flagraret. 49: 5:
25: 88: 12: 94: 10:	71: 11: 86: 20: 94: 6:	Flaminium. <i>n. p.</i> 122: 128:
97: 14: 98: 8: 109: 20:	100: 14: 104: 10: 129:	16: 20:
110: 12: 120: 7: 122: 12:	11: 116: 7:	Flaminus. 128: 18:
17: 126: 16: 142: 16:	fidens. 10: 10:	flamma. 9: 7:
147: 14: 146: 1:	fidente. 18: 4:	flamma. 10: 1, 7:
fecile. 10: 1:	fidenti, <i>confam.</i> 116: 11:	Flavio. <i>n. p.</i> 118: 14:
fecile. 87: 11:	fidet. 21: 1: 27: 21: 9: 21:	florab. 15: 26:
fecile. 17: 17: 17: 2: 2:	fiducia. 82: 14:	florib. 100: 5:
felicitate. 4: 12: 5: 1: 21:	fiduciam. 126: 1:	flens. 148: 22:
17: 23: 12: 108: 7: 117:	fiduciam. 87: 21:	fler. 41: 22:
3:	florab. 4: 17: 12: 21: 36:	florente, <i>veneris.</i> 111: 4:
fenestras. 14: 14:	10: 49: 2: 177: 15: 140:	floritem, <i>veneris.</i> 141: 2:
feram. 66: 1:	21: 144: 17:	11:
fero. 12: 6: 19: 1, 15: 20: 12:	flerent. 7: 11: 12: 27:	floriti. 119: 2:
22: 19: 22: 81: 12: 81:	fleret. 63: 19: 99: 12: 105:	floribus. 141: 9:
12: 9: 8: 99: 5, 14:	14: 128: 9: 142: 9:	florere. 75: 11:
11: 11:	flerit. 14: 19: 10: 21: 21:	florere. 92: 5:
ferabant. 92: 8:	24: 8: 18: 4: 17: 21:	florere. 17: 16: 17:
ferabat. 17: 11:	11: 18: 10: 67: 12: 17:	floruit. 112: 5:
ferabatur. 18: 3: 140:	87: 8: 83: 9: 89: 12:	fluctibus, <i>mostrum.</i> 136: 27:
16:	128: 22:	flumen. 26: 2: 128: 13: 16:
ferabatur, <i>affimabatur.</i> 174: 1:	figura. 101: 16:	24: 44: 7: 96: 7: 108:
4:	flid. 17: 10:	18:
ferendam. 42: 19:	flia. 20: 21:	flumine. 5: 7:
ferendum. 17: 6: 101: 17:	flilam. 16: 10: 22: 8: 117:	federatam. 120: 5:
ferens. 74: 7:	12: 116: 18: 147: 1:	federe. 125: 17:
ferente. 96: 9:	flia. 48: 5:	ferote. 219: 24:
ferentem. 67: 2: 77: 12:	flil. 24: 17: 12: 14: 62:	fote. 1: 11: 17: 12: 12: 17:
ferentes. 82: 10:	22: 63: 3: 70: 11: 93: 1:	7: 14: 17: 19: 1: 37: 12:
feretii. 147: 11:	146: 19:	18: 12: 17: 21: 67: 15: 19:
ferocia. 125: 10:	flilio. 48: 6: 12: 11: 62: 18:	70: 12: 89: 9: 94: 7:
ferociorem. 11: 11:	87: 3:	98: 7: 104: 20: 119: 16:
ferocissimum. 100: 24:	flilos. 48: 17: 49: 15: 114: 17:	126: 18: 127: 10: 20:
ferocius. 101: 8:	flilum. 24: 14: 14: 22: 49:	forensi. 12: 27:
ferus. 17: 24:	3: 16: 17: 4: 12: 12: 17:	forens. 128: 10:
ferre. 51: 7: 61: 12: 79:	9: 61: 22: 67: 17: 67:	foreti. 17: 15: 101: 20:
2: 14: 17:	20: 79: 21: 87: 12: 108:	140: 5:
ferre, <i>p. a.</i> 115: 6:	1: 116: 17: 124: 7: 117:	foreti. 10: 6: 78: 20: 125:
ferre, <i>tolerans.</i> 124: 5: 126:	12: 118: 5: 141: 4:	9:
11:	flilius. 12: 7: 61: 1: 68: 28:	fortibus. 17: 29: 14: 7:
ferret. 115: 25:	97: 12: 111: 9: 112: 10:	17:
ferret. 97: 16:	117: 8: 117: 10:	fortis, <i>extra.</i> 14: 18:
ferretur. 16: 18: 122: 3:	flum. 50: 11: 77: 16: 74:	fortis, <i>adv.</i> 14: 12: 68:
ferro. 13: 21: 71: 26: 79:	11: 108: 17: 115: 17: 129:	14:
19: 122: 8: 116: 7:	17:	foto. 17: 6: 27: 20: 17: 11:
ferro, <i>gladius.</i> 6: 2:	flues, <i>terminus.</i> 116: 9:	62: 10: 110: 6:
ferrum. 79: 17:	flingere. 12: 2:	fortis. 56: 20: 147: 2:
ferreis. 55: 15:	flingunt. 14: 17:	florm. 112: 4:
feri. 10: 18:	flibus. 125: 26:	flormissimus. 11: 5:
ferunt. 140: 26:	flitima. 108: 17:	flormo us. 116: 15:
feruntur. 95: 7:	flitimas. 16: 19:	flormam. 66: 4: 101: 3:
flitunacio. 1: 1:	flitit. 14: 1: 13:	flora. 81: 17:

V O C A B U L O R U M.

gener. 81: f | 61: x | 116:
10 |
genera. 91: 4 |
generatus. 111: 8 |
genere. 6: 1 | 11: 2 | 12: 4 |
48: 1 | 61: 10 | 72: 9,
11 | 92: 17 | 96: 11 | 112:
9 |
generi, *genir*. 68: 7 | 113:
14 |
generibus. 87: 4 |
generis. 1: 4, 9 | 69: 13 |
91: 1 | 111: 12 | 113: 1
8 |
generis, *condarionis*. 7: 5 |
generosa. 92: 6 |
generosum. 48: 7 |
generosam. 141: 21 |
generosus. 114: 1 |
generosus, *nobis*. 10: 13 |
15: 9 |
generum, *acut*. 44: 14 |
143: 110 |
gens. 66: 16 |
genes. 14: 16 | 62: 3 | 81:
21 | 117: 15 | 118: 2 | 120:
1 |
geni. 75: 10 |
genibus. 2: 9 | 46: 2 | 112:
20 |
genis. 6: 11 | 112: 3 |
genium. 11: 10 |
gena. 18: 6 |
genia. 17: 14 |
genus. 1: 11 | 15: 7 | 15: 24 |
100: 46 |
gerbantur. 191: 3 | 143:
8 |
gerba. 75: 17 | 115: 4 |
gerbatur. 127: 7 |
gerbatur, *fidet*. 11: 4 |
gerenda. 17: 10 | 81: 15 |
gerendam. 12: 16 |
gerendis, *faciendis*. 11: 5 |
gerendo. 27: 24 |
gerendum. 17: 8 | 92: 12 |
66: 21 |
gerendum, *faciendum*. 11:
9 |
gerens. 66: 1 |
gerentes. 28: 1 |
gerere. 1: 14 | 12: 2 | 69:
14 | 117: 11 |
gerere, *ferre*. 67: 24 |
gerentatus. 114: 11 |
gerentur, *ferre*. 98: 10 |
geter. 19: 12 |
geteretur. 11: 18 |
geteretur, *regretur*. 16: 6 |
geti. 12: 19 |
geti, *ferre*. 12: 10 |
germanam. 21: 2 | 117: 7 |
geruntur. 67: 1 | 112: 15 |
geruntur, *ferre*. 96: 6 |
gestat. 11: 18 | 16: 19 |
gestat, *ferre*. 16: 9 |
Cornelius Nepos.

gestit. 144: 1 | 112:
gestit. 111: 12 |
gestit. 10: 11 |
gestit. 14: 1 | 10: 7 | 11: 8 |
16: 1 | 18: 12 | 19: 1 | 61:
8 | 64: 1 | 65: 2 | 78: 7,
11 | 97: 15 | 117: 1, 4 |
124: 6 | 125: 1 | 126: 15 |
117: 9 | 141: 12 |
gestit, *ferre*. 41: 2 | 44:
4 |
gesta. 47: 6 | 94: 16 | 109:
20 | 129: 11 |
gesta, *falla*. 16: 10 |
gesta, *parcip*. 65: 15 |
gesta, *subst*. 64: 11 |
gesta, *adst*. 68: 2 |
gesta. 67: 18 | 81: 18 | 111:
1 |
gestam. 125: 10 |
gestam, *fallam*. 66: 7 |
gestarum. 11: 11 | 112: 10 |
146: 9 |
gestas. 18: 11 | 112: 20 |
gestis. 10: 12 | 14: 16 | 15:
8 | 72: 15 | 110: 21 | 129:
10 |
gestum. 119: 6 |
gestum, *fallum*. 67: 7 | 117:
1 |
gestus. 11: 4 |
gladii. 11: 11 |
gladios. 11: 14 | 71: 14 |
gladium. 14: 14 |
gladius. 19: 1 |
globus, *corus*. 118: 19 |
gloria. 47: 4 |
gloria. 1: 4 | 71: 1 | 79: 8 |
98: 16 | 112: 10 |
glorie. 19: 19 | 88: 20 |
gloriam. 14: 11 | 14: 15 |
16: 11 | 19: 1 | 61: 1 | 74:
11 | 76: 7 | 104: 1 |
gloriantem. 145: 8 |
gloriosi. 8: 16 |
gloriosus. 16: 11 | 88: 2 |
gloriosum. 110: 1 |
gloriosus. 142: 16 |
Gorcynia. *n. parren*. 125:
11 |
Gorcynia. 126: 12 |
Gorcynios. 126: 16 |
Gracchum. *n. p.* 127: 15 |
gradibus. 24: 9 |
grado. 11: 20 | 91: 9 |
gradum. 45: 18 | 104:
12 |
gradus. 11: 8 |
gradi. 1: 10 | 48: 21 |
gradum. 1: 6 | 80: 9 | 129:
14 |
gracia. 12: 1 |
gracia. 11: 4 |
gracia. 111: 19, 21 | 146:
11 |
Graci. 1: 12 | 15: 14 | 17:

Gracia. 1: 17, 11 | 14: 1 | 46:
20 | 88: 11 |
Gracia. 2: 11 | 17: 16 | 18:
10 | 11: 7 | 17: 26 | 16:
1, 10 | 18: 9 | 69: 17 | 73:
12 | 76: 11 |
Gracur. 1: 16 | 11: 17 | 12:
9 | 11: 17 | 11: 11, 16 |
20: 6, 11 | 12: 10 | 16:
20 | 47: 1 | 76: 1 | 80:
4 | 81: 6 | 83: 21, 22,
27 | 111: 1 | 112: 2 |
Gracurum. 6: 11 | 8: 18 |
11: 14 | 16: 1 | 17: 25 |
19: 11 | 11: 9 | 76: 11 |
79: 2 | 86: 1 |
Gracia. 19: 9 | 112: 18 |
Graco. 129: 9 |
Gracorum. 12: 4 |
Gracos. 16: 16 | 72: 6 |
Gracorum. 1: 9 | 17: 9 | 16:
11 |
Gracos. 91: 4 |
Gracum. 120: 10 |
Gracius. 120: 10 |
gracia. 27: 14 | 19: 4 |
44: 11 | 45: 17 | 14:
1, 11 | 146: 1 | 147: 1
24 |
gratia, *causa*. 125: 20 |
gratiam. 171: 1 | 14: 19 |
18: 8 | 42: 23 | 70: 10 |
97: 22 | 114: 21 | 117:
21 | 142: 11 | 145: 10 |
gratia. 110: 7 | 111: 1 |
gratia. 72: 6 | 118: 1 |
gratu. 11: 8 |
gratissimum. 17: 24 |
gratum. 125: 1 | 119: 26 |
gratum. 141: 15 |
grave. 45: 15 |
grave, *malis*. 45: 21 |
gravem. 10: 18 |
gravi. 88: 7 |
gravi, *malis*. 125: 1 |
gravibus. 140: 27 |
gravibus. 88: 15 |
gravis. 74: 1 |
gravis. 11: 20 | 144: 1
11 |
graver. 49: 21 |
gravissim. 19: 15 |
gravissimum. 12: 11 |
Gravium. *n. p.* 127: 25 |
gubernator. 140: 25 |
gubernatorem. 60: 7 |
gymnasio. 11: 1 |
gymnasium. 116. *gymnasium*
9: 16 |

VOCABULORUM.

Hipponicum. n. p. 32: 1

hirs. 66: 1

his. 7: 10, 13: 6: 17: 9: 2

11: 19: 14: 17: 19: 18: 2

16: 7: 17: 8: 18: 18: 2

19: 3: 21: 16: 22: 2: 10: 1

24: 4: 16: 15: 30: 17

34: 8: 17: 5: 8: 24: 18

14: 19: 7: 4: 01: 5: 7: 16

41: 7: 13: 41: 21: 3: 17

44: 9: 4: 11: 48: 8

49: 13: 12: 3: 17: 4: 14

4: 17: 5: 18: 2: 13: 19

19: 62: 6: 61: 7: 66: 20

68: 4: 20: 70: 26: 78

4: 81: 31: 82: 18: 10

86: 22: 87: 5: 17: 88: 9

90: 17: 91: 1: 2: 94: 7

95: 13: 96: 14: 97: 20

99: 25: 100: 17: 101

33: 103: 9: 104: 2: 105

6: 107: 7: 109: 7: 111

7: 112: 7: 113: 8: 9: 116

7: 11: 118: 13: 117: 4

121: 7: 122: 8: 123: 2

4: 6: 10: 126: 12: 37

26: 127: 16: 20: 128: 17

20: 21: 129: 9: 11: 140

10: 141: 10: 142: 4: 17

148: 17

Hi pania. 120: 5

Hippania. 120: 3

Hippania. 116: 13: 117: 4

7: 119: 9: 21: 131

9

Hi panis. 133: 2

Hiliculus. n. p. 6: 4

hiliculus. 7: 6: 180: 3: 24: 7

2

hidonias. 132: 19

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

hidonias. 90: 23

13: 132: 3: 133: 2: 14

138: 9: 140: 13: 143: 13

17: 145: 8: 146: 1: 147

17: 148: 5: 9: 151

hoc. adverb. 10: 64: 10: 67

19

hodie. 120: 10

Homert. n. p. 32: 18

Homertus. 67: 10

homertus. 11: 13: 68: 9: 18

16: 94: 6

homertus. 11: 10: 10: 8

67: 27: 80: 4: 109: 3

homertus. 18: 10: 40: 4

87: 17: 19: 92: 3: 99

24: 143: 15

homertus. 71: 3

homertus. 67: 27: 139

27

homertus. 11: 1: 90: 17: 96

1: 110: 11: 16

homertus. 14: 4: 19: 5: 22

11: 23: 7: 70: 3: 100: 26

103: 4: 112: 1

homo. 2: 1: 13: 9: 121

2

honestas. 1: 8

honestas. 101: 15

honestas. 60: 15

honestas. 2: 10

honestas. 72: 13: 93: 6: 102

12

honoratior. 92: 2

honoratus. 60: 2

honoratus. 43: 11: 87: 14: 137

10: 146: 8

honoratus. 45: 25

honoratus. 8: 15: 36: 5: 103

6: 131: 6: 137: 2: 22

honoratus. dignatus. 15

5: 110: 2

honoratus. 93: 4

honoratus. 47: 1

honoratus. 8: 19: 44: 4: 162

10: 109: 21

hortantibus. 6: 14: 140

17

hortantibus. 13: 3: 83: 24

103: 8

hortantibus. 8: 21

hortantibus. 77: 12

hortantibus. 230: 4

hortantibus. 5: 35: 70: 10

Horatius. n. p. 144: 18

Horatius. 136: 21: 144: 24

Horatius. 136: 21

hortus. 27: 13: 144: 5

horum. 7: 15: 23: 18: 142

25: 40: 6: 60: 4: 107

13: 98: 21: 111: 10: 112

11: 123: 2: 132: 25: 143

4: 6

hos. 15: 7: 20: 12: 21: 13

22: 3: 23: 9: 40: 4: 141

19: 46: 18: 76: 2: 99

27: 125: 19: 148: 11

hospes. 39: 5

hospitum. 64: 1

hospitum. 67: 29

hospitum. 64: 4: 138: 23

hospitum. 27: 6: 29: 1

hospitum. 16: 8

hospitum. 15: 11

hospitum. 6: 18: 46: 5: 67

2: 68: 1: 84: 7: 99: 9: 1

138: 23: 134: 17

hospitum. 7: 12: 13: 19: 14

12: 34: 1: 15: 16: 17: 18

67: 7: 68: 3: 12: 16: 24

86: 23: 87: 8: 14: 89

10: 117: 14: 116: 4

hospitum. 114: 12

hospitum. 119: 10

hospitum. 7: 9: 12: 15: 17

14: 69: 8: 74: 16: 77

17: 79: 20: 95: 24: 99

21

hospitum. 99: 21: 139: 9

hospitum. 4: 13: 6: 2: 8: 4

10: 12: 8: 26: 7: 28: 7

13: 37: 17: 18: 7: 60: 9

25: 67: 24: 68: 23: 69

9: 88: 18: 19: 7: 94: 5

10: 113

hospitum. 16: 8: 23: 3: 27: 71

12: 90: 14: 105: 14: 108

7: 126: 3: 128: 27: 135

16

hospitum. 8: 18: 10: 11: 23: 13: 30

30: 17: 36: 1: 13: 13: 15

40: 14: 41: 18: 14: 7: 1

45: 20: 46: 3: 25: 49

2: 6: 62: 10: 63: 12: 67

25: 75: 13: 76: 15: 57: 6

92: 6: 97: 10: 101: 11

106: 6: 107: 2: 109: 21

110: 14: 116: 18: 135: 5

138: 4

hospitum. 6: 9: 70: 10: 11: 20

12: 4: 14: 7: 17: 20: 18

4: 20: 21: 2: 22: 15

23: 21: 25: 9: 12: 11: 14

15: 45: 16: 47: 9: 14

15: 63: 3: 70: 30: 11

70: 14: 33: 83: 7: 90

13: 92: 1: 102: 6: 9: 103

13: 113: 8: 114: 14: 117: 8

120: 10: 14: 133: 4: 136

13: 138: 19

hospitum. 91: 4

humanitas. 110: 9

humanitas. 10: 5

humanitas. 17: 27: 48: 19

137: 15: 18

humanitas. 144: 21

humanitas. 102: 12

humanitas. 2: 10

humanitas. 146: 21

humanitas. 10: 16

hunc. 27: 11: 30: 24: 19

6: 33: 40: 11: 45: 4

48: 19: 64: 2: 67: 4

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

VOCABULORUM.

72: 18 | 17: 10 | 19: 14 |
67: 12, 19 | 94: 22 | 100:

7 |
illus, 127: 1 |

illustratur, celebratur, 11: 8 |

illustre, 20: 4 | 77: 22 | 112: 1 |

illustria, 61: 4 |

illustrior, 92: 2 |

illustrior, 48: 17 |

illustis, 116: 14 | 145: 21 |

illustissimum, 21: 2 |

imago, 8: 21 |

imaginem, 72: 7 |

imaginibus, 146: 21 |

imbuetur, 71: 5 |

imitari, 70: 6 |

imitator, 145: 18 |

imitatur, 40: 6 |

immensitates, infinites, 54: 18 |

imminebant, 100: 17 |

imminere, 46: 14 |

imminuebant, 96: 12 |

immutari, 127: 8 |

immoderata, 31: 17 |

immoderata, 28: 5 | 37: 17 |

immortal, 141: 14 |

immortalibus, 110: 23 |

immortalis, 79: 26 |

immolavit, 119: 10 |

immortal, 14: 10 |

imparatus, 86: 8 |

impasum, 66: 23 |

impedimentis, 42: 4 |

impediretur, 8: 4 | 27: 17 |

impedire, 68: 1 |

impedivit, 45: 7 | 100: 9 |

impellantur, 77: 15 |

impedirentur, 77: 15 |

impedire, 100: 17 |

impensā, 61: 7 |

impensis, 104: 4 |

imperabit, 22: 35 | 74: 15 |

imperare, 67: 17 |

imperare, 46: 2 | 93: 17 |

107: 13 | 109: 16 |

imperare, 46: 11 |

imperare, imperare, 138: 4 |

imperat, 99: 20 |

imperata, 99: 20 |

imperator, dux, 26: 2 | 27: 10 | 31: 6 | 45: 7 | 79: 9 |

101: 14 | 116: 22 | 119: 9 |

120: 13 | 122: 15 |

impetator, 41: 6 | 16: 7 |

8 | 110: 22 |

impetatorum, 7: 14 | 17: 21 |

75: 2 | 79: 3 | 100: 8 |

116: 4 |

impetatores, 67: 3 | 87: 26 |

118: 1 | 120: 17 |

impetator, 123: 6 |

impetatorum, 56: 20 |

imperatoribus, 28: 6 | 41: 4 |

imperatoris, 68: 26 | 75: 32 |

146: 18 |

imperatorum, 7: 3 | 64: 4 |

140: 8, 10 |

imperatorum, 100: 1 |

imperavit, 237: 13 | 228: 30 |

imperia, dominia, 7: 0 |

imperia, regna, 113: 7 |

imperi, 6: 1 | 11: 7 | 20: 7 |

44: 9 | 45: 19 | 63: 7 |

86: 13 | 86: 1 | 97: 8, 19 |

98: 2, 7 | 101: 6 | 112: 13 |

116: 9 | 119: 23 | 126: 10 |

135: 13 |

imperi, dominationis, 9: 25 |

26: 10 |

imperi, principatus, 20: 4 |

imperiis, 9: 24 | 32: 20 | 94: 8 |

imperio, violentia, 4: 15 | 8: 26 | 34: 24, 25 | 46: 21 |

66: 12, 13 | 82: 3 | 85: 6 |

97: 13 | 98: 1 | 109: 20 |

111: 7 | 121: 22 | 125: 10 |

imperiola, 82: 6 |

imperiis, 109: 20 |

imperiis, 77: 15 |

imperiis, dominat, 4: 18 |

imperiis, dominat, 8: 22 |

23: 17 |

imperiis, 17: 1 | 11: 12, 22 |

62: 2 | 78: 4, 9, 21 | 86: 9 | 89: 13 | 104: 16 | 108: 17 | 109: 13 | 117: 3 |

imperiis, incurre, 137: 12 |

impetrasset, 25: 11 | 96: 11 |

impetraverint, 116: 12 |

impetravit, 86: 12 |

impetu, 37: 20 | 68: 22 |

impetum, 58: 7 | 70: 25 | 79: 12 | 86: 23 | 99: 24 |

impetus, 56: 18 |

impiger, 61: 21 |

impium, 108: 2 |

implacabile, 70: 14 |

implicatus, 48: 11 |

implicatum, 24: 3 | 27: 21 |

91: 12 |

imponere, 110: 15 |

impositum, 71: 20 |

imposuit, 70: 20 | 97: 6 |

imposuere, immoderatum, 28: 12 |

imprimis, adverb, 20: 5 | 66: 9 | 89: 22 | 133: 10 |

imprudens, 30: 25 |

imprudens, 47: 14 |

imprudens, 66: 23 | 99: 9 |

imprudenter, 110: 19 |

imprudens, 86: 8 | 100: 4 |

imprudens, 73: 16 |

imprudens, 78: 8 |

impugnare, 42: 7 | 79: 10 |

impulsi, 7: 18 | 23: 21 | 47: 21 |

impulsu, 81: 2 |

impone, 70: 13 | 110: 25 |

impotens, 36: 13 |

in, cum accusat, 51: 5 | 6: 14, 15, 21 | 7: 11 | 8: 19 | 8: 18, 19 | 11: 7, 24, 29 | 12: 24, 25 | 15: 16 | 16: 11, 22, 17 | 17: 7, 9, 22, 26 | 19: 17, 18 | 22: 16 | 23: 1, 15 | 23: 14 | 26: 17 | 27: 9, 10, 16 | 28: 7, 10, 15 | 29: 18 | 32: 10, 24 | 33: 11, 13 | 15, 16 | 34: 12, 16 | 37: 17 | 38: 16 | 39: 9, 17, 20 | 37: 18, 21, 27 | 38: 21 | 40: 12 | 41: 2, 22 | 42: 15, 22 | 43: 16 | 47: 10 | 49: 4, 11 | 50: 20 | 51: 8 | 52: 1, 4, 9, 22 | 53: 1 | 54: 16 | 55: 8 | 61: 60 | 61: 14, 16 | 61: 16 | 67: 24 | 68: 8, 10, 17 | 69: 4 | 70: 10, 13, 14, 24, 25 | 71: 6, 11, 19 | 74: 6, 9 | 76: 14, 18 | 78: 3, 5, 15 | 79: 2, 11 | 81: 11 | 82: 16 | 83: 2, 10, 8, 15, 20 | 84: 2, 4, 9 | 85: 8 | 86: 8, 1, 6, 24 | 87: 19 | 88: 8 | 90: 1, 12 | 91: 10, 12, 92: 4 | 93: 1, 10 | 95: 13, 20, 26 | 96: 5, 17 | 97: 8, 12, 13, 14 | 98: 12 | 100: 23 | 101: 10 | 102: 23 | 104: 6, 9 | 105: 13 | 107: 6 | 108: 4 | 110: 12 | 111: 12 | 116: 13 | 117: 4, 6, 7 | 119: 3, 9, 11, 21 | 120: 4, 6 | 121: 3 | 122: 6 | 123: 12 | 124: 2, 9, 10 | 125: 11 | 126: 2, 12, 23 | 127: 2, 14, 16, 21 | 128: 7, 19 | 129: 7 | 131: 14 | 137: 8, 20, 21 | 139: 1, 23 | 140: 1, 6 | 141: 1 | 142: 14 | 143: 12, 16 | 144: 28 | 145: 10, 13 | 146: 18 | 148: 9, 12, 21 |

in, cum ablat, 1: 4, 9 | 8: 3, 5, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16 | 17: 3 | 18: 10 | 19: 5 | 20: 6, 12 | 21: 7 | 22: 14 | 23: 1 | 24: 1 | 25: 1 | 26: 1 | 27: 1 | 28: 1 | 29: 1 | 30: 1 | 31: 1 | 32: 1 | 33: 1 | 34: 1 | 35: 1 | 36: 1 | 37: 1 | 38: 1 | 39: 1 | 40: 1 | 41: 1 | 42: 1 | 43: 1 | 44: 1 | 45: 1 | 46: 1 | 47: 1 | 48: 1 | 49: 1 | 50: 1 | 51: 1 | 52: 1 | 53: 1 | 54: 1 | 55: 1 | 56: 1 | 57: 1 | 58: 1 | 59: 1 | 60: 1 | 61: 1 | 62: 1 | 63: 1 | 64: 1 | 65: 1 | 66: 1 | 67: 1 | 68: 1 | 69: 1 | 70: 1 | 71: 1 | 72: 1 | 73: 1 | 74: 1 | 75: 1 | 76: 1 | 77: 1 | 78: 1 | 79: 1 | 80: 1 | 81: 1 | 82: 1 | 83: 1 | 84: 1 | 85: 1 | 86: 1 | 87: 1 | 88: 1 | 89: 1 | 90: 1 | 91: 1 | 92: 1 | 93: 1 | 94: 1 | 95: 1 | 96: 1 | 97: 1 | 98: 1 | 99: 1 | 100: 1 | 101: 1 | 102: 1 | 103: 1 | 104: 1 | 105: 1 | 106: 1 | 107: 1 | 108: 1 | 109: 1 | 110: 1 | 111: 1 | 112: 1 | 113: 1 | 114: 1 | 115: 1 | 116: 1 | 117: 1 | 118: 1 | 119: 1 | 120: 1 | 121: 1 | 122: 1 | 123: 1 | 124: 1 | 125: 1 | 126: 1 | 127: 1 | 128: 1 | 129: 1 | 130: 1 | 131: 1 | 132: 1 | 133: 1 | 134: 1 | 135: 1 | 136: 1 | 137: 1 | 138: 1 | 139: 1 | 140: 1 | 141: 1 | 142: 1 | 143: 1 | 144: 1 | 145: 1 | 146: 1 | 147: 1 | 148: 1 | 149: 1 | 150: 1 | 151: 1 | 152: 1 | 153: 1 | 154: 1 | 155: 1 | 156: 1 | 157: 1 | 158: 1 | 159: 1 | 160: 1 | 161: 1 | 162: 1 | 163: 1 | 164: 1 | 165: 1 | 166: 1 | 167: 1 | 168: 1 | 169: 1 | 170: 1 | 171: 1 | 172: 1 | 173: 1 | 174: 1 | 175: 1 | 176: 1 | 177: 1 | 178: 1 | 179: 1 | 180: 1 | 181: 1 | 182: 1 | 183: 1 | 184: 1 | 185: 1 | 186: 1 | 187: 1 | 188: 1 | 189: 1 | 190: 1 | 191: 1 | 192: 1 | 193: 1 | 194: 1 | 195: 1 | 196: 1 | 197: 1 | 198: 1 | 199: 1 | 200: 1 |

15, 21 | 7: 11 | 8: 19 | 8: 18, 19 | 11: 7, 24, 29 | 12: 24, 25 | 15: 16 | 16: 11, 22, 17 | 17: 7, 9, 22, 26 | 19: 17, 18 | 22: 16 | 23: 1, 15 | 23: 14 | 26: 17 | 27: 9, 10, 16 | 28: 7, 10, 15 | 29: 18 | 32: 10, 24 | 33: 11, 13 | 15, 16 | 34: 12, 16 | 37: 17 | 38: 16 | 39: 9, 17, 20 | 37: 18, 21, 27 | 38: 21 | 40: 12 | 41: 2, 22 | 42: 15, 22 | 43: 16 | 47: 10 | 49: 4, 11 | 50: 20 | 51: 8 | 52: 1, 4, 9, 22 | 53: 1 | 54: 16 | 55: 8 | 61: 60 | 61: 14, 16 | 61: 16 | 67: 24 | 68: 8, 10, 17 | 69: 4 | 70: 10, 13, 14, 24, 25 | 71: 6, 11, 19 | 74: 6, 9 | 76: 14, 18 | 78: 3, 5, 15 | 79: 2, 11 | 81: 11 | 82: 16 | 83: 2, 10, 8, 15, 20 | 84: 2, 4, 9 | 85: 8 | 86: 8, 1, 6, 24 | 87: 19 | 88: 8 | 90: 1, 12 | 91: 10, 12, 92: 4 | 93: 1, 10 | 95: 13, 20, 26 | 96: 5, 17 | 97: 8, 12, 13, 14 | 98: 12 | 100: 23 | 101: 10 | 102: 23 | 104: 6, 9 | 105: 13 | 107: 6 | 108: 4 | 110: 12 | 111: 12 | 116: 13 | 117: 4, 6, 7 | 119: 3, 9, 11, 21 | 120: 4, 6 | 121: 3 | 122: 6 | 123: 12 | 124: 2, 9, 10 | 125: 11 | 126: 2, 12, 23 | 127: 2, 14, 16, 21 | 128: 7, 19 | 129: 7 | 131: 14 | 137: 8, 20, 21 | 139: 1, 23 | 140: 1, 6 | 141: 1 | 142: 14 | 143: 12, 16 | 144: 28 | 145: 10, 13 | 146: 18 | 148: 9, 12, 21 |

15, 21 | 7: 11 | 8: 19 | 8: 18, 19 | 11: 7, 24, 29 | 12: 24, 25 | 15: 16 | 16: 11, 22, 17 | 17: 7, 9, 22, 26 | 19: 17, 18 | 22: 16 | 23: 1, 15 | 23: 14 | 26: 17 | 27: 9, 10, 16 | 28: 7, 10, 15 | 29: 18 | 32: 10, 24 | 33: 11, 13 | 15, 16 | 34: 12, 16 | 37: 17 | 38: 16 | 39: 9, 17, 20 | 37: 18, 21, 27 | 38: 21 | 40: 12 | 41: 2, 22 | 42: 15, 22 | 43: 16 | 47: 10 | 49: 4, 11 | 50: 20 | 51: 8 | 52: 1, 4, 9, 22 | 53: 1 | 54: 16 | 55: 8 | 61: 60 | 61: 14, 16 | 61: 16 | 67: 24 | 68: 8, 10, 17 | 69: 4 | 70: 10, 13, 14, 24, 25 | 71: 6, 11, 19 | 74: 6, 9 | 76: 14, 18 | 78: 3, 5, 15 | 79: 2, 11 | 81: 11 | 82: 16 | 83: 2, 10, 8, 15, 20 | 84: 2, 4, 9 | 85: 8 | 86: 8, 1, 6, 24 | 87: 19 | 88: 8 | 90: 1, 12 | 91: 10, 12, 92: 4 | 93: 1, 10 | 95: 13, 20, 26 | 96: 5, 17 | 97: 8, 12, 13, 14 | 98: 12 | 100: 23 | 101: 10 | 102: 23 | 104: 6, 9 | 105: 13 | 107: 6 | 108: 4 | 110: 12 | 111: 12 | 116: 13 | 117: 4, 6, 7 | 119: 3, 9, 11, 21 | 120: 4, 6 | 121: 3 | 122: 6 | 123: 12 | 124: 2, 9, 10 | 125: 11 | 126: 2, 12, 23 | 127: 2, 14, 16, 21 | 128: 7, 19 | 129: 7 | 131: 14 | 137: 8, 20, 21 | 139: 1, 23 | 140: 1, 6 | 141: 1 | 142: 14 | 143: 12, 16 | 144: 28 | 145: 10, 13 | 146: 18 | 148: 9, 12, 21 |

15, 21 | 7: 11 | 8: 19 | 8: 18, 19 | 11: 7, 24, 29 | 12: 24, 25 | 15: 16 | 16: 11, 22, 17 | 17: 7, 9, 22, 26 | 19: 17, 18 | 22: 16 | 23: 1, 15 | 23: 14 | 26: 17 | 27: 9, 10, 16 | 28: 7, 10, 15 | 29: 18 | 32: 10, 24 | 33: 11, 13 | 15, 16 | 34: 12, 16 | 37: 17 | 38: 16 | 39: 9, 17, 20 | 37: 18, 21, 27 | 38: 21 | 40: 12 | 41: 2, 22 | 42: 15, 22 | 43: 16 | 47: 10 | 49: 4, 11 | 50: 20 | 51: 8 | 52: 1, 4, 9, 22 | 53: 1 | 54: 16 | 55: 8 | 61: 60 | 61: 14, 16 | 61: 16 | 67: 24 | 68: 8, 10, 17 | 69: 4 | 70: 10, 13, 14, 24, 25 | 71: 6, 11, 19 | 74: 6, 9 | 76: 14, 18 | 78: 3, 5, 15 | 79: 2, 11 | 81: 11 | 82: 16 | 83: 2, 10, 8, 15, 20 | 84: 2, 4, 9 | 85: 8 | 86: 8, 1, 6, 24 | 87: 19 | 88: 8 | 90: 1, 12 | 91: 10, 12, 92: 4 | 93: 1, 10 | 95: 13, 20, 26 | 96: 5, 17 | 97: 8, 12, 13, 14 | 98: 12 | 100: 23 | 101: 10 | 102: 23 | 104: 6, 9 | 105: 13 | 107: 6 | 108: 4 | 110: 12 | 111: 12 | 116: 13 | 117: 4, 6, 7 | 119: 3, 9, 11, 21 | 120: 4, 6 | 121: 3 | 122: 6 | 123: 12 | 124: 2, 9, 10 | 125: 11 | 126: 2, 12, 23 | 127: 2, 14, 16, 21 | 128: 7, 19 | 129: 7 | 131: 14 | 137: 8, 20, 21 | 1

I N D E X

[illegible]

indolent. 43: 9 |
indolent. 16: 7 |
indici. 23: 23 |
indicio. 23: 21 | 30: 6 | 108: 16 | 144: 27 |
indidem. 75: 23 |
indigebat. 42: 8 |
indigentem. 114: 2 |
indigent. 89: 20 |
indigna. 27: 17 | 118: 11 |
indigna. 106: 5 |
indignaturus. 10: 18 |
indigne. 92: 8 |
indigne. 67: 23 |
indignerunt. 139: 13 |
indignific. 148: 3 |
indiligens. 136: 2 |
inducant. 45: 10 | —
inducunt. 32: 12 |
induxit. 87: 22 |
induxit. 27: 4 |
indixit. 4: 13 | 65: 28 |
indoles. 95: 3 |
indoluerat. 47: 25 |
inducere. 126: 5 |
induciarum. 86: 20 |
inducias. 86: 10 | 13: 1
inductum *et tradidit*. 142: 1 |
indulgebat. 59: 16 |
indulgendo. 51: 4 | 334: 2
16 |
indulgentie. 131: 10 |
indulgencia. 145: 13 |
indulgeret. 49: 21 |
indultus. 23: 9 | 112: 6 | 139: 16 |
industria. 87: 3 | 132: 3 |
industriis. 11: 1 | 87: 3 | 93: 7 | 132: 24 | 142: 3 |
industrius. 147: 10 |
industriam. 94: 16 |
induxit. 32: 16 |
inermes. 54: 5 | 12: 1
inermis. 122: 2 |
inertia. 144: 20 |
iudex. 75: 30 |
incente. 32: 4 |
ineuntis. 10: 10 |
inexercitata. 95: 3 |
informatum. 39: 33 |
infamem. 79: 21 |
infamia. 2: 10 |
infamis. 33: 1 |
infestis, *non perditis*. 9: 23 |
inferior. 70: 5 |
inferre. 5: 6 | 56: 32 | 212: 2
6 | 119: 1 |
inferret. 31: 10 |
inferni. 24: 16 | 63: 16 |
infestissimas. 100: 15 |
infesto, *insimulo*. 116: 22 |
infruendum. 118: 2 |
infusitas. 80: 2 |
infimis. 235: 5 |
infimos. 90: 35 |
infusitas. 146: 8 |

VOCABULORUM.

infimulus. 71: 4 | 101: 9, 11 | 104: 11 | 126b:
infimissimus. 14: 12 |
infimulus. 60: 18 |
infunderetur. 134: 19 |
ingenii. *profunditas*. 16: 14 |
ingenit. 19: 12 | 72: 10 | 77:
 ¶ 92: 10 | 134: 1 |
ingenio. 70: 14 |
ingenium. 48: 8 |
ingratus. 61: 19 |
ingratus, *adversus*. 17: 13 |
ingratum. 37: 1 | 108:
 4 |
ingratum. 97: 23 |
ingratus. 110: 14 |
injece. 121: 24 |
injece, *intulit*. 113: 2 |
injecta. 90: 15 |
infectus. 13: 19 |
inemer. 143: 29 |
injeceret. 77: 1 |
injuncta. 99: 28 |
inist. 29: 13 |
inist, *insuper*. 127: 13 |
inist. 124: 27 |
inimica. 22: 27 |
inimica. 29: 8 | 11: 18 | 77:
14 | 70: 18 | 101: 10 | 119:
1 |
inimicus. 11: 4 |
inimicus. 67: 20 | 97:
16 |
inimicissimum. 187: 9 | 123:
2 |
inimicicium. 70: 37 |
inimicicias. 113: 11 | 143:
12 |
inimicitias. 81: 1 |
inimicos. 14: 1 | 81: 16 |
inimicum. 17: 17 | 37: 14 |
 ¶ 13: 13 |
inimicus. 140: 17 |
inico. 10: 13 | 27: 1 | 74:
18 | 4: 13 | 32: 12 | 33:
19 | 103: 1 | 100: 7, 13 |
133: 8 | 148: 4 |
iniduum. 41: 17 | 70: 1 |
intorum. 37: 14 | 14: 13 |
injuria. 48: 1 | 24: 2 | 77:
12 |
injurie. 97: 13 |
injurie. 15: 17 |
innocentes. 19: 4 | 20: 17 |
innocens. 125: 15 |
innoxia. 10: 8 |
innoxia. 10: 8 |
inopis. 6: 3 |
inop am. 29: 4 | 134: 32 |
inopis. 92: 6 |
inopinanti. 66: 9 |
inopinata. 66: 6 |
inopinas. 72: 8 |
inquit. 17: 14 | 41: 16 | 47:
20: 21 | 72: 13 | 75:
7, 17 | 66: 18 | 79: 23 |
81: 12 | 100: 24 |

[illegible]

I N D E X

inuenerit. 190 : 2 |
 interfolius. 143 : 19 |
 interfolis. 19 : 16 |
 interfolis. 11 : 10 | 120 : 3 |
 interfolis. 18 : 16 |
 interfolis. 1 : 17 |
 interfolis. 65 : 17 | 120 : 15 |
 interfolis. 11 : 19 | 14 : 21 |
 11 : 21 : 12 | 40 : 11 | 59 :
 51 : 71 : 22 | 88 : 30 | 89 :
 108 : 94 : 17 | 105 : 4 |
 108 : 4 | 115 : 11 |
 intermedium. 19 : 11 |
 intermedium. 97 : 16 |
 interioze. 2 : 16 |
 intercoribus. *ferentis*. 119 :
 5 |
 interire. 25 : 14 | 117 : 11 |
 interire. 116 : 17 |
 interire. 24 : 12 |
 interire. *absumitur*. 11 :
 12 |
 interis. 99 : 1 | 116 : 6 |
 interis. 80 : 2 | 141 : 1 |
 interis. 6 : 1 |
 intercessionem. 94 : 16 |
 intermuncios. 14 : 19 |
 interponens. 14 : 20 |
 interponere. 88 : 11 |
 interposit. 174 : 21 | 179 :
 14 |
 interpectus. 115 : 7 |
 interpectus. 17 : 11 |
 interferens. 6 : 13 |
 interitum. *interitum*. 115 :
 17 |
 interitum. 148 : 7 |
 interitum. 179 : 15 | 142 : 20 |
 interitum. 14 : 16 | 93 : 1 |
 140 : 7 |
 interitum. 116 : 11 |
 interitum. 43 : 11 |
 intera. 68 : 14 | 88 : 21 | 128 :
 5 |
 interat. 90 : 4 |
 interare. 69 : 7 | 69 : 4 |
 intratuna. 54 : 7 |
 intrascent. 65 : 7 |
 introitit. 51 : 21 |
 introitit. 54 : 15 |
 introitit. 96 : 120 |
 introitum. 24 : 14 |
 introitum. 14 : 6 |
 introitum. 140 : 4 |
 introitum. 111 : 1 | 11 : 6 | 18 :
 8 |
 introitum. 15 : 15 | 90 :
 10 |
 introitum. 81 : 5 |
 introitum. 17 : 9 |
 introitum. 118 : 12 |
 introitum. 19 : 20 |
 introitum. 68 : 22 |
 introitum. 54 : 7 |
 introitum. 11 : 19 |

inuenerit. 76 : 17 |
 inuenerit. 110 : 22 |
 inuenerit. 17 : 2 |
 inuenerit. 51 : 11 |
 inuenerit. 78 : 2 | 96 : 20 |
 inuenerit. 128 : 24 |
 inuenerit. 114 : 26 |
 inuenerit. 98 : 16 |
 inuenerit. 107 : 4 |
 inuenerit. 79 : 10 | 124 : 6 |
 inuenerit. 41 : 7 |
 inuenerit. 19 : 18 |
 inuenerit. 12 : 20 | 19 : 21 | 98 :
 7 : 100 : 9 | 107 : 20 | 118 :
 7 |
 inuenerit. 27 : 1 | 31 : 8 | 50 :
 19 |
 inuenerit. 15 : 19 | 26 : 17 |
 16 : 9 | 43 : 1 | 59 : 17 |
 67 : 11 | 77 : 14 | 78 : 11 |
 98 : 11 |
 inuenerit. 61 : 18 |
 inuenerit. 77 : 19 |
 inuenerit. 54 : 9 |
 inuenerit. 143 : 15 |
 inuenerit. 109 : 16 |
 inuenerit. 118 : 11 |
 inuenerit. 95 : 27 |
 inuenerit. 27 : 20 |
 inuenerit. 15 : 12 |
 inuenerit. 147 : 12 |
 inuenerit. 74 : 5 |
 inuenerit. 12 : 7 |
 inuenerit. *n. parum*. 6 : 19 |
 inuenerit. *n. p.* 5 : 8 |
 inuenerit. 44 : 14 | 65 : 19 |
 inuenerit. 34 : 6 | 15 : 4 | 47 :
 6 |
 inuenerit. *n. p.* 63 : 10 |
 inuenerit. *n. p.* 29 : 17 | 119 :
 10 |
 inuenerit. 10 : 1 | 147 : 11 |
 inuenerit. 16 : 16 |
 inuenerit. *n. p.* 63 : 15 |
 inuenerit. 16 : 12 | 17 : 16 |
 63 : 12 |
 inuenerit. 19 : 24 |
 inuenerit. 63 : 1 | 64 : 5 |
 inuenerit. 23 : 12 |
 inuenerit. 142 : 4 |
 inuenerit. 14 : 8 | 115 : 20 |
 inuenerit. 5 : 9 |
 inuenerit. 4 : 14 | 5 : 7 | 9 : 11 | 17 :
 7 | 17 : 11 | 21 : 8 | 21 : 21 |
 10 : 21 | 12 : 21 | 13 : 21 |
 14 : 11 | 15 : 26 | 16 : 6 | 18 :
 11 | 44 : 11 | 46 : 11 | 48 :
 11 | 13 : 16 | 60 : 8 | 61 : 22 |
 27 | 67 : 11 | 24 : 6 | 68 : 6 | 70 :
 22 | 27 : 11 | 28 : 11 | 29 : 11 |
 2 : 11 | 100 : 21 | 101 : 9 |
 107 : 11 | 108 : 16 | 114 :
 11 | 111 : 11 | 112 : 11 | 113 : 7 |
 114 : 11 | 115 : 21 | 116 : 11 |
 117 : 8 | 118 : 11 | 119 : 11 |
 120 : 11 | 121 : 11 | 122 : 11 |

ipsi. 10 : 21 | 40 : 7 | 48 : 11 |
 14 : 11 | 71 : 16 | 74 : 20 |
 88 : 28 | 101 : 21 | 122 : 21 |
 119 : 19 |
 ipsi. 6 : 1 | 8 : 11 | 11 : 21 |
 70 : 11 | 119 : 4 | 141 : 8 |
 ipsi. 29 : 1 | 46 : 7 | 48 :
 16 | 70 : 3 | 86 : 21 | 116 :
 7 |
 ipso. 17 : 1 | 71 : 15 | 84 : 11 |
 127 : 11 |
 ipso. 1 : 7 | 6 : 11 | 15 : 16 |
 98 : 21 | 99 : 17 |
 ipso. 6 : 17 | 71 : 16 | 124 :
 16 |
 ipso. 17 : 21 | 70 : 27 | 79 :
 11 | 87 : 19 | 115 : 24 | 117 :
 11 | 142 : 24 | 144 : 8 |
 118 : 84 : 8 |
 ipso. 17 : 11 | 145 : 14 |
 ipso. 88 : 17 |
 ipso. 88 : 10 | 112 : 5 |
 ipso. 14 : 11 | 88 : 11 |
 ipso. 70 : 22 | 121 : 2 | 117 :
 11 |
 ipso. 7 : 9 |
 ipso. 97 : 0 |
 ipso. 141 : 1 |
 ipso. 127 : 28 |
 ipso. 4 : 4 |
 12 : 1 | 8 : 21 | 10 : 11 | 11 :
 7 | 17 : 7 | 17 : 12 | 42 : 11 |
 11 : 7 | 12 : 16 | 17 : 11 | 65 :
 11 | 68 : 7 | 70 : 11 | 71 : 21 |
 11 : 84 : 4 | 18 : 10 : 14 |
 94 : 12 | 102 : 11 | 107 : 11 |
 106 : 7 | 112 : 14 | 116 : 4 |
 120 : 10 | 147 : 11 |
 ipso. *n. p.* 84 : 1 |
 ipso. 76 : 9 |
 ipso. 41 : 7 |
 ipso. 101 : 9 |
 ipso. *n. p.* 7 : 7 |
 ipso. 17 : 11 | 101 : 11 |
 ipso. 17 : 4 | 19 : 2 | 30 :
 9 : 25 | 11 : 10 | 71 : 27 |
 91 : 14 | 97 : 21 | 114 :
 11 |
 ipso. *adde*. 21 : 7 | 27 : 9 | 67 :
 30 | 81 : 18 | 82 : 7 | 104 :
 20 | 105 : 27 | 109 : 27 |
 ipso. 11 : 7 | 115 : 6 | 119 : 27 |
 121 : 11 | 124 : 24 | 129 : 11 |
 7 | 126 : 11 | 128 : 20 | 142 :
 16 | 148 : 8 |
 ipso. *n. p.* 11 : 21 | 118 : 6 |
 124 : 14 | 125 : 2 | 129 : 11 |
 142 : 6 | 144 : 6 |
 ipso. 119 : 11 |
 ipso. 11 : 16 | 12 : 7 | 119 :
 6 | 120 : 6 | 121 : 11 | 126 :
 2 | 127 : 11 | 128 : 21 | 140 :
 6 | 142 : 11 |
 ipso. 109 : 11 |
 ipso. 6 : 7 | 7 : 11 | 8 : 8 | 9 :
 25 | 12 : 11 | 13 : 21 | 16 : 16 |
 19 : 11 |

VOCABULORUM.

19: 1 | 21: 21 | 24: 8 | 26: 1 |
27: 5 | 29: 11, 14 | 32: 25 |
14: 1 | 12, 14 | 15: 21 | 16: 1
11 | 12, 18 | 41: 1 | 44: 1
9, 11 | 46: 1 | 49: 8 | 54: 1
21 | 19: 21, 23 | 61: 12 |
67: 21 | 66: 6, 9, 22 |
70: 10 | 71: 15 | 74: 9 |
76: 1 | 80: 10 | 81: 14 |
83: 11 | 84: 4 | 85: 3 | 87: 1
9 | 91: 1 | 95: 10 | 97: 12 |
98: 12 | 100: 21 | 101: 1 |
106: 8 | 109: 18 | 110: 10 |
126: 10 | 134: 5, 11 | 137: 1
9 | 138: 11 | 140: 8 | 141: 12 |
16 | 144: 10 | 148: 18 |
itaque, *figne*, 11: 11 |
itaque, *ergo*, 88: 14 |
itaque, *idcirco*, 95: 11 |
itaque, 87: 17 | 115: 1 | 146: 1
10 |
item, 74: 1 | 112: 15 | 125: 1
1, 10 |
item, 11: 21 | 18: 19 | 66: 21 |
70: 21, 26 | 80: 11 | 83: 1
11 | 87: 7 | 88: 1 | 90: 11 |
100: 2 | 110: 1 | 120: 2
7 |
iterum, 16: 1 | 56: 10 | 87: 1
20 | 119: 11 | 124: 3 | 132: 1
1 |
itineris, 121: 1 |
itinere, 24: 6 | 67: 9 | 98: 2
12 | 122: 1 |
itineri, 99: 11 |
itineribus, 95: 11 | 96: 11 |
itineris, 99: 9 |
iturus, 95: 10 |
iuberet, 101: 8 |
iubet, 39: 6 | 54: 1 | 60: 7 |
67: 1 | 68: 16 |
iucundissimum, 147: 20 |
iucundissimum, 144: 21 |
iudex, 79: 7 |
iudicabat, 11: 7 |
iudicamus, 111: 8 |
iudicandum, 143: 1 |
iudicare, 76: 20 | 142: 16 |
144: 24 | 147: 18 |
iudicari, 11: 9 | 21: 12 | 74: 1
14 | 102: 17 | 129: 16 | 136: 1
20 | 141: 9 | 144: 20 |
iudicavit, 46: 1 |
iudicant, 1: 8 |
iudicant, *damaunt*, 125: 1
24 |
iudicasset, 10: 17 |
iudicatum, 30: 6 | 134: 17 |
iudicatus, 119: 9 |
iudicavit, 14: 1 |
iudicent, 1: 1 |
iudicet, 98: 22 |
iudicial, 61: 20 | 140: 4 |
iudicialis, 11: 2 | 104: 11 |
iudicio, 17: 9 | 61: 18 | 79: 8
8 | 106: 1 | 107: 1 | 144: 10 |
Cernitum Nepes.

iudicium, 20: 19 | 10: 4 |
78: 18 | 105: 14 | 137: 8 |
iugera, 4: 18 |
iugrum, 43: 6 |
iugularis, 101: 10 |
iuvifer, 90: 11 |
Julium, 141: 1 | 142: 10 |
iumenta, 96: 26 | 100: 7 |
iumentis, 110: 1 |
iumentorum, 121: 7 |
iumentum, 96: 10 |
Juniam, *sup. famisam*, 146: 1
2 |
iunctis, 110: 1 |
iunctus, 117: 21 |
iura, 64: 4 |
iurare, 51: 21 | 119: 15 |
iurasset, 100: 12 |
iuravit, 86: 12 |
iure, 15: 10 | 41: 6 | 83: 21 |
132: 1 |
iuris, 15: 17 | 132: 14 |
iur, 128: 23 | 117: 8 |
iurjurandum, 86: 1 | 119: 1
16 |
iussit, 78: 11 |
iussit, 46: 1 | 141: 6 |
iussu, *sub*, 87: 24 |
iussit, 49: 10 |
iussit, 15: 6 | 16: 16 | 17: 4 |
63: 22 | 66: 8, 12 | 70: 2
21 | 91: 6 | 98: 1 | 101: 23 |
119: 15 | 136: 12 | 139: 4 |
148: 10 |
iussu, 64: 1 | 65: 1 | 68: 10 |
87: 10 |
iustus, 105: 10 | 126: 12 |
iustitia, 4: 15 | 20: 10 |
iustitia, 10: 1 | 112: 1 |
iustus, 10: 2 | 19: 6, 11 |
iuvare, 89: 10 |
iuvit, 134: 17 |
iuxta, 27: 25 | 27: 15 | 62: 1
12 | 64: 19 | 112: 12 |
iuxta, 149: 1 |

L.

Labeone, *n. p.*, 129: 1 |
labor, 103: 1 |
laborat, 82: 17 |
labore, 13: 10 | 39: 11 | 44: 1
16 | 17: 1 | 142: 8 |
laborem, 111: 11 | 101: 15 |
labores, 110: 18 |
laboribus, 129: 1 |
laboriosus, 142: 16 |
laborio us, 31: 9 | 61: 2 |
Lacedaemona, *n. p.*, 30: 2 |
Lacedaemonem, 7: 6 | 144: 27
24: 6 | 27: 7 | 33: 24 |
Lacedaemoni, 2: 6 |
Lacedaemonii, 87: 14 | 10: 16,
24 |

39 | 16: 1, 7 | 20: 9 | 27: 1
11 | 22: 27 | 27: 1 | 28: 10,
21 | 29: 14 | 34: 4, 26 |
44: 16 | 59: 7 | 62: 4 |
77: 21 | 79: 1 | 82: 4 | 89: 17,
20 |
Lacedaemonia, 7: 4 | 16: 13 |
20: 8 | 28: 8 | 10: 7 | 18: 1
2, 7, 15 | 41: 9 | 45: 4,
10 | 46: 11 | 76: 27 | 76: 2
11 | 79: 12 | 81: 8 | 86: 2,
11 | 87: 21 | 88: 10 |
Lacedaemoniorum, 12: 6 | 13: 6,
14 | 12: 15: 6, 8 | 12: 12,
17 | 23: 8, 20 | 27: 6, 28: 15
12 | 19: 12 | 34: 17 | 35: 11
13 | 16: 16 | 17: 26 | 42: 2
11 | 44: 6 | 46: 21 | 51: 16
9 | 77: 9 | 79: 28 | 82: 4 |
81: 7 |
Lacedaemonios, 15: 15 | 37: 1
5 | 40: 1, 1 | 46: 7 | 78: 1,
21 |
Lacedaemonius, 30: 12 | 111: 1
6 | 120: 13 |
lacedaemiv, 114: 13 |
Laco, *n. patronum*, 61: 10 |
86: 15 | 87: 14 |
Lacon, 81: 14 |
Lacone, 86: 10 |
Laconicum, 62: 1 |
Laconum, 81: 13 | 11: 90: 2
2 |
Lachrymans, 35: 21 | 106: 5
1 |
lachrymaris, 35: 24 |
lachrymis, 116: 10 |
ladebat, 141: 12 |
ladendo, 119: 12 |
lalem, 107: 10 |
lattia, 16: 4 |
lattia, 62: 8 |
Lamachus, *n. p.*, 32: 11 |
Lamprus, *n. p.*, 73: 4 |
Lampachm, *n. p.*, 18: 1 |
Laphylli, *n. p.*, 110: 20 |
Laphyllis, 110: 18 |
Laphyllus, 110: 14 |
lapide, 112: 15 |
lapidem, 24: 14 | 149: 1 |
lapidei, 33: 21 |
largitione, 8: 25 | 11: 12 | 117: 1
1 |
largitionibus, 117: 4 |
largitudine, 71: 20 |
largitudinem, 100: 6 |
laram, 78: 11 |
larebat, 71: 21 | 98: 10 | 140: 9
9 |
latare, 89: 16 |
latet, 28: 4 |
latine, 115: 21 |
latini, *adell*, 115: 20 |
latrum, 22: 17 |
laudanda, 6: 13 |
laudando, 19: 16 |
C

INDEX

laudatione. 89: 11
laudari. 140: 1
laudavit. 89: 11
laude. 56: 17 | 72: 6 | 132: 1
11 | 140: 26
laudem. 107: 20 | 112: 3
laudes. 110: 6
laudi. 2: 4 | 73: 12
laudibus. 2: 7 | 30: 18 | 39: 24 | 73: 1
laudis. 62: 9 | 136: 24
laus. 10: 7 | 40: 6 | 83: 11
83: 7
laure. 19: 16
laurus. 143: 14
laxavit. 23: 17
lectici. 122: 3
lecticuli. 149: 1
lectione. 143: 22
lecto. *subst.* 54: 7
lectores. 20: 1 | 146: 16
lectoribus. 72: 2
lectorum. 80: 11
legat. 98: 21 | 145: 2
legati. 14: 21 | 31 | 15: 4
77: 7, 8 | 201: 8 | 119: 1
125: 2, 19 | 123: 15, 27
137: 12
legationem. 14: 20
legationes. 48: 17
legationis. 83: 20
legationum. 77: 8
legatos. 14: 18, 20 | 15: 7, 27 | 16: 2 | 22: 26 | 30: 2
59: 11 | 70: 12 | 105: 7
128: 19
legatus. 76: 15 | 83: 15
lege. 78: 10 | 110: 15
legem. 42: 17, 18
legendum. 10: 25
legent. 1: 3
legiaz. 21: 6
legeter. 146: 7
leges. 100: 10
legi. *subst.* 78: 15
legibus. 18: 12 | 23: 4 | 25: 4 | 62: 6 | 105: 12 | 107: 14 | 110: 20 | 137: 4
legimus. 68: 27
legis. 78: 20
legisset. 10: 19
legitimam. 19: 14
legitimus. 106: 1
Lemni. *n. parvum*. 4: 3
Lemnum. *n. p.* 4: 2, 5, 19
1: 1
lenire. 72: 22
leniri. 100: 22
leonem. 100: 24
Leonida. *n. p.* 12: 6
Leonatur. *n. p.* 94: 11
Leocrychide. *n. p.* 83: 3
Leocrychidem. 83: 13
leporum. 215: 20
leo. *morte*. 113: 10
levavit. 134: 22

Leucocysti. *n. parvum*. 64: 19
Leuctra. *n. p.* 78: 22 | 88: 30
leuctrici. 77: 10 | 82: 7
leuctricam. 77: 7 | 79: 25 | 89: 17
leve. 1: 12 | 56: 2 | 143: 13
levia. 73: 11
levitos. 148: 27
leviora. 72: 13
leviores. 55: 13
levit. 69: 17 | 144: 13
lex. 78: 9 | 145: 20
libenter. 19: 15, 19, 22 | 119: 12
libentius. 89: 16 | 96: 21
liberalis. 11: 9 | 144: 13
liberalitate. 27: 13 | 32: 22
137: 2 | 141: 11
liberalitatem. 25: 17 | 141: 7
liberaliter. 30: 17 | 143: 15
liberalius. 59: 17
liberandem. 5: 26
liberandum. 38: 3 | 81: 16
liberandarum. 83: 21
liberare. 40: 14
liberaretur. 20: 1
liberaret. 107: 3
liberati. 81: 6
liberata. 14: 1 | 46: 21
liberatotem. 54: 20
liberatam. 77: 20
liberatus. 17: 15 | 25: 15 | 104: 14
liberaverunt. 83: 7
liberavi. 76: 13
liberavit. 8: 15 | 61: 9
liber. 106: 8 | 146: 13
liberi. *adjest.* 14: 25
liberi. *subst.* 93: 16
liberia. *subst.* 57: 4, 6 | 65: 21 | 85: 10 | 96: 6 | 97: 17 | 101: 7 | 103 | 9
liberia. *adjest.* 59: 18
liberius. 10: 15 | 55: 5
liberos. *adjest.* 6: 11
liberos. *subst.* 76: 6 | 77: 2
79: 23 | 84: 12 | 102: 13
117: 1 | 139: 14
liberrime. 15: 9
liberare. 10: 15 | 42: 1
liberatem. 32: 20 | 40: 15
50: 11 | 79: 2 | 83: 5 | 107: 12 | 109: 10 | 110: 24
libet. 82: 13
libidinis. 40: 4
libidinosis. 31: 12 | 112: 17
libiaz. 143: 3
libri. 129: 9, 14 | 132: 20
137: 6
libris. 146: 12, 6

libro. 3: 3 | 10: 9 | 133: 4
libros. 144: 27
librum. 30: 17, 23
licebat. 19: 22 | 85: 8 | 96: 14
licentia. 33: 17 | 98: 16, 19
licentius. 72: 26
liceret. 70: 33 | 75: 15 | 109: 1 | 110: 18, 20, 25
licet. 23: 4 | 37: 8
licitum. 12: 9 | 100: 16
ligna. 39: 1
lignis. 11: 27
lignum. 11: 30
Ligures. *n. parvum*. 121: 8
lymen. 54: 6
lineas. *adjest.* *ex lineis*. 55: 15
lingua. 1: 10 | 48: 21
linguae. 32: 1
lis. 9: 17 | 63: 18
litem. 25: 2
litibus. 139: 20
literatum. 1: 6 | 80: 9 | 129: 23 | 132: 16 | 133: 11
litera. 66: 15
literas. 22: 4 | 23: 19 | 45: 21 | 65: 14 | 97: 2, 19
133: 12 | 146: 6
literatissimi. 147: 2
litteris. 17: 13, 21 | 23: 30
67: 20 | 129: 8 | 136: 3
147: 15
litore. 122: 6
loca. 4: 2 | 14: 12 | 37: 22
53: 28 | 72: 14 | 97: 27
99: 4, 9 | 120: 11
loci. 70: 11, 22
locis. 8: 2 | 27: 13 | 64: 18
66: 26 | 68: 4 | 69: 8
71: 14 | 87: 13, 15 | 96: 24 | 97: 2 | 99: 29 | 135: 120 | 146: 7
loco. 7: 19 | 12: 8, 13 | 13: 15 | 14: 24 | 16: 15 | 23: 21 | 24: 19, 20 | 30: 12
23: 54 | 25: 18 | 6: 69
12 | 70: 4 | 91: 3 | 7: 96
18 | 97: 4 | 113: 6 | 125: 8 | 127: 23 | 128: 24
131: 116: 6 | 133: 16
locorum. 70: 7 | 77: 16 | 95: 15 | 116: 6 | 125: 11
locum. 2: 13 | 8: 5 | 23: 25
36: 17 | 37: 25 | 69: 7
70: 24 | 71: 15 | 19: 24
78: 5 | 81: 13 | 85: 8 | 89: 8, 11, 14 | 97: 8 | 95: 19
101: 13 | 128: 23 | 137: 12
12
locum. *occasionem*. 114: 12
locus. 22: 26 | 71: 12
locupletari. 36: 21
locupletatus. 86: 26
locupletaro. 11: 7
locupletavit. 4: 12 | 27: 22
117: 6

VOCABULORUM.

locupletia. 41:9 |
locupletissima. 86:21 |
longarum. 11:21 |
longas. 46:18 |
longe. 14:14 | 16:25 | 66:29 | 85:4 | 98:21 |
longinquiore. 11:10 |
longiorem. 92:6 | 100:2 |
longiores. 55:14 |
longis. 51:13 |
longissime. 14:23 |
longius. 13:17 | 114:25 |
longo. 65:24 |
Longo, n. p. 121:6 |
longum. 124:2 |
loquebantur. 42:1 | 116:16 |
loquebatur. 53:6 | 117:19 |
loquentem. 43:21 |
loquentes. 51:10 |
loquentem. 16:12 |
loquentur. 21:16 |
loqui. 101:9 |
loricatum. 55:15 |
loro. 96:12 |
Lucania, n. p. 121:13 |
lucida. 80:9 |
Lucil, n. p. 150:4 | 116:13 |
142:1 |
Lucio. 127:19 | 25 | 111:9 |
116:9 |
Lucum. 123:15 | 141:3 |
142:10 | 148:11 |
Lucius. 122:7 | 114:6 |
Lucullus, n. p. 116:12 |
Lucretii, n. p. 142:10 |
lucris. 41:3 |
luctando. 21:16 |
Luctatio, n. p. 115:2 |
lucus. 9:6 |
ludo. 140:14 |
ludos. 112:12 |
lumbos. 148:8 |
lunina. 109:16 |
Lustranos, n. parva. 112:25 |
luxuria. 112:8 |
luxuria. 12:11 |
luxuriosus. 90:4 |
luxuriam. 98:23 | 104:4 |
luxuriose. 40:6 |
luxuriosus. 22:21 |
luxuriosus. 11:12 | 112:17 |
Lyci, n. p. 14:22 |
Lycos. 54:13 |
Lydia, n. p. 44:14 | 65:18 |
Lydonum. 69:15 |
Lyfander, n. p. 28:8 | 11:30 | 12:26 | 17:12 |
Lylandro. 30:24 | 17:16 |

44:8 | 46:22 | 85:15 |
Lyfandrum. 10:21 | 17:4 |
18:11 |
Lyfium, n. p. 71:6 |
Lyfimachus, n. p. 100:12 |
102:10 | 111:8 | 11:11 |

M.

Macedo. 62:16 |
Macedones. 92:5 | 71:9 | 67:23 |
Macedonis. 17:4 |
Macedoniam. 94:2 | 96:5 |
97:9 | 112:14 |
Macedonum. 95:9 | 98:12 |
100:10 | 102:21 | 105:2 | 112:9 |
Macrochir. 111:12 | 112:2 |
Macronthros. 16:19 |
maculavit. 14:15 |
magis. 4:17 | 8:6 | 12:15 | 17:23 | 14:11 | 25:7 | 28:1 | 19:22 | 41:20 | 48:14 | 10:8 | 10:16 | 10:17 | 10:18 | 10:19 | 10:20 | 10:21 | 10:22 | 10:23 | 10:24 | 10:25 | 10:26 | 10:27 | 10:28 | 10:29 | 10:30 | 10:31 | 10:32 | 10:33 | 10:34 | 10:35 | 10:36 | 10:37 | 10:38 | 10:39 | 10:40 | 10:41 | 10:42 | 10:43 | 10:44 | 10:45 | 10:46 | 10:47 | 10:48 | 10:49 | 10:50 | 10:51 | 10:52 | 10:53 | 10:54 | 10:55 | 10:56 | 10:57 | 10:58 | 10:59 | 10:60 | 10:61 | 10:62 | 10:63 | 10:64 | 10:65 | 10:66 | 10:67 | 10:68 | 10:69 | 10:70 | 10:71 | 10:72 | 10:73 | 10:74 | 10:75 | 10:76 | 10:77 | 10:78 | 10:79 | 10:80 | 10:81 | 10:82 | 10:83 | 10:84 | 10:85 | 10:86 | 10:87 | 10:88 | 10:89 | 10:90 | 10:91 | 10:92 | 10:93 | 10:94 | 10:95 | 10:96 | 10:97 | 10:98 | 10:99 | 10:100 | 10:101 | 10:102 | 10:103 | 10:104 | 10:105 | 10:106 | 10:107 | 10:108 | 10:109 | 10:110 | 10:111 | 10:112 | 10:113 | 10:114 | 10:115 | 10:116 | 10:117 | 10:118 | 10:119 | 10:120 | 10:121 | 10:122 | 10:123 | 10:124 | 10:125 | 10:126 | 10:127 | 10:128 | 10:129 | 10:130 | 10:131 | 10:132 | 10:133 | 10:134 | 10:135 | 10:136 | 10:137 | 10:138 | 10:139 | 10:140 | 10:141 | 10:142 | 10:143 | 10:144 | 10:145 | 10:146 | 10:147 | 10:148 | 10:149 | 10:150 | 10:151 | 10:152 | 10:153 | 10:154 | 10:155 | 10:156 | 10:157 | 10:158 | 10:159 | 10:160 | 10:161 | 10:162 | 10:163 | 10:164 | 10:165 | 10:166 | 10:167 | 10:168 | 10:169 | 10:170 | 10:171 | 10:172 | 10:173 | 10:174 | 10:175 | 10:176 | 10:177 | 10:178 | 10:179 | 10:180 | 10:181 | 10:182 | 10:183 | 10:184 | 10:185 | 10:186 | 10:187 | 10:188 | 10:189 | 10:190 | 10:191 | 10:192 | 10:193 | 10:194 | 10:195 | 10:196 | 10:197 | 10:198 | 10:199 | 10:200 | 10:201 | 10:202 | 10:203 | 10:204 | 10:205 | 10:206 | 10:207 | 10:208 | 10:209 | 10:210 | 10:211 | 10:212 | 10:213 | 10:214 | 10:215 | 10:216 | 10:217 | 10:218 | 10:219 | 10:220 | 10:221 | 10:222 | 10:223 | 10:224 | 10:225 | 10:226 | 10:227 | 10:228 | 10:229 | 10:230 | 10:231 | 10:232 | 10:233 | 10:234 | 10:235 | 10:236 | 10:237 | 10:238 | 10:239 | 10:240 | 10:241 | 10:242 | 10:243 | 10:244 | 10:245 | 10:246 | 10:247 | 10:248 | 10:249 | 10:250 | 10:251 | 10:252 | 10:253 | 10:254 | 10:255 | 10:256 | 10:257 | 10:258 | 10:259 | 10:260 | 10:261 | 10:262 | 10:263 | 10:264 | 10:265 | 10:266 | 10:267 | 10:268 | 10:269 | 10:270 | 10:271 | 10:272 | 10:273 | 10:274 | 10:275 | 10:276 | 10:277 | 10:278 | 10:279 | 10:280 | 10:281 | 10:282 | 10:283 | 10:284 | 10:285 | 10:286 | 10:287 | 10:288 | 10:289 | 10:290 | 10:291 | 10:292 | 10:293 | 10:294 | 10:295 | 10:296 | 10:297 | 10:298 | 10:299 | 10:300 | 10:301 | 10:302 | 10:303 | 10:304 | 10:305 | 10:306 | 10:307 | 10:308 | 10:309 | 10:310 | 10:311 | 10:312 | 10:313 | 10:314 | 10:315 | 10:316 | 10:317 | 10:318 | 10:319 | 10:320 | 10:321 | 10:322 | 10:323 | 10:324 | 10:325 | 10:326 | 10:327 | 10:328 | 10:329 | 10:330 | 10:331 | 10:332 | 10:333 | 10:334 | 10:335 | 10:336 | 10:337 | 10:338 | 10:339 | 10:340 | 10:341 | 10:342 | 10:343 | 10:344 | 10:345 | 10:346 | 10:347 | 10:348 | 10:349 | 10:350 | 10:351 | 10:352 | 10:353 | 10:354 | 10:355 | 10:356 | 10:357 | 10:358 | 10:359 | 10:360 | 10:361 | 10:362 | 10:363 | 10:364 | 10:365 | 10:366 | 10:367 | 10:368 | 10:369 | 10:370 | 10:371 | 10:372 | 10:373 | 10:374 | 10:375 | 10:376 | 10:377 | 10:378 | 10:379 | 10:380 | 10:381 | 10:382 | 10:383 | 10:384 | 10:385 | 10:386 | 10:387 | 10:388 | 10:389 | 10:390 | 10:391 | 10:392 | 10:393 | 10:394 | 10:395 | 10:396 | 10:397 | 10:398 | 10:399 | 10:400 | 10:401 | 10:402 | 10:403 | 10:404 | 10:405 | 10:406 | 10:407 | 10:408 | 10:409 | 10:410 | 10:411 | 10:412 | 10:413 | 10:414 | 10:415 | 10:416 | 10:417 | 10:418 | 10:419 | 10:420 | 10:421 | 10:422 | 10:423 | 10:424 | 10:425 | 10:426 | 10:427 | 10:428 | 10:429 | 10:430 | 10:431 | 10:432 | 10:433 | 10:434 | 10:435 | 10:436 | 10:437 | 10:438 | 10:439 | 10:440 | 10:441 | 10:442 | 10:443 | 10:444 | 10:445 | 10:446 | 10:447 | 10:448 | 10:449 | 10:450 | 10:451 | 10:452 | 10:453 | 10:454 | 10:455 | 10:456 | 10:457 | 10:458 | 10:459 | 10:460 | 10:461 | 10:462 | 10:463 | 10:464 | 10:465 | 10:466 | 10:467 | 10:468 | 10:469 | 10:470 | 10:471 | 10:472 | 10:473 | 10:474 | 10:475 | 10:476 | 10:477 | 10:478 | 10:479 | 10:480 | 10:481 | 10:482 | 10:483 | 10:484 | 10:485 | 10:486 | 10:487 | 10:488 | 10:489 | 10:490 | 10:491 | 10:492 | 10:493 | 10:494 | 10:495 | 10:496 | 10:497 | 10:498 | 10:499 | 10:500 | 10:501 | 10:502 | 10:503 | 10:504 | 10:505 | 10:506 | 10:507 | 10:508 | 10:509 | 10:510 | 10:511 | 10:512 | 10:513 | 10:514 | 10:515 | 10:516 | 10:517 | 10:518 | 10:519 | 10:520 | 10:521 | 10:522 | 10:523 | 10:524 | 10:525 | 10:526 | 10:527 | 10:528 | 10:529 | 10:530 | 10:531 | 10:532 | 10:533 | 10:534 | 10:535 | 10:536 | 10:537 | 10:538 | 10:539 | 10:540 | 10:541 | 10:542 | 10:543 | 10:544 | 10:545 | 10:546 | 10:547 | 10:548 | 10:549 | 10:550 | 10:551 | 10:552 | 10:553 | 10:554 | 10:555 | 10:556 | 10:557 | 10:558 | 10:559 | 10:560 | 10:561 | 10:562 | 10:563 | 10:564 | 10:565 | 10:566 | 10:567 | 10:568 | 10:569 | 10:570 | 10:571 | 10:572 | 10:573 | 10:574 | 10:575 | 10:576 | 10:577 | 10:578 | 10:579 | 10:580 | 10:581 | 10:582 | 10:583 | 10:584 | 10:585 | 10:586 | 10:587 | 10:588 | 10:589 | 10:590 | 10:591 | 10:592 | 10:593 | 10:594 | 10:595 | 10:596 | 10:597 | 10:598 | 10:599 | 10:600 | 10:601 | 10:602 | 10:603 | 10:604 | 10:605 | 10:606 | 10:607 | 10:608 | 10:609 | 10:610 | 10:611 | 10:612 | 10:613 | 10:614 | 10:615 | 10:616 | 10:617 | 10:618 | 10:619 | 10:620 | 10:621 | 10:622 | 10:623 | 10:624 | 10:625 | 10:626 | 10:627 | 10:628 | 10:629 | 10:630 | 10:631 | 10:632 | 10:633 | 10:634 | 10:635 | 10:636 | 10:637 | 10:638 | 10:639 | 10:640 | 10:641 | 10:642 | 10:643 | 10:644 | 10:645 | 10:646 | 10:647 | 10:648 | 10:649 | 10:650 | 10:651 | 10:652 | 10:653 | 10:654 | 10:655 | 10:656 | 10:657 | 10:658 | 10:659 | 10:660 | 10:661 | 10:662 | 10:663 | 10:664 | 10:665 | 10:666 | 10:667 | 10:668 | 10:669 | 10:670 | 10:671 | 10:672 | 10:673 | 10:674 | 10:675 | 10:676 | 10:677 | 10:678 | 10:679 | 10:680 | 10:681 | 10:682 | 10:683 | 10:684 | 10:685 | 10:686 | 10:687 | 10:688 | 10:689 | 10:690 | 10:691 | 10:692 | 10:693 | 10:694 | 10:695 | 10:696 | 10:697 | 10:698 | 10:699 | 10:700 | 10:701 | 10:702 | 10:703 | 10:704 | 10:705 | 10:706 | 10:707 | 10:708 | 10:709 | 10:710 | 10:711 | 10:712 | 10:713 | 10:714 | 10:715 | 10:716 | 10:717 | 10:718 | 10:719 | 10:720 | 10:721 | 10:722 | 10:723 | 10:724 | 10:725 | 10:726 | 10:727 | 10:728 | 10:729 | 10:730 | 10:731 | 10:732 | 10:733 | 10:734 | 10:735 | 10:736 | 10:737 | 10:738 | 10:739 | 10:740 | 10:741 | 10:742 | 10:743 | 10:744 | 10:745 | 10:746 | 10:747 | 10:748 | 10:749 | 10:750 | 10:751 | 10:752 | 10:753 | 10:754 | 10:755 | 10:756 | 10:757 | 10:758 | 10:759 | 10:760 | 10:761 | 10:762 | 10:763 | 10:764 | 10:765 | 10:766 | 10:767 | 10:768 | 10:769 | 10:770 | 10:771 | 10:772 | 10:773 | 10:774 | 10:775 | 10:776 | 10:777 | 10:778 | 10:779 | 10:780 | 10:781 | 10:782 | 10:783 | 10:784 | 10:785 | 10:786 | 10:787 | 10:788 | 10:789 | 10:790 | 10:791 | 10:792 | 10:793 | 10:794 | 10:795 | 10:796 | 10:797 | 10:798 | 10:799 | 10:800 | 10:801 | 10:802 | 10:803 | 10:804 | 10:805 | 10:806 | 10:807 | 10:808 | 10:809 | 10:810 | 10:811 | 10:812 | 10:813 | 10:814 | 10:815 | 10:816 | 10:8

INDEX

majorum, *ueterum*. 1: 91
 mapus. 8: 22 | 46: 14 | 144: 21
 mala. 17: 9 |
 mali. 68: 17 |
 male. 1: 14 | 13: 18 | 35: 31 | 14: 18 | 13: 3: 4: 8 | 61: 12 | 67: 18 | 82: 31 | 79: 21 | 68: 12 | 103: 19 | 104: 10 | 114: 10 |
 malebat. 141: 13 |
 maledicentissimi. 39: 16 |
 maledici. 116: 16 |
 maleficam. 90: 8 |
 mali. 115: 17 | 140: 28 |
 malis. 116: 11 | 140: 28 |
 malis, *ueter*. 45: 21 |
 malitiose. 16: 11 |
 malit. 100: 14 |
 mallet. 64: 11 |
 mallet, *aliger*. 117: 12 |
 malos, *ueter*. 16: 15 |
 malos. 79: 29 | 140: 3 |
 maluit. 102: 8 | 18: 18 | 47: 3 | 62: 12 | 61: 11 | 109: 12 |
 malum. 14: 10 |
 Mamercum, n. p. 109: 2 |
 manceps. 117: 6 |
 mandata. 144: 11 |
 mandatis. 4: 14 | 12: 11 | 13: 13 | 18: 13 | 113: 13 |
 manere. 4: 14 | 14: 12 | 11: 13 | 13: 13 | 18: 13 | 113: 13 |
 maneret. 45: 1 | 109: 11 |
 maneret. 45: 14 | 62: 9 |
 manibus. 110: 16 |
 Manlii, n. p. 139: 10 |
 manerant. 18: 1 |
 mania. 70: 4 | 86: 13 | 96: 11 | 112: 6 |
 Mantineam, n. p. 79: 9 |
 maris. 21: 1 | 10: 10 | 19: 2 | 64: 17 | 66: 2 | 68: 1 | 69: 6 | 74: 4 | 112: 16 | 140: 19 |
 maris, *ueter*. 4: 11 | 21: 2 | 66: 24 |
 maris, *ueter*. 121: 1 |
 maribus. 16: 11 |
 marum. 68: 6 | 70: 6 | 87: 11 | 93: 1 | 115: 9 | 121: 21 |
 marum, *ueter*. 11: 2 |
 marum, *ueter*. 67: 26 |
 marum, *ueter*. 96: 14 |
 marus. 12: 12 | 79: 30 | 83: 12 | 107: 16 |
 marus, *ueter*. 7: 16 | 8: 12 |
 Marathona, n. p. agri. 7: 2 |

Marathonia. 8: 20 |
 Marathonia. 14: 15 |
 Marathonium, *adject.*. 11: 21 |
 Marathonia. 14: 21 |
 Marcelli, n. p. 146: 4 |
 Marcello. 120: 4 | 110: 8 |
 Marcellorum. 146: 4 |
 Marcellum. 124: 2 |
 Marci. 141: 1 | 144: 18 | 146: 2 |
 Marco. 125: 18 | 129: 4 | 7 | 130: 17 | 134: 13 | 138: 18 | 144: 23 | 24 | 147: 11 |
 Marcum. 123: 11 | 124: 2 |
 Marcus. 130: 5 | 114: 2 | 116: 18 | 141: 19 | 24 |
 Mardonius, n. p. 22: 21 | 21: 4 |
 mare. 11: 11 | 16: 1 | 46: 9 | 11: 60 | 11: 62: 4 | 117: 3 |
 mari. 11: 18 | 13: 11 | 20: 9 | 11: 6 | 11: 16 | 44: 4 | 61: 7 | 112: 2 | 114: 10 | 119: 1 | 126: 11 | 127: 8 | 140: 26 |
 Marii, n. p. 144: 18 |
 matrem. 144: 1 |
 matrem. 10: 8 | 62: 1 |
 matrem. 46: 10 | 117: 1 |
 matrem. 11: 11 |
 Marius. 114: 17 |
 Marius. 114: 2 |
 Massagetas. 111: 10 |
 materfamilias. 21: 13 | 97: 7 | 107: 30 |
 mater. 64: 11 | 27: 2 | 147: 10 |
 matrem. 14: 12 | 41: 22 | 72: 12 | 102: 13 | 141: 12 |
 matricidas. 77: 1 |
 matrimonio. 2: 1 | 25: 6 | 48: 1 |
 matrimonium. 113: 12 | 116: 18 |
 matris. 112: 6 | 147: 2 |
 maturandam. 13: 24 |
 maturavi, *ueter*. 60: 6 |
 maturi. 114: 8 |
 maxima. 10: 8 | 14: 4 | 88: 2 | 89: 23 | 110: 12 |
 maximi. 16: 18 | 79: 8 | 140: 2 |
 maximum. 26: 8 | 12: 26 | 12: 2 | 71: 13 | 87: 21 |
 maximum. 100: 22 | 147: 19 |
 maximum. 108: 18 | 110: 7 |

117: 4 |
 maxime. 3: 1 | 7: 6 | 10: 11: 24 | 26: 16 | 33: 20 | 36: 13 | 49: 7 | 41: 2 | 49: 2 | 76: 2 | 72: 4 | 78: 2 | 61: 4 | 67: 20 | 72: 6 | 31 | 87: 1 | 97: 16 | 104: 11 | 109: 18 | 112: 11 | 117: 9 |
 maximi. 12: 17 | 64: 7 | 67: 24 | 87: 17 | 146: 1 |
 maximis. 37: 8 | 14: 4 | 11: 112: 1 |
 maximo. 45: 12 | 11: 17 | 66: 14 | 74: 4 | 109: 10 | 119: 10 |
 Maximo, n. p. 110: 2 |
 maximus. 101: 10 | 110: 18 | 120: 4 |
 maximum. 28: 10 | 10: 23 | 12: 24 | 69: 18 | 82: 19 | 119: 21 |
 maximus. 68: 23 | 87: 9 |
 Maximus, n. p. 113: 1 |
 me. 17: 12 | 19: 4 | 24 | 77: 14 | 77: 10 | 122: 10 | 76: 10 | 79: 21 | 104: 1 | 119: 8 | 11: 19 | 19: 20 | 137: 21 | 148: 11 | 16 |
 mei. 77: 16 | 148: 11 |
 meum. 46: 11 |
 meum. 17: 10 | 43: 8 |
 medebat. 80: 11 |
 Medi. 22: 22 |
 mediam. 98: 13 |
 medici. 22: 22 |
 medici. 49: 11 | 148: 4 |
 medicina. 148: 1 |
 medicis. 49: 12 |
 medicos. 10: 11 |
 medimnus. 117: 4 |
 mediotici. 141: 2 | 10 |
 Medis. 99: 2 |
 meditare. 87: 10 | 117: 2 |
 Medus. 11: 4 |
 mei. 104: 12 |
 mei. 104: 4 |
 mei. 91: 13 |
 meliora. 11: 9 |
 meminerat. 14: 11 |
 memet. 128: 24 | 140: 12 |
 memoria. 10: 4 | 13: 21 | 61: 2 | 107: 1 | 120: 6 |
 memoria. 18: 2 | 11: 1 | 64: 6 | 14: 14 |
 memorie. 12: 12 | 12: 11 | 12: 11 | 12: 11 |
 memorie, *ueter*. 129: 11 |
 memoriam. 14: 4 | 18: 1 | 19: 1 | 62: 13 | 77: 19 | 108: 21 | 112: 13 |

V O C A B U L O R U M.

mendacium. **144: 9**
Menecleide. *n. hominis*. **7**
Menecleides. **75: 22**
Menecleides. **7: 12** | **76: 5**
Menelas. **91: 11**
Menelaeus. *n. p.* **17: 9**
Menelaus. **64: 17**
mens. **88: 21**
mensura. **91: 6**
mensis. **97: 1** | **141: 16**
143: 16
mensurus. **13: 21** | **78: 12**
12: 1
mensurar. **137: 13**
mensur. **46: 17** | **81: 9** | **88: 2**
2: 9 | **11: 12** | **127: 11** | **137: 7** | **119: 18**
mentis. *confusio*. **7: 26**
mentionem. **138: 17**
mentionem. **13: 17** | **14: 10**
77: 21 | **116: 20** | **138: 8**
144: 37
mentuarum. **74: 5**
meo. **50: 2**
mercede. *merc.* **2: 7**
mercenarii. **97: 7**
mercenarii, *pendentarii*. **117: 8**
mercenarios. **127: 10**
merci. **104: 18**
merididum. **20: 15**
meritis. **17: 1** | **45: 1** | **47: 14** | **97: 21**
merito. **77: 13** | **114: 20**
meritorium. **24: 21**
meruit. **170: 6**
Messena. **79: 5** | **83: 17**
metallus. **11: 12** | **27: 10**
metimur. **92: 3**
metiri. **144: 10**
metui. **109: 18**
metui, *metui*. **54: 10**
metum. **148: 19**
meus. **119: 18**
Miciche. **77: 13**
Micichum. **77: 4**
Micichus. **77: 7**
migrare. **148: 22**
mili. **17: 10** | **19: 4** | **61: 4**
45: 17 | **76: 18** | **79: 27**
240: 10 | **151: 11** | **119: 13**
146: 16 | **171: 1**
miles. **41: 6**
Milusius, *adfect.* **6: 4**
milinare. **67: 1**
militare. **96: 19**
militari. **20: 4** | **77: 4** | **91: 76: 17** | **70: 21** | **77: 31**
101: 12
militarius. **10: 8** | **37: 18**
44: 8 | **61: 2** | **107: 13**
107: 21 | **21: 20** | **73: 3** | **76: 13** | **60: 2** | **97: 6**
11: 14 | **107: 10** | **107: 13**
19: 3
militibus. **41: 4** | **52: 26**
86: 16
milium. **4: 12** | **7: 17** | **17: 16** | **73: 15** | **64: 17**
68: 17 | **70: 11** | **77: 16** | **18: 98: 14** | **100: 6** | **101: 187: 21** | **120: 8**
111: 20 | **11: 20** | **61: 6**
80: 12
millia. **6: 17** | **7: 2** | **16: 8**
8: 11 | **21: 16** | **4: 4** | **7: 169: 13** | **12: 70: 3** | **186: 18**
116: 1 | **124: 14** | **136: 13**
170: 3 | **143: 16**
millibus. **21: 6** | **17: 13** | **10: 67: 3** | **77: 27**
millium. **11: 22** | **21: 16**
14: 11 | **20: 10**
Miliade. *n. p.* **10: 5**
Miliadum. *n. p.* **11: 14**
Miliades. *n. p.* **3: 17** | **4: 7**
5: 13 | **17: 6** | **10: 2** | **7: 8**
10: 18 | **9: 2** | **23: 1**
20
Miliadi. **8: 14** | **18: 27**
Miliadis. **27: 13**
Mincerva. *n. p.* **14: 2** | **88: 8**
minime. **27: 34** | **112: 12**
minimum. **48: 10**
minor. **14: 7**
minor, *junior*. **120: 1**
minore. **23: 18** | **24: 11** | **98: 6**
minorem. **67: 11**
minoris. **121: 2**
minuere. **92: 27**
minuere. **88: 16**
minori. **18: 17**
minuere. **119: 9**
minis, *adverb.* **4: 11** | **7: 10: 17** | **11: 17** | **2: 23**
12: 17 | **37: 18** | **31: 7**
38: 8 | **6: 16** | **4: 3**
10: 17 | **44: 7** | **47: 2**
48: 13 | **49: 18** | **51: 16**
61: 7 | **67: 23** | **74: 8**
77: 26 | **76: 9** | **77: 10**
82: 9 | **77: 22** | **196: 24**
92: 10 | **92: 22** | **147: 3**
119: 7 | **148: 18** | **147: 3**
147: 7 | **148: 1**
minus. **119: 2** | **141: 21**
142: 12 | **50: 11** | **146: 8**
Minicio. *n. p.* **127: 26**
minutus. **77: 12**
Minutium. *n. p.* **134: 11**
mira. **10: 6**
mirabare. **128: 1**
mirabile. **96: 26**
mirabilis. **110: 12**
mirabili. **7: 16**
mirabundus. **74: 19**
mirandum. **27: 24** | **47: 5**
17: 1
mirari. **88: 14** | **107: 6**
mirum. **72: 12**
miscere, *mixtur.* **21: 9**
miranda. **14: 9**
mirantur. **4: 18** | **17: 17**
miscerentur. **107: 17**
miscericordia. **14: 12**
miscericordis. **17: 11**
miscerunt. **7: 13** | **61: 12: 27**
14: 19 | **16: 21** | **21: 16**
22: 28 | **10: 2** | **18: 11**
59: 11 | **12: 127: 123: 20**
12: 1
miscit. **17: 8** | **97: 19**
miscitum. **47: 12**
miscit. **67: 6** | **92: 81**
misit. **7: 17** | **11: 9** | **22: 7**
26: 4 | **18: 13** | **70: 20**
67: 12 | **14: 6** | **66: 7** | **20: 67: 7** | **107: 8** | **120: 5**
119: 12 | **140: 21** | **146: 6**
12: 1
misit. **77:**

INDEX

modica. **74: 3** | **12**
modi. **175: 9**
modo. **13: 7**
modo *inf.* **4: 19** | **14:**
3 | **25: 1** | **72: 4** | **11:**
60: 19 | **71: 2** | **72: 1**
73: 10 | **107: 19** | **124:**
112 | **128: 21** | **134: 2**
145: 5 | **146: 4** | **147:**
24 |
modo, adv. **18: 1** | **17: 1** | **24: 72:**
16 | **90: 16** | **97: 10** | **104:**
21 | **107: 16** | **109: 24** | **119:**
16 | **145: 5**
modo, *aux.* **11: 7** | **146: 1**
12
modo, *film.* **132: 12**
modo, *rum.* **149: 11** | **60:**
modum. **74: 6** | **17: 14** |
modus. **75: 22** | **137: 5**
mencia. **88: 37** | **109: 9**
menibus. **2: 8** | **11: 27** | **131:**
4 | **14: 8**
molecula. **178: 4**
molebatur. **18: 16**
moles. **18: 1**
molestr. **10: 8**
Moloform. **4: 23** | **14:**
Moloform, *n.* **5: 16** | **7:**
momenti. **72: 21**
moneo. **72: 14**
monetur. **104: 18**
monfratre. **72: 14** | **17:**
montem. **94: 10**
montem. **99: 21**
montibus. **15: 2**
montis. **8: 1**
montium. **8: 3**
monui. **16: 14** | **67: 18**
monumenta. **18: 7**
monumento. **74: 4** | **244:**
9
Mora. **45: 12**
Moram, *partem*. **54: 9**
Morandi. **4: 7**
Moraretur. **13: 1**
Moraturus. **146: 2**
Moriatur. **19: 11** | **126: 1**
116: 2
Mori. **74: 3** | **7:**
mo bo. **18: 9** | **109: 26** | **112:**
2 | **117: 14** | **122: 1**
merbum. **37: 11** | **40: 21**
108: 17 | **128: 17**
merbus. **128: 17**
more. **22: 28** | **23: 25** | **8: 32:**
11: 4 | **43: 14** | **47:**
126: 17 | **121: 106:**
117: 7
morem. **10: 6** | **66: 21**
morem. **25: 23** | **48: 13** | **72:**
2 | **112: 8** | **141: 27** | **143:**
24 | **146: 17**
ores. *conferend.* **2: 1**
omnibus. **1: 2** | **11: 42:**
11: 60: | **1: 72:** | **4: 70:**
21 | **4: 172: 7**

moribus, *legibus*, 27: 4
 moribus, *legibus*, 116: 19
 moriens, 87: 19; 92: 17; 136: 1
 17: 1
 mortior, 79: 18
 mortis, 145: 17
 mors, 27: 27
 mortalibus, 46: 37
 morte, 18: 7; 24: 17; 75: 2
 14: 14; 18: 18; 78: 9; 92: 1
 108: 4
 mortem, 20: 6; 60: 6; 97: 1
 61: 20; 94: 16; 101: 2
 14: 106; 37: 107; 37: 14; 11
 11: 72: 11
 mortiferum, 149: 16
 mortui, 24: 17
 mortuo, 77: 6
 mortuus, 27: 13
 mortuum, 18: 9; 18: 16
 79: 11; 102: 11; 129: 2
 17: 1
 mortuus, 94: 19; 27: 11
 87: 12; 94: 12
 mortuum, 21: 14; 116: 17
 166: 10
 mortui, 17: 1; 87: 4
 motus, 96: 22
 motus, 113: 21; 77: 27; 96: 24
 14: 1
 moris, *q*, 46: 4
 movebatur, 48: 15
 movere, 70: 19
 moveri, *transf.*, 13: 11
 moveretur, 101: 30
 moveret, 12: 8; 86: 26; 97: 10
 10: 1
 movisse, 79: 7
 movit, 117: 19
 mulcatur, 78: 9
 mulcetur, 43: 19
 mulcetur, 81: 4
 mulctati, 33: 2
 mulcatus, 22: 18
 mulcatus *eff.*, 9: 17; 19: 3
 17: 1; 78: 22
 mulcatus *eff.*, 27: 6
 muliebri, 19: 10
 mulier, 30: 9
 mulieres, 37: 22
 146: 16; 21: 17; 24: 10;
 7: 10; 12: 12; 6: 17; 17: 17
 41: 1; 41: 3; 4: 48; 8: 1
 9: 18; 14: 14; 19: 1; 61: 1
 61: 62; 61: 70; 76: 10; 109: 1
 17: 119; 7: 126; 11: 117; 1
 174: 12
 146: 16; 61: 22
 146: 16; 17: 37; 4: 6
 146: 10; 78: 2; 113: 8
 48: 1
 9: 10; 40: 12; 41: 1;
 41: 2; 2: 10; 18: 14; 4: 1;
 7: 83; 21: 7; 10: 101
 112: 6; 113: 6; 104: 129;

multiplicandis. 17: 37
multis. 6: 10: 8: 128: 7
10: 18: 4: 46: 16: 47: 17
70: 3: 17: 18: 61: 1
64: 18: 67: 2: 71: 26
72: 12: 87: 31: 94: 12
97: 27: 96: 14: 16
112: 4: 112: 10: 123: 11
129: 3: 126: 11
140: 17
multitudine. 12: 12: 68: 5
83: 22: 96: 16: 126
14: 127: 13: 18: 128: 5
multiplicandem. 4: 10: 19:
9: 133: 8: 127: 13
multiplicandi. 6: 6: 12: 13
multiplicandis. 126: 7
multiplicando. 42: 8: 54: 37
69: 2: 77: 26: 88: 3
multo. 2: 14: 17: 21: 22:
22: 19: 17: 2: 91: 7
14: 7: 82: 22: 87: 17
88: 7: 102: 37: 42: 4
97: 1: 102: 31: 104: 32
107: 8: 114: 2
118: 17: 122: 4: 116: 19
119: 20: 142: 11
multo, ad. 4: 42: 12: 71
84: 11
multoquum. 12: 17: 73: 147
118: 8: 117: 8: 144:
191
munera. 27: 22: 32: 8: 22
62: 12: 71: 27: 107: 5
124: 12
multum. 9: 21: 11: 12: 14: 3
3: 12: 18: 18: 44: 11: 47: 7
61: 25: 77: 71: 13: 77: 69
69: 9: 86: 37: 92: 5
100: 8: 147: 11
munditiam. 14: 7: 11
munera. 41: 8: 39: 33: 932
21: 101: 17: 113: 26
munere. 23: 9
muneri. 22: 7: 43: 61: 923
10: 128: 37: 130: 3
muneribus. 17: 26: 46: 91
42: 11: 87: 7
munus. 67: 27
munitiones. 97: 3
munitionis. 14: 13
muciosa. 57: 28
mucosum. 41: 14: 14
mucis. 3: 18: 22
muyit. 42: 2

VOCABULORUM.

menus. 6f: 1 | 13f: 7 | 13f: 12 |
 mari. 14: 22 | 26 | 61: 22 |
 maris. 1f: 12 | 89: 1 | 116: 4 |
 maros. 9: 4 | 14: 9 | 13 | 46: 22 | 61: 24 |
 marum. 11: 19 |
 mathematic. 1: 1 |
 musicen. 72: 4 |
 musicis. 73: 1 |
 mutas. 100: 4 |
 mutationibus. 14f: 1 |
 mutavit. 22: 2 | 1f: 10 | 1f: 90: 2 | 144: 1 |
 Muham. 110: 2 |
 mutui. 71: 2 |
 Mycalem. n. p. moenit. 26: 5 |
 myllicia. 11: 2 |
 Myansem, urb. 18: 4 |

N.

Nadi. 14: 10 |
 nactus. 8: 22 | 90: 8 |
 natus, confignatus. 111: 9 |
 nam. 1: 1f: 1 | 12: 4 | 13: 16 | 9: 26 | 10: 17 | 11: 21 | 13: 10 | 14: 1 | 1f: 11 | 16: 12 | 17: 12 | 19: 14 | 21: 2 | 22: 1 | 23: 6 | 27: 2f: 1 | 26: 18 | 27: 2 | 28: 11 | 10: 1 | 11: 11 | 12: 1 | 9: 1f: 1 | 15: 4 | 12: 24 | 17: 27 | 21: 18 | 21: 4 | 21: 4 | 21: 8 | 16 | 46: 1f: 26 | 47: 1 | 49: 1 | 4f: 1f: 1 | 12: 1 | 1f: 14: 16 | 20 | 60: 1 | 18 | 1f: 1 | 1f: 1 | 6f: 16 | 62: 1 | 72: 2 | 74: 1f: 1f: 1 | 7f: 7 | 26: 3 | 9: 8 | 6: 8 | 2: 1f: 8 | 19: 14: 10 | 8f: 1 | 1f: 1 | 18: 18 | 27: 89: 1f: 19: 92: 4 | 9f: 4 | 94: 4 | 92: 9 | 14 | 98: 8 | 99: 10 | 100: 9 | 101: 14 | 28 | 10f: 1 | 10f: 9 | 12 | 109: 20 | 110: 12 | 111: 6 | 1f: 11 | 12 | 11f: 16 | 11f: 10 | 118: 1f: 12 | 12: 7 | 14 | 20 | 26 | 13f: 2 | 116: 1f: 14: 2 | 22 | 141: 8 | 14f: 16 | 148: 4 | 17 | namque. 7: 11 | 8: 2 | 12 | 21 | 24 | 10 | 1f: 19 | 18 | 1 | 19: 2 | 10: 8 | 21: 1 | 16: 1 | 28: 2 | 31: 6 | 32: 16 |

17: 28 | 19: 4 | 44: 1 | 48: 2 | 1f: 1 | 8: 12 | 21: 14 | 10 | 1f: 1 | 10 | 1f: 1f: 18: 4 | 6f: 2 | 6 | 13 | 66: 17 | 67: 16 | 70: 2 | 31 | 7f: 2 | 9 | 10 | 75: 7 | 79: 2f: 1f: 86: 4 | 88: 22 | 89: 14 | 96: 4 | 98: 14 | 104: 11 | 10f: 11 | 107: 1 | 110: 18 | 21 | 111: 4 | 112: 4 | 12f: 10 | 126: 7 | 129: 4 | 13: 1 | 14: 1 | 14: 10 | 141: 2 | 24 | 146: 8 | 17 | 148: 17 |
 nando. 60: 14 |
 narrare. 110: 1f: 1 |
 nata. 107: 1f: 147: 1 |
 narelem. 79: 2f: 110: 1 |
 natali. 110: 12 |
 nascentem. 60: 12 |
 natus. 2f: 8 |
 nati. 17: 24 | 6f: 14 | 11: 6 |
 natione. 21: 4 | 64: 1f: 1 |
 nationes. 118: 1f: 127: 6 |
 nativum. 112: 20 |
 nato. 119: 9 | 147: 1 |
 natos. 49: 1f: 77: 1 | 114: 7 |
 natu. 24: 11 | 1f: 6 | 62: 13 | 61: 10 | 68: 28 | 8f: 10 |
 natum. 27: 1 | 79: 24 | 80: 2 | 147: 6 |
 natura. 11: 1 | 12: 1 | 48: 8 | 14f: 14 | 148: 21 |
 naturi. 29: 1 |
 natura, indole. 116: 12 |
 naturum. 112: 8 |
 natural. 41: 1 |
 naturalis. 119: 8 |
 naturam. 8: 1f: 11: 14 | 90: 7 |
 natus. 11: 4 | 19: 22 | 1f: 48: 1f: 1 | 1f: 1 | 64: 1f: 6f: 10 | 72: 1 | 107: 1 | 11: 1f: 1 | 1f: 19 |
 natus esse. 19: 18 |
 natus est. 10: 14 |
 navale. 127: 1f: 1 |
 navali. 19: 16 | 47: 4 |
 navalibus. 3f: 2 |
 navales. 11: 16 |
 nave. 127: 19 | 27 |
 naveis. 50: 20 |
 navem. 16: 17 | 17: 1 | 50: 16 | 1f: 29 | 60: 23 | 66: 22 | 7f: 20 | 127: 21 | 127: 12 | 118: 1 |
 naves. 8: 11 | 11: 20 | 12: 1 | 3f: 2 | 17: 2 | 18 | 46: 10 | 19 | 12f: 22 | 126: 5 | 127: 24 | 128: 6 | 10 |
 naufragio. 126: 7 |
 naufragium. 1f: 14 |
 navi. 3f: 12 | 61: 12 |
 navibus. 4: 1f: 9 | 1f: 11 | 16: 7 | 27: 9 | 28: 7 | 17: 6 | 1f: 17 | 18 | 6f: 1 | 12f: 26 | 126: 12 |

navis. 16: 20 | 60: 10 |
 navium. 6: 16 | 12: 24 | 12: 12 | 12: 21 | 12: 9 | 14 | 13: 16 | 24: 2 | 127: 2 | 49: 23 | 127: 12 |
 nautica. 17: 1f: 128: 12 |
 Nazum. n. p. inf. 16: 13 |
 ne, n. n. n. 1f: 12: 14 | 27: 17 | 29: 4 | 36: 1f: 43: 12 | 12 | 50: 17 | 61: 6 | 6f: 21 | 62: 8 | 68: 2 | 69: 4 | 71: 4 | 19 | 22: 2 | 7f: 12 | 16: 13 | 79: 23 | 19 | 80: 9 | 97: 10 | 1f: 101: 26 | 110: 17 | 126: 28 | 128: 20 | 22 | 26 | 14 | 194: 18 | 13f: 8 | 1f: 140: 10 | 21 | 141: 18 | 146: 8 | 148: 21 |
 ne, quoniam. 6: 2 | 8: 4 | 12: 12 | 14: 12 | 14: 10 | 49: 17 | 104: 18 | 107: 17 |
 ne, n. n. 9: 10 | 12: 14 | 11: 20 | 16: 6 | 22: 1f: 12 | 19 | 34: 10 | 17: 1f: 46: 1 | 50: 14 | 1f: 2f: 96: 13 | 98: 18 | 126: 1f: 128: 26 |
 ne, non. 1f: 6 | 12: 11 | 14: 1 | 54: 1f: 1f: 82: 17 | 104: 23 | 10f: 19 | 10f: 16 | 107: 24 | 117: 11 | 143: 1 | 144: 26 | 148: 20 |
 ne, nam. 7f: 120: 19 | 119: 11 | 12 |
 nec. 24: 1 | 1f: 11 | 41: 22 | 87: 9 | 100: 11 | 147: 11 |
 necessaria. 141: 7 |
 necessario. 17: 8 | 68: 9 |
 necessarium. 22: 12 |
 necesse. 17: 10 | 4f: 22 | 59: 2f: 79: 26 | 114: 21 | 147: 21 | 148: 14 |
 necesse est. 91: 7 |
 necessitate. 16: 20 |
 necessitudine. 1f: 4 |
 necessitudinem. 43: 14 | 147: 1 |
 necis. 118: 21 |
 necne. 100: 2f: 1 |
 Nectanebe. n. p. hominis. 91: 9 |
 Nectanebum. n. p. 59: 1 | nefas. 2: 4 | 23: 24 | 11: 2 | 77: 13 | 14f: 14 | negabat. 101: 28 |
 negare. 27: 18 | 49: 4 | 128: 21 |
 negarent. 14: 11 |
 negaret, negarent. 11f: 10 |
 negat. 15: 9 | 1f: 20 |
 negatum. 16: 7 |
 negavit. 2f: 17 | 46: 7 | 78: 18 | 88: 1f: 104: 19 |
 negligat. 100: 16 |
 negligendum. 79: 18 |
 negligenter. 16: 11 |
 negotium. 18: 20 |

VOCABULORUM.

20 | 25: 2, 7, 9 | 27: 12,
21 | 25: 4, 16 | 29: 11, 15
30: 1 bu, 10, 11, 20 | 31:
9 | 12: 3, 17, 18, 25 | 37:
5, 9, 15, 25 | 34: 13, 14,
21 | 37: 26 | 30: 9, 15 | 37:
19, 21, 25 | 38: 1, 16, 16,
21 | 41: 12, 14, 12, 22 |
42: 4, 43: 1, 10 | 44:
10, 11 | 45: 1, 8 bu, 14,
25, 25 | 46: 13, 20 | 47:
25 | 48: 10 | 49: 4,
16 | 50: 4, 8 | 51: 2, 8,
11, 16 | 52: 15, 17, 19,
22 | 53: 1, 6, 24 bu, 29 |
55: 3, 4 | 56: 19 | 58: 8 |
59: 19 | 60: 9 | 62: 17 | 63:
10, 19, 21 | 64: 11, 21,
14 | 65: 11 | 66: 6, 9, 18
67: 11, 21, 29 | 68:
23, 25 | 69: 9 | 70: 1, 3,
11, 17 | 71: 7 | 72: 1, 13 |
74: 6, 8, 17 | 75: 9, 11,
13 | 76: 5, 6 | 77: 1, 9 |
78: 6, 16, 17, 24 | 79:
23, 26 | 80: 2 | 81: 1, 12,
13 | 82: 1, 4, 8 | 83: 1 | 84:
21 | 85: 11 | 86: 31 |
87: 8, 21 bu | 88: 14, 15,
20 | 89: 4, 15, 19 | 90:
11, 16, 17 | 91: 11 | 92: 11
93: 9 | 94: 6, 14, 19 | 95:
3, 9, 10, 12, 13, 27 | 96:
1, 3, 10, 21, 25, 29, 32,
34 | 97: 1 | 98: 2, 8, 11,
14, 16, 21 | 99: 1, 17,
20, 22 | 100: 4, 14, 19,
21 | 101: 7, 10, 11, 12,
13, 17, 18, 21, 24, 29 |
102: 1 | 104: 10, 14 bu,
22, 23 | 105: 15 | 106: 6 |
107: 7, 15, 16, 18 | 108:
12, 15 | 109: 5, 11, 21 |
111: 6 | 112: 16, 12 | 114:
5 bu | 115: 1, 6, 11 | 116:
4, 16, 19 | 117: 7, 11 |
118: 12 | 119: 9, 18, 20 |
120: 10 | 124: 11, 15 | 125:
8, 16 | 126: 25 | 127: 13 |
128: 2, 4, 5, 11, 22 bu,
27 | 129: 4 | 131: 1, 7 |
132: 4, 11 bu, 17 | 134:
3, 10 | 135: 9, 21 | 136: 3,
6, 22, 27 | 137: 2, 12, 14,
16, 21 bu | 138: 4 bu | 139:
10, 16, 19, 26 | 140: 6,
16, 22, 27 | 141: 2, 7, 9,
11, 13, 22, 26 | 143: 17,
21, 23 | 144: 4, 7, 23 | 145:
bu, 11, 12 bu, 14, 16, 18,
21, 24 | 144: 9, 10 | 147:
14, 15 | 148: 2, 4, 16,
17, 21 | 146: 10 bu, 11,
22 | 147: 5, 19, 23, 24 |
148: 1, 21 |
monaginta. 145: 9 |
Cornelius Nepos,

nondum. 62: 2 | 100: 25 |
nonnihil. 129: 8 |
nonnulla. 41: 6 | 110: 22 |
nonnulla. 26: 10 |
nonnullam. 90: 9 |
nonnullas. 9: 1 |
nonnulli. 24: 17 | 47: 10 |
54: 15 | 107: 19 | 116: 15 |
117: 7 |
nonnullus. 149: 2 | 147:
13 |
nonnullorum. 100: 13 |
nonnullus. 22: 2 |
nonnunquam. 108: 5 |
Nora. 2. p. lac. 96: 17 |
nos. 1: 9 | 2: 10 | 18: 7 | 19:
6 | 25: 25 | 38: 13, 29 | 91:
5 | 111: 8 | 119: 14 | 143:
20 | 146: 14 |
notmet. 88: 28 |
notte. 46: 8 |
notum. 76: 12 |
notum. 18: 5 | 71: 11 | 142:
11 |
notum. 8: 15 | 37: 16 | 38: 26 |
98: 18 |
notus. 2: 4 | 11 | 72: 4 |
notorum. 17: 15 |
notum. 27: 4 |
notat. 71: 15 |
notans. 146: 3 |
notata. 145: 22 |
notavit. 113: 1 |
notior. 103: 22 |
notitia. 146: 7 |
notitiam. 54: 6 |
notus. 80: 6 |
nova. 8: 1 | 55: 9 | 118: 6 |
novi. 68: 17 | 118: 10 |
novas. 113: 8 |
novem. 61: 21 | 116: 14 |
119: 9 |
novissimi. 90: 11 |
novi. 90: 2 |
novis. 109: 8 | 114: 16 | 125:
16 |
novissimo. 97: 10 |
novitatem. 66: 4 |
novum. 18: 8 |
nox. 81: 1 |
noxii. 54: 15 |
nobilis. 74: 19 |
nudatum. 72: 22 |
nulla. 2: 6 | 7: 14 | 5: 12 |
11: 7 | 45: 21 | 101: 3 | 116:
24 | 119: 10 | 142: 2 | 145:
10 |
nulli. 90: 6 | 146: 20 | 148:
15 |
nulli. 8: 12 | 16: 4 |
nullam. 17: 12 | 41: 2 | 43:
3 | 72: 19 | 140: 14 | 144:
5 | 145: 12 |
nullas. 65: 16 | 141: 12 |
nulli. 27: 21 bu, 22 |
nullis. 11: 2 | 119: 8 |

nullius. 22: 15 | 17: 11 | 76:
9 | 109: 23 | 112: 17 | 113:
1 | 117: 6 | 144: 21 |
nullo. 13: 12 | 100: 16 | 109:
17 | 121: 1 | 118: 9 |
nollos. 144: 4 |
nallum. 107: 18 | 21: 10 | 57:
21 | 17: 25 | 51: 22 | 90:
4 bu | 116: 10 | 112: 12 |
117: 8, 21 | 119: 21 | 144:
21 |
nullus. 109: 21 | 146: 9 |
num. 118: 11 |
numen. 86: 19 |
numerant. 74: 30 |
numeratam. 61: 10 |
numero. 5: 13 | 8: 5, 20 | 14:
4 | 43: 5 | 51: 22 | 90:
70 | 17: 27 | 18: 88 | 14:
89: 14 | 114: 6 | 140:
20 |
numerus. 8: 10 | 12: 18 | 69:
18 | 142: 14 |
numerus. 3: 9 | 16: 14 | 115:
19 |
Numidae. 2. p. 124: 14 |
numine. 110: 9 |
nummis. 27: 16 |
nunc. 8: 16 | 27: 15 | 64: 7 |
95: 2 | 98: 12 | 110: 3 |
225: 10 | 145: 7 | 146: 14 |
nunciat. 7: 6 | 11: 2 | 66:
6 |
nuntiatum. 46: 11 | 70:
16 |
nuntientur. 62: 19 |
nuncii. 5: 14 |
nuncio. 17: 15 | 21: 2 | 47:
2 | 19: 14 | 69: 1 | 95: 10 |
142: 9 |
nuncios. 97: 8 |
nuncium. 61: 12 | 67: 7 |
nuncios. 11: 11 | 82: 12 |
nunquam. 15: 18 | 27: 14 |
35: 19 | 19: 5 | 70: 6 |
74: 11 | 79: 20 | 81: 18 |
84: 1 | 87: 14 | 89: 17 |
101: 12 | 110: 6 | 114: 17 |
115: 12 | 118: 11 | 119:
15 | 122: 1 | 123: 19 | 135:
23 | 137: 6 | 144: 16 |
145: 10, 11, 12 | 146: 2,
14 |
nuptiae. 114: 11 |
nupta erat. 107: 15 | 116:
27 |
nuptiarum. 141: 21 |
nuptias. 116: 18 |
nuptis. 141: 21 |
nuptum. 22: 8 | 49: 6 | 72:
3 |
nuptiarum. 25: 14 |
nuptum. 2: 4 | 15: 8 |
nupti. 29: 1 |
Nylacum. 48: 4 |

INDEX

O.

O 106: 5 |
 ob. 8: 16 | 17: 10 | 27:
 3: 44: 4 | 11: 15 | 67: 16 |
 67: 13: 14 | 186: 7 | 70:
 4: 78: 4 | 112: 12 | 127:
 4: 132: 26 |
 obaudia, *claudia*. 113: 16 |
 obediati. 67: 20 |
 obedirent. 78: 16 |
 obesse. 13: 26 | 69: 21 |
 obeundo. 43: 18 |
 obiecti, *oppositi*. 131: 4 |
 obiectu. 121: 9 |
 obiceret. 76: 6 |
 obistit. 111: 1 |
 obit. 9: 20 | 19: 12 | 50: 1 |
 74: 24 | 111: 21 |
 obitum. 64: 6 | 111: 7 | 119:
 21 |
 obitum, *obliviscor*. 71: 12 |
 obliuionis. 42: 19 |
 obliuiscetur. 97: 12 |
 obliuisci. 141: 13 |
 obnixio. 78: 6 |
 obortis. 100: 2 |
 obrucatur. 71: 6 |
 obrui, *texio*. 71: 14 |
 obrutus *est*. 21: 2 |
 obcuriosa. 64: 10 |
 obsecrare. 50: 4 |
 obsecraret. 148: 31 |
 obsequendi. 114: 16 |
 obsequio. 52: 12 |
 obsecratis. 74: 7 |
 obseruancia. 117: 16 |
 obsidebantur. 77: 17 |
 obfidem. 15: 4 | 104: 20 |
 obfidendam. 109: 12 |
 obfideretor. 128: 11 |
 obfideri. 44: 11 | 81: 6 |
 obfides. 127: 7 |
 obfidiōne. 14: 16 | 61: 9 | 77:
 10 | 79: 6 | 83: 2 | 97:
 1 |
 obfignatur. 10: 19 |
 obfidiere. 83: 7 |
 obfoleti, *numis frequentis*. 8:
 17 |
 obfoleto. 90: 16 |
 obfonti. 91: 4 |
 obfontium. 18: 4 |
 obfinatione. 148: 16 |
 obfistillet. 74: 2 |
 obfistit. 6: 4 | 47: 7 |
 obftruxerunt. 24: 11 |
 obtemperare. 107: 11 |
 obtrebant. 107: 20 |
 obfultationibus. 117: 10 |
 oburgit. 121: 1 |
 obuinebat. 82: 20 | 97: 25 |

obtinere. 109: 1 | 117: 12 |
 obtinere. 4: 12 | 72: 2 |
 109: 17 | 112: 4 |
 obtinuerat. 10: 11 |
 obtinuerat. 101: 11 |
 obtinuit. 111: 7 | 111: 9 |
 obtreclarunt, *criminatori sunt*.
 19: 12 |
 obtreclatio. 100: 12 | 118: 6 |
 8 | 136: 25 | 147: 20 |
 obtreclatorem. 77: 128 |
 obtrahit. 81: 11 |
 obuiam, *adversus*. 7: 9 |
 obuiam. 57: 9 | 122: 4 |
 obuii. 99: 25 |
 obuius. 106: 4 |
 occasio. 17: 16 |
 occasione. 114: 13 |
 occasione. 7: 16 | 70: 17 |
 occasum, *meritum*. 102: 6 |
 occiderant. 87: 8 |
 occidit. 122: 4 | 8 |
 occidunt. 74: 12 |
 occidit. 79: 11 |
 occiso. 116: 27 | 117: 6 |
 occisus. 10: 7 | 112: 13 | 112:
 10 | 117: 8 |
 occuli, *clari*. 17: 11 |
 occulisset. 10: 9 |
 occupandus. 81: 8 |
 occupantem. 122: 5 |
 occuparent. 12: 2 |
 occuparet. 97: 10 |
 occupasset. 39: 12 |
 occupasset. 107: 10 |
 occupat. 67: 24 |
 occupationes. 146: 8 |
 occupatos. 128: 11 |
 occupatus. 87: 12 |
 occupatus. 16: 136 | 124: 1
 78 |
 occupaverunt. 79: 17 |
 occupavit. 81: 1 |
 occurram. 80: 10 |
 odio. 60: 14 |
 octogefimum. 104: 7 |
 octoginta. 90: 12 | 112: 10 |
 oculis. 101: 11 | 108: 11 |
 oculutum. 109: 26 | 122:
 1 |
 oculos. 11: 21 | 19: 16 |
 odio. 71: 16 | 74: 22 | 61:
 19 | 71: 7 | 108: 16 | 119:
 2 | 140: 16 |
 odiofa. 12: 9 |
 odiffe. 140: 13 |
 odium. 28: 10 | 73: 11 | 79:
 14 | 100: 26 | 104: 6 |
 106: 7 | 117: 9 | 118: 9 |
 Oedippum. n. p. 27: 1 |
 offenderat. 104: 9 |
 offenderet. 82: 8 | 114:
 14 |
 offendit. 117: 21 |
 offensi. 73: 7 |
 offendione. 9: 11 | 116: 14 |

118: 2 |
 offendionem. 77: 11 |
 offendium. 17: 18 |
 offerrent. 82: 11 |
 officia. 4: 17 | 116: 7 | 118:
 15 |
 officii. 140: 18 |
 officinis. 86: 27 |
 officio. 47: 16 | 97: 19 | 197:
 16 | 117: 16 |
 officium. 8: 26 | 16: 12 | 67:
 15 | 88: 16 | 91: 6 | 117: 12 |
 119: 21 |
 oleaginis. 47: 2 |
 olim. 8: 17 | 71: 12 |
 Olympiz. n. p. 2: 8 | 35:
 20 |
 Olympiaz. n. p. 97: 7 |
 Olympiodotus. n. p. 71:
 7 |
 Olynthios. n. patrum. 61:
 4 |
 Olynthum. n. p. 80: 12 |
 omittam. 118: 12 |
 omittit, *relinquit*. 99: 24 |
 omne. 17: 21 | 83: 17 |
 omnem. 78: 14 | 79: 11 |
 omnes. 6: 21 | 9: 26 | 10: 39:
 7 | 12: 8 | 13: 11 | 14: 15:
 21 | 20: 12 | 22: 20 | 25:
 14 | 12: 22 | 13: 12 | 14:
 14 | 15: 14 | 16: 19 | 19: 21 |
 40: 13 | 42: 12 | 43: 17 | 56:
 10 | 79: 22 | 60: 4 | 62: 12 |
 64: 11 | 66: 1 | 67: 12 |
 68: 12 | 71: 20 | 76: 16 |
 77: 16 | 78: 12 | 81: 12 |
 82: 12 | 83: 12 | 84: 12 | 86:
 8 | 87: 8 | 88: 6 | 90: 15 | 92:
 7 | 93: 9 | 94: 8 | 100: 17 |
 97: 7 | 98: 7 | 99: 7 | 100:
 17 | 100: 20 | 101: 18 | 110:
 17 | 114: 7 | 118: 2 | 120:
 2 | 126: 24 | 127: 16 | 128:
 10 | 12 | 13: 12 | 14: 4 | 6 |
 15: 16 | 16: 15 | 17:
 omni. 9: 1 | 12: 1 | 15: 1 | 71:
 11 | 76: 14 | 96: 11 | 110: 2
 21 | 115: 11 | 147: 11 |
 omnia. 1: 9 | 2: 9 | 12: 1 |
 29: 3 | 14: 16 | 10: 41 |
 1 | 47: 6 | 70: 19 | 72: 21 |
 67: 14 | 72: 6 | 74: 7 | 77:
 78: 19 | 82: 20 | 88: 21 |
 98: 11 | 107: 11 | 112: 2 |
 141: 116: 7 | 123: 21 | 127:
 26 | 136: 1 | 137: 20 | 141:
 7 | 144: 12 | 145:
 7 |
 omnibus. 2: 8 | 16: 17 | 120:
 2 | 10: 8 | 14: 10 | 44:
 7 | 47: 12 | 71: 19 | 72:
 24 | 77: 12 | 67: 22 | 79:
 6 | 72: 7 | 81: 11 | 83: 10 |
 89: 3 | 20: 9 | 18: 96 |
 26 | 97: 19 | 99: 18 | 100: 17 |

VOCABULORUM.

107: 19 | 110: 19 | 110: 2 |
 117: 2 | 118: 16 | 118: 17
 119: 12 | 119: 10 | 119: 6
 119: 16 | 119: 11 | 140: 16
 122: 11 | 149: 2
 omnino. 82: 2 | 104: 11
 omnis. 20: 17 | 69: 18 | 144: 7
 17
 omnium. 1: 5 | 6: 11 | 8: 17
 9: 21 | 12: 5 | 21: 7 | 28: 17
 17: 11 | 14: 11 | 15: 21 | 17: 9
 91: 40: 11 | 141: 21 | 17: 11
 14: 67: 11 | 64: 7 | 71: 21
 117: 11 | 79: 16 | 87: 18
 91: 71 | 94: 2 | 97: 11
 92: 6 | 102: 7 | 102: 11
 109: 16 | 111: 7 | 118: 11
 126: 18 | 119: 21 | 143: 17
 17
 onerarium. 11: 21
 onerarius. 51: 17
 Onomache *nomen officii*
apud Persas. 191: 1 | 2
 onudi. 15: 7
 ope. 191: 11
 opem. 72: 19 | 97: 17 | 108: 6
 1140: 10
 opera. 37: 21 | 44: 2 | 67: 1
 17: 11 | 111: 11
 opera. 18: 10 | 11: 21 | 14: 6
 61: 11 | 11: 11 | 147: 10 | 16: 7
 71: 6 | 72: 11 | 113: 9
 optax. 116: 21
 optax. 14: 11 | 47: 6 | 67: 1
 21 | 71: 11 | 86: 10 | 109: 4
 119: 11
 optem. *audiam.* 110: 1
 optibus. 9: 1 | 10
 optis. 116: 21
 opes. *optas.* 8: 11
 opes. 14: 17 | 18: 17 | 41: 21
 21 | 47: 7 | 72: 10 | 82: 1
 11 | 88: 19
 optibus. 9: 2 | 16: 16 | 21: 46
 17: 17 | 17: 6 | 105: 18
 103: 10 | 109: 17 | 114: 12
 12, 21
 opinio. 31: 6 | 87: 11 | 102: 3
 7
 opinione. 41: 21 | 87: 18
 opinionem. 7: 1 | 9: 3 | 16: 14
 68: 17 | 140: 1
 opinor. 116: 2
 opis. 27: 12
 optere. 14: 11 | 27: 11 | 147: 17
 17 | 41: 21
 opprobriatus. *exprobratus.* 51: 21
 opprobriatur. *exprobratur.* 100: 6
 oppida. 5: 11 | 116: 17
 oppidanis. 9: 7
 oppidi. 51: 11 | 80: 11
 oppido. 7: 2 | 9: 7 | 17: 27
 11 | 11: 11 | 143: 14 | 172: 1
 17

oppidum. 11: 4 | 18: 6 | 161: 7
 189: 11 | 111: 14
 opportunissimum. 11: 17
 oppostum. 17: 11
 oppodius. 62: 16
 oppofactus. 94: 11
 oppofiam. 49: 17 | 107: 11
 6
 oppreffas. 41: 10
 oppreffit. 114: 16
 oppreffio. *videt.* 7: 11
 oppreffurum. 13: 11 | 17: 21
 66: 14 | 97: 9
 opprimenda. 18: 10
 opprimendam. 16: 11
 opprimendi. 17: 16
 opprimendi. *adject.* 10: 17
 opprimendos. 81: 16
 opprimendum. 62: 11 | 94: 12
 12
 opprimere. 88: 11
 opprimere. 11: 19 | 172: 11
 11
 opprimere. 11: 10
 optimi. 78: 17 | 117: 21
 opprobria. 22: 4
 opprobrio. 46: 11
 oppugnabam. 60: 1
 oppugnand. 61: 1
 oppugnando. *adject.* 2: 14
 14
 oppugnare. 42: 2
 oppugnare. 72: 1
 oppugnare. 82: 1
 97: 1 | 111: 14
 14
 oppugnant. 116: 1
 oppugnantibus. 9: 7
 oppugnantum. *supinum.* 51: 19
 oppugnatum. 97: 1
 oppugnavit. 81: 14
 optima. 67: 27 | 143: 1
 optimas. 43: 2
 Optimates. 52: 16 | 57: 1
 107: 1
 optimatibus. 140: 1
 optimatum. 14: 21 | 107: 1
 116: 16
 optime. 14: 2 | 46: 2
 optimi. 141: 1
 optimis. 142: 11 | 21
 optimo. 119: 12
 opulentia. 16: 14
 opulentissimo. 87: 27
 opulentum. 92: 10
 opum. 51: 14 | 114: 2 | 118: 11
 11
 opus. *subst. indecl.* 7: 6 | 11: 4
 177: 19
 opus. 14: 21 | 10: 92 | 16: 117
 17
 ora. 17: 1
 oracula. 10: 14
 oraculi. 3: 17
 orare. 14: 1
 orare. 148: 21

oratio. 10: 6
 oratione. *affirmatio.* 9: 2
 oratione. 11: 1 | 17: 27 | 76: 17
 27 | 10: 148 | 27: 28
 orationes. 11: 19
 orationis. 11: 7
 orator. 111: 17
 ornavit. 110: 17
 orbis. 77: 9 | 117: 11 | 147: 4
 21
 Orchemenis. *n. parus.* 10: 4
 4
 ordiamor. 40: 9
 ordiendum. 10: 11
 ordinare. 76: 7
 ordine. 70: 17 | 146: 2 | 171
 ordium. 87: 9
 ordinis. 113: 11
 ordium. 141: 17
 ore. 110: 7
 Orchem. *n. p.* 76: 20
 origine. 111: 7
 originem. 147: 11
 origines. 111: 11
 oticus. *venit.* 4: 6
 oticulus. 67: 8 | 101: 27
 otis. 117: 11 | 114: 11
 ornamento. 49: 1
 ornamentum. 117: 11
 ornare. 87: 2
 ornatum. 87: 1
 ornat. 51: 1
 ornat. 16: 16
 ornatum. *subst.* 101: 6
 ornatius. *subst.* 66: 4 | 90: 16
 16
 ornatus. *adject.* 70: 21 | 77: 17
 17
 ornatus. *infinitum.* 111: 1
 20
 ornavit. 67: 16 | 112: 4 | 147: 20
 ornavit. *impletavit.* 11: 16
 oto. 137: 14
 otra. 112: 11
 ort. 71: 14
 ortus. *adject.* 110: 2 | 146: 7
 7
 ortus. 146: 18
 oculans. 148: 11
 offa. 13: 11 | 96: 7 | 102: 17
 ostendens. 70: 16 | 137: 27
 ostendit. 57: 27
 ostendimus. 81: 19 | 87: 16
 101: 11 | 140: 9
 ostendit. 118: 11
 ostendit. 47: 10 | 77: 6
 ostentationem. 147: 17
 ostentat. 27: 1
 ostium. 81: 11 | 109: 10 | 116: 10
 10

P.

par. 1: 16 |
 Paraceti. n. p. loci. 98: |
 pari. 1: 1 | 12: 12 | 14: 1 |
 21: 17 | 26: 6 | 10: 20 |
 34: 24 | 72: 4 | 61: 1 |
 20: 102: 12 | 71: 12 | 71: 12 |
 117: 17 | 127: 12 | 154: 14 |
 135: 17 | 128: 12 | 14: 12 |
 24: 14: 1 | 14: 14 | 14: 4 |
 4: 146: 4 | 21: 1 |
 paria. 93: 21 |
 Paci, *Paras noscentes*. 9: |
 Pario, *adjell.* 9: 22 |
 panist. 20: 3 |
 panist. 11: 12 |
 pars. 12: 14 |
 parimonita. 49: 2 |
 partam. 23: 12 |
 partem. 2: 16 | 46: 21 | 11: 10 |
 partem. 17: 10 | 17: 12 |
 49: 17 | 61: 12 | 61: 23 |
 64: 19 | 70: 12 | 71: 97: |
 18: 19: 2 | 14: 14: 19 |
 143: 12 |
 paries. 11: 16 | 61: 21 | 94: 9 |
 parci. 94: 20 | 119: 2 |
 paribus. 128: 2 | 134: 14: 15 |
 paris. 12: 1 |
 parium. 116: 26 |
 pariceps. 91: 12 | 107: 11 |
 paricipem. 91: 8 |
 pariendo. 49: 14 |
 patim. 1: 10: 10 | 12: 2: 10 |
 41: 11: 10 | 11: 9: 2: 10 |
 41: 10: 10 | 8: 8: 10 |
 102: 1: 10 | 11: 10: 10 |
 parva. 41: 9 |
 parv. 66: 24 |
 parvam. 67: 6 |
 parvi. 102: 12 |
 parvif. 14: 3 | 80: 9 |
 parvif. 33: 1 |
 parux. 78: 6 |
 Pajum. n. p. 9: 1 | 11: 1 |
 parum. adu. 17: 2 | 140: 9 |
 143: 14 | 144: 2: 10 |
 parvo. 14: 4 |
 parvulam. 10: 10 |
 parva. 120: 12 |
 parvi. 100: 19 |
 parvulam. 25: 11 |
 parvulus. 114: 25 |
 parvis. 17: 2 |
 parvum. 71: 2 | 134: 14 |
 parvif. 12: 12 | 134: 14 |
 parer. 10: 12 | 27: 2: 6 | 136: 16 |
 17: 17: 17 | 17: 17: 17 |
 64: 17: 17: 17 | 119: 8 |
 134: 13 |
 parerfamilias. 116: 1 | 142: 1 |

paterna. 67: 4
 paternum. 118: 9
 patres. 172: 1
 patre. 10: 2
 patreuer. 12: 7 118: 18
 patreuer. 27: 15
 paci. 144: 10
 patiaris. 12: 19
 pamebantur. 95: 9
 pamebatur. 137: 1
 patiens. 11: 9 17: 1 74: 1
 patientem. 77: 11
 patientia. 40: 2 93: 9
 patre. 10: 16 17: 8 18: 18
 48: 11 61: 11 64: 14
 72: 13 114: 4 149: 21
 150: 1 151: 9 144: 1
 patrem. 17: 10 50: 6 57: 2
 11 77: 1
 Patres y Seniores. 128: 18
 patri. 49: 12 17 61: 11 119: 16
 patrimonium. 142: 9
 patris. 15: 11 121: 21
 patria. 62: 13 63: 28 117: 10
 patria. 19: 10 11: 25 41: 1
 11 61: 11 72: 16 81: 11
 87: 10 107: 6 117: 12
 14 118: 10 136: 7
 pallis. 23: 26 14: 10 16: 14
 14 17: 14 47: 1 37: 1
 74: 20 61: 24 64: 3
 77: 10 77: 13 79: 11
 121: 28 11 104: 10 102: 12
 121: 17 116: 13 124: 9
 patrum. 17: 8 17: 10 91: 10
 40: 11 61: 33 27: 18 12: 1
 160: 13 16: 4 44: 11 46: 1
 73: 11 81: 14 81: 7
 89: 19 22: 10 11: 11
 7 124: 6 137: 14
 perocionis. 15: 21
 Perocio. 6: 6 6: 11
 paruo. 87: 14
 pauci. 102: 12 40: 13 71: 1
 96: 1
 paucis. 6: 9 9: 22 121: 3
 14 57: 66 22: 12 124: 13
 17 126: 11 127: 11
 paucitate. 82: 1
 paucitate. 60: 10
 paulo. 14: 26 72: 10 73: 1
 14 140: 10
 Paulo. 6: 6 12: 6
 paululum. 115: 2
 Paulum. 6: 122: 3
 pauper. 23: 13 103: 1
 pauperes. 21: 11 59: 20
 pauperitate. 20: 10 104: 1
 pauperitatem. 74: 13 17: 1
 Paulania. 6: 70: 2 112: 1
 11

V O C A B U L O R U M:

paufanie. 10:10 | 24:13 |
 Paufaniam. 11:15 | 22:13 |
31:19 | 21:
 Paufanias. 22:6 | 31:
13: | 17: | 24: | 31:
42:13 |
 peccans. 76:3 | 145:10 |
 peccantes. 83:16 |
 pecunia. 11:13 | 10:17 | 17:
1 | 2: | 18:17 | 16:13 | 17:
14:17 |
 pecunia. 9:17 | 11:13 | 22:
13: | 21: | 10: | 17:13 |
75: | 11:17 | 18:14 | 87: | 89:
21: | 13:16 | 24: |
 pecunias. 12:14 | 46:31 |
102:8 | 13:14 | 141:25 |
144:2 | 73:1 |
 pecuniam. 8:19 | 25:p | 13:
46:6 | 61:10 | 74:19 |
126:19 | 119:2 | 24: |
 pecunias. 25:10 | 118:1 |
13 |
 pecuniosus. 25:10 | 142:
19:
 pede. 90:2 |
 pedibus. 96:21 | 109:15 |
 pedetrem. 75:17 |
 pedetres. 86:5 | 87:16 |
 pedetria. 55:10 |
 pedetribus. 12:14 | 44:2 |
9:110 | 123:16 |
 pedetris. 9:26 |
 pedifigui. 27:16 |
 pedifiguius. 14:13 |
 pediatra. 9:12 |
 pedites. 55:11 |
 pedium. 6:17 | 8:1 | 11:
12: | 21:6 | 51:19 | 69:
22:
 Peduceum. n. p. 148:11 |
 peiur. 44:2 | 7:19 | 24:
 pellereus. 19:10 |
 pellixiftr. 94:7 |
 pellis. 60:15 |
 pellis. 68:21 |
 Pelopida. n. p. 72:21 |
37:87 | 4: |
 Pelopidar. 83:11 |
 Pelopidam. 84:13 |
 Pelopidas. 78:2 | 87: | 11:
84:8 |
 Peloponennifium. 8:6 |
 Peloponennifacio. 11:10 |
 Peloponennio. 4:11 | 44:
17:1 |
 Peloponenniorum. 46:16 |
 Peloponennius. 15:21 |
 Peloponennio. n. p. 5:2 |
55:9 | 55:1 | 88:5 | 112:
14:
 Peloponennium. 14:11 | 61:17
78:1 |
 peltam. 55:12 |
 peltalis. 55:13 |
 penates. 15:11 |

penetrare, *foliorem*, 125 : 17 |
penes, 37 : 12 | 65 : 37 | 114 : 14 |
penes, 15 : 1 | 102 : 7 | 118 : 2 |
penetrasset, 60 : 8 |
penitus, 122 : 11 |
pepercerat, 41 : 11 |
pepercit, 113 : 1 |
pepererat, *comparaverat*, 36 : 23 |
petitisset, *acquisivisset*, 113 : 1 |
pepulerat, 134 : 14 |
pepulerunt, 87 : 7 |
pepulit, 87 : 16 | 118 : 14 |
per, 24 : 12 | 23 : 13 | 17 : 40 : 10 | 4 : 14 | 24 : 14 | 37 : 10 | 30 : 13 | 98 : 10 | 99 : 4 | 9 : 10 | 1 : 107 : 10 | 10, 11 | 11 : 8 | 112 : 1 | 137 : 22 | 118 : 1 | 143 : 11 |
peractis, 116 : 11 |
peractio, 113 : 5 |
peradolentulatus, 92 : 10 |
peraque, 146 : 16 |
peragravaret, 93 : 17 |
percepit, 145 : 15 |
perculit, 15 : 20 | 63 : 24 |
perculsa, 82 : 7 |
perculsus, 141 : 5 |
perculsus, 96 : 10 |
perculsa, 62 : 10 |
perculsa est, 82 : 4 |
perculsum, 79 : 14 |
perdant, 98 : 10 |
perderet, 96 : 16 |
Perdix, n. p. 52 | 91 : 17 |
perdicam, 94 : 13 | 17 |
perdidit, 94 : 5 | 20 | 96 : 2 |
perdit, 32 : 11 |
perducere, *canit*, 51 : 15 |
perducere, 94 : 14 |
perducum, 113 : 13 |
perduci, 117 : 11 |
perduxit, 49 : 6 | 52 : 7 | 55 : 4 | 79 : 1 | 104 : 3 |
pergerit, 148 : 23 |
pergrinatio, 114 : 18 |
pergrindum, 16 : 20 | 33 : 18 |
petitignus, 99 : 27 |
perficisset, 53 : 26 |
petifica, 77 : 11 |
perfore, 97 : 11 |
perforaret, 71 : 12 |
perforanda, 22 : 14 |
perforis, 31 : 7 | 71 : 25 | 100 : 10 | 101 : 14 |
perfidiam, 10 : 22 |
perfora, 68 : 11 |
perforas, 63 : 17 |

perfulgit, 91: 11 |
perfunctus, 129: 2 |
Pergament-, n. *patrie*, 128: 6 |
Pergamentorum, n. *patrium*, 128: 11 |
Pergamentum, 127: 6 |
Periclis, n. p. 21: 10 |
pericula, 120: 19 | 138: 6 |
periculi, 51: 25 | 53: 23 | 54: 10 |
periculis, 4: 4 | 16: 8 | 11: 10: 4 | 14: 116: 6 | 142: 7 | 17: 12: 3 | 121: 15 | 14: 10 | 17: 12: 3 | 49: 13 | 51: 12: 10 | 67: 17 | 28: 16: 9 | 20: 82: 1 | 118: 18 | 136: 18 | 117: 5 | 140: 6: 9: 11 |
periculum, 128: 14 | 33: 1 | 12: 15 | 6: 2 | 1: 65: 13 | 98: 18 | 104: 19 | 149: 61 |
perille, 67: 11 |
perili, 60: 2 | 115: 14 |
perillidae, 142: 4 |
perillus, ac. 35: 12: 25 |
Perinnum, n. p. 10: 18 |
perire, 60: 12 | 37: 23 |
perissimos, 66: 8 |
perissimos, 12: 16 |
perizo, 29: 2 |
peisurus, 61: 3 | 74: 4 | 112: 16 | 132: 14 |
perissurus, 15: 6 |
perissurus, 78: 8 | 117: 12 |
perjurio, 80: 16 | 102: 2 |
perissia, 11: 24 | 49: 4 | 92: 1 |
perissum, 10: 14 |
perissum, 46: 6 |
perissus, 78: 14 |
perissus, *perissurus*, 117: 4 |
perissus, 71: 4 |
perissus, 97: 20 |
penicile, 72: 10 | 102: 4 |
penicili, 4: 11 | 60: 5 |
penicium, 67: 18 | 68: 25 | 28: 11 |
penicissimum, 89: 9 |
pernodafle, 13: 6 |
pernodandi, 107: 19 |
pernodafle, 22: 1 |
pernodacorum, 81: 1 |
Perneta, n. p. 110: 5 |
perpofus, 74: 13 |
perpetetis, 106: 5 |
perpeti, 22: 24 |
perpetua, 9: 9 | 110: 8 |
perpetua, 120: 4 | 77: 27 | 131: 4 |
perpetuum, 9: 26 |
perpetui, 112: 18 |
perpetuo, 4: 18 | 80: 2 |

I N D E X.

103: 1 | 137: 8 | 134: 8 |
141: 3
 perpetuo, *adj.* 141: 1
 perpetuum, 117: 8
 Perſa, *n. patron.* 8: 11 | 11:
 14 |
 Perſium, 515: 1 | 6: 1, 9 |
 16: 1 | 17: 22 | 21: 5 | 22:
 2, 21 | 34: 4 | 33: 4 |
 47: 18 | 101: 31 | 87: 21 |
 111: 8 | 112: 4 |
 Perſa, 40: 1 | 59: 5 | 83:
 15 | 87: 19 | 88: 23 | 98:
 16 |
 pericripta, 67: 14 | 21: 1 |
 14: 5 | 4 |
 perſectus, 117: 14 |
 perſequens, 146: 15 |
 perſequendum, 41: 19 |
 perſequens, 84: 1 | 96: 12 |
 perſequetur, 8: 26 | 18: 17 |
 67: 6 |
 perſequitur, 68: 21 |
 perſequi, 3: 11 | 46: 1 | 65:
 12 | 115: 8 | 141: 6 |
 perſequitur, 68: 17 |
 per equum, 111: 4 |
 perſeveraret, 11: 20 |
 perſeveravit, 65: 20 |
 Perſia, *n. p.* 59: 10 |
 Perſis, 47: 12 |
 Perſico, 11: 18 |
 Perſide, *n. p.* 12: 14 |
 Perſidem, 92: 27 |
 Perſidis, 98: 13 |
 perſona, 83: 17 |
 perſona, 72: 1 |
 perſonis, 11: 1 |
 perſuadere, 94: 12 | 155:
 14 |
 perſuaderet, 97: 12 |
 perſuaderat, 126: 2 |
 perſuaderit, 50: 11 |
 perſuadit, 11: 17, 28 | 15: 22 |
 71: 1 | 78: 6 | 84: 4 | 86:
 2 |
 perſuafum, 37: 11 |
 perſuafum, 144: 16 |
 perſuafum, 51: 20 |
 perſuafum, 13: 1 | 14: 26 | 29:
 7 | 116: 1 | 125: 11 |
 perſuafum, 8: 10 |
 perſuafum, 27: 16 |
 perſuafum, 67: 1 |
 perſuafum, 14: 10 |
 perſuafum, 117: 14 |
 perſuafum, 73: 8 |
 perſuafum, 23: 18 | 43:
 9 |
 perſuafum, 11: 1 | 73: 15 |
 perſuafum, 12: 18 | 128: 1 |
 148: 16 |
 perſuafum, 27: 17 |
 perſuafum, 10: 14 |
 perſuafum, 134: 12 |
 perſuafum, 101: 19 |

perturbatus, 27: 12 | 34:
 1 |
 pervertas, 11: 16 |
 pervertat, 68: 16 |
 pervertent, 28: 10 |
 pervertit, 86: 6 |
 pervertunt, 60: 14 |
 pervertit, 74: 21 |
 pervertit, 68: 12 | 83: 9 |
 pervertit, 70: 19 |
 pervertit, 67: 12 | 67: 9 |
 68: 2 | 71: 18 | 75: 19 |
 102: 9 |
 pervertit, 99: 3 |
 pervertit, 15: 8 | 11: 12 |
 75: 17 |
 pervertit, 82: 12 | 94: 1 |
 116: 1 |
 pervertit, 4: 21 | 16: 19 | 14:
 16 | 104: 5 |
 pervertit, 4: 18 | 17: 1 | 25:
 16 | 71: 11 | 67: 11 | 68:
 4 | 72: 24 | 77: 4 | 82:
 15 | 91: 2 | 104: 6 | 121:
 3 | 122: 6 | 126: 6 | 127:
 2, 34 | 140: 28 | 146:
 18 |
 pervertit, 6: 11 |
 pervertit, 205: 14 |
 pervertit, 10: 8 |
 pervertit, corrupt, 117: 2 |
 pervertit, 73: 4 |
 petens, 12: 16 | 76: 14 |
 petens, perſuafum, 121: 8 |
 petentibus, 22: 24 |
 petere, 17: 1 | 118: 12 |
 petenti, 3: 10 | 8: 11 | 37:
 1 | 77: 19 | 105: 8 | 125:
 7 | 128: 10 |
 petent, 18: 9 |
 peti, 117: 1 |
 peti, invadi, 11: 22 |
 peti, queri, 128: 13 |
 petierat, adverbis, 4: 9 |
 petiit, 10: 14 | 49: 17 | 96: 1 |
 177: 2 | 140: 24 |
 petiit, quodvis, 128: 4 |
 petiit, 22: 14 |
 petiverint, 116: 2 |
 petiverint, 2: 4 | 108: 6 |
 petivit, 56: 12 | 71: 6 | 78:
 20 | 87: 15 | 86: 10 | 97:
 15 |
 peto, 148: 10 |
 petulans, 110: 14 |
 petulans, *n. p.* 97: 24 |
 Phalangem, 78: 6 | 81: 13 |
 phalanx, 98: 1, 15 |
 Phalereo, *n. p.* 2: 14 | 14:
 6 |
 Phalereum, 107: 7 |
 Phalereus, 107: 1 |
 Pharnabaz, *n. p.* 10: 13 |
 Pharnabazo, 12: 14, 21 |
 78: 9, 17 | 47: 17 | 46: 8 |
 22, 24 | 66: 11 |

Pharnabazum, 17: 22 | 39: 9 |
 44: 14 | 66: 7, 11 |
 Pharnabazus, 47: 4 |
 Phemo, *n. p.* 84: 1 |
 Philinas, *n. p.* 129: 12 |
 Philippenses, *adj.* 141: 1 |
 Philippi, *n. p.* 77: 1 | 21: 1 |
 97: 15 |
 Philippidem, *n. p.* 7: 5 |
 Philippo, 121: 12 | 105: 7 |
 Philippum, 91: 8 | 105: 9 |
 118: 12 |
 Philippus, 62: 15 | 112: 10, |
 12 |
 Philisti, *n. p.* 50: 12 |
 Philistum, 50: 2 |
 Philocles, *n. p.* 16: 27 | 37:
 9 |
 Philocrati, *n. p.* 55: 10 |
 philoſophia, 74: 10 |
 philoſophie, 71: 1 | 142:
 6 |
 philoſophorum, 145: 16 |
 Phocion, *n. p.* 104: 19 |
 105: 1, 9 | 106: 7 |
 Phocionem, 107: 6 |
 Phocidas, *n. p.* 80: 11 |
 Phocidas, *n. patron.* 46:
 10 |
 Phoenicum, 26: 1 |
 Phrygia, *n. p.* 37: 29 | 38:
 19 |
 Phrygie, 67: 20 | 96: 12 |
 Phrygiem, 70: 13 | 36: 14 |
 Phrygiem, 69: 15 |
 Phrygen, *n. p.* 41: 11 |
 pia, 47: 1 |
 pietas, 87: 22 | 112: 7 |
 pietate, 147: 7 |
 pietatem, 10: 19 |
 pietatis, 116: 15 |
 pius, 11: 23 |
 pius, 16: 1 |
 Piraci, *n. p.* 14: 7 | 46: 21 |
 107: 18 |
 Piraco, 104: 12, 21 |
 Piracum, 107: 13 |
 Piſidia, *n. p.* 68: 16 |
 Piſidarum, 62: 16 |
 Piſidas, 66: 28 | 67: 28 | 68:
 21 |
 Piſistraci, *n. p.* 9: 22 |
 Piſandro, *n. p.* 14: 18 | 46: 2 |
 15 |
 Pitracus, *n. p.* 43: 4 |
 placari, 84: 4 |
 placatus, 72: 7 |
 placato, *adj.* 14: 1 |
 placet, 12: 1 |
 placet, 12: 12 |
 plagis, 96: 10 |
 plagis, 97: 23 |
 plauti, 96: 21 |
 Placatus, *n. p.* 10: 22 | 27: 12 |
 12 |
 Placatum, *n. patronum.* 71

INDEX

- 77: 11 | 82: 7 | 96: 21 |
104: 20 | 114: 1 | 122: 4 |
port. 138: 10 |
potest. 11: 20 | 17: 4 | 42: 14 | 71: 2 | 77: 12 | 78: 12 | 64: 3 | 67: 5 | 66: 12 | 109: 21 | 122: 1 | 124: 10 | 19 | 114: 12 |
potestas. 8: 22 | 12: 8 | 47: 10 | 17: 17 | 120: 8 |
potestas. 100: 1 |
potestas. 24: 10 |
potestas. 7: 19 | 10: 17 | 67: 23 | 70: 4 | 128: 18 |
potissimum. 14: 18 | 15: 7 | 17: 11 | 19: 14 | 15: 22: 6 | 27: 14 | 17: 18 | 12: 10 | 22: 13 | 11: 10 | 15: 15 | 23: 17 | 27: 19 | 19: 15 | 8: 11 | 70: 11 | 24: 17 | 12: 17 | 77: 1 | 78: 17 | 79: 18 | 12: 86 | 20 | 117: 7 | 125: 23 | 25 | 128: 10 | 148: 9 | 28 |
potissimus. 72: 11 | 101: 22 | 108: 12 |
potissimus. 13: 14 |
potissimus. 11: 6 | 98: 17 |
potissimus. 128: 12 |
potissimus. 76: 16 | 104: 18 |
potissimus. 108: 7 |
potissimus. 4: 1 | 76: 6 |
potissimus. 4: 10 |
potissimus. 17: 10 |
potissimus. 14: 10 |
potissimus. 11: 10 |
potissimus. 27: 14 |
potissimus. 62: 10 |
potissimus. 125: 10 |
potissimus. 21: 10 | 62: 11 | 76: 18 |
potissimus. 70: 4 | 114: 6 |
potissimus. 60: 2 |
potissimus. 14: 9 | 82: 4 |
potissimus. 23: 2 | 122: 4 |
potissimus. 14: 20 | 67: 17 | 90: 1 |
potissimus. 9: 23 | 141: 21 | 17: 26 |
potissimus. 86: 1 |
potissimus. 109: 3 |
potissimus. 139: 4 |
potissimus. 12: 12 |
potissimus. 27: 8 |
potissimus. 139: 11 |
potissimus. 61: 11 | 118: 15 |
potissimus. 12: 2 | 17: 21 | 70: 10 | 90: 11 | 116: 16 |
potissimus. 9: 9 | 125: 1 | 13: 13 | 38: 1 | 90: 4 | 97: 5 |
116: 19 | 121: 2 | 128: 9 | 140: 1 | 144: 10 | 20 |
potissimus. 146: 15 |
potissimus. 61: 23 | 147: 18 |
potissimus. 80: 11 |
potissimus. 64: 14 |
potissimus. 41: 7 | 51: 22 | 70: 25 | 82: 4 | 102: 5 | 14: 0 | 144: 8 | 146: 6 |
potissimus. 49: 17 | 142: 2 |
potissimus. 11: 6 | 17: 10 | 4: 16 | 11: 18 | 14: 20 | 21 | 70: 7 | 44: 1 | 12: 2 | 4: 21 | 86: 1 | 94: 1 | 111: 16 | 137: 11 |
potissimus. 4: 2 | 5: 4 | 6: 15 | 10: 3 | 12: 9 | 28: 7 | 17: 20 | 11: 35 | 13: 6 | 66: 9 | 83: 10 | 87: 15 | 101: 10 | 126: 16 | 141: 22 |
potissimus. 81: 9 | 109: 6 |
potissimus. 132: 7 |
potissimus. 12: 10 |
potissimus. 97: 8 |
potissimus. 9: 1 | 98: 1 |
potissimus. 17: 1 | 18: 8 | 1 |
potissimus. 11: 8 | 86: 21 | 91: 8 | 110: 8 | 128: 11 | 137: 12 | 141: 22 |
potissimus. 140: 2 |
potissimus. 4: 9 | 16: 9 | 28: 13 | 87: 14 | 104: 11 |
potissimus. 12: 3 | 86: 1 | 108: 1 |
potissimus. 37: 24 |
potissimus. 15: 15 | 17: 7 | 46: 2 | 47: 2 | 73: 11 | 76: 16 | 94: 4 | 95: 16 | 98: 2 | 101: 10 | 115: 12 | 139: 7 | 140: 4 |
potissimus. 15: 17 |
potissimus. 139: 19 |
potissimus. 75: 12 |
potissimus. 11: 16 |
potissimus. 10: 1 | 37: 25 | 40: 13 | 109: 20 |
potissimus. 83: 23 | 118: 7 | 146: 12 |
potissimus. 14: 12 |
potissimus. 25: 1 | 20: 25 | 96: 1 | 113: 14 | 119: 24 |
potissimus. 14: 13 | 16: 24 | 47: 2 | 49: 4 | 10: 10 | 11: 8 | 69: 6 | 82: 4 | 96: 2 | 98: 1 | 109: 6 | 118: 12 | 137: 9 | 139: 17 |
prae. prop. 100: 20 |
prae. 18: 2 | 71: 1 | 90: 18 |
prae. 67: 1 | 80: 3 |
prae. 139: 15 | 136: 1 |
prae. 23: 23 |
prae. 14: 14 | 14: 22 | 99: 25 |
prae. 141: 14 | 147: 16 |
prae. 127: 16 |
prae. 16: 3 |
prae. 140: 25 |
prae. 120: 6 |
prae. 112: 3 |
prae. 89: 20 | 144: 25 |
prae. 14: 9 |
prae. 44: 4 |
prae. 108: 11 |
prae. 61: 4 |
prae. 107: 18 |
prae. 4: 16 |
prae. 41: 1 |
prae. 10: 16 | 9: 7 | 7: 76 | 16: 24 | 86: 26 | 87: 13 |
prae. 61: 8 |
prae. 7: 7 | 71: 1 |
prae. 17: 18 |
prae. 27: 13 |
prae. 14: 25 |
prae. 14: 18 |
prae. 14: 18 |
prae. 41: 18 |
prae. 41: 18 |
prae. 17: 102: 7 |
prae. 139: 7 | 144: 7 |
prae. 70: 16 |
prae. 145: 6 |
prae. 15: 6 |
prae. 11: 15 |
prae. 60: 5 |
prae. 7: 47 | 8: 12 | 16: 19 | 11: 16 | 19: 11 |
prae. 15: 16 | 67: 2 | 104: 23 |
prae. 114: 9 |
prae. 7: 7 |
prae. 87: 23 |
prae. 94: 19 |
prae. 6: 16 | 15: 29 | 67: 12 | 67: 24 |
prae. 10: 10 |
prae. 10: 10 |
prae. 97: 6 | 19 |
prae. 67: 19 | 112: 8 | 116: 17 | 142: 15 |
prae. 47: 11 | 86: 9 |
prae. 14: 15 | 104: 25 |
prae. 17: 17 |
prae. 17: 17 |
prae. 10: 12 | 44: 3 | 51: 12 | 61: 13 | 68: 7 | 100: 23 | 102: 6 |
prae. 139: 16 |
prae. 40: 12 |
prae. 118: 11

INDEX

privignus. 11: 15
 prius. 15: 6 | 16: 12 | 21: 22 | 22: 15 | 25: 16 | 29: 19 | 31: 6 | 31: 21 | 63: 1 | 69: 1 | 71: 8 | 74: 11 | 79: 4 | 12: 25 | 86: 6 | 35: 9 | 91: 15 | 22: 99: 2 | 109: 22 | 118: 10 | 141: 18 | 148: 9 |
 p^{ri}maquam. 8: 6 | 20: 2 | 22: 14 | 25: 16 | 67: 9 | 70: 29 | 21: 18 | 26: 73 | 27: 74 | 29: 125 | 20: 127 | 22: 129 | 2 |
 pro. 9: 15 | 16: 17 | 3: 25 | 11: 41 | 25: 43 | 1: 54 | 16: 15 | 15: 13 | 15: 68 | 11: 75 | 10: 96 | 1: 4 |
 pio, secundum. 74: 18 | 15: 1 |
 prout. 11: 11 |
 probabilis. 11: 15 |
 probamus. 12: 8 |
 probanda. 47: 2 |
 probasset. 10: 10 |
 probasti. 68: 15 | 21: 11 |
 probato. 11: 10 | 15: 15 |
 probatum est. 107: 19 |
 probatus. 10: 15 |
 probetis. 148: 10 |
 proccaciatem. 120: 16 |
 procellis, *summis*. 140: 28 |
 procefferet. 83: 1 |
 Procius, n. p. 8: 6 |
 proclive, *facile*. 61: 14 |
 procreaverit. 76: 19 | 111: 1 |
 procreavit. 48: 4 |
 procul. 2: 1 | 12: 11 | 94: 18 | 67: 2 | 71: 13 | 84: 9 | 107: 17 |
 procuranda. 12: 1 |
 procuraret. 144: 19 |
 procuratio. 43: 15 |
 procuratiooe. 15: 11 |
 procuracionem. 144: 21 |
 proderet. 100: 14 |
 proderet. 34: 3 |
 prodesse. 11: 1 | 14: 3 |
 prodest. 74: 8 |
 prodebat. 11: 9 |
 prodiderunt. 11: 3 | 129: 11 |
 prodississet. 105: 12 |
 prodidit. 16: 14 | 18: 25 | 22: 1 | 27: 3 | 104: 15 |
 prodiere. 2: 8 |
 prodissit. 12: 26 |
 proditas, *vulgata*. 126: 7 |
 proditiōis. 9: 12 | 16: 4 | 18: 11 | 61: 18 | 105: 12 |
 proditoris. 68: 24 |
 produxi. 148: 18 |
 produxit. 8: 8 |
 profecit. 100: 9 |
 profecta est. 97: 14 |
 profecti. 24: 1 |
 profecti, *effici*. 63: 1

professione. 82: 10 |
 profecto. 81: 18 |
 profectum. 66: 27 | 67: 7 | 68: 11 | 86: 7 |
 profectus. 4: 15 | 16: 19 | 20: 21 | 21: 11 | 22: 8 | 16: 8 | 48: 2 | 15: 19 | 16: 17 | 19: 2 | 9: 61: 11 | 67: 9 | 81: 15 | 95: 11 | 119: 22 | 121: 1 |
 profectus *effici*. 29: 18 | 84: 2 |
 profectus est. 14: 21 | 61: 20 | 70: 20 | 88: 12 | 105: 9 |
 proferre. 12: 4 | 61: 27 | 75: 22 |
 profectus. 127: 25 |
 profectus est. 15: 9 |
 proficiebant. 11: 18 |
 proficiscantur. 61: 1 |
 proficiscendi. 11: 1 |
 proficiscens. 4: 1 | 19: 9 | 116: 1 |
 proficiscentibus. 4: 6 | 17: 20 |
 proficisceretur. 84: 1 | 89: 1 | 119: 1 |
 proficiscetur. 61: 6 | 99: 7 | 126: 1 |
 proficisci. 15: 16 | 66: 15 | 87: 12 | 95: 11 | 119: 11 | 119: 19 |
 proficiscitur. 62: 10 | 99: 14 |
 proficiscuntur. 46: 18 |
 proficigant. 8: 10 |
 profigantur. 79: 16 |
 profigat. 82: 1 |
 profigat *sum*. 65: 7 |
 profigatis. 95: 25 |
 profigavit. 68: 24 | 122: 1 | 7 |
 profugerat. 121: 25 |
 profugientes. 119: 17 |
 profugit. 125: 25 |
 progenie. 85: 7 |
 progeniem. 25: 15 |
 progenitor. 90: 11 |
 progredi. 12: 7 | 18: 8 |
 progrediamur. 112: 12 |
 prohibere. 14: 11 | 25: 14 | 120: 11 | 137: 9 |
 prohibet. 1: 1 |
 prohibuit. 42: 22 |
 proiecta. 15: 7 |
 proinde. 29: 2 |
 prolaberetur. 147: 14 |
 promissu. 65: 25 |
 promittebat. 144: 11 |
 promitteret. 20: 12 |
 promptus. 11: 1 |
 pronuntiabat. 135: 21 |
 pronuntiaret. 114: 11 |
 pronuntiasset. 82: 8 | 9 |
 propagavit, *disseminavit*. 116: 9 |

propagines. 148: 25 |
 propatulo. 148: 24 |
 prope. 12: 6 |
 prope. 104: 4 | 116: 1 | 145: 12 |
 propinqu. 2: 17 |
 propinquus. 102: 11 | 125: 1 |
 propinquitate. 85: 11 |
 propinquitatem. 48: 2 |
 propinquum. 2: 15 |
 propinquorum. 2: 15 |
 propinquus. 22: 3 | 61 |
 propinquum. 44: 15 | 65: 15 | 15 |
 propitia. 14: 11 |
 propius. 9: 4 | 126: 9 |
 proponebantur. 148: 1 |
 proponebat. 147: 11 |
 proponebam. n. p. 17: 22 |
 propofita. 82: 14 |
 propofitum. 11: 9 | 13: 14 | 27 |
 propofuit. 87: 21 |
 propria. 82: 11 |
 propria, *habita*. 41: 1 | 41: 8 |
 proprium. 29: 1 | 41: 8 |
 propter. 9: 21 | 25: 25 | 14: 2 | 20: 1 | 21: 22 | 16: 6 | 26: 12 | 17: 26 | 48: 13 | 14: 15 | 15: 11 | 14: 6 | 65: 4 | 67: 27 | 74: 16 | 77: 14 | 78: 8 | 92: 4 | 100: 26 | 102: 1 | 107: 6 | 109: 14 | 109: 17 | 109: 17 | 110: 9 | 126: 10 | 127: 9 | 134: 9 | 137: 1 | 140: 7 | 141: 21 | 142: 12 | 143: 13 | 146: 8 |
 propugnacula. 100: 14 |
 propugnaculum. 15: 15 |
 propugnatores. 102: 8 |
 propulit. 105: 6 |
 proripit. 148: 8 |
 proscibere. 140: 17 |
 proscipione. 148: 4 |
 proscipionem. 140: 3 | 148: 1 |
 proscipitorem. 140: 20 | 142: 14 |
 proscipitos. 140: 10 |
 proscipit, *adornare*. 45: 24 |
 pro ecaru. 116: 10 |
 prosequantur. 35: 19 |
 prosperum. n. p. 15: 22 |
 prospera. 1: 15 |
 prospera. 104: 1 |
 prosperas. 12: 1 |
 prosperere. 16: 10 | 64: 11 | 67: 23 | 75: 12 | 128: 10 |
 prosperitate. 148: 2 |
 prosperitas. 148: 2 |
 prosperitatem. 66: 4 |
 prosperitatem. 105: 1 |
 prosperitas. 123: 28 |
 prosperitas. 11: 16 | 3: 15 |

VOCABULORUM.

procius. 18: 17 | 42: 3 |
 procul. 71: 12 |
 provecus *effr.* 109: 25 |
 provideret. 104: 18 |
 provincia. 67: 4 |
 provinciā, *monstr.* 171: 2 |
 provincie. 11: 14 |
 provinciam. 64: 18 | 73: 1 |
 171: 5 | 9 |
 provinciam, *administratorem.* 117: 10 |
 provinciarum. 118: 11 |
 proxima. 81: 13 |
 proxima. 46: 11 |
 proximo. 73: 26 | 81: 17 | 120: 2 | 128: 6 |
 proximus. 12: 6 | 87: 11 |
 prudens. 74: 3 |
 prudens, *peritus.* 44: 2 |
 prudentem. 46: 17 | 119: 6 |
 prudentia. 140: 27 |
 prudentiā. 4: 12 | 14: 1 | 43: 7 | 109: 25 | 118: 1 | 128: 14 | 128: 11 |
 prudentiae. 137: 14 |
 prudentiam. 25: 17 | 14: 9 |
 41: 7 | 145: 1 |
 prudentissimum. 97: 11 |
 Prusie. n. p. 128: 17 | 127: 1 |
 Prusiam. 127: 2 |
 Prusias. 128: 11 |
 Ptolemeu. n. p. 114: 1 |
 Ptolemeum. 97: 1 |
 Ptolemeus. 100: 18 | 100: 10 |
 117: 9 | 114: 3 |
 pubes. 71: 7 |
 publica. 9: 19 | 11: 11 | 21: 4 | 109: 22 |
 publici. 61: 7 |
 publicae. 63: 8 |
 publicam. 72: 18 | 114: 22 |
 117: 6 |
 publicarentur. 42: 17 |
 publicarent. 115: 23 |
 publicata. 41: 12 |
 publicatis. 11: 21 |
 publice. 16: 14 | 20: 21 | 16: 1 | 43: 12 | 74: 1 | 78: 10 | 79: 6 | 62: 10 | 61: 14 | 106: 9 | 111: 1 | 120: 1 | 124: 22 | 127: 6 |
 publicis. 22: 3 | 25: 3, 13 | 110: 1 |
 publico. 17: 24 | 32: 2 |
 publicos. 17: 11 |
 publicum. 12: 24 | 61: 2 |
 publicus. 14: 24 |
 Publii. n. p. 116: 9 |
 Publio. 111: 9 | 128: 2 | 121: 3 | 119: 18 | 142: 14 |
 Publium. 124: 7 | 125: 1 | 140: 9 |
 Publius. 112: 1 |
 pudet. 2: 12 |

puer. 128: 12 | 31: 1 |
 pueri. 141: 1 |
 puerilis. 133: 11 |
 pueritia. 114: 3 |
 pucro. 25: 18 | 71: 5 | 114: 2 |
 1 |
 puculo. 119: 8 |
 puerum. 11: 11 | 140: 14 |
 pugna. 8: 11 | 9: 14 | 47: 4 | 72: 10 | 79: 17 | 82: 7 | 83: 18 | 123: 9 |
 pugna. 8: 19 |
 pugnant. 43: 1 |
 pugne. 19: 16 | 127: 11 |
 pugnam. 11: 25 | 72: 7 | 79: 25 | 89: 17 | 114: 1 |
 pugnant. 7: 17 |
 pugnantem. 127: 11 |
 pugnantibus. 128: 9 |
 pugnantium. 41: 7 |
 pugnatore. 48: 10 |
 pugnatore. 43: 10 | 60: 10 |
 pugnatore. 79: 12 |
 pugnatore. 97: 22 |
 pugnatore. 123: 1 |
 pugnatore. 20: 7 | 97: 18 |
 pulcherrime. 112: 3 |
 pulchre. 147: 4 |
 pullulare. 117: 9 |
 pulli. 77: 6 |
 pulsus. 77: 25 | 81: 11 | 118: 10 | 124: 13 |
 pulsus *eff.* 107: 7 |
 pulvinar. 62: 9 |
 pulvinum. 81: 1 |
 punice. n. p. 114: 3 |
 punicum. 117: 10 | 118: 23 |
 puppes. 128: 11 |
 putabant. 21: 11 | 79: 11 |
 107: 20 |
 putabat. 24: 6 | 49: 17 | 72: 25 | 67: 8 | 70: 11 | 78: 17 | 79: 11 | 110: 10 | 144: 1 | 127: 12 |
 putabatur. 71: 14 | 62: 17 | 86: 11 |
 putabunt. 1: 7 |
 putamus. 114: 16 |
 putant. 23: 24 |
 putantur. 2: 11 |
 putaret. 140: 7 |
 putarent. 14: 25 |
 putaret. 47: 1 | 111: 2 |
 putarent. 141: 4 |
 putas. 76: 11 |
 putator. 107: 8 |
 putaverunt. 21: 11 | 24: 4 |
 putavit. 7: 10 | 66: 21 | 70: 17 | 87: 11 | 117: 7 |
 putem. 141: 14 |
 putentur. 10: 12 |

putet. 6: 3 |
 putis. 148: 3 |
 Pydnam. n. p. 116: 16 |
 Pylemene. n. p. 67: 10 |
 Pyrrum. n. p. 37: 2 | 12: 42 | 2 |
 Pyrroneum. n. p. 120: 6 |
 Pyrrhus. 112: 11 |
 Pythagoreum. 77: 6 |
 Pythia. *Apollinis prophetissa.* 3: 14 | 11: 27 |

Q

Qua, *pronom. in nominat.* aliqua. 11: 19 | 71: 11 | 101: 26 | 137: 9 |
 196: 7 |
 qui, *pronom. in ablat.* 8: 11 |
 10: 14 | 11: 14 | 12: 9 |
 14: 11 | 15: 2 | 16: 10 | 18: 21 | 22: 12 | 23: 12 | 25: 7 |
 26: 9 | 28: 4 | 30: 7 | 31: 12 | 32: 12 | 33: 1 | 34: 1 | 35: 1 | 36: 1 | 37: 1 | 38: 1 | 39: 1 | 40: 1 | 41: 1 | 42: 1 | 43: 1 | 44: 1 | 45: 1 | 46: 1 | 47: 1 | 48: 1 | 49: 1 | 50: 1 | 51: 1 | 52: 1 | 53: 1 | 54: 1 | 55: 1 | 56: 1 | 57: 1 | 58: 1 | 59: 1 | 60: 1 | 61: 1 | 62: 1 | 63: 1 | 64: 1 | 65: 1 | 66: 1 | 67: 1 | 68: 1 | 69: 1 | 70: 1 | 71: 1 | 72: 1 | 73: 1 | 74: 1 | 75: 1 | 76: 1 | 77: 1 | 78: 1 | 79: 1 | 80: 1 | 81: 1 | 82: 1 | 83: 1 | 84: 1 | 85: 1 | 86: 1 | 87: 1 | 88: 1 | 89: 1 | 90: 1 | 91: 1 | 92: 1 | 93: 1 | 94: 1 | 95: 1 | 96: 1 | 97: 1 | 98: 1 | 99: 1 | 100: 1 | 101: 1 | 102: 1 | 103: 1 | 104: 1 | 105: 1 | 106: 1 | 107: 1 | 108: 1 | 109: 1 | 110: 1 | 111: 1 | 112: 1 | 113: 1 | 114: 1 | 115: 1 | 116: 1 | 117: 1 | 118: 1 | 119: 1 | 120: 1 | 121: 1 | 122: 1 | 123: 1 | 124: 1 | 125: 1 | 126: 1 | 127: 1 | 128: 1 | 129: 1 | 130: 1 | 131: 1 | 132: 1 | 133: 1 | 134: 1 | 135: 1 | 136: 1 | 137: 1 | 138: 1 | 139: 1 | 140: 1 | 141: 1 | 142: 1 | 143: 1 | 144: 1 | 145: 1 | 146: 1 | 147: 1 | 148: 1 | 149: 1 | 150: 1 | 151: 1 | 152: 1 | 153: 1 | 154: 1 | 155: 1 | 156: 1 | 157: 1 | 158: 1 | 159: 1 | 160: 1 | 161: 1 | 162: 1 | 163: 1 | 164: 1 | 165: 1 | 166: 1 | 167: 1 | 168: 1 | 169: 1 | 170: 1 | 171: 1 | 172: 1 | 173: 1 | 174: 1 | 175: 1 | 176: 1 | 177: 1 | 178: 1 | 179: 1 | 180: 1 | 181: 1 | 182: 1 | 183: 1 | 184: 1 | 185: 1 | 186: 1 | 187: 1 | 188: 1 | 189: 1 | 190: 1 | 191: 1 | 192: 1 | 193: 1 | 194: 1 | 195: 1 | 196: 1 | 197: 1 | 198: 1 | 199: 1 | 200: 1 |
 qui, *aliqua.* 141: 10 |
 qua, *adverb.* 7: 12 | 13: 23 | 26: 25 | 99: 2 | 14: 1 |
 quocumque, *adverb. loci.* 120: 7 |
 quadragesima. 19: 11 | 101: 1 |
 11 |
 quadringenta. 20: 17 |
 quadingentorum. 11: 11 |
 que. 2: 6 | 9 | 11 | 16 | 17 | 21 | 25 | 27 | 29 | 31 | 33 | 35 | 37 | 39 | 41 | 43 | 45 | 47 | 49 | 51 | 53 | 55 | 57 | 59 | 61 | 63 | 65 | 67 | 69 | 71 | 73 | 75 | 77 | 79 | 81 | 83 | 85 | 87 | 89 | 91 | 93 | 95 | 97 | 99 | 101 | 103 | 105 | 107 | 109 | 111 | 113 | 115 | 117 | 119 | 121 | 123 | 125 | 127 | 129 | 131 | 133 | 135 | 137 | 139 | 141 | 143 | 145 | 147 | 149 | 151 | 153 | 155 | 157 | 159 | 161 | 163 | 165 | 167 | 169 | 171 | 173 | 175 | 177 | 179 | 181 | 183 | 185 | 187 | 189 | 191 | 193 | 195 | 197 | 199 | 201 | 203 | 205 | 207 | 209 | 211 | 213 | 215 | 217 | 219 | 221 | 223 | 225 | 227 | 229 | 231 | 233 | 235 | 237 | 239 | 241 | 243 | 245 | 247 | 249 | 251 | 253 | 255 | 257 | 259 | 261 | 263 | 265 | 267 | 269 | 271 | 273 | 275 | 277 | 279 | 281 | 283 | 285 | 287 | 289 | 291 | 293 | 295 | 297 | 299 | 301 | 303 | 305 | 307 | 309 | 311 | 313 | 315 | 317 | 319 | 321 | 323 | 325 | 327 | 329 | 331 | 333 | 335 | 337 | 339 | 341 | 343 | 345 | 347 | 349 | 351 | 353 | 355 | 357 | 359 | 361 | 363 | 365 | 367 | 369 | 371 | 373 | 375 | 377 | 379 | 381 | 383 | 385 | 387 | 389 | 391 | 393 | 395 | 397 | 399 | 401 | 403 | 405 | 407 | 409 | 411 | 413 | 415 | 417 | 419 | 421 | 423 | 425 | 427 | 429 | 431 | 433 | 435 | 437 | 439 | 441 | 443 | 445 | 447 | 449 | 451 | 453 | 455 | 457 | 459 | 461 | 463 | 465 | 467 | 469 | 471 | 473 | 475 | 477 | 479 | 481 | 483 | 485 | 487 | 489 | 491 | 493 | 495 | 497 | 499 | 501 | 503 | 505 | 507 | 509 | 511 | 513 | 515 | 517 | 519 | 521 | 523 | 525 | 527 | 529 | 531 | 533 | 535 | 537 | 539 | 541 | 543 | 545 | 547 | 549 | 551 | 553 | 555 | 557 | 559 | 561 | 563 | 565 | 567 | 569 | 571 | 573 | 575 | 577 | 579 | 581 | 583 | 585 | 587 | 589 | 591 | 593 | 595 | 597 | 599 | 601 | 603 | 605 | 607 | 609 | 611 | 613 | 615 | 617 | 619 | 621 | 623 | 625 | 627 | 629 | 631 | 633 | 635 | 637 | 639 | 641 | 643 | 645 | 647 | 649 | 651 | 653 | 655 | 657 | 659 | 661 | 663 | 665 | 667 | 669 | 671 | 673 | 675 | 677 | 679 | 681 | 683 | 685 | 687 | 689 | 691 | 693 | 695 | 697 | 699 | 701 | 703 | 705 | 707 | 709 | 711 | 713 | 715 | 717 | 719 | 721 | 723 | 725 | 727 | 729 | 731 | 733 | 735 | 737 | 739 | 741 | 743 | 745 | 747 | 749 | 751 | 753 | 755 | 757 | 759 | 761 | 763 | 765 | 767 | 769 | 771 | 773 | 775 | 777 | 779 | 781 | 783 | 785 | 787 | 789 | 791 | 793 | 795 | 797 | 799 | 801 | 803 | 805 | 807 | 809 | 811 | 813 | 815 | 817 | 819 | 821 | 823 | 825 | 827 | 829 | 831 | 833 | 835 | 837 | 839 | 841 | 843 | 845 | 847 | 849 | 851 | 853 | 855 | 857 | 859 | 861 | 863 | 865 | 867 | 869 | 871 | 873 | 875 | 877 | 879 | 881 | 883 | 885 | 887 | 889 | 891 | 893 | 895 | 897 | 899 | 901 | 903 | 905 | 907 | 909 | 911 | 913 | 915 | 917 | 919 | 921 | 923 | 925 | 927 | 929 | 931 | 933 | 935 | 937 | 939 | 941 | 943 | 945 | 947 | 949 | 951 | 953 | 955 | 957 | 959 | 961 | 963 | 965 | 967 | 969 | 971 | 973 | 975 | 977 | 979 | 981 | 983 | 985 | 987 | 989 | 991 | 993 | 995 | 997 | 999 |
 Ec 4:

10.

54: 9, 19 | 55: 1, 3 | 56:

12 | 110 : 2 | 118 : 117 | 119:
17 | 146 : 15 |

108: 2, 11 | 109: 2, 10

V O C A B U L O R U M.

10: 11 | 11: 2, 3 | 12: 1, 18
13: 3, 6 | 14: 11 | 15: 4, 12
17: 3 | 18: 3, 8, 16 | 19: 6
20: 11 | 21: 7, 8 | 22: 4, 5
23: 1 | 24: 2, 3 | 25: 1, 16
26: 1 | 27: 4 | 28: 1, 13 | 29: 1
30: 2 | 31: 1 | 32: 1, 13 | 33: 1
34: 1 | 35: 1 | 36: 1 | 37: 1
38: 1 | 39: 1 | 40: 1 | 41: 1
42: 1 | 43: 1 | 44: 1 | 45: 1
46: 1 | 47: 1 | 48: 1 | 49: 1
50: 1 | 51: 1 | 52: 1 | 53: 1
54: 1 | 55: 1 | 56: 1 | 57: 1
58: 1 | 59: 1 | 60: 1 | 61: 1
62: 1 | 63: 1 | 64: 1 | 65: 1
66: 1 | 67: 1 | 68: 1 | 69: 1
70: 1 | 71: 1 | 72: 1 | 73: 1
74: 1 | 75: 1 | 76: 1 | 77: 1
78: 1 | 79: 1 | 80: 1 | 81: 1
82: 1 | 83: 1 | 84: 1 | 85: 1
86: 1 | 87: 1 | 88: 1 | 89: 1
90: 1 | 91: 1 | 92: 1 | 93: 1
94: 1 | 95: 1 | 96: 1 | 97: 1
98: 1 | 99: 1 | 100: 1 | 101: 1
102: 1 | 103: 1 | 104: 1 | 105: 1
106: 1 | 107: 1 | 108: 1 | 109: 1
110: 1 | 111: 1 | 112: 1 | 113: 1
114: 1 | 115: 1 | 116: 1 | 117: 1
118: 1 | 119: 1 | 120: 1 | 121: 1
122: 1 | 123: 1 | 124: 1 | 125: 1
126: 1 | 127: 1 | 128: 1 | 129: 1
130: 1 | 131: 1 | 132: 1 | 133: 1
134: 1 | 135: 1 | 136: 1 | 137: 1
138: 1 | 139: 1 | 140: 1 | 141: 1
142: 1 | 143: 1 | 144: 1 | 145: 1
146: 1 | 147: 1 | 148: 1 | 149: 1
150: 1 | 151: 1 | 152: 1 | 153: 1
154: 1 | 155: 1 | 156: 1 | 157: 1
158: 1 | 159: 1 | 160: 1 | 161: 1
162: 1 | 163: 1 | 164: 1 | 165: 1
166: 1 | 167: 1 | 168: 1 | 169: 1
170: 1 | 171: 1 | 172: 1 | 173: 1
174: 1 | 175: 1 | 176: 1 | 177: 1
178: 1 | 179: 1 | 180: 1 | 181: 1
182: 1 | 183: 1 | 184: 1 | 185: 1
186: 1 | 187: 1 | 188: 1 | 189: 1
190: 1 | 191: 1 | 192: 1 | 193: 1
194: 1 | 195: 1 | 196: 1 | 197: 1
198: 1 | 199: 1 | 200: 1 | 201: 1
202: 1 | 203: 1 | 204: 1 | 205: 1
206: 1 | 207: 1 | 208: 1 | 209: 1
210: 1 | 211: 1 | 212: 1 | 213: 1
214: 1 | 215: 1 | 216: 1 | 217: 1
218: 1 | 219: 1 | 220: 1 | 221: 1
222: 1 | 223: 1 | 224: 1 | 225: 1
226: 1 | 227: 1 | 228: 1 | 229: 1
230: 1 | 231: 1 | 232: 1 | 233: 1
234: 1 | 235: 1 | 236: 1 | 237: 1
238: 1 | 239: 1 | 240: 1 | 241: 1
242: 1 | 243: 1 | 244: 1 | 245: 1
246: 1 | 247: 1 | 248: 1 | 249: 1
250: 1 | 251: 1 | 252: 1 | 253: 1
254: 1 | 255: 1 | 256: 1 | 257: 1
258: 1 | 259: 1 | 260: 1 | 261: 1
262: 1 | 263: 1 | 264: 1 | 265: 1
266: 1 | 267: 1 | 268: 1 | 269: 1
270: 1 | 271: 1 | 272: 1 | 273: 1
274: 1 | 275: 1 | 276: 1 | 277: 1
278: 1 | 279: 1 | 280: 1 | 281: 1
282: 1 | 283: 1 | 284: 1 | 285: 1
286: 1 | 287: 1 | 288: 1 | 289: 1
290: 1 | 291: 1 | 292: 1 | 293: 1
294: 1 | 295: 1 | 296: 1 | 297: 1
298: 1 | 299: 1 | 300: 1 | 301: 1
302: 1 | 303: 1 | 304: 1 | 305: 1
306: 1 | 307: 1 | 308: 1 | 309: 1
310: 1 | 311: 1 | 312: 1 | 313: 1
314: 1 | 315: 1 | 316: 1 | 317: 1
318: 1 | 319: 1 | 320: 1 | 321: 1
322: 1 | 323: 1 | 324: 1 | 325: 1
326: 1 | 327: 1 | 328: 1 | 329: 1
330: 1 | 331: 1 | 332: 1 | 333: 1
334: 1 | 335: 1 | 336: 1 | 337: 1
338: 1 | 339: 1 | 340: 1 | 341: 1
342: 1 | 343: 1 | 344: 1 | 345: 1
346: 1 | 347: 1 | 348: 1 | 349: 1
350: 1 | 351: 1 | 352: 1 | 353: 1
354: 1 | 355: 1 | 356: 1 | 357: 1
358: 1 | 359: 1 | 360: 1 | 361: 1
362: 1 | 363: 1 | 364: 1 | 365: 1
366: 1 | 367: 1 | 368: 1 | 369: 1
370: 1 | 371: 1 | 372: 1 | 373: 1
374: 1 | 375: 1 | 376: 1 | 377: 1
378: 1 | 379: 1 | 380: 1 | 381: 1
382: 1 | 383: 1 | 384: 1 | 385: 1
386: 1 | 387: 1 | 388: 1 | 389: 1
390: 1 | 391: 1 | 392: 1 | 393: 1
394: 1 | 395: 1 | 396: 1 | 397: 1
398: 1 | 399: 1 | 400: 1 | 401: 1
402: 1 | 403: 1 | 404: 1 | 405: 1
406: 1 | 407: 1 | 408: 1 | 409: 1
410: 1 | 411: 1 | 412: 1 | 413: 1
414: 1 | 415: 1 | 416: 1 | 417: 1
418: 1 | 419: 1 | 420: 1 | 421: 1
422: 1 | 423: 1 | 424: 1 | 425: 1
426: 1 | 427: 1 | 428: 1 | 429: 1
430: 1 | 431: 1 | 432: 1 | 433: 1
434: 1 | 435: 1 | 436: 1 | 437: 1
438: 1 | 439: 1 | 440: 1 | 441: 1
442: 1 | 443: 1 | 444: 1 | 445: 1
446: 1 | 447: 1 | 448: 1 | 449: 1
450: 1 | 451: 1 | 452: 1 | 453: 1
454: 1 | 455: 1 | 456: 1 | 457: 1
458: 1 | 459: 1 | 460: 1 | 461: 1
462: 1 | 463: 1 | 464: 1 | 465: 1
466: 1 | 467: 1 | 468: 1 | 469: 1
470: 1 | 471: 1 | 472: 1 | 473: 1
474: 1 | 475: 1 | 476: 1 | 477: 1
478: 1 | 479: 1 | 480: 1 | 481: 1
482: 1 | 483: 1 | 484: 1 | 485: 1
486: 1 | 487: 1 | 488: 1 | 489: 1
490: 1 | 491: 1 | 492: 1 | 493: 1
494: 1 | 495: 1 | 496: 1 | 497: 1
498: 1 | 499: 1 | 500: 1 | 501: 1
502: 1 | 503: 1 | 504: 1 | 505: 1
506: 1 | 507: 1 | 508: 1 | 509: 1
510: 1 | 511: 1 | 512

[illegible]

102: 1 | 103: 9 | 126: 13
 128: 11 | 131: 18 | 142: 4
 147: 14 | 147: 16
 quid, *aliq.*, 22: 10 | 31:
 26 | 13: 6 | 27: 11 | 61: 6
 119: 18 | 126: 26 | 138: 17
 142: 21
 quid, *ad quid*, 125: 32 | 146: 2
 6: 7
 quidam, 31: 13 | 37: 9 |
 39: 5 | 42: 20 | 17: 8 | 14:
 17 | 89: 7 | 110: 14 | 201:
 quidam, 21: 21
 quidam, *ad ver.*, 2: 4
 19: 6 | 8: 1 | 31: 21
 37: 27 | 39: 15 | 41: 17
 42: 10 | 45: 1 | 48: 18
 49: 3 | 52: 15 | 16: 14
 60: 1 | 61: 7 | 74: 5 | 77: 2
 2: 21 | 82: 17 | 89: 4 | 92: 11
 201: 13 | 104: 23 | 107: 10
 110: 107 | 6: 109 | 2: 4
 110: 6 | 118: 10 | 119: 19
 126: 1 | 137: 11 | 141: 10
 142: 4 | 143: 22 | 148: 3
 21
 quidem, *etiam*, 143: 3 | 144: 2
 26
 quidam, 31: 26
 quidquam, 67: 22 | 137: 2
 1
 quiquid, 144: 12 | 148: 3
 18
 quies, 138: 2
 quiescebat, 39: 1
 quiescendum, 37: 8
 quiescit, 38: 23
 quierus, 81: 10
 quin + *qua* non, 108: 2
 quin + *que* non, 37: 24 | 108: 2
 8: 17
 quin + *non*, 110: 17
 quin, 62: 2 | 114: 13 | 146: 6
 6
 quin etiam, 219: 22 | 241: 2
 2
 quingentum, 62: 16
 quingentis, 31: 15
 quinis, 146: 11
 quinquaginta, 9: 17 | 13: 1
 37: 39 | 46: 31 | 71: 27
 71: 110 | 72: 1
 quinquie, 37: 1 | 71: 1 | 69:
 15 | 77: 4 | 89: 23 | 101:
 71 | 120: 1 | 125: 16
 quinquies, 134: 1
 Quinque, *pronom.*, 144: 13
 149: 4
 Quinque, *pronom.*, 125: 25
 129: 1 | 130: 7 | 136: 12
 139: 21 | 172: 31 | 144: 24
 148: 28
 Quinquies, *pronom.*, 112: 2
 116: 1 | 118: 5 | 149: 2
 Quinquies, *pronom.*, 125: 2
 Ecce

INDEX

144: 36
 quinto, *adverb.* 17: 27
 quintum, *adverb.* 27: 7
 quippe, 2: 7 40: 9
 quirmali, 143: 22
 quis, 1: 3 16: 10 27: 17
 16 43: 17 78: 9 107: 18
 quis, *aliquem*, 27: 26
 qui quam, 12: 27 43: 6
 6 64: 6 71: 26 79: 2
 210: 4 143: 4
 quique, 17: 4 74: 18 200: 23
 110: 20
 quiuit, 146: 23
 quo, *propterea*, 3: 11 6: 6
 7: 17 8: 19 26: 9 6:
 2 11: 7 16: 12 17: 17
 20 16: 8 17: 17 18: 6
 20 21: 7 22: 11 23: 11
 17: 17 18: 10 26: 24 19:
 27: 1 28: 7 29: 12 30:
 18 20 31: 10 14: 7
 20 16: 10 17: 8 49:
 21 16: 17 21: 12 12: 19
 74: 14 77: 17 78: 11
 78: 11 80: 9 61: 10
 66: 4 61: 23 64: 10
 12 67: 19 67: 22 69:
 21 4: 72 10 73: 17 74:
 10 77: 17 77: 19 79:
 20 27 80: 4 81: 3
 82: 17 83: 12 19: 84:
 4 8 11 87: 11 88:
 10 89: 4 91: 6 91: 17
 97: 16 17 98: 18 101:
 19 11 102: 7 103: 4
 104: 2 11 107: 7 106:
 4 108: 6 110: 27 114:
 27 116: 17 120: 10
 122: 8 124: 7 125: 8
 226: 11 14: 127: 17 29:
 27: 2 3 114: 6 7:
 17 17: 17 179: 6 142:
 27 144: 8 144: 17
 20 145: 20 146: 10
 148: 14 147: 12
 quo, *adverb.* 2: 17 4: 7
 11: 18 24: 3 17:
 72 43: 74: 2 67: 11
 66: 26 67: 9 68: 3
 70: 22 71: 11 12:
 22 77: 21 89: 4
 107: 9 126: 17
 quo, *pro*, 8: 14 17:
 11 16: 9 20: 20
 44: 11 77: 31 68: 11
 77: 18 81: 5 12: 82:
 11 81: 14 87: 1 91:
 12 96: 11 97: 18 100:
 7 116: 18 124: 10 129:
 17
 quo, *per*, 14: 26
 20: 20 41: 20 49:
 2 67: 3 67: 27 68:

26 36: 7 96: 27 110:
 quoad, 79: 21 73: 16 79:
 18 82: 10 101: 11 17:
 21 141: 17
 quoad, *quantum*, 12: 9
 quoad, *donec*, 27: 16 27:
 11
 quod, *propterea*, 2: 7 2:
 7 14: 11 9: 14 27:
 17: 18 12: 16 16: 16
 19: 17 23: 24 26: 18
 27: 17 21: 12 22: 22
 23: 21 17: 19 19: 6 11:
 41: 14 41: 1 2: 47
 27: 24 46: 27 71: 19
 72: 20 24: 77: 12 76:
 1 9: 77: 7 78: 1 67:
 3 66: 21 67: 21 68:
 27 70: 12 71: 72 2: 22
 78: 8 74: 2 77: 12 77:
 77: 28 6: 79: 16 80: 2
 82: 18 87: 17 88: 1
 90: 11 91: 1 96: 17 26:
 98: 8 18 99: 17 20:
 21 102: 7 107: 2 8:
 109: 19 20 110: 10
 111: 1 112: 16 118: 1
 114: 13 126: 17 127:
 28 128: 22 27: 129:
 1 111: 7 114: 27 137:
 21 136: 21 140: 21 27:
 141: 12 142: 4 17:
 143: 2 8: 20 144: 2 2:
 144: 14 145: 12 146:
 11 22 23 148: 17
 27
 quod, *aliquid*, 140: 21
 quod, *adverbium*, 6: 6 18:
 8: 6 9: 12 19 102: 17
 11: 6 12: 19 16: 2 4:
 27: 6 18: 11 10: 11 20:
 7 19 21: 10 23: 10 17:
 24: 2 27: 18 26: 10 12:
 27: 6 18: 6 29: 6 21:
 10: 1 12: 18 22: 26 17:
 1 12 14: 1 17: 7 14:
 16: 8 17: 18 10 19:
 7 41: 4 42: 16 43: 1
 47: 10 48: 11 47: 11
 49: 14 51: 14 52: 9
 53: 14 54: 12 59: 11
 163: 31 60: 17 61: 2
 57: 64 10: 17 67: 16:
 24 68: 9 62: 7 12 18:
 21 63: 1 11 69: 1 70:
 6 7 14 81: 7 11 76:
 2 6 7 10 72: 11 16:
 78: 17 22 24 79: 10
 81: 29 80: 7 81: 18:
 21 86: 16 19 21 88: 7
 21 89: 11 16 91: 7 11:
 92: 1 6 91: 2 94: 17
 6 8 18 97: 3 16 98:
 19 97: 4 21 98: 20
 100: 16 10 102: 11 102:

7 104: 10 107: 17 12:
 18 108: 9 16 109: 7
 110: 18 17 111: 4 112:
 2 113: 1 116: 18 102:
 6 113: 4 8 112: 26
 170: 17 132: 4 137: 12
 14 116: 17 137: 1 140:
 1 141: 14 141: 9 142: 12
 144: 17 144:
 quodam, 147: 7
 quodammodo, 98: 10
 quodcumque, 70: 32
 quoddam, 23: 2
 quominus, 27: 17 68: 18
 78: 20
 quomodo, 79: 16 40:
 16
 quondam, 8: 17 16: 17
 quoniam, 9: 27 12: 12 17:
 14 17: 14 77: 21 100:
 4 114: 4 146: 14
 148: 14 144:
 quorum, 101: 12 117: 19
 118: 18 140: 12
 quoque, 2: 10 27: 9 29:
 16 40: 7 42: 16 48:
 1 62: 12 84: 12 94:
 10 92: 16 111: 22
 137: 2 117: 17 140: 11
 146: 3 7 148: 24
 17
 quorum, 77: 2
 quorum, 27: 7 12: 8 17:
 27 40: 1 61: 8 72:
 16 73: 4 61: 3 64:
 11 67: 11 71: 4 77: 16
 78: 2 82: 6 87: 12
 97: 17 98: 1 111: 9
 117: 19 118: 4 118: 11
 147: 24
 quos, 77: 2 8: 26 17:
 2 12 17: 1 17 21: 6
 22: 6 22: 20 40: 7
 72: 26 79: 19 61: 31
 66: 27 68: 20 31 69:
 11 78: 21 86: 7 20:
 88: 2 97: 9 97: 18
 98: 82 109: 6 114: 6
 124: 17 137: 6 136: 24
 143: 17 147: 14 146:
 11 147: 19 148: 3
 quocumque, 40: 8
 quodam, 74: 1 70: 17 97:
 12
 quotannis, 11: 18 18: 1 20:
 16 157: 14
 quotidie, 17: 19 98: 7
 quotidianum, 74: 23
 quotidianum, 143: 27
 quotidianum, 101: 22
 quocumque, 72: 31 87:
 16 17: 21 118: 7
 quum, 1: 11 11: 11 4: 9
 4 12 13 14 14: 14
 6 12 13 14 14: 14
 8 12 14 14: 14 13: 13

VOCABULORUM.

xy: 7 | 20: 19 | 21: 10 | 22:
11: 21: 25 | 29: 18 | 11: 17 |
77: 17 | 77: 19 | 11: 18 |
119: 10 | 128: 21 |
quum: quoniam. 10: 17 | 17:
11: 11 | 13:
quum: quando. 11: 24 | 14:
22: 20: 9 | 16: 9 | 17: 9 |
18: 10 | 20: 6 | 24: 17 |
26: 9 | 27: 13 | 14: 14 |
46: 26 | 49: 9 | 16: 6 |
77: 11 | 78: 1 | 70: 16 |
74: 2 | 17: 78 | 1: 96: 2 |
quum: quia. 21: 28 | 17:
11: 14: 6 | 17: 21 | 10: 5 |
13: 18 | 17: 12 | 24: 19 |
21: 21: 23 | 26: 16 |
28: 9 | 11: 20 | 17: 10 |
12: 22: 16 | 14: 17 | 9 |
16: 11 | 18: 21 | 43: 17 |
44: 16 | 47: 2 | 14: 9 |
17: 10: 4 | 17: 18 | 18: 12 |
17: 14: 13 | 17: 12 | 17: 17:
17: 10: 8 | 41: 10 | 61: 2 |
11: 61: 26 | 11: 67: 4 |
70: 8 | 72: 6 | 77: 12 |
77: 14 | 78: 11 | 82: 2 |
92: 4 | 97: 2 | 96: 17 |
98: 8 | 101: 8 | 16: 26 |
101: 109: 4 | 110: 3 | 116:
11: 127: 4 | 12: 128: 4 |
11: 10 |
quum: dum. 27: 14 | 24: 6 |
17: 27: 10 | 17: 28: 14 |
27: 1 | 30: 10 | 22: 24 |
27: 8 | 32: 13 | 14: 17 |
37: 8 | 36: 4 | 27: 17:
17: 18: 8 | 19: 21 | 41:
9: 14 | 42: 10 | 120: 43 |
17: 12: 4 | 2: 12 | 47:
14: 47: 9 | 40: 17 | 10:
12 | 12: 12: 12 | 23: 27 |
17: 12: 26 | 14: 17 |
16: 11 | 18: 14 | 60: 8 |
9: 11 | 62: 13 | 16: 63 |
7: 120: 28 | 11: 67: 5 |
7: 17: 19 | 66: 12 | 14:
67: 10 | 121: 68: 14 | 19:
69: 11 | 70: 17 | 28: 71: 172:
27: 24: 9 | 19 | 77: 14 |
26: 17: 17 | 27: 17: 78:
17: 29: 9 | 16: 20 | 80: 13 |
21: 14 | 82: 3 | 11: 87:
2: 14 | 20 | 26: 18 |
27: 6: 9 | 11: 12: 14 | 88:
27: 12 | 23 | 29 | 89: 1:
2: 12 | 10: 21 | 90: 10 |
12: 18 | 91: 18 | 91: 17:
91: 17 | 96: 12 | 18 | 97:
11: 98: 14 | 99: 17 | 102:
17 | 104: 12 | 11: 22 | 107:
11: 14 | 106: 17 | 17: 17:
107: 10 | 109: 13 | 27:
110: 12 | 6: 17: 20 | 27:
112: 6 | 12: 14 | 11: 9 |

114: 10 | 14: 17: 10 |
117: 6 | 124: 17 | 126:
17 | 128: 6 |
quum: quoniam. 19: 28 | 40:
16 | 70: 17 | 71: 4 |
quum: postquam. 77: 17 | 17:
79: 6 | 84: 6 | 94: 17 |
97: 1 | 100: 17 | 121: 101:
17 | 104: 4 | 113: 2 | 121:
114: 1 | 119: 17 | 121:
121: 2 | 126: 17 | 127: 14:
128: 17 | 131 |
quum: licet. 98: 10 | 100:
17 | 102: 17 | 108: 8 | 117: 17:
109: 17 | 112: 1 |
quum: quoniam. 116: 17 |
118: 10 | 122: 2 |

R.

R Adicibus. 8: 1 |
raperetur. 97: 12 |
rata. 3: 2 |
rati. infrequenter. 8: 16 |
ratio. 64: 14 | 87: 2 |
ratio. consilium. 6: 12 |
ratione. 22: 20 | 28: 4 | 17:
17 | 67: 10 | 144: 9 |
rationem. consilium. 127:
11 |
ratum. 35: 12 |
ratus. 17: 12 | 12: 17: 20 |
17: 4: 17 |
ratus est. 17: 8 |
re. 4: 2 | 7: 12 | 17: 14:
20 | 10 | 16: 17 | 20: 4 |
21: 17 | 10: 16 | 17: 16:
22 | 17: 12 | 47: 17 | 47:
17 | 43: 16 | 50: 6 | 57: 9 |
19: 4 | 8 | 61: 12 | 27:
67: 8 | 66: 21 | 68: 2 | 14:
17 | 69: 6 | 70: 11 | 71:
10 | 11 | 77: 11 | 76: 9 |
82: 14 | 17 | 86: 11 | 87:
2 | 90: 6 | 97: 17 | 107:
7 | 10 | 110: 7 | 125: 22 |
126: 11 | 128: 10 | 172: 17:
8 | 174: 1 | 177: 8 | 20:
118: 12 | 141: 19 | 142:
2 | 144: 17 | 146: 20 |
rebus. 4: 17 | 9: 13 | 11: 5:
26 | 17: 12 | 20: 19 | 22:
10 | 24: 3 | 4 | 26: 16 |
27: 17 | 28: 16 | 29: 10 |
10: 11 | 21 | 14: 8 | 19:
17 | 17: 8 | 18 | 16: 16 |
17: 14 | 40: 4 | 5: 8 |
44: 10 | 47: 12 | 48: 17:
70: 17 | 77: 17 | 67: 8 | 68:
7 | 72: 12 | 81: 2 | 83: 4 |
86: 17 | 87: 17 | 89: 19:
94: 2 | 98: 6 | 99: 29:
102: 17 | 107: 107: 11:
107: 7 | 109: 4 | 110: 12 |

21 | 116: 11 | 126: 17 | 129:
17 | 129: 10 | 172: 11:
18 | 177: 22 | 178: 8 | 197:
17 | 181: 14 | 180: 29 | 147:
8 | 19 | 142: 22 | 141:
19 |
recedere. 16: 14 |
recess. 62: 12 |
receptat. 17: 17 | 114: 17:
receptif. foref. 128: 17 |
recept. 67: 14 | 96: 2 |
recept. res. 127: 17:
recepto. 17: 10 | 100: 20 |
receptus. 77: 6 |
receptus. 68: 13 |
receptum. 16: 10 |
recepturi. 17: 18 |
receptus. 68: 21 |
receptif. 59: 24 |
recidit. 16: 9 |
recipere. 17: 12 |
reciperet. 16: 18 |
recipit. 70: 14 |
reconciliare. 9: 17 |
reconciliat. 17: 17 |
reconciliat. 43: 16 |
recipitur. 14: 22 |
recreare. 20: 14 |
reclum. 17: 17 |
recubif. 17: 28 |
recuperandum. 104: 22 |
recupere. 82: 14 |
recupetari. 67: 4 |
recuperant. 39: 17 |
recuperat. 143: 17 |
recuperat. 82: 17 | 89: 17 |
reculante. 109: 17 |
reculavit. 78: 19 | 128: 24 |
recreare. 110: 8 |
redactum. 22: 9 |
reddans. 97: 27 |
reddet. 77: 17 |
reddet. 50: 12 |
redderetur. 127: 6 |
redderet. 22: 4 | 86: 17 | 107:
27 |
redderetur. 42: 16 |
reddiderat. 32: 21 |
reddiderunt. 82: 17 | 112: 20 |
reddidit. 11: 11 | 17: 17: 17:
109: 10 | 116: 10 | 147: 17:
4 |
reddidit. fecit. 112: 13 |
redam. 87: 26 |
redibant. 18: 17 |
redibat. 21: 12 |
redierat. 17: 2 |
rediff. 147: 11 |
rediff. 10: 22 |
redir. 17: 26 | 12: 20 | 21: 17:
49: 10 | 17: 8 | 59: 14 |
127: 12 | 170: 2 | 140:
6 |
redire. 9: 17 | 22: 27 | 26: 11 |
88: 26 | 93: 17:
rediret. 9: 17 | 12: 14 | 14: 12 |

INDEX

70: 10 | 11: 1 |
rediffer. 6: 14 | 23: 16 | 59:
13 |
redier. 13: 22 | 14: 10 |
redium. 44: 22 |
redium *pl.* 78: 13 |
reditus. 144: 2 |
redegit. 5: 4 | 62: 21 |
redigere. 4: 2 | 81: 22 |
redigeret. 6: 15 |
redimere. 14: 21 |
reduceret. 65: 15 |
reduxisset. 52: 12 |
reduxit. 50: 2 | 22: 20 | 86:
27 |
re ecerunt. 80: 17 |
refecit. 100: 2 |
refecit. *reflaurat.* 115: 2 |
refecit. 63: 25 |
reficienda. 102: 7 |
reficiendum. 63: 22 | 147: 25 |
reficiendos. 46: 25 |
refertur. 72: 2 |
refertur. 64: 10 |
refertur. 97: 21 |
refert. 20: 14 |
refertur. 125: 10 |
refert. 91: 6 |
refertur. 73: 10 |
refertur. 99: 24 |
refertur. 125: 10 |
refertur. 62: 11 | 69: 11 |
refertur. 42: 4 |
rege. 9: 13 | 12: 8 | 16: 1 |
23: 4 | 34: 4 | 16: 12 |
17: 1 | 18: 5 | 45: 12 | 10:
66: 15 | 62: 22 | 72: 12 |
14: 21 | 10: 26: 11 | 89:
21 | 91: 2 | 101: 2 | 123:
20: 25 |
regem. 6: 22 | 21: 11: 9 |
16: 8 | 17: 21 | 31: 10 |
17: 2 | 18: 2 | 10: 45 |
17: 12 | 42: 8 | 11: 19: 12 |
65: 22 | 62: 4 | 26: 68: 28 |
71: 4 | 81: 10 | 92: 17 | 105: 9 | 119: 6 | 127: 2, 25 |
regende. 61: 1 |
reges. 29: 12 | 85: 5 | 2 | 102: 4 | 109: 20 | 111: 4 | 113: 6 | 125: 14 | 127: 5 |
regi. 11: 6 | 12: 24 | 12: 10 | 22: 4 | 23: 5 | 13: 15 | 45: 9 | 46: 1 | 56: 22 | 64: 13 | 81: 5 | 81: 26 | 61: 20 | 72: 12 | 86: 11 | 119: 1 |
regis. 9: 10 | 15: 14 | 98: 9 |
regis. 4: 14 | 107: 1 |
regis. 62: 14 |
regiam. 64: 16 |
regibus. 16: 33 | 89: 21 |
regul. 6: 20 | 10: 12 | 65: 25 |

86: 27 |
regis. 9: 8 | 46: 15 |
regis. 22: 22 | 65: 27 |
regis. *pl.* 86: 23 |
regione. 4: 9 | 81: 12 | 12: 2 | 98: 11 |
regionem. 66: 17 |
regiones. 3: 12 | 66: 19 | 87: 8 | 109: 5 |
regionibus. 21: 16 | 66: 10 |
regionum. 70: 2 |
regis. 12: 1 | 86: 10 | 90: 13 |
regis. 12: 11 | 21: 4 | 22: 1 | 14: 15 | 15: 12 | 44: 15 | 45: 1 | 11: 17 | 10: 10 | 65: 6 | 81: 9 | 12: 1 | 92: 1 | 105: 11 | 127: 12 |
regium. 102: 6 |
regia. 21: 4 |
regia. 95: 13 |
regians. 85: 10 |
regians. 17: 4 |
regis. 42: 15 | 85: 14 | 87: 21 | 107: 11 |
regno. 61: 6 | 49: 14 | 85: 1 | 87: 12 | 108: 14 | 111: 4 | 125: 17 |
regnum. 6: 9 | 43: 6 | 56: 3 | 103: 1 | 16: 17 | 11: 102: 8 | 109: 17 | 111: 10 | 114: 1 |
regum. 67: 16 | 119: 20 |
rei. 10: 7 | 12: 14 | 15: 25 | 18: 17 | 10: 44 | 8: 62: 2 | 65: 12 | 80: 12 | 81: 14 | 101: 1 | 104: 20 | 112: 12 | 114: 12 | 116: 2 | 117: 6 | 101: 13: 14 | 144: 27 |
reipub. 105: 10 |
reipublice. 11: 1 | 9: 14: 2 | 42: 15 | 78: 11 | 82: 1 | 112: 10 | 14: 15: 11 | 116: 4 | 143: 1 | 144: 2 | 145: 4 |
relatus. 111: 5 |
relatum. 11: 10 | 72: 10 |
relatum. *reclatum.* 143: 2 |
relegamus. *remittimus.* 111: 2 | 145: 4 |
relatus. 111: 5 |
relatum. 11: 10 | 72: 10 |
relatum. *reclatum.* 143: 2 |
relatum. 68: 2 | 118: 7 | 130: 1 |
relatus. 79: 24 |
relatus. 71: 1 |
religione. 16: 9 | 15: 10 | 24: 86: 18 | 88: 11 |
religionem. 33: 1 | 88: 11 | 25 |

religiosus. 144: 13 |
relinquebat. 51: 21 |
relinquere. 60: 13 |
relinqueret. 79: 21 |
relinqueretur. 5: 12 |
relinqui. 62: 12 |
relinquo. 79: 25 |
relinquunt. 12: 4 | 126: 12 | 128: 6 | 138: 24 | 136: 3 | 146: 15 |
relinquam. 78: 6 |
relinquerant. 68: 21 |
relinquerat. 85: 12 |
relinqueris. 20: 20 | 95: 23 |
relinquerunt. 17: 6 | 47: 11 | 126: 8 |
relinqui. *adjuv.* 14: 21 | 11: 148: 15 |
relinqui. *verbum.* 155: 25 |
relinquias. 13: 13 |
relinquissent. 22: 23 |
relinquisset. 85: 11 |
relinquit. 5: 8 | 6: 11 | 28: 1 | 48: 6 | 77: 9 | 89: 14 | 121: 16 | 120: 1 | 129: 5 | 130: 5 |
relinquo. 11: 10 | 119: 17 |
relinquos. 40: 6 | 68: 22 | 124: 16 |
relinquum. 12: 4 | 109: 19 | 145: 16 |
relliquis. 65: 8 |
rem. 5: 14 | 10: 16 | 11: 18 | 15: 3 | 122: 16 | 10: 4 | 125: 18 | 16: 9 | 41: 2 | 72: 1 | 55: 3 | 65: 16 | 66: 21 | 67: 2 | 78: 4 | 81: 21 | 99: 10 | 21: 113: 1 | 135: 1 | 131: 10 | 135: 4 | 126: 14 | 127: 22 | 144: 15 |
remanserat. 79: 16 |
remanserunt. 118: 21 |
remedia. 148: 5 |
remigra. 54: 1 |
remigravit. 118: 8 |
remittens. 35: 22 | 45: 25 | 67: 5 |
remittentes. 105: 16 |
remittit. 12: 11 |
remittit. 21: 11 |
remissa. 22: 1 | 96: 6 |
remittitur. 12: 8 |
remissus. 15: 2 | 22: 12 | 137: 2 |
remittit. 96: 24 |
remittit. 15: 12 |
remora. 2: 10 |
remota. 119: 15 |
remota. 72: 25 |
removerunt. 72: 22 |
removerunt. 96: 22 |
removerunt. 81: 4 |
removisset. 127: 10 | 118: 16 |
removiz.

I N D E X

Rufum. n. p. 121: 11 |
rumore. r 4: 16 |
rurius. 6: 11 | 36: 2 | 108:
r |
rusticum. 144: 6 |

S.

Sabinia, 170: 2 |
 facellis, 14: 46 |
 facillum, 110: 10 |
 facer, 14: 24 |
 Sacerdotibus, 10: 3 | 119: 22 |
 76: 3 |
 Sacerdotibus, 119: 3 | 13: 1 |
 sacra, 12: 3 | 31: 12 |
 sacrum, 16: 11 |
 sacrificare, 119: 24 |
 sacrificii, 37: 26 |
 sacrificiorum, 88: 14 |
 fepce, 12: 3 | 37: 35 | 47: 7 |
 54: 81 | 55: 9 | 70: 8 | 74: 3 |
 74: 81 | 81: 96 | 9: 10 | 10: 1 |
 19: 10 | 11: 108 | 10: 114 | 11: 12 |
 12: 128 | 13: 174: 21 | 14: 17: 18 |
 17: 17: 21 |
 fepius, 146: 9 |
 fepagatice, 14: 13 |
 Sagu, hum., 5: p. 120: 3 |
 Salamina, n. p. 12: 16 | 14: 1 |
 11: 12: 13 |
 Salaminian, 12: 2 |
 salaminia, *adj.*, 14: 15 |
 fatis, *vernum*, 14: 24 |
 falo, *mar.*, 17: 1 |
 falate, 75: 5 | 23: 5 |
 fultate, 66: 4 |
 fultum, 75: 5 |
 faieum, *fyfuum*, 130: 6 |
 faieufano, 66: 12 |
 faieus, *fyfuum*, 130: 10 |
 faieus, *fyfuum*, 132: 5 |
 falvi, 79: 4 |
 fuluare, 114: 26 |
 fulum, 77: 16 |
 faluere, 74: 12 | 68: 25 | 79: 21 |
 101: 23 | 118: 4 |
 faloti, 11: 17 | 4: 18 | 89: 9 |
 107: 12 |
 faluti, 9: 12 | 41: 35 | 11: 1: 1: 94: 19 | 140: 24 | 148: 24 |
 faluum, 46: 11 |
 Samotracia, *n. p.*, *inf.*, 141: 6 |
 Samum, *n. p.*, *inf.*, 14: 21 | 61: 1 |
 161: 13 |
 Samus, 62: 11 |
 fana, *adj.*, 82: 22 |
 fanandum, 148: 15 |
 fanda, 83: 12 |
 fanclia, 83: 6 |
 fanclifime, 110: 4 |
 fancliffime, 110: 11 |
 fancliffime, 110: 12 |

fācīlīare, 10: 15 |
 fācīlīs, 107: 11 |
 fācīlīt, 81: 21 |
 fācīlīt, n. f., 23: 79 | 10 |
 fācīlīt, n. f., 107: 16 |
 fācīlīt, 147: 4 |
 fācīlīt, 74: 1 |
 fācīlīt, 61: 1 |
 fācīlīt, 147: 18 |
 fācīlīt, 81: 26 |
 fācīlīt, 107: 8 |
 fācīlīt, 107: 8 |
 fācīlīt, 82: 43 |
 fācīlīt, 47: 8 |
 fācīlīt, n. p., 131: 6 |
 fācīlīt, n. p., 131: 11 |
 fācīlīt, n. p., 131: 6 | 19 |
 fācīlīt, 131: 7 |
 fācīlīt, 127: 18 |
 fācīlīt, 12: 22 |
 fācīlīt, 61: 13 |
 fācīlīt, 82: 11 |
 fācīlīt, 1: 2 | 14: 22 | 16: 7 |
 16: 21 | 16: 29 | 4: 17 | 81: 40 | 9: 43 | 17: 21 | 17: 8 | 75: 9 | 19: 8 | 19: 79 | 4: 18 | 11: 8 | 81: 24 | 92: 11 | 109: 4 | 114: 7 | 114: 7 | 137: 17 | 143: 11 |
 fācīlīt, 54: 4 | 57: 2 | 82: 6 | 86: 11 | 92: 4 |
 fācīlīt, 61: 15 | 86: 2 |
 fācīlīt, 44: 14 |
 fācīlīt, 21: 4 | 38: 17 |
 fācīlīt, 10: 13 |
 fācīlīt, 131: 1 |
 fācīlīt, n. p., 142: 1 |
 fācīlīt, n. p., 142: 2 |
 fācīlīt, 137: 21 |
 fācīlīt, 74: 13 |
 fācīlīt, 24: 11 | 77: 1 | 112: 6 |
 fācīlīt, 102: 9 | 107: 22 |
 fācīlīt, 5: 6 | 8 |
 fācīlīt, 28: 7 |
 fācīlīt, 1: 1 |
 fācīlīt, 38: 2 | 81: 26 | 116: 20 |
 fācīlīt, 47: 11 |
 fācīlīt, 77: 10 |
 fācīlīt, 74: 14 | 14: 15 |
 fācīlīt, 17: 4 |
 fācīlīt, n. p., 131: 6 | 131: 2 | 4 |
 fācīlīt, 131: 4 |
 fācīlīt, 131: 7 | 146: 4 |
 fācīlīt, 86: 2 | 97: 17 | 137: 19 |
 fācīlīt, 4: 21 |
 fācīlīt, 28: 7 |
 fācīlīt, 140: 26 |
 fācīlīt, 81: 1 |
 fācīlīt, 91: 1 | 1 |
 fācīlīt, 72: 1 |
 fācīlīt, 19: 10 |
 fācīlīt, 80: 1 | 81: 11 | 132: 1 |

[illegible]

V O C A B U L O R U M.

[illegible]

INDEX

servire. 18: 2 |
servit. 11: 8 | 91: 6 | 106: 8 |
8 | 116: 17 |
servitum. 42: 11 | 41: 10 |
servitum. 76: 2 | 127: 4 |
servitum. 109: 15 |
servit. 21: 14 |
servitum. 11: 8 |
Sethum. n. p. arbu. 61: 113 |
levitas. 81: 1 |
severe. 112: 7 |
severitate. 76: 4 | 144: 10 |
severum. 71: 7 |
Seutibiu. n. p. hem. 12: 7 |
76: 3 |
Sex. 11: 23 | 117: 1 |
Sexaginta. 20: 16 | 113: 1 |
117: 18 | 141: 10 |
Sexdecim. 144: 28 |
Sexco. 19: 1 | 12: 2 |
Sexium. 148: 11 |
Sexum. 87: 10 |
Si. 1: 8 | 1: 15 | 1: 11 | 16 |
21: 11 | 13: 12 | 14: 11 | 11 |
20: 12 | 17: 17 | 16: 10 |
21: 17: 16 | 25: 20 | 11 |
22: 8 | 10: 12 | 25: 17 |
26: 24: 2 | 25: 11 | 14: 1 |
27: 16: 24 | 29: 12: 2 |
111: 6 | 17: 11 | 25: 17 | 42 |
10: 13 | 18: 17 | 12: 11 | 40: 2 |
10: 44: 2 | 45: 8 | 15: 22 | 13 | 46: 1 | 14: 49: 2 |
11: 50: 17 | 17: 11 | 14: 29: 2 | 11 | 12: 60: 11 | 62: 17 |
168: 8 | 11: 60: 9 | 70: 12 | 11 | 10: 20 | 72: 11 |
77: 8 | 16: 76: 4 | 78: 9 |
79: 4 | 12: 80: 13 | 78: 9 |
82: 2 | 25: 11 | 2: 22 |
17: 89: 12 | 9: 10 | 92: 1 |
94: 2 | 91: 2 | 96: 25 |
92: 1 | 12: 11 | 82: 22 | 2 |
10: 99: 2 | 19: 101: 9 |
11: 101: 9 | 104: 12 | 109: 1 | 102: 17 | 19 | 117: 7 |
118: 1 | 119: 13 | 12: 19 |
120: 12 | 121: 126: 1 | 8 |
16: 127: 10 | 128: 11 |
116: 1 | 118: 17 | 12: 119: 1 |
140: 25 | 141: 11 |
143: 25 | 143: 1 | 2 |
14: 17 | 16: 17 | 19: 17 |
21: 18: 1 | 19: 12 | 20: 12 |
21: 12 | 22: 13 | 13: 24: 2 |
21: 27: 11 | 28: 9 | 11: 10: 2 |
17: 16: 6 | 21: 17: 7 | 21: 26 | 78: 4 | 14: 47: 4 |
49: 1 | 13: 17: 1 | 11: 21 |
78: 10 | 79: 12 | 60: 8 |
61: 14 | 62: 2 | 70: 17 |
10: 20: 2 | 81: 2 | 86: 12 |
10: 92: 8 | 94: 12 | 97: 18 | 99: 1 | 101: 25 | 111: 2 | 127: 10 | 128: 21 | 129: 2

11: 134: 2 | 115: 9 |
142: 22 | 25: 147: 12 |
148: 24 | 25 |
60: 17: 9 | 17: 14: 1 | 14: 24: 14 | 17: 19: 24 | 11: 107 |
17: 11: 21 | 19: 12 | 40: 6 |
70: 20 | 51: 4 | 54: 21 |
76: 2 | 14: 16 | 61: 12 |
70: 12 | 71: 6 | 71: 1 | 7 |
74: 14 | 77: 9 | 79: 8 |
87: 17 | 89: 12 | 90: 18 |
99: 11 | 101: 7 | 101: 11 |
114: 14 | 120: 1 | 127: 1 |
128: 12 | 25 | 129: 2 | 114: 7 | 135: 4 | 132: 11 | 116: 10 |
10: 11 | 117: 9 | 118: 1 | 19 | 140: 22 | 141: 11 |
144: 24 | 145: 1 | 22 | 148: 16 |
fic adeo. 21: 2 | 28: 2 | 40: 2 | 118: 9 |
Sicilia n. p. insula. 110: 14 |
Sicilia. 14: 17 | 108: 8 | 111: 12 | 114: 9 | 14 | 117: 11 | 110: 8 |
Sicilia. 37: 13 | 52: 1 | 109: 2 |
Siciliam. 11: 11 | 49: 2 | 11: 21 | 7: 6 | 13: 9 | 17: 2 | 107: 1 | 109: 4 | 110: 8 |
Siculorum. 109: 12 |
Siculos. 109: 6 |
Siculus. 112: 15 |
Sicut. 16: 12 | 46: 12 | 14: 7 | 80: 16 | 83: 2 | 9 | 14: 19 | 91: 1 | 111: 7 | 116: 10 | 146: 16 |
fidere. demergo. 60: 10 |
Sigeco. n. p. 60: 11 |
signata. 83: 2 |
signa. 63: 16 |
signacum. 10: 20 |
significaret. 90: 17 |
significari. 11: 10 |
significavimus. 146: 16 |
signo. 23: 17 |
signum. 9: 8 | 16: 6 | 90: 4 | 127: 22 | 143: 2 | 147: 12 |
12 |
sim. 46: 1 | 119: 18 |
similem. 77: 11 |
similes. 104: 12 |
simli. 90: 16 |
similis. 110: 21 |
similitudinem. 116: 20 |
simillimum. 70: 21 | 140: 12 |
simplici. 107: 7 |
simul. 20: 61 | 14: 24 | 37: 1 | 13 | 42: 21 | 17: 8 | 17 | 61: 19 | 70: 12 | 81: 17 | 84: 11 | 91: 10 | 109: 8 | 114: 14 | 115: 1 | 129: 12 | 119: 2 | 26 |
simul. simul. 49: 13 | 119: 1

14 |
simulans. 22: 1 | 47: 8 | 77: 21 | 86: 10 | 126: 22 |
simulac. 11: 11 | 84: 7 | 96: 1 |
simulacra. 88: 11 |
simularet. 28: 17 | 53: 11 |
simulas. 70: 14 |
simulata. 70: 13 |
simulata. 71: 12 | 89: 11 | 97: 1 |
simulatione. 98: 7 |
simulataque. 66: 17 |
simulata. 14: 11 |
simulans. 70: 2 |
sim. 77: 9 | 87: 10 | 97: 11 | 99: 9 | 104: 13 |
sine prop. 10: 17 | 11: 1 | 139: 11 | 12: 17 | 17: 1 | 18: 3 | 40: 10 | 11 | 41: 26 | 22 | 47: 20 | 46: 13 | 52: 1 | 53: 10 | 76: 2 | 61: 2 | 67: 1 | 67: 1 | 11: 72 | 65: 15 | 16: 26 | 11: 88 | 20 | 89: 1 | 16 | 90: 13 | 104: 21 | 107: 1 | 109: 26 | 110: 9 | 121: 1 | 126: 16 | 128: 19 | 137: 1 | 116: 14 | 117: 1 | 118: 1 | 119: 11 | 124: 13 | 141: 22 | 144: 11 | 148: 6 | 18 | 149: 1 |
singularum. 116: 7 |
singulari. 112: 11 |
singularis. 112: 11 | 140: 27 |
singularis. privata. 14: 9 |
singuli. 76: 8 |
singulis. 7: 9 | 97: 13 | 137: 1 |
singulorum. 146: 10 |
singulos. 11: 11 | 143: 16 |
sinita. 68: 2 |
sini. 48: 21 | 62: 8 | 120: 16 |
fis. 79: 24 |
fir. 5: 14 | 16: 20 | 19: 6 | 21: 20 | 40: 10 | 46: 1 | 47: 14 | 54: 9 | 59: 19 | 61: 9 | 66: 57 | 72: 10 | 79: 26 | 99: 16 | 109: 22 | 119: 1 | 122: 2 | 123: 10 | 127: 14 | 112: 21 | 114: 25 | 117: 10 | 140: 11 | 142: 2 | 144: 25 | 147: 18 | 146: 12 | 147: 17 | 18 |
fieri. 37: 1 | 69: 1 |
fixam. 79: 11 |
five. 14: 14 | 94: 4 |
sobrio. 51: 7 |
focet. 61: 7 | 62: 7 | 117: 14 |
focero. 116: 10 |
foceram. 12: 11 |
foculi. 72: 8 | 60: 3 |
focitate. 34: 6 | 47: 1 | 127: 11 | 119: 11 |
focitatem. 3: 10 | 16: 1 | 20:

VOCABULORUM.

re 35: 6 | 45: 4 | 51: 15
 59: 6 | 76: 14 | 94: 11
 137: 9

feculi. 88: 6 |

fociorum. 77: 8, 11 |

focios. 10: 16 | 53: 12 | 62: 2 |

focium. 56: 3 |

Socrate. n. p. 12: 1, 6, 15 |

focaticio. 85: 2 |

folia. 99: 9 |

foleat. 82: 14 |

folebat. 75: 32 |

foleat. 106: 3 |

folere. 41: 22 | 119: 27 |

foleat. 27: 2 |

folers. 112: 14 |

folitudo. infrequencia. 41: 17 |

folitum. 143: 17 | 144: 2 |

folitus. 112: 5 |

folliculare. 21: 2 |

folos. 81: 8 |

folvere. 2: 19 | 25: 2 |

folveret. 29: 17 |

folvissent. diffidit. 126: 1 |

folviffet. 25: 6 |

folium. adverb. 1: 6 | 5: 17 |

11: 10 | 22: 21 | 27: 12 |

10: 1 | 12: 25 | 41: 12 |

46: 14 | 30: 4 | 71: 5 | 55: 1 | 61: 29 | 66: 18 | 74: 6 |

67: 19 | 83: 5 | 85: 12 |

104: 9 | 14: 108 | 12: 109: 5 | 116: 4 | 124: 15 |

22: 16 | 123: 15 | 124: 2 |

127: 14 | 128: 4, 10 | 130: 10 | 140: 16, 22, 24 | 143: 7 | 145: 6, 11 | 147: 5 |

120, 22 |

folus. 14: 21 | 35: 11 | 41: 1 |

13: 59 | 12: 94 | 10: 101: 17 |

folula. aperta. 127: 28 |

foluturum. 25: 12 |

fonno. 50: 1 |

fonitio. 10: 1 |

fonum. 71: 2 |

Sophrolynen. n. p. famula. 48: 5 |

forpius. 50: 1 |

forpore. 49: 12 |

forat. 107: 14 | 116: 17 |

forore. 65: 13 | 14: 11 |

foronem. 2: 25 | 6: 23: 5 |

for. 19 |

fororis. 49: 14 | 128: 4 |

forte. 121: 2 |

fortis. 121: 4 |

Sofilo. n. p. 120: 15 |

Sofilus. 120: 15 |

Sofio. n. p. 143: 29 |

Spar. 70: 15 |

Spatii. n. p. orbis. 56: 10 |

Spatier. 12: 6 | 12: 21 | 85: 7 |

87: 25 |

Spartam. 22: 25 | 79: 1 |

81: 24 | 89: 14 | 91: 12 |

Spartani. 112: 7 |

Spartanis. 82: 5 |

Spacio. 96: 25 | 99: 22 |

Spacium. 95: 12 | 92: 14 |

101: 25 |

Spe. 21: 2 | 29: 12 | 31: 14 |

100: 22 | 126: 1 | 148: 19 |

Specie. 98: 7 |

Speciem. 110: 19 |

Specimen. 115: 14 |

Speclabar. 14: 14 |

Speclaculo. 2: 8 |

Speclatum. supinum. 112: 12 |

Speculatores. 121: 17 |

Speculatur. 66: 22 |

Spei. 117: 17 |

Spem. 12: 25 | 101: 4 |

Spetabat. 119: 12 |

Spetabat. 99: 9 | 115: 16 |

Spetans. 21: 2 | 12: 22 |

Spetare. 2: 6 |

Speto. 148: 25 |

Spes. 5: 12 | 61: 4 | 69: 18 |

119: 10 |

Spiritus. 52: 1 |

Splendido. 144: 13 |

Splendidum. 120: 18 |

Splendidus. 11: 9 | 143: 10 |

Splendore. 120: 19 |

Spoliare. 119: 14 |

Spoliare. 82: 16 |

Spoliavit. 42: 8 |

Sponsalia. 147: 5 |

Sponsor. 119: 22 |

Sponso. abl. nom. indecl. 4: 1 |

13: 12 | 22: 19 | 27: 8 |

59: 1, 9 | 62: 5 |

Stans. 71: 16 | 96: 20 |

Stare. 68: 21 |

Stat. 148: 17 |

Statibus. 58: 12 |

Statim. 12: 12 | 24: 10 | 26: 7 | 27: 17 | 66: 7 | 79: 17 |

22: 15 | 102: 6 | 105: 5 |

115: 6 | 127: 25 | 128: 2 |

140: 19 |

Statu. 58: 10 |

Statua. 115: 9 |

Statuae. 18: 6 |

Statuam. subst. 58: 12 | 62: 10, 11 |

Statuas. subst. 2: 25 | 126: 21 |

Statuerat. 9: 10 | 100: 25 |

Statuerunt. 115: 2 |

Statuis. subst. 58: 12 | 84: 12 |

Statuit. 12: 14 | 69: 12 | 98: 4 | 99: 1 |

Statum. 5: 2 | 107: 6 |

Statui. 70: 21 |

Statuerat. 105: 19 |

Statuerunt. 93: 20 |

Statuerit. 144: 4 |

Statuerunt. 93: 20 |

Statue. 79: 11 |

Stipendium. 110: 6 |

Stipulatione. 119: 25 |

Stirpe. 115: 5 | 146: 2 |

Stirpem. 27: 16 |

Stirpis. 121: 7 |

Stirps. 79: 24 | 92: 7 |

Stiterit. 119: 21 |

Stramentis. 99: 14 |

Stratum. subst. 99: 14 |

Strenuo. 63: 13 | 69: 2 |

Strenuus. 64: 17 | 78: 5 |

Stirpeus. 54: 8 |

Strymona. n. p. fluv. 26: 3 |

Studebat. 81: 2 | 101: 5 |

Studebat. 43: 14 |

Studere. 267: 20 |

Studerent. tenarant. 115: 6 |

Studes. cupis. 45: 24 |

Studet. 60: 7 |

Studii. 74: 1 |

Studiis. 19: 20 | 114: 14 |

145: 1 |

Studio. 66: 14 | 94: 5 | 144: 6 | 145: 5 |

Studiofilius. 87: 1 |

Studiofo. 127: 12 |

Studiofos. 127: 1 |

Studiofus. 74: 8 |

Studioium. 113: 16 |

Studioiant. conat. erant. 82: 12 |

Stuenerat. 66: 26 |

Stuenerent. 22: 16 |

Stuenerit. 52: 22 | 69: 5 | 79: 16 | 71: 6 | 94: 12 | 26: 2 | 115: 1 |

Stulce. 126: 11 |

Stulticiam. 77: 4 |

Sus. 6: 21 | 19: 11 | 29: 12: 2 | 75: 14 | 105: 2 | 109: 8 | 119: 2 | 128: 5 | 12: 117: 20 |

Sus. 2: 5 | 4: 3 | 5: 12 | 12: 10 | 22: 19 | 26: 11 | 27: 7 | 28: 14 | 31: 3 | 37: 27 | 39: 10 | 48: 19 | 52: 9, 21 | 59: 1, 9 | 62: 5 | 67: 10, 25 | 67: 23 | 76: 17 | 78: 15 | 93: 18 | 115: 7 | 126: 24 | 127: 12 | 127: 12, 8 | 142: 10 | 143: 26 |

Suadere. 46: 8 |

Suaderet. 10: 2 |

Suax. 6: 11 | 21: 5 | 74: 2 |

55: 14 | 47: 15 | 51: 2 | 55: 5 | 67: 12 | 62: 10 | 88: 25 | 97: 9 | 110: 10 | 112: 6 | 115: 15 | 140: 25 | 145: 9 |

Suum. 6: 15 | 22: 16 | 25: 7 |

F f iij

INDEX

29: 11 | 16: 25 | 17: 12,
 31: 12 | 16: 12 | 16: 12
 63: 25 | 17: 4 | 19: 2 | 21:
 16 | 11: 12 | 16: 12 | 14:
 17 | 14: 15 | 16:
 suarum. 8: 6 | 13: 19 |
 suas. 2: 1 | 11: 4 | 16: 8 |
 18: 11 | 16: 12 | 19: 21 |
 100: 1 | 110: 6 | 136: 22 |
 142: 2 | 146: 8 |
 suavit. 9: 10 |
 suavitatis. 114: 2 | 146: 8 |
 sub, prop. cum accusat. 4: 2 |
 sub, cum ablat. 7: 11 | 8: 1 |
 23: 16 | 24: 12 | 46: 20 |
 72: 2 | 4: 97: 4 | 98: 7 |
 143: 4 | 146: 10 |
 subalare. 19: 4 |
 subductus. 19: 4 |
 subdulus. 13: 19 |
 subegit. 61: 7 | 117: 7 | 120:
 7 |
 suberat. 11: 11 | 60: 11 |
 subesse. 11: 14 |
 subierit. 19: 20 |
 subiciens. 83: 2 |
 subiect. 78: 20 |
 subita. 72: 9 |
 subito, adv. 74: 21 | 66: 17 |
 69: 7 | 148: 7 | 136:
 1 | 123: 8 |
 sublatum. 71: 14 |
 sublevandos. 74: 14 |
 subleuasset. 24: 1 |
 sublevavit. 83: 22 | 134: 18 |
 subornare. 104: 12 |
 subscribens. 117: 2 |
 subsidio. 8: 7 | 10: 7 | 76:
 12 | 78: 4 | 84: 7 | 90: 12 |
 97: 18 |
 subfuerunt. 16: 17 |
 subtingebat. 96: 22 |
 subterit. 147: 23 |
 suburbanum. 144: 7 |
 succedere. 112: 1 |
 succedebant. 62: 23 |
 succedebant. 19: 1 |
 succedebat. 74: 22 |
 succedebat. 78: 7 |
 succubuerit. 101: 11 |
 succubuit. 14: 2 | 96: 10 |
 12 |
 succumbente, conjunctiva. 117:
 12 |
 succurrere. 71: 27 | 107: 18 |
 succurreret. 74: 11 |
 succurrat. 141: 10 |
 suorum. 96: 25 |
 suffecto, subrogat. 110: 22 |
 suffragante. 14: 21 | 37: 16 |
 suffragis. 17: 20 | 26: 18 |
 suffragium. 79: 7 | 96: 9 |
 sui, pron. primitivum. 50: 15 |
 77: 1 | 79: 21 | 87: 17 |
 sui, pron. possessivum. 7: 2 |
 28: 2 | 4: 29: 11 | 19: 4 |

46: 7 | 61: 20 | 97: 14 |
 99: 2 | 157: 20 | 136: 14 |
 10: 140: 4 | 11: 14: 16 |
 142: 7 | 149: 4 |
 suis, pron. possessivum. 7: 11 | 6: 2 |
 8: 7 | 11: 26 | 11: 8 | 9 |
 12: 25 | 28: 6 | 29: 10 |
 10: 22 | 14: 11 | 41: 17 |
 44: 11 | 47: 9 | 46: 24 |
 71: 16 | 61: 6 | 28: 67 |
 24: 27 | 71: 21 | 71: 8 | 81:
 9 | 84: 9 | 86: 17 | 87:
 13 | 80: 10 | 11: 90: 11 |
 96: 16 | 101: 9 | 117: 11 |
 127: 1 | 27: 134: 16 | 17:
 21 | 117: 19 | 118: 17 |
 140: 17 | 143: 24 | 144:
 24 | 148: 25 |
 Sulla, n. p. 17: 17 | 26: 22 |
 Sullae. 144: 22 |
 Sullanis. 114: 14 |
 Sulpicii, n. p. 114: 9 | 11:
 12 |
 Sulpitium. 107: 2 |
 Sulpitius. 129: 6 |
 sum. 7: 2 | 77: 3 | 101: 12 |
 sumere. 61: 12 |
 sumerent. 3: 14 |
 sumeret. 182: 4 |
 sumitur. 21: 12 |
 summa, subst. nom. 10: 7 | 66:
 11 | 91: 14 | 96: 8 | 101:
 6 |
 summa, adj. rel. nom. 10: 7 |
 49: 7 | 110: 12 | 114: 1 |
 summa, subst. abl. 126: 10 |
 summa, adj. rel. ablat. 4: 13 |
 8: 1 | 10: 17 | 16: 11 | 76:
 16 | 67: 25 | 84: 6 | 86:
 11 | 88: 11 | 104: 1 | 118:
 2 |
 summae, subst. dat. 11: 7 |
 summam, subst. 74: 18 | 77:
 8 | 119: 23 |
 summam, adj. rel. 25: 17 |
 136: 14 |
 summas, subst. 6: 7 | 80:
 8 |
 summas, summatarum. 126:
 27 |
 summas, adj. rel. 81: 9 | 102:
 6 |
 summi. 98: 2 |
 summis. 17: 7 | 10: 13 | 19:
 14 | 78: 11 | 98: 6 | 99: 19 |
 100: 19 |
 summo. 11: 4 | 78: 7 | 91:
 2 | 140: 11 | 22 |
 summo, maximo. 2: 2 |
 summorum. 1: 2 |
 summos. 102: 1 | 103: 7 |
 summo. 10: 24 |
 summum. 17: 1 | 23: 17 | 47:
 6 | 86: 9 | 104: 16 |
 summus. 11: 6 | 147: 18 |
 sumpterant. 98: 23 |

sumpterant. 102: 2 |
 sumpti. 148: 18 |
 sumptu. 19: 10 | 91: 8 |
 sumptu. 148: 18 | 120: 2 |
 sumptibus. 117: 7 |
 sumpto. 71: 1 |
 sumptu. 27: 21 |
 sumptu. 147: 17 |
 sumptum. 101: 19 |
 sumptuosam. 144: 7 |
 sumptuosus. 141: 11 |
 sumptus, subst. nom. sing. 9:
 18 |
 sumptus, gen. 142: 25 |
 sumptus, nom. plur. 72: 17 |
 sumus. 81: 11 | 113: 4 |
 sunt. 2: 11 | 7: 1 | 10: 4 |
 10: 12 | 21: 14 | 27: 11 |
 21: 21 | 24: 11 | 27: 16 |
 14: 8 | 17: 7 | 16: 12 | 2:
 41: 21 | 42: 1 | 44: 8 |
 47: 6 | 70: 9 | 74: 6 |
 76: 16 | 79: 7 | 60: 9 |
 61: 11 | 62: 14 | 64: 10 |
 66: 11 | 68: 21 | 69: 7 |
 71: 16 | 72: 11 | 73: 4 | 11 |
 77: 8 | 77: 11 | 81: 18 |
 81: 11 | 81: 4 | 89: 17 |
 91: 2 | 91: 7 | 94: 16 |
 97: 2 | 102: 4 | 104: 1 |
 107: 16 | 111: 7 | 6: 11 |
 116: 1 | 124: 7 | 128: 7 |
 129: 9 | 132: 10 | 24:
 138: 11 | 144: 2 | 144:
 147: 4 | 146: 14 |
 suo. 14: 10 | 17: 12 | 21: 11 |
 26: 17 | 27: 21 | 14: 19 |
 41: 6 | 71: 22 | 19: 74: 7 |
 22: 68: 10 | 78: 21 | 81:
 11 | 87: 14 | 86: 16 | 91:
 10 | 90: 8 | 100: 11 | 102:
 6 | 102: 12 | 129: 7 | 134:
 6 | 117: 7 | 147: 11 |
 suorum. 9: 11 | 21: 12 | 2:
 17: 19 | 31: 6 | 12 | 37: 22 |
 48: 14 | 71: 12 | 44: 1 |
 77: 2 | 79: 16 | 21: 74: 7 |
 77: 12 | 79: 10 | 90:
 1 | 104: 6 | 107: 12 | 118:
 2 | 146: 1 |
 suos. 17: 7 | 11: 17 | 10: 14 |
 13: 21 | 14: 11 | 77: 17 |
 78: 8 | 61: 11 | 67: 2 |
 68: 2 | 71: 12 | 92: 7 |
 100: 16 | 127: 21 | 147:
 17: 21 | 146: 16 |
 super. 11: 16 | 12: 11 |
 superabau. 64: 11 |
 superabatur. 122: 12 |
 superare. 46: 17 | 28: 22 |
 87: 14 | 118: 7 |
 superarentur. 126: 14 |
 superaret. 14: 9 |
 superari. 19: 21 | 72: 14 |
 superavit. 118: 2 |
 superasse. 19: 19 | 47: 16 |

VOCABULORUM.

superaffet. 12: 14 | 88: 2 |
superati. 117: 1 |
superato. 108: 12 |
superatum. 13: 24 |
superatum. 71: 10 |
superavii. 123: 13 |
superbe. 22: 24 |
superbia. 110: 4 |
supellex. 141: 12 |
supercelle. 14: 12 | 148: 21 |
superflet. 12: 17 |
superior. 48: 2 | 79: 1 | 100: 11 | 105: 1 | 114: 13 | 118: 6 | 126: 35 | 138: 20 |
superiore. 51: 9 | 122: 9 | 131: 6 |
superiores. 12: 1 | 14: 7 | 51: 12 |
superiori. 61: 6 |
superioris. 42: 14 |
superioris. 29: 25 |
superstitis. 146: 14 |
supplicem. 12: 14 | 23: 10 |
supplicibus. 88: 15 |
supplicium. 24: 15 | 28: 23 | 102: 19 | 106: 2 |
supplicabitur. 17: 1 |
supplicesbat. *superior*. 52: 23 |
supplicari. 141: 6 |
supplicatus. 29: 24 |
supplicerant. 61: 9 |
supra. 17: 22 | 101: 17 | 52: 11 | 66: 16 | 75: 31 | 81: 16 | 101: 22 | 128: 2 | 135: 12 | 146: 16 |
supradiximos. 82: 9 |
supremum. 9: 20 | 19: 11 | 50: 2 | 110: 25 | 112: 11 |
surrexistis. 12: 7 |
suscipiant. 71: 8 |
suscipietis. 79: 13 | 14: 75: 1 | 78: 2 |
suscipite. 29: 16 | 28: 14 | 71: 4 |
suscipit. 14: 21 |
suscipit. 144: 16 |
suscipitis. 81: 5 |
suscipitum. 127: 9 |
suscipere. *subire*. 112: 11 |
suscipit. 71: 10 |
suscipiendo. 126: 9 |
suscipierunt. 48: 20 |
suscipierunt. 10: 14 |
suscipax. 61: 16 |
suscipienda est. 82: 22 |
suscipio. 99: 15 |
suscipione. 27: 6 | 14: 18 | 82: 11 |
suscipionem. 22: 16 | 23: 15 | 21: 5 | 27: 10 | 28: 10 | 29: 17 | 29: 28 | 105: 12 | 119: 9 |
suspicionem. 117: 15 |
suspicionibus. 23: 12 |

sustinere. 123: 4 |
sustinerunt. 12: 8 |
sustulit. 29: 11 |
sustulit. 18: 13 |
suum. 27: 19 | 11: 25 | 70: 21 | 72: 2 | 81: 9 | 14: 9 | 15: 15 | 100: 1 | 25: 21 | 119: 21 |
suus. 26: 17 | 10: 25 |
syva. 142: 21 |
symposio. 12: 15 |
Syraculæ. n. p. 109: 7 |
Syraculanis. 12: 11 | 10: 13 | 110: 24 | 111: 1 |
Syraculanus. 14: 11 |
Syraculanum. 12: 4 | 108: 5 |
Syraculanus. 49: 6 | 10: 7 | 51: 21 | 72: 7 | 11 |
Syraculanus. 107: 4 | 108: 5 | 109: 13 | 13: 22 |
Syraculanus. n. p. 126: 12 |
Syraculanus. 125: 21 |
Syraculanus. n. p. 13: 18 |
Syraculanus. n. p. 68: 27 |

T.

Tabellarium. 127: 21 |
tabellarius. 127: 20 |
tabernaculo. 41: 15 |
tabernaculum. 98: 4 |
tabernaculum. 148: 35 |
tabernaculum. 49: 16 |
Tavernari. n. p. 23: 24 |
tale. 10: 2 | 14: 17 | 92: 14 | 92: 24 | 126: 20 |
talem. 1: 7 | 17: 20 | 25: 12 | 35: 14 | 21: 60: 2 | 72: 24 | 82: 1 | 102: 7 | 110: 24 | 121: 21 |
talenta. 18: 1 | 20: 16 | 17: 29 | 46: 24 | 61: 6 | 81: 61: 27 |
talentis. 9: 17 | 61: 19 | 75: 4 | 91: 10 |
tall. 4: 10 | 11: 30 | 25: 11 | 16: 25: 15 | 53: 15 | 60: 3 | 68: 24 | 127: 20 | 142: 21 |
talibus. 51: 6 | 67: 20 | 118: 16 |
talium. 126: 25 |
talus. 8: 18 | 15: 4 |
tam. 2: 6 | 14: 10 | 7: 1 | 61: 13 | 12: 12 | 10: 6 | 16: 15 | 22: 12 | 23: 11 | 29: 11 | 14: 14 | 35: 23 | 45: 11 | 51: 16 | 52: 8 | 55: 11 | 68: 9 | 69: 1 | 70: 13 | 71: 11 | 82: 1 | 81: 9 | 88: 21 | 99: 17 | 101: 3 | 16: 111: 4 | 126: 8 | 25: 117: 4 | 140: 27 | 146: 12 |

camdiu. 62: 11 | 102: 1 | 141: 15 |
tamen. 1: 2 | 6: 12 | 8: 5 | 2: 12 | 12: 11 | 13: 18 | 19: 19 | 19: 7 | 22: 15 | 23: 1 | 27: 19 | 27: 16 | 28: 17 | 37: 4 | 41: 7 | 42: 1 | 43: 1 | 49: 10 | 50: 7 | 50: 2 | 54: 2 | 66: 2 | 67: 22 | 68: 27 | 69: 10 | 70: 11 | 79: 31 | 81: 17 | 86: 15 | 88: 11 | 92: 7 | 94: 18 | 96: 12 | 101: 25 | 102: 12 | 103: 2 | 111: 5 | 117: 4 | 126: 11 | 128: 2 | 132: 16 | 126: 27 | 140: 12 | 141: 18 | 142: 20 | 141: 6 | 148: 27 |
Tampulitiam. 142: 23 |
Tampulo. n. p. 120: 6 |
tanquam. 119: 4 |
tanta. 14: 25 | 35: 9 | 61: 3 | 100: 13 | 117: 10 | 117: 19 | 119: 20 | 140: 10 | 141: 25 | 142: 15 | 146: 15 | 147: 20 | 148: 2 |
tanta. 19: 11 | 22: 10 | 27: 11 | 16: 4 | 82: 17 | 86: 6 | 87: 24 | 88: 1 | 118: 14 | 144: 1 | 145: 14 | 148: 23 |
tanx. 62: 7 | 82: 1 | 116: 24 |
tantam. 14: 25 | 31: 13 | 104: 1 |
tantas. 8: 12 | 11: 12 |
tanti. 64: 1 |
tantis. 11: 19 | 20: 19 | 24: 3 | 41: 1 | 69: 11 | 129: 12 | 129: 8 |
tanto. *adverb.* 82: 11 | 115: 11 | 116: 16 | 140: 15 |
ta oio. *adverb.* 24: 1 | 71: 9 | 118: 1 |
tantopere. 113: 1 |
tanto plus. 82: 9 |
tantum. *adverb.* 106: 7 | 109: 10 | 16: 13 | 9: 13 | 17: 17 |
tantum. *adverb.* 46: 4 | 10: 10 | 55: 8 | 59: 11 | 64: 12 | 88: 20 | 101: 21 | 107: 11 | 112: 6 | 115: 17 | 116: 9 | 127: 17 | 126: 2 | 132: 6 | 142: 2 |
tantummodo. 80: 8 |
tantus. 92: 7 | 129: 8 |
tardiores. 2: 11 |
Tarentinum. 71: 6 |
Tarentum. n. p. 49: 5 |
Taurus. n. p. 4: 7 |
Taurum. 66: 26 |
te. 17: 8 | 15: 29 | 45: 21 |

I N D E X

95: 10: 13 | 79: 14 | 137:
 2: 25 |
 recta, *adj.* 90: 14 |
 recto, *subst.* 90: 14 |
 rectum, *subst.* 24: 11 | 142:
 24:
 rectum, *adj.* 83: 21 |
 rectum, 12: 18 | 22: 21 |
 rectat. 48: 19 |
 rectetur. 3: 1 |
 rectet. 16: 2 |
 rectum, 119: 12 |
 rectum, 70: 23 |
 rectus, 19: 3 | 60: 15 |
 celorum, 84: 9 |
 celum, 19: 4 | 14: 12 | 71:
 20: 22 |
 temeraria, 61: 9 |
 temere, 14: 6 | 9 |
 tempestas, 63: 8 |
 tempestas, 16: 18 |
 tempestatem, 11: 19 |
 templa, 88: 18 |
 templo, 24: 16 | 126: 22 |
 templum, 88: 8 | 126: 25 |
 temposita, 92: 4 | 113: 19 |
 116: 11 |
 temporaria, 141: 2 |
 tempore, 4: 8 | 7: 10, 14 |
 9: 7, 14 | 11: 8, 11 | 13:
 11 | 12: 18 | 14: 12 | 16:
 12 | 18: 30 | 41: 19 | 42:
 12 | 61: 7 | 61: 21 | 61:
 31 | 61: 9 | 68: 14 | 70:
 30 | 76: 16 | 79: 8, 17 |
 81: 1, 11 | 81: 2 | 89: 1 |
 91: 1, 10 | 94: 1 | 96:
 15 | 104: 14 | 110: 6 | 17:
 131: 6 | 145: 21 | 148: 8 |
 18 |
 temporibus, 5: 1 | 12: 10 |
 41: 21 | 44: 9 | 50: 1 |
 74: 1 | 81: 16 | 86: 22 |
 100: 12 | 104: 1 | 114:
 8 | 118: 13 | 116: 21 | 140:
 10 | 141: 9 | 146: 1 | 148:
 21 |
 temporis, 121: 19 | 137: 22 | 139:
 8 | 149: 1 |
 tempus, 17: 6 | 145: 21 |
 tempus, 4: 7 | 14: 28 | 12:
 21 | 20: 9 | 21: 2 | 11: 5:
 9 | 14: 12 | 12: 19 | 11: 6 |
 62: 28 | 71: 9 | 81:
 24 | 82: 13 | 82: 6 | 91:
 4 | 98: 22 | 129: 14 | 134:
 15 | 145: 1 |
 tendebat. 4: 8 |
 tendebat. 1: 12 | 42: 12 | 54:
 13 | 109: 21 |
 tendebat. 4: 19 | 104: 66 | 16 |
 95: 19 | 104: 12 | 128:
 24 | 116: 22 |
 tenebatur. 25: 4 |
 tenebris, 100: 2 |
 tenebre, 119: 15 |

tenebre, 6: 1 | 41: 10 |
 tenebre, 28: 14 | 12: 17 | 13:
 27 |
 tenebre, 101: 17 |
 tenebre, 143: 1 |
 tenet, *scipar.* 2: 14 |
 tenet. 4: 6 |
 tenet, 135: 24 |
 tentat. 75: 11 |
 tentata. 71: 1 |
 tentatus, 112: 11 |
 tenuerant, 115: 11 |
 tenuerunt. 14: 6 | 113: 9 |
 tenues, *modum.* 8: 16 |
 tenui. 82: 1 |
 tenuit. 17: 1 | 26: 1 | 81: 14 |
 93: 8 | 95: 19 | 97: 4 |
 109: 21 |
 tenuis. 4: 1 | 8 |
 ter. 100: 12 |
 Terentius, *n. p.* 122: 6 |
 Teribazo, *n. p.* 47: 11 |
 Teribazo, 47: 7 |
 terna. 141: 16 |
 terra. 90: 14 |
 terrā. 11: 18 | 12: 5 | 20: 9 |
 21: 26 | 26: 2 | 31: 16 |
 17: 7 | 112: 2 | 114: 10 |
 127: 8 |
 terram. 14: 11 | 37: 18 | 95:
 20 | 76: 21 |
 terrarum, 75: 12 | 137: 13 |
 147: 22 |
 terrestres, 11: 22 |
 terrestribus, 35: 1 |
 terribili. 61: 24 |
 terris. 147: 16 |
 certotem, 121: 9 |
 certotibus, 179: 20 |
 terrā. 99: 27 |
 terram, 99: 8 |
 terris, *adj.* 125: 25 |
 tercio, *adv.* 121: 6 | 124: 6 |
 8 |
 certum, 11: 21 | 101: 6 |
 122: 6 |
 certus, 112: 8 | 112: 21 |
 cessabat, 11: 1 |
 cessamento, 116: 15 |
 cessatum, 26: 18 |
 cessatio, 11: 21 |
 cesset. 143: 14 |
 cessimonia, 61: 27 | 77: 11 |
 cessimonia, 10: 21 |
 cessimonia, 10: 15 | 75: 21 |
 144: 21 |
 cessimonia, 9: 4 |
 cessimonia, *scipar.* 10: 1 |
 cessimonia, 15: 20 |
 cessimonia, 71: 21 | 119: 12 |
 Thaco, *n. p.* 90: 12 |
 Thafii, *n. patrum.* 29: 9 |
 Thafios, 16: 14 |
 Thafum, *n. p. in/ita.* 29:
 6 |
 thestrum, 110: 12 | 112: 12 |

Thebani, *n. patrum.* 16: 19 |
 79: 1 |
 Thebanis, 10: 1 | 75: 8 |
 76: 14 | 78: 21 | 81: 19 | 71:
 84: 1 |
 Thebanorum, 81: 1 | 82: 15 |
 81: 20 |
 Thebanos, 75: 12 | 76: 18 |
 89: 2 |
 Thebanum, 75: 10 |
 Thebanus, 71: 1 | 75: 26 |
 Thebaitum, *n. p.* 81: 11 |
 Thebas, 11: 20 | 19: 20 |
 18: 1 | 75: 1 | 79: 11 | 27:
 80: 12 | 12: 82: 2 |
 Thebis, 75: 28 | 77: 1 |
 78: 9 | 81: 15 | 82: 20 |
 81: 17 |
 Thebitocle, *n. p.* 13: 24 |
 19: 7 |
 Thebitoclem, 17: 3 | 4 |
 Thebitocles, 10: 14 | 11:
 28 | 12: 12 | 13: 4 | 20:
 14: 1 | 21: 17 | 15: 6 |
 16: 10 | 17: 8 | 20: 21 |
 Thebitocli, 10: 11 |
 Thebitoclis, 13: 17 |
 Thebompus, *n. p.* 19: 15 |
 12: 21 |
 Theram, *n. p. urbis.* 44:
 6 |
 Theramene, *n. p.* 14: 23 |
 15 |
 Theramenes, 15: 17 |
 Thermopylas, *n. p. loci.* 12:
 6 |
 Thermopylis, 12: 17 | 126:
 10 |
 Theffalix, *n. p.* 84: 15 | 11 |
 Theffasim, 85: 10 |
 Thracas, *n. p.* 40: 4 |
 Thracem, 57: 14 |
 Thracas, 11: 12 | 12: 31 |
 Thraciā, *n. p. regum.* 59:
 24 |
 Thracie, 16: 31 |
 Thraciam, 76: 20 | 17: 21 |
 Thracibus, 16: 31 |
 Thracum, 26: 1 | 17: 2 |
 Thrahybuli, *n. p.* 41: 21 | 25:
 43: 16 |
 Thrahybuli, 14: 24 |
 Thrahybulum, 43: 10, 12 |
 Thrahybulis, 35: 17 | 16:
 7 | 42: 4 | 43: 11 |
 Thresia, *Thracia.* 57: 10 |
 Thucydides, *n. p.* 18: 8 |
 Thucydides, 11: 6 | 22: 1 |
 30: 14 |
 Thucydidi, 12: 1 |
 Thurius, *n. patrum.* 11: 16 |
 Thyo, *n. p.* 65: 18 |
 Thyum, 65: 21 | 31: 66: 2,
 6 |
 Thyus, 65: 9, 16 |
 Tibeti, *daivus sing. n. p.*
fluminis.

V.

11: 36: 9 | 91: 1 | 94: 4 |
27: 9, 25 | 101: 16 | 105: 1
11: 110: 8 | 119: 11 | 123: 1
11: 121: 4, 9 | 123: 10 |
129: 11 | 143: 2 | 148: 1
24 |
cum, *relat. ad cum.* 10: 5 |
11: 16 | 22: 17 | 25: 17
96: 22 | 54: 4 | 57: 4
66: 8 | 82: 11 | 85: 1
95: 6 | 98: 16 |
tum, & 3: 1 bis
cum, *poeta* 22: 10 |
rumultu. 7: 1 | 14: 12 |
tunc. 62: 15 | 95: 6 |
tunica. 66: 1 |
tuos. 23: 7 | 76: 1 |
turbam. 68: 8 |
turbido. 87: 9 |
turpe. 2: 2 |
turpi. 14: 15 | 60: 15 |
turpia. 1: 8 | 2: 12 |
gurgulimilis. 51: 4 |
turpiter. 43: 13 |
turpidini. 2: 9 |
turpius. 116: 15 |
Turculo. n. p. 110: 1
tuta. 17: 11 |
tutam. 5: 18 |
tutelam. 94: 1 |
tuto. 16: 15 | 17: 11 | 44: 1
12 | 75: 14, 19 | 108: 1
9 |
tutum. 11: 15 | 16: 5 | 17: 1
16: 51: 22 | 52: 25 | 60: 1
14 | 65: 32 | 80: 14 |
tutum. 17: 10 |
tyranni. 10: 4 | 18: 10 |
4: 2: 9 | 42: 2 | 48: 13,
19 | 51: 16 | 54: 11 |
tyrannide. 48: 1 |
tyrannidem. 99: 21 | 16: 16 |
77: 9 | 107: 10 |
tyrannidem, *regnum.* 113: 1
2 |
tyrannidis. 50: 11 | 108: 16 |
108: 13 |
tyrannidi. 50: 8 |
tyrannis. 40: 15 | 41: 17 |
51: 14 |
tyranno. 40: 14 | 49: 9 |
50: 8, 19 | 84: 1 | 107: 1
112: 16 |
tyrannotum. 42: 9 | 84: 2
21 |
tyrannos. 42: 11 | 84: 5 |
109: 1 |
tyrannum. 53: 6 | 54: 20 |
107: 15 |
tyrannus. 13: 1 | 48: 16 |
52: 6 | 61: 10 |

Vacatione. 117: 18 |
vacuefactus. 109: 8 |
vadimonium. 110: 15 | 119: 1
21 |
vagina. 71: 21 |
valde. 101: 4 |
valebat. 45: 14 | 52: 16 |
95: 16 | 127: 9 |
valebat, *spedabat.* 13: 13 |
Valens. 62: 16 |
valentes. 100: 18 |
valentior. 124: 10 |
valentissima. 116: 8 |
valere. 116: 20 |
valerent. 17: 6 | 37: 16 |
valeret, *spedaret.* 11: 28 |
valeret. 11: 7 | 42: 20 | 44: 15
105: 15 |
Valeri. n. p. 110: 4 |
Valerio. 111: 9 |
valerudine. 122: 2 | 148: 1
21 |
valerudinem. 110: 1 |
valerudinis. 148: 2 |
vallum. 68: 14 | 123: 10 |
valvas. 24: 10 |
valuerit. 7: 18 |
valuerunt. 8: 9 |
valuisse. 4: 7 |
valuisti. 6: 12 | 16: 2 | 50: 21
55: 9 |
varietas. 63: 21 | 149: 1
10 |
varius. 120: 2 |
varius. 21: 1 |
vasa. 127: 14 | 128: 7 |
vases. 14: 7 |
ubi, *adver. loc.* 16: 18 | 24: 20
144: 11 | 65: 23 |
71: 20 | 92: 2 | 114: 11 |
118: 14 |
ubi, *quando.* 105: 14 | 67: 1
78: 2 |
ubi, *status ac.* 116: 5 | 127: 1
24 |
uhnam. 140: 18 |
ve, *vel.* 146: 11 |
vedigalibus. 125: 16 |
vedigalis. 17: 29 |
vedus. 60: 11 | 110: 1 |
vehetretus. 117: 19 |
vehiculo. 105: 15 | 110: 1
3 |
vehitur. 67: 2 |
yel. 6: 2 bis | 11: 1 |
32: 3 bis | 117: 12, 13 |
vel, *valde.* 83: 2 |
vela. 126: 5 |
velimus. 71: 7 |
velint. 92: 20 |

velle. 45: 20 | 47: 10 | 49: 14
14 | 52: 12 | 135: 25 | 140: 25
25 |
vellem. 110: 11 |
vellent. 11: 9 | 15: 17 | 35: 5
21 | 11: 7 | 17: 4 | 42: 15 |
89: 8 | 101: 11 |
vellet. 4: 1 | 13: 8 | 17: 15
27: 15 | 13: 2 | 40: 6 |
50: 6 | 52: 6, 12 | 54: 1
160: 9 | 700: 33 | 71: 2
11 | 75: 13 | 83: 9 | 100: 1
14 | 110: 11, 20, 35 |
138: 15 | 140: 17 | 146: 9
9 |
velocitatem. 71: 14 |
velur. 118: 8 |
venari. 40: 6 |
venaticus. 82: 10 |
venatoriam. 66: 1 |
venatum. 66: 27 |
vendidissent. 142: 7 |
venditavit. 147: 9 |
venenatus. 127: 13 |
venenum. 18: 9 | 130: 1 |
venessent. 35: 1, 18 |
venicant. 45: 22 |
venerat. 57: 9 | 66: 9 | 102: 4
117: 7 |
venicis. 40: 4 |
venereo. 27: 11 |
venetis, *verbum.* 45: 22 |
venit. 79: 20 |
venirent. 28: 7 | 35: 2 | 122: 6
125: 7, 10 |
veni. 17: 8 |
veniam, *nomen.* 17: 21 | 24: 2
49: 6 | 97: 17 |
veniebat. 100: 25 | 110: 1 |
140: 2 |
veniemus. 11: 1 |
venienti. 71: 21 |
venio. 64: 6 |
venire. 17: 19 | 54: 6 | 71: 6
8: 21 |
venirent. 8: 7 |
venires. 101: 10 |
veniret. 71: 11 | 149: 19 |
veniret, *contingeret.* 128: 27
27 |
venisse. 17: 8 | 37: 14 | 40: 5
149: 1 | 148: 12 |
venit. 78: 4 | 119: 1 | 128: 27
27 |
venisset. 4: 1 | 16: 9 | 21: 15
15 | 42: 10 | 52: 31 | 53: 4
65: 16 | 67: 21 | 74: 9
76: 14 | 87: 13 | 91: 10 |
115: 12 |
veni. 9: 8 | 14: 12 | 21: 14
28 | 11: 20 | 35: 23 | 17: 1
42: 11 | 45: 17 | 46: 22
64: 11 | 65: 21 | 66: 26
71: 11 | 75: 1 | 78: 13
87: 20 | 89: 10 | 105: 9
115: 15 | 117: 4 |

VOCABULORUM.

130: 8 | 127: 7 | 126: 17
 141: 1
 venient. 147: 7
 venit. 126: 5
 ventitavit. 116: 5
 vento. 4: 5, 21
 venit. 143: 33
 venturum. 121: 2
 ventus. 4: 16
 venundari. 4: 9
 Venudam. a. p. 124: 2
 venusta. 101: 16
 ver. 97: 5
 vera. 97: 12
 vera. 47: 5 | 86: 11 | 91: 2
 verba. 21: 16 | 17: 21 | 35: 23
 verba. *erratum*. 121: 6
 verberibus. 96: 31
 verbis. 11: 9 | 17: 8 | 18: 2 | 30: 12 | 91: 3 | 97: 20 | 103: 2 | 148: 14
 verbo. 76: 1 | 105: 10
 verbosiores. 147: 12
 vere. 10: 6 | 17: 9 | 41: 7 | 62: 22 | 141: 16 | 143: 21 | 147: 8
 verens. 11: 20 | 10: 14 | 53: 27 | 98: 1 | 126: 17 | 128: 26
 veter. 46: 1 | 80: 7
 veteratur. 144: 12
 veteretur. 67: 16 | 96: 13 | 101: 26
 vetit. 26: 16
 vetissime. 12: 2
 veritatis. 74: 4
 veritus. 136: 11
 vero. *adv.* 2: 8 | 20: 5 | 14: 8 | 41: 6 | 16: 16 | 19: 22 | 27: 21 | 107: 20 | 143: 18 | 144: 21 | 147: 11
 vero. *autem*. 48: 17 | 55: 7 | 79: 24 | 94: 9 | 95: 6
 vero. *fed.* 33: 8 | 51: 2 | 57: 1 | 66: 12 | 75: 19
 vero. *contra*. 105: 17 | 111: 2
 vero. *san.* 48: 21 | 49: 8
 vero. *et.* 109: 10 | 119: 18
 verfabatur. 11: 1 | 45: 11
 verfari. *eff.* 16: 16
 verfari. 2: 14
 verfatius. 9: 24 | 25: 12 | 55: 2
 verfatius. *merat.* 130: 2
 verfatius. *perit.* 136: 26
 verfatius. *eff.* 8: 18
 verfabus. 146: 8 | 11

verfum. 52: 18
 veritatem. 114: 22 | 139: 23
 verus. 21: 13
 veruum. 77: 27
 veruente. 88: 1
 verum. 20: 19 | 118: 1
 verpescence. 82: 9
 velle. 22: 21 | 19: 10 | 41: 8 | 67: 25 | 71: 23
 velligia. 109: 15
 vestimentorum. 19: 6
 vellitu. 70: 23 | 25: 82: 10 | 90: 2, 16
 vellitum. 22: 21 | 27: 19 | 79: 21
 velliam. 47: 9
 veterant. 14: 19
 veteretur. 116: 18
 veterani. 98: 12
 veteranorum. 98: 21 | 100: 10
 veter. 118: 5
 veterem. 62: 12 | 101: 1
 veteres. 26: 11 | 61: 8
 veteribus. 109: 8
 veteris. 105: 16
 Vettesones. a. p. 117: 8
 vetuit. 42: 5 | 53: 6 | 88: 11 | 101: 27
 vetulaie. 143: 25 | 147: 19
 vetulos. 117: 11
 vexabat. 66: 19
 vexabatur. 96: 11
 vexaretur. 139: 10
 vexat. 71: 1
 vexatam. 107: 6
 vi. 8: 1 | 9: 1 | 10: 2 | 115: 8 | 120: 1
 vie. 99: 2 | 100: 5
 viam. 149: 1
 vici. 144: 2
 vicinitati. 18: 10
 vicisse. 79: 18
 vicissenti. 115: 8
 vicit. 55: 8 | 88: 2 | 100: 8
 victis. 18: 1
 victi. 35: 1 | 88: 21 | 115: 9
 vici erant. 21: 15
 victis. 17: 20
 victo. 101: 8
 victos. 29: 5 | 82: 12 | 138: 1
 victorem. 2: 7
 victores. 14: 16
 victori. 87: 22
 victoria. 14: 2 | 61: 7
 victoris. 21: 8 | 26: 9 | 46: 20 | 58: 4 | 84: 10
 victorie. 8: 13 | 11: 12 | 17: 14 | 88: 7 | 101: 4
 victoriam. 58: 11 | 9: 31 | 108: 11
 victorias. 35: 11

victoribus. 35: 20
 victoris. 14: 15
 victu. 51: 2 | 80: 1
 victum. 42: 9 | 82: 11 | 103: 27 | 120: 13
 victus. 40: 3
 victus. 13: 16
 vide. 79: 23
 videoc. 19: 19
 videatur. 111: 1
 videat. 80: 3
 videas. 141: 9
 videatur. 141: 16
 videbant. 46: 16 | 67: 12
 100: 10
 videbantur. 35: 15 | 94: 2 | 110: 4
 videbat. 8: 5 | 16: 5 | 18: 5 | 69: 10 | 75: 11 | 94: 9 | 116: 11
 videbatur. 9: 24 | 12: 21 | 22: 21 | 88: 10 | 99: 18
 videtur. 72: 8
 videtur. 72: 11
 videtur. 143: 12
 videtur. 90: 4
 videtur. 72: 12 | 86: 20 | 128: 11 | 127: 17
 videtur. 72: 11 | 56: 3 | 72: 8 | 88: 19 | 112: 2
 videtur. 21: 20 | 22: 12 | 14: 12 | 101: 4 | 20: 9 | 28: 11 | 37: 14 | 39: 9 | 109: 6 | 127: 4
 videtur. 9: 16 | 14: 22 | 27: 12 | 10: 9 | 17: 13 | 69: 7 | 72: 10 | 78: 2 | 98: 8 | 101: 9 | 109: 12 | 115: 1 | 116: 10 | 135: 5 | 139: 118 | 72: 8 | 140: 1 | 144: 25 | 148: 12
 videri. 14: 14
 viderunt. 10: 8 | 79: 14
 videtur. 8: 11 | 22: 8 | 31: 1 | 114: 5 | 127: 9 | 118: 2 | 119: 22
 videtur. 29: 27
 videtur. 22: 20 | 82: 12 | 119: 6
 videtur. 29: 8 | 87: 1 | 113: 5
 videtur. 12: 14 | 12: 14
 videtur. 21: 2 | 101: 32 | 127: 17
 vigilantia. 92: 9
 vigilia. 99: 22
 vigilia. 41: 14
 viginti. 21: 2 | 69: 12 | 91: 9 | 115: 10 | 110: 12
 vignerant. 14: 12
 villis. 66: 2
 villam. 144: 6
 vim. 12: 8 | 21: 23 | 16: 8 | 39: 2 | 47: 5 | 73: 11 | 54: 2
 G g ij

INDEX

- 16 | 101: 18 | 128: 4 |
 vincebat. 92: 9 |
 vincet. 40: 1 | 111: 7 |
 vincum. 66: 2 | 67: 4 |
 vincula. 9: 19 | 12: 4, 16 |
 45: 10 | 84: 2 |
 vinculis. 12: 3 | 25: 3 | 13 |
 101: 1 |
 vindicare. 40: 15 |
 vindicavit. 41: 7 |
 vindicavit. 39: 2 |
 vincis. 9: 4 |
 vino. 11: 6 | 82: 16 |
 vinolenti. 81: 3 |
 vinolentos. 40: 4 |
 vinum. 18: 4 |
 violandum. 116: 16 |
 violare. 13: 17 |
 violari. 23: 24 | 43: 5 | 83: 11 |
 violaster. 33: 11 |
 violarius. 84: 4 |
 violatus *effr.* 40: 9 |
 Vipianus. *n. p.* 141: 19 |
 vir. 70: 10 | 71: 27 | 78: 2 |
 80: 10 | 90: 7 | 107: 11 |
 116: 17 | 129: 2, 8 | 141: 18 |
 vires. 41: 1 |
 virginem. 147: 1 |
 virgo. 74: 16 |
 virgulis. 41: 2 |
 viri. 14: 1 | 16: 21 | 14: 0 |
 91: 1 | 106: 7 | 120: 16 |
 viribus. 19: 11 | 103: 11 |
 virilem. 81: 10 |
 viris. 66: 21 | 117: 15 |
 viritum. 11: 16 |
 virium. 71: 14 | 75: 10 |
 viro. 2: 2 | 23: 11 | 68: 27 |
 69: 2 | 116: 16 |
 virorem. 1: 2, 71: 25 | 116: 2 |
 145: 11 | 146: 7 |
 vitos. 17: 2 |
 vitrus. 40: 1, 10 | 87: 22 |
 vitute. 4: 11 | 7: 11 | 8: 9 |
 18: 2, 4 | 61: 5 | 92: 1 |
 101: 11 | 102: 2 | 111: 9 |
 112: 4 | 113: 1 | 118: 2 |
 vitutem. 12: 13 | 90: 2 | 11: 18 | 8 |
 vitutes. 16: 2 |
 vituti. 23: 1 | 92: 1 |
 vitutibus. 1: 4 | 1: 1 | 10: 1 |
 11: 1 | 11: 1 | 11: 1 | 40: 16 |
 61: 1 | 72: 11 | 79: 33 | 80: 6 | 90: 8 |
 virtutis. 27: 4 | 16: 14 | 91: 1 |
 100: 11 | 107: 10 | 115: 11 |
 virtutis. 129: 2 | 121: 11 |
 virtum. 17: 21 | 35: 14 | 64: 7 | 143: 11 |
 vis. *swy.* 12: 19 | 43: 3 | 148: 7 |
 visa. 9: 8 |
 visendi. 71: 10 | 54: 15 |
 viso. 131: 9 |
 visum. 71: 10 | 32: 14 | 87: 6 | 96: 16 | 143: 14 |
 vita. 27: 24 | 14: 0 |
 vitā. 71: 10 | 79: 11 | 114: 4 | 131: 4 | 133: 4 | 148: 21 |
 vitā. 21: 1 | 19: 19 | 71: 7 |
 60: 11 | 61: 16 | 72: 7 |
 102: 1 | 107: 2 | 108: 3 |
 109: 10 | 111: 1 | 118: 6 |
 144: 1 | 145: 10 |
 vitam. 14: 20 | 75: 21 | 80: 7 | 128: 11 | 145: 17 | 148: 18 |
 vitā. 128: 11 |
 vitaret. 137: 11 |
 vitas. 1: 1 |
 vitavit. 70: 16 |
 vitia. 10: 10 |
 vitis. 21: 2 | 31: 3 | 72: 5 |
 141: 1 |
 vitio. 88: 21 |
 vitium. 70: 18 |
 vitulina. 91: 4 |
 vivas. 127: 14 |
 vivebat. 10: 11 | 19: 16 | 116: 14 |
 vivendi. 114: 11 |
 vivens. 81: 11 |
 viventi. 92: 1 |
 vivere. 39: 10 | 40: 6 | 97: 22 |
 vivet. 16: 1 | 44: 11 | 101: 21 |
 vivo. 96: 1 | 102: 1 | 128: 19 | 145: 6 | 146: 14 |
 vivum. 18: 16 | 19: 11 | 14: 11 | 10 | 61: 10 |
 vivus. 114: 1 |
 vix. 20: 20 | 76: 11 | 91: 2 |
 109: 20 | 111: 2 | 141: 2 |
 146: 11 | 147: 2 |
 vixerat. 70: 21 |
 vixerit. 144: 3, 24 |
 vixerunt. 129: 12 |
 vixit. 79: 10 |
 vixisse. 14: 12 |
 vixit. 77: 7 | 79: 24 | 109: 10 | 111: 4 | 112: 11 | 134: 20 | 140: 14 |
 elcisti. 141: 14 |
 alla. 109: 11 | 141: 1 |
 ullā. 11: 10 | 61: 7 | 119: 21 | 149: 1 |
 ullam. 14: 11 | 98: 21 |
 ulli. 14: 24 | 107: 12 |
 ullis. 148: 6 |
 ullius. 68: 16 |
 ullo. 61: 32 | 90: 23 | 109: 26 | 121: 1 |
 ullum. 20: 1 | 11: 6 |
 ulmā. 11: 7 |
 ulmā. 147: 10 |
 nleum. *ad. p.* 47: 1 |
 una. 104: 24 |
 uni. 12: 14 | 76: 12 | 83: 18 |
 uni. *adv.* 97: 11 |
 unum. 29: 4 | 76: 12 | 127: 16 |
 unaquaque. 128: 16 |
 unde. 13: 4 | 63: 11 | 127: 27 | 131: 21 |
 unde. *gna.* 27: 21 |
 unde. *quomodo.* 44: 11 |
 undique. 14: 11 | 28: 15 |
 62: 14 | 83: 6 | 128: 31 |
 unguenta. 91: 5 |
 uni. 49: 2 | 12: 8 | 62: 11 |
 101: 11 | 107: 2 |
 universa. 11: 9 | 41: 3 | 110: 13 | 136: 10 |
 universi. 76: 11 |
 universis. 11: 17, 18 | 115: 16 |
 universam. 79: 1 |
 universi. 70: 11 | 79: 11 | 128: 1 |
 universis. 30: 1 |
 universos. 11: 1 | 11: 11 | 135: 2 |
 unus. 14: 1 | 16: 6 | 79: 10 | 118: 8 | 118: 10 |
 uno. 16: 8 | 11: 11 | 19: 16 |
 40: 14 | 61: 27 | 68: 24 |
 69: 11 | 71: 17 | 71: 27 |
 76: 11 | 78: 24 | 96: 18 |
 97: 4 | 101: 11 | 102: 8 |
 104: 11 | 121: 7 | 128: 24 |
 unquam. 48: 10 | 16: 4 |
 90: 1 | 96: 14 | 100: 11 |
 109: 11 | 110: 1 | 120: 9 |
 114: 14 | 147: 21 |
 unum. 12: 11 | 11: 19 | 17: 11 | 67: 11 | 78: 10 | 79: 11 | 80: 1 | 49: 1 | 21: 94: 2 | 11: 98: 1 | 100: 6 |
 120: 4 | 124: 1 | 141: 7 | 148: 7 |
 unus. 1: 1 | 7: 10 | 11: 1 |
 19: 1 | 26: 16 | 44: 1 |
 94: 12 | 112: 11 | 112: 12 |
 1128: 17 | 115: 16 | 146: 11 |
 vobis. 76: 1 | 148: 19 |
 vocabant. 61: 16 |
 vocabat. 141: 24 |
 vocant. 27: 11 | 45: 21 |
 vocantur. 7: 1 |
 vocato. 81: 1 |
 vocatur. 8: 19 | 21: 7 | 24: 10 | 101: 11 |
 vocatus. 12: 16 |
 vocavit. 104: 21 |
 vocis. 114: 1 | 143: 21 |
 vocitant. 14: 10 |
 volebant. 14: 14, 18 | 79: 29 |

VOCABULORUM.

volebat. 46: 1 | 72: 1 | 79:
 30 | 108: 11 |
 volo. 17: 19 | 76: 9 |
 Voluntas. n. p. 139: 110 |
 voluerat. 30: 23 | 19: 1 |
 46: 12 |
 voluerimus. 88: 27 |
 voluerint. 88: 29 |
 volueris. 22: 10 |
 voluerit. 83: 10 | 108: 1 |
 137: 11 |
 voluerunt. 20: 17 | 40: 13 |
 102: 8 |
 voluiscnt. 87: 26 | 110: 1
 9 |
 voluisset. 56: 12 | 126: 9 |
 138: 17 |
 voluit. 42: 7 | 67: 14, 16 |
 70: 9 | 97: 2 | 98: 14 |
 104: 24 | 107: 17 | 132: 2 |
 146: 17 |
 volumen. 133: 8 |
 volumina. 144: 28 |
 volumine. 75: 23 | 147: 1
 19 |
 voluminis. 3: 1 |
 Volumino. n. p. 139: 118 |
 142: 114 |
 Voluminum. 147: 9 |
 volumus. 14: 7 |
 voluit. 76: 1 |
 voluntas. 54: 19 | 98: 14 |
 voluntate. 4: 17 | 10: 2 |
 22: 17 | 50: 12 | 51: 1 |
 54: 11 | 67: 25 | 101: 2
 25 | 119: 2 |
 voluntatem. 29: 9 | 43: 9 |
 75: 4 |
 voluntati. 66: 21 |
 vos. 43: 6 | 148: 23 |
 16 |
 vorz. 20: 16 |
 voci. 110: 21 |
 urbana. 136: 4 |
 urbanus. 144: 8 |
 urbanum. 26: 1 |
 urbe. 7: 19 | 24: 4 | 36: 2
 13 | 54: 21 | 64: 6 | 76: 12
 12 | 81: 6 | 104: 7 | 132: 6
 137: 12 | 137: 19 |
 139: 17 | 146: 8 | 147: 1
 11 |
 urbem. 4: 20 | 9: 1 | 14: 8,
 12 | 15: 1 | 18: 1 |
 42: 3 | 121: 76: 12 | 79: 1
 82: 16 | 89: 8 | 109: 1
 13 |
 urbes. 17: 4 | 67: 27 | 88: 26
 100: 1 |
 uribus. 20: 2 | 61: 11 |
 urbis. 52: 4 | 123: 2 | 147: 22 |
 urbium. 5: 9 | 109: 2 |
 11 |
 uris. 10: 1 |

ut. 15: 7 | 45: 14 |
 utquam. 68: 27 | 80: 13 |
 utque. 11: 7 | 18: 9 | 79: 17 |
 82: 16 | 101: 27 | 118: 14 |
 119: 16 | 125: 11 | 132: 10,
 24 | 145: 11 |
 ufu. 61: 2 | 95: 6 | 112: 26 |
 145: 7 |
 ufu. 45: 12 | 94: 7 |
 ufu. 73: 15 | 98: 23 | 144: 8
 147: 19 |
 ufuram. 134: 24 |
 ufurus. 135: 1 |
 ufurum. 138: 17 |
 ufurus. 101: 23 |
 ufus. 18: 2 | 21: 17 | 63: 10 |
 90: 1 | 106: 5 | 122: 2 | 129: 14
 133: 9 | 137: 18 | 138: 8
 142: 2 | 21: 143: 1 |
 144: 1 | 64: 148: 2 |
 uuserat. 96: 4 |
 uis. 25: 1 | 26: 1 | 7: 42: 4
 74: 14 | 85: 2 | 86: 6 |
 88: 1 |
 uisenerat. 13: 21 | 35: 20 |
 uisum. 60: 12 |
 ut, conjunctio. 1: 2, 6, 8, 14 |
 4: 3, 12 | 6: 8, 15 | 7: 6,
 10, 17 | 8: 10, 11, 15, 20 |
 25: 9 | 7: 9 | 10: 6 | 11: 27
 29 | 30 | 67: 16 | 74: 12, 14 |
 21 | 90: 12 | 105: 8 | 116: 22
 17 | 118: 12 | 119: 11 | 123: 5,
 16 | 126: 2 | 127: 16 |
 129, 22 | 128: 10, 30 | 134: 20,
 24 | 135: 5, 12, 22 | 136: 24
 137: 15 | 138: 11, 14 |
 139: 19 | 140: 24, 29 |
 141: 16, 19 | 142: 2, 8 |
 143: 23 | 144: 5, 17 | 145: 4,
 7 | 147: 14 | 148: 15,
 16, 19, 21 |
 ut, particula conjunctiva. 11: 8 |
 22: 15 | 13: 13, 16, 18, 21 |
 14: 16, 26 | 17: 22 | 19: 1
 20: 7, 10, 20, 21 | 23: 21
 27: 14 | 28: 9 | 30: 10 | 30:
 31, 6 | 3: 13 | 12: 2 | 14: 14,
 17, 25 | 15: 10 | 23 | 16: 10,
 16 | 17: 23 | 19: 20 | 40: 23
 7, 8 | 46: 4, 35 | 48: 20 |
 49: 2, 7 | 50: 11 | 51: 9,
 20 | 52: 6 | 54: 2, 5 | 55: 4,
 9 | 66: 4, 6, 8, 15 | 57: 11
 58: 10, 11 | 59: 18 | 62: 8,
 11 | 63: 4 | 65: 3 | 67: 12 |
 69: 7 | 75: 1, 7 | 79: 74: 1
 77: 12 | 77: 11, 16 | 78: 5
 77: 12 | 82: 17 | 86: 6,
 8 | 87: 1, 13 | 88: 1, 20 |
 89: 1 | 90: 16, 14, 16 | 92: 11,
 27 | 96: 26 | 98: 19 | 99: 11,
 20 | 100: 14, 21 | 101: 19,
 21 | 106: 8 | 107: 2, 11 |
 108: 1 | 109: 11, 16, 17 | 27 |
 110: 13 | 112: 7 |

ut, particula finalis, non form
 denotans. 14: 1, 8, 28 | 17: 13,
 18 | 19: 10, 13 | 21: 10 | 24: 7
 27 | 11 | 27: 16 |
 20 | 28: 11, 14 | 29: 9 |
 30: 7, 9 | 31: 12 | 32: 13 | 33: 6,
 10, 15, 22 | 36: 6 | 37: 1, 2,
 7 | 38: 9, 21 | 39: 2 | 40: 15 |
 42: 20 | 44: 15 | 46: 9 | 47: 6 | 50: 15 |
 51: 4 | 53: 1 | 54: 2, 5 |
 55: 13 | 59: 17 | 62: 7, 9 |
 63: 1, 8, 11 | 65: 15 | 66: 15 |
 68: 14, 9, 13 | 69: 70: 10, 16,
 12 | 71: 7 | 72: 20 | 73: 14,
 19, 20, 22 | 74: 76: 14, 16 |
 77: 9 | 78: 6, 14, 20 | 81: 13 | 82: 9 |
 83: 5 | 85: 5 | 86: 12, 10 |
 88: 12, 24 | 94: 1, 9 |
 96: 16 | 97: 19 | 98: 6 | 99: 26 |
 101: 7 | 104: 13 | 105: 11 | 108: 9, 12 |
 109: 14 | 110: 13, 24 |
 ut, particula adjectiva. 11: 13 |
 13: 13 | 9: 14 | 20: 23 | 11: 6 |
 16 | 16: 14 | 40: 13 |
 ut, quodammodo. 11: 6 | 17: 13 |
 21: 22 | 24: 6 | 33: 23 |
 34: 1, 18 | 37: 12 | 61: 10, 66: 1
 71: 20 | 75: 20, 87: 16 | 87: 4, 25 |
 89: 2 | 101: 90: 7 | 98: 14, 17 |
 100: 24 | 101: 12 | 111: 8 | 127: 13 |
 130: 5 | 133: 10 | 136: 9 | 137: 22 |
 140: 9 | 146: 1 | 149: 1 |
 ut, statimque. 16: 4 | 23: 1
 31 | 39: 7 | 46: 12 | 54: 6,
 19 | 84: 8, 86: 8 | 115: 15 |
 125: 12 | 130: 8 | 140: 6 |
 25 | 148: 12 |
 ut, relati. ad fin. 115: 1 | 118: 10 |
 128: 25 | 134: 8 | 135: 4, 22 |
 136: 10, 13 | 137: 9 | 138: 9 |
 144: 22 | 145: 21 |
 ut, relati. ad ita, tam, adeo. 115: 6,
 10, 17 | 116: 2, 10 | 118: 14 |
 119: 17 | 122: 1 | 123: 10 | 124: 13 | 125: 2 |
 127: 20 | 128: 20, 22, 26 | 129: 9,
 20 | 130: 21 | 131: 14, 16 | 143: 12 |
 144: 12, 11, 15, 26 | 145: 14,
 17, 19 | 146: 22 | 148: 3, 8, 18 |
 ut, relati. ad eam. 116: 6 | 117: 11 |
 120: 3 | 126: 17 |
 ut, quando. 14: 27 | 66: 7 |
 68: 8 | 70: 27 | 74 | 105: 9 |
 ut, dum. 23: 27 | 37: 17 | 16: 18 |
 ut, quo. 97: 21 |
 uterque. 22: 22 | 27: 7 | 136: 21 |
 21 |

INDEX

utendum. 74: 4 | 76: 5 | 143:
12 |
uter. 116: 22 |
utereur. 2: 3 | 7: 12 | 14:
7 | 15: 12 | 18: 13 | 97: 20 |
108: 7 |
utereur. 50: 6 | 63: 7 | 96:
23 | 97: 23 | 139: 15 | 145:
17 |
uterque. 85: 8 | 86: 12 | 111:
9 | 147: 21 |
uti, *verbum*. 17: 25 | 76: 9 |
155: 7 | 158: 17 |
Uticam. n. p. 116: 7 |
utiles. 8: 7 | 15: 16 | 63: 9 |
utilia. 75: 8 |
utilissimum. 33: 18 |
utilitate. 14: 9 | 143: 1 |
utilitatem. 73: 15 |
utilitati. 14: 3 |
utilus, *adj. rel.* 6: 8 |
utinam. 37: 26 | 101: 11 |
utique. 71: 12 |
utroque. 119: 8 |
utraque. 48: 1 | 76: 19 | 105:
2 | 144: 4 |
utres. 99: 11 |
utrique. 71: 15 | 80: 10 | 93:
21 |

utrisque. 127: 21 |
utrisque. 50: 17 | 122: 7 |
utrobique. 127: 8 |
utroqueque. 79: 2 | 108: 9 |
119: 16 |
utroque. 46: 22 | 121: 7 |
utrum, *adv.* 7: 8 | 45: 21 |
47: 11 | 57: 11 | 97: 9 | 143:
16 | 144: 12 |
utrumque. 100: 26 | 114: 25 |
143: 4 |
vulgi. *populi*. 54: 1 | 19:
17 | 149: 2 |
vulgo. *populo*. 37: 4 | 80:
6 | 89: 5 |
vulgò. *adv.* 35: 21 |
vulgum. 17: 18 |
vulgus. 35: 10 | 53: 5 | 68:
10 | 140: 10 | 144: 28 |
vulnera. 38: 9 |
vulneratur. 95: 14 |
vulneratus. 42: 7 |
vulneribus. 9: 14 |
vulnus. 51: 14 | 68: 1 | 79:
17 |
vult. 75: 8 |
vultis. 76: 4 |
vultu. 14: 7 |
vultus. 148: 21 |

uxore. 65: 11 | 76: 3 |
uxorem. 2: 12 | 10: 11 | 25:
11 | 51: 3 | 52: 12 | 53: 19 |
76: 6 | 79: 20 | 102: 17 |
112: 6 | 119: 13 |
uxores. 25: 8 |
uxori. 96: 6 |
uxoribus. 113: 5 |

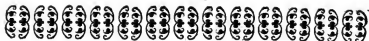
X.

XEnophonte. n. p. 85:
1 |
Xerxe. n. p. 17: 4 |
Xerxes. 11: 18 | 12: 17 | 19:
15 | 88: 3 | 111: 12 |
Xerxi. 26: 3 | 112: 1 |

Z.

ZAcynthios. n. *patro*. 14: 1
1 |
Zama. n. p. 124: 13 |
Zamam. 124: 12 |

F I N I S.

PRIVILEGE DU ROY.

LOUIS PAR LA GRACE DE DIEU ROY

DE FRANCE ET DE NAVARRE. A nos Amez
& Feaux Conseillers, les Gens tenans nos Cours de
Parlement, grand Conseil, Requestes de nostre Hôtel,
& de nostre Palais à Paris, Baillifs, Seneschaux, Pre-

vosts, leurs Lieutenans, & à tous autres nos Justiciers qu'il appar-
tiendra; SALUT. Ayant fait choix de nostre bien amé FREDERIC
LEONARD nostre Imprimeur, pour mettre sous la Presse les anciens
Auteurs Latins, Historiens, Poëtes, & autres, sur lesquels on a fait
des Commentaires & des Notes pour l'instruction de nostre fils le
Dauphin, desquels Auteurs le Terence, le Plaute, le Phedre, le
Salluste, le Tite-Live, le Florus, & le CORNELIUS NEPOS,
sont en estat d'estre imprimez: Et ledit LEONARD Nous. ayant fait
tres-humblement remonter le prejudice qu'il recevroit, si après les
grands frais qu'il doit faire pour l'impression de ces Livres, d'autres
entreprenoient de les contrefaire, ce qui pourroit arriver si Nous ne
luy accordions nos Lettres de Privilege sur ce nécessaires. A CES
CAUSES, desiant traiter favorablement ledit LEONARD, &
empeschier qu'il ne soit frustré de son labeur, & des grandes dé-
penses qu'il luy convient supporter pour lesdites impressions; Nous
luy avons permis & accordé, permettons & accordons d'imprimer
ou faire imprimer, vendre & debiter lesdits Livres dans tous les
lieux de nostre obeissance, en telles Marges, Volumes & Characters
qu'il vouldra, pendant le temps & espace de vingt années, à com-
pter du jour que chacun d'iceux sera achevé d'imprimer pour la pre-
miere fois: faisant tres-expresses inhibitions & défenses à tous Mar-
chands Libraires, Imprimeurs, & à tous autres de quelque qualité
& condition qu'ils soient, d'imprimer ou faire imprimer, contrefai-
re, ou alterer lesdits Livres, les vendre ny les distribuer par toutes
les Terres & Seigneuries de nostre obeissance, d'autre impression
que de celle dudit Exposant, à peine de trois mille livres d'amen-
de applicable, un tiers à Nous, un tiers à l'Hospital General, &
l'autre tiers audit Exposant; de confiscation des Exemplaires contre-
faits, & de tous dépens, dommages & interests: A la charge de met-
tre deux Exemplaires de chacun desdits Livres en nostre Bibliotheque
publique, un en celle du Cabinet de nos Livres de nostre Chasteau
du Louvre, & un en celle de nostre tres-cher & feal le sieur d'Aligre
Chevalier, Chancelier de France, avant que de les exposer en vente
à peine de nullité des Presentes, Si vous mandons que du contenu

en icelles vous fassiez & souffriez jouir & user pleinement & paisiblement ledit LEONARD, & ceux qui auront droit de luy, sans souffrir qu'il leur soit donné aucun empêchement. Voulons qu'en mettant au commencement ou à la fin desdits Livres Copie des Presentes, ou un Extrait d'icelles, elles soient tenues pour bien & dûement signifiées, & que foy y soit adjouctée, & aux Copies collationnées par l'un de nos amez & feaux Conseillers & Secretaires, comme à l'Original. MANDONS au premier nostre Huissier ou Sergent sur ce requis, faire pour l'exécution des Presentes tous Exploits, faïses, & autres actes requis & necessaires, sans demander aucune autre permission, nonobstant toutes oppositions ou appellations quelconques, clameur de Haro, Chartre Normande, Prise à partie, & Lettres à ce contraires, dont Nous nous reservons la connoissance, & à nostre Conseil; C A R T E L E S T N O S T R E P L A I S I R. DONNE' à Versailles le vingtième jour d'Aoust, l'An de grace mil six cens soixante-quatorze; & de nostre Regne le trente-deuxième. Signé, Par le Roy en son Conseil, DESVIEUX.

Registré sur le Livre de la Communauté des Libraires & Imprimeurs de Paris le dixième Septembre 1674. suivant l'Arrest du Parlement du 8. Avril 1653. & celui du Conseil Privé du Roy du sixième Février 1665. Signé, THIERRY Syndic.

Achevé d'imprimer pour la premiere fois le vingt-huitième jour de Novembre 1675.

